
༡༡། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་
སེང་གེའི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཐོང་སང་ཁམས་ཁྱེའི་ལྷ་རིག་ཐུབ་བསྟན་སྟོབ་སྒྲིང་ནས་བསྐྱེད་ས།

ཀུང་གོ་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

ཨྱ། །གདམས་པའི་རིན་ཆེན་ལྷན་བརྟེན་མཆོག་   །
 བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་གནས་ཤིང་།   །
 ལེགས་བཤད་སེང་གའི་བསྟི་གནས་ཆེ།   །
 ཡོན་ཏན་རི་དབང་ལ་ཕྱག་འཆོལ།   །

རྗེ་ཉིད་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཁྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཤིག་གསུངས་གིན་
 འདུག་པའི་ཁྱི་དེའི་ཟུང་བཞིན་སྐྱབས། ལྷུང་དེ་མ། དེ་ཤིག་གཉེན། རྩོགས་སྤང་བཞི་
 འདུག་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་གསུང་པའི་ཆོགས་བཅད་འོ་མཚར་བའོ།།

ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟུན།

དེད་སྤྱོད་གྲིང་ནས་བསྐྱེགས་ཞུས་བྱས་པའི་ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་ཕྱིང་བ་
ཆར་དུ་དངར་བ་འདི་ནི་རིགས་པའི་གནས་ལྷ་ཆར་སྟོན་བསྟན་བཅོས་གཙོ་ཆེ་གས་འགའ་
ཞིག་བསྟར་བའི་དབར་དུ་བྱས་ནས་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལས་ཆ་
གས་ཙམ་ཞིག་སྟོགས་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་ཏེ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གསུངས་
མདོ་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པ་པོ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། གཞན་དོན་ཕྱིན་
ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱི་རབས་རྗེས་
འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཛོག་གནང་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་
ལ་སྒྲ་མ་རྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཛོན་སྤྱོད་སྟེལ་གསུམ་གནང་བའི་ཉེར་ལོན་ལས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
བཤད་སྟུབ་ཀྱི་རྒྱན་པ་པལ་ཆེར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་གི་ཡང་གསོན་ལ་རེ་བའི་
དཔེ་ལྗང་། ལུ་མཐུད་ནས་རྒྱན་རིང་པོའི་བར་དུ་གནས་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་ནི་སྟོན་
མ་དགོས་པ་ཡིན་པས། གཙོ་པོ་རྣམ་རིག་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྤྱེས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆེ་རིག་
པའི་གནས་ལྷ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་སྟུབ་ཁོ་ནས་འདུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་སྟུས་ཀྱང་མ་
བཀའ་པའི་ཁུར་ཞིག་ཏུ་གནས་འདུག །དེའི་ཆ་རྒྱུན་དབྱེད་གཞི་ཡིག་རིགས་སྟོན་སུམ་
ཚོགས་པ་རེ་དགོས་པར་སྤང་བས་རང་རེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཉིས་སྟོང་བཞི་ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་
དབུ་གཙུག་ནས་ད་བར་པོད་ ཉིས་བརྒྱལ་ཉེ་བ་བསྐྱེགས་ཞུས་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེ་
རྣམས། མཁས་དབང་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་གཟན་དཀར་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་

ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཚོག་ལ་སྟན་ཞུལ་བས་ལེགས་སེའི་མེ་ཏོག་དང་བཅས།   དེ་
ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་བ་ཞིག་བྱས་ན་དག་མཚན་ཆེ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་དང་།   དེ་
ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཡང་ལྷ་རིག་དེ་ཚོགས་ཞེས་པ་གསོལ་གནང་བྱུང་བས་དགའ་བ་འབྱུང་
གྱིས་ཁེངས་བཞིན་པས།

རྫོང་སང་ཁམས་བྱེའི་ལྷ་རིག་སློབ་སྦྱིང་ནས་ཐུལ།

༡། །མཛད་པ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འདི་ཉིད་མདོ་ཁམས་ཀྱི་སའི་ཆ། འབོམ་ལ་སྟེང་འབོམ་ལུང་མདའ་
ཞེས་བྱ་བར། ཡབ་རུ་ཚེ་ཞང་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲན་ཞེས་པའི་སྲས་སུ། ས་མོ་
བྱའི་ལོ་ལ་སྤྱུ་ལ་བྱུངས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་ཞིང་ཡིད་ཀར་འོང་བ་ཐ་མལ་པའི་བྱིས་པའི་སྦྱོད་
བ་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་བྱུར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལོན་པའི་དུས་སུ་གྲོག་བསྐྱབས་པས་
བད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མཁེན་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གྲགས་གོ། རྗེ་འདི་ལ་ཡུམ་གཅིག་པའི་གཅིན་པོ་
དགོ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ཡབ་གཅིག་ཡུམ་གཅིག་གི་སྤྱུ་མཆེད་ལྟ་
ལས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཆེ་འོག་མ་ཡིན། ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུ་བཟོ་དང་། རུང་ལྷག་ལེགས་པ་རྒྱལ་
མཚན་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་
རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། དབང་ལུང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཆོས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱས་ནས། སྤར་ཡང་མདོ་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ། བསྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། རྗེ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་ཆོ་
ལམ་ར་བ་མཐའ་དག་སྟེག་བསྟུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟེགས་པའི་རེས་འབྱུང་དྲག་པོ་འབྱུངས་ཏེ།
ཕ་མ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞུས་ནས་ཕ་མས་ཀྱང་གནང་སྟེ། སྟོམ་བཙོན་དམ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
པ་ཀུན་དགའ་འབུམ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞུས་ཏེ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་
པ་དང་ལྷན་པར་མཛད་པའི་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། ཇོ་ནས་སྟོབ་
དཔོན་དེའི་བྱང་དུ་སྟོབ་གཉིར་གྱི་མགོ་བཙུགས་ཏེ། བསྟུས་པ་བརྩི་བ་དང་གཞུང་འཛིན་པ་སོགས་
གང་ལའང་ཐུགས་རབ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མི་ཀུན་གྱིས་སྟོར་མ་ཤོང་བ་ཏ་ལས་པ་གྱུར་ཏེ། བཙུན་རུང་
འདི་ལ་བཀའ་རབ་འབུམས་སྤྱོད་ཅིག་ཡོང་རེས་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བསྟུགས་པས་རབ་འབུམས་ཞེས་
པའི་མིང་དེ་དུས་ནས་རང་དགར་ཆགས་པར་སྤྱང་ངོ། ཇེ་དབུས་གཙང་དུ་འབྱོན་པའི་སྤྱི་མོ་དགྲུང་
ལོ་བཅུ་དགྲུ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་ཕར་ཚད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་བཅུ་གསུམ། ཕར་བྱིན་
རོང་རྒྱུག་མཁེན་གསུམ་ཡན། ཆོས་རྗེ་དགོ་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་བསྟུས་པའི་རིམ་པ་ཆ་ཉི་མའི་

དཀྱིལ་ལའོར་དང་། དངོས་འགལ་ལའོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བྱུགས་ལ་བྱང་བར་བཞུགས་
 ཤིང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་ཆོས་སྐད་ཀྱང་དིང་སང་གི་དགོ་བཤེས་དགའ་མོ་ཅིག་ལ་དོ་བ་ཙམ་ཡོད་
 ཅས་གསུང་དོ། །ཡོས་ལོ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དབུས་གཙང་དུ་སློབ་
 གཉེར་ལ་འབྱོན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་འཁུངས་ཏེ། འཆོ་ཆས་དང་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་སྟ་གོན་ལ་
 ཞུགས། དེ་ནས་ན་ལེར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་བྱང་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་
 དབྱར་སོས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་བར་ལེབས་ཏེ་དེའི་ཆེ་རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་
 ན་ལྷམ་མེ་ལྷང་དེ་ལྷན་ནེར་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས།
 དགའ་བ་དང་དད་པའི་སྤྱུ་ལོང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས། རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེའི་བྱང་དུ་དབྱར་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཁྲི་
 སྟོང་ནས་གང་གསུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསན་ཅིང་། མཁན་ཆེན་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་གཏུམ་
 པོ་དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་ཅིག་ཀྱང་གསན། དེ་ནས་ས་མོ་སྤྱུལ་གྱི་ལོ་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་
 བཞེས་པའི་དུས་སུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་བྱང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
 ལུང་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས། བར་ཆད་འདུལ་མཛོན་ལ་སོགས་པ་པོ་ཏི་གང་འཆད་ཐམས་ཅད་
 གསན་པས། རྗེ་ཉིད་བྱུགས་རབ་ཀྱི་ཅུལ་ཆེ་ཞིང་སློབ་གཉེར་གྱི་གཞི་ཆེ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་
 མཁས་ཤིང་གྲུ་ཆང་བཤད་ཉན་དམར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་སྟོང་གི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་གོ་སྟོ་
 དང་ཚོད་སྟོ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བཞིན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ། སྤྱ་མ་དང་གྲོགས་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་
 བྱི་དེས་པར་སྟོན་སྤྱང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པའི་སྤྱེས་སུ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་རི་
 ལྷར་ཆེ་ཡང་ཆེ་འདི་རྒྱང་པར་སྤྱངས་པ་ལ་འདི་འདྲ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་སྤྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་གོ།
 དེ་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བྱང་དུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་
 གསན་ནས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱའོ་སྤྱམ་དུ་དགོངས་ནས་ཨེ་ཧྲི་ཆོས་ལྷན་སྤྱུགས་སུ་འབྱོན་པར་
 ཆས་སོ། །དེ་ནས་བྱ་ལོ་དེའི་དགུན་ཨེ་ཧྲི་ཆོས་ལྷན་དུ་བྱོན་ཏེ། རྗེ་བཅུན་དམ་པ་ཀྱན་
 དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལྷ་སུའི་དགའ་བ་
 དང་དད་པའི་སྤྱུ་ལོང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་མེ་པོ་བྱི་པའི་
 ལོའི་ཉར་ལྷ་བཞི་བ་ཚུན་ལོ་ངོ་བཞིའི་བར་དུ་ཉེ་བར་བསྟེན་ཏེ། གཙོ་བོར་གསུང་དག་རིན་པོ་
 ཆེ་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཆར་གཉིས་དང་། ཀྱེ་རྩོད་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཤད་པ། དེ་

དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་ལྟ་ཆོར་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཀའ་དང་། བདེ་མཆོག་མཁའ་
 འགོ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་། བཀ་པོ་རིམ་བཞིའི་ཁྲིད། གསང་འདུས་རིམ་ལྟའི་ཁྲིད། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པ། གཤེད་དམར་ལྷ་ལྟའི་དབང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་
 དང་བཅས་པ། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་ཁྲིད། རྩེ་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་
 མཁུར་མ། ས་པཥ་དང་རུབ་པ་རིག་འཛིན་གྲགས་གྱིས་མཛད་པའི་དེའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་ལུང་དང་
 བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགའི་དབང་དང་། རྒྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙ་དང་
 རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་རྩེས་གནང་། རིགས་གཏད། ལུང་མན་དག་ལ་སོགས་པ་བཛྲོད་
 གྱིས་མི་ལངས་པ་གསལ་ནོ། །དགའ་ལོ་ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་ཁྲིའི་ལོ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཕྱག་ལེབས་པའི་དུས་སུ། རྩེ་ཀྲན་དགའ་བཟང་པོས་མཁའ་པོ།
 བྱང་སེམས་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སྒྲོབ། སྤོམ་བཙོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྲུབ་
 གྱིས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད་དེ། བྱངས་ཚང་ཁིང་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པའི་དགེ་
 འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྤོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོས་ཏེ། ཉེས་ལུང་གི་རྩི་
 མ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བག་ཡོད་པ་ལྟར་ལེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྟ་ནག་
 གསེར་གླིང་ལ་ཕེབས་ཏེ། རྒྱ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་འོས་བརྒྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོ་ནང་སོ་དོན་གྲུབ་དོན་རྩེ་དཔོན་སྒྲོབ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུར་ནས། མེ་ཕོ་ཁྲིའི་ལོ་སྐར་མ་རྒྱལ་
 གྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་གྲུབ་སྒྲོབ་གཉེར་བ་བཞི་བཙུ་ཙམ་དང་བཅས་ནས་གྲུ་ཆང་བཙུགས་ཏེ་
 རྟེན་འབྲེལ་ཐོག་མར་འགྲིགས་པ་ཕྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཕེལ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་བཙའ་
 ཡིག་ཅིག་མཛད་པར་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། འདི་སྐད་དུ། རང་རེའི་བཤད་ཉན་གྱི་བན་ཆད་
 འདི། རྩེ་བཙུན་སྤྱི་མ་དོན་རྩེ་འཆང་ཀྲན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུ་ནས། སྟེ་སྟོན་གྱི་བཤད་
 ཉན་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པར་ཡོད་པ་ཞེ་ལ་བཞག སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མུས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཞལ་སྤྲུ་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཤད་ཉན་རྐང་བཙུག་གྱིས་ཞེས་དངོས་སུ་བཀའ་ལུང་གནང་བ་ལ་
 བརྟེན། ཆོས་རྩེ་བཙོན་ནམས་ཆོས་ཀྱི་ཀྲན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་པས་
 བདག་རྒྱུན་རྒྱར་ཏེ། མེ་ཕོ་ཁྲིའི་ལོ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་རྟ་ནག་གསེར་གླིང་གི་
 དགོན་པར་བཙུགས་པ་འདི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་གྲུབ་

མཐའ་བཟང་པོའི་གནད་མང་པོ་མི་ལུ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་
 ཚིག་དོན་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་སྒྲིང་གི་གཙོ་བོ་
 མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་ཡན་ཆད་ལོ་བརྒྱད་སོང་
 བའི་བར་དུ་ཆོས་མཐུན་གྱི་བཤད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་འདིས་ཀྱང་གཤམ་པར་ལུས། དེ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱོད་བཤད་ཉན་འདིའི་རྒྱན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འདིར་བཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
 ཀྱི་མཛད་སྟོན་གྱི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཀོད་ན། སྤྱིར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བཀའ་བབས། དོན་དམ་
 ཀྱི་ལྟ་བུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ། གསུང་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་
 ལེན་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས། ཁྱད་པར་སྟེ་སྟོན་གྱི་བཤད་ཉན་བཙོན་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་
 ཕྱག་ལེན་གྱི་ཚུལ་རྣམས་མཁས་པའི་དབང་པོ་གཡག་རོང་རྣམ་གཉིས། མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱག་
 གཤམ་པ་བཟང་པོ། དེའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་བདག་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱུས་འཕེལ་
 ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཉི་
 མ་ཤར་བ་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་གི་ཆོས་སྟོན་གྱི་
 རིམ་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ། སྟོན་བྱུང་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཟིམས་ནས་ཐོ་
 རངས་སྤྱོད་བར་ལྟར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞེངས་ཏེ། ཐོག་མར་བེར་སྤྱང་བྱུང་མོང་དང་བྱུང་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དེ་ནས་ལམ་ཟབ་སྤྱོད་པ་དང་ན་རོ་མཁའ་སྟོན་གྱི་ཕྱགས་དམ་མཛད། དེ་
 རྗེས་ལམ་དུས་རྒྱས་པ་མཐུག་ཏུ་སྟོག་ཅོལ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུས་པ་དང་བཅས་པ་མཛད་ནས་
 རྣམ་རྒྱལ་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་ཐུགས་མང་པོ་ཆག་མེད་དུ་བསྐྱུ། བམ་ལངས་པ་ན་
 ཉིན་གྲང་འཆད་རྒྱུའི་པོད་ཆེན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ལྟར་ཟད་རེ་མཛད། དེ་ནས་བཞེངས་ཏེ་དཀར་ཆ་
 བཞི་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་མཛད། དེ་ཕྱལ་ཆོས་གཏུ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་ཁྱི་ཐོག་དུ་ཕེབས་
 ཏེ། སར་ཆད་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་། པོ་ཉི་ཕྱི་མ་གང་རུང་རེ་དང་། གང་ལ་གང་
 འོས་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསུངས། དེ་རྗེས་རྒྱུད་
 དང་མན་དག་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསུངས། ཉིན་གྲང་ནང་དུ་བྱོན་ཏེ་གྲང་
 བྱུང་དང་གྲང་ཆོགས་མཛད། གྲང་ཆོགས་གོལ་ཕྱལ་ཆོས་གཏུ་བྱུང་བ་དང་ཡང་ཆོས་ཁྱི་ཁར་བྱོན་ཏེ།

ཉི་མ་ཐུང་དུས་ནི་སྤྱི་ཚེས་མི་གསུང་ལ། ཉི་མ་ཅུང་ཟད་རིང་དུ་སོང་ནས་སྤྱི་ཚེས་ལ་འདུལ་བ།
 སྤྱོད་འཇུག། །བསྐབ་བཅུས། སྤྱོ་སྤྱོང་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་དང་། དེ་ནས་པར་ཆད་ཀྱི་
 གཞུང་དོན་བསྐྱས་པ་རེ་དང་། བོ་ཉི་མི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་དང་། སྤྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གྲུ་པ་
 དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོ་དང་མཐུན་པ་སྤྱ་ཚོགས་གསུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་གིན་ཏུ་ཟབ་པའི་
 རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚེས་རེ་གསུང་། དེ་ནས་ནང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཚེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་བྱང་མཚམས་ནས་
 ཐུགས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་དུས་རྒྱས་པ་དང་། བདེ་མཚོག་ནག་
 བོ་པ་དང་དྲིལ་བུ་པ་གཉིས། གཤེད་དམར་ལྷ་ལྷ་མ། གིན་ཏུ་སྤོས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།
 ལམ་ཟབ་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར། བ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་བཞུས་མང་དུ་མཛད་དེ།
 དེ་རྗེས་ཡི་དམ་དང་ཚེས་སྤྱོད་གི་གཏོར་བལྟོས་རྒྱས་པ་མཛད་། དེ་ནས་བོ་རྩ་པའི་སྤྱང་བ་གཉིས་
 མཛད་། དེ་ནས་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། སྤྱང་ཡང་ལྷང་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞེད་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་སྤོས་པ་ལྷང་མཛད་དེ། མདོར་ན་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྤོ་གསུམ་ཐམས་ལ་དུ་མ་ལུས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་
 སུ་ཐུགས་དམ་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱང་གི་དེ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། དེའི་སྤྱང་དུ་ཡང་དབང་བསྐྱར། རྗེས་
 གནང་། རབ་གནས། སྤྱིན་སྤྱིག། །བསྐྱན་བཅོས་རྩུམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚེས་སྤོན་པ་སོགས་མཛད་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི་ལམོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐུགས་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་དེའི་དགུན། རོར་པའི་མི་སྤྱ་ཐོག་གཅིག་ཐུབ་བསྐྱན་
 རྣམ་རྒྱལ་དུ་བྱོན་ནས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་དུ། རབ་ཨེ་མི་ཚེས་ལྷན་ཀྱི་གདན་ས་མཛད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་མ་བྱུང་ནའང་ལོ་ཤས་ལ་ཨེ་མི་ཚེས་ལྷན་དུ་གདན་སའི་ཚབ་མ་མཛད་ནས་གསུང་
 དག་རེ་ཅིས་ཀྱང་གསུང་དགོས་ཞུས་པས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ། ཐུབ་བསྐྱན་རྣམ་
 རྒྱལ་དུ་གྲུ་ཚོགས་རྒྱས་ཤིང་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་བཤད་ཉན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་དགོས་པས་རོར་དུ་ཕྱིན་ན་
 འདི་ལ་གནོད་པ་འདུག་ནའང་། རྗེ་སྤྱ་མའི་དགོན་པ་ལ་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་མི་རིེ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས། ཉམས་པར་གྱུར་ན་མི་བཅུང་དགོངས་ནས། རང་གི་སྤོས་ཀྱི་དགོན་པ་བྱང་
 དུ་བསད་ནས། གདན་སའི་ཚབ་མ་ལ་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། མདོ་མཁའ་ཀྱི་ཚེས་
 བར་གྱི་ཐོག་ནས་ཨེ་མི་ཚེས་ལྷན་དུ་བྱོན་ཏེ། སྤྱག་ལོ་ལ་གདན་སའི་ཚབ་མ་མཛད་དེ། གཞི་བཏང་

བས་གསུང་དག་ལ་སོགས་པའི་ཚས་གསུང་བར་མཛད། དེ་ནས་ཚུ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ཉིར་ལྷ་དང་པོའི་
 ཚས་ལྷ་ལ་ཨེ་མི་ཚས་ལྷན་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ནས། མེ་མོ་རྩེའི་བར་ལོ་བཞི་བཞུགས་སོ། །དེ་
 བས་མེ་མོ་རྩེའི་ལོ་གསུང་དག་གྲུལ་ནས་ཚས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་འཕེལ་བ་གདན་སར་མངའ་གསོལ་
 ཏེ། བསྐབ་བྱའི་ཞལ་ཏ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཛད་ནས། ས་ག་ལྷ་བའི་ནང་དུ་བྱུང་བསྟན་རྣམ་
 རྒུལ་དུ་ཐུག་ཕེབས་ནས་བཤད་སྐབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་
 རྒྱལ་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞེས་པ་ས་མོ་བྱའི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་ཡར་ཚས་བསྐྱད་ལ་ཅུང་སྤྱང་བའི་ཚུལ་
 བསྟན་ནས། ཉེར་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་དེ་རིང་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཨེ་ཡིན་གསུངས། རྒྱུང་ན་འདུག་
 པ་དག་གིས་ཡིན་ལགས་ཞུས་པས་ང་དང་ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་དབང་ཐུག་པ་འདྲ་བ་འདུག་ཐུབ་
 བསྟན་རྣམ་རྒུལ་དུ་སྤེལ་བས་དགོས་པ་ཡོད་དེ་གསུངས་ནས་ཐུགས་དམ་ལམ་དུས་ལ་ཞུགས་ཏེ།
 བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱེས་པ་མཛད་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་དབུ་
 རྩས་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མཉམ་མཛད་ནས་འདྲའ་ཀ་མ་ཟམ་མོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་ནས་བདེ་བ་
 ཅན་དུ་གཤེགས་སོ། །ཚུམ་པ་ལེགས་པཤད་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འཁོར་ཡུག་ཐུན་པའི་ཚངས་
 ཚིང་གསལ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡང་། ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་རྗེས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བོད་བཅུ་གསུམ་
 ཅམ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་
 བའི་མིག་དང་ཁོང་གི་སྤྲིང་ལྟ་བུར། ཀུན་གྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ཀ་ཡིན་
 པས་འདིས་མཆོན་ལུས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཆོ་རིལ་བོར་འཆད་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་གཅིག་ཅེ་རུ་
 བསྟན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྤོབ་ཚོགས་ནམ་མཁའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་གྲངས་དང་འདྲ་བས་འཆད་ཉན་གྱི་
 རྒྱན་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ལ་ཙོ་འདྲི་བར་མཛད་པས། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཚོས་རྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་འཆད་
 ཉན་གྱི་རྒྱན་མི་ལུབ་པ་ཡོད་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྗེ་སྤྲུལ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྤོབ་གདན་ས་པ་
 དང་བོ་ཀོང་སྟོན་དབང་ཐུག་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་བོས་མཛད་པའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་ལས་བརྒྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཁམས་བྱའི་གྲོག་གྲུང་འཛིན་གྲུ་ནས་སོ། །

སྒར་བསྐྱོན་གསལ་བཤད།

༄༅། རྟེན་ཡང་རི་སྒྲོང་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པས་ཚིག་རྒྱུ་མཉམ་ནི་ཞགས་པ་ཅན་དང་དབྱུག་པ་
ཅན་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོན་
བཙུག་རྩུམ་པ་པོ་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་རྒྱམས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞན་
ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་སུ་བརྟེན་བྱ་དེ་རྒྱམས་རྫོང་བྱེད་དེ་དག་ཁོ་ནས་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་ན་རྩུམ་པ་པོ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་འགྲུལ་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
གིས་རང་གིས་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་རིམ་ཞེན་བརྟེན་པའི་རང་དབང་ནི། བྱི་
ནང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་ཚོགས་པས་ཆ་ཆར་ཞིག་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་ནི་དུས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་མི་
འབྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྲུལ་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གིས་བརྟེན་ཐོབ་པའི་དོན་དེ་
ཚིག་དེ་རྒྱམས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་རྩུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྩུམ་པོ་
རང་ཉིད་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་བཙུག་པའི་དབང་ཆ་ནི་དྲང་བདེན་ཀྱི་དུས་སྐབས་
རྒྱམས་སུ་མ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་མི་རུང་བའི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་འདི་ཡིན།
དེའི་ཕྱིར་དེང་སང་པར་སྒྲུབ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལྟ་མཁན་ལ་སྒྲུབས་བདེའི་ཆེད་དུ་གཞུང་ཉིད་ལ་
ཡོད་པའི་ས་བཅད་རྒྱམས་ཁོལ་དུ་ལྷུང་ནས་དེབ་དེའི་དབྱར་བཞག་ནས་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས་ཅིང་
དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཡོད་པའི་གསལ་བཤད་དང་བཙུག་དེབ་དེའི་ནང་དུ་བཞེད་ཡོད་
པ་ནི་རྟེན་སུ་ཡི་རང་གི་གནས་སུ་མཐོང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྤྱོད་
གཞུང་དེའི་ནང་དུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ས་བཅད་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིགས་ནས་གཞུང་གི་
དཀྲུག་སུ་བཅུགས་ཏེ། དེ་བསྐྱོན་བཙུག་རྩུམ་པ་པོའི་གསུང་ཡིན་པའམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བྱས་པའི་གསལ་ཁ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མ་འོངས་པའི་གྲོག་པ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་མགོ་པོ་གདུགས་
ལྟར་བསྐྱོར་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མཐོང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་གི་ཀྱན་སྦྱང་དངོས་
གང་ཡིན་མི་ཤེས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་བལྟས་ན། ཡང་ན་བསྐྱོན་བཙུག་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་
ཡིན་པར་སྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་ཡ་མ་རྩུང་དེ་རྒྱམས་བསྐྱོན་
བཙུག་རྩུམ་པ་པོའི་ཚིག་ཏུ་སྟོགས་པར་འདོད་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་གསལ་ཁ་མི་

བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མ་མཐོང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡང་པའི་གནས་ལ་བག་ཚབ་དང་
 འཛིགས་པ་མེད་པ་ཆོའདི་ཕྱི་གཉིས་སྤང་གི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཏུ་ཅང་སྐྱེག་པ་སྒྲིབ་པའི་
 གནས་སུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བས་ན་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པའི་བཀའ་འབུམ་པར་གཞི་གསར་
 བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་ཡང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལ་བསྟན་འཕྲི་སྒྲིབ་ཅམ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ཙུ་པའི་གནད་དུ་
 བཟུང་ནས། སྡེ་དགའི་ཤིང་པར་ཉིད་ལས་དཔེ་བཤུས་ནས་དཔེ་བསྟར་ཆོར་བཅུ་ཕྱག་གསུམ་ལ་
 ཉེ་བ་བྱས་ཀྱང་། དང་པོ་སྟོག་འཕྲུལ་དུ་ཕབ་མཐན་ལག་རྩལ་གསར་བ་ཡིན་པ་དང་དཔེ་བསྟར་
 བྱེད་མཐན་གྱི་ཡོན་ཚད་དམན་པ་དང་། གཡེང་བ་ཆེ་བ། སྟོབ་སྟོང་གི་དུས་ཚོད་བྲེལ་བ་ཆེ་
 བ། མི་མང་པོའི་ལས་ཀར་སོང་གཤིས་ད་དུང་ཡང་སྟོ་མིག་གིས་མ་ཟིན་པ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་
 སྟེད་པ་ཡིན། དེ་བས་མ་དཔེ་ཁོ་ན་ཆད་ཐུབ་བྱེད་པར་འོས་སོ། །དཔེ་བསྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་
 སུ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་མཐན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པེས་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས། ཆོག་རྒྱམས་བརྟེན་མེད་ཀྱི་གཞུང་
 དང་བསྟན་ནས་བྱས་ཤིང་། རོན་རྒྱམས་ནི་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཕན་ཚུན་བསྟར་ནས་ཞུ་དག་ཅུང་
 ཟད་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་དང་། རིགས་གཏེར་
 གྱི་སྒྲིབ་དོན་ཆེ་ཚུང་པན་ཚུན་དང་། དབུ་མའི་སྒྲིབ་དོན་རྒྱམས་པན་ཚུན་བསྟར་ནས་ཞུ་དག་བྱས་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེ་བསྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱམས་ཀྱང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐོན་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ནི་སྟམ་ཀྱང་གོ་སྟོབ་པ་ཡིན་གཤིས། ཕྱིས་དཔེ་དག་པ་རྒྱམས་དང་མཐུལ་པའི་སྐལ་
 བ་བྱུང་ན་དེ་རྒྱམས་དང་བསྟར་ནས་ཞུ་དག་པེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མཐས་པ་
 རྒྱམས་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་གཞིར་འོས་ཀྱི་ཆོད་མར་ནི་བཟུང་མི་འོས་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་
 བ་དམ་པོས་ཀུན་ནས་བཅིངས་པས་ཆོའདིར་སྟེས་ཐོབ་དང་སྤྱངས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་དམན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྟོ་འདི་ཆོའདིར་སྤྱང་གི་གནས་ལ་ཡང་དུས་དང་གནས་སྐབས་
 ཀུན་ཏུ་བསྒྲིབ་བཞེན་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་སྟོམས་ནས་འཇུག་པར་བྱས་ཀྱང་
 ལྷག་བསྐལ་དོས་དྲག་པོ་སྟོང་པའི་རྒྱུར་འདུག་པ་སོགས་སྟོང་བས་བྱུང་བ་ལགས་ན། བ་རོལ་
 གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་དོན་ལ་ནི་སྟོམས་མ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་
 བས་ན་བསྟར་འབྲས་རེའུ་མིག་ཏུ་ཕབ་ནས་གཟིགས་པ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དུ་སྐལ་ཡོད་པས་
 མཐས་པ་རྒྱམ་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་འཐད་པའི་ཆ་རྒྱམས་སྤངས་ཤིང་མི་འཐད་པའི་ཆ་དོར་
 བར་རིགས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཀུ་ཙོ་འདོན་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །

१ ཀུན་མཁྱེན་མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་གི་བཅུད། །ཟབ་གསང་བཅུ་ཕྱག་རིགས་པའི་
 གནས་ཀྱི་མཛོད། །སྒྲུལ་བཟང་ལྷོ་གསལ་མགྲ་བའི་སྒྲེས་ཀྱི་མཆོག །སྲིད་ལུང་དྲུང་ནས་
 འབྱེན་པའི་སྣང་བྱེད་འདི། २ །འཁོར་ཡུག་ལུན་པའི་ཐེང་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཞིང་། །དུས་
 རྒྱུ་འཕྱུགས་མ་ནག་པོས་གཙུག་པ་ལས། །མི་ཟད་གདུང་བ་འབར་བའི་སྒྲེ་འགྲོ་ཀུན། །སྒྲོ་
 གོས་ཟབ་མོའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཅུལ་རྫོགས་ཏེ། ३ །རྫོགས་ལྷན་གསར་པའི་དཔྱིད་དཔལ་འདྲེན་
 བྱེད་དུ། །ལྷག་བསམ་རང་མདངས་གསལ་བའི་རྟ་བདུན་གྱིས། །དྲང་བའི་རྩོན་མེད་འཕྲུལ་
 སྤར་སྲིད་པའི་མིག །སྒྲུ་ཆོགས་བྱ་མང་ཁོད་ལས་འདི་ཙམ་བསྐྱབས། ॣ །མཐོན་པོའི་ང་
 བསྐྱུང་ཕྱིར་དུ་འདི་མ་བྱས། །གསལ་སྒྲུལ་ཆོག་ལ་སྲིད་པས་བྱས་པ་མིན། །ཆེ་འདོད་ཆོས་
 པས་བྱས་པ་འདི་ལ་མེད། །ཟབ་ཟིང་ལོར་ཕྱིར་དེ་བས་ག་ལ་ཞིག ॥ ཀུན་མཁྱེན་བྱ་རམ་
 ཤིང་པའི་བསྐྱན་པ་མཆོག །འཛིགས་བྲལ་བྱིས་པ་ཡི་གདམས་པའི་ངག །དཔལ་ལྷན་ས་སྒྲུའི་
 ཐུགས་བཅུད་གསེར་གྱི་ཆོས། །གསལ་བྱེད་ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ནི། ॥ འདི་ཉིད་ཁོ་
 ཅར་མཐོང་བའི་ངས་ཤེས་ཀྱིས། །དད་འདུན་ལྷག་བསམ་ཤར་པའི་ཕྱག་པ་ལ། །བཞོད་པའི་ཉི་
 གཞོན་གསར་པས་དྲང་བ་ཡི། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲུལ་སྤར་དེང་འདིར་བསྐྱབས། ॥ སྒྲི་
 གཙུག་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་གདན་སྟེང་དུ། །རྟག་པར་བཞུགས་པའི་དྲིན་ཆེན་ལྷ་མ་ཡི། །ཟག་
 མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལུན་གྱིས་འབྲུབ་པར་
 ཤོག ॥ །བསྐྱན་པ་འཛིན་པའི་སྒྲེས་བྲ་དམ་པ་ཀུན། །སྒྲུ་ཆོ་བསྒྲལ་པ་རྒྱ་མཆོར་བརྟན་པ་དང་། །
 མཐོན་མེད་གདུལ་བྱ་སྒྲིང་བའི་གཞན་དོན་གྱི། །སྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རྒྱུར་ལུང་ཅིག། ॥
 དཔེ་བསྐྱེགས་པས་ལུལ།

དཀར་ཆག

༡༡། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་	
ངག་དོན་ཀླན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།	01
སྦྱར་བྱེད་དམ་པའི་གྲུང་གི་དོན།	03
ཚུམ་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན།	03
བར་དུ་དགེ་བ་འཇུག་བྱའི་གཞུང་ཉིད་བཤད།	04
ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན།	04
བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ཉིད་བཤད།	05
གཏན་ཚགས་རྣམ་བཞག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན།	05
དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད།	05
ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད།	05
གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་རྒྱས་པར་བཤད།	06
མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད།	08
མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་འབྲུལ་པར་བསྟན།	08
མི་འབྲུལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་དགོས།	09
ངེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྷོས།	13
ངེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད།	14
དངོས་འབྲེལ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ལ་སྦྱར།	14
འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་བཤད།	14
རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བདག་གཅིག་ངེས་བྱེད་བཤད།	15

ངེས་བྱ་བ་དག་གཅིག་འབྲེལ་བ་སྐྱབ།	15
ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།	15
དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད།	15
ཡུལ་ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པ་བསྐྱབ།	15
སྐྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག།	15
གཅིག་ལ་ཐ་དད་འབྱེད་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་སེལ་བས་འཇུག།	15
ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྐྱས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་སེལ་བས་འཇུག།	21
ཁྱད་པར་སྐྱའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད།	25
གཞན་སྤེའི་འདོད་པའི་བརྟེན་ཡུལ་དགག།	25
རང་སྤེའི་འདོད་པའི་བརྟེན་ཡུལ་བསྐྱབ་བ།	28
དེ་ལ་གཞན་སྤེའི་ཕྱོད་པ་སྒྲོང་བ།	29
དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བསྟན་བ།	32
དངོས་ཡུལ་སེལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ།	32
སྤྱི་དངོས་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག།	33
སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་།	33
སྤྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་སྐྱོད་གཉིས་འཐད།	33
སྤྱི་དངོས་སྐྱོད་པའི་ཕྱོད་པ་སྤང་བ།	34
དངོས་མེད་གཞན་སེལ་སྐྱའི་སྒྲོ་ནས་བཤད།	42
ངེས་གཞི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད།	42
ངེས་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཆོགས་བཤད།	43
འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་བ།	44
ལྷོག་འབྲེལ་དགག་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱར་བ།	44

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བཤད།	47
སྐྱུ་ཙམ་དོན་ལ་མ་ངེས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན།	47
ཁྱད་པར་ཅན་ཚིག་མ་གྲུབ་ལྟར་སྒྲུབ།	48
རིག་སྐྱུ་བདེན་དོན་སྐྱུ་བ་པའང་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན།	49
སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱུ་བ་པ་དགག།	49
འདོད་པ་བརྗོད།	49
སུན་འབྱེན་བཤད་པ།	49
རྩ་བའི་ཏྲགས་ཀྱི་ཁྱབ་སྐྱུ་བ་དགག།	49
རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཏྲགས་ནས་དགག།	52
ཐྱོགས་ཚེས་སྐྱུ་བ་བྱེད་བཅས་པ་དགག།	52
སྐྱུ་བ་བྱེད་ལ་བཏྲགས་ནས་དགག།	52
མཚན་གཞི་ལ་བཏྲགས་ནས་དགག།	53
དག་རྣམས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་དགག།	53
སྐྱུ་དང་རྩུ་བ་པ་ཏྲག་པ་དགག།	57
ཁྱབ་པ་སྐྱུ་བ་བྱེད་བཅས་པ་དགག།	59
ཐྱོགས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག།	60
རྩ་བའི་ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་དགག།	64
དེས་ན་ལུང་ཙམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲུལ།	67
ནང་འགལ་བསྟན་ཏེ་སྐྱུ་བ་པོ་ལ་སྒྲུབ།	68
ཐ་མར་མཚན་ཀྱིས་མཐུག་སྟེད་བསྟན།	68
དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད།	68
ཐོག་མར་འབྲེལ་ཀྱི་མཚམས་སྒྲུབ་བསྟན།	68

བར་རྩ་ལེའུ་ལོ་གཞུང་ཉིད་བཤད།	68
བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བཤད།	68
བཙུག་ལྷན་སྐྱེས་བྱ་ཚད་མར་བསྐྱབ།	68
གྱུར་པ་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་བཤད།	70
རང་བྱུང་དགག་བྱིར་གྱུར་པ་སྐྱོས།	70
ཚད་མ་ཐབས་ལ་སྐྱོས་པར་གྱུབ།	70
རང་བྱུང་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད།	70
རྟག་པ་རང་བྱུང་ཚད་མ་དགག།	71
མི་རྟག་རང་བྱུང་ཚད་མ་དགག།	71
རང་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག།	71
རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དགག།	73
དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལུན་ཚོགས་བཤད།	74
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཡོག་རྟོག་བརྗོད།	74
ཡོག་རྟོག་བཀག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ།	74
ཚད་མ་མེད་པ་བཀག་ནས་ཚད་མ་བསྐྱབ།	75
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་བཀག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ།	75
སྐྱབ་བྱེད་ལུགས་རྗེ་རིགས་པས་བསྐྱབ།	75
དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ།	75
གོམས་པ་མི་སྤྲིད་འགྱུར་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ།	75
ཚུད་པ་དགོད།	75
ལུན་འབྱེན་བཤད།	76
རྒྱས་པར་བཤད།	76

ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད།	76
མཚམས་སྒྲོར་འགལ་བ་མེད་པར་རྒྱས་པར་བཤད།	77
འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་ངེས།	77
དེ་ཡི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་།	77
མི་སྟོང་པ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག།	77
སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དགག།	78
རྒྱུ་འཕེན་རང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དགག།	78
འདོད་པ་བརྗོད་དེ་འབྲི་བར་དགོད།	78
འགོག་བྱེད་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད།	78
ལུས་ཉིད་ཡིད་སྟོང་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག།	78
ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དགག།	80
ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ལྷོག་པ་གྲུབ།	80
ལྷོག་པ་མེད་ན་ཉེར་ལེན་མིན།	80
དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར།	80
ལྷན་ཅིག་གནས་དང་འགལ་བ་སྤང་།	80
སྦྱེད་བྱེད་མིན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དགག།	81
རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ལུས་སེམས་རྒྱ་འབྲས་དགག།	82
ཡིད་སྟོང་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག།	83
ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྟོང་བསྐྱེད་པ་དགག།	84
དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་རྩོད་པ་སྤང་།	90
བཀག་པས་གྲུབ་པའི་མཐུག་སྟུང་བསྟན།	90
སྟིང་ཀྱང་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་མིན་པ་སྟོང་བ།	91

དེ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ།	92
དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ།	93
དེ་ལས་སྟོབ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ།	94
དེས་ན་སྐབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྒྲུབ།	94
ནན་ཏན་མ་བྱས་བཀག་ནས་བྱས་པར་སྒྲུབ།	94
སྟོབ་པ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་བསྒྲུབ།	95
དེ་ལས་བདེར་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ།	95
མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་སྟེ་སྟུག་བདེན་བཤད།	95
སྟུག་བསྐལ་རྒྱར་བཅས་སྒྲུབ་སྟེ་ཀློན་འབྱུང་བཤད།	101
སྟུག་བསྐལ་ལགས་པ་སྒྲུབ་སྟེ་འགོག་བདེན་བཤད།	103
བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་སྟེ་ལམ་བདེན་བཤད།	105
བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་བསྟན།	105
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད།	108
བདག་མེད་རྟོགས་པ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོར་བསྟན།	108
དེ་ལས་འོགས་སུ་ལས་ལུས་གཉེན་པོ་མེད།	116
དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ།	117
དེ་ལས་སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ།	118
དེ་ལས་བརྟེན་པ་གྲུབ།	118
དེས་ན་ནན་ཏན་བྱས་པར།	118
ཚད་མས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད།	118
ཐ་མར་མཚན་གྱི་མཛུགས་སྤྱད་བསྟན།	118
སྐབས་སུ་བབས་བའི་ལེའུ་ལྷག་མ་ལུས་པ་གཉིས་པོ་བཤད།	119

མདོན་སྒྲུལ་ཚད་མ་བཤད།	119
ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྲར་བསྟན།	119
བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ཉིད་བཤད།	119
ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ཡི་རྣམ་གཞག་བསྟན།	119
ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བསྟུབ།	119
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད།	119
སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་བསྟུབ།	119
ཕྱོགས་ཚོས་བསྟུབ།	119
གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད།	119
བསྟུབ་བྱ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད།	120
འདུག་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་རང་སྒྲི་གཉིས་སུ་བསྟན།	120
སྒྲུབ་བཤད་ཕྱོགས་གཉིས་མཚན་གཞིར་བསྟན།	120
མཚན་གཞི་དངོས།	120
ཚུད་པ་སྟོང་བ།	120
མཚན་གཞི་དང་པོར་ཚུད་པ་སྟངས།	120
མཚན་གཞི་གཉིས་ཀའི་ཚུད་པ་སྟངས།	120
མཚན་གཞི་ཕྱི་མའི་ཚུད་པ་སྟངས།	121
མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དབྱད།	122
སྒྲི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པ་བསྟུབ།	122
སྒྲི་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་བསྟུབ།	122
དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བསྟུབ།	125
ཞིག་པ་འཛིན་དང་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་པས་བསྟུབ།	126

ལྷོག་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པས་བསྐྱབ།	127
འབས་བྱ་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་བསྐྱབ།	128
བད་པའི་གཤམ་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པས་བསྐྱབ།	128
རང་དབང་འཛིན་པའི་གཤམ་པ་མེད་པས་བསྐྱབ།	128
དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྤོང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ།	129
དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ།	129
སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྟན།	129
དངོས།	129
ཚུང་པ་སྤོང་བ།	129
ཚུང་བ།	129
ལན།	129
འཇུག་ཡུལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ།	130
དེ་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།	130
རྟགས་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་གཞལ།	130
རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པ་འབྲུལ་པར་བསྟན།	130
དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་སྤོང་བ།	130
འདོད་པ་བརྟོད།	130
སུན་འབྱིན་བརྟོད།	130
བྱབ་པ་སྐྱབ།	131
རང་གི་ངོ་བོས་རྟགས་པ་མཛོན་སུམ་ཡིན།	131
གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན།	131
དེས་ན་གཞལ་བྱས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ།	131

གངས་གཞན་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག།	132
ཏུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག།	132
གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད།	132
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག།	132
མང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག།	133
ལོག་རྟོག་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་བརྗོད།	134
འགོག་བྱེད་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤད།	134
འབྲེས་པ་འཛིན་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་།	134
རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་སྤྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན།	134
རྗེས་ཀྱིས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མིན།	139
ཞིག་འཛིག་གཅིག་པའི་ལྷགས་ལ་འང་རྗེས་དཔག་ཡིན།	140
ཞར་ལ་གཞན་སྤེའི་མི་རྟག་འདོད་ཚུལ་དགག།	141
སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ།	143
ངོ་བོ་སྐབ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད།	143
རྟོག་བྲལ་ཅོད་སྤྲོད་བཅས་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད།	143
མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་རིགས་པས་བསྐྱབ།	143
བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱབ།	143
མིང་སྦྱོར་རྟོག་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ།	143
རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ།	147
སྐབ་བྱེད་ལྷགས་བསྟན་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱབ།	154
མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་ཅོད་པ་སྤང་།	155
མཚོན་བྱའི་མིང་ལ་ཅོད་པ་སྤང་།	155

མཚན་ཉིད་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་།	156
ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་།	156
རིགས་པས་གནོད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་།	163
ཀྱིན་གསུམ་ཚུད་སྤོང་བཅས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད།	164
དེ་ལ་ཚུད་པ་བརྒྱད་མར་དགག།	165
ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ངེས་མེད་འཛིན་པ་སྤང་།	165
ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་སྤང་།	165
དུས་བྱ་དད་ན་གཟུགས་འཛིན་མིན་པ་སྤང་།	165
མུང་བྱ་ཤེས་པ་བརྒྱབ་སྟེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད།	166
མུང་བྱེད་རྟོག་བྲལ་ཉིད་དུ་བརྒྱབ།	166
མུང་བྱ་བཅས་པོ་ཡིན་པ་དགག།	166
མ་འབྲུལ་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཤད།	172
གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ཚད་འབྲས་བཤད།	175
ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བཤད།	175
ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད།	175
བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད།	178
ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བྱུར་བརྒྱབ།	182
རྣམ་པ་རྟུན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བྱུར་བརྒྱབ།	184
རྣམ་གཞག་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་བཤད།	186
ཚུལ་གཉིས་རྒྱབ་བྱེད་རིགས་པ་བཤད།	186
ཡུལ་ཤེས་དེ་ཤེས་བཤད་དེ་བརྒྱབ།	186
དོགས་པ་ཡོད་མེད་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་བརྒྱབ།	186

ནམ་པ་མང་ཏུ་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་བསྐྱབ།	188
ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ།	190
དབང་པོ་གསལ་དང་མི་གསལ་བྱུང་ལས་བསྐྱབ།	192
མེད་བཞིན་དགྱིལ་ལ་ཁོར་རྣམ་པར་སྣང་བས་བསྐྱབ།	192
ཉེ་མིང་བར་མའི་བྱུང་བར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ།	193
གཟུང་ཡུལ་འགགས་ཀྱང་སྣང་བ་ཡོད་པས་བསྐྱབ།	195
དུས་ཕྱིས་དྲན་པས་ཤེས་པར་བསྐྱབ།	196
རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་བཤད།	197
སྒྲུང་ཡང་མདོའི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ།	206
དན་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ།	206
ཤུབ་ཟེན་སྐྱབ་པ་སྐྱུ་བ་བསལ།	206
འདོད་པ་བརྗོད།	206
དེ་དགག་པ།	206
སྒྲ་མ་རིང་མོགས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ།	206
ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ།	210
ཤུགས་བསྟན་ཐུག་མེད་རིགས་པ་བརྗོད།	210
དངོས་བསྟན་འཕོ་མེད་རིགས་པ་བརྗོད།	210
ཐལ་བ་དགོད།	210
ཉེས་སྦྱོང་དགག།	211
ཕྱི་ཡི་ཐོགས་གྱིས་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་དགག།	211
སྒྲ་མའི་རྟུས་པ་ཟད་ནས་འཕོ་བ་དགག།	211
གཅིག་གིས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག།	214

འཕྲོ་ཆེ་ཕྱི་མ་གྱི་ཁྱེད་མེད་པ་དགག།	214
ཐ་མར་མཚན་གྱིས་མཛུགས་སྤྲད་བཞུག།	215
གཞན་དོན་རྗེས་དབག་འཛད་པ།	215
ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྲར་བཞུག།	215
བར་དུ་ལེའུ་ལྷི་གཞུང་ཉིད་བཤད།	215
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་དག་བཤད།	215
བདག་མཐོང་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད།	215
དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད།	218
མོངས་པ་སེལ་བྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བཤད།	221
རང་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད།	221
མཚན་ཉིད་བཞུག་པའི་དགོས་པ་བཤད།	221
དགོས་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞུག།	221
བསྐྱབ་བྱ་འཛོག་བྱེད་ཆོག་བཞེ་བཤད།	221
ཆོག་བཞེས་གཟུང་བའི་དོན་བཞེ་བཞུག།	221
ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད།	222
འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད།	222
རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད།	224
རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད།	224
རང་སྤྱི་རྣམས་གཅད་དགོས་པ་བཞུག།	224
རྣམས་གཅད་དོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད།	225
གཞན་སྤེའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག།	225
འདོད་པ་བརྗོད།	225

སུན་འབྱེན་བཤད།	225
གཞོན་བྱེད་བརྗོད།	225
རྒྱུ་བྱེད་དགག།	226
རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་བཙོས་ཁས་སྒྲུངས་དགག།	226
བརྒྱུ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དགག།	227
གྲུ་དོན་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དགག།	228
ཚོད་བ་སྒྲོང་།	229
རང་སྤྱེས་ལུང་དོན་བརྒྱུ་བྱར་འདོད་བ་དགག།	229
རྒྱུས་བཤད་གྲུ་བ་པའི་མཛུགས་སྤྱད་བསྟན།	231
གཞན་གྱི་རང་སྤྱེས་དགོས་བ་དགག།	231
དགག་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཛུགས་སྤྱད་བསྟན།	233
ཡང་དག་འཛོག་བྱེད་མ་བསལ་བ་བཤད།	233
བརྒྱུ་བྱ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་མ་བསལ་དགོས།	234
ཚད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསྟན།	234
ཚོས་ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་བསལ་བ་བཤད།	234
སེལ་བྱེད་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན།	234
དབྱེ་བ་སོ་སེའི་རང་བཞིན་བཤད།	234
ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད།	234
སེལ་བྱེད་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཁོངས་སུ་བསྟུ།	234
བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་བཤད།	235
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་བཤད།	235
གྲགས་པའི་བསལ་བ་བཤད།	238

གཞི་ལྟུང་རྒྱལ་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད།	241
དོན་དང་མཉན་བྱས་མངོན་སུམ་གསལ་བ་བཤད།	241
བསལ་གཞི་རང་རྟེན་དགོས་པ་བཤད།	242
ཚུལ་དེས་ཁྱད་པར་འགོག་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་གྱུབ།	245
དཔེ་དེས་ཕྱི་མ་མཚན་པའི་ཚུལ།	247
གཞན་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འགོག།	247
ཕྱོགས་ལྟར་སྤང་བའི་དཔེ་ཡང་དགག།	248
བརྗོད་ཚུལ་རྟོགས་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བཤད།	251
ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ལ་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་བསྟན།	251
ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྤང།	251
དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དགོས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད།	252
དགྲ་པོ་སོ་སོའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟན།	252
ཡང་དག་གཉིས་དང་མཉན་བྱ་རྒྱལ་པར་བཤད།	252
ཡང་དག་གཉིས་པོ་རྒྱལ་པར་བཤད།	252
ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྒྱལ་པར་བཤད།	253
སྒོག་ལ་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་དགག།	253
དེས་ན་མཉན་སྒོག་མཚུངས་པར་བསྟན།	255
ཚུལ་དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱར།	261
དགག་རྟགས་ལོགས་སུ་མི་སྒྲོན་རྒྱ་མཚན་བཤད།	261
ཐ་མར་དགེ་བ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད།	265
༩༩། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་	
དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བ་	

ཚད་མ་འཇགས་པའི་གཏེར་གྱི་དོན་གསལ་	
བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།	267
ཤེས་བྱའི་ཡུལ།	269
མཚན་ཉིད།	269
གཞན་ལུགས་དགག།	269
རང་ལུགས་བཞག།	270
ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་ཡུལ་བཞིར་དབྱེ་བ།	270
ངོ་བོའི་སློན་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	271
འཇུག་ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་མངོན་སྟོན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	272
འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	273
མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ།	274
ཚུད་པ་སྤང་བ།	275
ཤེས་བྱེད་གྱི་སྒོ།	277
དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ།	277
འདོད་པ་བརྗོད་བ།	277
ཡིད་དབྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་དགག།	278
སྤང་ལ་མ་དེས་པ་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པ་དགག།	279
བཅད་ཤེས་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཞན་ཡིན་པ་དགག།	279
རང་གི་ལུགས།	279
མ་རྟོགས་པའི་སྒོ།	280
ལོག་ཤེས།	280
ཐེ་ཚོམ།	281

སྒོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ།	282
སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ་བྱད་པར་དུ་དབྱད་པ།	283
ནམ་གཞག།	283
དགག།	283
སྒྱི་གསལ་རྩ་ས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག།	283
སྒྱི་གསལ་རྩ་ས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག།	284
གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་དགག་པ།	284
སྒྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཞན་དགག།	286
ཡུང་གིས་དགག་པ།	288
རང་ཡུགས་ནི།	289
ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི།	289
སྤང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ།	289
སོ་སའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ།	289
སྤང་བ།	289
སེལ་བ།	291
ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་ངོས་བཟུང་བ།	292
དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ།	293
སྒྲིའི་འཛིན་སྤངས།	293
དེའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ།	294
སེལ་བ་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ།	299
ཞར་ལ་སེལ་འཇུག་དང་བསྐྱབ་འཇུག་དབྱེད་པ།	299
བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ།	299

རང་མཚན་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག།	299
སྒྱི་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ།	300
རང་ལུགས་བཞག་པ།	301
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ།	301
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ།	302
ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ།	302
ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ།	304
བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ།	305
དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ།	305
ཚུངས་སྒྲོང་བ།	306
འབྲེལ་བ།	306
དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག།	306
སྒྲོ་ངོར་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ།	309
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད།	311
དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ།	315
འགལ་བ།	316
སྒྱིའི་མཚན་ཉིད།	316
དགག།	316
བཞག།	318
སྒྲང་།	318
མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།	319
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ།	319

ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ།	321
ཤེས་བྱེད་ཚད་མ།	323
མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་གཞག།	323
སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན།	323
བྱེད་བྱེད་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ།	324
ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག།	329
བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ།	330
མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ།	335
མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།	338
མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད།	341
ངེས་དགག་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ།	345
མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ།	347
མངོན་སུམ་ཡང་དག།	347
མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ།	349
མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན།	350
དབང་མངོན་ལ།	350
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ།	353
རང་རིག་མངོན་སུམ།	358
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།	362
ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང།	366
ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ།	367
དེ་ལས་འབྲས་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག།	369

ཚད་འབྲས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག།	371
དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས།	373
རྣམ་རིག་སྒྲིབ་པའི་ཚད་འབྲས།	374
དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་	
དབྱུང་ནས་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བརྟན་པ།	377
རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་ནས་	
རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ།	381
རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ།	382
རྗེས་དཔག།	387
རང་དོན་རྗེས་དཔག།	387
གང་གི་རྟོགས་པའི་རྟགས།	387
ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་གསུམ་བཤད་པ།	387
དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ།	392
རྟགས་ཡང་དག།	393
མཚན་བྱའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ།	398
སྒྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས།	399
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག།	399
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག།	408
འབྲས་རྟགས།	409
འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	411
སྒྱུབ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	411
བསྒྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	413

བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།	413
འབྲེལ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།	413
རྟགས་སུ་འགོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།	414
འགོད་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།	414
ཚོལ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།	414
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།	414
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་།	415
མ་གྲུབ་པ།	415
མ་ངེས་པ།	418
འགལ་བ།	421
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག།	424
རྟགས་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ།	424
ཡོངས་གཙོད་ལ་སྟེས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།	427
དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།	428
ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ།	429
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག།	429
སོ་སའི་རང་བཞིན།	431
ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ།	431
ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ།	435
བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད།	435
མདོའི་དོན་བཤད།	436
དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན།	437

རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག།	440
ངག་སྒྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག།	440
ཚོད་པའི་སྒྲ་བས་གྱི་ངག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།	442
དགོས་པ།	442
བསྐྱབ་ངག་ཡང་དག།	442
བསྐྱབ་ངག་ལྟར་སྣང་།	446
གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྲུན་འབྱིན་པ་སྲུན་འབྱིན་པའི་ངག།	447
བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་པ།	447
ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག།	447
ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ།	456
དགག།	456
བཞག།	457

༄༅། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
གྱི་ངག་དོན་ཀླན་ཏུ་བཟང་བའི་ཉི་མ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།   །།

༡༡། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དག་དོན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཉི་མ་
 ཞེས་བྱ་བ། །སྤྱི་མ་དང་སྟག་པའི་ལྷ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲས་པས་ཕྱག་
 འཛལ་ལོ། །གང་གི་མཆོན་བཅའི་མཁའ་དབྱངས་ནས། །བྱིན་རྒྱབས་འོད་ཟེར་ཆ་ཙམ་
 གྱིས། །བདག་སློའི་བསྐོ་ཁ་འབྱེད་པ། །ལྷ་མཆོག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདུད། །སློ་
 གོས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་གནས། །རིགས་པའི་ལྷ་ཟེར་བྱེ་བ་བརྒྱ། །ལས་རྒྱལ་མིག་གིས་མི་
 བཟོད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གཉིས་ལ་འདུད། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི། །སྤྱི་
 པོ་དག་དོན་ཉི་མ་ནི། །སློ་ལྷན་གཟུང་གནས་དོན་གཉིས་ལ། །བཙེ་བའི་བསམ་པས་སྦྱོན་
 པར་བྱ། །འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །སྦྱར་བྱེད་དམ་པའི་གྲུང་གི་དོན། །ཙམ་བྱེད་དམ་
 པའི་གྲུང་གི་དོན། །བསྐྱར་པ་མཐར་ཕྱིན་མཁུག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །མཚན་གྱི་དོན་དང་། །འཇུར་གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ནི།
 རྒྱ། །ས་ལོ་རྩ་བས་རྣམ་འགྲེལ་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སློས་པ་ཆོས་ཙན། །དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཁྱད་ས་བཙུན་པ་དང་། །སློའི་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་
 འཇོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །པོད། །དེས་རྣམ་འགྲེལ་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་བོད་སྐད་
 སློས་པ་ཆོས་ཙན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྟེགས་བམ་བཙལ་སྤྱོད་པ་དང་།
 །བརྟེན་བྱ་རགས་པ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེས་རྣམ་འགྲེལ་བསྐྱར་བའི་
 ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་སློས་པ་ཆོས་ཙན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ལོ་བཅའ་ལ་
 བྱས་ཤེས་དྲིན་གཟོ་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྤྱོད་པས་ལོ་བཅའ་ལ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་
 པ་ནི། །འཕགས། །དེས་རྣམ་འགྲེལ་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་མཚོད་པར་བརྟེན་པ་ཆོས་ཙན།
 །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཐོག་མར་དགོ་བ་འཕྱག་པའི་ཡན་ལག་བཤད། །བར་དུ་དགོ་བ་འཕྱག་བྱའི་གཞུང་
 ཉིད་བཤད། །ཐ་མར་དགོ་བ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །དང་
 བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་མཚོད་པར་བརྟེན། །བསྟན་བཅོས་ཙམ་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

བོ། རྟོག་ །དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྐྱ་གསུམ་ཕྱིན་
 ལས་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་
 དམ་པའི་སྨྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་བསྟན་ནི། སྒྲི། ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཉན་པ་པོའི་སྒྲི་བོ་ལ་དངོས་སུ་ཕྱན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྒྲི་བོ་ཕལ་ཆེར་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། དོན་དུ་མི་གཉིས་
 པ་དང་། སྒོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་སྒྲོན་གསུམ་དང་ལྷན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་
 བསྟན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཉན་པ་པོའི་སྒྲི་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་
 དངོས་སུ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་སྒྲི་བོ་འགའ་ཞིག་
 ཤེས་ལྷན་དོན་གཉིས་གཟུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྣམ་འགྲེལ་རྩོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་གྱི་བརྗོད་
 དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་བརྗོད་དོན་བདེ་སྤྱད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྦྱོད་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྲེད་ཕྱིར་རང་དོན་ལེའུ་
 བཤད། །དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྲེད་བྱེད་ཆད་མ་གྲུབ་པ་བཤད། །སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་ལེའུ་ལྷག་མ་ལུས་པ་གཉིས་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་
 འགྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན། །བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ཉིད་བཤད། །ཐ་མར་མཚན་
 རྒྱུ་མ་རྟག་སྟེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཀྱན་བརྟན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྩོམ་
 བ་དེ་དང་ལེའུའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེན། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དང་དོན་མིན་པར་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་ལྷན་འདས་ཆད་མའི་སྒྲིམ་བུ་ཡིན་
 པ་ནི་དོན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་པས་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་དེ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པའི་སྒོན་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལེའུའི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་
པ་རྗེས་པ་དེ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་ཞིབ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་རྣམ་བཞག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། །དེ་ཉིད་
རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོགས། ཆད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །རྟུལ་
གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྟུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟུལ་གསུམ་ཆད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ།
རྟོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། རྟགས་
ཚོས་ཅན། རྟོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྟོད་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིད། རྟགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། རྟོགས་
ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཏན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྟངས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད། །གསུམ་གྱི་གངས་
ངེས་རྒྱས་པར་བཤད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྟངས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་གོ་བྱེད་ཡིན། །རང་བཞིན་ངོ་བོའི་གོ་བྱེད་
ཡིན། །མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ། དུ་བཙུགས་
ཅན། དུ་ལྷན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
གང་ཞིག །མེད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་། དངོས་པོ་ཚོས་
ཅན། རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གང་ཞིག་མི་རྟག་
པ་དེ་རྟོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟུལ་དོན་ཡོད་ངེས་
འགོག་པར་བྱས། །སྟངས་སུང་མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད། ག

ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། མདུན་གྱི་གཞི་འདི་ཚོས་ཅན། ག་ཟ་ཡོད་
 དེས་མིན་ཏེ། ག་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ག་ཟ་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ།
 རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན། ལྷང་རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཚོས་
 ཅན། བུམ་པས་དག་པའི་གང་གཞིར་སྒྲང་རུང་བུམ་པ་མེད་དེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འགལ། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་
 དེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཏེ། འགལ་ལྷ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སྟེ། འབྲེལ་ལྷ་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དག་
 སྒྲུབ་ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་མེ་འབྲས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གང་རེག་འགོག་ན། མེ་རྒྱ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གང་གང་རེག་འགོག་ལུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ། མེའི་དངོས་རྒྱ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་མི་ལུས་ཤིང་། རྒྱ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་བྱུང་ཤིང་ཚོས་
 ཅན། རྩོད་བྱུང་ཤིང་ལྷན་པའི་གང་གཞིར། གང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། རྩོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར།
 འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འགལ། དུ་བ་ཡིན་ན་འགལ་
 འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་དུ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འགལ་འབྲས་དམིགས་
 པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་དུ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན། དུ་བ་ཙམ་ཡིན་ན། དུ་ལྷན་ལ་ལ་གང་རེག་མེད་
 པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། རྩོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤལ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་རེག་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་ཀྱི་གངས་དེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཞན་དུ་
 འདོད་པ་དགག། ལྷར་སྒྲང་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་
 པས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་ཡིན། རྩོད་ལས་གཞུགས་སོགས་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་

ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ན། ལྷ་གུའི་རྒྱ་
 ཚོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གུ་འབྲུང་བར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གསུམ་དུ་རི་
 ལྷར་འདུས་ཞེན། རྒྱ། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཚོས་ཅན། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་
 གངས་ཚང་གི་ཤར་གཞིར། ལྷ་གུ་འབྲུང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་གང་ཞིག །ལྷ་གུ་འབྲུང་རུང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁྱེད་རང་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་ལས་ལྷ་གུ་
 འབྲུང་རུང་གི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས། འབྲུང་ངེས་སྐྱབ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་མིན་ཏེ། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ཡིན་ན། ལྷ་གུ་འབྲུང་
 ངེས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་མ་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཕྱི་མ་བྱུང་བར་དུ་འབྲུང་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཕྱིའི་བར་དུ་འགལ་
 རྒྱུན་གྱིས་གོགས་ཀྱིད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་
 པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་རི་ལྷར་འདུས་ཞེན། ཚོགས། ལུང་རོ་
 ད་ལྷ་བ་ཚོས་ཅན། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྤྱིང་དུ་ལུང་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་
 པའི་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་གང་
 ཞིག །ལུང་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བ་དག་ལྷུང་བ་དེ། དུ་ལྷན་ལ་ལ་ལུང་ཤིང་གི་འབྲུང་བ་བསྐྱབ་
 པའི་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྷར་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་
 གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་གྲུབ་ཅེན། ལུས། ལུང་རོ་ད་ལྷ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ལུང་
 གཟུགས་ད་ལྷ་བ་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་
 རོ་སྐྱ་མ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། ལུང་གཟུགས་ད་ལྷ་བའི་ལྷན་ཅིག་ཀྱིས་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར། ཏེ། དེས་ན་ལུང་རོ་ད་ལྷ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བུ་རམ་
 གོང་བུའི་སྤྱིང་དུ་ལུང་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་ལ་བཞེན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྤྱིང་དུ་ལུང་རོ་སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་
 དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་དཔག་མི་རུས། འབྲས་སྤྱིས་རྒྱའི་ཁྱེད་པར་དཔག་མི་

ལུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཚལ་ས་པས་འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ། རྒྱ་ལུང་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་ལུང་དང་ལུན་པའི་གར་གཞིར། རྒྱ་གུ་འབྲུང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་དང་དབང་པོ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ལུས་ལུན་གྱི་སྒྲིས་བུ་ལ་ཆགས་སོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། རོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན། འབྲས་བུའི་སྒྲིས་རྒྱའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི། དུ་བ་ཚེས་ཅན། དུ་ལུན་ལ་ལ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་མི་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་ཚོལ་བས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚིག་སྒྲ་པའི་རྟགས་ལས་ཚིག་སྒྲ་པའི་ལྟ་སྒྲིན་ཆགས་ལུན་དུ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མེད་ན་མི་འབྲུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞིན། མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་པར་བསྐྱབ། །མི་འབྲུལ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དེས་པར་དགོས། དེས་པ་དེ་ཡང་དེས་ལྷན་གཉིས་ལ་སྟོན། །དེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྒྲིས་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འབྲུལ་པར་བསྐྱབ་ལུས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་ཚོལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་མ་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚེས་པའི་འབྲས་དང་ལུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྩྱུད་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་ལྟག་མ་ཚེས་པ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལྟག་ལུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོན་པ་ནི། གང་། དག་སྒྲ་ཚེས་ཅན། དག་སྒྲ་འི་སྒྲིས་བུ་ལྟ་སྒྲིན་ཀྱང་མཁྱེན་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ལྟག་ལུན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་བཞེད། །འབྲེལ་
མེད་ལྷོག་པ་གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་བརྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གཏུག། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་
ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པར་དགོས་པ་བཞེད་དེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་།
མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་རྩལ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་
གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྩོམ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྟེ་ལུང་དང་འགལ་བས་དགག། བྱམ་མོང་དངོས་སྟོབས་རིགས་
པས་དགག། གཞན་སྟེ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། ལྷོག་
ཁྱབ་རྒྱབ་བྱེད་དོན་མེད་འགྲུར། །རྟག་ལྟན་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། །སྟོག་ལྟན་གོ་
བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྟགས་སུ་ཐལ། །མཉན་བྱས་གཉིས་ཀ་ལེགས་
པར་ཐལ། །རིག་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་ཐལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་
དབང་ལྷན་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་གྲུབ་ཅིང་དེ་
ཉིད་སློབ་དཔོན་གྲང་བཞེད་པར་འདོད་དོ། །འབྲུལ། འོ་ན་གང་རིམ་དང་གཅིག་ཆར་
གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་ན་བྱས་པས་སྟོང་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན།
དབང་ལྷན་རྟག་པ་ཡང་རིམ་དང་གཅིག་ཆར་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་དོ། །ཞེས་པའི་
རྒྱབ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་གྱིས་སྒྲུ་མི་
རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱོད་
གྱི་དགོས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་། ཁྱོད་མ་སྟོས་གྲང་རྟོགས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། འདི་
ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་རྒྱབ་དག་ལ་བཤད་པ་ནི། གནད་མ་ཟིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །འདོད་ན་རིགས་སྟོར་རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྟོས་དགོས་སོ་ཞེན། མེད། དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཁོ་ན་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་མ་བརྟེན་པར། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མ་མཐོང་ཙམ་བརྗོད་པའི་སྐབ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལས་དྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་
 དྲགས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་སྐབ་དག་སྐོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། གཤམ། དྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ན། སྐྱོན་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་མཚུངས་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་
 འདྲའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་སྐྱོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ལྷོག་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་མཚུངས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷོག། སྐྱོག། སོགས་ཆོས་ཙན། གསོན་
 ལུས་བདག་བཙས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོབ་
 དཔོན་གྱིས་མདོར་ལྷག་མ་ལྷ་པོ་དག་ནི་གཏན་ཆོགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རེ་
 ཞིག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་མཉན་སྐྱོག་གཉིས་པོ་ལྷོག་པ་འབྲུལ་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། མ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཏན་
 ཆོགས་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་ལྷོག་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་དང་སྐར་ནས་སྐོན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ལྷོག་ཚུལ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ཆོལ་བ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལྷ་
 པ་ནི། ཁྱད། མཉན་བྱ་ཆོས་ཙན། སྐྱ་ལ་དྲག་མི་དྲག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་ནི་རི་ལྟར་ན་ཡང་། རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུང་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་
 དངོས་འགལ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་

བ། འོན་ཏེ་གསལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་
 མི་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི།
 མ། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་བྱེ་བྲག་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བའི་ས་ཆུ་མི་གསུམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མི་ལྡན་པ་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་ལས། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་
 དག་ལ་རེག་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་རེགས་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ། ཨ་ཕ་ཆོས་ཅན། རོ་རུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་
 པའི་ཨ་ཕ་དང་གཟུགས་མཚུངས་པའི་ཨ་ཕ་སྟག་མ་རོ་རུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་
 བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་ཁྱད་པར་གྱིས་
 ཨ་ཕ་ལ་རོ་རུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 བདག མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་
 སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྦྱིར་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། གསོན་ལུས་ལ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ལའོ། ས་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་འཕེན་ལའོ། རྒྱུ་ལ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མེད་པར་
 ཐལ། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྲངས་ཅན་ལའོ། འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྟོལ་བས་ཞེས་
 རྒྱུར་བར་བྱའོ། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ཕྱོག་པ་འབྲུབ། འབྲེལ་
 པ་མེད་ན་ཕྱོག་པ་མེད། འབྲེལ་པ་དཔེ་ལ་སྟོན་པའི་ཆུལ། རྒྱུལ་དེས་དགག་རྟགས་
 ཁྲབ་པ་འབྲུབ་པའོ། འདར་པོ་ནི། དྲི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོག་ན་བྱས་
 པ་ཕྱོག་པས་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། མེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཕྱོག་ན་དུ་བ་ཕྱོག་པས་ཁྲབ་སྟེ་དུ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དྲི། འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མིན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན།

མི་རྟག་པ་ལྟོག་ན་ཁྱོད་ལྟོག་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་མེད་གཞན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་མེད་ན་ལྷགས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན། མེ་དུ་ལའང་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །དྲེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཡོད་ན་རྟ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་
 པ་བཞིན། མེ་དུ་ལའང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་
 དཔེ་མེད་ཀྱང་རིགས་པས་རྟོགས། །རིགས་པ་དཔེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན། །རིགས་པ་
 ཤེས་ལ་སྐྱབ་དག་སྐྱོར་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དྲེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་
 པ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡི་སྟེང་དུ་སྟོན་དགོས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་དང་། མི་མཐུན་
 དཔེ་ལ་ལྟོག་པ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་
 གྲུབ་པ་ངེས་པར་དགོས་སམ་ཞེན། སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་པ་
 སྟོན་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་
 དཔེ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་མི་མཐུན་ལྟོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཁྱོད་
 ཀྱི་ལྟོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རིགས་པ་དེ་གང་ལ་སྟོན་
 ཞེན། དཔེ། མཐུན་དཔེ་བྱས་པ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྟོན་དགོས་པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བ་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཆང་བར་དང་མེ་དུའི་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། ། གསུམ་པ་ནི།
 མཁས། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཆེ་སྟོ་ཁྱབ་དྲན་
 པའི་མཁས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རྗེས་དཔག་སྟེ་བ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་
 དག་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། ལྷགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རྗེས་དཔག་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་སྐྱར་རོ། །འོ་ན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་ཀྱང་སྟོ་ཁྱབ་དྲན་པ་
 མི་ལུས་པའི་ཚོལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། དྲེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོལ་བ་བརྗོད་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རོར་སྟོ་ཁྱབ་བརྗོད་དགོས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་
 དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རོར་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་སྟོས་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་དྲན་
 པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་ལྡན་དག་དག་འསྟོན་མཛོད་ཅིག །བཞི་པ་ནི། དྲེ། མེ་
 མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་

ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་དུ་ག་པ་མེད་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་ཕྱིར། སྤང་རུང་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པས་དག་པའི་གཤམ་སྤང་རུང་བུམ་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འདྲ། དྲི། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱལ་འབྲེལ་པའི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་རྟགས་སུ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟགས་སུ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། འགལ་སྒྲུ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་བརྒྱུད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་པའི་པ་དེ་ཡང་པའི་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་དགོས་ན་དེ་གང་གིས་པའི་པ་བྱེད་ཅེ་ན། རྒྱ་སྐབས་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་མེད་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དང་། ཆོས་ཡོད་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་པའི་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་པོ་རྒྱ་འབྲས་སམ་རང་བཞིན་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བྱེ་ནས་གཞི་ལ་སྦྱར་རོ། །གཞན། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་དང་འབྲེལ་མེད་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པའི་མིན་པར་ཐལ། རང་འཛིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་ཡིན་ན། ཆོན་ཅན་དུ་མ་པའི་བཞིན་ནོ། ། ཆོས། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྣམས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འབྲས་བུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་འགར་ཁྱོད་སྐབས་པའི་བྱུབ་པ་མ་པའི་པར་ཐལ།

ཁྱེད་བྱུང་པའི་འབྲས་ལྟ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ།

བཞི་པ་ངེས་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་སྒྱུར། །ལྷོག་འབྲེལ་དགག་པའི་རྟགས་ལ་སྒྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་ཤིང་བཤད། །རང་
བཞིན་རྟགས་ལ་བདག་གཅིག་ངེས་ཤིང་བཤད། །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་རྒྱབ་རྟགས་གཉིས་
སྟེངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་ཤིང་ཚད་མ་བཤད། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་
པ་དགག། །འབྲུལ་པ་མེད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏུ་བ་མེ་ལ་མི་
འབྲུལ་བར་གང་གིས་རྟོགས་ཞེན། མེད། ཏུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡན་
ཤིང་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཤིང་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། རང་རྒྱ་ཡན་ཤིང་ཏུ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཤིང་པ་དེ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། །རྩམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དེ། བད་སྟོད་པ་ན་རེ། ཏུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་ལས་ཁྱང་འབྱུང་
བས་མེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འབྲུལ་ལོ་ཞེན། ཏུ་བ་ཚེས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ། རང་
རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུ་བ་ཚེས་ཅན། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་
མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒ་
མ་ལ་འབྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷོག་འབྲེལ་རྟགས་སུ་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ། གལ་
ཏེ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། ཏུ་བ་ཚེས་ཅན། མེ་
མེད་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མིན་ན། བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཏུ་བ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། མེ་དེ་ཏུ་བ་བསྟེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མེ་མེད་ལས་ལུས་བ་ཤེ་བྲག་
ཏུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཏུ་བ་ཚེས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ། རང་རྒྱ་མིན་པ་ལས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྗེས། ཏུ་བ་ཚེས་ཅན། བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་ལས་མི་
འབྱུང་བར་ཐལ། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མེ་ཡན་ཤིང་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འགོ་ལྷོག་ཤིང་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེས་བྱ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་སྦྱབ། །དེས་གཞི་
རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད། །དེས་བྱང་ལོས་མེད་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྦྱབ། །ཚིས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་
པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་བཞིན་
རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེན། རང་། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
ཀྱིས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་བསྦྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། མི་
རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཁྱོད་ལྟོག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོ་དེ་སྦྱ་མི་རྟག་པར་བསྦྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་
གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་སྦྱ་
རྟག་སྟོན་པ་བཤད། །དངོས་མེད་གཏན་སེལ་སྦྱ་ལི་སྟོན་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་སེལ་བས་འཇུག་པ་བསྦྱབ། །དངོས་ཡུལ་
སེལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྦྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱ་རྟོག་གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག །ཁྱད་པར་སྦྱའི་
འཇུག་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་ཀ་སྦྱི་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་འབྱེད་པའི་སྦྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག །
ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་པའི་སྦྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བའི་ཡུལ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འཐད། །སྦྱ་
རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་བཤད། །འོག་ལྟོག་བརྟགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱོད་པ་
སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པས་རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་། སྦྱ་ཚོས་ཅན། སེལ་ངོར་མ་བྱས་རྟག་
སོགས་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར།
དེ། དེས་ན་སྦྱ་ཚོས་ཅན། སེལ་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྟོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་བྱེད་སྟེ། སྦྱ་
པའི་སྦྱབ་ཚོས་དེའི་ཕྱིར། དེའི་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་

ཡིན་ཀྱང་། སྐྱམ་ཏིག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཏིག་ས་སུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་མི་ཏིག་པ་དང་ལྟོག་པ་
 བ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དྷ། བྱས་མི་ཏིག་གཉིས་
 བོ་ཚས་ཅན། ལྟོག་པ་བ་དད་ཡིན་ཏེ། དངོས་མིང་བ་དད་ཀྱི་གོ་བྱ་སོ་སོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྗེས་སུ་དབག་པ་སེལ་བས་འཇུག། རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་སེལ་བས་
 འཇུག། སེལ་བས་འཇུག་ལ་སྐྱ་གཞན་འབད། སྐྱབ་པས་འཇུག་ལ་དེ་མི་འབད། སྐྱབ་
 པས་འཇུག་གྱང་འབད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་འགོད། སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྟུས་ཏེ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་འཇུག། རྫོང་འདོགས་
 སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག། །གཉིས་ཀ་བསྟུས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། སྐྱ་ཏིག་སེལ་བས་འཇུག་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན། དོན། སྐྱ་ཚས་ཅན།
 ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ཏིག་པ་རྗེས་དབག་ཆང་མས་ཏིག་ས་པར་
 བྱར་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ཏིག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ག། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ཏིག་
 པ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱེར་མི་ཏིག་པར་ཏིག་ས་
 པའི་རྗེས་དབག་འཇུག་གམ་ཅེ་ན། གཟུགས། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་
 ཏིག་པར་ཏིག་ས་པའི་རྗེས་དབག་འཇུག་པ་ཚས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲུལ་རྒྱུའི་
 དབང་གིས་སྐྱ་ཏིག་པར་སྐྱོང་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་
 རྒྱུའི་དབང་གིས་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཀར་སོགས་ཚས་མཐུན་པའི་ཉ་ཕྱིས་ལ་
 དངུལ་དུ་འབྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྷ། སྐྱ་མི་ཏིག་པར་ཏིག་ས་པའི་
 རྗེས་དབག་ཚས་ཅན། སེལ་བས་འཇུག་སྟེ། སྐྱ་མི་ཏིག་པ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་འཇུག་
 གྱང་། སྐྱ་མི་ཏིག་པ་དེས་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཏིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རྗེས། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་དབག་གྱང་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན། སྐྱ་མི་ཏིག་ཏིག་ས་ཀྱི་
 རྗེས་དབག་ཚས་ཅན། སྐྱའི་བྱས་སོགས་ཀུན་འཛོལ་པར་ཐལ། སྐྱའི་མི་ཏིག་པ་སྐྱབ་པའི་
 རྫོང་ནས་དེས་པའི་ཕྱིར། ཚས་གསལ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགག་སྐྱབ་ཅིག་ཆར་དུ་ཏིག་ས་
 པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྐྱ་ཏིག་སེལ་འཇུག་དུ་ཁས་ལེན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་འཇུག་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་སེལ་འཇུག་དང་སྐྱབ་འཇུག་གང་རུང་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ན།
 དགག་སྐྱབ་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་།
 གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བས་སེལ་འཇུག་ཏུ་འདོད་ན། སྒྲོ་པོ་འཛིན་པའི་
 མཛོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་པོར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚེས་ཅན། སེལ་འཇུག་མིན་
 པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སེལ་འཇུག་
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོ་པོ་སྒྲོ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་
 སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ངེས། དེ་ཚེས་ཅན། སྒྲོ་
 པོ་སྒྲོ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རྒྱད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆ། སྐྱ་བྱས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་ཚེས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱ་མ་བྱས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སོ་སོར་སེལ་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཞན། དེ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་ལས་གཞན་དུ་
 ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྐྱ་མི་རྟག་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྟོད། སྒྲོ་འབྱིན་
 བཤད། ཉེས་སྒྲོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་། བྱེ་བྲག་པ་ཚེས་ཅན། སྐྱ་
 རྟོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་གང་རྣམ་གྲངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུམ་པའི་བྱེད་པར་བྱས་མི་རྟག་
 སོགས་ནང་ཕན་ཚུན་རྗེས་ཐ་དད་དེ་རྣམས་བྱེད་པར་ཅན་ལུམ་པ་ལས་གང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་
 པས་རྟོག་སྒྲོས་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་གྱི་གཞན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
 ནི། བྱེ། བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་རྗེས་གཞན་ཡིན་ན། བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་
 བྱེད་པར་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་པས་ལུམ་པས་ལུམ་པའི་བྱས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་
 པའི་རྣམ་པ་དེ་བྱེད་པར་ཅན་ལུམ་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནམ། རྗེས་གཞན་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན། ལུམ་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚེས་ཅན། ལུམ་པས་ལུམ་པའི་བྱས་སོགས་ལ་
 ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་ཐལ། ལུམ་པ་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་ལུམ་པ་ལ་སྐྱབ་

པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར།   འདོད་ན།   དེ་ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་བྱས་སོགས་ངེས་
 པར་ཐལ།   འདོད་པའི་བྱིར།   གལ་ཏེ་བུམ་པ་ངེས་ན།   དེ་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་
 ལུས་པ་ངེས་ཀྱང་དེ་དང་ཇུས་གཞན་པའི་བྱས་སོགས་མི་ངེས་སོ་ཞེ་ན།   བུམ་པ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་ན་ཁྱོད་བྱས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ངེས་དགོས་པར་
 ཐལ།   ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་བྱས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལུས་པ་དེ།   ཁྱོད་དང་བདག་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར།   འདོད་ན།   བུམ་པ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན།   ཁྱོད་
 གྱིས་བུམ་པ་དེ་བྱས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་།   བུམ་པའི་བྱས་སོགས་དེ་བུམ་
 པའི་ཕན་འདོགས་བྱ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་ཐལ།   ཁྱོད་གྱིས་བུམ་པ་དེ་རང་གི་བྱས་
 སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པའི་བྱིར།   ཚས། གཉིས་པ་ལྟར་
 ཇུས་གཞན་ཡིན་ན།   བུམ་པས་བུམ་པའི་བྱས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལུས་པ་དེ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་བུམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ།   ཁྱོད་བུམ་པ་དང་ཇུས་གཞན་གང་ཞིག |བུམ་
 པས་ཁྱོད་ལ་ཕན་མ་བདགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།   བུམ་པ་ཚོས་ཅན།   ཁྱོད་གྱི་
 ལུས་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།   ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་བྱས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལུས་
 པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་བྱེད་གཞན་དགོས་པའི་བྱིར།   གཅིག |དེས་ན་ལུས་པ་དང་
 ལུས་པ་ཅན་ཇུས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བུམ་པས་བུམ་པའི་བྱས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་
 ལུས་པའི་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན།   ཁྱོད་གྱིས་བུམ་པ་དེ་རང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་བར་ཐལ།   ཁྱོད་གྱིས་བུམ་པ་དེ་རང་གི་བྱས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་
 སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཟུང་བ་གང་ཞིག |དེ་གཉིས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།   འདོད་
 ཅན།   དེ་ཚོས་ཅན།   བུམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་བཟུང་བར་ཐལ།   བུམ་པས་
 རང་གི་བྱས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་   ལུས་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་བའི་བྱིར།   གསུམ་པ་
 བློ།   གལ།   གལ་ཏེ་བུམ་པའི་བྱས་པ་བཟུང་བའི་ཆེ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་བཟུང་ཡང་།
 བུམ་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པས་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ།   བུམ་པ་རྟག་པར་སྒོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཇུག་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།   འོ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཇུས་དཔག་ཚོས་ཅན།   སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ།   སྒོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་

འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 མེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངེས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་
 སྒོ་འདོགས་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན། བུམ་པ་བྱས་པ་ངེས་པའི་སྒོ་
 ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་གང་
 ཞིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་སྟགས་བུམ་འཛོན་མཛོན་
 སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ངེས་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད། བུམ་འཛོན་མཛོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་
 གང་གི་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་
 སྟགས་ཐ་སྟངས་སྟེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྤྲིད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་བྱས་མི་
 རྟག་སྟགས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ཆང་ཞིང་། འགལ་ཁྱེན་མེད་པའི་ཆོ་ཐ་སྟངས་དུ་
 རྟོགས་ལ་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའི་ཆོ་དེ་ཐ་སྟངས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལོག་ལྟོག་
 བརྟགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཚིང་པ་སྤོང་བ་ནི། ལོག་པ་དང་ལྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དམ་ཐ་དད་
 མེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེད་འདོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་སྟོ་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་དོགས་
 པའི་ལན་དུ་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོག་ལྟོག་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་གཉིས་འཇུག །དོན་
 གཞན་མེད་པས་སྤྱི་ཡི་སྒྲོན་མི་མཚུངས། །དོན་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱི་གྲུན་ཀ་འཇུག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་འདོད་ཅམ་གྱིས་འཇུག །དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་
 བརྟན། ཚུལ་དེ་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། བ་སྤྱང་འདི་
 ཏྲ་ལས་ལྟོག་པ་ཞེས་དང་། བ་སྤྱང་འདི་ཏྲ་ལས་ལོག་པ་ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་
 པའི་སྒྲ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྟན་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཡང་
 སྒྱུར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པ་འཐད། །བརྗོད་པའི་བྱེ་
 བྲག་དགོས་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ན་
 དུག་སྒྲ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས། བ་སྤྱང་གི་བ་སྤྱང་ཉིད་ཅེས་པའི་དུག་སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་

དང་ཚུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཉིད་བཤའི་དབང་
 གིས་ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སྒྲ་གཉིས་ཀས་ལྟོག་པ་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་ན། བཤས་ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་
 ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། བྱེད། རོན་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་
 ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཚུལ་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་
 པ་དང་མ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀྲན། སྤྱི་
 དང་སྤྱི་ལྟན་བརྗོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་
 བ་ཅན་བརྗོད་པ་ཀྲན་ལ། ཚུལ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚུལ་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་པོ་ཚུལ་
 ཅན། བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རོན་ཐ་དད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་རོན་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པར་གཞན་
 སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་པའི་བྱིར། རོན། རོན་གཅིག་ཉིད་
 བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ཕན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 མཐའ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ཚུལ་ཅན། བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རོན་གཞན་མེད་དེ། རོན་
 གཅིག་ཉིད་བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་
 བྱིར། འགཉིས་པ་ནི། དེ། གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཚུལ་ཅན།
 བྱེད་ལ་རིགས་རོན་གཞན་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པའི་བྱོགས་
 ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱེད་ལོག་ལྟོག་རོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པའི་
 མཁས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ཚུལ་ཅན། བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྟོན་གསུམ་འཇུག་སྟེ། བྱེད་སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་ཚུལ་ཅན། གསལ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
 སྤྱི་རོན་གཞན་བརྗོད་ནས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། གསལ་བ་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་
 ཅམས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། སྒྲ་གསལ་བ་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ཅམས་མ་
 སྤངས་པའི་བྱིར། སྒྲ་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རོན་
 གཞན་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱོགས་སྤང་གིས་གསུངས་པ་ཅམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་སྟོན་དེ་འཇུག་པར་བརྟན། རང་ལ་སྟོན་དེ་མེད་པར་བརྟན། གཞན་
 ལ་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་། བྱེ་བྲག་པ་ཚུལ་ཅན།

ཁྱོད་ལ་དྲུག་པ་དང་ཚིག་དབྱེ་སོགས་མི་འཐད་པའི་གྲུག་ཀ་འཇུག་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་རྫོང་བྱེད་
 གྱི་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། བྱི། ཚོས་གྲགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དྲུག་པ་དང་། ཚིག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་
 མི་རིགས་པའི་གྲུག་ཀ་མི་འཇུག་སྟེ། ཁྱོད་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་
 འཇུག་པར་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བཙུན། ལུང་མེད་
 གཅིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 མང་པོ་མིན་པའི་བྱིར། གྲོང་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་གཅིག་ཅེས་
 པའི་གཅིག་ཚིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མིན་པའི་བྱིར། བས་མཁའ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་བས་མཁའ་ལྟེན་པའི་དྲུག་སྐྱེ་དང་། བས་མཁའ་ལྟེན་པའི་བོ་ནི་བས་མཁའ་ལྟེན་
 ཅེས་པའི་དེ་ཡང་གྱི་སྐྱེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྫོད་བླ་ཆས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྦྲུམ་པའི་སྒྲོལ་མེའ་བས་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 རྟོག་པས་རིགས་སྦྱི་འཛོག་པར་བསྟན། །འཛོག་བྱེད་རྟོག་པའི་སྤང་བ་བཤད། དེ་ལ་
 ཐ་སྦད་གཞན་ཡང་འཛོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྦྲུང་ལ་རིགས་
 སྦྱི་འདོགས། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག། །དེས་ན་སྦྱི་འཛོག་རྟོག་པ་འབྲུལ་
 པར་བསྟན། །འབྲུལ་པ་དེ་ཡི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ།
 ཤིང་གི་སྦྱི་འཛོག་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་ངོ་བོར་ཐ་དད་ཏུ་
 སྦྲང་བ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་དེས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 སྦྱིབ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་སྦྲང་སྟེ།
 སྦྱིབ་བྱེད་གཟུང་རྣམ་གྱི་དབང་གིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་ཏུ་སྦྲང་བའི་བྱིར། དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེལ་ངོར་ཤིང་གི་སྦྱི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སེལ་ངོར་ཤིང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 སྦྲང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། ཤིང་སྦྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་དེ།
 ཤིང་འཛོག་རྟོག་པས་སྦྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། ཤིང་
 སྦྱི་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་ཆས་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཆས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 གསལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཆས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྦྱི་མེད་དེ།
 ཁྱོད་ཆས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆས། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་

ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་ཤིང་སྤྱི་མེད་དེ། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཤིང་སྤྱི་མིན་ནམ་ཞེན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཤིང་དུ་འབྱུལ་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཤིང་སྤྱི་མིན་ཏེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། དེས། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འབྱུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཤིང་
 གསལ་རྒྱས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཤིང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞེ་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་། རྒྱ་མི་འཐད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་
 བློ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེན། མིང་། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་
 སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་གཉིས་གྱིས་ཐ་དད་རྒྱ་དུ་གྲུབ། །གནོད་བྱེད་གཉིས་གྱིས་
 རྒྱ་གཞན་སྤྱི་དངོས་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་ ཤིང་གསལ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་
 པའི་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་རྩི་ལྟར་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅི་ན། ཤིང་གསལ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་རྒྱས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་
 རྟོག་པ་དོན་མཐུན་བསྐྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པའི་བྱིར། དཔེར་
 ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་རྒྱས་ཐ་དད་ཀྱང་། དབང་སྟོགས་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེས་རང་འབྲས་
 དབང་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་པ་དང་། སྤྱན་སྤྱི་ཉེས་དང་། བར་པ་ཏ་ལ་སྟོགས་པ་ལྟར་ཅིག་
 པའམ་སྟོ་སྟར་སྒྲུབ་པས་རིམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་གྱི། གཞན་ག་གོར་ལ་སྟོགས་པས་མིན་
 པ་བཞེན་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན། སྤྱི་ཉེས་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱན་སྤྱི་དངོས་
 པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་རིམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། སྤྱན་སྤྱི་ཆོས་ཅན།
 རིམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱན་གསལ་རྣམས་ལ་ལྷན་པར་མེད་པར་སྤྱིང་
 པའི་བྱིར། མ་ལྷབ་ན། སྤྱན་གསལ་རྣམས་ལ་ཞིང་ས་བཟང་བན་སྟོགས་གྱིས་རོ་དང་
 ལུས་པའི་ལྷན་པར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་བྱིར། སྤྱན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རིམས་ནད་ཞི་
 བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་གསལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པར་འཛིན་
 པ་ལ་སྤྱིར་འཛོག་ན། རྟོག་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི། དོན་བྱེད་མི་ལུས་པས་
 འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པར་འཇུག་རོ་ཞེན། རྟོག་པ་ལྷན་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

བས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རང་། ཤིང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་
 སྦྱེས་པའི་ཤིང་གི་སྦྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 བོའི་ཁྱད་པར་རང་གི་རྣམ་པ་ཤིང་དུ་སྦྱང་བ་དང་། འབྲས་ཁུའི་ཁྱད་པར་ཤིང་གསལ་རང་
 མཚན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ལས་བརྒྱུད་
 བས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 ཡུལ་སྦྱང་ཚུལ་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཁུའི་ཁྱད་པར་ཤིང་གསལ་རང་
 མཚན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་སྦྱང་བ་དང་། ཤིང་གི་
 རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་། ཤིང་མིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་མིན་ཏེ། ཤིང་གི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་བདུན་ཏེ། སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་ཐ་སྟད་འཛིག་སྦྱི་བཞིན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་འཛིག་།
 བཞག་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མེད། མེད་ཀྱང་བཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན། དོན་ལ་མེད་
 པའི་སྦྱབ་བྱེད་འགོད། དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟོང་། སྦྱོར་རྟོག་འཇུག་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྟད་འབྲུལ་པས་སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་འཛིག་ འབྲུལ་པ་
 ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་རྒྱ། འབྲུལ་པ་འབྲུལ་གཞན་ལས་ཐོབ་པ་མིན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཤེས། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཤིང་སྦྱུའི་ཐ་
 སྟད་འཛིག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དེ་ཤིང་མིན་པ་ལས་འོག་པའི་ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་དུ་
 སྦྱང་བའི་སྟོང་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་
 ཡུལ་ལ་ཤིང་གི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་འཛིག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དེ་ཤིང་མིན་དང་།
 ཤིང་གསལ་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོགས་སུ་སྦྱང་བའི་སྟོང་འདོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱང་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས།
 ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་གཞན་སེལ་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་དང་། བརྒྱུད་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ལ་
 བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲས་རང་གི་
 རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲུལ།

སྤྱི་ཏྲག་པའི་ཐ་སྣད་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
 འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྣད་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་མར་མེད་འོད་ལས་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སློབ་ཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ། ཏྲག་པས་
 གསལ་བ་རང་མཚན་མཚུངས་པར་བརྟུང་བ་ལ་སྦྱིར་འཛོག་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གྱི་ཐ་
 སྣད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཏྲག་པ་ལ་སྣང་བའི་ག་པ་ཆོས་ཙན། རྟོག་ཆོས་སྣ་ཆོགས་
 ཙན་ཡིན་ཏེ། སེལ་དོར་གིང་དང་ག་པས་འབྲས་བུ་རིགས་མི་གཅིག་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་།
 དེ་མི་བྱེད་པ་ལས་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ག་པས་སེལ་དོར་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པར་
 བསྟན་པ་དེ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ག་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་དེ་ག་པའི་
 དངོས་པོར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་དོར་སྣང་བའི་ག་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
 སེལ་དོར་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྟེན་པར་སྣང་བ་ལ། རྟོག་ཆོས་སྣ་ཆོགས་པར་བཞག་པའི་
 དཔེ་ཡོད་དེ། སེལ་དོར་གིང་གསལ་ལྷམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 མི་བྱེད་པ་ལས་འོག་པར་སྣང་བ་ལ་གིང་སྦྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དེ་དེའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། སྤྱི། ག་པའི་སྟེང་གི་རྟོག་ཆོས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། གིང་གི་གཞི་
 མཐུན་ཆོས་ཙན། དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཏྲག་དོར་སྣང་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོས། དོན་ལ་
 མེད་ན་རྣམ་བཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་རྟོག་ཆོས་སྣ་
 ཆོགས་སུ་སྟེ་བ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ཆོས་ཙན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་
 མཚན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ། རང་
 མཚན་དུ་མ་ལ་སེལ་དོར་སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རང་མཚན་དུ་མ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལ་པ་ནི། དམ། གིང་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 སྣང་བའི་སློ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ག་པའི་བྱས་པ་
 མི་ཏྲག་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་སློ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ། སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཙན་གྱི་རྣམ་
 བཞག་ཆོས་ཙན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཏྲག་པས་སྤྱོད་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུག་

པ་ནི། འོ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱགས་གྲང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ནི་གཞན་སེལ་བས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་རྟོག་པས་སྤྱི་དང་འདྲེས་པའི་རང་མཚན་འཛིན་
 པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བསྐྱབ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 ཚེས་ཅན། སྤྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། རང་མཚན་
 དངོས་སུ་འཛིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རེ། །སྤར་གྱི་ཕྱགས་གྲང་གི་ལུང་དེ་ཚེས་ཅན། རྗེས་
 དཔག་གིས་སྤྱི་དང་འདྲེས་པའི་རང་མཚན་དངོས་སུ་བཟུང་བ་ཁྱོད་གྱི་ཞེན་དོན་མིན་ཏེ། རྟོག་
 དོར་སྤར་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་དུ་སྤར་བ་རྗེས་དཔག་གིས་
 བཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཚེས་ཅན། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ནུམ་
 པར་དངོས་སུ་བཟུང་བྱ་མིན་ཏེ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདུན་
 པ་ནི། དེའི། སྤྱ་རྟོག་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་
 ལུ་ལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་སྤྱིའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་སྤེའི་འདོད་པའི་
 བརྟ་ལུལ་དགག། རང་སྤེའི་འདོད་པའི་བརྟ་ལུལ་སྐྱབ། །དེ་ལ་གཞན་སྤེའི་ཚུད་པ་
 སྤོང་། །དགག་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསུ་བསྟར་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་བརྟ་ལུལ་ཡིན་པ་དགག། སྤྱི་དངོས་བརྟ་ལུལ་
 ཡིན་པ་དགག། སྤྱི་ལུན་བརྟ་ལུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟ་སྤྱོད་པ་
 ནུམས་ན་རེ། རང་མཚན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟ་ལུལ་པར་མི་འཐད་དེ། ལུམ་པ་འོན་
 ཅིག་ཅེས་བརྟ་ལུལ་སྤྱོད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱི་
 རང་མཚན་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་སྤྱོད་མི་ལུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྟ་ལུས་སུ་
 ཡོད་པ་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ལུས་སུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྟ་ལུས་སུ་བརྟ་
 དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ལུས་སུ་དོན་གོ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་
 བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ལུས་སུ་ཡོད་
 པས་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། ཅི། བསྐྱང་གི་རིགས་དངོས་པོ་བཚས་
 ཅན། བསྐྱང་ཞེས་པའི་བརྟ་ལུལ་དུ་གྲུར་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། བསྐྱང་གི་དོན་
 བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྐྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་ལུས་བསྐྱང་གི་དོན་བྱེད་

ལྷ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བད་སྒྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲེ། བ་ལང་གི་
 རིགས་དངོས་པོ་བ་དང་ལྷན་པའི་བ་གསལ་རྣམས་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ལྷན་གསལ་རྒྱུ་རྣམས་དང་མཚུངས། སྟེ། གཞན་བརྟགས་
 པ་དགོས་པ་མེད། སྟེ། གཞན་མེད་ཀྱང་ངོ་ཤེས་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲེ། གསལ་རྒྱུ་
 ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བད་དངོས་སུ་མི་སྒྱུར་ཞེས་དེས་པས་དེ་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་མི་རུས་ཏེ། མཐའ་
 ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ལྷན་གྱི་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་
 མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲེ། གསལ་བ་རིགས་
 མཐུན་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་མི་བྱེད་པ་ལས་ལྟོག་པར་མཚུངས་པར་སྒྲུང་
 བ་ལ་བད་ཅིས་མ་བྱས་ཞེས་དེས་པས་རིགས་ལྷན་གྱི་གསལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་
 དེ་ལྷན་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བཞོད་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གསལ་
 བ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། རིགས་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱོད་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་བཞོད་པའི་
 ཉེས་པ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་སྟེ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱོད་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བརྗོད་པ་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྟེ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། སྟེ་དངོས་པོ་བ་གཞན་
 བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་ཤིང་མིན་མི་
 གཅོད་དམ་གཅོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་སྐྱེས་བུས་ཤིང་མིན་སྒྲངས་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཤིང་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྐྱ་དོན་གཞན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཤིང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་
 ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་བཤད། རོ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་གཞན་དགག། རོ་ཤེས་རྒྱ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲོང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེ་གཅིག་མེད་ན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བ་མི་
 འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གསལ། ལུས་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྟེ་དངོས་པོ་བ་མེད་
 ཀྱང་རོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྒྱུར་བའི་དོན་བྱེད་རུས་པར་མཚུངས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོས་སྟེ་གཅིག་ཏུ་རོ་ཤེས་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་རྒྱུ་རྩ་ཤིང་གི་རྒྱུ་མི་འབྲང་། སྤྱི་ཡིས་གྲོགས་བྱས་གསལ་བ་རྒྱུ་
 མི་འབྲང་། སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་དུ་མ་རྒྱུ་མི་འབྲང་། གང་རུང་ལ་ལྟོས་སྤྱི་ཡང་རྒྱུ་མི་འབྲང་
 པའོ། གྲང་པོ་ནི། གཞན། རྩ་ཤིང་གི་སྤྱོད་ཆས་ཅན། སྤྱི་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་པའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། སྤྱི་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་བཟུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་
 མིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་
 གིས་གྲོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས། སྤྱི་
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པར་བྱས་པའི་ཆ་དེ་སེལ་བར་བྱས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་བྱས་ན། གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོའི་རྒྱ་མིན་དགོས་
 པ་གང་ཞིག གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ནི། གལ།
 གསལ་བ་དུ་མ་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དྲི། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སོ་སོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་
 བ་སོ་སོ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སོ་སོ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མ་བཟུང་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤོ་སོགས་རེ་རེ་བ་ལས་མིག་ཤེས་སྤྱི་ཡང་སྤོ་སེར་ཆོགས་པ་ལས་མིག་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གཅིག་ལ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 ཡོད་པས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱས་
 མཚུངས་ཏེ་སྤོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོགས་པ་ལས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རེ་རེ་བ་ལ་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་
 བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཁོ་ནས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། གལ། གསལ་བ་གང་རུང་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་དེས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དྲི། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློ་བསྐྱེད་པའི་
 གོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་
 སྤྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ནི། གལ། སྤྱི་སློ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་
 ཐ་དད་བ་རྣམས་ལས་སྤྱི་བ་མི་འདོད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སློ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་
 རྣམས་མཚུངས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་
 གྱི་སློས་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཡང་བཟུང་བར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་གྱི་
 སློས་མཚུངས་པར་ཡང་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པར་བཟུང་བའི་
 སློ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚུངས་
 པར་བཟུང་བ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དབང་
 སློ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་པའི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་དབང་སློ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། དབང་སློ་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དབང་སློ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལུས་པར་
 རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པར་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡིན་ལོ་སྟུམ་ན།
 ལུས་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་པ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་
 གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ལུས་པ་རིགས་གཅིག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྤེའི་འདོད་པའི་བདེ་འཇུག་ལུས་བསྐྱེད་པ་ནི། བདུ། ཤིང་ཞེས་པའི་
 བད་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་
 རྣམ་ལ་ཕྱིར་རོལ་ཤིང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལོ་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་
 བད་ལས་ཤིང་གསལ་བ་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་བད་ཆོས་
 ཅན། ཤིང་གསལ་བ་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཤིང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་

བྱེད་དེ། བྱེད་པར་གསུམ་ལྟོན་གྱི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་ནས་ཤིང་མིན་སྒྲངས་
ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་
པའི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱེད་
པར་གསུམ་ལྟོན་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་བྱི་རོལ་ཤིང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་རྒྱ་
ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། རང་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཤིང་དུ་
མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་གཞན་
སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་རྟོག་
པའི་རྣམ་པ་ལ་ཤིང་གི་དོ་བཀྲགས་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞན་སྟེའི་རྩྱེད་པ་སྟོང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་པན་རྩྱེད་བརྟེན་པར་
ཐལ་བ་སྟངས། །བཅད་བྱ་མེད་ལ་སེལ་འཇུག་མེད་པ་སྟངས། །འྟོག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་
མེད་བརྟག་པ་སྟོངས། །ཁལ་མཐུན་མི་སྤྱིད་འགྱུར་པའི་རྩྱེད་པ་སྟངས་པོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཐལ་བ་བརྟེན། །དེ་ཉིད་མགོ་མཚུངས་རིགས་པས་
དགག་ །དངོས་པོའི་ལན་གྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད། །སྐྱ་ཀྱན་ངེས་གཟུང་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །དང་པོ་
ནི། ཤིང་། དཔྱེད་པ་བ་ན་རེ། ཤིང་ཆོས་ཅན། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་གཉིས་པོ་རྟོག་
པ་པན་རྩྱེད་བརྟེན་པར་ཐལ། བྱེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་བྱེད་མིན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་
བྱེད་འཛིན་དགོས། བྱེད་མིན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་བྱེད་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་བྱེད་མིན་
འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་གཉིས་ཀ་
འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པའི་སྐོ་སྟོན་དུ་
མ་སོང་ན། གཅིག་ཤེས་མི་འཛིན་པས་བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་
བརྟེན་བཀྲགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། དེ། བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཤིང་
ཞེས་པའི་སྐྱས་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤིང་བརྟེན་པའི་
སྐྱས་སུ་ཆོས་ཅན། ཤིང་བརྟེན་སྟེ་རོལ་དུ་ཤིང་མིན་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཤིང་བརྟེན་སྟེ་
རོལ་དུ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤིང་བརྟེན་སྟེ་རོལ་དུ་ཤིང་
མིན་གཅོད་མི་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱས་སུ་
ཆོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཤིང་

ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཤིང་མིན་ཙམ་པར་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཤིང་པ་
 མིན་པ་མ་བཅད་པས་ཤིང་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། གཤམ། གཤམ་
 ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཤིང་མིན་བཀག་ནས་ཤིང་མི་སྐྱབ་པར་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་
 བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤིང་གསལ་གཅིག་བསྟན་ནས་འདི་ཤིང་ཡིན་ཅེས་བད་བྱེད་
 ལ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དྲུས་སུ་ཡང་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དང་ལྷན་པའི་དོན་རྣམས་ཤིང་དུ་ཉེགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། སྤྱང་གི་ཉེས་པ་གཉིས་པོ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
 དང་ལྷན་པའི་མདུག་གི་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤིང་བད་དངོས་སུ་
 སྤྱོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བད་མི་ལྷན་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་བད་སྤྱོར་ན་
 ཤིང་མིན་ལ་འཇུག་སྤྱིང་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་བད་སྤྱོར་
 བ་ཉོག་པ་ཡན་རྒྱུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 གཅིག་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོལ་བའི་ཉོག་
 སྤོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཤིང་བདའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཤིང་དང་ཤིང་
 མིན་གཉིས་པོ་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་ཏེ། ཁྱོད་རང་ལ་སྤྱང་བའི་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཤིང་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་ཞེན་པའི་ཉོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་སྤྱང་བའི་ཤིང་
 གི་རྣམ་པ་སྤྱི་རྣམ་པ་ཤིང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཞེན་པ་ལ་ཤིང་བད་སྤྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེ་ལྟར་སྤྱོར་བས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་སྤྱི་རྣམ་པ་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱོ། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལུམ་མིན་སྤངས་ནས་
 ལུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོར་བར་བྱེད་དེ། ལུམ་པ་དང་ལུམ་མིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ལུམ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཅད་བྱ་མེད་ལ་སེལ་འཇུག་མེད་པ་སྤང་
 བ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་སེལ་བས་འཇུག་ནའང་། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱེ་སེལ་བས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། གསལ་བྱ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གཞན། ཤེས་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་གཅིད་
 པར་བྱེད་དེ། དོན་རྫོང་བྱེད་དུ་བད་སྤྱོར་བ་གང་ཞིག ཉན་པ་པོའི་སྤོའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་མི་
 གཅིད་ན་བད་སྤྱོར་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉོག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་བརྟག་
 པ་སྤོར་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཉོག་པ་བརྫོད་བྱར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ། །དེ་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་

འགོད། །ལུང་གི་དོན་ལ་ཚུང་པ་སྤང་། །དེས་ན་ལྷོག་པ་དངོས་པོར་མེད། །སྒྲིཏགས་
 གྱི་མ་དོན་མེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁྱོད་འདྲིད་པའི་ལྷོག་པ་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་
 གྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་བརྟུང་པའི་སྒྲིཏ་མཚུངས་ལ། །དངོས་པོར་མེད་ན་དེ་བརྟུང་པ་ལ་དགོས་
 ལུས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །གང་། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤིང་མིན་པ་ལས་
 འོག་པར་སྤང་བ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་བད་སྒྱར་བ་ཆོས་ཅན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །དོན་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲིཏ་བྱས་ཤིང་མིན་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱོག་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། །དྲེ། བྱོགས་སྤང་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཤིང་
 ཞེས་པའི་བད་དངོས་སྒྲིཏ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས་
 དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། །སྒྲིཏ་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྷོག་
 པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་བརྟུང་དོ། །ཞེས་དང་། །སྒྲིཏ་ནི་དོན་གཞན་
 སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་དོན་དག་བརྟུང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་མདོ་རྩམ་པ་པོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། །གསུམ་པ་ནི། །འདྲི། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་
 གི་དངོས་པོ་མེད་དེ། ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར། །སྒྲིཏ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིཏ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཤིང་ཞེས་པ་དངོས་སྒྲིཏ་བརྟུང་པས་ཤིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟུང་བྱ་དེ་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་
 ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ལས་ཤིང་སྒྱི་དངོས་པོ་བས་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་ཤིང་གསལ་རྟོགས་པ་མེད་
 དེ། ཤིང་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིཏ་དེ་ལ་ཤིང་མིན་སེལ་བ་
 དང་། ཤིང་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པའི་
 སྒྲིཏ་ཤིང་མིན་སེལ་བའི་སྒྲིཏ་ནས་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། །སྒྲིཏ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲིཏ་ཆོས་
 ཅན། ཤིང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤིང་མིན་སེལ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་གཉིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་
 དང་ཤིང་མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཤིང་མིན་སེལ་བ་ཉིད་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། །བཞི་པ་ནི། །འདྲི། ཤིང་གི་ལྷོག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། ཤིང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཤིང་དུ་སྒྲོ་བཅགས་པའི་བཅགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། །གཞན་དུ་
 དངོས་པོར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཤིང་ཤིང་པོ་ཡིན་ནས་ཤིང་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། །པ་ལ་ཤིང་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་ལྷོག་པ་དེ་ཤིང་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་ག་པ་དེ་གིང་མིན་པར་བཤལ། གིང་གི་ལྷོག་པ་དེ་ག་པ་ལས་
 གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱོད་
 བརྟོན་ན་སྤྱི་རྗེས་སུ་གིང་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་། གཏན་ཆོག་ས་དགོས་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་རྟེ། གིང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དངོས་སུ་བརྟོན་པ་
 གང་ཞིག །དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདྲེས། གིང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྟོན་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་པའི་སྤྱོད་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་བརྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ།
 སྤྱོད་ཀྱིས་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ན། སྤྱོད་ཀྱིས་མས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གིང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དང་གིང་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། གིང་གཅིག་གི་ཁྱོད་ཆོས་
 དུ་མ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་རྟེ། གིང་གི་གཞན་སེལ་གྱི་ཆ་དུ་མ་བརྟོན་པའི་སྤྱོད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི། རྫོང་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་ན། ལྟོལ་སྤོང་པོ་རྩ་བའི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། རྣམ། ལྟོལ་ཆོས་ཅན། སེལ་རོར་ཁྱོད་སྤོང་པོ་དང་གཞི་མཐུན་འཐད་དེ།
 སེལ་རོར་ཁྱོད་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། སྤོང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་གཉིས་རྟེན་མེ་རྟོག་
 གཞིག་ལ་འདུས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དགག་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་སྤྱོད་དངོས་སུ་བརྟོན་པ་ལས་ཁྱོད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་
 སེལ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དངོས་པོ་བ་བརྟོན་པ་ལས་
 ཁྱོད་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དངོས་པོ་བ་ཁྱོད་ལ་སྤྱོད་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དྲི། གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་རྟེ། སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག །
 སྤྱོད་དངོས་པོ་བ་ལ་འཇུག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་ཡུལ་སེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྤྱོད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་དངོས་རྣམ་པར་
 བརྟགས་ནས་དགག །སེལ་བའི་སྤྱོད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་། སྤྱོད་དངོས་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་གཉིས་
 འཐད། སྤྱོད་དངོས་སྤྱོད་ཕྱོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་གསལ་རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་གཞན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས།
 སྤྱི་གསལ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྒོ་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ། རྩམ་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ནི་སྤྱི་ཏོག་སྤྱི་བ་པས་འཇུག་པར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །དཀར་ཟལ་
 ཆོས་ཅན། ཉག་སྤྱི་ལ་རྩམ་སུ་འགོ་ལྷོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དང་
 རྩམ་གཅིག་དང་དཀར་ཟལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐ། ལྷན་ལ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྒོན་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒོན་པོ་དང་རྩམ་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 ལྷོག་ །བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་མེད་པ་དང་། གཞི་མཐུན་མི་
 སྤྱི་བར་ཐལ་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་བ་ལ་བཞི་ལྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་པས་སྤྱི་གཅིག་འཇུག་ སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་
 འཇུག་པར་དགག། འབྲས་བུ་གཅིག་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ། །སྤྱི་གཅིག་འཇུག་ཚུལ་
 དཔེ་ཡིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཅིང་སེལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོ་བཏགས་ཡིན་
 བ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ། བ་ལང་གི་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྟུ་གཅིག་སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་
 ལང་གི་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་གཞན་
 སེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་
 རིགས་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་རིགས་སྤྱི་ཐ་དད་པ་དཀར་
 བ་དང་མི་རྣམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས། བ་
 ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བ་ལང་གི་
 གསལ་བ་རྣམས་ལན་རྒྱུ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསལ་བ་ནི། དེ། བ་ལང་ཁྱ་པོ་དང་སེར་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། སེལ་

རོར་འབྲས་ལུ་གཅིག་པར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། བ་སྤང་གི་འབྲས་ལུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པའི་
 གསལ་བ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་རིགས་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་རིགས་
 ཏེ། བ་ལང་གི་འབྲས་ལུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་
 གསལ་ལྷམས་འབྲས་ལུ་རིགས་གཅིག་ཅིས་པའི་ཐ་སྣང་དེ་ཆོས་ཅན། བ་སྤྱི་དངོས་པོ་པའི་
 དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བ་ལང་གི་གཞན་སེལ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། དཔེར། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་རྩ་སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་དཔེ་
 ཡོད་དེ། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ལ་གཞུགས་འཛིན་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་སྤྱོད་གཅིག་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་གསུམ་ལ་དེའི་རྒྱ་
 ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཅིག་སྤྱར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་གསུམ་གཅིག་ཆར་དུ་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་སྤྱོད་གཅིག་འཇུག་པར་དགག། སྤྱི་
 དངོས་དབང་གིས་འབྲས་ལུ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་
 བརྗོད། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་བ་གསལ་དུ་མ་
 ལ་བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཅིག་འཇུག་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་གནས་པ་ཡི་རྟགས་མ་གྲུབ། །
 མཉན་པ་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་མེད། །ཐ་དད་མཚུངས་ཀྱང་བྱེད་པར་ཡོད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། གནས་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་
 བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་རྟུན་ཅིག་དགག།
 བརྟགས་དོན་མཐའ་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས། བ་གསལ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གནས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
 བརྟེན་པའི་རྒྱལ་དང་གསལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པར་དབྱེད་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་དགག། གསལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་ །བ་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྤྱིའི་དོན་གཞན་
 བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། བ་སྤྱི་ལ་ཐན་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་སྟེ།
 ལལར་གཞོད་ལ་རྒྱ་ཤུགས་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལལར་གཞོད་ཆོས་ཅན། དོན་

གཞན་ཀྱི་བྱ་གསུལ་ཕན་མི་འདོགས་པ་ཞིན་དུ་དེའི་རྟེན་མིན་པར་ཐལ། ཀྱི་བྱ་གསུལ་གྱི་མ་
 ཐུར་དུ་མི་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་སློབ་ནས་དེའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གསལ་ལ་འང་མཚུངས་
 ལོ་སྟུང་ན། སྤྱི་ཚེས་ཅན། གསལ་བས་རང་ཐུར་དུ་མི་ལྟར་བར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་
 ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་སྤྱི་སྐར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་མིན་གྱི་བྱ་བ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ། སྤྱི་ཚེས་ཅན། གསལ་
 བས་ཁྱོད་གནས་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་གནས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེར་ཐལ། གསལ་བ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་ཇུས་གཅིག་དང་ཇུས་ཐ་དད་གང་རུང་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དཔེ་མ་གྱུ་བ། བྱུ་བ་
 ཀྱང་རིགས་དང་ལྡན་པ་མ་གྱུ་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ སྤྱིར་དོན་གཞན་གསལ་བྱ་གསལ་
 བྱེད་གྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སློན་འོད་ལ་ལྟེན་པའི་བུམ་གཟུགས་
 དེ་གསལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་བུམ་གཟུགས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་རུ་བྱེད་པའི་སློན་འོད་དེ་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་གཟུགས་ཀྱིས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སློན་
 འོད་ལ་མི་ལྟེན་པའི་ཚེ་བུམ་གཟུགས་དང་སློན་འོད་གཉིས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྤྱི་གསལ་ལ་མ་གྱུ་བ་པོ། །འགྱུར། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚེས་ཅན། བ་གསལ་
 གྱི་དོན་གཞན་གསལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། བ་གསལ་གྱིས་ཕན་གདགས་སྟོབས་གྱིས་རང་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱི་རུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བ་གསལ་དེས་དབང་པོ་བ་སྤྱི་འཛིན་
 ལུས་པར་འདུ་བྱེད་པས་བ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ །བ་གསལ་
 ཚེས་ཅན། མིག་སྤྲུག་གིས་མིག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་དབང་
 པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དེ་ཁྱོད་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་
 གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས། རིགས་ཀྱི་གསལ་
 བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་ན། སློན་འོད་ཚེས་ཅན། བ་སྤྱི་དང་
 ལྡན་པར་ཐལ། བ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གནས་པ་
 ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་སྤྱི་སྟོ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་བའི་
 གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་གྱུ་བ། མ་གྱུ་བ་པ་ཡི་གཞན་ལན་དགག་པོ། །དང་པོ་ནི། གང་།

སྤྱི་གསལ་རྩམ་གཅིག་པ་དང་རྩམ་གཞན་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་
 བའི་བ་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་ཡང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལ་བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་གསལ་སྐྱ་མ་ལ་ཡོད་པའི་བ་སྤྱི་དེ། ཁྱོད་ལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེན། གངས་
 ཅན་པ་ལྟར་ན། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བ་གསལ་ཕྱི་མ་ལ་རྩམ་སྐྱ་མི་འགོ་བར་ཐལ། བ་
 གསལ་སྐྱ་མ་དང་རྩམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་ན་ཡང་བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་པ་
 གསལ་ཕྱི་མ་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བ་གསལ་སྐྱ་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་བ་གསལ་ཕྱི་མ་ལ་མི་
 འགོ། བ་གསལ་ཕྱི་མ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་དེར་དང་བོ་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། བ་གསལ་སྐྱ་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་དགག། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་ཡོད་དགག་པའོ། །དང་བོ་
 བོ། བེ་ཐ་ན་རེ། བརྟེན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་སྐྱ་
 མའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ཕྱི་མའི་རྩམ་སྐྱ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞན། བ་གསལ་ཕྱི་མ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བ་སྤྱི་ཡོད་ན། བ་གསལ་སྐྱ་མའི་
 བ་སྤྱི་དེ་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་སྤྱི་དེ་བ་གསལ་སྐྱ་མ་ལས་མི་གཡོ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གང་། བ་གསལ་ཕྱི་
 མ་གནས་པའི་ཡུལ་ན། བ་སྤྱི་མེད་ཅིང་བ་གསལ་ཕྱི་མ་ལ་བ་སྤྱིས་བྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་
 དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ། བེ་ལུ་ག་ན་རེ། གསལ་བ་ཡོད་
 མེད་གྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་ཡོད་པས་བ་གསལ་ཕྱི་མ་ལ་བ་སྤྱི་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེན། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བ་གསལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་
 ཆད་མས་མཐོང་བར་ཐལ། བ་གསལ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་གང་
 ཞིག །བ་གསལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པའི་རྩམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 སྟོན་མེད་དེ། སྤྱི་མཐོང་བ་དེ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཏེ།
 སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐོང་བ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྤྱི་
 གསལ་གྱི་རྟོགས་རྒྱལ་གོ་ལོག་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཉན་པ་འཇུག་

པའི་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། །གཞན་གྱིས་
 སྒྲུས་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ། སྒྲ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་ན་སྒྱི་དངོས་
 པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་འཛོད་པའི་སྒྱེ་སྤྱ་མ་ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་
 སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛོད་ལས་མཉན་པའི་
 རྒྱར་མི་འཐད། །འཛོད་སྒྱི་གཉན་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་འཛོད་
 པའི་ལས་ནམས་འབྲས་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤར་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་
 དེས་སོ་ཞེ་ན། ལ། སྒྱེས་སྤྱ་མའི་ལས་ནམས་ཚས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་
 པར་ཐལ། རྣམ་ཐ་དད་སྤྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་སྒྲ་
 གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཚས་ཅན། འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་
 གི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། འཛོད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་པར་ལས་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛོད་ལས་བཤོལ་བའི་སྒྱེས་སྤྱ་དེ་ཚས་
 ཅན། འཛོད་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འཛོད་པའི་ལས་འགགས་ནས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལ་འབྲེལ། ལས་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བས། ལས་
 ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ནས་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་སྒྱེས་སྤྱ་ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་
 སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲེལ། ལས་ཀྱི་སྒྱི་དེ་ཚས་ཅན། འཛོད་ལས་བཤོལ་
 པའི་དུས་ན། འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། འཛོད་ལས་བཤོལ་
 པའི་དུས་ན་འཛོད་པ་པོ་ལ་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་
 གྲུབ་པ་མིན་པ་ནི་སྒྲའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྟ་ཡང་བ་སྒྲུང་གི་སྒྲ་སྟོ་འཇུག་
 པའི་རྒྱར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འོ། །ལས་འདས་མ་འོངས་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལས་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་
 ཚས་ཅན། འབྲས་འཛོད་པའི་སྒྱེས་སྤྱ་མ་ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་
 པར་ཐལ། རྣམ་སྒྱེས་སྤྱ་ལ་རྣམས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ། འཛོད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དེ་འཛོད་པ་པོ་དུ་མ་ལ་འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཛོད་
 པ་པོའི་སྒྱེས་སྤྱ་ཚས་ཅན། དང་པོ་འཛོད་ལས་མ་བྱས་པའི་དུས་ན། འཛོད་པ་པོའི་སྒྲ་
 འཇུག་པར་ཐལ། དང་པོ་འཛོད་ལས་མ་བྱས་པའི་དུས་ན་འཛོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དེ་ཡོད་པའི་

བྱིར། གལ་ཏེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བས་སྒྲ་སྒྲོ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འཛོད་
 པ་པོའི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ནས་འཛོད་སྒྲིམ་གསལ་བར་ཐལ། དང་པོ་ནས་འཛོད་
 སྒྲིམ་སྤང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ཉིད་དང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་
 མའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་ན། འཛོད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱིས་ཀྱང་འཛོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་
 ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་འཛོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་མེད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་བྱི་
 རྩད་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ། གལ་ཏེ་འཛོད་པའི་བྱ་བས་ཡན་འདོགས་
 པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིམ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འཛོད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། འཛོད་པའི་བྱ་
 བས་ཡན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་ཡན་
 གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིམ་རྟག་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཐ་
 དད་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི། ཐ། འབྲས་འཛོད་པ་པོའི་སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་དང་
 བུམ་སྐམ་སོགས་ཆོས་ཅན། འཛོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 དེ། འབྲས་འཛོད་པ་པོའི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 སྒྲི་དངོས་དབང་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེར་སྒྲུ་པ་ཡི་འདོད་པ་
 བརྟེན། །དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། སེར་
 སྒྲུ་པ་ན་ཅེ། གཞན་སེལ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སྒྲི་མེད་ན། ས་པོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ལྷ་གྲ་དེ་ཆུ་ལུང་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆུ་ལུང་དང་རྩ་ཐ་དད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གངས་ཅན་ལུགས་ཉིད་རིགས་པས་དགག །དེ་
 ཡིས་འདྲེས་མེད་པ་ཡང་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་པ་འཇུག་
 ཡུལ་མིན། །འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ན་བསྟན། །འཇུག་ཚུལ་སྒྲི་གཉིས་ཡོད་མེད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་དགག །དངོས་
 རྒྱུས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག །རང་བཞིན་རྒྱུས་འགྱུར་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་སྒྲི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་ན། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཆུ་ལུང་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་ལྷུང་པའི་ས་པོན་དེ་ལ་སྒྲི་གཙོ་བོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བ། ས་བོན་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྤྱི་
 གཙོ་བོ་དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུའི་རྩན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ལྷུང་པའི་གཙོ་བོ་དང་
 རྩན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཙིག། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་
 གྱི་བྲག་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་གསལ་བ་དུ་
 མ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་ན་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་རྩབ་པའི་ཕྱིར། དེས། སྤྱི་དངོས་བོ་བ་མེད་
 པའི་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། བས་
 ཀྱི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་ལུའི་ས་བོན་དང་སྤྱི་དངོས་བོ་བ་མེད་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་
 གུང་ཁྱོད་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུའི་ཡིན། སྤྱི་ལུའི་ས་བོན་དེ་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་
 འཐད་དེ། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཐལ་བ་འགོད་ཅིང་ཉེས་སྦྱོང་དགག། ཁེལ་བའི་
 སྤྱི་ལ་མཚུངས་པ་སྦྱོང་། །རང་བཞིན་སྦྱོད་བྱེད་མིན་པ་སྦྱང་། །དུ་མས་བསྐྱེད་ལ་གཞོད་
 བྱེད་མེད། །གཙིག་གིས་བསྐྱེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ། སྤྱི་
 ཕྱིར་འབྱུང་པའི་དངོས་བོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཅིག་ཆར་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་ཐལ། རྗེས་
 གཙིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སྦྱོན་འདི་མི་
 འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མིན་
 པར་ཐལ། གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ་ཁྱོད་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གསལ་
 བ་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷོག། ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་
 ཞེ་ན། ཚོས་བྲགས་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་འཛིག་མི་འཛིག་བརྟགས་
 པའི་ཉེས་པས་ཁྱོད་སྤྱི་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལྷོག་པའི་སྤྱི་དངོས་མེད་དང་། སྤྱི་སྤྱོ་
 ལ་སྦྱང་པའི་རྣམ་པ་འབྲལ་གེས་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་མཁས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། རྒྱ་ལུང་སོགས་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་

བར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ས་བོན་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། ཐ། དེ་
 ལ་ཁུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་རང་འབྲས་སྦྱེད་ཕྱེད་
 ཡིན་པ་དང་། གཙུ་བོས་རང་འབྲས་མི་བསྦྱེད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར། ལྷ་དྲ།
 ལྷ་གྲུའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ས་བོན་དང་ཚུ་ལུད་སྟགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་
 མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། ལྷ་གྲུ་བསྦྱེད་པའི་དོན་ཕྱེད་ལུས་པ་ཆོས་
 ཅན། ལྷི་གཙུ་བོ་དེ་ཁྱོད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་དོན་དང་། ལྟག་པ་དང་།
 ལྷ་དང་། འབྲས་ལུ་དང་། རང་མཚན་དང་། ལྷིས་ལུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁུབ་
 པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟེ། ལས་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་ལུའི་ས་བོན་
 དང་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་ལུའི་ལྷ་གྲུ་མི་བསྦྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྦྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷི་གཙུ་བོའི་རང་
 དུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ས་བོན་དེས་སྤྱི་ལུའི་ལྷ་གྲུ་མི་བསྦྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་
 བོ། ཐ། ལས་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལུའི་ལྷ་གྲུ་བསྦྱེད་པར་ཐལ། ལྷ་ལུའི་ས་
 བོན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་བསྦྱེད་པར་ཐལ། ལས་
 ཀྱི་ས་བོན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱོན་མེད་དེ། ལྷ་ལུའི་ས་བོན་ལས་གནས་
 ལྷཔས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེན། ཚུ་ལུད་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལུའི་ལྷ་གྲུ་མི་སྦྱེད་པར་
 ཐལ། ལྷ་ལུའི་ས་བོན་ལས་གནས་ལྷཔས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ལྷ་ལུའི་ལྷ་
 གྲུ་དང་ལས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་རིམ་བཞིན་བསྦྱེད་དོ་ཞེན། ལྷི་གཙུ་བོ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་མི་
 བསྦྱེད་པར་ཐལ། རང་འབྲས་མི་སྦྱེད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 རང་བཞིན་རྣམ་འབྱུང་གཅིག་པ་དགག་པ་ནི། རྟེ། ལྷི་གཙུ་བོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་
 དད་དུ་འབྱུང་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསལ་བ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷི་གཙུ་བོ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ལྷི་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་
 དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེ། གལ་ཏེ་ལྷི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་པོ་རིམ་པ་
 ལྟར་ལུས་པ་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་དོ་ཞེན། ལྷི་དང་གསལ་
 པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ལུས་པ་དང་རྣམ་འབྱུང་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཐ་དད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་མིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ནི། གང་། བ་ལང་
 ཚོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསལ་བ་ཁོ་
 བ་ལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་དེ་ཁྱོད་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་གྱི་
 གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཇུག་ཚུལ་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་མེད་བཤད་པ་
 བློ། རྟོག་ །བ་གསལ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡོད་དེ་ཁྱོད་
 བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ན། དཀར་ཟལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་ནག་སྤྱིར་ལ་འཇུག་
 བར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཡིས་འཛེམ་མེད་པ་ཡང་ཁེགས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་རྩ་མས་ཁེགས་པ་བསྟན། །འགོག་བྱེད་རིགས་པ་གཞན་ཡང་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བདག་ཐ་དད་རིགས་པས་ཁེགས། འཇུག་པ་
 འཚོལ་བའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཙན་ཙན་པ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདོད་པ་དགག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཚོས་ཙན། གཅེར་ལུ་
 བས་ཞོ་རྩ་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་རྟེན་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞོ་
 རྩ་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ ། ཞོ་རྩ་
 རེ་རེའང་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཞོ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིས་ལུ་ཚོས་ཙན། རྩ་མོ་འཐུང་
 བ་ལ་རྒྱག་རིགས་པར་ཐལ། ཞོ་འཐུང་བ་ལ་རྒྱག་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་དེ། ཁ་དོག་དཀར་པ་དང་།
 འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་སོགས་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཞོ་འཐུང་བ་ལ་རྒྱག་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 ཞོ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཞོ་རྩ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་རྩ་མོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་
 དཀར་པ་དང་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན། རྩ་མོའི་ཁྱད་ཚོས་མིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ ། ཞོ་རྩ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཙན། སྤྱི་རྟོག་ཐ་དད་རྟེན་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། སྤྱི་རྟོག་ཡུལ་
 དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཁས་སྒྲུངས་པས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན།
 གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་པར་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ངེས་

པའི་སྒོ་མེད་པའི་སྒྲིམ།

གཉིས་པ་དངོས་མེད་གཞན་སེལ་སྒྲིམ་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི། དངོས། དངོས་
མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅས་བརྗོད་པའི་སྒྲིམ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་
པོར་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དངོས་མེད་ཅས་པའི་སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ།
སེལ་འཇུག་དང་སྒྲིམ་འཇུག་པོར་རུང་གང་ཞིག། སྒྲིམ་འཇུག་མིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ངེས་གཞི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་དག་ལྟོས་
གཉིས་སུ་དབྱེ། །དག་པ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྤང་བཤད་
པའི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་རྩི་ལྟ་ཞེ་ན།
རང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། ཁྱད་པར་བ་ལ་མ་
ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྒྲིམ་ལས་ཁྱོད་གོ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་གོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་
ཏུ་གཟུང་ནས་སྤང་མ་དེ་ལས་སྤྲེག་པ་དགོད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་།
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ། དངོས་པོ་དེ་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
ཡང་དག་ཏུ་རུང་ན། དེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རུང་བར་མཆུངས་
གིང་། གལ་ཏེ་ཡོད་ཙམ་གཙོ་བོའི་སྤེང་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་འདོད་མེད་ཅིང་། ཡོད་པ་
ཁྱད་པར་བ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་ན་གཏན་ཆོགས་ལའང་
མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་
མེད། །རྟགས་སུ་གཟུང་ན་གཏན་ཆོགས་མཆོན་ཉིད་ཆང་། །བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ན་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད། །རྟགས་སུ་གཟུང་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡོད་ཙམ་ཡིན་ནམ། རྟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད། གཙོ་བོའི་སྒྲིམ་དོན་ཡོད་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་དོན་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྤང་གྲོལ་ལ་ཞེ་འདོད་མེད་ཅིང་། བྱིར་གྲོལ་གྱིས་

གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཟུང་། གཙོ་བོའི་སྒྲོ་དོན་རྟག་རྩམ་སུ་ཡོད་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་དེ་
 ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ལ་རྩམ་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་གཉིས་
 སུ་ཕྱི་ན་གཏན་ཆོག་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ལ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལ། གཙོ་བོའི་
 སྒྲ་དོན་རྟག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་ན་འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡོད་པ་གཏན་ཆོག་སུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་
 སོ་ཞེ་ན། རང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་
 ཡང་དག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྟེ། །

གསུམ་པ་དེས་བྱེད་ལྟེན་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་དཔེའི་
 རྟེན་དུ་རིགས་པ་སྟོན། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 གཏན་ཆོག་དགོད། བྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ། གྲུབ་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩམ་
 བཤད་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ཆོག་གཉིས་ལ་བདག་གཙོག་གི་འབྲེལ་པ་རི་ལྟར་དེས་པར་
 བྱ་ཞེ་ན། རྒྱ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པའི་དོ་བོར་དེས་ཏེ། རང་
 རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་སྟེན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་བསྐྱབ། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དངོས། བུམ་པ་
 ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་ཐོབ་པ་སོགས་རྒྱ་
 གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་སྟོན་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མི་འཛིག་པའི་གཞི་མཐུན་སྟོན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འཛིག་རྒྱ་ཐོབ་སོགས་དང་མ་སྟངས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས། འཛིག་རྒྱ་ཐོབ་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་འཛིག་དེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་འཛིག་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། རྟེ། བུམ་པ་ཚེས་ཅན། རང་ཉིད་འཛིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དེས་རང་གི་འཛིག་པ་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདྲི། མཐོང་བའི་བུམ་སོགས་ཚེས་ཅན། འཛིག་
པའི་ངོ་བོར་ངེས་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད། གཉིས་པ་ནི། གང་། མཐོང་
བའི་བུམ་སོགས་ལས་གཞན་པའི་བྱས་ཡོད་ཚེས་ཅན། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཚིགས་འདྲ།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། དེས། སྐྱབ་
རྟགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ།
ཁྱོད་ལ་དངོས་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟོག་འབྲེལ་དགག་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་དང་
པོས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། །མ་དམིགས་གཉིས་པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ། །
མ་དམིགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ་ཚུང་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་ངེས་འགོག་
པའི་ཚད་མ་ཡིན། མེད་ངེས་སྐྱབ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་རྟགས་
གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ནའང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་
ཚེས་ལ་འབྲེལ་པ་རི་རྩར་གྲུབ་ཅེན། ཐོག་མར་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ལ་ལྟོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ནི། འཇུག་སྐྱལ་དོན་ག་ཟ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཁྱོད་ཡོད་ངེས་འགོག་པའི་གཏན་
ཚིགས་དེ་མཐར་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཇུག་ཏེ། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ན་ཁྱོད་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དོན་མཐུན་
མི་འཇུག་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དོན་མཐུན་འཇུག་ན་ཁྱོད་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན།
སྐྱལ་དོན་ག་ཟ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྐྱལ་
དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཁྱོད་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་མི་ལུས་པར་

ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཁྱོད་ཡོད་ན་ཁྱོད་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོད། ཤ་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་ལ་ཀུན་ཏུ་
 ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདེན་ལུས་མིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཡོད་ན་མེད་ངེས་འགྲུབ། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པའི་ནུས་
 པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མེད་ངེས་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མེད་དམ་སྟུམ་
 བ། ཉགས། སྤང་རུང་གི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ཤར་གཞིར་སྤང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་ཆོས་དེ་མེད་ངེས་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་
 རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་དེ་ཁྱོད་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་དགག་ཆོས་
 ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འབྲེལ་ལྷ་བཀག་པས་མེད་ངེས་འགྲུབ། འགལ་ལྷ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་འགྲུབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་ཁུབ་བྱེད་བཀག་པས་འགྲུབ། སྤང་རུང་རང་བཞིན་
 བཀག་པས་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཆོས་ལ་དེ་
 བྱང་འབྲེལ་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་ན། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་
 པ་རི་ལྟར་གྲུབ་སྟུམ་ན། རྒྱ། མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་མཆན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་
 བ་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན། ཤིང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་
 རྫོང་ན་ཤ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། རྒྱ་ཁུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་སྤང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ།
 སྤང་དུ་མི་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སྤང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ཤར་གཞིར་སྤང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགལ།
 ཚ་རེག་གིས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གར་གཞིར་གང་རེག་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རོན་གསུམ་བབྱང་ནས་འགལ་མེད་སྐྱབ་
 སྐྱ་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག། སྐྱ་དོན་བཀག་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར། །དབྱེད་ལུལ་རང་
 མཚན་ཁོ་ནར་བསྟན། །ལུང་དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་འཇམ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། སྟོགས་སྤང་
 གིས་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ངེས་འགོག་པ་འཇམ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། ཐོབ། སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྐྱ་དོན། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་དོན། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་དོན་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲི། དེ་རྣམ་གསུམ་ལས། དངོས་མེད་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཚོས་
 ཅན། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཁྱོད་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་
 བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་མེད་པར་
 མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན།
 གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཡོད་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་པར་འགལ་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་རང་
 མཚན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་
 ཅས་པ་དང་། མི་རྟག་ཅས་པའི་སྐྱ་དོན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
 ཀ་མིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་འདས་མ་འོངས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་
 འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་རང་མཚན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཚིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 སྐྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན།
 སྐྱ་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟེ། རྫོད་བྱེད་གང་ཞིག །རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེས་གཙོ་བོའི་
 སྐྱ་དོན་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། སྐྱ། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་དང་མེད་པའི་ཚིགས་དོན་

ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཁྱིར་སྐོལ་
 གྱིས་ཐུབ་བསལ་གང་རུང་ཞུགས་པའི་ཁྱིར། བཞི་བ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱོ་དོན་དེ་ཉིད་
 དོན་གཉིས་སྒྲིམ་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ། གཙོ་བོ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 སྐྱོ་དོན་དེ་ཁྱོད་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུའི་འཇུག་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་མཚན་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཁྱིར། དོན། ཚུལ་ཅན་དང་
 ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོ་དོན་དེ་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཁྱིར། དཔེར་ན་མ་ནིང་གིས་འདོད་
 ལུན་གྱི་འདོད་པ་སྡོད་པའི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་སྐྱོ་དོན་ཚུལ་ཅན་དུ་བྱེད་
 བ། མདོ་ལས་གང་ཡང་བརྟགས་པའི་ཚུལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། རྟོག་ཤོགས་སྤང་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཡང་བརྟགས་པའི་ཚུལ་མ་དམིགས་པ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོའི་སྐྱོ་དོན་གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉིང་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་སྐྱོ་དོན་སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁྱིར།

བཞི་བ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྐྱོ་ཙམ་དོན་ལ་མ་དེས་
 ལྟར་སྤང་ཡིན། །ཁྱད་པར་ཅན་ཚིག་མ་ཐུབ་ལྟར་སྤང་ཡིན། །རིག་སྐྱོ་བདེན་དོན་སྐྱབ་
 པའང་ལྟར་སྤང་ཡིན། །དེས་ན་ལུང་ཙམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲུལ། ཁང་འགལ་བསྟན་
 ཏེ་སྐྱོ་བ་པོ་ལ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །དེ་ལ་ལུང་དང་
 འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་དང་ལུན་པའི་གར་གཞིར་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཁྱིར། དེ་ཚུལ་ཅན། སྐྱོ་བ་པོའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྡོང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཁྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་
 བར་དོགས་པའི་ལུང་ཚིག་དྲང་། ལུང་དོན་བཤད་ནས་འགལ་མེད་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡིད། སྐྱོ་ལས་དོན་དཔོག་མི་རུས་ན། མདོར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སོགས་ཚིག་
 ཀྱང་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་

གི་མཚན་གཞི་བཤད། མི་སྤྱི་བ་ཡི་དོན་ཕྱོག་བཤད། སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དབག་ཚུལ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་ཙམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚད་པའི་དག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་
 མི་སྤྱི་བའི་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། ཁྱོད་གཞལ་བུའི་གནས་
 དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད། དགའ་བར་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། གཞལ་
 བུའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤིན་ལྷོག་ལ་
 མི་སྤྱི་བར་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་རྗེས་དབག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཤིན་
 ལྷོག་ལ་རྒྱུར་མཐོང་གི་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད། དགའ་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ལྷོག་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་བརྗོད་
 བར་སྟོན་པ་གང་ཞིག །ལྷོག་གུར་གྱི་གཙོ་བོ་བདེན་བཞེ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྐྱེས། དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ། ཐོག་མར་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་སུ་ཚད་མར་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་དེའི་ལུང་དེ་བརྗོད་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གཞལ་ལ་སྐྱེས་སུ་སྤུལ་བྱུང་མེད། རང་ལ་སྐྱེས་སུ་སྤུལ་བྱུང་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། གལ། དཔྱོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་མ་དེས་པར་
 ཐོག་མར་སྐྱེས་སུ་པ་རོལ་པོ་སྐྱེས་སུ་ཚད་མར་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་དེས་
 པར་སྐྱེས་སུ་པ་རོལ་པོ་སྟོན་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གང་རུང་དུ་དེས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་སྤངས་པ་མིན་པར་བསྟན། སྤངས་པ་སྤྱོད་མི་ཕྱོག་པར་བསྟན།
 ཉེས་པའི་རྒྱལ་ཕྱོད་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲིབ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
 གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་
 ཁྱོད་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་
 པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལན་གཅིག་ཟད་ཀྱང་སྤྱར་

ལྷོག་པས་ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། འཕྲོ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྒྲོག་མི་རུས་ཏེ། རང་
 གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་འབད་དུ་ཟེན་
 གུང་ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པའི་རྒྱ་
 བདག་འཛིན་ཡིན་ན་གཏི་ལུག་ཉེས་པའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས།
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་གཏི་ལུག་ཡིན་པ་
 མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྷ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏི་
 ལུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 ལས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་། དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྷ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོ་
 ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིག་སྒྲུབ་བདེན་དོན་སྒྲུབ་པའང་ལྷར་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུས་
 ལུས་མ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དགག། བྱོགས་གཅིག་མི་སྲུང་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དགག་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོད། ལུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཆོག་། དཔྱད་པ་བ་ན་ཤེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བརྟོད་དོན་སྟོན་པ་གང་ཞིག་། སྒྲུས་ལུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 སེ། བརྟོད་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ནི་སྒྲུས་ལུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་རྩབ་སྒྲུབ་དགག། རྩ་བའི་གཏན་
 ཆོགས་པར་གསུམ་རྟགས་དགག། རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་རིགས་པས་དགག། །ཁས་སྒྲུངས་འགལ་
 བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་སྒྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། བརྟོད་དོན་
 བདེན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ནི་སྒྲུས་ལུ་ལ་རྟག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྒྲུང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྤྱད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བརྒྱ་
 བྱི་སྟེན་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤྱང་བརྗོད། དེ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་སྟོན་གྱི་
 འབྲེལ་པ་སྟེན་བྱས་མ་བྱས་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། ཁྱམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བརྒྱ། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བརྒྱ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་ལས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 བརྒྱ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་
 དོན་གོ་བར་བརྒྱ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསལ་སྟེ། བརྗོད་དོན་ལ་བརྟགས་
 བས་དགག། །འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཕྲུ་མ་གང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚིག་ཤིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་
 དོན་དུ་མ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན། ཞེས་
 པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་དང་དོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པའི་དོན་
 ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟེན་བྱས་མ་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ལོག་པར་སྟོན་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཐ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་
 དང་། བརྗོད་དོན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟེན། རིག་བྱེད་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བརྗོད་དོན་གོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟེན་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དཔྱོད་པ་བ་ཚོས་ཅན། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་
 བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟེན་བྱས་མ་བྱས་པ་དང་། བརྗོད་དོན་མི་
 སྟོན་པའི་སྟོན་སྤྱང་བའི་ཆེད་དུ་སྟེན་བྱས་བྱས་པ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་བཏགས་ནས་དགག། གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། འབྲེལ། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནམ་ཏྲག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལུས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 དང་ཆོད་བྱེད་སྒྲིའི་འབྲེལ་པ་ཏྲག་ཇུས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྐྱ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་
 ཏུ་ཡོད་ཅིང་ཇུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། དོན་གསར་ལུང་
 རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གསར་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རིག་སྐྱ་ཆོས་ཅན། དོན་གསར་ལུང་
 དང་སྒར་མ་འབྲེལ་པ་ལས་འབྲེལ་པ་གསར་ཏུ་སྐྱེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱ། ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་པ་ཏྲག་ཇུས་ལ་བཀོད་
 པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། ཁྱོད་འབྲེལ་པ་སྐྱོ་འདོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་རྟེན་བཞེད་བྱ་འཇིག་ན་ཡང་བརྟེན་པ་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་
 འཇིག་སྟེ། རྟེན་གསལ་བ་འཇིག་ན་ཡང་བརྟེན་པ་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན།
 གསལ་བ་དང་བཞེད་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མིན་
 པར་ཐལ། རིགས་དང་འབྲེལ་པ་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒར་མེད་གསར་ཏུ་
 སྐྱེད་པའི་རྟེན་མིན་གྲུབ་ཟེན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས། ལུས་
 གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་འོད་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟེན་གསལ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟིད་དེ། སྐྱོན་
 འོད་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་རུང་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
 རིགས་སོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། འགྱུར། རིགས་དང་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་
 པ་དང་བཞེད་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟེན་གསལ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་མི་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
 དང་བཞེད་དོན་ལུས་པའི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱ་དོན་གཉིས་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་
 ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲེལ། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་
 དོན་གཉིས་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲོ་མ་འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཇུས་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དྲི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་ཇུས་གཅིག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཇུས་སུ་གྲུབ། དེ་དང་ཇུས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས། དེས་

ན་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱོད་དང་བརྟེན་དོན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱོ་བརྟགས་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོད།
 སྐྱོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོད་དོན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་དུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་ཡོད་ན། ཡི་གེ་དང་དོན་ལ་ཡོད་
 དམ། ཆོག་སོགས་དང་དོན་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིག་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 དང་བརྟེན་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་དོན་མི་སྟོན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། ཆོག་ །རག་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་བརྟེན་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱོ་བརྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཙ་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱོགས་ཆོས་
 སྐྱབ་བྱེད་བཅས་པ་དགག། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཅས་པ་དགག། བྱོགས་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 ཁྱོད་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །མཚན་གཞི་ལ་
 བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པོ་མི་དྲན་གཏན་ཆོགས་དགག། །འདོན་པ་ཐོགས་
 མེད་གཏན་ཆོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། རིག་
 བྱེད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་བྱོགས་ཆོས་
 དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་བརྟེན་
 དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ།
 འདོན་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་དུ་སོང་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་
 བྱེད་གྱི་འདོན་པ་བཞིན་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་ན་བྱེད་པོ་ཐོག་མེད་
 དུ་མི་འགྲུབ། ཐོག་མེད་སྐྱབ་ཀྱང་མ་བྱས་པ་མི་སྐྱབ། མ་བྱས་སྐྱབ་ཀྱང་བདེན་དོན་
 ཅན་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེལ། སྟན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་གཞོན་ལུ་
 འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རིག་ །རིག་བྱེད་སྐྱ་མ་གཞན་ཡང་ཆོས་

ཅན། སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་དོན་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ།
 འབྲས་བུའི་རིགས་དེ་རྒྱུད་རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བསྟན་མི་རྣམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པའི་
 དག་ཆོག་དང་དག་ཆོག་གཅིག་ཏུ་མཛུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་
 པ་སྐྱུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་སོགས་ཀྱི་བ་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་དུ་བསྐྱུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ། བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་བསྐྱུབ་པའི་བྱུང་པ་མ་དེས་ཏེ།
 བྱིས་པ་རྒྱལ་ལ་རྩེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ། མ་བག་མར་ལེན་པ་གྲུ་
 གྲུའི་ཐ་སྟན་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མི་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་
 མ་བྱས་པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། འདོན་
 པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
 མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྐར་ཀྱི་ཐ་སྟན་གཉིས་པོ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དེས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཐེམ་ཆ་ཟེར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཆད་པ་པོ་
 དག་གིས་བརྗོད་དོན་དུ་ས་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་སྐྱེས་བུས་མ་
 བྱས་དགག་ །དག་རྣམས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་དགག་ །སྐྱེ་དང་རྣམས་པ་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡིག་ །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་སྐྱུབ་མི་རྣམས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཁྱོད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་གཞན་དག་མི་འཐད། ཡི་གེའི་རིམ་པ་
 དག་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐར་རུང་མ་དམིགས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་ །རྣམ་
 པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་ །རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་
 ཅན། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་ །རྟག་
 དང་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་དགག་ །བྱུང་དང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་དག་ཡོད་ན། དག་དེ་ཆ་ཤས་ཅན་ནམ་ཆ་མེད་གཅིག་

ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན། ཆ་ཤས་ཤེ་ཤེས་བརྟུན་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་ལུས་
 མཁ་མི་ལུས། མི་ལུས་ན། རྟེ། དག་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྟུན་དོན་
 སྟོན་པར་སྟོ་འདོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེ་ཤེས་བརྟུན་དོན་མི་ལུས་ཀྱང་། ཆོགས་
 བས་བརྟུན་དོན་སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར། བུམ་ཟེའི་བྱེད་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཏགས་པ་བཞེན་ནོ།
 །ལུས་ན། རྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བརྟུན་དོན་སྟོན་པ་ལ་བྱོད་ཀྱི་
 ཆ་ཤས་དུ་མ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤེ་ཤེས་བྱོད་ཀྱི་བརྟུན་དོན་
 རྟོགས་པར་སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཡན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གི་
 དོན་རྟོགས་པས། བྱོད་ཀྱིས་བརྟུན་དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤང་མའི་གཏན་
 ཆོགས་དེའི་ཕྱིར། ཐམས། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐོས་པ་ལས་སྤང་ཕྱིའི་བྱོད་པར་མི་
 འཕྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤེས་
 བྱིས་ཐོས་པ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། བྱོད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི།
 ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་དག་དེ་མི་རྟག་གམ་རྟག་ །དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་
 རྟུང་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་ །ཚུལ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། །ཁས་སྤངས་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟག་ །དེ་ཆོས་
 ཅན། རྟག་རྟུ་ཐོས་པར་ཐལ། ཐོས་རུང་གི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། སྟོན་
 མེད་དེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ།
 རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆ་མེད་དེ། ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱུང་བམ་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལུལ་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་པར་མི་འཕྱུང་བར་ཐལ། ལུལ་གཅིག་
 ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཅན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་ཐོས་པར་ཐལ། ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
 པའི་ཐོས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས། གལ་ཏེ་སྤྲོ་ཐོས་རུང་དུ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་
 པ་ཁོ་ན་དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཁོ་ནས་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་

གྱིས་འདྲ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་། རྟེན་གྱིས་འདྲུས་བྱས་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཙན། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཙན་དུ་ངེས་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ། ཉན་ཤེས་ཆོས་ཙན། སྐྱའི་ཆོགས་པ་དུ་མའི་ཅ་ཅོ་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྐྱ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཙན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ། དེའི་ཆོ་སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། རྫོད་བྱེད་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱའི་ཆོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཆོས་ཙན། མེད་དེ། སྐྱར་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཙན། རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཉན་ཤེས་ཆོས་ཙན། སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་བ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉེས། སྐྱ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དག་ཆོག་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་རྫོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ཙམ་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡི་གའི་རིམ་པ་དག་མིན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བཞོད་པའི་རིམ་པ་མ་བྱས་དག་མ་ཡིན། གསལ་བའི་རིམ་པ་འང་མ་བྱས་དག་མ་ཡིན། ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྐྱ་མས་ཁེགས། །ངེས་ན་གོ་རིམ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། ཡི་གེ་ལས་ཐ་དང་པའི་དག་མེད་པས་ཡི་གའི་རིམ་པ་ཉིད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གའི་རིམ་པ་ཆོས་ཙན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་མིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བྱས་འདོད་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་དང་དུས་གྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་གསལ་བར་འགལ། །ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བྱེད་མིན། །སྐྱིབ་

བྱེད་བྲལ་ཙམ་གསལ་བ་མིན། །ཉན་སྒོ་སྒྲིས་པ་གསལ་བ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གསལ། ཡི་གེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་དེ་སྒྲིས་བྱས་
 མ་བྱས་པའི་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད།
 རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཙན། བྱེད་པ་པོ་ལྟེ་རྒྱ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་ལས་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་སྟེ། ངོ་བོ་གསར་དུ་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བྱེད། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།
 བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་ཆོས་ཆོག་པ་ལས་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། བྱེད་
 པ་ལྟེ་རྒྱ་གྱི་རིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ལ་གསལ་བར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན།
 སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཙམ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དཔེས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ། རྩ་བམ་ཆོས་ཙན། འཛིམ་པ་དང་རྩ་མཐའ་
 གྱི་གསལ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་གྱི་གསལ་བུ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིམ་སོགས་ཆོས་ཙན། རྩ་བུ་གྱི་ངོ་བོ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 པ་ལྟེ་རྒྱ་སོགས་སྒྲ་རྟག་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་ན། རོ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཅིས་
 འབྲུབ། སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་འགོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སར་པ་གཞན་ཡང་སྟན་དབྱུང་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྒྲ། ཡི་གེ་གསལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསལ་བར་བོས་
 པའི་ཉན་སྒོ་ཡིན་ལ། དེའི་གོ་རིམ་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉན་སྒོ་
 སྒྲིས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་
 དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེད་པ་བས་ཁས་བླངས་སོགས་བཞིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ཡི་གེ་ལས་གཞན་རིམ་པ་སྒྲ་མས་ཞེས་པ་ནི། ཡི། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་
 གེའི་གོ་རིམ་ཆོས་ཙན། མེད་དེ། སྒྲ་རྩལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེས་ན་

གོ་མི་སྒྲིལ་བུ་བུ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཏེ། ཡི་གེའི་གོ་མི་ཚེས་ཙན། སྒྲིལ་བུ་ལ་
ལོ་ས་ཏེ། སྒྲིལ་བུ་སྒྲིལ་བུ་སྒྲིལ་བུ་པར་ལེ་བྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲུབ་དང་ལྷན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྒྲིལ། ཡོད་པས་སྒྲུབ་ལ་མི་ཉག་
བསྒྲུབ། །དེས་ན་སྒྲུབ་བཤད་རིགས་པས་བསྒྲུབ། །དེ་ཡིས་ལྷན་པ་ཉག་པ་ཞིགས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་སྒྲུབ་བཙས་པའི་ཙ་ཉགས་དགོད། །ལྷན་སྒྲུབ་
བཙས་ལ་ཙོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག། སྒྲ་ཚེས་ཙན། མི་ཉག་སྒྲིལ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷན་སྒྲིལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པའི་དོ་བོར་
སྒྲིལ་པས་ལྷན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་སྒྲུབ་ཉགས་ལ་མ་གྲུབ་སྒྲུབ། །ཙ་
པའི་ཉགས་ལ་མ་དེས་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དགག། །དེ་ལ་
ཏ་ཙང་ཐལ་བ་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྒྲིལ། ཤིང་ཞིག་པ་དེ་
ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱིས་ཀྱི་མེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཞེན། འོ་ན་མེ་ལས་ཤིང་
གི་ཞིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་བསྐྱེད་དམ། རྩས་གཅིག་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཤིང་ཚེས་ཙན། རྩོད་མེས་བསྐྱེད་མེན་པའི་འོག་ཏུ་འཛོལ་བར་ཐལ། དེའི་འོག་
ཏུ་འཛོལ་ཞིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཏེ། སྒྲིབ་མེད་དེ། ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་
གི་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། ཞིག་པ་དོན་གཞན་ཚེས་ཙན། ཤིང་གི་འཛིག་པ་
མིན་པར་ཐལ། ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ། ཤིང་མེས་བསྐྱེད་མེན་
པའི་འོག་ཏུ་ཞིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་གཟུང་བས་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཞིག་
པ་དོན་གཞན་ཚེས་ཙན། ཤིང་མེས་བསྐྱེད་མེན་པའི་འོག་ཏུ་འཛོལ་བྱིས་གཟུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་བྱིས་ཤིང་མི་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཛོལ་ཤིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་དགོས་
པ་གང་ཞིག། འཛོལ་ཤིང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར། སྒྲིལ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཚེས་
ཙན། འཛིག་པར་ཐལ། སྒྲིལ་བའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤིང་མེས་བསྐྱེད་མེན་
པའི་འོག་ཏུ་ཚེས་ཙན། ཤིང་མཚོང་བར་ཐལ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་བྱིར། གལ་
ཏེ་སྒྲིབ་མེད་དེ། བྱ་པ་གསོད་བྱེད་དེ་བསད་པ་ན་བྱ་པ་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
ན། བྱ་པ་གསོད་བྱེད་ཚེས་ཙན། རྩོད་བསད་ན་བྱ་པ་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་
གི་ཞིག་པ་ཞིག་ན་ཤིང་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྩོད་བྱ་པ་བསད་

པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན། གཉིས་པ་ལྟར་རྩིས་གཅིག་བསྐྱེད་ན། ཤིང་ཚོས་ཅན།
 འཛིན་ངེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཁྱོད་དང་རྩིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཤིང་གི་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། བྱིས་མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་མའི་
 རྩ་རྩལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི། གལ་ཏེ་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་གཞན་གང་ཡང་མིན་
 པའི་འཛིན་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རྩིས་སུ་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཁྱོད་དང་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་གཞན་གང་རུང་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞིག་དངོས་ལྟར་ཅིག་འགྱུར་བ་སྤང་། དངོས་པོ་འཛིན་པ་མེད་
 པ་སྤང་། བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་། རྒྱལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
 ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་རྩིས་སུ་ཐལ།
 རྒྱ་མེད་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་དངོས་ལྟར་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟག་རྩིས་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། མེད། ཤིང་གི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མེད་ན་ཤིང་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 ཤིང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མེད་ན་ཁྱོད་མི་འཛིན་པར་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་
 མེད་དེ། ཁྱོད་ཞིག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས།
 ཤིང་གི་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གི་དངོས་པོར་
 རྒྱུར་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཤིང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱར་མེད་པ་དང་། ཤིང་གི་ཞིག་པ་དེ་རྒྱ་
 གཏན་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེད། ཤིང་གི་ཞིག་པ་
 ཤིང་དང་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་གཞན་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་
 བ། ཚོས་གྲགས་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་འཛིན་པ་ཤིང་དང་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་གཞན་
 བརྟགས་པའི་ཉེས་པས་སུན་དུ་བྱུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་
 གང་ཞིག ཉེས་པ་དེ་ཤིང་གི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མེད།
 ཤིང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ལ་དགོངས་
 བས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་བས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གལ། ཤིང་གི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། རྒྱའི་ནུས་པ་
 མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེས། ཤིང་གི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པའི་

རིགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་
 པའི་སྐྱོན་གསུམ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇྤ། དངོས་པོ་
 ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་སྐྱེ་ལྔ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ། དངོས་
 པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཇྤ། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་
 ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་རྣམས་ཡིན་པ་ཞིགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། རྒྱ། རྒྱའི་ལུས་པ་རྟག་རྣམས་མིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྟག་རྣམས་མིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་རྒྱབ་བྱེད་བཅས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་བྱས་གཏན་
 ཚིགས་འབྲལ་བ་བསྟན། གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་བསྟན། མི་འབྲལ་བ་ཡི་
 རྒྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རིག་
 རྒྱ་ཡང་དག་དོན་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྒྱར་རྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། མི་
 དང་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་དེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་ལོག་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇྤ། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་དོན་ཤེས་གྱི་རྒྱར་མི་
 རུང་བར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་
 བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་འཛིན་རྟོག་ནམ་མཁའ་
 རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ། རམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་རྒྱ་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་ནམ་རྟོག་
 རན་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད།
 དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་རིག་བྱེད་བདེན་
 པའི་དོན་ཅན་དུ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་
 མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་གིས་ཁྱབ་བྱ་

འགལ་བ་གཉིས་ལ་བྱལ་བ་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་པས་ལྟོག་པ་མེད། ༼ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་རྟགས་ལ་དགོས། ༼ལྟོག་པ་ཡོད་ན་རྗེས་
 འགོ་གྲུབ་པའོ། ༼དང་པོ་ནི། མེད། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིག་
 བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་
 སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་གིས་བྱལ་བྱ་འགལ་བ་གཉིས་ལ་བྱལ་
 པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚེལ་བྱུང་དང་ཚེལ་མ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་མི་
 རྟག་པས་བྱལ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་
 བཤད་ཐེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་
 བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱལ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ། སྐྱེས་བྱས་མ་
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་ཚུལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་
 གསུམ་ཆད་མས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་།
 སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་
 པའི་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པར་ངེས་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞེ་སོགས་འབྲས་བུ་
 རྟེན་པ་བདུ་ལ་ལྟོས། ༼ཡི་གེའི་རྩལ་པ་ཁོ་ནས་སྟེར་བ་དགག། ༼དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ཆ་
 ལ་ཚུད་པ་སྤང། ༼ངེས་ན་བྱེད་པར་ཅན་ཀྱི་སྟགས་བྱེད་གྲུབ་པའོ། ༼དང་པོ་ནི། འགལ།
 རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་
 སྐྱབ་བྱེད་གང་ཞིག ༼དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་ཀྱིས་བདུ་བྱས་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་ལོག་པས་སྟེར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་
 རྟག་ཏུ་སྟེར་བར་ཐལ། ཀྱན་ལ་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་ཐལ་བའོ། ༼དང་པོ་ནི། ཅི།
 མ་གྲུབ་སྟེ། བདུ་ལ་མ་ལྟོས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྩལ་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་

བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱགས་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་ལོག་
 པར་བརྒྱས་པ་ལ་འད་ཁྱོད་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་ལོག་མ་ལོག་
 གི་སྐྱགས་སྐྱ་རྟག་དངོས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས། གལ་ཏེ་གོ་རིམ་
 ལོག་པས་མི་གྲུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་བཞོད་པའི་
 སྐྱགས་འབྲས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་གྱི་བཞོད་པའི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐར་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་བསལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱགས་ཚོས་ཅན།
 འདོད་དོན་རྟག་དུ་འབྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པས་སྟེན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་
 དངོས་ལ་སྐྱགས་འབྲས་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱགས་
 འབྲས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞོད་བྱེད་ཐལ་བ་དངོས་སུ་
 བརྗོད། བྱེད་པོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག། བྱེད་པོ་འདོད་ན་ཁས་སྤངས་འགལ།
 རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱགས་
 རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བཅ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་ཀྱན་གྱི་འདོད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་
 རྟག་དངོས་ཀྱི་རུས་པ་ཁོ་ན་ལས་འདོད་དོན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལེགས།
 དེ་གཉིས་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱགས་འབྲས་འབྲུབ་མི་
 འབྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱགས་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་
 པར་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་མི་འབྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྟེན་གྱིས་འདུས་བྱས་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྟེན་བཟང་ངན་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དེ་ཡིན་
 ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཅ་ཟེ་དང་གདོལ་པའི་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་
 པར་དེ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བརྟུས་བཞག་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁྱད། སྐྱགས་ཚོས་ཅན། བཅ་ཟེ་ཁྱོད་གྱི་
 བྱེད་པ་པོ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གལ།
 གལ་ཏེ་བཅ་ཟེས་སྐྱགས་ལ་ཁྱད་པར་གསར་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱགས་མདོན་གསལ་དུ་སྦྱར་བ་
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་གྱིས་གསལ་བུ་མིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་རྟག་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་པའི་གཞི་མཐུན་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 གང་། རྟགས་སྐྱ་གསལ་པར་ཐོས་པའི་ཉན་སྒོ་སྐྱེས་པ་དེས་རྟགས་འབྲས་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 རྟགས་མི་སྐྱོས་པར་ཉན་པ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་འབྲས་འབྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་
 སྐྱ་གསལ་པར་ཐོས་པའི་ཉན་སྒོ་གསལ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མངོན། རྟགས་ལྷབ་
 ལུས་བཟླས་པ་དང་ཡིད་གྱིས་བཟླས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་འབྲས་མི་བྱུང་པར་ཐལ།
 རྟགས་སྐྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། མངོན་གསལ་གྱི་
 སྐྱ་ཡིན་ན་ཉན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟན། ལྷབ་ལྷ་དང་ཡིད་གྱིས་བཟླས་
 ཏུས་གྱི་རྟག་སྒོ་དེ་རྟགས་སྐྱ་མངོན་གསལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟགས་སྐྱ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་སྐྱ་རང་མཆོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཅན་མིན་པར་ཐལ།
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་། རྟགས་ལྷབ་ལྷ་དང་ཡིད་གྱིས་བཟླས་
 པས་རྟགས་འབྲས་མི་འབྲུབ་པར་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལྷབ་ལྷ་དང་
 ཡིད་གྱིས་བཟླས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་འབྲས་འབྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟགས་སྐྱ་རང་
 མཆོན་དང་དོན་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་རྟགས་བདུ་བྱེད་པའི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྟགས་བཟླས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་འགལ་ཏེ་རྟགས་བདུ་རང་མཆོན་ཁོ་ན་ལས་རྟགས་འབྲས་བྱུང་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡིད་བཟླས་ལ་རྟགས་སྐྱ་རང་མཆོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་དེའི་གནས་སྐབས་ཆ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི་ར་ས་དང་།
 ས་ར་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་ལྷ་རོ་མཆོ་ཐ་དད་དུ་གོ་བ་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་གྱི་གོ་རིམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །ཡི་གེ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེའི་རྒྱ་འབྲས་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བུས། དེས་ན་གོ་
 རིམ་གཞན་ལ་འབྲས་བྱུང་ཡོད། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དྷ། ར་ས་དང་ས་ར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གོ་རིམ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་གོ་རིམ་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་སྤོང་གི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་པ་ནི། ཡིག །ར་ས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ས་ར་གཉིས་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་གོ་རིམ་ཐ་

དད་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ར་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་ར་དང་། ས་ཀུན་སྒྲོང་གི་
 ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་གང་ཞིག་ ཁ་ར་ལ་དེ་ལས་བསྟོག་པའི་བྱིར། འབྲས་ལུ་
 ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཏྲ། ར་ས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དང་ས་ར་
 གཉིས་ལ་འབྲས་ལུ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ར་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་ས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྟེ། ས་ར་ལ་དེ་ལས་བསྟོག་པའི་བྱིར། དན་ཤེས་ཀྱི་
 གོ་རིམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཤེས། རྩ་མའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་དན་ཤེས་སྐྱར་ཏེ་
 འགོད་དོ། ཏྲ། ར་ས་དང་ས་ར་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེས་སུ་ས་
 བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དང་འབྲས་ལུ་ཉན་ཤེས་དང་དན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏྲ། ར་ས་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དང་། ས་ར་
 ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ཚེས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་མིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་གོ་རིམ་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲས་ལུ་རོ་མཚོ་ཐ་དད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ཡིག། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཚེས་ཅན། སྟེས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་སུའི་
 འདོད་པས་བད་སྐྱར་པའི་བྱིར། སྟེ། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚེས་ཅན། སྟེས་སུས་
 བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱར་མེ་དང་བྱད་གིང་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རིའི་མེ་ཡང་རང་རྒྱ་བྱད་གིང་གི་འབྲས་སུ་བྱུང་པ་བཞིན་
 བོ། ཁའི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་མཐུས་སྟེས་སུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་ལུས། ཁྱད་
 པར་ཅན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་བསལ་བར་ལུས། ཁྱད་པར་ཅན་མེད་བྱུང་ན་ཁས་བླངས་འགལ་
 བའོ། ཁང་པོ་ནི། ཤེས། རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱར་པའི་སྟེས་སུ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
 གང་ཟག་པལ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཤེས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་
 དང་ཕན་པ་གང་ཞིག་ ཁང་ཟག་པལ་པ་ལ་ཤེས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མེད་པའི་བྱིར།
 མ་བྱུང་སྟེ། བམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱད་ཤེས་པའི་པལ་པས་དྲག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་
 སྐྱར་བ་མཐོང་པའི་བྱིར་ཞེན། གང་། བམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱད་ཤེས་པའི་པལ་པས་
 དྲག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམས་སྐྱར་བ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱད་ཚུལ་པ་པོ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམས་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
 བས་རྣམས་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས། རྣམས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་

འདོད་པས་ཁྱོད་སྒྲིབ་བྱས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིམ་བུས་བྱས་པ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་
 སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ།
 ཤེས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲགས་སྒྲིབ་བ་པོ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབྱེད་པ་བས་བཀོད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཡང་བསལ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་བསལ་ཞེ་ན། སྒྲོ། སྒྲོ་དང་ལྡན་པ་སྒྲགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱན་མཁུན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ལ་ལོ་པོ་སྒྲིམ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེན་
 པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོན་པེས་སྒྲིམ་བུས་བརྟག་པས་བརྟུན་པར་
 ཐལ། ཆགས་སོགས་ལྡན་ལ་དོན་པེས་རྟོགས་ཁྱད་མེད། བྱེད་ཆོག་ཆད་མ་ཡོད་ན་
 ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ། རིག་སྒྲ་བདེན་པའི་དོན་པེས་ཡིན་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིམ་བུས་བརྟགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ་རིག་སྒྲ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 སྒྲིམ་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །སྒྲི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན།
 རིག་སྒྲ་བདེན་པའི་དོན་པེས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། རྟེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁོ་ནས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་པེས་ཡིན་
 པར་རིག་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིག་ན་དེ་རིག་པའི་སྒྲིམ་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། སྒྲིམ་བུ་གང་གིས་ཆོག་ཤིན་ཏུ་གྲོག་
 ལ་མི་བསྒྲུ་བར་དངོས་སྟོབས་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་པེས་
 ཡིན་པར་རིག་གོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གྲོག་གྲུར་
 ལ་མི་བསྒྲུ་བར་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་གྲོག་གྲུར་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། གང་། ལུང་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཆོག་ཤིན་ཏུ་གྲོག་གྲུར་ལ་མི་བསྒྲུ་བས་སྒྲིམ་བུས་བས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། གལ། ཤིན་ཏུ་གྲོག་གྲུར་གྱི་དོན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འགལ་
 ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་གྲོག་གྲུར་ལུང་ལ་མ་སྟོས་པར་དངོས་སྟོབས་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་སྒྲིམ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་དོན་པེས་

རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན། །དེས་ན་དོན་ངེས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད། སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་
 པར་འདོད་པའི་གཞན་ལས་དགག། ་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ངེས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བདག་ །ཁྱུ་ལ་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པར་མི་
 རྟོགས་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས།
 གང་ཟག་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་རྟོགས། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེས། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྒྲིན་ཐེག་སྒྲིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཡིན་མིན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གྲུབ་
 པ་དགག། ་རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲགས་
 པས་ལྟོག་གྲུབ་སྐྱབ་མི་ལུས། །གྲགས་པ་ཉིད་དང་འགལ་བར་བསྟན། །གྲགས་པས་
 གྲུབ་ན་རང་ཆོག་འགལ། །གྲགས་པ་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་རུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་ ་རིག་
 བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ལས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་འབྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲགས། རིག་
 བྱེད་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པས་ཁྱོད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ལས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཐ་སྟངས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། གྲགས། དཔྱེད་པ་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སྤང་འདོད་
 གཉིས་ཀ་བྱེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་དང་། དེ་
 ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་
 ངེས་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། ་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལས་རིག་
 བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་སུ་འཛིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། གྲགས། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རིག་བྱེད་
 བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་རིག་བྱེད་དོན་
 སྒྲ་ཆོགས་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས། བརྗོད་དོན་སྒྲ་ཆོགས་ལ་འཇུག་པའི་

རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་བས་
 ཁྱོད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཡིན་པར་ངེས་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་དོན་ལས་
 གཞན་ལ་འཇུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཟོལ་གྱིས་སྐྱེས་
 བས་བས་པར་གྲུབ། སྐྱེས་བས་བས་པ་མིན་ན་དོན་ངེས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འགལ། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་དོན་ངེས་སྟོན་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་སྟོན་
 ཏེ་ཞེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་སྐྱེས་
 པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཟོལ་གྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ངེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་གཡོན་ཅན་འགལ་ཞིག་སྤོང་དུ་མི་གྱི་ཟོལ་གྱིས་ལམ་སྐྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཐམས། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མིན་པར་ཐལ།
 དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བརྗོད་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 འབྲེལ་བ་ཆད་མའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་
 ནའི་རྗོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བས་མ་བས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་
 བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟེན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་།
 དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་གཞན་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། བརྗོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བ་ལ་བརྟེན་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་སྐྱ་མ་དེའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་བརྟེན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བརྟེན། བརྟེན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སྐྱོད་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གྲང་། བརྟེན་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རང་བཞིན་
 གྱིས་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་འདོད་དོན་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
 གྱིས་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་དོན་ལ་སྐྱར་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོགས་གཅིག་མི་སྐྱ་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སྟན་འབྲིན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་གྲང་བ་ལས་

སྒྲོག་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་རག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་
 བྱེད་ལྷག་ལྷན་ཉིད་དུ་བསྟན། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བསྟན། ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་སྒོ་
 བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོ། རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཚོས་ཙན།
 ཁྱོད་མི་གང་བ་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པ་ལས་གཞན་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་རག་བཞིན་པའི་དོན་ཙན་
 དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གིང་ཐོག་ལྷག་མ་
 རོ་འདྲ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོད་གཅིག་ཏུ་ཚུད་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་འབྲས་
 ལྷག་མ་ཚོས་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲེས། རིག་བྱེད་ཚོས་ཙན།
 ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་དེ་སྒྲེས་བྲུ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་སོགས་
 དཔོན་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་དང་། རང་སྟོ་རང་ལ་སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་པ་སོགས་
 མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་དང་། སྒྲེས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདགས་པ་སོགས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་
 བསལ་བ་རྒྱམས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགལ། དེས་ན། དཔྱོད་པ་བ་ཚོས་
 ཙན། མཁས་པའི་བཞད་གང་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་མ་བསལ་
 ཞིང་འབྲེལ་སོགས་ཚོས་གསུམ་མ་ཚང་པའི་རིག་བྱེད་བཞིན་པའི་དོན་ཙན་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། གཤམ། སྒྲེས་བྲུ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲེས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་བཞིན་
 པའི་དོན་ཙན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲེས་པའི་ཚིག་གྲུང་བཞིན་པའི་དོན་
 པར་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེས་ན་ལུང་ཙམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཙམ་དོན་
 དང་འབྲེལ་བ་མེད། དེས་ན་བརྗོད་དོན་དེས་མི་རྣམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད། རྗོད་
 བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
 གི་བརྗོད་དོན་དང་བདག་གཅིག་དེ་བྱང་གང་རུང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བརྗོད། གལ་ཏེ་
 དེ་བྱང་རུ་མ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་
 བརྒྱད་ནས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྲམ་པ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་རྟག་ཅེས་པ་དང་། མི་
 རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་གཞི་
 མཐུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོས། ལུང་ཙམ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་

ཏྲགས་ལས་གཞི་ལགར་རང་གི་བཟོད་དོན་སྐྱབ་མི་ལུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བཟོད་དོན་
 དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལོག་པས་སྐལ་དོན་མེད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། དྲེས། ག་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གཞི་ལགར་ག་ཟ་མེད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ག་
 ཟ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནང་འགལ་བསྟན་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སྤྲད་པ་ནི། རིག་ཤང་འགལ་སྤྱོད་ཆོགས་
 ལྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཏྲག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོར་སྐྱས་པ་དང་།
 ལྲས་གྱིས་སྟིག་པ་འདག་པར་སྐྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་རིགས་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དྲིགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟིག་པ་གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་
 ཀྱིས་གདུང་བ་ཚུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་
 དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ཞིག ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་སོགས་སོ། འཕྲོད་པའི་རྒྱུ་མ་པར་བཤད་པའོ། ॥

གཉིས་པ་དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྲེད་བྱེད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྒྲུབ་བསྟན། བར་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ཉིད་བཤད། ཐ་མར་
 ལ་ཚན་གྱི་མཚན་སྟངས་ལྟར་པའོ།

དང་པོ་ནི། མདོའི་མཚན་བཟོད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་དོན་
 དང་དོན་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་བྱེད་བཤད་པ་ལ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཐོག་མར་
 བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དོན་དང་དོན་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་བྱེད་དངོས་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བཤད། དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ལུན་
 ཆོགས་བཤད། ཚད་མས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་སྐྱེས་བུ་ཚད་མར་བསྟན། གྱུར་པ་སྐྱོས་པའི་
 དགོས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད། རང་གཞུང་གཞན་

དང་འགལ་བ་སྤང་། དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 མཚན་ཉིད་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲིན་གསུམ་སྤང་། མཚན་གཞིའི་
 རྟེན་དུ་ངེས་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པའི་བྱིར།
 མི་སྤྱི་བའི་དོན་གང་ཞེན། ཐོག་མར་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་ལ་མཚོན་ན། མེ་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སྤྱི་བ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་
 ཡུལ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་དེར་གཞལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བྱི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དེས་སྒྲུབ་གི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར་ཞེན།
 སྒྲུ། སྒྲུབ་གི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ལས། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དྲགས་ལས། དེ་སྒྲུ་
 བའི་ལྷས་བྱིན་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་ལུན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་སྤྱི་
 བས་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཁྱོད་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་
 སྤོང་གི་བསམ་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར། དོན། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དྲགས་ལས་དེ་དང་
 ལྷན་པའི་གར་གཞིར་བརྟེན་དོན་ལུམ་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་སྤྱི་
 བས་མ་ཁུབ་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སྤྱི་བས་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
 ཚད་མ་མིན་པའི་བྱིར། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལ་ཁུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེན། གཟུང་།
 སྦྱ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་སྦོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སྤྱི་
 བའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྦྱ་མས་བཟུང་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་བསྟན་པ་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཤེས་པ་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར་ཞེན། སྒྲོ། དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་པ་མི་སྤྱི་བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སྤྱི་བ་
 པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲོ་མིན་པའི་བྱིར།
 ཁུབ་སྟེ། ཚད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མ་
 ཚད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་པོ་མཚན་གཞིའི་རྟེན་དུ་རྩི་ལྟར་ངེས་སྒྲུམ་ན། རང་། ཀུན་
 ཏུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ངེས་བྱེད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྦྱོར་

རང་ཅིག་མངོན་སུམ་དེས་ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སྲུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་
 གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་དངས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དེས་ཁྱོད་མི་སྲུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། བསྟན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་མིན་ལ་མོངས་པ་བསྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བི། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟགས་སྒྲུང་གིས་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཆོས་
 ཅན། མི་སྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཁྱོད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་
 མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་མཚན་བྱ་གཅིག་གི་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རང་ལྟོག་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་། འོ་ན་མིག་ཤེས་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྩེས་སྡོ་ཐོ་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་དེ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྟོན་པོའི་སྡོ་སྒྲར་མ་ཤེས་
 པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་། སྟགས་སྒྲུང་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོའི་སྡོ་
 གསར་དུ་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་གསུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཀུན་ཏུ་
 ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་གསར་དུ་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བི། དྲི། སྟོན་པ་ཤུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྡོས་བྱ་
 ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོས་བྱ་གང་ཞིག །གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྲུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བྱུང་དགག་བྱིར་གྱུར་པ་སྟོས། །ཚད་མ་ཐབས་ལ་
 ལྟོས་པར་གྱུབ། །རང་བྱུང་དགག་པ་རྟོས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་བི། བ། མདོའི་མཚན་བརྗོད་དུ་གྱུར་པ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་བསྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བི། དྲི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། སྐུ་བ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་སྡོས་
 བྱ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོས་བྱ་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་དགག་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟག་པ་རང་བྱུང་ཚད་མ་དགག །མི་རྟག་རང་བྱུང་ཚད་མ་དགག །
 རང་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐུ་བ་བྱེད་དགག །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་དགག་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 དབང་ཕྱུག་དེ་ཏྲག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚད། ཚད་མ་ཚས་ཅན།
 ཁྱོད་ཏྲག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཡུལ་
 དེ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མ་མི་ཏྲག་གྲང་
 ཚད་མ་ཅན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་མི་ཏྲག་པ་མིན་པ་དེ་ལས་ཚད་མ་སྒྲེལ་ཞེ་ན། རིམ། ཚད་མ་ཚས་
 ཅན། སྒྲིས་བྱ་ཏྲག་པ་ལས་སྒྲེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིམ་བཞིན་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུན་
 ལ་ལྟོས་པས་ཚད་མ་རིམ་བཞིན་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིས་བྱ་ཚས་ཅན། རྒྱུན་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་ལན་གདགས་བྱ་མིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་མི་ཏྲག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི།
 དབང་ཕྱུག་མི་ཏྲག་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིས་བྱ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲིས་བྱ་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་སྒྲུབ་མེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན།
 གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ཚས་ཅན། སྒྲིས་བྱ་ཁྱོད་པར་
 ཅན་གྱི་བློ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིབས་གྱི་ཁྱོད་པར་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག རྒྱུབ་པར་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འདོད། རྟོན་འཇུག་སྟགས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་རྒྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སྒྲིས་བྱའི་བློ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་རྒྱུབ་ན།
 ཕྱིར་ཕྱོད་ལ་གྲུབ་ཟིན། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་རྒྱུབ་ན། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུབ་བྱེད་སྒྱི་ཙམ་འཁྲུལ་པར་བརྟན། །བྱེ་བྲག་
 དབྱིབས་ལྷན་བརྟགས་ནས་དགག །ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེགས། །དེ་ཡི་
 གྲུབ་པའི་འཕྲོས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་། རྟོན་འཇུག་སྟགས་ཚས་
 ཅན། ཁྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་རྒྱུབ་པའི་ཁུབ་པ་མ་རིས་
 ཏེ། དབང་ཕྱུག་དེ་ཁྱོད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིབས་

གྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །དབྱིབས་གྱི་མིང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བེ། བྱིན། རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ལན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཤོག་བྱེད་པའི་
 དབྱིབས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སྟེགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ལས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལ།
 སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་མཆུངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ལས་མེ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ། གྲག་མཁར་ཆོས་ཅན། རྩ་
 མཁན་གྱིས་བྱས་པར་ཐལ། རྩ་བུམ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་
 ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྩོན་པ་འདི་འབྲས་མཆུངས་གྱི་ལྷག་
 ཆོད་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ། དབྱིབས་ལྷན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཁྱད་པར་བརྟགས་
 བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་
 པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་འབྲས་མཆུངས་གྱི་ལྷག་ཆོད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་གཏན་
 ཆོགས་སུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཁྱད་པར་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་འབྲས་མཆུངས་གྱི་
 ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་
 ལྷན་གྱི་དོན་དབྱིབས་ཞེས་སྐྱེ་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རིགས། དབྱིབས་ཞེས་སྐྱེ་འཇུག་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རི་བོ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོ་ཞེས་
 པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྟགས་ལས་དག་སྟེགས་དོན་དགུ་པོ་རྩ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྩོན།
 སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དོན་
 ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡོད་ན། ཁྱོད་གྱི་དོན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིས།
 དབྱིབས་གྱི་མིང་དོན་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྩོན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་
 པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སེར་སྐྱེ་པས་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དེ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་
 དང་གཅེར་བུ་པས་བྱན་པ་བཤུས་ནས་འཆི་བ་དེ་གིང་སེམས་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་
 དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གྱི་དོན་རྩོད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ཆོགས་

ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་
 གྲུབ། མིང་ལས་དོན་ཉིད་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས། རྟགས་ལྟ་བུ་དགོང་
 བུའི་ངོ་བོ་ཙོང་གཞི་ལ་གྲུབ་ན། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ།
 བཅའ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བླ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བླ་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ། རྟགས་ཀྱི་མིང་ཙོང་གཞི་ལ་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་། དོན་ཙོང་གཞི་ལ་སྐོལ་བྱིར་སྐོལ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར། འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་ཐུན་མི་རྟག་པར་
 སྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་བཞོད་པའི་ཚོ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟ་བུར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ། རྟགས་
 ལྟ་བུ་དགོང་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཚོས་ལ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རྟགས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྒྲུབ་བུའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ། དཔེར་ན་དགར་ཟལ་རྩ་
 ཅན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་རྟགས་ལྟ་བུ་དགོང་པ་དང་། ས་སྒྲུང་གྲང་ཆེན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལག་ལྟན་
 བཞོད་པའི་ཚོ། འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྟན་ཚོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་
 དེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་རྩ་ཅན་དང་གྲང་ཆེན་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཐལ་ལ་དགོང་།
 བཞི་བ་རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཅིག་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་འགལ།
 ལྟོག་པ་མེད་པས་རྒྱར་མི་འཐད། །རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱར་མི་འཐད། །རྩ་མའི་གཏན་ཚིགས་
 མ་དེས་སྒྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། དབང་ལྷག་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་མི་སྟེད་པའི་ཚོ་ན་
 ཡང་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་རྒྱར་གྲུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་། དེ་
 ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བསྟེད་པའི་ཚོ་ན་ཡང་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་བསྟེད་པའི་ཚོ་
 བཟང་ལྷ་གྲུ་མི་སྟེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚོན། ཁུབ་སྟེ། གཞན་ཏུ་
 བ་སྟོང་ཏུ་མ་ཡང་ནག་པའི་མ་སྟེ་བ་དང་། འབྲུབ་པའི་རྒྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། བག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མ་སྟེ་བ་དང་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ།
 རང་རྒྱ་མཚོན་སོགས་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་མ་སྟེ་བ་འབྲུང་། རང་རྒྱ་སྟོན་སོགས་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་མ་འབྲུབ་
 པ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ །དབང་ལྷག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷ་གྲུ་བསྟེད་
 པའི་རྩས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། གང་། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།   ཚད་མ་མེད་པ་བཀག་ནས་ཚད་མ་བསྐྱབ།   སྐྱབ་བྱེད་མེད་

པ་པག་ག་དེས་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན། དེ་དེ་མ་གྲས་བཀག་ནས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན་ཀྱང་ཤེས་ལྡན་འཛོལ་བར་འབྱད། དེ་ལ་
དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་རིགས། དོན་ཤེས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའོ།
དང་པོ་ནི། མི། རྒྱལ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་དཔྱད་ལྡན་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འདོད་པའི་
དོན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་ལྡན་འཛོལ་བའི་སྐྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་ལྡན་དེས་བསྟན་པའི་
རང་གི་འདོད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། དེ་ཆོས་ཅན།
བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་རིགས་ཀྱི། མི་འདོད་པའི་དོན་
ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་ལྡན་འཛོལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤང་། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ཡོག་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་ལུ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་སྐྱེས་ལུ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ཐག་རིང་
པོའི་དོན་མཐོང་བ་ཅམ་དེ་མིན་ཏེ། སྤང་མ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐུ་མ་དེ་ཡིན་དུ་བྱ་ཆོད་ཀྱང་བསྟན་དགོས་པར་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲུགས་རྗེ་རིགས་པས་བསྐྱབ། དེ་ལས་སྐྱབ་པ་
འབྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་ལས་བདེར་གཤེགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་ལས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བའི་
ཚུལ། དེས་རྟེན་བྱེད་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་སྐྱུ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱེས་ལུ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་
སྤྲུགས་རྗེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲོམས། སྤྲུགས་རྗེ་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་རྒྱལ་གྲོམས་པ་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲོམས་པ་མི་སྤྱིད་འགྲུར་བའི་ཚོད་པ་སྤང་། སྤྱིད་ཀྱང་རང་
བཞིན་ལས་འདས་མིན་པ་སྤང་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོད་པ་དགོད། སུན་འབྱིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོ། ཚད་ལྡན་པ་ན་ལེ། སྤྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དུ་མར་

གོམས་པ་ལས་བྱུགས་རྗེ་འབྲུག་པ་མེད་དེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་
ལས་ཞིག་པ་ན་སྒོ་རྒྱ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མ། སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སྒོ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གོམས་པ་ལས་
བྲུག་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ན། སྒྲེ།
སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་དབྱུགས་འབྲུང་དྲུབ་སོགས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྟེན་དྲུལ་སོང་བར་
ལས་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲེ་ན་དོ་བ་སོགས་ལ་ཡང་སེམས་ཡོད་པར་ཏ་
ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདྲིའི་རིག་པ་སྤྲུལ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཁྱོད་ཀྱང་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྟེན་དྲུལ་སོང་བར་བྲུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། མཚམས་
སྦྱར་འགལ་བ་མེད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲུང་བའི་ལུས་ལས་སྒྲེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། དབང་བཅས་ལུས་
ལས་སྒྲེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། རྟོག་པའི་ལུས་ལས་སྒྲེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འབྲུང་བ་འགའ་ཞིག་སེམས་སོགས་ཀྱི་ས་པོན་ཡིན་ཞིང་
འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་། འབྲུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་
སེམས་སོགས་ཀྱི་ས་པོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱེན་གཞན་ཆོགས་ན་དོད་
གཤེར་སྒྲེས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་པོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྒྲེས་
མ་ཐག་པའི་དབང་སོགས་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྟེན་དྲུལ་སོང་བར་འབྲུང་ན་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་དབང་སོགས་སྒྲེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་ན་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་
བྲུག། དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། རིམ་གྱིས་བྲུག་ན་ཁས་སྤངས་འགལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དབང་། ལུས་ཡིད་སྒོའི་དངོས་རྟེན་དུ་འདོད་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་
ལུས་ཡིད་སྒོའི་དངོས་རྟེན་དུ་འདོད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན། ཡིད་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིག་
སོགས་དབང་པོ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པས་ཁྱོད་ལ་གཞོད་པས་མ་ལྷབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞན་
དུ་གྱུར་ན་དབང་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ལས་

དབང་པོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲི། བདག་འཛིན་ཅན་འཆི་ཁ་ཐ་མའི་ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་སྟགས་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་གོགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་དང་སེམས་དག་ཡན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགའ་ཡོ་ཞེ་ན། དྲི། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཆོས་ཅན།
 ཡིད་སློ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡིད་སློ་བརྒྱན་
 བས་བརྟེན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཤམ། དབང་པོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་སློའི་དངོས་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མེད་པར་ཡིད་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་པོའི་དངོས་རྟེན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པར་དབང་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་དང་ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡན་ཚུན་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཤི་ཁ་ཐ་མའི་ཆོ་ཡན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིམ།
 ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཤམ་ཏེ་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོས་ཅན། རྟེན་ལ་ལྟོས་པ་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས། གཤམ་ཏེ་སློ་རིམ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ལུས་
 ལས་ཡིད་སློ་རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟེ། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སེམས་སྐྱད་
 ཅིག་སྒྲ་མ་རེ་རེས་བྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྲ་བྱིའི་རིམ་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཆི་ཁ་ཐ་མའི་ཆོ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་
 སེམས་སྒྲ་མ་རེ་བྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཆོམས་སྦྱར་འགའ་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་
 སེམས་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་ངེས། དེ་ཡི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་། མི་སྟོང་པ་ཡི་སྦྱབ་བྱེད་
 དཔལ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ཐ། རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁ་ཐ་མའི་སེམས་ཆོས་
 ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མར་མཆོམས་མི་སྦྱར་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་
 པའི་འཆི་སེམས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ།
 ཁྱོད་རིག་པ་ཕྱི་མ་དང་མཆོམས་པ་སྦྱར་བ་འགའ་བ་མ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དག། དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་

མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རིག་པ་བྱི་མར་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་མ་མེད་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་པ་ཡི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དགག། རྒྱུང་འཕེན་
རང་གི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་། དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་རིག་པ་བྱི་མར་མཆོམས་མི་སྦྱོར་
བར་སངས་རྒྱལ་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དཔེར་བརྗོད་དོ་ཞེན། ཆད། རྒྱུང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན།
སངས་རྒྱལ་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་རིག་པ་བྱི་མར་མཆོམས་མི་སྦྱོར་
བར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆད་ས་མིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་འདྲི་བར་དགོད། འགོག་བྱེད་རིགས་པ་
རྒྱལ་བར་བཤད། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཚུད་པ་སྦྱང། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་མཐུག་སྟེད་བསྟན་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ། དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་བྱི་མར་
མཆོམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། རིག་པ་བྱི་མར་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ལུས་དང་ཐལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན།
དེ་མིན་དོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིས་པ་བརྗོད། དེ་བརྗོད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་དུག་སྟེ། ལུས་ཉིད་ཡིད་སྟོའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག། ལུས་སེམས་ཉིར་
ལེན་ཅན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དགག། སྦྱོད་བྱེད་མིན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དགག། རིགས་པ་གཞན་
གྱིས་ལུས་སེམས་རྒྱ་འབྲས་དགག། ཡིད་སྟོ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག། ལུས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡིད་སྟོ་བསྦྱོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་རྒྱ་ཡིན་པ་བརྟགས་ནས་དགག། རྒྱ་ཅམ་ཡིན་ཡང་ལྟོག་
བྱེད་མིན། དངོས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། ཡིད་སྟོ་ལུས་ལས་
དངོས་སུ་སྦྱེ་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེ་འཕ། དབང་པོ་མེད་པའི་
ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་སྟོ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་གསལ་
བར་སྦྱང་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཤེས། མིག་སྟགས་དབང་པོ་ཀྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སྟོ་གཅིག་སྦྱེ་བ་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཏུ་བསྦྱོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས། དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་གི་བདག་
 འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་སློ་མི་སྟེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་པེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ། ལུས་ཅན་
 གྱི་ཡིད་སློ་དང་ལུས་གཉིས་ཚས་ཅན། དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་
 ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རོ་གཟུགས་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ཡིད་སློ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 རོ་བོ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཕྱོག་ན་ཁྱོད་ཕྱོག་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་ཡོད་ན་ཞེས་པའི་
 ཚོག་དང་། འདི་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལྟ་པའི་ཚོག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགལ། ཡིད་སློ་
 ཚས་ཅན། ལུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུས་ཕྱོག་པས་ཁྱོད་
 ཕྱོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཐད་ན། མི་ཕྱོག་པས་རྩ་བུམ་ཕྱོག་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་དགོད། མཐུན་རྒྱུན་
 མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག། འགལ་རྒྱུན་ཡོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། འད་པོ་ནི།
 ལུས། དེ་རྒྱ་ཞེས་པའི་དོན་ལུས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱར་འདོད་ན། སྤི་ལུས་ཚས་ཅན། སེམས་
 གནས་པར་ཐལ། ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་མཐུན་
 རྒྱུན་དབྱགས་མེད་པས་སེམས་མེད་དོ་ཞེན། རྟེ། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་
 རང་རྒྱ་སེམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་སེམས་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཉར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་མིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་ཐལ་
 པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེན། སེམས། སྟོབ་དཔོན་ཚས་གྲགས་
 ཚས་ཅན། སྤི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཁྱོད་སེམས་ཕྱི་
 མ་གནས་པའི་རྒྱར་སེམས་རྩ་མ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པའི་མཁས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྟོན་དེ་གཞོད་བྱེད་བསྟན། དཔེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཉེས་སྟོང་དགག། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། འད་པོ་ནི།
 གལ། འགལ་རྒྱུན་ནད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
 མེད་དོ་ཞེན། དུག་གིས་སྤི་བའི་སྤི་ལུས་ཚས་ཅན། སེམས་གནས་པར་ཐལ། སེམས་

གནས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ལུས་ཚད་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་
 ཤི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ལྟོག་ཀྱང་སེམས་སྤྲུང་ལྟོག་པ་མི་སྤྱིད་དེ། མི་
 ལྟོག་ཀྱང་གིང་གི་འགྱུར་བ་སྤྲུང་གིང་དུ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ལུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་གིང་ཆོག་པ་དང་འདྲ་བར་གསོལ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསོ་བའི་ཐབས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགྱུར་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོག་མི་རུང་གི་འགྱུར་བ་བསྦྱེད་པ་དང་།
 ལྟོག་རུང་གི་འགྱུར་བ་སྦྱེད་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲུང་ལྟོག་ཏུ་མི་རུང་ལ།
 ཕྱི་མ་ནི་སྤྲུང་ལྟོག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་གིང་ལ་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་དང་། གསེར་
 ལ་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ཟུང་། འོ་ན་སྤྲུང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསོལ་མི་རུང་
 བའི་ནད་པ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། ནད་པ་ནད་ཀྱི་
 ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གི་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། ནད་པ་ཆོས་པའི་མཐུན་
 རྒྱུན་རྒྱུད་པར་དཀའ་བའམ་ནད་པའི་ཆོ་ཟད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བོ། ཤི། ཤི་ལུས་ལ་དུག་དང་ནད་སྟོགས་དང་བྲལ་ལས། དུག་འདུས་པའི་མ་ཁའི་ག་
 བཅད་པའི་གི་ལུས་ཆོས་ཅན། སེམས་གནས་པར་ཐལ། སེམས་གནས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་
 ཚད་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ལྟོག་པ་གྲུབ། །ལྟོག་པ་མེད་ན་ཉེར་ལེན་
 འིན། །དེ་ཉིད་སྤྲུང་གི་དོན་ལ་སྤྲུང་། །ལྟན་ཅིག་གནས་དང་འགལ་བ་སྤྲང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཉེར། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཉེར་ལེན་ཅན་འགྱུར་བ་མེད་
 དེ། འཇིས་པར་འགྱུར་པ་མེད་པར་རྩ་བུམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔོན། རྒྱུ་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུ་དེ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་
 བ་འབྲས་བུ་དེའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། བ་སྤྲང་འགྱུར་བ་མེད་པར་བ་མེན་འགྱུར་བ་ཡོད་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་པ་སྤྲང་དེ་བ་མེན་གྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སེམས། སེམས་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་ཏེ།
 ལུས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡང་ཁྱོད་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ན་ལྟན་ཅིག་
 གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། དྲི། ལུས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་

ཡེན་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མིན་ཏེ། དངོས་རྒྱ་ཚྭ་གས་པ་གཅིག་ལ་
རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཐངས་པའི་ལྷ་བ་དང་ཚ་བ་བཞིན།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡོད། ལུས་ཚས་ཅན། ཡིད་སློའི་དངོས་རྟེན་མིན་པར་ཐལ། རང་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་
སློའི་དངོས་རྟེན་ཡང་མིན། རང་དུས་ན་མེད་པའི་ཡིད་སློའི་དངོས་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་བཞེསྟེ། བྱུང་བའི་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་པ་དགག། བྱུང་བའི་གནས་
པར་བྱེད་པའི་མཐུན་དཔེ་དགག། རྒྱལ་དེས་བྱུང་བའི་གནས་པ་གཞན་ཡང་ལེགས། །གནས་
རྒྱས་གནས་པ་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་
ནས་དགག། ཏྲ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད། གཏན་ཚིགས་དང་
པོ་མ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། འདྲི། ལུས་ཚས་ཅན། སེམས་ཀྱི་གནས་པའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། སེམས་
ཀྱི་གནས་པ་སེམས་དང་རྩས་གཅིག་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་དང་རྩས་ཐ་དད་ཡང་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། སེམས་ཚས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གནས་པ་དེ་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་དང་རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། ལུས་
ཚས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སེམས་གནས་པར་མ་བྱས་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ལས་རྩས་གཞན་
པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད།
ཉེས་སློང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིག་སེམས་ཚས་ཅན། མི་འདིག་པར་ཐལ།
མི་འདིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ།
ལུས་ཀྱིས་སེམས་མི་འདིག་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེ་འདིག་རྒྱས་འདིག་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
ཕྱིས་ཀྱི་འདིག་རྒྱ་ཚས་ཅན། སེམས་ཀྱི་འདིག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་འདིག་པ་
སེམས་དང་རྩས་གཅིག་དང་རྩས་གཞན་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཚས་ཅན། སེམས་
མི་འདིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། འདིག་རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་ན་བྱོད་མེད་ཀྱང་སེམས་མི་
འདིག་པ་གནས། འདིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་ན་བྱོད་ཡོད་ཀྱང་སེམས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ། འདིག་
རྒྱ་དང་ཕྱད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་མི་འདིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཚས་
ཅན། ལུས་དེས་བྱོད་འདིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། བྱོད་

རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡ། ལུས་དེ་སེམས་
 གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་བྱམ་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་རྒྱས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འདྲི། ལུས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་སོགས་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 ཐ་སྙད་མཐོང་བ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེས། ལུས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སོགས་མི་འཛིག་
 པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་མིན་ཏེ། རྒྱ་སོགས་སྤྲད་ཅིག་སྤྱི་གོ་ས་མཚུངས་པར་
 བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོ། རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་དོན་
 གཞན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཐུར་དུ་འབོ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་
 དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིས། གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་
 སོགས་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཡ། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིག་
 རྒྱ་དོན་གཞན་གྱིས་འཛིག་ན་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། འཛིག་རྒྱ་
 དོན་གཞན་མེད་པར་འཛིག་ན། མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་ལ་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོན།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིག་པ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན། མི་འཛིག་
 པར་གནས་པའི་རྟེན་དང་བཅས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཡ། སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་
 གནས་པའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་པ་དང་། མིན་པ་གང་ཡང་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་གཞན་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དགོད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་རྟོག་བྱུང་བསྐྱབ། །གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྒྲིབ་པ་དགག། །རང་རྒྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས། ཤེས་རབ་དང་སྤྲོད་རྗེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཉེར་
 ལེན་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་མི་བྱེད་པར། ལྟོ་

ལྷ་མ་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཕེལ་འགྲིལ་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདྲི། རྩལ་སྟེ།
 ལྷ་མ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་མར་མའི་འོད་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་དར་རྒྱུད་ལས་ཤེས་རབ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྒྲེབ་པའི་བྱིར་ཞེན། རྟེ།
 ལུས་དར་རྒྱུད་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པ་
 མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལུས་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ལྷ་མ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་
 གྲུབ་སྟེ། ལུས་དར་རྒྱུད་ལས་ཆགས་སྒྲེབ་པའི་བྱིར་ཞེན། འགའ། ལུས་དར་རྒྱུད་
 ལས་བྱུང་པའི་ཆགས་སྒྲེབ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལུས་
 དར་རྒྱུད་ལས་བྱུང་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྟག་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲིས། ཡིད་སྟོ་
 ཆགས་སྟགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྒྲེབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། འདུས་པའི་
 རིམས་ནད་སྟགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྒྲེབ་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ལས་བྱུང་པའི་ཚོར་བ་སྟག་བསྟན་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པའི་བྱིར།
 དཔེར། དྲན་པ་ཉམས་པ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྟག་
 ཅས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་བསད་པའི་བྲག་མཐོང་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་མྱོངས་
 པ་སྟགས་སྒྲེབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟེ། ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟགས་ཚོས་
 ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་སེམས་སྒྲ་མ་ལས་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་བྱེད་པའི་བྱིར།

ལྷ་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་སེམས་གཅིག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། འོག་སྟེད་
 རྩོན་སྟོང་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ། ལམ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་བྱི་མེད་པ་དགག་པ་འོ། འདྲ་
 པོ་ནི། རྟེ། ལུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐོས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་འབྱུང་
 བར་ཐལ། དེ་སེམས་ལ་གསལ་བ་གང་ཞིག། ཁྱོད་སེམས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བདུག། ཐམ་མལ་པ་ཚོས་ཅན། འོག་སྟེད་ཀྱི་སྟོ་རྩོན་དུ་སྟང་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་དགྱི་བ་མིན་པར་དམན་པའི་གནས་སུ་སྒྲེབ་པ་བྱུངས་པའི་བྱིར། སྟག་།
 རྩལ་སྟེ། འོག་སྟེད་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སྟེད་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡང་སྟེད་
 ཀྱི་སྒྲེབ་པ་དེ་དེ་ལན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་
 སྒྲེབ་པ་སྒྲ་བྱི་མེད་དེ། སྒྲེབ་པ་སྒྲ་བྱིའི་བར་གྱི་ལུས་མ་མཐོང་པའི་བྱིར་ཞེན། རྒྱུད་འཕེན་པ་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟེ་སྤྱིང་ཟླ་ཕྱིའི་བར་གྱི་ལུས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དབང་པོ་མི་གསལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟེ་སྤྱིང་ཟླ་ཕྱིའི་བར་གྱི་ལུས་མི་མཐོང་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མིག་མི་གསལ་པར་དུ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་
 ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། སྟེ་གནས་སུ་ཐོགས་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ལུས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས། བར་དོའི་ལུས་སེམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་གནས་སུ་
 ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ་ཁྱོད་གཉིས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟེ་གནས་སུ་
 ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་གསར་པ་ལ་རྒྱུད་དུ་ འདུལ་སྦྱང་བྱས་
 པའི་གསེར་ལ་དདུལ་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་མེད་ཅེ་ན།
 པ། དབང་པོ་མི་གསལ་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་བསེས་ལ་དགོད།

དྲུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་གཅིག་རྒྱུར་མི་འཐད། ཡན་ལག་དུ་
 མའི་ལུས་རྒྱར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་གཅིག་དགག་ །དེ་ལ་
 ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འཕྱིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལག་ །ལུས་
 སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་རགས་པ་རྩ་གཅིག་པའི་ལུས་ཡིན་ནམ། རྩལ་སྤྱན་དུ་མའི་ལུས་
 གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟེས་ལུའི་ལུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་གཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཡོ་མི་གཡོ་དང་། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་དང་། ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གྱི་
 ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བརྟེན། དེ་
 ཡི་སུན་འཕྱིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ། འཁྱེད་པ་ན་ཟེ། ལུས་དང་ལུས་སོགས་
 ཡན་ལག་ཅན་རྩ་གཅིག་མེད་པར་རྩལ་སྤྱན་དུ་མ་ཡིན་ན། ལུས་ལུས་ཚོས་ཅན། དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་སྒྲིབ་ཐོགས་རྩས་པ་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 ཤིང་སྒྲིབ་ཐོགས་མི་རྩས་པའི་སྤར་གྱི་རྩལ་སྤྱན་དང་ཁྱོད་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་
 གྱི་རྩལ་སྤྱན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་མ་བརྩམས་པའི་དུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱན་ཉིད་བཞིན་ནོ་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱོད་མེད་སྤར་རབ་རྟགས་མ་གྲུབ། །སྤར་ན་གཞན་གྱི་
 ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད། སྟེས་ལུའི་ལུས་ཚོས་ཅན། སྤར་གྱི་
 རྩལ་སྤྱན་དང་ཁྱོད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྤར་གྱི་རྩལ་སྤྱན་དེ་རྩལ་སྤྱན་གཞན་དང་སྤར་པ་ལས་
 རྩལ་སྤྱན་ཁྱོད་པར་ཅན་དུ་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྱན་ཁྱོད་པར་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་

རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་དབང་གེས་ཀྱི་གཞུང་
 ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དབང་གེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་མེད་ཕྱིར་དང་ཕྱ་རབ་
 ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གཉིས་པོ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལུས་སོགས་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པར་
 ཐལ་བའི་སྒྲོན་བསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔལ། དཔལ་ཆུ་དང་གསེར་འདྲེས་
 པའམ་རྩོམ་གྱི་གོང་ལུ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་དབང་གེས་ལ་མི་སྤྱང་བར་ཐལ། ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གཅིག་མེད་པར་རྒྱལ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་གེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། རང་འབྲས་དབང་གེས་དངོས་སུ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། མ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་སོ་
 སོ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཆར་གྱི་དྲགས་ཁས། ལྷན། གལ་ཏེ་རྒྱུན་
 གསུམ་ཆར་བས་ལྷན་པ་བསྦྱེད། དེས་དབང་གེས་བསྦྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་
 ཆོས་ཅན། ལྷན་པ་དངོས་སུ་བསྦྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ། མ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་སོ་སོ་བ་དང་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་གསེར་དང་དཔལ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་རྣམ་གཅིག་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྤྱད་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེ་དབང་གེས་ལ་
 དངོས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་གེས་ཆོས་ཅན། གསེར་དང་དཔལ་ཆུ་འདྲེས་པའི་
 ལྷན་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ལྷན་པའི་རྟོན་གསེར་དང་དཔལ་ཆུ་འདྲེས་པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། རྩོ། ལུས་ཆར་སྒྱུར་བའི་བཏུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རོ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ལྷན་
 པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་རོ་གཞུགས་དངོས་མེད་
 ཀྱང་དེ་དང་རོ་གཞུགས་དངོས་གཉིས་བཏུང་བའི་རྒྱལ་ལ་འཕྱོད་པ་འདྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ་གཞུགས་ཡོད་
 ཅས་ཉེར་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆར་སྒྱུར་བའི་བཏུང་བའི་རོ་གཞུགས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་རོ་གཞུགས་དངོས་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རོ་གཞུགས་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྒྱ་ཆར་དུ་དངར་བའི་ཕྱེད་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིང་པོ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་ནས་ཀྱང་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རིང་པོ་དོན་གཞན་མེད་ཅིང་
 རིང་པོ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱངས་
 སོགས་རྣམ་ལས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དགག །ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྩྱུང་བ་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཐ་དད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །དེ་

ལ་གཞན་གྱིས་ཉེས་སྒྲོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། ལུམ་པའི་གངས་དང་ལྷན་པ་
 སོགས་ཚས་ཅན། རྩས་ལུམ་པ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་མིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ལས་
 དོན་གཞན་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུམ་པའི་གངས་སོགས་ཚས་
 ཅན། ལུམ་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ལུམ་པ་ལས་སྐྱ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། སྐྱ། ལུམ་པ་དང་ལུམ་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་ཚས་ཅན། ལུམ་པ་དང་
 ལུམ་པའི་གངས་སོགས་རྩས་གཞན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་གཞན་
 ཡིན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་འདས་མ་འོངས་གཉིས་
 ལས། གངས་སོགས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་དང་གངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཡ། ཡོན་ཏན་ལ་གངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཏགས་
 མིང་དུ་འཇུག་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚས་ཅན། གངས་ཀྱི་སྐྱ་བཏགས་
 མིང་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་གངས་ཀྱི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་
 མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཡ། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གངས་ཀྱི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་
 འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གངས་དོན་གཞན་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གངས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་
 དུ་འཇུག །དེ་མེད་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གངས་ཀྱི་སྐྱ་ཚས་ཅན།
 གངས་དོན་གཞན་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་
 དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་གངས་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བའི་ཡུལ་དེ་
 ལ་ཁྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་གཞན་དོན་མེད་འགྱུར་
 པ་སྒྲོང་། རྒྱག་སྐྱ་མི་སྤྱིད་འགྱུར་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ། ལུམ་པ་དང་ལུམ་
 པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་རྩམས་ཚས་ཅན། རྩམ་གངས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མིང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་སོགས་དང་། དེའི་
 གངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཡ། ཡོན་ཏན་
 དཀར་པོ་སོགས་ལའང་གངས་སོགས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན།
 ཡོན་ཏན་ཚས་ཅན། ཁྱོད་རྩས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟོག་
 བྱེད་པ་ཞེས་པའི་རྩས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དོན། ལུམ་
 པ་དང་ལུམ་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཚས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྩམ་གངས་པ་

མིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཕྱོག་པ་ཐ་དང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་ལས་མིན་ཇས་ལས་
 མིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་འཇུག་
 ཚུལ་བཤད། རིགས་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་
 པའི་གྲངས་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷག་པའི་སྤྱུང་ལས་ཐ་དང་དུ་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། ལུས་པ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དངོས། ལུས་པའི་གྲངས་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱུང་ལས་ཐ་དང་དུ་བརྟན་པ་
 བརྗོད་བྱ་ཇས་གཞན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལུས་པ་ལ་ཁྱོད་པར་གཞན་སྤང་
 བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། ཆོས་གཞན་སྤངས་ནས་ལུས་པའི་གྲངས་ཙམ་
 ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་ལུས་པའི་གྲངས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ལུས་པའི་གྲངས་དེ་ལུས་པ་ལས་ཐ་དང་པར་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་
 དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཕྱོག་པ་གཞན་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཐ་དང་
 དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོར་མོ་དང་ལྷན་པ་
 དོན་གཞན་དུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། དོན། ལུས་པ་གཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 དང་ལུས་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་བརྗོད་
 པའི་སྒྲར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་པའི་ཁྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་འཕངས་པ་
 ལས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོ་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་
 བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་རིགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱོད་པར་རི་ལྟ་
 ལུ་ཞེས། གཞུགས། ལུས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་པའི་རྩལ་ཇས་བརྟན་
 ལ་ལྟེས་ནས་ཚོགས་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པའི་རྩལ་ཇས་བརྟན་ཀྱི་སོ་སོའི་རྩས་པ་བརྗོད་
 བྱར་སྤངས་ནས་ཐུན་མོང་གི་རྩས་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། ལུས་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་གཞི་མཐུན་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་
 ཅེས་པའི་སྤྱུང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུགས་བརྗོད་བྱར་སྤང་པའི་ཕྱིར། དེས། རིགས་དང་ཚོགས་པ་
 བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་པ་
 དང་། ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 ལུས་པ་དང་ལུས་པའི་གཞུགས་སོགས་དོན་ལ་ཐ་དང་མེད་ན་ལུས་པའི་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྤྱུང་ཐ་

དད་ཏུ་བརྟེན་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ། ལུས་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྐྱོ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་འཛིན་མིག་གེས་བསྐྱེད་པའི་
 ལུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅན་ལྷན་གྱི་དྲི་ཞེས་པའི་སྐྱོ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུར་མི་འབད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཆོགས་པ་རྒྱུར་མི་འབད།
 ཡན་ལག་རེ་རེ་རྒྱུར་མི་འབད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིད་སློའི་དངོས་
 རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་འམ་རེ་རེ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ།
 ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་དང་བྲལ་ན་ཁྱོད་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
 ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 གཞོད་བྱེད་ཐལ་བ་བརྟེན། དེ་ཡི་ཉེས་སྦྱོང་དགག། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྦྱང་པའོ། དང་པོ་
 ནི། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ། ལུས་ཅན་གཅིག་ལས་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་རྩལ་
 རྒྱན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱགས་གཅིག་ཡིད་སློའི་རྒྱུར་མི་འབད། དུ་མ་ཡིད་སློའི་རྒྱུར་མི་འབད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱགས་འབྱུང་རུབ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་
 དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དུ། དབྱགས་འབྱུང་རུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དེས་པར་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱགས་དང་ལུས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་སློ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན། གཅིག་ །ལུས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་རྩལ་རྒྱན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་
 འབྱུང་བར་ཐལ། དབྱགས་དང་ལུས་རྟག་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ།
 གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། །དབྱགས་
 དང་ལུས་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སྦྱར་ཡིད་སློ་མི་སྐྱེད་
 པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དབྱགས། དབྱགས་འབྱུང་རུབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་སློ་གཅིག་ཁོ་ནར་དེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་གི་
 ཡུན་ཆད་ལ་ཡིད་སློ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དུ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ་དོན་དུ་མ་ཡིད་སློ་ཆ་མེད་
 གཅིག་གིས་གེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣ་སྤྱི་ཅིག་ཅར་དུ་གེས་པར་ཐལ།
 དོན་སྣ་སྤྱི་གེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡིད་སློ་

89

རྩ་བ་ཡིན་ཐོ་རྩ་མེད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་ལྷན་པ་གང་ཞིག། །ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུམ་པ་དེ་ལ་ལུལ་པའི་ཅུང་པ་སྤྲོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅུང་པ་དང་། ལན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། གཡ། ལུས་ཅན་གྱི་པའི་ས་ན་ཆོས་ཅན། སེམས་འབང་ཞིག་ཡན་གར་དུ་
གནས་པར་ཐལ། སེམས་གནས་པ་གང་ཞིག རྟེན་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་
པ་ལ་གཟུམ་སྟེ། སྟེ་མཆེད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་གཉིས་པའད། མཆོམས་སྤྲོད་མེད་པའི་སྤྲུབ་ཀྱི་དང་
དགག མཆོམས་སྤྲོད་འཐད་པའི་སྤྲུབ་ཀྱི་དང་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཡ། བདག་
འཛིན་ཅན་གྱི་སྟེས་པ་ཆོས་ཅན། གྱི་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་འབང་ཞིག་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་
སྟོན་མེད་དེ། འཆི་ཁ་ཐ་མའི་སེམས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ཀྱི་ཆུན་དུ་ལུང་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་ཆེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཞེན། ཆོ། ཕྱི་མའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་
ལེན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་འཆི་ཁ་ཐ་མའི་དབང་པོའི་སྟེ་མཆེད་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། དེ། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེན་ཏེ། ལུས་
སེམས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཡ་ཏེ་
མ་དམིགས་པས་མི་ཁེགས་ཀྱང་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་
ཁེགས་སོ་ཞེན། དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་དབང་པོ་ཕྱི་
མའི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་སྤྲུབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པ་
མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གཟུམ་པ་ནི། དབང་། འཆི་ཁའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་
ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་ན་དབང་པོ་ཕྱི་མ་བསྟེན་དེ། རྒྱུན་གཞན་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་ན་དབང་
པོ་ཕྱི་མ་བསྟེན་པའི་རྟེན་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སྤྲུབ་ཕྱི་མ་བསྟེན་པ་བཞིན།
གཡ། ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་དབང་པོ་སྤྲུབ་པས་མི་སྟེན་པར་ལུས་དྲག་པ་ལས་སྟེ་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེན། ལུས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་དེགས་འདྲ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་ཐལ།
དེའི་དངོས་རྒྱ་ལུས་དྲག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་། གཡ་ཏེ་ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་
ལས་སྟེ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཆོ་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལས་སྟེ་བར་ཐལ།
ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྟེ་པ་གང་ཞིག རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པ་ནི།   དེས།   བ་མལ་པ་དང་དག་

བཅོམ་པ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་རྒྱ་ལུས་དབུགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཁྱོད་རིག་
པ་ཕྱི་མ་མཆོམས་མི་སྦྱར་བ་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་མིན་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྩྱུང་པ་དགོང་། གཞན་གྱིས་བཞོང་པའི་དཔེ་དོན་དགག། རང་སྤྱོད་མཐུང་
པའི་དཔེ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོམས། སྤྱིང་རྩེ་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་
ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། མཆོངས་པ་དང་རྒྱ་ཡི་དྲོད་མཐའ་མེད་དུ་
འཕེལ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཔེ་ལ་མཐའ་མེད་འཕེལ་བའི་
ཁྱད་པར་མེད། དོན་ལ་མཐའ་མེད་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། དཔེ་ལ་དོན་དང་མཆོངས་
པའི་རྩྱུང་པ་སྦྱང། དོན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་རྩྱུང་པ་སྦྱང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས། མཆོངས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་དེ་ལ་ཁྱོད་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་ཟེན་ལུས་ཀྱི་འབད་རྩྱུང་
བསྐྱར་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དྲོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་
རྒྱ་དེ་ལ་ཁྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྟེན་རྒྱ་དེ་རྒྱན་
མི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས། བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གོམས་
རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འབད་རྩྱུང་ལ་མི་
ལྟོས་པར་སེམས་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་ཤིང་རང་གི་རང་
གིས་སྟེག་པ་དང་། གསེར་ལ་དདུལ་རྒྱ་རང་གི་རང་གིས་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས།
བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གོམས་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
ཏེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་སྡེ་མ་ལས་འཕེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྟེན་བརྟན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བརྩེ་སོགས་
རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལས་འཕེལ་བ་ལྟར་མཆོངས་པ་ཡང་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལས་འཕེལ་བར་མཆོངས་
སོ་ཞེ་ན། ནྟེ། མཆོངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལས་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ།
ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩྱུང་ཆད་ངེས་པས་ཁྱོད་ཀྱང་ཆད་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
དང་པོ་ནས་ཕྱིས་བྱང་བའི་དུས་བཞིན་དུ་མཆོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ནྟེ། མཆོངས་པ་

གོམས་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ནས་ཐིམ་བྱང་བའི་དུས་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མཆོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཐིམ་དང་། ཐིམ་མི་མཐུན་པ་བསལ་ནས་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉིད་དུ་མཆོངས་པའི་ཐིམ། བཞི་པ་ནི། བརྟེ་སྟགས་རྟགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་འཕེལ་ན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེ་སྟགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། བརྟེ། ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བརྟེ་སྟགས་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཞེ་སྒྲ་གིས་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཐིམ། འགལ་རྒྱུན་ཞེ་སྒྲ་མེད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འདྲི། བརྟེ་སྟགས་ཆོས་ཅན། འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆར་བའི་སྟོན་ནས་གོམས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་ན་ཁྱོད་སྲ་མ་དེས་ཁྱོད་ཐིམ་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཐིམ། གསུམ་པ་ནི། གོམས། བརྟེ་སྟགས་གོམས་པ་ལས་སེམས་རྒྱུད་བརྟེ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟགས་གོམས་པ་ལས་སེམས་རྒྱུད་ཆགས་བྲལ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཐིམ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེ་བས་སྟོན་པ་བྱངས་པའི་རྒྱལ། སྟོན་པའི་དམིགས་རྣམས་སྦྱང་བའི་རྒྱལ། དམིགས་རྣམས་གོམས་པར་སྟོན་པར་བསྟན། དེས་ན་བསམ་སྦྱོར་རྒྱ་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟེ། སེམས་རྒྱུད་སྦྱང་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བརྟེ་ལྟོན་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་སྟག་བསྐལ་བསལ་བའི་ཐིམ་དུ་བདེན་བཞི་བསྟན་དགོས་པའི་ཐིམ། ལྷབ་སྟེ། བདེན་བཞི་རང་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་ན། བདེན་བཞི་གཞན་ལ་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་མི་རུས་པས་ལྷབ་པའི་ཐིམ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱང་བའི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དབྱེད། དེ་རྒྱ་གཞོམ་ཐིམ་གཉེན་པོ་དབྱེད། དབྱེད་པས་གྲུབ་པའི་སྦྱང་གཉེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷང་། བརྟེ་ལྟོན་ཆོས་ཅན། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་དབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྟག་བསྐལ་སྦྱང་བར་འདོད་པའི་ཐིམ། ལྷབ་སྟེ། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྟག་བསྐལ་སྦྱང་མི་རུས་པས་ལྷབ་པའི་ཐིམ། གཉིས་པ་ནི། དེ། བརྟེ་ལྟོན་ཆོས་ཅན། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱའི་གཉེན་པོ་དབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་གཞོམ་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟུ། དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག། བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་
 མེད་པ་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་
 དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། གོམས་རྒྱུན་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་བདེན་
 བཞིའི་གནས་རྒྱལ་ལ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན། གོམས་པ་
 རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར། བདེན་བཞིའི་གནས་རྒྱལ་གོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། རྟོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་རྒྱལ་ལ་བྱགས་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལུབ། དེ་ཚོས་ཅན། བསེ་དུ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྟོན་མོངས་པའི་
 བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ། བདག་མེད་གོམས་པའི་སྒྲོ་
 ཚོས་ཅན། རྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྟོན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལུབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། མདོའི་
 མཆོད་བརྗོད་དུ་སྐྱེས་སུ་ཆད་མའི་རྒྱར་བཤད་དེ། མདོའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་སྤངས་རྟོགས་ལས་
 དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་སྤྱན་ཆོགས་
 བདེ་བར་གཤེགས་སུ་བརྟན། སྤངས་པ་སྤྱན་ཆོགས་མེད་པའི་ཅོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བརྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟུ། སངས་
 རྒྱས་པའི་སྤངས་པ་ཚོས་ཅན། བདེར་གཤེགས་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྤངས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེགས་པར་སྤངས་པ། སྤྱར་མི་ལྷོག་པར་
 སྤངས་པ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་ དེ་ཚོས་ཅན། ལེགས་
 པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྤངས་པ་ལས་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱར་མི་ལྷོག་པར་

སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟེན་སྤངས་པ་སྤོང་རང་སྤོང་པའི་སྤངས་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་
 སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུས། དེ་ཆོས་ཙན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་སྤོང་རང་དགྲ་བཙམ་གྱི་སྤངས་པ་ལས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། །༩། དཔྱད་པ་བ་སོགས་ན་ཟེ། རྩོན་པ་གོ་ཏུ་མ་ཆོས་ཙན། རྩོན་ཟད་པ་
 མིན་ཏེ། དག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྤྱབ་ཕྱིད་ལྷག་ལྷན་ཉིད་དུ་བསྟན། སྤྱབ་ཕྱིད་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲི། དག་སྒྲ་སོགས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོན་པ་རྩོན་ཟད་པ་
 མིན་པར་སྤྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྷོག་པར་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏག་ རྩོན་པ་རྩོན་ཟད་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྩོན་ཏག་པ་
 ཡིན་ནམ། རྩོད་ཕྱིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན། རྒྱ། རྩོན་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཏག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱིད་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་སྤྱིད་ཕྱིད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པ་
 མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱའི་གཉེན་པོ་གོ་མེས་པས་ཁྱོད་ཟད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལྟར་ན། རྒྱ། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
 བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྩོབ། རྩོན་པ་ཆོས་ཙན། རྩོབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བརྟན་པས་གཞན་སྟག་བསྐལ་རྒྱར་
 བཅས་ལས་སྤྱོད་འཁུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩོན་གསུངས་པ་དང་སྤྱིར་བཏུ་དང་མི་ལྷན་པའི་སྤོ་
 དས་ཕྱིད་འེལ་ཞག་གསུངས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་དེས་ན་སྤྱབ་ཕྱིད་ཡོད་པར་བསྤྱབ་པ་ནི། ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཙན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་ཕྱིད་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་ཕྱིད་ཕྱགས་རྗེ་ལས་རྩོན་པ་སོགས་འབྱུང་
 པར་བསྤྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནན་ཏན་མ་བྱས་བཀག་ནས་བྱས་པར་སྤྱབ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རྩོབ་པ་དངོས་རྩོབས་
 རིགས་པས་བསྤྱབ། དེ་ལས་བདེར་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་རྩོན་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ།

དེ་ལས་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ། དེས་ན་ནམ་ཉན་བྱས་པར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞི་སྟོན་པ་སྟོབ་པར་བསྟན། བསྟན་བདེན་བཞི་
རིགས་པས་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་། སྟོན་པ་ཚོས་ཙན། སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
གདུལ་བྱ་ལ་བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱུ་བཙས་ལས་སྟོབ་པར་
ལ་ཚད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་རྒྱབ་སྟེ་སྟུག་བདེན་བཤད། སྟུག་
བསྟུལ་རྒྱུ་བཙས་རྒྱབ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་བཤད། སྟུག་བསྟུལ་འགག་པ་རྒྱབ་སྟེ་འགོག་བདེན་
བཤད། བཤག་པའི་གཉིས་པོ་སྟུལ་སྟེ་ལས་བདེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་འཁོར་བ་ཙན་དུ་བསྟུབ། མཚན་ཉིད་མི་རྟག་ལ་
སོགས་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟུག་བསྟུལ་འཁོར་བ་ཙན་དུ་བསྟན། འཁོར་
བ་མེད་པའི་རྩྭ་བ་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟུག་བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པའི་རྒྱབ་བྱེད་གསུང་རབ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་རིགས་པས་རྒྱབ་རྩལ་སྟོན་ཏེ། རྒྱེ་བ་དུ་
མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་པའི་ཟག་བཙས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཚོས་ཙན། སྟུག་བསྟུལ་
བདེན་བ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྟུལ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་སྟུག་བསྟུལ་པའི་ཟག་བཙས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩྭ་བ་དགོད་པ་ནི། འཁོར་བ་ཙན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ།
རྒྱེ་བ་སྤྲ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་ཡོད་པར་རིགས་པས་བསྟུབ།
འཁོར་བ་མེད་ན་ཉ་ཙང་ཐལ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོམས་ལས་གསལ་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་བསྟུབ། ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་
ཚིགས་དགོད། ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོམས། རྒྱེས་མ་ཐག་པའི་ཐ་
མལ་པ་ཚོས་ཙན། ཆགས་སོགས་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སོགས་གསལ་
པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་རྒྱེ་བ་དགག།
རིགས་མི་མཐུན་ལས་རྒྱེ་བ་དགག། དེས་ན་རིགས་མཐུན་རྒྱ་རྒྱུབ་པའོ། དང་པོ་ནི།
འདོད། རྒྱེས་མ་ཐག་པའི་ཆགས་སོགས་ཚོས་ཙན། རྒྱ་མེད་མིན་ཏེ། དེས་འགའ་རྒྱེ་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རྒྱེ་བ་དགག། འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལས་
རྒྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པས་འབྲས་སུ་མིན། རྟེན་འགོ་

མེད་པས་འབྲས་བུ་མིན། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཚུང་པ་སྤང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུ། གཏི་མུག་དང་ཞེ་སྤང་དང་འདོད་ཆགས་གསུམ་པོ་ཆོས་
 ཅན། རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་
 ལ་ཐོག་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་བད་ཀན་གསུམ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་ལ་མཁྲིས་པ་
 འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་འབྲུང་བས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་མཁྲིས་པའི་འབྲས་བུ་ག་མེར་བ་སོགས་དེ་ཡི་ཆོས་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དངོས་རྒྱ་
 མཁྲིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནད་གསུམ་རེ་རེ་ལས་སྒྲེས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བད་ཀན་མཚུངས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པའི་
 སྒྲོན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས། གལ་ཏེ་ལུས་ཅན་གྱི་འབྲུང་བ་མཚུངས་ཀྱང་འབྲུང་
 འབྲུང་གི་གཟུགས་བཟང་རན་སོགས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་ལ་ཡང་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེར།
 ལུས་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཟང་རན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲུང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེ་
 པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བདག་སྒྲེན་ཆོ་སྤྲ་མའི་ལས་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་དགོད། རྩལ་གསུམ་བསྐྱབ། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། སྒྲོན། དུག་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། བད་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེས་པ་མིན་ཏེ།
 བད་གསུམ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ན་ལུས་གདུངས་བས་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བར་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ། ཞེ་སྤང་ཆོས་ཅན། མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱོད་
 མཁྲིས་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེས་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འགྲུབ་ན་ཁྱོད་ནད་གསུམ་ཀའི་
 ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྷ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ནད་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེས་པ་མིན་པར་ཐལ། བད་གསུམ་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཁྱོད་མཚུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ། ཕ་བའི་ཏྲགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་
 རྒྱ་འཕེལ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་འགྲིབ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆ་བ་འགྲིབ་པ་མི་
 རུང་བ་བཞིན་ལོ། །ཆགས། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་མི་མཉམ་
 པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ན་ཕ་བའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བད་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་
 མཉམ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནད་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པ་མིན་

ཏེ། རྒྱུ་ཅན་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཚེར་བ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་བརྟེན་དེ་རྒྱ་གཉིས་དྲི། སྦྱས་པའི་རྒྱ་
 གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མུ། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་གཤམ་བྱས་པའི་ཚེ། བད་ཀན་གྱིས་འདོད་ཆགས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་
 བ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཚེ་རྒྱ་ཅིས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུ་བ་
 ཆགས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད། གཟུགས་སོགས་ཆགས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མུ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ལུ་བ་འཕེལ་ལ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། མུ། ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ཅན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུ་
 བའི་དངོས་འབྲས་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དེ་གཉིས་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ལསྤུལ་པའི་ཕྱིར། ལུ་
 ཆགས་ལྷན་ཚོས་ཅན། ལུ་མེད་གཟུགས་མཛེས་པ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྦྱེ་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུ་བ་ངེས་པར་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ། ལུ་
 མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ལུ་བས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་དགོས་
 པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་བ། ལུ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ཅན་གསུམ་
 པའི་དངོས་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཉེར་བར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བར་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། དེས། ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་མཛེས་པར་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགྲོ་
 ལྷོག་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། གཟུགས་མཛེས་སོགས་ལ་
 ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་བ། ཐམས། ལུ་མེད་ཀྱི་
 གཟུགས་མཛེས་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཡོན་
 ཏན་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་
 ཐལ་བ་ནི། གནས། བད་ཀན་གསུམ་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཚོས་ཅན། ཞེ་སྤང་ཅན་
 མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་
 རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཉེས་པ་དེ་རྒྱུ་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་བ། གང་། སངས་རྒྱས་
 པ་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྦྱེ་བ་ལ་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་རྒྱུད་ལ་
 མེད་དེ། རྒྱུ་ཅན་གསུམ་སོགས་རིགས་མཐུན་སྡེ་མའི་བག་ཆགས་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་

མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤར་
 མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དགག། གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིས།
 ཆགས་སོགས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དགག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཏུག་གསུམ་པོ་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བའང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཁེགས། ཁས་བླངས་འགལ་བ་སྤོང་། ཏ་ཅང་ཐལ་
 བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་འབྱུང་
 བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ། ཡོད་མེད་རྟགས་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། ཁེས་པའི་
 རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་གྲུར་གྲུབ་ཟིན་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དཀར། འབྱུང་གྲུར་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་འབྱུང་གྲུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གང་ཞེན། ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་
 ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་འབྱུང་བ་སྤྲ་
 མ་ལས་སྐྱེས་པ་འམ་རང་དང་ཏུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ། ཁྱོད་འབྱུང་
 བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། ཆང་མ་ལོག་ཀྱང་ཁྱོས་པའི་རྩས་པ་ལྷོག་པ་
 བཞིན། ཏུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྲུར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་ཡིན་ནོ་ཞེན། དདོས།
 ཆང་གིས་ཁྱོས་པའི་རྩས་པ་ཆོས་ཅན། ཆང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ།
 ཆང་དང་གྲུབ་བདེ་རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ། ཆང་དང་ཆང་གི་ཁྱོས་པའི་རྩས་པ་
 གྲུབ་བདེ་རྩས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་སེམས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། མིན། འབྱུང་
 སེམས་ཆོས་ཅན། གྲུབ་བདེ་རྩས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་རྩས་ཐ་དད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེན། ཡིད་སྟོ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་གནས་སྐབས་
 གཞན་དུ་མ་གྲུར་གྱི་བར་དུ་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལུས་དང་རྩས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུགས་སོགས་བཞིན། གལ་ཏེ་གཞུང་
 དོན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་དོན་ཅན་མིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་ན་རིགས་མཐུན་རྒྱ་ཏུ་
 གྲུབ་པ་ནི། གང་། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེ་

པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཉེར་ལེན་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་བག་
 ཀགས་རྒྱུན་གྱིས་སད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་རྟགས་གྱིས་
 རྒྱུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་གྲུབ། གྲུབ་ཟིན་རྒྱུབ་པའི་
 བྱངས་ཅན་ཚུངས་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ། རྒྱུས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡལ། ལྷ་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ལུས་པའི་དོ་བོར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐལ་བ་དེ་འདྲོད་
 པ་ཡིན་ནོལེན། ལྷ། ལྷ་དང་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱའི་རྣམ་ཤེས་ལུས་པའི་
 དོ་བོར་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་གནོད་ན། རྒྱ། ལྷ་དང་
 འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ན་ཆོས་ཅན། སྤང་ཆེན་བརྒྱའི་རྣམ་ཤེས་ མེད་དེ། དེ་སྤང་རུང་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལའོར་བ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀགས་
 སོགས་བཅས་པར་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀགས་སོགས་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ངེས་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད། རྒྱབ་པ་མ་ངེས་
 སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣ། ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུས་མ་ཐག་ནས་ཀགས་སོགས་
 དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀགས་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཡི་སྒོ་ནས་མ་ངེས་སྤང་། དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་མ་ངེས་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། འབྱུང་། གཡལ་ཏེ་ལུས་ཅན་ཀྱན་ཆོས་ཅན། ཀགས་སོགས་དང་ལྷན་པར་ངེས་ཏེ།
 ཀགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས། དེ་ཆོས་ཅན། འདྲོད་
 ཀགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་ཐལ། འདྲོད་ཀགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཡལ།
 གཡལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཀགས་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྱུང་། འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོག་ཀགས་དེ་ལ་སྟོག་
 ཀགས་ཅམ་དང་། ཆོས་སྟོག་ཀགས་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཀགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོག་ཀགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་
 ཀགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤར་
 ཀགས་སོགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཁྱིས་ཀགས་སོགས་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་

གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། ཆགས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ། གཤམ་ཏེ་ཐ་མལ་བ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་གཏན་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་གྱི་དངོས་རྒྱ་འབྱུང་བ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཁྱེད་
 མལ་བ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཆུངས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྱུང་བ་མཆུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས་སྒྲངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་པའི་ལུགས་ལ་བ་ལང་སྟེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 བ་ལང་ཆེ་ཆུང་དུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་འཕེལ་གྱི་ལུགས་ལ་འང་ས་སོགས་
 ལས་སྟེས་པའི་སྟོག་ཆགས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཅོམ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོ།
 གཤམ་ཏེ་མེ་ལ་དྲོད་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་དྲོད་གཏན་མེད་གྱི་མེ་མི་སྤྲིད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་
 དང་ཆགས་སོགས་ལ་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། མིན། དྲོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཏན་མེད་གྱི་མེ་
 མི་སྤྲིད་པ་དང་། ཆགས་སོགས་གཏན་མེད་གྱི་འབྱུང་བ་མི་སྤྲིད་པ་དེ་དཔེ་དོན་དུ་མི་མཆུངས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་ལས་དོན་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་
 ལ་ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་སྤྲིད་དེ། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག འབྱུང་བ་
 འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་དཀར་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུན་ཆད་པ་སྤྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ཡང་། འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་པས་སྟེ་ན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐལ་བ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་
 བ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དང་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་པར་མཆུངས་པ་དེ་
 མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་མི་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་
 འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། གཟུགས་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་དེ་ཆགས་སོགས་ལ་མཆུངས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་མཆུངས་ན། ཆགས་སོགས་དེ་འབྱུང་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་བར་ཐལ་པའི་སྟོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོ། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འགའ་
 སྟེ་བར་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྟོ་བཏགས་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཆགས་སོགས་ངེས་འགའ་སྟེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། རྟོ། ཆགས་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ངེས་འགའ་སྟེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ངེས་འགའ་རྒྱ་དང་བྲལ་པའི་

བྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དངོས་རྒྱུ་འདོད་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ལུ་ཀུན་
 ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཆོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མཚན་
 ཉིད་མི་རྟག་ལ་སོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་རྟག །སྟུག་བསྐྱལ། བདག་མེད། རྩོད་
 པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེ། ཉེར་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས། དེ་ཆོས་ཅན། སྟུག་
 བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་བདག་འཛིན་སོགས་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤོང་པའི་རྒྱུ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མིན་ཏེ།
 བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། བྱིན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་
 གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་དགོས་པའི་བྱིར། རྟེ།
 བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་ལུ་རྩ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།
 སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་གྱི་རྒྱ་གཞན་ཆོགས་ན་ཡང་ཁྱོད་ལྟོག་པའི་སྟོང་སྟེ་གྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་
 ལྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་སྟེ་ཀུན་བདེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟུག་
 བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྐྱབ། རྒྱ་ཉིད་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག །རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་སྤོང་པ་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་བ། རྒྱ་མེད་
 རྒྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས། སྟུག་བསྐྱལ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་སྟེ། ལྟོག་
 རྩལ་རྟགས། གཉིས་པ་ནི། རྟེ། རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཆོར་མའི་ཚེ་བ་སོགས་རྒྱ་
 མེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་། ཆོར་མའི་
 ཚེ་བ་སོགས་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྟེ་
 མ་ཐན་བྱེད་གྱི་རྩེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་མིག་ཤེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུར་བྱུར་
 པའི་རེག་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་བྱི་མའི་རྩེས་སུ་འགོ་
 ལྟོག་བྱ་ས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེས། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་

རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ རྟག་བསྐལ་ཆོས་ཅན།
 དབང་ཕྱག་སོགས་རྟག་པ་ལས་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། སྒྱིར་རྟག་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 སྟོང་པ་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟན། དེ་ལ་ལྷུང་གི་རྒྱབ་ཕྱེད་དགོང་། སྟོང་པ་ཁོ་ན་བཤད་པའི་
 རྒྱལོ། །དང་པོ་ནི། ཏེ། སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྟག་བསྐལ་གྱི་
 རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྟག་བསྐལ་རང་དབང་དུ་སྟོང་ཕྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་འདོད་པའི་སྟོང་པ་དང་།
 སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་། འཛིག་པའི་སྟོང་པ་དང་གསུམ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོང་
 པའི་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 ཀུན་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་སྟོང་དང་འཛིག་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་
 གྱི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ །ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟོད་ཡང་
 སྟོང་དུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛོལ་པའི་ལོག་གཤམ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལྟོད་ཡུལ་གྱི་སྒྲོང་དོར་ལ་འཇུག་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས། སྟོང་པའི་
 སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཡང་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པར་སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས། འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་
 འབྱུང་བར་ཐལ། ལུས་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ། ལུས་སྐྱ་མ་
 ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འདོད་ཆགས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱིད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོས་ཅན། རྟོན་འདོད་
 ཆགས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། རྟོན་འདོད་ཆགས་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་
 སྐྱར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རིགས། གལ་ཏེ་རིག་པ་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་སྐྱ་མ་ཆགས་པ་
 ཕྱི་མའི་རྒྱར་འདོད་ན། རྒྱང་འཕྲོན་པ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་
 ཐལ། ལུས་དང་ཆགས་པ་སྐྱ་མ་དེ་གཉིས་ཕྱི་མའི་རྒྱར་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། གལ། ཆགས་
 པ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཏེ། ལུས་སྟེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་
 ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཆགས་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ལྷལ། མེ་འདིའི་ཆགས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ལྷ་མ་
 རྩོན་དུ་སོང་བ་གྲུབ་ལྟེ། རང་ཉིད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་
 པ་ཁོ་ན་ཡང་སྤྱོད་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། མི་གཤམ་ལས་དང་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་རིག་མཛོད། ཅེས་
 རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱར་ཡང་སྤྱོད་
 གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྱོད་གྱི་རྒྱར་མ་བརྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་སྤྱོད་གྱི་
 སྤང་པོ་བསྐྱེད་ངེས་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁོ་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྱོད་གྱི་
 རྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཡང་སྤྱོད་གྱི་སྤང་པོ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་
 གྲང་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྱོད་གྱི་རྒྱར་མ་བཤད་དེ། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱོད་འབྱུང་
 བས་ས་ཁྲིའ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱག་བསྐལ་འགག་པ་སྦྱབ་སྟེ་འགོག་བདེན་བཤད་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། སྦྱག་
 བསྐལ་ལས་གྲོལ་ཐར་པ་བསྦྱབ། གྲོལ་བ་པོ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད། གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་
 སྤྱོད། བཅིང་ཐར་བདག་གིས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྷ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་
 སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ།
 མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཁོར། སེམས་ཅན་རྩིས་ཡོད་
 ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ལྷ། ཐལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་ཁྱོད་ལ་འདོད་པ་དང་། ཏྲགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དོན་
 མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འོན་འཁོར་བ་དང་ཐར་པ་གང་ལ་འཛོག་ཅེ་ན། ཇི། བདག་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཁྱོད་མེད་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
 ཆེད་དུ་འབད་བ་བྱེད་པར་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་སྤང་པོ་སྦྱག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་པ་ལ་
 ཁྱོད་སྦྱག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་བར་སྦྱོ་བཏགས་པ་གང་ཞིག །ཤོག་པར་སྦྱོ་བཏགས་པ་དེ་གཞོམ་
 པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཐར་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གནས་པ་མེད་པ་སྤྱང་། འཕགས་ལམ་དང་པོར་ཡང་སྤྱོད་མེད་པ་སྤྱང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་གནས་པའི་རྒྱ་གཉིས་བཤད། རྒྱ་ཡི་དོན་ལ་
 ཚུད་པ་སྤྱོད། གནས་པའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད། ཆགས་

བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རེ་ཞིག་ལ་ཁོར་བར་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བརྟེ་བ་
 དང་ལས་གང་དྲུག་གིས་རེ་ཞིག་ལ་ཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་གྱི་
 དབང་གིས་ལ་ཁོར་བར་གནས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྣ་མའི་ལས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་འཕངས་
 ཟེན་ཅིང་རེ་ཞིག་སྤང་པོ་མི་ལྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གྱི་
 དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་། བརྟེ་བའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་
 ལས་གྱིས་ལ་ཁོར་བར་གནས་ན་ཡང་སྤིང་གཞན་དུ་མཆོམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤིང་།
 ཆགས་བྲལ་ལས་གྱིས་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལ་ཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་
 སྤིང་འགྲུབ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤིང་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་སྤིང་
 རྩེ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲུག་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟེ་བ་
 ཆོས་ཅན། བདག་ལྟ་མིན་ཏེ། འགལ་སྤྱོད་ཞེ་སྤང་མེད་ཅིང་། མཐུན་སྤྱོད་སྤིང་རྩེ་སྣ་
 མའི་རྩེ་སྣ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ལ་སྤིང་རྩེ་ཡོད་ན་
 ཆགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཆགས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆགས་པ་དང་རྒྱ་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ལ་སྤིང་རྩེ་ཡོད་ན་
 དེའི་ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་ཆེ་ཁོང་ཁྱོ་སྤྱོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་
 གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྱོ་སྤྱོ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། དུག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུག་གསུམ་གྱི་
 ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གྱིས་གནས་ལ་
 ཚུད་པ་སྤོང་། བརྟེ་བས་གནས་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་ལས་
 ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་ན་ལ་ཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲོལ། ཆགས་
 བྲལ་ཆོས་ཅན། ལ་ཁོར་བ་པ་མིན་ཏེ། ཡང་སྤིང་གཞན་དུ་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ཟད་པར་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་གྱི་ལུས་པ་མ་ཟད་ན་ཡང་ལ་ཁོར་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྤིང་རྩེས་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤིང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པའི་ལུས་པ་མེད་དེ། སྤིང་རྩེ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་

མངའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡ། འཛིག་ལྟ་ཡང་སྤོང་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཉན་
 ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤོང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན། ལྟ། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་སྤངས་པ་མིན་ཏེ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་
 མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཡ་ཏེ་སྤངས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། འཛིག་
 ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདེ། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པར་
 ཐལ། བདག་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་དང་བལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏ། ལྷུ་སྟེ། རར་འཛིན་མེད་ན། བདག་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པ་དང་
 སྐྱག་བསྐལ་དང་བལ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བཅིང་ཐར་བདག་
 གིས་བྱེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་གིས་བྱེད་པ་དགག། བརྗོད་དུ་མེད་
 པས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ན་རེ། བདག་རྟག་པ་འཁོར་བར་
 བཅིང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱག་བདག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན།
 འཁོར་བར་འཆིང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱག་བསྐལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱག་བསྐལ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 མི། བདག་ཆོས་ཅན། འཆིང་འགོལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གནས་མ་བྱ་པ་ན་རེ། བདག་རྟག་པ་ལ་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་ཀྱང་། རྟག་མི་
 རྟག་གང་རུང་དུ་འདྲ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཅིང་ཐར་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བརྗོད། བདག་ཆོས་
 ཅན། བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གང་། བདག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་
 སྟེ། འཛིག་མེད་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་བདག་ལྟའི་གཉིན་པོ་རྒྱུ་བ་སྟེ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་
 རྟག་པ་གཉིན་པོར་བསྟན། གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་གོམས་པས་གནས་འཁྱུར་ཐོབ་པར་བསྟན། གནས་
 འཁྱུར་ཐོབ་ཀྱང་སྤང་བྱས་འཛོམས་པ་དགག། གནས་འཁྱུར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད། བདག་མེད་རྟག་ནས་གོམས་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་
 བའི་གཉིན་པོར་ཁྱུར་པའི་ཐར་ལམ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལས་གནས་འཁྱུར་ཐོབ་པའི་སྟོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱས་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན། རྒྱས་
 པ་མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། སྤྱབ་བྱེད་འཛོམ་སྤངས་འགལ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ། ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཉེས་མེད་དུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་འགྱུར་
 བ་སྤྱིད་ཀྱང་ཉེས་པ་སྤྱར་ཡང་འབྱུང་སྟེ། ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་མེད་གྱི་ལམ་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཚུལ་ཅན། ཉེས་པ་སྤྱར་འབྱུང་བ་མིན་
 ཏེ། ཉེས་པ་སྤྱར་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤང་གཉེན་
 འཛོམ་སྤངས་འགལ་ཞིང་གཉེན་པོ་དོན་ལ་ཞུགས། རང་བཞིན་སྟོ་བུར་བྱུང་བར་ཡོད་པས་
 སྤང་རྒྱས་མེད། རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་གཉེན་པོ་འབད་མེད་བསྐྱེད་པ་རྒྱས། བྱུང་བར་གསུམ་
 ལྟན་གཉེན་པོ་འབད་ཀྱང་ལྷོག་མི་རྒྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས། གནས་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཚུལ་ཅན། བྱུང་ལ་བདག་འཛོམ་སྟགས་གྱི་ཉེས་པ་སྤྱར་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ།
 བྱུང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འཛོམ་པའི་སྟོ་ནས་བདག་འཛོམ་སྤངས་པའི་སྟོ་ཡིན་ཞིང་། བདག་
 འཛོམ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོམ་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་ བདག་
 འཛོམ་ཚུལ་ཅན། གནས་གྱུར་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་བྱུང་འབྱུང་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱུང་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འཛོམ་པའི་སྟོ་
 བཞིན་ནོ། །གཉེས་པ་ནི། སེམས། ཉེས་པ་ཆགས་སྟགས་ཚུལ་ཅན། གནས་
 འགྱུར་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྤང་གནས་མ་གྱུར་
 པའི་རྒྱས་སུ་ཡང་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 རྒྱས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་སེམས་བྱུང་ཚུལ་ཅན། ཉེས་པ་བྱུང་བྱེད་སྟེ་ཡང་ཡུན་རིང་
 དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་
 དབང་དུ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་རྩོན་པ་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། བཞི་པ་ནི། འཆོ།
 བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་གྱི་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཚུལ་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སྟགས་གྱིས་འབད་
 དུ་ཟེན་ཀྱང་ལྷོག་མི་རྒྱས་ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་འཛོམ་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛོམ་སྤངས་ཐ་དད་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོ་མིན། ཕྱོགས་
 རེའི་མགོ་གཞོན་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོ་མིན། དེས་ན་མཐའ་དག་དབྱིས་འབྱིན་གཉེན་པོར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛོམ་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་གྱུར་ན་ཆགས་སྤང་གཉེས་

གྲང་ཕན་ཚུན་གཉེན་པོར་འགྱུར་པོ་ཞེ་ན། བདག་ །འདྲོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཕན་
 ཚུན་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱ་བདག་འཛིན་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་
 ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་སོགས་
 གྲང་གསུངས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་གཉེན་པོར་འཆད་ཅེ་ན། བྱམས།
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་བྱུང་ནས་འབྱིན་
 པའི་གཉེན་པོ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་དག་པ་དང་འཛིན་སྤངས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ནི་མ་དག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དག་པ་ནི་
 དུག་པ་བཀག་ཅམ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དུག་ །མ་དག་པ་ཆོས་ཅན། དུག་པ་
 ཡེ་ཤེས་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་འོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དུག་པ་
 བཀག་ཅམ་མིན་ཏེ། དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་
 དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་མ་དག་པ་ཞེས་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ།
 མ་དག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཡིན་པས་དེ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་དང་འགལ་བའི་
 རྒྱལ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟོང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་བདག་གིས་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་
 ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་བྱུང་ནས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 ལྟ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཟད། ཉེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་གོམས་གྲང་ཟད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་ལ་གཟུགས་མི་ཟད་
 པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མིན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གིས་ཁྱོད་ཟད་མི་སྤྲོད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟ་གཉེན་པོ་སྟེས་པའི་ཆོ་མདོར་གྱུར་ལྟོག་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསེར་གྱི་ལྷ་བ་སྤྲུང་ཡང་སྤྲུང་བ་བཞིན་དུ། གཉེན་པོ་དང་བྲལ་
 བའི་ཆོ་སྤྲུང་ཡང་ལྟོག་གོ་ཞེ་ན། ཉེས། གནས་འགྱུར་ཐོབ་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། གཉེན་
 པོ་དང་བྲལ་ནས་ཉེས་པ་སྤྲུང་ལྟོག་པ་མིན་ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤོ་དང་བྲལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ནས་སྤང་བ་སྤྲུང་ལྟོག་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་སྐབ་ཕྱིད་འགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་
བདག་ལྟའི་གཉིན་པོར་བསྟན། བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟེད་པའི་གཉིན་པོར་བསྟན། དེ་ལས་
འོགས་སུ་ལས་ལུས་གཉིན་པོར་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞེསྟེ། བདག་ལྟའཁོར་པའི་རྩ་བར་བསྟན། །བདག་ལྟའཁོར་པའི་རྩ་
བར་བསྟན། རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྐབ་ཕྱིད་དགོད། དེས་ན་རྩ་བ་དབྱེད་བར་གདམས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གང་། བདག་ལྟའཁོར་ཕན། ཁྱོད་འཁོར་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་བདག་
དང་བདག་གིར་ཆགས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། བདག་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་བདག་
དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། བདག་ལྟམ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟེད། །གཉིས་པོ་སྟོང་པའི་ཐབས་གཞན་
མེད། །ཆགས་བྲལ་མེད་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས། བདག་གི་
བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་
མ་བྲལ་བར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཉིས། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། བདག་ཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་
ལ་ཆགས་པ་སྟོང་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། བདག་གིར་ཆགས་པ་སྟོང་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་བཅས་ཤེས་པས་ཞེན་ཡུལ་སྟོང་མི་རུས། སྟོན་བཅས་
ཤེས་པས་དངོས་རྒྱ་ལྟོག་མི་རུས། སྟོན་བཅས་ཉིད་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ། བདག་ཉིས་མེད་ཡིན་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོན་བཅས་སུ་ཤེས་པས་བདག་
ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེན། འདྲི། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་
སྟེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་མི་རུས་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཞེན་
ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་སྟོང་པའི་སྟོན་ཞེན་ཕྱིད་ཀྱི་སྟོ་སྟོང་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས། བདག་ལ་ཆགས་པས་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་
བདག་འཛིན་ཅན་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་མི་རུས་པར་ཐལ། བདག་ཉིས་མེད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆགས། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟོན་
ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྟམ་བསྐལ་གྱི་རྟེན་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དྲི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་

ཅན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ན་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་
 སྦྱོན་མེད་གྱི་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ། བདག་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ཏེ་བདག་
 ཁོ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྦྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁོ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་
 དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ།
 སྦྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་སྟོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་པས་
 སྦྱོང་མི་རུས། དབང་བདག་ཐ་དད་ཤེས་པས་སྦྱོང་མི་རུས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་
 བས་སྦྱོང་མི་རུས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་བྱུང་གསུངས་དང་འགལ་བ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོན། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། སྐྱུལ་
 གྱིས་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱར་བསྟོམས་པས་སྦྱོང་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་
 དང་། བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱར་བསྟོམས་པས་སྦྱོང་ངོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། དཔེ་དགག། །དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྐྱུལ་གྱིས་གཟུང་བའི་
 ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྟོམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདོར་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་
 བདག་གི་བའི་སྟོ་མ་བཅོམ་ན་ཁྱོད་མི་འདོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། བདག་
 གིར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འདོར་མི་སྲིད། བདག་གིར་འདོར་ན་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་མེད། བདག་
 འཛིན་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་འབྱུང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་པས་བཅུ་མས་པ་དོན་མེད་
 འབྱུང་། བདག་སྦྱོན་མེད་ན་ཆགས་དང་བྲལ་ཡུལ་མེད། སྦྱོན་ཅན་ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྦྱོང་
 མི་རུས། རྒྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པས་སྦྱོང་མི་རུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་
 གིར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཆགས་བྲལ་མེད། བདག་གིར་འཛིན་པ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་། དབང་སྟོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྟོམ་པའི་བདག་འཛིན་
 ཅན་ཆོས་ཅན། དབང་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དབང་སྟོགས་ལ་
 རང་གི་བའི་སྟོ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་སྟོགས་ཡོངས་སྦྱོང་གྱི་རྟེན་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ལུས།
 རྩལ་སྟེ། ལུས་ལས་པོག་པའི་སྐྱ་སྟོགས་ལ་རང་གི་བའི་སྟོ་དོར་ཞིང་གཞན་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་པས་བཅོམ་པ་དགག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

བསྐྱེད་པས་བཅོམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ་
 བསྐྱེམས་པས་རང་གི་བའི་སྒོ་སྒྲོང་ངོ་ཞེ་ན། རྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ་མཐོང་ཡང་རང་གི་བའི་སྒོ་དོར་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ་
 མཐོང་ཡང་ཁྱོད་དང་བདག་གི་འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདུ། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་བདག་གི་འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མིན་པར་
 ཐལ། འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་པན་འདོགས་ཕྱེད་དུ་གཟུང་བ་ལས་རང་གི་བའི་
 སྒོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟུག་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་སྟེན་པུ་ཆོས་ཅན། དབང་
 སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་སྒྲུབ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་
 སྟེད་ཕྱེད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུག་སྟུག་གིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་ །དབང་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱེད་དུ་མཐོང་བས་ཁྱོད་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་འདོར་བ་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱེད་དུ་མཐོང་བ་མིན་ཞིང་། པལ་
 ཆེར་སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱེད་དུ་མཐོང་ན་རང་གི་བའི་སྒོ་འདོར་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད།
 གཏན་ཆོགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུང་དོར་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གིས་པལ་ཆེར་
 སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་སྒྲུང་དོར་གྱི་བསམ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་
 པལ་ཆེར་སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱེད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ །
 འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པར་ཐལ། སྤར་བདག་གི་བ་དང་
 བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མི་འཛིག་
 པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ །ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱེ་བྲག་པ་ཅི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཕྱེད་
 པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟུག་ཕྱེད་དོན་ །ཉིས་སྒྲོང་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྣམ། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན།
 བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་སྟེ། བདག་འཛིན་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན། བདག་
 གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་བ་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་
 ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྲལ་བའི་གོགས་ཕྱེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེས་སྐྱེན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་འཇུག་

བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡ། གཡ་ཏེ་ཐར་པའི་ཚེ་བདག་ལ་ཡང་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་ཚེས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་ཡང་བདག་གི་བ་འདོར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བདག་མི་
 འདོར་བ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚེས་ཅན། བདག་
 གི་བ་འདོར་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་
 བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་གི་བ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་
 དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲ། དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། བདག་
 གི་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་བསྒྲོམས་པས་བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་
 ཞེས། །བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མི་
 ཅུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡ། བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་མཐོང་ན་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་ཏེ། བདག་གི་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་ཅན་ཚེས་ཅན།
 བདག་གི་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པར་ཐལ།
 བདག་གི་བ་གཞན་འགའ་ཞེས་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་
 པ་དེ་རྒྱུན་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ་གཞན་ལ་ཡང་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 འདོད་ལྷན་འགའ་ཞེས་བྱུང་མེད་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྤར་སྟོ་ལྷག་པའི་བྱུང་མེད་ལ་
 ཡང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚེས་ཅན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་
 ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། བདག་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་ཀ་
 སྒྲིན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི། དེར། བདག་ལ་ཆགས་པ་
 སྒྲིན་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་
 ཚེས་ཅན། སྒྲིན་བཙས་སུ་ཐལ། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་
 པ་དོན་གཉེར་ཚེས་ཅན། སྒྲིན་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་སྒྲིན་བཙས་ཡིན་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
 བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི། ཡོན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ཚེས་ཅན། བདག་
 གི་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོན་ས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་

ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཙན། བདག་གི་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་བྱིར། ཉི། གལ་ཏེ་བདག་གིར་ཆགས་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བས་སྐྱག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་སྤྱོད་རོ་ཞེན། བདག་གི་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་འང་ཆོས་ཙན། བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐར་བཞེན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། གཞན། བདག་གི་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱབ་པ་ཆོས་ཙན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱིར། ལྷབ་སྒྲེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་དབང་བདག་ཐ་དད་ཤེས་པས་སྤོང་མི་རུས་པ་ནི། བྱངས་ཙན་པ་ན་ཟེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་བ་མིན་གྱི། ཆགས་ཡུལ་དང་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་བ་ལས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ། ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མཆོག་སྒྲེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཙན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། བདག་གི་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མི་འདོད་ཀྱང་བདག་གི་བ་མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉིར་བའི་བྱིར་དང་། བདག་རྟག་པར་གཟུང་ཡང་བདག་གི་བ་མི་རྟག་པར་གཟུང་བའི་བྱིར། ཉི། དབང་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཙན། ཡུལ་དང་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ཚོས་ཙན། རང་རྒྱ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་སྒྲེ། དེ་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་སྤོང་མི་རུས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བསྟན། །ཆགས་བྲལ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་ཟེ། དབང་སོགས་སྐྱག་བསྐྱལ་དུ་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྒྲེ་ཞིང་དེས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གང་། ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་བྲག་པོས་ད་ལྟར་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་དེ་ཚོས་ཙན། ཆགས་བྲལ་མིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱལ་དོར་ནས་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཚོས་ཙན། ཆགས་བྲལ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཞེ་སྤང་ལོག་ན་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།

སྤང་། འོན་ཀྱང་གསུམ་པོ་མི་སྤྱི་དཔར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལ་མགོ་
 སྒྲིམས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་
 ལ་སྤང་དོར་དུ་འཛིན་པ་སྤང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཅན་ཅན་
 གྱིས་སྤྱུག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤྱུག་བཅད་པ་གཉིས་མགོ་སྒྲིམས་པར་གནས་པ་ལྟ་
 བཤེ། །བཞི་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་བསྒྲིམས་བྱུང་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤྱིར་བཏི། འོན་མཛད་
 ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་བསྒྲིམས་བྱུང་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། འདུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཆོས་ཅན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲིམ་བྱུང་གསུངས་པ་
 མིན་ཏེ། སྤྱི་དཔེར་ཆེན་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 བསྒྲིམ་བྱུང་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་། རྒྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྒྲིམ་པ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཁོ་ནས་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུའི་རྟོན་ཅམ་
 ཡིན་པ་གང་ཞེས། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟགས་བསྒྲིམ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུའི་རྟོན་ཡིན་པ་
 རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་ཤེས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་མཛད་གསུང་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་མེད་
 ན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི། ཆགས་པ་བདག་གི་བསྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་
 ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་ལས་མ་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་གི་བ་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེན། བདུག་།
 ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བའི་ཟ་བ་པོ་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་ན་རྩ་བ་དབྱུང་བར་གདམས་པ་ནི། དེ། རྩམ་གྲོལ་དོན་
 གཉེར་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་སྤྱད་དབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། འཁོར་བ་སྤྱིར་འདོད་ཅན་ཡིན་པ་
 གང་ཞེས། །འཛིག་ལྟ་སྤྱད་མ་སྤྱད་ན་འཁོར་བ་སྤྱིར་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་
 མེད་བསྒྲིམས་པས་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བར་རྩས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོ་ག་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱུག་བྱེད་
 དགག། ཆོ་ག་གཉེན་པོ་མིན་པའི་སྤྱུག་བྱེད་དགོད། དེས་ན་ཡང་དག་ལྟ་བུ་གཉེན་པོར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གི་སྤྱུག་བྱེད་དགག། དཔེའི་སྤྱུག་བྱེད་དགག། རིགས་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་ལྟ་སྒྲུབ་མ་སྐྱབ་ཡང་དབང་ཕྱུག་གི་
 དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ན་གྲོལ་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཡུང་། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཁྱོད་ལས་བཤད་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་གིས་གྲོལ་བར་བསྐྱབ་ཅུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཡུང་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤ། དབང་ཕྱུག་གི་ཡུང་ལས་བཤད་པའི་
 སྐྱགས་ཀྱིས་བཏབ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རྟེ། དེས་བཏབ་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་གི་ཡུང་ལས་བཤད་པའི་སྐྱགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་
 ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྤྱང་མི་སྐྱེད་པར་བསྐྱབ་མི་ཅུས་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཅུས་ན་ལུས་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཡང་སྤྱང་མི་སྐྱེད་པར་
 ཐལ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེ་ལྔ་བསྟེན་པས་ཡང་སྤྱང་ལས་གྲོལ་རྟེ།
 ལུས་སྒར་ཕྱི་བ་ཕྱིས་ཡང་བར་འགྱར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤ། མེ་ལྔ་བསྟེན་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ཆོས་ཅན། སྤག་པ་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུས་སྒར་ཕྱི་བ་ཕྱིས་ཡང་བ་མིན་པར་ཐལ།
 ལུས་ཀྱི་ཕྱིད་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུས་སྒར་ཕྱི་བ་ཕྱིས་ཡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 བཞེ་སྟེ། ཆོ་གས་སྐྱེ་རྒྱ་ཉམས་པ་མེད། ཉམས་པར་འདོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་ །ཉམས་
 པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། བདག་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འོག་ །འོག་སྤྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་ན་ཡང་སྤྱང་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་ཡང་སྤྱང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་རྟེ། ཁྱོད་ཡང་སྤྱང་
 རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱང་རྒྱུར་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་
 ན། སེམས། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤྱང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་ལས་ཁྱོད་ལས་གཞན་དུ་མེད་
 དེ། ཁྱོད་ཡང་སྤྱང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་གི་
 དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། འོག་
 སྤྱང་གི་སེམས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ།
 སྐྱེ་རྒྱ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་ སྐྱེ་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྤྱང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། མ་མཐོང་པའི་ལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 རྟེ། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་དབང་སོགས་ཡིན་ལ།

དེ་ནི་མ་མཐོང་པའི་ལས་ལས་ལྟར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡང་སྤོང་
 གྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ལོག་སྤོང་གྱི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད། བྱེད་པ་དབང་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ལོག་སྤོང་གྱི་སེམས་པ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཁྱོད་
 གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་རུས་ལ། བྱི་མས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར། ཏེ། རྩེ་རྒྱ་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྱུར་བ་དགོད། གཉེས་པ་ནི། གལ་
 དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་དེས་ལོག་སྤོང་གྱི་སེམས་པ་རུས་མེད་དུ་བྱས་པས་ཡང་སྤོང་མི་སྤྱོད་
 ཞེ་ན། དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་བྱས་མ་ཐག་
 ཏུ་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལུས་འཛིན་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། དབང་བསྐྱར་དེས་སེམས་པ་
 རུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅི། དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་པའི་སྐྱེས་བྱ་གི་པའི་ཆོ་སྐྱེ་བ་
 གཞན་དུ་འཕེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་བྱི་མ་འཕེན་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འཆི་ཁ་ཐ་མའི་ལོག་སྤོང་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་བྱི་མར་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ། རིག་པ་བྱི་
 མར་མཆོམས་སྒྱུར་རུས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་གིས་ལོག་
 སྤོང་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་ཆོས་ཅན། གསོན་པ་
 ཉིད་ན་འང་ལོག་སྤོང་རྩ་མ་བྱི་མ་མཆོམས་སྒྱུར་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འཆི་བའི་ཆོ་
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཉེན། ལོག་
 སྤོང་གྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་བས་ཁྱོད་ལྷག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རང་རྒྱ་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དབང་ལྷག་གི་དབང་བསྐྱར་དེས་དེ་ལ་གནོད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་གཉེས་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན། དེ་ལ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པའང་འཁོར་བའི་རྒྱར་དགོས་
 པས། ལོག་སྤོང་དང་སེམས་པ་ཁོ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྟག་ །བདག་རྟག་པ་
 ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱེན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་འབྲས་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་
 པ་ཁྱོད་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་
 གཅིག་པར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་དེ་གཉེས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉེས་ཐ་དང་ཡིན་ན་
 ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཆོས་ཅན། རྩ་སྤྱིན་ཟ་བ་པོའི་བདག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་

དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཞན་
 གྱིས་དྲན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། མྱོང་བ་པོ་དང་དྲན་པ་པོ་སོགས་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་ནམ། ཚེས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཐལ་བ་འཕེན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་
 གཞན་གྱིས་དྲན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་དང་དྲན་པ་པོའི་གང་
 ཟག་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཚེས་གསལ་ལ་
 གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཚེས་གསལ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་
 དུ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་ཚབ་ཏུ་ཚེས་སྤོང་ནས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་དུ་
 ཐེབས་པ་དང་སྒྲུབ་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་ཡང་དག་ལྟ་བ་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མྱོད་པ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོར་བསྟན། མྱོད་པ་མེད་ན་ཡང་མྱོད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བདེན། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲག་བསྐྱེམས་པའི་ལྟ་བ་ཚེས་ཅན། མྱོད་པ་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲག་
 དང་འགལ་བའི་དོན་བསྐྱེམས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་མྱོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས། བདག་
 འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་མྱོད་པ་སྤང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཚེས་ཅན། ལས་ལུས་གནས་ན་ཡང་ཡང་མྱོད་དུ་
 སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་མྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 པོན་མེད་ན་ལྟ་གུ་མི་སྟེ་བ་བཞིན་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་འོགས་སུ་ལས་ལུས་གཉེན་པོ་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་ལུས་སྤོང་ལ་
 དགོས་རྒྱས་མེད། ལས་འཛིན་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དགག། ལས་འཛིན་འདོད་དང་འགལ་བ་
 སྤང་། ལས་ཉོན་རྒྱ་འབྲས་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་མྱོད་དེ་རྒྱ་གསུམ་
 པ་ཅན་ཡིན་ན་ལས་ལུས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཐར་ལས་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ལས། ལས་
 ལུས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཁོ་ན་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁོ་ན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མྱོད་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་སྤང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལས་དང་མྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་
 འབད་རིགས་སོ་ཞེན། གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེན་ཚེས་ཅན། མྱོད་པ་ལས་འོགས་སུ་

ལས་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་དོན་མེད་དེ། སྲིད་པ་སྤངས་པས་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཞེན། འབྲས།
 ཟག་བཙས་ཀྱི་ལས་རྒྱམས་ཆོས་ཅན། རྩས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རིགས་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་རྩས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་རྩས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་ལས་ཀྱི་
 རྩས་པ་རྒྱུད་པ་ཙམ་རྩས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་རྒྱུད་པ་ཙམ་ཡང་མི་རྩས་པའི་
 ཕྱིར། ཅི། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་
 བས་དེ་དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གིས་ཟད་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། དཀའ་ཐུབ་དེ་སྟུག་བསྐལ་ལས་གཞན་
 ཡིན་ནམ་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དཀའ་ཐུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་རྩས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དེ་ཟད་རྩས་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྟུག་བསྐལ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་རྩས་པ་འདྲེས་པ་དང་དེ་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྩས་
 པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། ཁྱོད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེན། སྟེ།
 བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་
 སྟེ་འགྱུར་འགོག་པའི་སྟོན་ནས་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་
 འབྱུང་བ་བཞེན་དུ་ལས་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བས་ལས་མ་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་
 མི་གྲོལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེན། ལས། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་སྟེ།
 ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོག་ །བདག་ལྟ་སྤངས་
 པའི་སྟེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོབ། སྟོབ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་མཁའ་ཁྱེད་པ་ཁྱོད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་སྟེ།
 ཁྱོད་རང་རྒྱུ་མཁའ་ཁྱེད་པ་ཁྱོད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུག་ཏེ་ཞེས་པའི་སྟེ་

ཚུམ་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲུབ་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དྲི། རྟོན་པ་
ཚུམ་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་མཁྱེན་པ་ཁྱད་
པར་གསུང་ལྟར་མངའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལས་རྟོན་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན། རྟོན་པ་ཚུམ་ཅན། ཟུ་
དུས་ཀྱི་རྟོན་པ་རྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟར་ཀྱི་བདེ་གསལ་གསུང་མངའ་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་ལས་བརྟེན་པ་གྲུབ་པ་ནི། དྲི། རྟོན་པ་ཚུམ་ཅན། བརྟེན་པ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་རྟོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་དུས་ཀྱི་རྟོན་པ་རྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་
དོན་ལྟར་ཚོགས་བརྩེས་ཀྱང་གཞན་དོན་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་དེས་ན་ནན་ཏན་བྱས་པར་གྲུབ་པ་ནི། བརྟེན། རྟོན་པ་ཚུམ་ཅན། སྐྱེས་ལུ་
ཚད་མའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་སྐྱེས་ལུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་ལ་ལེགས་
པར་གསུངས་པ་དང་། བཞེད་པར་གསུངས་པར་མཛད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚད་མས་བསྟེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་
དགོས་པར་བསྟན། རྩེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དྲི།
བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཚད་མའི་སྟོན་པ་བསྟེད་པ་ཚུམ་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མངོན་རྩེས་གཉིས་པོ་གྲུབ་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་གྲུབ་མེད་ཀྱི་རྩེས་དཔག་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན།
རྩེས། རྟོན་པ་ཚུམ་ཅན། རྩེས་དཔག་ཚད་མར་བཞེད་དེ། རྩེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་
མ་བཀག་ཅིང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩུང་། དེར་མ་ཟད་
རྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་རྩུང་ཟད་སྟེ་པའི་ཚུམ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགགས་པའི་ཚུམ་ཅན་
ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོར་བཤེས་ཚུམ་ཅན། རྩེས་སུ་དཔག་པ་དོན་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་དེ།
ཚུལ་གསུམ་ཚད་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་
གསུམ་ཚད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྩེས་དཔག་གི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་མ་སོགས་སོ། །ཡེ་ལྷ་གཉིས་པའི་རྩམ་པར་བཤད་པའོ། །
གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཡེ་ལྷ་གསུམ་པ་གཉིས་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མདོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྲར་བསྟན། བར་དུ་ཡེ་ལྷའི་
བཤད་ཉིད་བཤད། བར་མར་མཚན་གྱིས་མཇུག་སྦྲར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་
དཔག་དང་། མདོའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་འཆད་ཅེས་པའི་བཞེད་པ་རང་ལུགས་ནི་སྦྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་བསྟན། སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱ་མདོན་སུམ་གཤམ་ལ་དཔག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བསྒྲུབ། གངས་གཞན་འདོད་པའི་ལོག་
རྟོག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཡི་རྩལ་
གསུམ་བསྟན། རྩལ་ངེས་གངས་གཞན་སེལ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། གཞལ། གཞལ་བྱ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། འཇུག་
རྩལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འཇུག་རྩལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་
པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོགས་ཚོས་བསྒྲུབ། ལྷབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། བསྒྲུབ་བྱ་
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ལ་སྒྲོན་པོ་སོགས་
རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིང་ཞེ་ན། དོན། གཞལ་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱི་

གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་དེ། རོན་བྱེད་རྩམ་པ་དང་མི་རྩམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་གེས་ལྟུལ་བ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་རང་སྤྱི་
 གཉིས་ཀ་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱུ། དེ་ཚས་ཅན། དབང་གེས་ཀྱི་གཞལ་
 བྱ་མིན་ཏེ། དབང་གེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་རྗེས་ཀྱི་ངེས་གེས་ཀྱིས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲ།
 དེས་ན་ཆད་མའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཚས་ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཐུན་མོང་
 བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོང་བྱེད་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་
 མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་གེས་པའི་སྤང་ཡུལ་
 གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་ཚུལ་སྟོན་ས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བསྟན། འཇུག་ཡུལ་
 གཞལ་བྱ་རང་ར་ཚོན་གཉིག་ཏུ་བསྟ། དེ་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བཤད་ཚྭ་གས་གཉིས་མཚན་གཞིར་བསྟན། མཚན་ཉིད་
 དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དུ། སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་དངོས། རྩོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན། རོན། རང་མཚན་
 ཚས་ཅན། རྩོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་རྩམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་དངོས་པོ་སོགས་རྩོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་ཚས་ཅན། རྩོད་
 ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་མི་རྩམ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་སོགས་རྩོད་ཀྱི་མཚན་
 གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་དང་པོར་རྩོད་པ་སྤང་། མཚན་གཞི་གཉིས་
 ཀའི་རྩོད་པ་སྤང་། མཚན་གཞི་ཕྱི་མའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ན་ནེ། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་རྩམ་པ་
 དེ་རང་མཚན་ཀྱི་མཚན་གཞི་རུ་མི་འཐད་དེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་
 བོན་གྱིས་ལྷ་གྲ་བསྐྱེད་པའི་རྩམ་པ་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གྲ་བསྐྱེད་པ་
 དེ། ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་ན། མདོ་སྟེ་པ་ཚས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རོན་
 དམ་ཀྱི་མིང་ལ་མི་རྩོད་དེ། ལྷ་གྲ་བསྐྱེད་པའི་རོན་བྱེད་རྩམ་པ་ལ་དེས་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིང་བཏགས་

ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དོན་དུ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཤམ། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་སོ་སོར་མི་འབྲང་
དེ། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དུ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱི་མཆོན་
ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱེན་གསུམ་གྱིས་རང་
འབྲས་དབང་གསུམ་སྦྱོང་པ་སྤྱི་རང་འཛིན་གྱི་སློབ་དེ་ཁྱོད་ལེན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེས་སུ་འགྲོ་
ལྷོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་སྤྱི་ལས་མི་སྦྱོང་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་རྒྱས་བུམ་པ་སོགས་ཆོག་གི་དོན་
དུག་འཛིན་པའི་རྟོག་སློབ་རྒྱས་བུམ་པ་སོགས་ལས་སྦྱོང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དེའང་ཁོགས་པའི་
ཕྱིར། ཆོག་གི་དོན་དུག་འཛིན་པའི་རྟོག་སློབ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱ་བརྟན་བྲན་
དང་རྟོག་པ་སོགས་ལས་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དུ་པར་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་ན་དབང་གསུམ་འབྲུལ་
པ་ལ་སྤྱང་བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱི་མཆོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྤྱི་ དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
མཆོན་མིན་ཏེ། རང་དངོས་སུ་སྤྱང་བའི་གསུམ་པ་དེས་གཞལ་བྱར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
དངོས་མེད་ཀྱང་གཞལ་བྱར་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྤྱི་མེད་ན། གསུམ་པ་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། གཞན་
སེལ་གྱི་སློབ་པ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་དགག་བྱ་དངོས་པོ་བཀག་པའི་སློབ་ནས་
གསུམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱེ་ཤད་ཀྱང་རྟོག་པས་གསུམ་པ་ཞེན་པ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱར་
འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ། སྐྱེ་ཤད་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཆོན་ཡིན་
པ་བཀག་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ དབང་གསུམ་འབྲུལ་
པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པའི་རྒྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ སྐྱེ་ཤད་དབྱུང་པའི་རྟོག་སློབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་རང་མཆོན་
མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ སྐྱེ་ཤད་གསལ་སྤྱང་གི་
དབང་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་སྤྱི་གང་རུང་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་ཡུལ་མེད་
པའི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ། གཤམ་ཏེ་བུམ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་
ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་ཡིན་པར་ཐལ། གསུམ་པའི་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་
ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མདོ་སྤེལ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེས་

ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྷ་ར་སྤྱིར་འཛིག་ཅེ་ན། དོན། ལུས་
འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལུས་པར་སྤང་པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་ངོར་ལུས་པར་སྤྱོད་འདོགས་
པའི་ཆ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེལ་ངོར་ལུས་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་པ་མིན་པ་
ལས་འོག་པར་སྤང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དབུང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་
མེད་པ་བསྟན་ན། དངོས་པོར་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་པོ། །

དང་པོ་ལ་བརྟུན་དེ། སྤྱི་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་བྱ་ཡིན་པས་བསྟན་ན། རྟེན་གཞན་ཉིད་
བརྟུན་དུ་མེད་པས་བསྟན་ན། ཞིག་པ་འཛིན་དང་སྤང་རྒྱུ་མཚུངས་པས་བསྟན་ན། ལྟོག་པ་མཚུངས་
པའི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་ན། འབྲས་པུ་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་བསྟན་ན། བར་
དབུང་གསལ་པའི་སྤང་ལུས་ཡིན་པས་བསྟན་ན། རང་དབང་འཛིན་པའི་གསལ་པ་མེད་པས་བསྟན་ན། །
དོན་མེད་དུ་སྤང་པའི་སྤང་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་པོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འགོད་དེ་བྱེད་པ་བསྟན་ན། བྱེད་པ་བསྟན་ཉིད་ལ་
ཅོད་པ་སྤང་པ་པོ། རང་པོ་ནི། བརྟུན། ལུས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་
མིན་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཏེ། རང་མཚན་སྤང་ནས་
འཛིན་པའི་གསལ་པ་བསྟེན་པ་ལ་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མིང་སོགས་བརྟུན་པའི་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་སྤང་། སྤྱི་དངོས་བརྟུན་པའི་དབང་སོགས་
དོན་ཡོད་སྤང་། མངོན་སུམ་གསལ་ཕྱིར་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་སྤང་པོ། རང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟུན་དེ་དྲི་བ་དགོད། དྲིས་པའི་མཐའ་གསུམ་སོ་སོར་དགག་པ་པོ། །
དང་པོ་ནི། མིང་། བྱེད་གསུམ་པ་ན་མེ། སྤྱིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྟུན་ཀྱང་དབང་
སོགས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིས་ལུས་པའི་མིང་མཚན་ལྟན་མིན་འདྲ་
བྱེད་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་བརྟུན་ཅིང་དབང་གསལ་གྱིས་ལུས་པ་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ལུས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་
སོགས་དང་། དོན་ལུས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་སོགས་དང་། སྤྱོད་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་
བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་གང་བརྟུན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་བརྟུན་པ་
དགག། རྒྱུ་དེས་འབྲེལ་མེད་བརྟུན་པ་ཞིགས། དོན་དང་འབྲེལ་བ་བརྟུན་པ་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན། དང་པོ་ལྷར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོན་གཉིས་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན།
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་བུམ་པ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱེས་བུམ་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ། སྐྱོན་མེད་དེ། བུམ་པའི་མིང་སོགས་དང་
 བུམ་པ་རང་མཚན་གཉིས་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན།
 རྟོན་གཉིས་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། དུས་ཀྱན་ཏུ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལ་བུམ་པར་འབྱུང་བ་མིན་
 པར་རེས་འགའ་བུམ་པ་ལ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདྲ་
 པའི་སྐྱོན་ས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་ཀྱན་ཏུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་བ་མིན་པར་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པ་སྟེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སུ་
 མ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས། ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་ རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་པ་
 ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་རྟོན་གཉིས་སྐྱེས་བུམ་པར་འཇུག་པར་མི་འཇུག་པའི་
 ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་མེད་དེ། ཁྱེད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་སྟོ་སྐྱེ་
 པ་ཁས་བླངས་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡང་བྱེད་བྱག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་
 སྐྱེ་མའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མེད་དེ། ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན། སྐྱོ་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཏེ་དེ་ཡོད་ན་ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་
 པའི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་དོན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་
 ཡོད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས། མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ཡིན་
 བ་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཐད། དེ་ཁྱབ་པ་མིན་པར་
 ཐལ། སྐྱོན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ལས་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདྲ་
 བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འདྲ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་
 ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་པོའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་སྐྱོན་པོ་རང་མཚན་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལས་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་
 སུ་སྐྱོན་པོར་སྦྱང་བའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་པོ་མིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུང་།
 དེས་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རུང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་
 པ་སྐྱེ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། སྐྱེ་ལས་ལ་སྦྱང་བའི་
 སྐྱོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་མིང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། མིག་གཞན་
 ཡང་མིག་སྒྲོ་མ་འཕྲུལ་བ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་སྤྲོ་མཚན་གང་གིས་འདོད་པ་ཡིན།
 གཟུང་དོན་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་
 གསུམ་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེན། དོན་གཉེར་སྟེས་བུ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲོ་ལས་
 བུམ་པ་ལ་འཕྲུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲོས་བུམ་པ་མ་བརྟུང་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། གལ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེན། བུམ་པ་འདས་མ་འོངས་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་སོགས་སྤྱིའི་བརྟུང་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་སོགས་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟུང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། སྤྲོ། བྱེ་བྲག་པ་ན་མེ། སྤྲོས་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བརྟུང་ཀྱང་དབང་སོགས་དོན་མེད་
 དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། སྤྲོས་སྤྱི་ཡན་གར་བའི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བརྟུང་ཅིང་དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་རང་མཚན་སྤང་ནས་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། དྲི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་
 སྤྲོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྟུང་པའི་སྤྲོ་མཚན་གྱིས་དབང་སོགས་དོན་མེད་
 དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་སྤྱོད་རྣམས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བརྟུང་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཤགས་ཏེ་
 བརྟུང་ན་ཡང་། བུམ་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བུམ་གསལ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 རང་འཛིན་པའི་སྤྲོ་སྟེ་བ་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་
 ཡན་གར་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བུམ་གསལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཏྲག་
 ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་གང་ཞིག་ །དམིགས་རུང་གི་
 ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ། ཤགས་ཏེ་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་འཛིན་གྱི་སྤྲོ་ལ་གསལ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བུམ་སྤྱི་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཏྲག་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་གསལ་མེད་པའི་
 ཚེ་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། དུས་ཏྲག་ཏུ་རང་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་གསལ་མེད་པའི་ཚེ་རང་འཛིན་གྱི་
 ཤེས་པ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པ་གང་ཞིག་ །ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དྲི། བུམ་སྤྱི་ཚོས་ཅན།

ཁྱོད་གྱི་རང་འཛིན་གཤམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་སྐྱེན་གྱིས་བརྩམ་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི། སྡོན་འཛིན་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་སྣང་པའི་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྣང་པའི་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱ་
 ཡོད་ན་སྡོན་པོ་དེ་ཡིན་པའམ་སྡོན་པོའི་སྤྱི་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཤམ། སྐྱུས་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བརྟེན་ཀྱང་། དབང་སོགས་
 དོན་མེད་དུ་ཐལ་པའི་སྡོན་མེད་དེ། སྐྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་པ་དེས་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
 ཤེས་པས་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་པ་ལ་དབང་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཟུགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟགས། དབང་གསལ་གྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟགས་པའི་བྱེད་པར་དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཀའི་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་དངོས་ཉིད་བཤད། །དེས་ན་དངོས་
 མེད་བརྟེན་བྱར་གྲུབ། །བརྟེན་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ། གཏན་ཆོགས་དགོད། རྩོད་པ་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་
 རྣམ་སུ་གྲུབ་ན་གསལ་པ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནམ་རྣམ་གཞན་ཡིན། བྱངས་ཅན་པ་ན་རེ།
 རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས། ལུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསེར་ལུམ་གྱི་སྤྱི་མིན་པར་
 ཐལ། གསེར་ལུམ་ལ་རྣམ་སུ་མི་འགྲོ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔུལ་ལུམ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཤམ། བྱེད་པ་ན་རེ། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ལུམ་
 གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་གསལ་དང་རྣམ་གཞན་གང་ཞིག །དེ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མིན་ན་ནི་ལུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ལུམ་གསལ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་འབྲེལ་
 པར་ཐལ། ལུམ་གསལ་རྣམ་གཞན་གང་ཞིག །ལུམ་གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། མེ་འབྲས་དུ་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེ་ལ་མ་འབྲེལ་ན་ལུམ་གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 མིན་པའི་ཆོས་གཞན་ལུམ་གསལ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 བློ། དྲི། ལུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གསལ་པ་ལས་
 དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེད། ལུམ་པའི་
 སྤྱི་དེ་རི་བོང་རུའི་རིགས་སུ་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རུའི་རིགས་མིན་ཏེ།

རི་བོང་རུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྟོག་པས་བརྟག་པར་
 བརྟན། རྟོག་པ་ལ་ལྟུལ་པ་ཡིན་པར་བརྟན། ལྟུལ་པས་བརྟག་པ་དངོས་པོར་མེད། རྟོང་ས་
 པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། རྟང་པོ་ནི། ཉེ། ལུམ་སྡི་སྡུས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་
 ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུམ་པ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཚེས་ཅན། ལྟུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ལྷང་བརྟག་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལྟུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བརྟག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟུལ་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རོན། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ལུམ་སྡི་ཚེས་ཅན།
 བདེན་པར་མེད་དེ་སྒྲུབ་བརྟག་གཅིག་ཏུ་ལྟུལ་པའི་སྒྲོ་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུམ་སྡི་ཚེས་
 ཅན། རྩས་སུ་བྱུབ་པའི་རོ་བོ་ཅན་མིན་ཏེ། རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་
 པའི་བརྟགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་དེ་ལྟུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ལུམ་སྡི་ཚེས་ཅན། ལུམ་གསལ་དང་རྩས་གཅིག་དང་རྩས་གཞན་དུ་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཡལ་ཁོ་ན་རེ། ལུམ་སྡི་
 ཚེས་ཅན། རྩས་གཅིག་དང་རྩས་གཞན་གང་རུང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་སྡི་
 སྡི་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུམ་སྡི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལུམ་སྡི་སྡི་ལས་རྩས་གཞན་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྩས་གཅིག་དང་རྩས་གཞན་གང་རུང་དུ་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
 གི་གསལ་པ་དང་རྩས་གཅིག་དང་རྩས་གཞན་གང་རུང་དུ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུམ་སྡི་
 སྡི་ལས་རྩས་གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ! !

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་ཐལ་བ་དགོད། ཉིས་སྒྲོང་དངོས་བརྟགས་
 ཁྱད་པར་དགག་པའོ། རྟང་པོ་ནི། འདས། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུམ་པ་ལ་ཡང་ལུམ་
 སྡི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུམ་སྡི་
 ཚེས་ཅན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུམ་པའི་ཚེས་མིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། གཡལ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
 ལུམ་པ་ལ་ཡང་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་འཇུག་སྟེ། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལ་
 སྡི་དངོས་པོ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུམ་པ་ཚེས་ཅན། ལུམ་པ་ཞེས་

པའི་སྐྱོད་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག། སྐྱམ་སོགས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱང་
 པར་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོབ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ།
 བྱོད་དང་སྐྱམ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ། སྒྱིད་ངོས་པོ་བ་ཡོད་མེད་
 གྱི་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་དེ་
 འབྲུལ་མེད་གོ་རྣམ་གྱི་མིང་དེ་རོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་། རོན་དེ་དང་ཚས་མཚུངས་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་ནས་རོན་གཞན་ལ་བཏགས་པའི་མིང་དེ་རོན་གཞན་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རོན། སྐྱམ་དེར་ཐལ། རོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བད་སྒྲུར་བའི་མིང་དེ་རོན་དེ་ལ་
 དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་ཚས་མཚུངས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རོན་གཞན་ལ་བད་སྒྲུར་བའི་མིང་
 དེ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི། བཏགས་མིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་
 མེད་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། སུ་སྒྲེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་སུ་མེད་ཅེས་པའི་མིང་དང་། ཡུལ་མི་
 སྐྱུན་པོ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གཏན་ཚིགས་འགོད་དེ་བྱུང་བ་བསྒྲུབ། ཉེས་སྒྲོང་སྒྲར་བཤད་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཞིག། སྐྱམ་པ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚས་ཅན། བྱོད་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་
 དངོས་པོ་མེད་དེ། བྱོད་སྐྱམ་པ་འདས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཟུང་རོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་མི་
 གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲི། གལ་ཏེ་སྐྱམ་པ་འདས་
 པ་དང་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་སྒྲོ་ཚས་ཅན། སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡུལ་སྒྲུང་རྒྱལ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲི་ཡན་གར་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་སྒྲུང་རྒྱལ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཚས་ཅན། གཏན་ཚིགས་དེ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲི་ཡན་གར་
 བ་འཛིན་པ་དེ་མཚུངས་མིན་དང་། གསལ་བ་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

པའི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲི་གསལ་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དགག། རྟོག་པའི་སྒྲི་ལ་
 མཚུངས་པ་སྒྲུང་། བཀག་པས་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྐྱུ།
 གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། སྒྲི་གསལ་རྩས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེན། གསལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཚས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱུ་རྒྱུན་རོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་དང་གནས་

སྐབས་ཐ་དང་པའི་ངོ་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཆོས་ཅན།
 རྩིས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་པར་ཅན་དང་རྒྱུད་མེད་ཀྱི་ངོ་པོ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 གྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་བ་ལས་རྩིས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེན། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བ་གསལ་
 ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྩིས་གཞན་གང་ཞིག། །དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ ཆོས་གསལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གསལ་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་གཞན་དབྱེད་
 པའི་ཉེས་པས་ཁྱོད་སྦྱར་དབྱེད་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟོ། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་དེ། རང་གི་གསལ་
 བ་རྩིས་སྤྱི་བ་པ་པ་ཞིག། །དེ་དང་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་གཞན་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་གནོད། འབྲས་བུ་མིན་
 བ་ཐལ་བ་གཉིས་གྱིས་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་
 བ་མ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟོ། སྤྱི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་དང་འཛིག་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་
 མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས། རྟོགས་
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བ་གསལ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་
 ལ་རྩིས་གཞན་གང་ཞིག། །དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱབ་པ་བསྟན་ཏེ་གཏན་ཆོགས་དགོད། གཏན་ཆོགས་མ་
 གྲུབ་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས། བ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟུན་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེན་སྟོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བརྟུན་མེད་ཀྱང་དཀར་
 ཟལ་ནག་སྦྱར་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་པའི་ཆོ་བ་ལང་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས།
 དཀར་ཟལ་ནག་སྦྱར་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་པའི་ཆོ། བ་ལང་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལས་སྤྱིས་པ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱ་བ་གསལ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
 བཞིན། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། གང་། དཀར་ཟལ་

ནག་སྒྲུང་གཉིས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བ་ལང་
མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། ཟླ་བ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
མུ། སྤྱི་ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་འཛིན་
པའི་སྤྱོལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡང་གྱི་རོལ་
གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྤྱོལ་མི་སྤང་བའི་
ཕྱིར་ཞེན། གཟུགས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚེས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་
མེད་དུ་སྤྱོལ་སྤང་བ་མིན་དེ། དེ་ལྟར་དུ་ནལ་འབྱོར་མཛོད་སྤྲུལ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཚེས་
ཅན། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྤྱོལ་མི་སྤང་སྟེ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྤང་བ་རུང་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མཐོང་བའི་ཆེ་སྤྱོལ་སྤང་རོ་སྤྲུལ་ན་བ་གསལ་མཐོང་
བའི་ཆེན་སྤྱོད་ཆེས་ཅན། བ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མི་སྤང་སྟེ། བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱང་དང་།
བ་གསལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། རྟེ། སྤྱི་ཚེས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། རང་མཚན་གེས་པ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་དེ་དངོས་མེད་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྟེ། དངོས་པོ་ཆེས་ཅན། ཁྱོད་
ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ལྷ་སྟེ། ཁྱོད་ཡིན་ན་རྗེས་བྱེད་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ནས་
དོན་བྱེད་ལུས་པའི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷ་སྟེ། ཁྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཟླ་བ་
སྤྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས། སྤྱི་མཚན་ཆེས་ཅན། མུ་པ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་
བརྟེན་པ། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟླ་བ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ཆེས་ཅན། རང་
མཚན་སྤང་ནས་གེས་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པའི་གེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། མིན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་སྒྲར་བཀག་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་མ་འོངས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་པའང་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ། འོན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་ཚོས་མིན་པར་འབྱུང་
 རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་ཚོས་མིན་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། དངོས་པོ་འཛིན་
 པའི་མཛོད་སྤྱི་ལྷིས་དངས་པའི་རྟོག་པ་དེས་ཁྱོད་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནི། འོན་གཞལ་བྱ་ལ་ངོ་
 བོའི་སློ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རང་། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་རང་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཁོ་ན་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་།

གསུམ་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྒྲར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་ཚུལ་
 སློ་ནས་གཉིས་སུ་གཞག་ རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་པ་འབྲུལ་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་སྒྲོང་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲར་གིས་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལ་ཞེ་ན། རྟོ། ཕྱོགས་སྒྲར་ཚོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ལ་ངོ་བོའི་སློ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞེད་
 པ་མིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོ། རྟེན་དཔག་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 རྟེན་པ་ལ་གྱི་རོལ་དོན་དུ་ཉེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོན་པ་དང་། སུན་འབྱིན་བརྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ། རྟེན་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་འཐོབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ།
 རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། གཉིས་ཀས་རང་རྒྱུད་འཕེན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། བསམ། རྟེན་དཔག་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན། རང་

མཚན་དངོས་སུ་མི་སྣང་ན་རང་མཚན་འཕོང་བྱེད་མིན་པས་མ་བྱུང་པར་གསལ། འོར་བུའི་འོད་
ལ་འོར་བུར་ཞེན་པ་ལས་ཀྱང་འོར་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་རང་མཚན་སྣང་ནས་རྟོགས་པ་མིན་པར་གསལ། དེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོར་བུ་རྗེས་དཔག་དང་དེར་སྣང་གི་རྟོག་པ་དག་ཚུལ་ཅན། འབྲུལ་
ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འབྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་འཇུག་
ཡུལ་ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འོར་བུའི་འོད་ལ་འོར་བུར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་འོར་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས། འོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་
ཀྱང་གཞུང་ནས་འོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པ་སྐབས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན། །
གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན། །དེས་ན་གཞལ་བྱས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་
བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་། སྒྲོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚུལ་ཅན། སྒྲོན་པོ་རང་
གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་སྒྲོན་པོ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་རྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཏེ། རྟོག་གྲུར་གྱི་རང་མཚན་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་གིས་
གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་པ་རྟོགས་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་
ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྟོག་གྲུར་གྱི་རང་མཚན་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། གལ། རྟོག་གྲུར་གྱི་
རང་མཚན་ཚུལ་ཅན། རྟོགས་སུ་བཀོད་ཅུམ་ལས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་མི་རུས་པར་གསལ། ཁྱོད་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་
ཚད་བའི་ཆེན་ཡང་། དུ་བ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་ལས་དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཅུམ་རྟོགས་
གྱི་མེའི་ཁྱད་པར་བསལ་འབར་བ་སོགས་རྟོགས་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་སྣ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཚད། ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ། རྟོག་གྲུར་གྱི་
རང་མཚན་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་
པའི་རྟོགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མངོན། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། ཚད་མ་

ལ་མངོན་ཐེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་བྱུང་སྟེ། རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
མངོན་སྟོགས་གཉིས་སུ་གཞག་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་གྲངས་གཞན་སེལ་བར་བསྟན་པ་
ནི། གཞལ། ཡོད་མ་ལ་མངོན་ཐེས་གཉིས་ལས་གྲངས་གཞན་སེལ་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་
རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གྲངས་གཞན་སེལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲངས་གཞན་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩེད་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་ རྩེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟེན། དེ་ཉིད་
རྩེད་པར་བརྟེན་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མེད། རྩེད་འཕེན་པ་ན་མེ། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་
མིན་ཏེ། མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ལུང་ངེས་པའི་བྱིར།
ཡོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐེས་དཔག་ཡོད་མ་མིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག ཐེས་དཔག་
ཡོད་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དགོད། ཐེས་དཔག་ཡོད་མ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། རྟོག་མ་ཡོད་
མ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་
ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་ལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
འདོད་ལན་དང་། སེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་ངེས་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པའི་ཐེས་དཔག་ཁས་སྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་། སྐབས་པའི་ཐེས་དཔག་
དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་བསྐྱེད་པའོ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཐེས་དཔག་ཡོད་མ་ཡིན་གྱི་མེད་
དགག་ངེས་པའི་ཡོད་མ་ཡིན་གྱི་མེད་པའི་བྱིར། གཞལ་ཏེ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན།
མེད། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་དགག་ངེས་པའི་ཡོད་མ་མིན་པར་ཐལ།
རྟོག་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་
དང་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་བར་ཆོད་སྟོགས་ཡོད་ན་ཡང་རྟོག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་གཟུང་དོན་
ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞལ། གཞལ་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་འདོན་པའི་མངོན་སུམ་
ལྟོག་པས་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐེས་དཔག་གིས་མེད་པར་ངེས་པ་མིན་མོ་ཞེ་ན། མངོན་
སུམ་ལྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྤྱི་མཚན་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་གྱི་སྤྱི་མཚན་མེད་པར་

དེས་ན་རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་སྒྲིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། གཞན། གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཞན་
 སེམས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ། དག་སྒྲ་བརྟེན་ཚས་ཅན། དག་སྒྲ་
 བའི་སྒྲིམ་བུ་ལ་རོལ་པོ་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་
 གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་
 ལས་བསྐྱུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེ། དེ་ཚས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་
 ཏེ། མི་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་འབྲུལ་པར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་ཚངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚས་ཅན། བསྐྱུབ་
 བྱ་ལ་འབྲུལ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཁྱོད་མིན་ཏེ། བསྐྱུབ་བྱ་ལ་འབྲུལ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁྱོད་དུ་
 འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་། དུ་བ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་
 གྱིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་རོ་
 བོ་མེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ། རང་།
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདག་
 གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་རུང་དུ་འབྲེལ་ན་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་མི་འབྲུལ་བས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ལྟར། རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཚས་ལ་འབྲེལ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཚས་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། སྟེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་ཚུར་མཐོང་ཚས་ཅན། རང་ལ་ལྟོག་དུ་གྱུར་པའི་
 དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཐལ། རང་ལ་ལྟོག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟོ་གྲུ་
 གྱུར་པའི་དོན་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུར་མཐོང་
 ཚས་ཅན། དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ཡང་ལྟོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་
 མིན་པར་ཐལ། དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། རྒྱས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་
 པའི་དུས་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་
 ཤེས་དང་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་རྒྱས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་

པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྣམ། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲུབ་སྟེ།
རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲི་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་ནས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་
ལྟར་རྟོག་བརྟེན། འཕྱོག་བྱེད་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་
ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པར་བྲལ། ཁྱེད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྒྲི་གཉིས་སུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་སྒྲི་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲི་མཚན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད། དཔྱད་པ་
པ་ན་རེ། ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཚད་མ་
གཞན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་མངོན་རྗེས་གཞན་ཡིན། རྟགས་དེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ། དེས་ན་ཚད་མ་ལ་གཅིག་
དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ངེས་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྒྲི་གཉིས་ལས་
མང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་འཇུག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞིན། གཏན་ཚིགས་སྒྲ་མ་གྲུབ་
སྟེ། རང་སྒྲི་འདྲེས་པའི་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞིན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲེས་པ་འཛིན་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་། །ཁྱད་པར་
མཐོང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་སྒྲི་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན། །རྗེས་ཀྱིས་
ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མིན། །ཞིག་འཛིག་གཅིག་པའི་ལྷགས་ལ་འདྲེས་དཔག་ཡིན། །ཞར་
ལ་གཞན་སྟེ་མི་རྟག་འདོད་སྤུལ་དཔག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དོན་མདོར་བསྟན། ཞར་བྱང་རྒྱས་པར་བཤད། དཔྱུས་
མའི་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཚོས་
ཅན། ཁ་དོག་རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲི་སྒྲུབ་ནས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

རང་སྤྱི་འདུས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་
 སྤྱི་བ་དངོས་ཡུལ་བྱེད་པའི་སྤྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ལ་སྤྱི་བ་ཡང་
 དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གྲུབ། གཞན་ལ་སྤྱི་བ་ཡང་འབྲེལ་བས་བསྐྱུ་བ་མེད། འབྲེལ་བས་
 བསྐྱུ་བ་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། འོ་ན་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཚོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་མིན་
 ཏེ། སེལ་ངོར་ཁ་དོག་དེ་ཁྱོད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཁ་དོག་རང་མཚན་པ་དེ་ཁྱོད་དུ་སྤྱི་བ་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན། སེལ་ངོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པས་དོན་ལ་
 ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་དོག་
 མི་རྟག་པ་ངོས་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེལ་ངོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་གྲུབ་
 པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་
 པའི་སྤྱི་དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྤྱི་བ་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བས་བསྐྱུ་བ་མེད། དགག་པའི་རྗེ་དཔག་འབྲེལ་
 བས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། དངོས། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་
 རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་ཏེ།
 ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྤྱི་བ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྟེས། དེ་ཁ་
 དོག་གི་བྱས་པ་ལས་སྟེས། དེ་དང་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དུ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྟན་ཀྱི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལའི་མེ་ལ་
 བརྟུན་ནས་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྟེས། དེ་ལའི་དུ་
 བ་དང་དེ་མེ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། དྲི། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་པོ་
 ཚོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་སྤྱང་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་
 རུང་སྟེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་བའི་
 གཅད་ཤས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། རང་
 མཚན་དངོས་སུ་མི་སྤྱང་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་
 ནས་འབྲེལ་བའི་རྟག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། འོ་ན་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་ཤས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྤྱང་

པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་
 བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲའི་
 བྱས་པ་དང་རྗེས་གཅིག་གང་ཞིག། །དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུ་ལྷན་ལའི་མེ་ཆས་ཅན། ཁྱོད་
 རུ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རུ་ལྷན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་རུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 རུ་ལྷན་ལའི་སྟེང་གི་རུ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།
 དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་
 བྱ་འགོག་པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །སྒྲོར་བ་འགོད་ཚུལ་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ལས་ཐུབ། །དེས་ན་འགལ་སྒྲ་དམིགས་
 པས་མ་དམིགས་འཕེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་དགག་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཐུབ་ཅེ་
 བ། དགག། སྒྲ་དང་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡིན་ན་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་འབྲུབ་པ་དགོས་ཏེ། ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་ན། དགག་ཆོས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་དགག་ཆོས་མེད་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགལ་དམིགས་གཉིས་ཀྱིས་མི་དམིགས་འཕེན། །
 མི་འཕེན་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ། །མ་དམིགས་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འོ་
 བ་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དགག། མི་ཆད་མའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྲང་ཤིག་དང་གྲང་འབྲས་སྒྲ་ཡོང་བྱེད་འགོག་པ་ལ་མེ་ཆད་
 མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། གྲང་ཤིག་དང་གྲང་འབྲས་སྒྲ་ཡོང་བྱེད་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་ཏེ། གཞི་དེར་དགག་ཆོས་གཉིས་པོ་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་
 གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་སྒྲོར། གཉིས་པ་ནི། གཞན། དེ་ལས་གཞན་
 རུ་མི་འཕེན་ན་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞི་འགར་གྲང་ཤིག་འགོག་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན།
 དེ་གཉིས་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་ཅིས་འབྲུབ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད། གྲང་ཤིག་གི་རྒྱན་མ་གཏུགས་པར་བྱུང་བ་
 བ་མེ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་ཤིག་སྒྲ་དང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མས་གྲང་ཤིག་
 འགོག་པའི་སྒྲུབས་འདིར་ཆོས་ཅན། མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་ཤིག་སྒྲ་དང་མཐོང་བ་

མེད་པ་དེ་མེས་གང་རེག་འགོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་
 དེ་མེ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ན་ཡང་རྟགས་གཞན་ཞིག་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟེ། ལུམ་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། ལུམ་པས་དག་པའི་ཤར་གཞིར་ལུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་གཞན་
 པའི་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་བྱིར། གང་། དགག་ཚོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་གཞི་འགར་དགག་ཚོས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྐོལ་བ་ཚོས་ཅན།
 དགག་རྟགས་ཡང་དག་བརྗོད་མི་རུས་པར་ཐལ། ཚོས་དེ་སྐྱབ་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཚོས་དེ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་ཁས་བླངས་པའི་བྱིར། དེས། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་
 དང་རྒྱ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དགག་ཚོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
 འཕེན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་
 གྲང་དགག་ཚོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕེན་པར་བརྟན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་དང་མ་དམིགས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། །དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། །མ་དམིགས་ཉིད་ཀྱང་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་གོ་བྱེད་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། སྦྱར་
 བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། སྦྱར་བ་འགོད་ཚུལ་
 ལ་འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་
 གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་མཚུངས་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་
 དགག་རྟགས་ཡོད་པས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འགལ། དེ་གཉིས་
 ལས་གཞན་པའི་དགག་རྟགས་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྐོལ་བ་ཚོས་ཅན། རིགས་པའི་ལམ་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འབྲུལ་པས་དགག་བྱ་འགོག་རུས་པར་ཁས་བླངས་པའི་
 བྱིར། སྟེ། དཔེར་ན་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི། དག་སྟེ་པའི་སྟེས་བྱ་པ་ལ་པོ་ཚོས་
 ཅན། ཀྱན་མཁུན་མིན་ཏེ། དག་སྟེ་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། འབྲེལ་ལྷ་བཀག་པ་མེད་པ་

བོ། འཛིག་རྟེན་མ་རོལ་ཚེས་ཅན། མེད་དེ། ཐ་མལ་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བརྒྱབ་པ་ནི། སྤྲུལ་པ་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱབ་པའི་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དག་སྤྲུལ་དེ་ཀུན་མཁུན་དང་མི་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དག་སྤྲུལ་དང་ཀུན་མཁུན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དག་སྤྲུལ་བའི་སྤྱི་
 ལུ་པ་རོལ་པོ་ཚེས་ཅན། ཀུན་མཁུན་མིན་ཏེ། ཀུན་མཁུན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དག་སྤྲུལ་བའི་སྤྱི་ལུ་པ་རོལ་པོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་མཁུན་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ་
 སྤྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁུན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ཚེས་ཅན། དག་སྤྲུལ་བའི་སྤྱི་ལུ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁུན་མིན་པར་རྒྱབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྟོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ལེའུ་གཉིས་
 པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེས་ཐ་མལ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
 ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཀྱི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ།
 ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྤྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགལ་ལྷ་འགལ་སྤྲུལ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་བའི་སྟོན་ནས་ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་
 ལས་རྩིས་ཐ་དད་པའི་དགག་ཚེས་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རང་ལས་རྩིས་ཐ་དད་མེད་
 པའི་དགག་ཚེས་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཁ་བ་མེད་པ་བརྒྱབ་པ་ལ་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་
 པ་དང་། ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་རྒྱབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་ཁྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་སྤྱིར་བའི་ཚུལ། སྤྲུང་རུང་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་སྤྱིར་བའི་ཚུལ། མ་དམིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་ཞིང་ཁྱབ་ཚེས་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འབྲེལ་སྤྲུལ་མ་དམིགས་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་སྟོན་ནས་རི་ལྟར་དབྱེ་ཞེན། ཇི། མེ་
 མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དུ་བ་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་རྩིས་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ།
 དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྒྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི་མ་
 དམིགས་པ་ལ་འང་འགྲེ། དེས། འབྲེལ་ཡུལ་ལྷོག་པ་འབྲེལ་ཚེས་ལྷོག་པའི་གོ་ཀྱི་དུ་
 བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་རྒྱབ་པའི་

བྱོམས་དང་མཐུན་བྱོམས་གང་རུང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་
 པའི་ཕྱིར། དེ། མི་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་མེད་མཆོན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དུ་བ་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་དུའི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་ཏེ།
 དེ་ངེས་པའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེད། ལུམ་
 བས་དག་པའི་ཤར་གཞིར་སྒྲུང་རུང་ལུམ་བ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ལུམ་བ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོལ་བ་ཐ་སྙད་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་གཞིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་སྒྲུང་རུང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཀྱང་ལུམ་
 པའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ངོར་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི། སྒྲུང་
 རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་
 དུ་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
 དང་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་སྒྲུང་རུང་
 ཡིན་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་མི་རུང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྗེས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་དེ་རང་མཆོན་ལ་མི་
 སྐྱུ་བའི་ཆད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡིན་པའམ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་དེ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མ་མིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཟེན་འཛིན་
 པའི་ཆད་མ་མིན། །སྤྲུམས་མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། །རྗེས་དབག་དོན་མེད་འགྱུར་བ་
 སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཁ་
 དོག་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཆད་མ་སྤྲུམས་རྟོགས་
 ཟེན་ཀྱི་དོན་ལ་བསྒྲུན་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་
 དེས་མི་རྟག་པ་དེ་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་ཅིན། དངོས། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁ་
 དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཁ་དོག་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དུག་སྐྱེ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེན། ཁ་དོག་
 དང་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུག་སྐྱེ་འཇུག་

140

འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱོད་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་དགོས་ཏེ།
དེ་མེད་ན་བྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་བྱོད་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པའི་
ལྷོང་།

གསུམ་པ་ཞིག་འཛིག་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་འང་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ནི། ཡང་། བྱེ་
བྱག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་
རྗེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་
རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། བྱོད་སྒར་གྱི་ཁ་དོག་མ་དམིགས་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་འདོད་
པའི་རྟོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཞར་ལ་གཞན་སྟེའི་མི་རྟག་འདོད་རྩལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་སྔ་རྫོང་
དེ་དེ་དོན་འདྲི། དྲིས་པའི་མཐའ་གཉིས་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲང་།
རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། མི་རྟག་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡང་མིན་
ཞིང་། བྱེ་བྱག་སྐྱབ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་
ཆོད་པའི་ཡོད་པའམ་དེ་དང་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་པ་མི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེན། འོ་ན་མཐའ་
གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔ་ཕྱིར་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་
ཡིན་པ་དགག། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་མཐའ་གཉིས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཡལ།
དངོས་པོ་སྔ་ནས་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉིས་པོ་མཐའ་གཉིས་
ཡིན་ལོ་ཞེན། དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅིས་མིན། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཅིས་པའི་དུག་སྐྱ་སོགས་
སྒྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
མཐའ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་མཐའ་ཞེས་པའི་དུག་སྐྱ་མི་རུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད། ཡོད་པ་བྱད་པར་བ་དང་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མཐའ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། གཡལ། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་མཐའ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་བར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་བྱད་པར་བ་
ཡིན་ལོ་ཞེན། ཡོད་པ་བྱད་པར་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་
ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། དངོས་པོ་སྔར་

མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོད། འཕྲོད་འདྲའི་
 རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེས་སྒྲེལ་པའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་འབྲས་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
 རང་རྒྱ་གཉིས་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་པའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་སྐར་མེད་པ་རྒྱས་བྱེད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེན།
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐར་མེད་བྱུང་ཆོས་སུ་ཕྱན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐར་མེད་
 དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ།
 སྐར་མེད་གསར་དུ་སྒྲིས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དངོས་པོ་དང་སྐར་ན་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་
 པའི་སྒྲ་རྟོག་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེས། དངོས་པོ་དང་སྐར་ན་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་
 ཞེན་པའི་རྟོག་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་སྐར་ན་མེད་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འགྲེ། གཉིས་པ་བྱུང་པར་མཐོང་
 པ་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་སྐར་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྒྲོ་དེ་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན། །བྱུང་པར་ཡུལ་
 ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག །དན་པ་གཅད་ཤེས་ཉིད་དུ་བསྟན། །
 དན་པ་མིན་པའི་རྒྱབ་བྱེད་འབྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲ། མདོར། ཡང་ཡང་ཤེས་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །བྲག་པར་མི་འགྱུར་དན་སྟགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཏེ།
 སྐར་ཁང་ནང་དུ་མེ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས། ཕྱིས་ཁང་རྒྱབ་ཏུ་དུ་པའི་རྟགས་ལས་སྐར་གྱི་
 མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བྱུང་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་ཏེ། མེའི་སྤྲད་ཅིག་
 སྐ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་། སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 སྐར་མེ་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐར་མེ་དང་ཕྱིས་མེ་མཚུངས་པའི་སྐ་
 དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་། མ་གྲུབ་སྟེ། སྐར་མེ་དེ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲོས་ཕྱིས་མེ་ཕྱི་མ་འཇལ་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དཔེ། སྐར་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 འཇལ་པ་ལ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོའི་སྐར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་
 གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གལ་། སྒྲིན་མེད་དེ། ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོའི་དུས་ན་
 བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐར་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོའི་རང་དཔེ་ཡང་དག་

མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དུས་ན་བརྗེད་ཟིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། རོ་
 ཤེས་ཀྱི་སློ་དེའི་མེ་བྱི་མ་ལ་སྤར་མེའི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆད་མས་གྲུབ་
 པས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མེ་སྤྱི་བ་དད་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རོ་ཤེས་ཀྱི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། སྤར་མེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་
 ལ་སྤར་མེའི་དངོས་པོར་སློ་འདོགས་པའི་སློ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱིས་ཀྱི་མེ་ལ་ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་སྤར་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་བ་སྤྲད་དུ་གྲུབ་པའི་
 བྱིར། རྟགས་ཁས་བྲངས་ཏེ། སྤར་མེ་དང་བྱིས་མེ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི།
 གཞན། རོ་ཤེས་ཀྱི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། དན་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྤར་མེ་དང་བྱིས་མེ་གཅིག་ཏུ་
 མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཞེན་སློ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་པ་ནི། གལ། རོ་ཤེས་ཀྱི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན།
 དན་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 དེ་སྒོར་གྱི་རྟགས་ལ་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒོར་གྱི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་བརྗེད་བྱ་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་སྐབ་
 བྱེད་མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད། །མ་འབྲུལ་རྟོགས་བྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤར་བཤད། །
 གཞན་པ་བ་རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཆད་འབྲས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་བྲལ་ཚུད་སྤྱང་བཅས་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད། །སྒྲིན་
 གསུམ་ཚུད་སྤྱང་བཅས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད། །ཁྱད་བྱ་ཤེས་པ་སྐབ་སྟེ་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་བཤད། །ཡང་དག་གསལ་སྤང་སྐབ་སྟེ་རྟོག་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་རིགས་པས་བསྐྱབ། །མཆོན་མཆོན་གཉིས་
 ལ་ཆོད་པ་སྤྱང་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱབ། །སྐྱབ་བྱེད་ལྷགས་བསྟན་
 སྤྱར་ཏེ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་སྦྱར་རྟོག་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ། །རིགས་སོགས་སྦྱར་བའི་
 རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། །སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
 སྤང་བཀོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲུལ་སྐྱུ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་

འབྲུག། འཕྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ། འཕྲུལ་རྒྱ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་
 རྩྱད་པ་སྤོང་བའོ། འདྲ་པོ་ནི། མཛོད། དབང་མཛོད་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་འཕྲུལ་
 རྒྱ་མེད་ན་ཁྱོད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་མཛོད་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོབས་གྱིས་འབྲུག་སྟེ། རྟོག་
 པར་འཕྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་ཁྱོད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཁྱོད་སྟོང་རང་རིག་མཛོད་སྤྲུལ་གྱིས་ངེས་པ་རང་
 སྟོབས་གྱིས་འདྲན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་
 ལ་རང་སྟོང་རང་རིག་མཛོད་སྤྲུལ་གྱིས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། དེ་
 ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཐམས། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མ་འཕྲུལ་པ་
 དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མཛོད་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱམ་མོང་མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སྤྱུ་སྤྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་འཕྲུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲ། དེ་ལྟ་
 བུའི་དབང་པོའི་མཛོད་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟོང་རང་རིག་མཛོད་སྤྲུལ་
 གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ། གཏན་ཆོགས་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། འདྲ་པོ་ནི།
 གཅིག འདྲ་པོའི་མཛོད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་རང་མཛན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་སྤྱི་
 མེད་དེ། ཁྱོད་བད་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྩལ་སུ་མི་འགོ་བའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། ཁྱོད་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་སྤྱི་སྤྲང་རྒྱང་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲ། དབང་པོའི་མཛོད་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། རང་མཛན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ཁྱད། རང་མཛན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་དངོས་སུ་འཕྲུག་པ་མེད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་བད་དངོས་སུ་འཕྲུག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན་བདའི་
 དངོས་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དྲ། གཞན་ཡང་མིང་སྟོར་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་
 བ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཆེ་
 འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བད་སྟོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མིག། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྤྲང་
 བ་ཞེན་པ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བད་སྟོར་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་།

དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མིང་སྟོར་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ལོང་བའི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་
 སྒྲ་བའི་དབང་ཤེས་སྒྲེ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ། མིང་སྟོར་རྟོག་
 པའི་དངོས་ཡུལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
 གཟུགས་ཀྱི་བད་མ་བྱས་པར་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བད་ཤེས་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་རྒྱ་བསྟན། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྟོག་ རིགས་པ་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡིད་དེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་། གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡུལ་
 གཟུགས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའམ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་མུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཁྱོད་དེར་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། གལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་གཟུགས་པར་མ་ཆད་དུ་
 མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གཟུགས་འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་པར་དུ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་
 པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་གཞན་ལ་མཆུངས།
 མི་མཆུངས་པ་ཡི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། རྟོག་པ་འདས་པའི་སྒྲ་
 ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མ་དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གཟུགས་
 འཛིན་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་པར་དུ་འདས་པའི་སྒྲ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལན་བརྗོད། དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ། དེ་
 ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་འཇུག་པ་མཁྱེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མགལ་མེ་མུར་དུ་བསྐྱོར་
 བའི་རྒྱུན་ལས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་
 དགག། དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པ་མུར་བ་གཞན་ལ་མཆུངས། དབང་
 སྟོ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་ཐལ། ཡིད་སྟོ་ཅིག་ཆར་འཇུག་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་
 ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི། རྟོག་རྟོག་མེད་སྟེལ་ནས་སྟེ་བ་ལྟར་ན་ཡང་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡི། ས་ར་ཐོས་
 པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་ཡི་གེ་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་

ལ་འཇུག་པ་མུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དེ་དག་འཇུག་པ་མུར་ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་མི་ཐོས་སོ་
 ཞེན། འདིར། རྒྱེན་གསུམ་ཚན་པ་དུག་ཅིག་ཆར་དུ་ཉེ་བའི་ཆོ་གཟུགས་འཛིན་སྐྱད་ཅིག་
 རྩ་ཕྱིའི་བར་དུ་འཇུག་གཤམ་གཞན་ལུས་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་། ས་ར་ཐོས་པའི་
 ཉན་གཤམ་གྱི་བར་དུ་ས་ར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་
 སྤང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
 ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། གཟུགས་འཛིན་
 རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་གཤམ་ལ་
 གཟུགས་སྤང་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡི་གེ་ས་ར་ཐོས་པའི་ཉན་གཤམ་དང་། འཇུག་གཤམ་དུག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་
 གཟུགས་འཛིན་མིག་གཤམ་ཆོས་ཅན། བར་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་ཁྱོད་པར་མེད་པར་ཐལ།
 རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད། ཡིད་རྟོག་
 འགའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་དུས་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་
 ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་འཇུག་པ་མུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤྱོད་
 བ་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཆོ། རྒྱ་འཛིན་ཉན་གཤམ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེན། ལ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཆོ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
 འཛིན་ཉན་གཤམ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། རྒྱ་འཛིན་ཉན་གཤམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྩྱུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཀས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 མགལ། མགལ་མེ་མུར་དུ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱེན་ལས་འཁོར་ཡོད་ལྷན་པར་སྤང་བའི་དབང་གཤམ་
 ཆོས་ཅན། མགལ་མེ་རང་མཚན་སྤང་ཡང་འཇུག་པ་མུར་བས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མིན་པར་ཐལ།
 མགལ་མེ་མུར་དུ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱེན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྤྱོད་པའི་གཤམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་ལྟར་སྤང་བཞོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་ཕྱིར་ལྟར་
 སྤང་བརྟེན། དཔེ་དོན་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ། སྤྱིད་པའི་བདག་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ལ་ལ་ན་རེ། བད་མི་ཁྱན་པོའི་དབང་གཤམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་
 མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་དང་། ཡིད་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། ཁྱོད་པའི་རྣམ་

པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲིས་པའི་དབང་སློ་བཞིན། དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། གྲིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་བད་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སྒྲུབ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དགག། །དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི།
 གྲིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དཔྱོད་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བད་འཛིན་
 པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གྲིས་ཀྱང་བད་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ། དཔྱོད་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། གལ། གྲིས་པ་ལ་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་དཔྱོད་པ་
 ཡོད་པས་དེས་གྲིས་བད་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གྲིས་པའི་དབང་གེས་ཚེས་ཅན། གྲིས་བད་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲིས་པའི་དཔྱོད་པ་ད་ལྟ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཡང་གྲིས་བད་འཛིན་
 པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདྲི། དབང་པོ་
 ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་པོ་དཔེ་དབང་སློ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཀྱི་པོ་
 དབང་སློ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བད་འཛིན་པ་ཉམས་པ་འགོད་མེགས་པར་
 ཐལ། གྲིས་པའི་སློ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་འགོད་མེགས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་པའི་
 རྒྱས་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་རྟོག་པ་
 མེད་པས་བསྐྱབ། །རྩ་བྱི་བཟེ་བ་མེད་པས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་
 པ་བསྟན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དགོད། གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཚེས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 བྱི། རིགས་པ་ཅན་པས་བལང་འཛིན་པའི་དབང་གེས་དེ་རྩས་པ་ལང་ལ་བལང་གི་རིགས་
 དང་། ཡོན་ཏན་དང་། བྱ་བ་གསུམ་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་
 དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། ཁྱད། བལང་འཛིན་པའི་དབང་གེས་ཚེས་ཅན། རྩས་པ་
 ལང་ལ་བལང་གི་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། བལང་གི་རིགས་སོགས་སོ་སོར་
 མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། ཚེས་བཞི་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཚེས་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་
 པའི་སློ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་

པ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་
 གཞན་དབང་གེས་ཀྱིས་མི་འཛིན། །འབྲེལ་བ་དབང་གེས་ཀྱིས་མི་འཛིན། །རིགས་སོགས་
 ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་གེས་ཀྱིས་མཐོང་
 བའི་དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས། བ་སྦྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ཚུས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་བ་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་ཞེས་
 པའི་སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་། ལ་དོག་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 བ་སྦྱི་དེ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་བ་སྦྱི་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ཚུས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་དངོས་སྒྲུ་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
 དང་རྟོག་པ་གཉིས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲོད་འདུ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས། །འཕྲོད་འདུ་
 ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག། འཕྲོད་འདུ་མེད་ཀྱང་དངོས་མིང་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་།
 དབང་གེས་ཚུས་ཅན། རིགས་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་སྟེ། སྦྱིར་
 འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕྲོད་
 འདུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པར་གཟེགས་ཟན་གཅིག་པོས་འདོད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་མི་འདོད་དེ།
 དབང་གེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྣལ་མ་ལ་འདི་སྣམ་སྤྱོད་ཞེས་དང་། རྩ་ལ་བ་ལང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་
 རྩོ་འཛིག་རྟོན་ན་གཤགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣལ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་སྒྲ་
 ཚུས་ཅན། འཛིག་རྟོན་ན་གཤགས་པའི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་མིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་
 རང་གིས་རང་དགར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དེ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 དོན་མཐུན་མིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟོན་ན་བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་གཤགས་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟངས་ཚུས་ཅན། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་ཡན་
 ལག་ལྷག་མ་དང་རྩ་སོ་སོར་རྣམ་པར་མ་བཅད་པ་ཙམ་ལ་དངོས་སྒྲུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྣལ།
 སྣར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་སྤྱོད་འདོད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཚུས་ཅན། སྣལ་མ་དང་སྣམ་སྤྱོད་
 འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཐ་སྟངས་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྣམ་སྤྱོད་ལ་
 རྒྱ་སྣལ་མར་སྦྱོ་བཏགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲལ། སྣམ་སྤྱོད་དཀྱིལ་ནས་སྣལ་
 མ་གཅིག་བཀར་ཏེ། སྣར་གྱི་སྣལ་མ་འདོད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཚུས་ཅན། སྣ་མ་དེར་ཐལ།

འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐལ་མ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྐལ་མར་སྒོ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བན།
 བ་ལང་ལ་རུའོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒོ་ཚེས་ཅན། འཕྱོད་འདྲའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་མིན་པར་ཐལ།
 བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲུལ། བ་
 ལང་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་ཚེས་ཅན། སྐ་མ་དེར་ཐལ། བ་ལང་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བའི་མིང་
 གི་དངོས་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིགས་གཞན་
 ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་མེད། ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག། རིགས་གཞན་མེད་ཀྱང་
 རྒྱ་སྒོ་འཐད། ཏགག་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས།
 བ་གསལ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྒྱུ་དོན་གཞན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བ་
 སྒྱུ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་དཔེ་བསྒྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་སྟོང་། གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱིགས་ལ་
 ལྷགས། ཉེས་སྟོང་དངོས་རྟགས་ཁྱད་པར་དགག་པའོ། ཏང་པོ་ནི། དབྱུག་སྒྲིམ་བུ་
 དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཚེས་ཅན། སྒྲིམ་བུ་དང་དབྱུག་པའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚེས་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟོག་
 པས་སྒོ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་
 མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། བ་གསལ་རྣམས་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས།
 དངོས་པོ་ཞེས་པ་དང་ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚེས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་ཚིག་གི་དོན་
 དུག་དང་ཁང་བཟང་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གལ། གལ་ཏེ་ཁང་པ་དེ་རྗེས་རིགས་མི་མཐུན་འདུས་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། ཁང་བཟང་གི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། ཁང་བཟང་གཅིག་ཚེས་ཅན། ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཁྱོད་ལ་འཇུག་པར་
 ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གིང་གཅིག་ལ་ཡང་གིང་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། སྤྱིར་ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་མང་པོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག རིགས་
 ལ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཁང་བཟང་གི་སྤང་བ་སོགས་ལ་

ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལཱ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་མིང་
 དེ་དངོས་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་ཕྱང་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ལཱ་
 མིང་དུ་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཆེན་པོ་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས། བརྗོད་
 བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མིང་དེ་
 བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། ཆོག་གི་དོན་དུག་ལ་ཆོག་གི་དོན་ཞེས་པའི་སྐྱབས་
 འཇུག་པའི་སྐྱབས་ལཱ་མེད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དངོས་
 མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་དུ་ཐོག་མར་བརྟན་བཏགས་
 པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་
 སྐྱབས་ཀྱི་བརྟན་བཏགས་པའི་མིང་དེ་དོན་གཞན་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་
 གྲགས་པ་དངོས་མིང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གྲགས་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་
 པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲགས། གྲགས་པ་ཆོས་ཙན། དངོས་དབང་
 གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བརྟན་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་དེ་ཡང་ཆོས་ཙན།
 དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་
 བྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བརྟན་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་སྐྱད་འཇུག་ཐོག་
 གི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་སུ་གཅིག་པས་སྟེ་འཛིན་འཇུག་ །
 གཞན་སེལ་སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་དུ་བསྟན། སྟེ་དངོས་སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་
 དུ་མ་ལ་སྟེ་གཅིག་དོན་ལ་མེད་ན་སྟེ་འཛིན་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། ཐ། ལུས་གསལ་དུ་མ་
 ཆོས་ཙན། ལུས་པའི་སྟེ་འཛིན་གྱི་སྟེ་འཇུག་སྟེ། ལུས་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཐ། ལུས་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཙན། སེལ་ངོར་ལུས་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལུས་པར་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཆོས་ཙན། ཤེས་པར་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་རིགས་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ། ལུས་གསལ་དུ་མ་ཆོས་
 ཙན། ལུས་པའི་གཞན་སེལ་པའི་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་སྟེ་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། སེལ་ངོར་
 ལུས་པར་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བ་སྐྱད་ཡུལ་ཡང་གཞན་

སེལ་ཡིན། །བད་ཡི་ཡུལ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུག་
 ཡུལ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན། །དངོས་ཡུལ་སྒྲོ་ཡི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
 ལུང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལུང་གསལ་རང་མཚན་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཞན་སེལ་དེ་ལུང་གསལ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་པ་རང་མཚན་
 དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཕྱི། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་
 མ་བརྗོད་ཀྱང་ལུང་པ་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
 གཞན་སེལ་ལུང་གསལ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱན་ནས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལུང་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པའི་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་
 བརྗོད་པས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོ་ལ་
 དོན་དུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ། །འབྲུལ་པ་མེད་ན་བརྗོད་བྱ་མིན། །འབྲུལ་ན་བརྗོད་བྱ་རུང་བར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ །ལུང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་ལུང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་
 གཟུགས་བརྟན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་ལུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་ལུང་པ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་དེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 རང་རྒྱ་བག་ཆགས་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་ །རྟོག་
 པ་ལ་སྒྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འདོད་པ་ལྟར་ན་
 ལུང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ལུང་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་པ་
 ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལུང་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་བད་སྐྱར་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། རྒྱས། འོ་ན་ལུང་པ་ཞེས་པའི་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལུང་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་
 ལུང་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
 རོལ་ལུང་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྱོད་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ལུང་པ་མི་འཕྲོ་བ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ལུང་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས། ལུང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དོན་དུ་མ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་སྟེ་
 དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་ལུང་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །རྟོག་

པའི་རྣམ་པ་དེ་བུམ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེ། བུམ་
 པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པར་ཞེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་
 པ་བརྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བུམ་པར་སྐྱོ་བཏགས་པ་དེ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་བུམ་པ་རང་མཚན་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷེས། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་ངོར་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་དེས་ཁྱོད་བུམ་པར་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན། བུམ་
 པའི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་བརྟུང་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བུམ་པར་འབྱུལ་བ་དངོས་སུ་
 བརྟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ། བདའི་དུས་ན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན།
 བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་གསལ་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་ངོས་བུམ་པར་འབྱུལ་བ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་སྦྱི་དངོས་སྦྱེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། གཞན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་སྦྱི་
 དངོས་པོ་བ་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་བད་སྦྱོར་བ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པ་ནི། ཉེ། དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་མཐོང་བའི་གསལ་བ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་གཞན་པའི་རིགས་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚས་ཅན། དོན་
 རང་མཚན་དང་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱི་ལ་དངོས་སུ་
 སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱི་བསྐྱེ་བ་མེད་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱི་འཛིན་པ་
 མེད་པས་བསྐྱེ་བ་མེད། གཞན་ལ་རྟོག་གྲང་མཐོང་བས་བད་མི་འཛིན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་
 ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། གྲང་པོ་ནི། བད། དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། སྦྱི་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། སྦྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། གཞན། རྟོག་པ་འདས་པའི་སྐྱ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་
 དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། བད་དཔྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གྱི་
 བད་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཤེས་འདོད་པས་འཇུག་པར་
 ཐལ། གཟུགས་འཛིན་སྟོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའོ།
 གྲང་པོ་ནི། གྲང་། དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱ་དངོས་སུ་

འགོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་
 ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཀྱི་དོན་གཟུང་
 དོན་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 གླེ། མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དགོད། མྱོང་བྱེད་ཡོད་པའི་གཞན་ལན་དགག། རྟོག་
 མེད་ཡིན་ན་འདོད་པ་གྲུབ་པའོ། གྲང་པོ་ནི། གཞུགས། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞུགས་མཐོང་བ་ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 འདི་གཞུགས་སོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་འདི་གཞུགས་འཛིན་གྱི་
 སྒོའོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་
 གཞུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། རྟེ། གང་ཟག་
 གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། འདི་གཞུགས་སོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འདི་གཞུགས་
 འཛིན་གྱི་སྒོའོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་
 རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མི་སྟེ། བའི་ཕྱིར། རྟོག་ གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོག་པ་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྟེ། བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གཞུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་རང་དང་དུས་མཚུངས་པའི་ཅུམ་
 ཤེས་རྗེས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དེ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུགས་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་དེའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདུལ། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དབང་པོའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་པའི་
 མངོན་སུམ་མྱོང་བའི་སྒོ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། རང་། ལྟ་སྟེན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་
 འཛིན་པའི་སྒོ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་པའི་སྒོ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་
 ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་འཇལ་ཚུལ་གཅིག་པར་ཐལ། རང་ལུལ་ལྟོག་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་འདས་པ་ལ་
 འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན། ལྟ་སྟེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་དོན་རིག་འདས་པ་
 ཡོད་པ་རྗེས་དབག་གིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་དོན་རིག་འདས་པ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་
 པའི་མཐུན་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེ་ཡོད་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ། རྗེས་

དཔག་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུལ། འོན་ཀྱང་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ཕྱི་
 མས་དོན་རིག་འདས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་
 པའི་སྒོས་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། སྟེ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ལྷན་དུ་སྦྱེས་པའི་
 རྗེས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཅིག་སྟེ་མ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྦྱང་པའི་སྒོ་
 བས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་པའི་སྒོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟེ་ག་
 མེད་ཡིན་ཏེ། རང་ལུལ་ལ་བརྟེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟེ། རང་མཚན་སྤང་ནས་འཇལ་
 པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟེ་ག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རྗེས་ཀྱི་སྒྲ་
 དང་རྟེ་ག་པ་གཉིས་སྟེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གྲུལ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟེ་ག་མེད་
 འགའ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་ཁྱོད་པར་རང་མཚན་སྤང་ནས་རྟེ་གས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྟེ་ག་སྟེ་གསུམ་
 ཚན་པ་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། རྟེ་ག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟེ་ག་སྟེ་གསུམ་ཚན་པ་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འབྲས་ལུ་
 རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་རྒྱ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱབ་ཕྱིད་ལྷགས་བསྟན་སྦྱར་ཏེ་བསྦྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱབ་ཕྱིད་དགོད།
 ཉེས་སྤང་དགག། གྲུབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མིང་སྦྱོར་རྟེ་ག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། མིང་སྦྱོར་
 རྟེ་ག་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་བརྟེན་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱོད། ཁྱོད་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་གཟུང་དོན་ལ་ལྟོས་
 པས་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུལ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་དེས་རང་
 གི་བརྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བསྟེན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟེ་གས། གཟུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 དངོས་སུ་མི་སྦྱོད་པར་རང་གི་བརྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བརྟེན་ལ་ལྟོས་
 བས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དངོས་སུ་སྦྱོད་ཕྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཏན་ཚིགས་
 དུ་བ་དེས་རྟེ་གས་ཅན་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་མི་སྦྱོད་པར་ཐོག་མར་རྟེ་གས་འཛིན་སེམས་སྦྱོད་པ་
 བཞིན་ལོ། །དེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་རྟེ་ག་

གསུམ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་གར་གསུམ་གྱི་
 བརྟུག་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་བྱིར། གྲལ། སྦྱོན་མེད་དེ། གར་གསུམ་དེས་གར་གསུམ་གྱི་
 བརྟུག་དང་གར་གསུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 བྲ། གར་གསུམ་ཚོས་ཅན། གར་གསུམ་གྱི་བརྟུག་གི་དུས་སུ་གར་གསུམ་འཛིན་དབང་མངོན་
 བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གར་གསུམ་གྱི་བརྟུག་གི་དུས་ན་གར་གསུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 གྱི་གར་དོན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 གར་གསུམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གར་གསུམ་གྱི་བརྟུག་གི་དངོས་རྒྱ་དང་། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་གར་གསུམ་
 འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དྲ། གར་གསུམ་འཛིན་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གར་གསུམ་དེས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་གར་གསུམ་གྱི་བརྟུག་དོན་མེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གར་དོན་དང་གར་གསུམ་གྱི་བརྟུག་གི་གར་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། བརྟུག་བརྟུག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གར་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་
 འཇུག་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་བརྟུག་དོན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། སྟེ།
 དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟེ་ཅམ་ཡན་གར་འཛིན་པས་བརྟུག་ཡུལ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་མ་འཇུག་
 པ་ཚོས་ཅན། གར་དོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་སྟེན་ཡོད་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཐལ།
 སྟེ་ཅམ་ཡན་གར་འཛིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲ། གར་གསུམ་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་བདག་སྟེན་མིག་དང་། དམིགས་སྟེན་གར་གསུམ་ལས་སྦྱེ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་མཚན་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་བྱའི་མིང་ལ་
 རྩོད་པ་སྤང་། །མཚན་ཉིད་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་མདོར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་བྱིར། རྟེ་ཡི་ཐ་སྟོན་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་
 པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། རྟེ་པོ་ནི། གྲལ། དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྦྱེས་པར་མཚུངས་ན། དམིགས་སྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་
 ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་ཐ་སྟོན་མི་བྱེད་པར་བདག་སྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གོ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་འཇུག་པ་ལ་བརྟུག་

སྐྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ལའུལ་པ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་གོ་རུས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུབ་སྟེ། རྟོག་ལྡན་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་དེ་བརྟེན་
 སྐྱུར་བའི་དགོས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ཐུན་མོང་མིན་པར་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེ། སྐྱ་མའི་
 གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐོར་གྱི་
 སྐྱུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཡུལ་དབང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ལའུལ་པ་ལ་
 བརྟེན་སྐྱུར་བར་བྱ་བ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུབ། ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟད་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་སྐྱུར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐུན་མོང་མིན་པར་གོ་རུས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་། རིགས་པས་གནོད་
 པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར། དེ་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། རང་དོན་སྤྱི་ཡོད་ཡུལ་
 ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། རང་པོ་ནི།
 བསྟགས། དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 རྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཟུང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་མཐའ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཚིགས་ལྷན་པས་གསུངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འདི་
 རྣམས་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྣམས་ཀྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟགས་པ་དང་སྤྱི་མཆོད་གཉིས་སྤྱི་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་སྤང་། ལམས་
 པའི་གཞུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། ལུང་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། རང་པོ་ནི། རྟོན།
 ལུང་རྣམ་པའི་དོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རིགས་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་
 པ་མིན་ཏེ། དེ་རྟུལ་ཐན་ཟུང་པར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟུལ། ལུང་གི་མ་དེའི་དོན་ཚོས་འདྲ། རྟུལ་ཐན་དུ་མ་མ་
 ཚོགས་པ་བྱི་མས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། རང་པོ་ནི། གལ་ རྟུལ་ཐན་དུ་མ་ཚོས་
 ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛོན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མེད་པའི་

རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫོགས་དུ་མ་ཤེས་པས་འཛིན་ན་རིམ་གྱིས་འཛིན་པས་བྱུང་བོ་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཉིལ་སོགས་ཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཁྲ་བོ་
 ཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཞོག་སོགས་ཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། །སྣ་
 ཚོགས་གཞན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། །དུ་མ་ཅིག་ཙམ་འཛིན་ན་གཞན་ལ་འད་ཡོད་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། ཉིལ། འབྲས་སུ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཚོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་ཅིག་ཙམ་འཛིན་པར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདྲི།
 འཇུག་པ་མཐོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་ཡུལ་ཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡི་གེ་འདྲ་ཅིག་ཙམ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་མ། བཅ་མཁའ་ནས་རིམ་བཞིན་བབས་པའི་ཉིལ་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཙན།
 རང་ཡུལ་ཅིག་ཙམ་སྒྲུང་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་འཇུག་པ་མཐོགས་པའི་ཕྱིར། སྟོ།
 ཡུལ་འཛིན་པའི་སྟོ་རྣམས་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་ཅིག་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་
 སྒྲུང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་འཇུག་པ་མཐོགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཙན། དེ། ཡུལ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ཅིག་ཆར་
 དུ་སྒྲུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་
 ཐལ་བ་དགོད། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྒྲུང་བའོ། །དང་བོ་ནི། བྱེ། བྱེ་མ་ལེབ་དང་
 སྒྲམ་སུ་སོགས་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ཚོས་ཙན། དབང་ཤེས་ལ་ཅིག་ཆར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་
 ཙན་གྱི་རྫོགས་གཅིག་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣ་
 ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུང། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སྣ་
 ཚོགས་པ་དེ་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་རྫོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
 པའི་དམ་བཅའ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་
 དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་གཅིག་ཉིད་མེད། །སྣ་
 ཚོགས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། །རགས་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ཚུང་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་བོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྟེ། བྱེ་མ་
 ལེབ་ཀྱི་སྟོ་མེད་སྣ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཙན། རྫོགས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་

བྱིར། དཔེར་ན་ལོར་ལུ་རྩེ་མ་སྤངས་པའི་གཟུགས་བཞེན། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་རྣམ་
 པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པས་དོན་དང་མི་མཚུངས་སོ་ཞེན། སྟོ། སྤམ་ལུའི་ཁ་དོག་
 སྤྲོ་ཚོགས་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་
 སྤྲོ་ཚོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གྲལ། སྤམ་ལུའི་སྤྲོ་ཚོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྤྲོ་མེར་སྤྲོ་ཚོགས་
 ལ་རྣམ་པ་དབྱེར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་མིན་ནོ་ཞེན། སྤམ་ལུའི་
 ཁ་པོ་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་གི་སྤྲོ་ཚོགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ཚོགས་པ་
 མེད་དེ། དེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། སྤམ་ལུའི་ཁ་པོ་ནི་བཅོས་མའི་ཁ་པོ་ཡིན་པས་
 སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་ངོ་ཞེན། དུས། བཅོས་མའི་ཁ་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ལ་
 རིམ་ལྡན་དང་། དོན་མང་པོའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་། བཅོས་མིན་གྱི་ཁ་པོ་དབང་ཤེས་ལ་
 རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་དང་། དོན་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཁྱོད་པར་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དང་བཅོས་མིན་གྱི་ཁ་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཚུངས་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། གཞན་ལན་དགག། ཁྲུ་བ་
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་སྤྲོ་མེར་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྩ་ས་སྤྲོ་
 ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མ་ལུའལ་བ་ལ་རྩ་ས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གྲལ། སྟོ་མ་ལུའལ་བ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་སྤྲོ་ཚོགས་ཡིན་པའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། ཐ། ལུམ་སྤམ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ།
 སྟོ་མ་ལུའལ་བ་ལ་རྩ་ས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་བས་ཁྱོད་རྩ་ས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
 སྟོ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཡན་ལག་གི་རྩ་ས་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་མིན་ནོ་ཞེན།
 རིག། རིམ་སྤྲོ་ཚོགས་ཚོས་ཅན། སྟོ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་རྩ་ས་གཅིག་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རིམ་སྤྲོ་ཚོགས་དེ་ལ་རྩ་ས་རིགས་མི་མཐུན་འཕྲོད་པའི་
 ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེ་སྟོ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་ངོ་ཞེན། གཟུགས། ལྷན་པ་ཚོས་ཅན། སྟོ་
 མ་ལུའལ་བ་ལ་རྩ་ས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པའི་བྱིར། ཏེ། ལྷན་
 པ་ཚོས་ཅན། བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ཚོགས་དང་འདྲ་བས་
 སྤྲོ་ཚོགས་སུ་བཏགས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྲོ་
 ཚོགས་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར། དེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

ལྷན་པ་དང་སྣ་ཚོགས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། རིམ། དབང་ཤེས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སློ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱང་
 བས་ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེ། སློ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་
 འཛིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱ་པོའི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སློན་པོ་མཐོང་
 བའི་མདོན་སུམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཁྱོད་དང་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རགས་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་རྩྭ་བ་དགོད། བྱོགས་གཉིས་བརྟགས་ཏེ་ལན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྣ། སློ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་ན་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། ཁྱ་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱ་པོ་རགས་པ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། སློ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་རྩལ་སྣ་
 ཚོགས་སུ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྣམ་པ་བདེན་པ་མེད་པས་རྩལ་གཅིག་ཉིད་མི་འགྲུབ། བྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་
 པས་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བརྟུན་པའི་རྒྱུབ་བྱེད་དགོད། གཞུང་
 འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ། རྩུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ལེགས། །དེ་ལ་ཉ་
 ཅར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུབ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་བརྟན། གཏན་
 ཚིགས་དེ་ཡི་བྱོགས་ཚེས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེ། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱ་པོ་
 རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
 གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཅིག་མདོ་སྤེ་པ་ན་རེ། ཁྱ་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ལ་ཁྱ་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་
 སློན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཁྱ་པོ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློ། དེ་
 ཚེས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཁྱ་འཛིན་དབང་
 ཤེས་དུ་མ་དང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་གལ་ཏེ་
 རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་མི་
 བདེན་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་རྟུན་པས་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་
 རྟུན་པས་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱ་པོ་རགས་པར་

ལྷ་འཕྲི་ལྷ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་མེད་དེ། བྱི་རྩལ་དོན་དང་ནང་ཤེས་པ་གང་
 རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩས་སུ་སྤང་བ་འབྲུལ་བ་ཡིན། །དེས་
 བ་གཉིས་སྤོང་གནས་ལུགས་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་འཕྲི་ལྷ་པ་ན་མེ། བྱི་རྩལ་དོན་
 ལ་ལྷོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་
 བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་ནོ་ཞེན། ཡོངས། སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་གཅིག་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤ། སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་
 གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲ། དེ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་གཟུང་རྩས་དང་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འཛིན་རྩས་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་གཟུང་རྩས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲ། གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་
 པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སུང་པོ་ལ་བརྟེན་གཟུང་འཛིན་ཞེགས། །མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་
 ཞེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྤོང་། སུང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དང་དུ་
 ལྷ་འཕྲི་ལྷ་པ་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སློ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆ་ཚོས་
 ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱོད་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སུང་། མཚན་མཚོན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་
 རྩས་ཐ་དང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ་སྤང་དང་
 འགལ་བ་སྤང་། །ཀྱང་གིས་དེ་ཉིད་རིག་པ་སྤོང་། །བྱ་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྤ། ལྷ་འཕྲི་ལྷ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་
 བས་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྟེན་
 ཀྱིས་སང་བ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤ། ལྷ་འཕྲི་
 མཐོང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་སྤོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་

གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཤགས་བྱས་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། དེ། སྟོན་པས་ཐ་སྟེན་དུ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་སྣ་ཆོགས་
 རྣམ་དབྱེར་མེད། རོན་གྱི་སྣ་ཆོགས་རྣམ་དབྱེར་ཡོད། རྩམ་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འཐད་
 པའོ། གྲང་པོ་ནི། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱ་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།
 རྩམ་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། སྟོ་ལ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ལན་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འདེབས་པ་ནི། དེད་ཀྱིས། སྟོ་རྣམ་སྣ་ཆོགས་ངོ་བོའི་བྱིར། ཞེས་
 པའི་རྟགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བྱས་ཀྱི་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ་ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
 ལ། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པར་དབྱེར་མི་བྱས་པས་གཏན་ཆོགས་མི་
 འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱ་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་
 པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ལས་རྩམ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་དབྱེར་
 བྱས་ཀྱི་རྩམ་གཞན་དུ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྩམ་གྱི་རྟོག་པས་རྣམ་དབྱེར་
 བྱེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེན། སྟོ་སེར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རྩམ་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྟོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དངོས་སུ་རྣམ་དབྱེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་
 པ་ལ་སྟོ་སེར་དུ་ཞེན་ནས་རྣམ་དབྱེར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ལ་ཁྱ་པོ་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་
 བོར་བདེན་ཏེ། སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཟུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེན། རས་དང་བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་སེར་རྣམས་
 ཀྱང་རྩམ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ། རས་ཁྱ་བོའི་སྟོ་སེར་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དབྱེར་
 མེད་པར་ཐལ། རྩམ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐ། རས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཆོས་
 ཅན། ཡན་ལག་གི་སྣ་ཆོགས་ལས་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣ་ཆོགས་མེད་དེ། དེ་
 སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཤམ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩམ་
 གཅིག་མེད་ན་རྩམ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེན། སྟོན་
 པོའི་རྩམ་སྟོན་གཞན་དང་ཆོགས་པའི་རྩམ་སྟོན་བྱེད་པར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་

རྩམ་གཅིག་མེད་ཀྱང་རང་འབྲས་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་འབྲས་དབང་
 གེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་སོགས་སྐྱེན་གསུམ་
 པོ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩམ་གཅིག་མེད་ཀྱང་དབང་གེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་
 ཡང་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་སྐྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 རོག་སོགས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོང་། ཉེས་སྤོང་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩི། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་གེས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བ་
 ལང་རང་གི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཆར་མ་བཟུང་བར་ཐལ། སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་
 མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་རོ་གེས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཤལ། གལ་ཏེ་བ་ལང་དང་དེའི་
 ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་ཏེ། རྩད་གཞི་ལྷད་ཆོས་སུ་གྱུར་
 པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷད་གཞི་ལྷད་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་མ་སྒྲོ་གཅིག་
 གིས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་ །བ་ལང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བ་
 ལང་གི་ཡན་ལག་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ལྷད་གཞི་ལྷད་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་མ་
 ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་རྩ་བ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་རྩ་བ་དེ་
 སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྷད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་སྒྲ་མ་དེའི་
 ཕྱིར། ལྷད། ལྷད་གཞི་ལྷད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུན། བ་ལང་ཆོས་ཅན། ལྷོད་རང་
 གི་ཡན་ལག་དུ་མས་ལྷད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། ལྷོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་
 ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲ་ཆོགས་གཞན་དུ་གེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོང་། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རུང་། ལུམ་
 ལུམ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ལུམ་ལུམ་གཉིས་པོ་གཞན་དུ་མི་གེས་པར་ཐལ། ལུམ་ལུམ་
 གཉིས་པོ་གཞན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྷད་ཆོས་ཅིག་ཅར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སྒྲར་ལུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྩམ་འབའ་ཞིག་བཟུང་ནས་ཕྱིས་ལྷད་ཆོས་བཟུང་བས་གཞན་དུ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡོན། ལུམ་ལུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་འཛེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྤར་ཡན་ལག་ཅན་གཟུང་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་གཞན་ལ་འང་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ། གངས་
ཅན་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་འཛིན་དབང་གེས་ཚོས་ཅན། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་
གཟུང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་གཞོན་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཅིག་ཅར་གཟུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་གཞོན་པས་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དུ་མ་དབང་
པོའི་སྟོད་ལུལ་མིན། །དབང་པོའི་སྟོད་ལུལ་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་ཅན་ནི། དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྤང་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
དོན་འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ། །དབང་པོའི་སྟོད་ལུལ་མིན་
པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས། སྒྲ་ཚོས་ཅན། སེལ་ངོར་རྟོག་པ་དུ་མ་དང་ལྟན་
ཏེ། མ་བྱས་རྟག་སོགས་ལས་ལོག་པར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས།
སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། དབང་གསལ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྤང་
བ་མིན་ཏེ། དབང་གསལ་གྱི་ལུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོར། རང་རང་
རིག་བྱ་ཐ་སྤྲད་ཀྱིས། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ལུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དགོད། །བྱབ་པ་བསྐྱབ། །ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ དཀར་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གཟུང་ལུལ་དེ་
སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་རང་ལུལ་གསལ་མི་
གསལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཀར་འཛིན་མདོན་སུམ་དང་
དཀར་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་བདག་སྟེན་ཐ་དད་པས་རང་ལུལ་གསལ་
མི་གསལ་གྱི་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེན། སྟོ། དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ལྷ་པོ་ཚོས་ཅན། རང་
ལུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་སྟེན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས།
དཀར་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་འཛིན་དབང་གསལ་ལ་གསལ་བ་དང་དཀར་འཛིན་
རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ལུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་དང་སྒྲ་རྟོག་ལུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མཐོང་། བ་ལང་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མདོན་

ལུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་རྣམ་རྟེན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བ། མངོན་
 ལུམ་དང་སྐྱ་རྟེན་དངོས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བ་ལང་
 གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟེན་འཇུག་པའི་རྟགས་ལས་མངོན་ལུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་ལ་བ་ལང་གི་
 རིགས་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དཔོག་པ་དེ་ཡང་གསལ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་། བ་གསལ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྐྱ་རྟེན་གཞན་པ་མེད་ཀྱང་བ་ལང་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་སྐྱོ་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བ་ལང་གི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལས་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ལང་དུ་
 ངོ་ཤེས་པའི་སྐྱོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ॥

། གཉིས་པ་རྒྱུན་གསུམ་རྩྱུ་སྟོང་བཅས་ཏེ་ཡིད་གྱི་མངོན་ལུམ་བཤད་པ་ནི། མདོར།
 ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་བཞི། མཐའ་གཉིས་བརྟགས་པའི་
 རྩྱུ་དང་དགོད། ལྷ་མ་འཐད་པའི་གཞན་ལན་དགག། ལྷི་མ་འཐད་པའི་རང་ལན་བརྗོད། ཇོ་
 ལ་རྩྱུ་དང་བརྟུང་མར་དགག་པའོ། ཇང་པོ་ནི། ལྷ་ར། ལྷ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ།
 ཡིད་གྱི་མངོན་ལུམ་དེས་ལྷ་ར་དབང་པོའི་མངོན་ལུམ་གྱིས་གཟུང་ཟེན་གྱི་དོན་འཛིན་ནམ། མ་
 གཟུང་བའི་དོན་འཛིན། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་ཡིད་གྱི་མངོན་ལུམ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མིན་པར་
 ཐལ། ཆད་མས་གཟུང་ཟེན་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་ཡོང་བའི་རྒྱུད་ལ་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱིས་མ་གཟུང་བའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདས་
 ཕྱིར་ལྷ་ར་ཕྱོད་མཐོང་བ་མེད། མཐོང་ན་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པའོ། ཇང་པོ་ནི། ལྷ་ད།
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 གྱིས་གཟུང་དོན་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་
 གྱི་དངོས་རྒྱུའི་སྐྱ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ད། གལ་ཏེ་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་
 གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཟུང་
 ཟེན་གྱི་དོན་ལ་རྟེན་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་
 མ་སྐྱ་མས་གཟུང་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་བསྟན་ནས་འཛིན་པའི་མངོན་ལུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་

གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་
གསར་རྟོགས་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དདོས། ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་ཟུ་བྱི་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་ཏྲག་པའི་དདོས་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར།
ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་མངོན་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱེན་
གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་གྱི་
གཟུགས་འཛིན་ཏེ་དེ་འཛིན་པའམ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་
དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ལོང་བ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་དེ། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་
ལ་གཟུགས་ཆོས་སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་འོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ངེས་མེད་འཛིན་པ་སྤང་། །ཡིད་གྱི་
གཟུང་དོན་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་སྤང་། །དུས་མཉམ་དང་ན་གཟུགས་འཛིན་མིན་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། རང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་
ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་
ཁྱོད་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟེ། གལ་ཏེ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་
སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་དང་དུས་མི་མཉམ་པར་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མེད།
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མཉམ་མིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་
ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དུས། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་མངོན་
སུམ་གྱིས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མདོ་སྟེ་
བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་དུས་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་
ལ་མངོན་སུམ་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཕྱི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་

དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁོ་ན་
གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རྒྱུན་གསུམ་
གྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་གྱི་རྒྱས་ལྟར་བྱ་སྤྲུམ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མྱེད་བྱ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་སྟེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ནི། མདོར།
ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཁྱོད་ཁྱོད་རྟོག་པའི་ཉིད་ལ་བསྐྱེད། །མྱེད་བྱ་བཅས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཁྱོད་དེ་རྟོག་པ་མིན་ཏེ།
ཁྱོད་ལ་བད་དངོས་སུ་སྐྱར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བད་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རུས་སུ་
རིས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་ནང་དོན་བཅ་པོ་ཡིན་པ་དགག། །བདེ་སོགས་
ཕྱི་དོན་བཅ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པར་
ཐལ། ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་
བ་དེ་བདག་གི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་གཞན་གྱི་མྱེད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྐྱེད། །རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་དགག། ཡུལ་
གཞན་རིག་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏེ་གཏན་ཆོགས་
དགོད། །སྟོགས་ཆོས་རྒྱུན་གསུམ་མཚུངས་པར་བསྐྱེད། །རྒྱུན་གསུམ་མཚུངས་ལ་ཚུད་པ་
སྐྱང་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱུན་
གསུམ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་ལུ་རིགས་འབྲ་མི་འབྲ་དེ་
ཡིན་ན་རྒྱ་རིགས་འབྲ་མི་འབྲ་པ་ལ་ཁྱོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲོན། གཟུགས་
འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྟེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་
པོ་དེ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྟེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

དེ། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་རྒྱ་རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲེ་བྱེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
 ཁྱོད་རང་རྒྱ་རྒྱུ་གསུམ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ། གཞུགས་
 འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྟག་ཚོས་ཅན། གཞུགས་འཛིན་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་མཚུངས་ཀྱང་སེམས་གདུང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ།
 དེར་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཉིད་ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་སེམས་གདུང་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་རྟོག་པ་མཚུངས་ཀྱང་ཡན་ཚུན་ཁྱེས་ནས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་སྤྱོད་
 མེད། །སློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་སྤྱོད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ།
 དུས་མཉམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དགག་ བྱིས་འབྱུང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དགག་ གཅིག་
 གིས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག་ བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་དགག་ གཞུང་ཡུལ་
 འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། གཞུང་དོན་གཞུགས་ཐོར་ནས་བདེ་བ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཞུགས་ལས་
 སྐྱེས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིམ། ཐོག་མར་དབང་ཤེས་གྱིས་གཞུང་
 དོན་འཛིན། དེའི་རྗེས་སུ་ཡོད་ཤེས་གྱིས་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེལ་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེན། བདེ་
 བ་སྤྱོད་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། བདེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་བ་
 སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་བར་དུ་གཞུགས་སོགས་འཛིན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྤྱོད་
 པ་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པའི་བྱིར། བར་ཆད་མེད་པར་སྤྱང་ངོ་ཞེན། གཞུགས་སོགས་འཛིན་
 པའི་སློ་ཚོས་ཅན། གཞུགས་སོགས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱང་བར་ཐལ། གཞུགས་སོགས་འཛིན་
 པ་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གཞུགས་
 སོགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། གཅིག་ གཞུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གཞུང་དོན་དུ་
 བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་ན་གཞུགས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་
 བྱིར་དང་། ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བདེ་བ་དེ་རྩས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་

ཏེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་རང་གི་གཟུང་དོན་གཟུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་
 བྱིར། གཉིས། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀས་གཟུང་དོན་སོ་སོར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
 གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འཛིན་
 པར་ཐལ། བདེ་བ་རྒྱང་པས་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་སོ་
 སོར་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་ལུས་པས་རེས་འགའ་སྤྱོད་པོ་རྒྱང་པ་དབང་ཤེས་གྱིས་
 འཛིན་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་མ་གཟུང་ན་
 བདེ་བ་འཛིན་མི་ལུས་པའི་བྱིར། ལྟོན། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་
 བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་
 བས་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ། བདེ་བས་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཁྱོད་བསྐྱེད་
 པ་མེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། ལྟོན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་བྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལུང་མེད་སོགས་གྱི་གཟུགས་མཛེས་སོགས་མི་འཛིན་
 པར་ཐལ། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་བྱིར། ལྱབ་སྟེ། བདེ་བ་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱེད་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་མཐོང་བས་ལྱབ་པའི་བྱིར། ལྟོན། གཟུགས་འཛིན་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་གཟུགས་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། གཟུགས་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ། ཡུལ་
 གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཆོ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཞེ་
 ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྟག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པར་ཐལ།
 ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཅིག་གལ་ཏེ་ཉེར་ལེན་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་བདེ་སྟག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་།
 བདེ་སྟག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ལམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདུག་གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བདེ་སྟག་གཉིས་
 གྱི་བདག་སྐྱེན་ཡིན་པས་བདག་སྐྱེན་གཅིག་ལས་བདེ་སྟག་འགལ་བ་གཉིས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།
 དྲི། བདག་སྐྱེན་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་

མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་དང་།
 མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བདག་ཆེན་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ཡུལ་གཞན་རིག་ཕྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཉེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་རིག་སྟེ། འོན་གྱི་རང་ངོས་ནས་གཏད་
 པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཉེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་པའི་རྣམ་པ་རིག་པའི་བདེ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་ཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐོང་བ་ལ།
 ཕྱི་དོན་ཐོང་བ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན། དེ་ཆོས་ཅན། འོན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཐོང་བ་ལ་དོན་ཐོང་བ་བཏགས་ནས་བཤད་དེ། འོན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་བ་དེ་ཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དམིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཕྱི་
 དོན་ལེམ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བཟོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འགྲེལ། གངས་ཅན་པ་ན་མེ། བདེ་སོགས་ནི་ཕྱི་རྩལ་དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་དང་། སེམས་
 མེད་པའི་ལེམ་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་ཐུང་བུ་དེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 གྱི། རང་རིག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སོགས་གཞན་
 གྱིས་གཟུང་བ་དགག། །བདེ་སོགས་ཕྱི་རྩལ་ཡིན་པ་དགག། །བདེ་སོགས་སེམས་མེད་ཡིན་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་གཟུང་དོན་ཕྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་གྱི་གཟུང་དོན་
 ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུང་བུ་མ་དམིགས་
 ཏུགས་གྱིས་དགག། །ཏ་ཅར་ཐལ་པའི་རིགས་པས་དགག། །དེ་ཡི་ཉེས་སྟོང་བརྒྱད་མར་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རྩལ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདེ་སོགས་གཅིག་ཡིན་
 པས་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེན། ཐ། སྟོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་དད་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི།
 སྟེས་ལུ་དུ་མའི་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་མི་འདོད་
 གོམས་པ་ལས་དགའ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འཐུང་བར་ཐལ། ཉམས་སུ་ཐུང་བུའི་བདེ་སྟུག་
 གཉིས་ཀ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་གྱི་

རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་གོམས་པ་ལས་དགའ་གདུང་གི་བྱུང་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། སློའི་རོ་
 བོར་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་གོམས་པ་ལས་དགའ་གདུང་གི་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། དྲི། དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་དེ་བདེ་སོགས་མིན་པར་ཐལ། དགའ་གདུང་གི་རོར་ཉམས་སུ་
 བྱང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ན་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཤམ། དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། བདེ་
 སོགས་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སློའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིས་བུ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཀུན་དང་རིགས་ཐ་དད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་གྱི་ཟ་བ་པོ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲིས། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་མིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་མིན་པས་བྱུང་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་བདེ་སོགས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་བསལ་པའི་ཕྱིར། བྱི་རོལ་གྱི་
 བདེ་སོགས་དང་སློའམ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་དང་དེས་བཞག་པའི་འབྲས་
 བུ་མིན་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཟུང་
 འཛིན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བུ་དང་ཡུལ་ཆོས་
 ཅན། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདེ་སོགས་སེམས་
 མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་བྱ་ཡིན་པས་སེམས་སུ་བྱུང་། བྱོར་བྱེད་གཞན་
 གྱིས་བྱོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། གོམས་པ་ལས་དགའ་གདུང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞེན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་བྱང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱང་བྱ་དེའི་རང་བཞེན་མིན་ན་
 བྱང་བྱ་དེའི་བྱོར་བྱེད་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློ་བྱོར་ཐ་དད་མ་དམིགས་
 ཏེགས་གྱིས་དགག། བྱུང་པ་མ་དེས་མཚོན་པའི་དཔེ་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ།
 མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བུ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞེན་མིན་ཡང་སློའམ་ཆེན་པོ་
 ལ་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བདེ་སོགས་བྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོན། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན།
 ཉམས་སུ་བྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་རྗེས་ཀྱི་བྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤར་བའི་སློའམ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མྱིའི་དཔེ་དགག། །ནང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས།
 གློ་མྱོང་གཉིས་པོ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲེས་པས་གློ་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བར་སོང་བའི་ཆོ་ལྷགས་རྩལ་དང་མི་རྩལ་བཞིན་ནོ་ཞེན། རྟེ། དངོས་པོ་
 ལ་རྩལ་ཐ་དད་དང་རྩལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་
 རྩལ་གཅིག་དུ་མ་དམིགས་ན་རྩལ་གཅིག་མིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐ། མངོན་སུམ་
 གྱིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་
 གྱིས་རྩལ་གཅིག་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྩལ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་
 ཁྱབ་རྟགས། ལྷག །དངོས་པོ་ལ་འགའ་ཞིག་རྩལ་ཐ་དད་དང་འགའ་ཞིག་རྩལ་ཐ་དད་
 མེད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། རྩལ་དང་དགར་སོགས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་
 ཡང་རྩལ་ཐ་དད་མིན། གློ་དང་མྱོང་བ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་དུ་སྤང་ཡང་རྩལ་གཅིག་མིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩལ་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གསལ་པོར་སྐྱེས་
 པའི་ཆོ། ལྷག་བསྐལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་གློ་མྱོང་གཉིས་པོ་
 ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་སོ་ཞེན། གཅིག །གཟུགས་འཛོན་མིག་གི་རྩལ་
 པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་གསལ་པོར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ཚོར་བ་
 ལྷག་བསྐལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལྷག་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་
 མ་ལ་ཚོར་བ་ལྷག་བསྐལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ལྷག་བསྐལ་དེ་སྤར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡང་དག་གསལ་སྤང་སྐྱབ་སྟེ་རྩལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ནི།
 ཚད་མ་མདོར། རྩལ་འབྱོར་རྩམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འབྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུམ་མཐོང་། །ཞེས་
 པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་སྒྲོམ་བྱུང་བསྟན། །མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་
 བསྐྱབ། །བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ། བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་
 རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་གློ་དེ་ཚོས་ཅན།
 རྩལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
 གསལ་སྤང་བསྐྱེད་པའི་གློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གོམས་ལས་གསལ་སྤང་
 འབྱུང་བར་བསྐྱབ། །གསལ་བར་སྤང་བས་རྟོག་མེད་འགྲུབ། །ཡང་དག་མིན་ལའང་གསལ་
 སྤང་ཡོད། །ཚད་མ་ཡིན་མིན་བྱ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག །འཕགས་པའི་

བདེན་བཞི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་
 ལྟར་འབྱུང་སྟེ། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱལ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་འདྲོད་འཛིགས་སོགས་གོམས་པའི་སྒྲོ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ལྷམ། ལྷལ་
 འབྱོར་མའོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་
 དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷལ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་མི་
 གསལ་བར་སྒྲུང་བས་ལྷལ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་དེ། མི་ལམ་
 གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲན་པ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་
 ཀྱིས་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་
 ལས་ཀྱང་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། མི་སྟུག་པ་དང་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་བ་
 བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་མེད་དང་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། དེ།
 ཡང་དག་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཟད་པར་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་ན་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 རྟོན་བརྟན། གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་ལྷན་པར་དུ་འགྱུར་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་དེ་སྒྲོམ་པའི་
 སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ལས་
 བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་པའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྟུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་
 ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ཤེས། ཐུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུམ་པ་ལ་
 སྒྲ་དོན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྱལ་ཡིན་
 ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲ་དོན་མི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་མའོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྱལ་པ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་འབྲུལ་རྟོགས་ཕྱིར་མའོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ནི། མདོར།
 འཁྲུལ་དང་ཀྱང་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། དྲན་དང་
 མའོན་འདྲོད་ཅེས་བྱའོ། མའོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཞི་རུ་བསྟ། རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་
 བཤད། །བསྐྱད་པ་ལོགས་སུ་བཀར་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོན། མདོར་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བརྟན་དུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བཞེས་འདུས་ཏེ།
 བརྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དང་། རྟོག་ཏུ་ཐུང་པའི་དོན་ཅན་དང་།
 རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་ནམས་སུ་
 འདུས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རང་བཞིན་རྒྱས་
 བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་ལུའལ་པའི་ཤེས་
 པ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་
 གཉིས་དབང་པོ་ལས་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་མིན་པར་རྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན། རྟེས་
 དཔག་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རྟོག་པ་སྐྱ་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མིན་པར་རྒྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུའལ་པ་སྟོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད། །རྟེས་དཔག་སོགས་རྒྱབ་
 རྒྱས་པར་བཤད། །སྐྱ་མ་རྒྱབ་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟ། བརྟ་
 རྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་སུ་ལུའལ་རྒྱ
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེར་ལུའལ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། རྟོག་ཏུ་ཐུང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
 བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཛོན་པ་བརྟ་དཔེ་ལ་རྟོས་པའི་སྟོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ། བརྟ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་
 རང་ཡུགས་བརྟེན། །ཡོད་རྟོག་ཡིན་པའི་གཞན་ཡུགས་དགག། །དགག་རྒྱབ་གཉིས་གྱི་
 དོན་བསྟུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིར། མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་གྱི་ཆོག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རྟོག་པ་དང་བལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གྱིར་བཏང་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བལ་ཡང་ལུའལ་ན་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཅེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོག་མེད་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དཔེར་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།

དབང་ཤེས་ལུའུ་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པར་བྱེད་དེ། དབང་ཤེས་ལུའུ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་
 ཙམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རབ་རིབ་ཅན་དང་ལྷ་པ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་བསལ་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚིག་དོན་
 མེད་དེ། མདོན་སྤྲུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་གྱིས་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་སློ་ལུང་དང་རིགས་པས་དགག། རྟོག་པ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་ལུང་གིས་དགག། དབང་
 རྟེན་གཞན་ལ་མཚུངས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྒྲུང་གི་
 ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་
 རྩོད་སྒྲུབ་ལས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དག་ནི་ལྷ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་
 པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། གྲལ། ལུང་དེའི་དོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྷ་གཉིས་གསལ་སྒྲུང་
 གི་ཤེས་པའི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་གྱི་
 དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་གྱི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བ། དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཐལ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པ་མིན་པར་ཐལ། དབང་
 ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་འཛིན་བྱེད་གང་ཡིན།
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་
 གཉིས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་
 གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་བཞེ་ཡིས་དགག། གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིར། ལྷ་གཉིས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་
 བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
 ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཁྲལ་སྒྲུལ་དུ་འཁྱུལ་པའི་སྟོ་བཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་

ཡུལ་བརྗོད་པས་རང་ཉིད་སྒྲེ་བར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྟུན་ལ་སྟོན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་སྤང་བར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཉིད། གཉིད་ལོག་པའམ་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་ཡུལ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་འཛོལ་བས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀའང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་སྤང་བའི་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་དངོས་སུ་འཛོལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲི། སྒྲ་བ་གཉིས་གསལ་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཡིན་ནའང་ཆོད་མར་འགྲུབ་བ། རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཡིན་ཡང་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་སྟེ་ཆོན་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་མིད་པར་ཤེས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྟུམ་གཞག་བཤད། རྟུམ་གཞག་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་དོན་རིག་ཆོད་འབྲས་བཤད། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་ནམ་རིག་ཆོད་འབྲས་བཤད། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱུབ། རྟུམ་པ་རྒྱ་ནང་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་བསྒྲུབ། ཆོད་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་དགག། །བདག་གཅིག་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་རྟོགས་འཛོག་ལུས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། །འཛོག་ལུས་བྱུང་པར་གཉིས་ལྟན་དགོས། །དེས་ན་ཆོད་འབྲས་དོན་གཞན་མིན། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱ་བྱེད་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ། སྒྲིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་གང་རུང་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གང་རུང་གཅིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ལུས་པ་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་པོ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་འདིར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་རྟུམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ནང་

བས་རྒྱལ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་བྱར་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགོས། འོན་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤར་བ་དགོས་པའོ། འད-
 པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་འབྱེད་པར་བྱས། འཛམ་གྲངས་དབང་པོ་འཛོག་བྱེད་
 མིན་པའོ། འད་པོ་ནི། དྲེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་
 རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་
 ལས་ཇུས་གཞན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ འདབ་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་མི་
 གསལ་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་། དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་ཇུས་གཞན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་འབྲས་དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་བྱས། འཛམ་གྲང-
 པ་པོ་འཛོག་བྱེད་མིན་པའོ། འད་པོ་ནི། དྲེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་
 དགོས་ཏེ། དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་དུ་མ་ཤར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་
 མི་གསལ་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱོད་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་མ་
 ཤར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲེ། སྡོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། སྡོན་པོས་
 རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྒྱལ་པར་ཤར་བ་ཆོས་ཅན། སྡོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་
 སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་
 ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་ན། སྡོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 སྡོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྡོན་པོའི་རྒྱལ་པ་མ་ཤར་པའི་ཕྱིར།
 སྡོན་པོ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྡོན་པོའི་རྒྱལ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོན་པོའི་
 རྒྱལ་པར་ཤར་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆད་འབྲས་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཡིན་ཞིང་བྱ་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྲུང་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དྲེ།
 སྡོར་སྡུར་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྡོན་པོས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྒྱལ་པར་ཤར་བ་དེ་ཆོས་

ཅན། འོན་ལ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་འཛིག་པའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
 ལྟ་བུར་སྤངས་སྟེ། འོན་ལ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་པོར་རྟོགས་པ་
 འཛིག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་བྱ་ཆའི་ལུས་དེ་ཡ་མའི་གཟུགས་དང་
 འདྲ་བར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་ཆ་དེས་ཡ་མའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་དགག་ ཁོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི།
 དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། དབང་དོན་ཕྲད་པ་དང་། ཁྱད་
 བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་སྒྱུབ་བྱེད་མིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་
 དང་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ། ཁྱབ་སྟེ། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་སྒྱུབ་བྱེད་གསུམ་
 གྱི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་འཛིག་བྱེད་དེ། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་སྒྱུབ་བྱེད་
 དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་དོན་རྟོགས་འཛིག་བྱེད་མིན། །
 ཁྱད་པར་འཛིན་པ་འཛིག་བྱེད་མིན། །དབང་དོན་འཕྲད་པ་འཛིག་བྱེད་མིན། །གོམས་ལས་
 འདུས་བྱས་འཛིག་བྱེད་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀླ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་
 ཅན། དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱན་གྱི་མཚུངས་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པ་
 སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདྲིས། དབང་པོ་
 དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་
 ཡང་ཡོད་དེ། དོན་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི། ཡོན་ཏན་སོགས་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་
 བར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོ། ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་པའི་
 སྟོ་ལའང་འགྲོད། །བྱ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་ཡུལ་
 ཐ་དད་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་གཞག་འཛིག་གི་བསྒྱུབ་བྱ་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དོན། གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དུས་སྤྱིར་འབྱུང་བས་དོན་
 གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ལ་ཁྱེད་གྱི་
 རྗེས་སུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་གྱི་དོན་དེ་ངེས་ཤེས་འདེན་པའི་

རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སློ་གཉིས་པོ་ཚེས་ཅན། རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གཞུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སློ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན་
 སློ་དེ་གཉིས་ཚེས་ཅན། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐོལ། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ལྷུང་པ་ཁས། ལྟོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཉེ། སློ་འཛིན་དཔང་པོའི་མདོན་
 ལུས་ཚེས་ཅན། ལྟོད་ཀྱི་རྩལ་གཅིག་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་གཞག་ཏུ་རུང་སྟེ།
 ལྟོད་ཀྱི་རྩལ་གཅིག་ལ་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཆ་དང་། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདུག་ལུས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། ལུས་
 པའི་ཚེས་ཀྱན་དང་འཕྲད་པར་ལྷན་པར་མེད་ན་ཡང་། ལུས་པའི་གཞུགས་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་
 དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལུས་པའི་སྐད་ཅིག་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲད་པར་ལྷན་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་ལྟོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཉེ། ལུས་པའི་ཚེས་ཀྱན་དང་
 འཕྲད་པར་ལྷན་པར་མེད་ན་ཡང་། ལུས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་
 པར་ཤར་བ་ཚེས་ཅན། ལུས་གཞུགས་རྟོགས་པའི་མདོན་ལུས་ཀྱི་སྐྱུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྣ་མས་ཕྱི་མ་དོན་སོ་སོར་འཛིན་
 པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས། དོན་སོ་སོར་
 འཛིན་པར་འདུས་བྱས་པ་དེ་ཚེས་ཅན། དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིན་མི་རུས་པར་ཐལ། དོན་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། དོན་རྟོགས་དང་དོན་འདྲ་བ་
 ཚེས་ཅན། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ལྷུང་
 པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཐ་དད་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་འཛིན་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱ། བྱ་བ་དང་
 བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཅན། རྟོག་པ་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་
 ཏུ་མེད་དེ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ། དཔེར་ན་སྤྱ་གྱིས་ཤིང་གཅོད་པ་སྤྱ་བྱ་ལ་
 ལས་ཤིང་དང་གཅོད་བྱེད་སྤྱ་གྱི་གཉིས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཤིང་
 དུམ་བུར་སོང་བ་ལ་བྱ་བ་དང་སྤྱ་གྱི་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་སྟོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་
 དམ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད། ཁ་སྐྱད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཤད་པའོ། ཁང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྤང་བ་དོན་འབྲས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱུབ། སྤང་བ་

བྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་
 འཛིན་རྒྱུ་གཞན་བདེན་པ་དགག། །དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་
 རྟེ། བྱི་དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་བསྐྱབ། །རང་
 ཉིད་རིག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དོན་གཞན་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྐྱབ། །མེད་ཀྱང་སྤང་བ་
 འབྲུལ་ངོར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱི་དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དྲི། །བརྗོད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་དོན་རིག་
 འབྲས་བུར་འདོད་ན། དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། གཟུགས་སྐྱོ་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གར་
 བའི་མངོན་སུམ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་གང་གིས་དོན་རིག་ཏུ་འཛིག། །དོན་དང་འདྲ་བའི་
 བྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དགག། །སྐྱེས་ལ་
 འདྲ་བས་བསྐྱབ་པ་དགག། །དེས་དང་བཙས་པས་བསྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུལ།
 དོན་དང་འདྲ་བ་ཚོས་ཙན། དོན་རྟོགས་པའི་འཛིག་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་དོན་
 རྟོགས་པས་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར། འོ་ན་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་དོན་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། དོན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཙན། རིགས་པས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་
 མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མྱོང་བ་ཉིད་མི་བྱུང་པའི་བྱིར།
 རུལ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་བྱི་དོན་རུལ་སྤུང་དང་འདྲ་བ་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར། དྲི། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་བྱི་དོན་ལས་བྱི་
 དོན་དང་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱི་དོན་དེ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར།
 ཡིན། གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་
 པས་དོན་རྟོགས་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཁུབ་པ་མ་ངས་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི། དོན་དང་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་དོན་མྱོང་བའི་བྱིར་འཛིག་བྱེད་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན། རྩོམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཚོས་
 ཙན། རྩོམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདྲི། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་དང་། དོན་ལ་ངས་པ་འདྲེན་
 རུས་གསུམ་ཚིགས་པ་དེ་དོན་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲང་། དེ་ཚོས་ཙན།
 དེའི་འཛིག་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དོན་སྤང་གི་

ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་
 དོན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སྤང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ། དོན་
 ལྷང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱི་དོན་མྱོང་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བྱང་བྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར། དོན་ལྷང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམས་
 སུ་བྱང་བྱ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་རང་དུས་སུ་ལྷང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ། དོན་ལྷང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་དོན་དུ་ལྷང་བའི་རྣམ་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་པ་དེ་དོན་ལྷང་གི་
 ཤེས་པས་བྱང་བྱ་རྩལ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེ།
 སྟོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་པོ་མྱོང་བར་
 གཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་པོར་གཞག་པའི་ཕྱིར།
 རྟེ། སྟོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་
 རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་གཅིག་ཉིད་
 ལ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། རང་གསལ་དུ་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་
 པ་ནི། རྟེ། གལ་ཏེ་སྟོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྟོན་
 པོར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དང་སྟོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་མིན་པར་ཐལ།
 དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་ །སྟོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་
 དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྤང་གི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲ་ཤད་འཛིག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་
 བཞིན། ལྷ་པ་ནི། གྲང་། དོན་ལྷང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟོན་དུ་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཆོ། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟན་
 པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། འབྲུལ་འོར་སྤང་བ་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་
 གྱི་དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེས།
 བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྟོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབྱུང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་
 འབྲས་བུར་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་པོ་རིག་པ་གང་ཞིག །དབྱུང་ན་རིག་བྱ་དོན་གཞན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤང་བ་མྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པ་ལ་

གསུམ་སྟེ། བྱི་དོན་དངོས་སུ་སྤང་ལ་སྦྱབ་ཁྱེད་མེད། །སྤང་བ་བྱི་དོན་ཡིན་ལ་གཞོད་ཁྱེད་
 ཡོད། །དེས་ན་ཚུལ་གཉིས་སྟོན་ནས་རང་རིག་བསྦྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ། བྱི་
 བྲག་སྦྱབ་པ་ན་ལེ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་རང་དུས་སུ་སྤང་བའི་བྱི་དོན་དངོས་སུ་ཁྱོད་ན་ཁྱོད་ལ་
 ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མེས་མ་ཙམ་པ་ཆོས་ཙན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་བྱི་དོན་དངོས་སུ་
 ཁྱོད་ན་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 སྤང་གི་ཤེས་པས་རང་དུས་སུ་སྤང་བའི་བྱི་དོན་དངོས་སུ་ཁྱོད་བ་ལ་སྦྱབ་ཁྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུལ། སྦྱབ་ཁྱེད་མེད་པ་མ་
 གྲུབ་སྟེ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་སྤང་དབང་
 ཤེས་ལ་སྟོན་པོར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་བྱི་དོན་དངོས་མིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱི་དོན་
 དངོས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པ་ན་བྱི་དོན་དངོས་
 ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར། ཅི་ལྟར་གཞོད་ན། མཐོང་། དེ་ཆོས་ཙན།
 བྱི་དོན་དངོས་མིན་ཏེ། སྤྱོད་སྤང་དབང་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་ངེས་འགའ་ལྟོག་པའི་རྟགས་གྱིས་རྒྱ་བྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅི་ན།
 འདྲིར། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་མེར་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཙན། བྱི་དོན་ཡོད་མེད་གྱིས་
 ངེས་འགའ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་སད་ཁྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཚད་མ་ཚད་གིས་ངེས་འགའ་སྟེ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལེ། དེ་ཆོས་ཙན། བ་སྤྲད་དུ་གཟུང་བར་སྤང་བ་
 དང་འཛིན་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བ་སྤྲད་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་དུ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ཁྱོད་བ་དང་། རྗེས་གྱི་བྲན་ཤེས་གྱིས་བྲན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
 གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བ། དེ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པར་ཁྱེད་པའི་འཛིན་
 རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཚུལ་གཉིས་པ་
 ཙན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བ་སྤྲད་དོན་རིག་ཆོད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཆོད་འབྲས་དངོས། གཞལ་བྱ་བསྦྱབ། འབྲས་བུ་བསྦྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ།
 བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྤྱོད་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་བ་སྤྲད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་
 བུར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་འདོད་མི་འདོད་དུ་ཁྱོད་བ་ལ་
 བ་སྤྲད་དུ་བྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་ཁྱོད་བར་འཛིག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུལ། དེ་

ཚུལ་ཅན། བ་སྐྱད་དུ་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་གཞལ་དུ་རུང་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་
 བར་སྐྱད་བའི་ཆ་ལ་བ་སྐྱད་དུ་བྱི་དོན་དུ་གཞལ་པའི་བྱིར་ཉེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བར་
 སྐྱད་བའི་ཆ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཤམ། དེ་
 ཚུལ་ཅན། བ་སྐྱད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱུབ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བར་སྐྱད་
 བའི་རྒྱལ་པ་རིག་པ་ལ་བ་སྐྱད་དུ་དོན་རིག་པ་འཛོག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རིག་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྐྱབ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ། བྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པར་བསྐྱབ་པའོ། གྲང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱི་དོན་མྱོང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། གྲེ་ཡི་ཉེས་སྦྱོང་
 རིགས་པས་དགག། གྲེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པའོ། གྲང་པོ་ནི། བྱི་ དོན་
 སྐྱད་གི་མངོན་སུམ་ཚུལ་ཅན། བ་སྐྱད་དུ་བྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱུབ་སྟེ། བ་སྐྱད་
 དུ་བྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་ལ་སྐྱད་བའི་རྣམ་པ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མྱོང་བ་ལ་བ་སྐྱད་དུ་བྱི་དོན་འདོད་
 མི་འདོད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱི་དོན་དངོས་སུ་མྱོང་
 བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱི་དོན་དངོས་སུ་མྱོང་ན་དོན་གཅིག་ཉིད་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་
 ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱིས། དོན་གཅིག་ཉིད་འདོད་མི་འདོད་
 དུ་མར་ཁས་བླངས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་དབང་གཉེན་གཉིས་
 ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཀས་ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་
 གཉིས་ཀ་མྱོང་བར་ཐལ། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །
 ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ལྷ། གཤམ་ཉེ་མ་མཐོང་
 བའི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱབས་ནས་ཅིག་ཤོས་མྱོང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ལྷ་ས་
 བྱིན་གྱི་གཟུགས་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རྟོགས་པར་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ལྷ་ས་བྱིན་
 ཀྱི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་འདོད་མི་
 འདོད་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ནར་མཐོང་བའི་བྱིར། དུ། མ་མཐོང་བའི་ལས་ཚུལ་ཅན། དོན་
 ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། གང་ཞེས། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་
 འདོད་མི་འདོད་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ནར་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཤམ། གཤམ་ཉེ་བྱི་རོལ་
 ཀྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྐྱད་བ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ཅི་ལྟ་

བ་བཞིན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏེ། དབང་ཤེས་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་དོན་གཅིག་ཉིད་
 མཛེས་མི་མཛེས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་དོན་མཛེས་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཕྱིས་འཆི་
 ལྷས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་ཆེ་མི་མཛེས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏེ། ཕྱི་རོལ་
 དོན་ཞེས་པའི་དག་དོན་དགོང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་མིན་
 དབྱེ། གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོང་། ཆད་འབྲས་གཉིས་པོ་ཡུལ་གཞན་
 འགྲུབ་པ་སྟོང་། དོན་རིག་འབྲས་བྱུང་བཤད་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བའོ། འད་པོ་ནི། ཕྱི་
 དོན་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བྱུང་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཆད་མར་འགྲུབ་རོ་ཞེ་ན། ཏེ།
 ཕྱི་དོན་སྟོག་ན་མོའི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་གཞལ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་ཆད་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། འཛིན་
 རྣམ་ཆད་མར་འཛིན་པ་དེ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་འཛིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གྲང་། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་
 སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གཙང་མི་གཙང་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཕྱི་
 དོན་གཙང་མི་གཙང་དུ་གཞལ་པའི་ཕྱིར། ཏེ། ཐ་སྐྱོད་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དོན་དང་
 འད་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་སྐྱོད་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དབྱེད་ན་
 རང་རིག་པ་བསྒྲུབ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གཙང་མི་གཙང་དུ་
 སྒྲུང་བ་ཐ་སྐྱོད་དུ་དོན་གཙང་མི་གཙང་དུ་གཞལ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཆད་འབྲས་
 གཉིས་པོ་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཏེན། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པའི་ཆད་འབྲས་གཉིས་པོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབྱེད་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་
 དོན་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཐ་སྐྱོད་དུ་དོན་དང་དབྱེད་ན་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟེན་། འོ་ན་སྒྲུང་དོན་རིག་འབྲས་བྱུང་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བྱུང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུང་དོན་རིག་འབྲས་བྱུང་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲུང་དོན་རིག་
 འབྲས་བྱུང་བཤད་པ་དེ་ཐ་སྐྱོད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་འཛིན་ཅེ་ན། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
 དོན་ཁྱོད་གྱི་གཞལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་དེ་ཁྱོད་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་གཤམ་ཆོས་ཅན།
 བ་སྟན་དུ་ཕྱི་དོན་ཁྱོད་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། བ་སྟན་དུ་ཕྱི་དོན་དེ་ཁྱོད་གྱི་སྣང་བའི་དམིགས་
 རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ། དོན་སྣང་གི་གཤམ་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་
 དོན་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་དོན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་དོན་གྱི་རྣམ་
 པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་ལ་སྣང་བའི་རྟ་སྐྱང་གི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
 ལུང་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསལ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ།
 ཆོས་གསལ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལའང་དོན་མཁུར་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྣམ་པ་རྒྱུན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་རྒྱུན་
 པས་དེ་ལ་རང་རིག་མིན། །བདག་ཉིད་འཇལ་ཆེ་རང་རིག་ཆད་འབྲས་བརྒྱབ་པ་ལོ། །དང་
 བོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་སྣང་། །སྣང་བ་དེ་ལ་ཆད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་གཞག །སྣང་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག །བདེན་པ་མེད་ན་
 འབྲུལ་པ་འང་མེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཀྱན་བརྟམ་སུ། གང་ཆོས་སྣང་བ་དེ་གཞལ་
 བྱ། །ཆད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས། །འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་
 དུ་མ་བྱས། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་རི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། སྟོ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་གཤམ་ཆོས་ཅན། དོན་
 ལ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དབྱེར་མེད་
 ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 རྒྱ་མའི་སྤྲུལ་སྟེང་གིས་བསྟན་པའི་མིག་གཤམ་གྱི་ངོར་འཛིན་དུ་མ་སྤྲུལ་རྟ་སྐྱང་དུ་མེད་ཀྱང་རྟ་
 སྐྱང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟ་སྐྱང་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་སྟེང་གི་མཐུས་གསར་དུ་སྟེས་པ་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། དེ། འཛིན་དུ་མ་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། རྟ་སྐྱང་སྤྲུལ་སྟེང་གིས་དུ་སྟེས་པ་མིན་
 ཏེ། སྤྲུལ་སྟེང་གིས་མ་བསྟན་པའི་མིག་གཤམ་གྱིས་རྟ་སྐྱང་སྤྲུལ་སྟེང་གིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཐག་རིང་ཕྱང་མའི་གྱི་ཐང་ལ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ཆེན་པོར་མ་སྟེས་ཀྱང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན།
 གཉིས་པ་ནི། གཟུང་། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་གཤམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་
 སྟན་དུ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ལ་འབྲུལ་ངོར་གཟུང་འཛིན་
 རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྟན་དུ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱོམས་ཚུལ་བསྒྲུབ། གཏན་ཚིགས་དགོང་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དྲེ། བློ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་ན། བླ་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བླ་པོ་སྒྲ་ཚིགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་དུ་མར་བདེན་ནམ་གཅིག་ཏུ་བདེན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་བླ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚུལ་ཅན། བྱོང་ལ་བླ་པོ་སྒྲ་ཚིགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་དུ་མར་མི་བདེན་
 པར་ཐལ། དེ་བདེན་ན་བྱོང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་
 བླ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བླ་པོ་སྒྲ་ཚིགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཚུལ་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ།
 དུ་མར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདེ་སྟག་སྟགས་ཇུས་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པར། བླ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བླ་པོ་སྒྲ་ཚིགས་སུ་
 སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚུལ་ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བློ་གཟུབ་ཏུ་གསལ། གཉིས་པ་ནི། གྲང་། འོན་སྒྲུང་གི་
 ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚུལ་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་
 དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚུལ། གལ་ཏེ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྱུལ་བ་སྟེ། བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་བ་དང་། ཚུལ་མཐུན་མཐོང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྱུལ་
 པ་སྟེ། བ་ན་ཚུལ་མཐུན་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ལྷན་པར། འོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚུལ་
 ཅན། བྱོང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྱུལ་བ་དེ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་བའི་ཚུལ་མཐུན་ཆད་
 མས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོང་འོན་སྒྲུང་སྒྲ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་
 ཤད་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཚུལ་མཐུན་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 འཛིན་རྣམ་བདག་ཉིད་ཕྱོད་བ་རང་རིག་གྲུབ། །རང་རིག་ཆད་འབྲས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྲུབ། །
 རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྣམ་རྒྱུན་པའི་
 ལུགས་ལ་རང་རིག་ཆད་འབྲས་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། དྲེ། འོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚུལ་ཅན། བྱོང་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་དེས་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོང་རང་ལུལ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་འཛིན་རྣམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་རྣམ་ཚུལ་ཅན། རང་

རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མཚན་པར་རྒྱས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར།
 རོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བ། ཁྱོད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་
 རྒྱུ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་བཤེན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་། འདོད་ཆགས་གཞལ་
 བུར་གཞག་པའི་ཆོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་བུའ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་
 བློ། དྲི། ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་རུང་སྟེ། རང་ཉིད་
 ཁྱོད་བའི་རོ་བོར་སྒྲུས་པའི་བྱིར་ཞེས་འདོད་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ལའང་རོན་སྒྲུབ་གི་
 ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་རུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚད་མ་དང་། རང་གཞལ་བ།
 དང་། དེ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཁྱོད་བའི་རོ་བོར་སྒྲུས་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་འཕམ་རང་ཁྱོད་བར་རུང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་
 གིས་རང་རིག་ཚད་མར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བདུག། ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཚོས་ཅན།
 འདིར་འཛིན་རྒྱུ་དང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཉིད་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རིག་ཚད་མར་
 བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་ཏེ། ཁྱོད་རང་རིག་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་ཚད་མར་བཤད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་གཞག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་
 རིགས་པ་བཤད། །རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུལ་ཤེས་དེ་ཤེས་བཤད་དེ་བསྒྲུབ། །དུས་བྱིས་བྲན་པ་
 བཤད་དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། རོགས་པ་ཡོད་མེད་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་བསྒྲུབ། །རྒྱུ་པ་མང་
 རུང་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་བསྒྲུབ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། །དབང་པོ་
 གསལ་དང་མི་གསལ་ཁྱད་ལས་བསྒྲུབ། །མེད་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་བས་བསྒྲུབ། །
 ཉེ་རིང་བར་མའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས་བསྒྲུབ། །གཟུང་ལུལ་འགགས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པས་
 བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་ལ་རོན་གྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲུས་པས་བསྒྲུབ། །རོན་མེད་རོན་
 གྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་བས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། ལུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་
 བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་རོན་ལ་མདོ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་

གཉིས་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པ་ལྟ་སྟེ་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཡུལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཁྱོད་ཀྱི་
 རྒྱར་མཚུངས་ན་ཡང་ཁྱོད་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ལུན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྟེ་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་ལ་སོགས་པ་བྱའི་རྒྱ་ཡིན་ནའང་། བུ་ཆེ་དེ་ལ་
 མ་གང་རུང་གི་གཞུགས་དང་འདྲ་བར་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ། གཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་
 རྒྱུ་གཞན་གཉིས་གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱར་མཚུངས་ན་ཡང་ཁྱོད་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གཞུགས་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རོན་མེད་ཕྱིར་ན་རྣམ་མེད་དོགས་པ་མེད། །རོན་དང་ལུན་པར་འདོད་པའི་
 གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོན། གཞུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་དོགས་པ་སྟེ་སྤྲོད་དེ། རོན་ཉིད་དངོས་སུ་སྤྲང་བར་
 འབྱུལ་པའི་ཕྱིར། འདས། འདས་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་རང་
 ཉིད་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་ཡོད་ཅིང་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བ་
 རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་
 དོན་ལུན་ཡིན་པ་དགག། །ལུན་པ་མིན་པའི་དོན་ལུན་དགག། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ལུན་
 དགག། །རྣམ་པ་དོན་ལས་སྟེས་པ་དགག། །རྣམ་པ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྟོ། འདས་པའི་སྟོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་སྤྲང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོའི་
 རིགས་མ་ཡིན་རྟེ། སྟོ་སོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོན་པོའི་རིགས་དེ་
 རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྟོན་པོའི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་
 སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྟོན་པོའི་རིགས་དེ་ཆོས་
 ཅན། སྟོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྟེད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། མིང་། མིང་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་པ་སྤྲང་མིང་སོགས་བཞེད་ན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ། དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞུང་དོན་ཅན་མ་ཡིན་རྟེ།

རང་གི་གཟུང་དོན་འཕེན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཐོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དྲན་
 ཤེས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕན་ཡོན་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཁྱིལ་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་
 སྟོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་
 སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དོན་
 གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དྲན་པ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མིན་གྱི་དྲན་
 བུའི་དོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྟེ། སྟོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྟོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེ་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་འགགས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྗན་ན། སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྗན་པར་ཐལ། དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། རྣམ་
 དྲན་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་ཐད་པའི་མཐོང་རུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདུག །དོན་ཡིན་ཡང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཁོ་ན་ལ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བས་
 གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དྲན་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་པོས་
 བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། དྲན་པ་པོའི་སྟོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 རྟེ། གཤམ་ཏེ་དྲན་པ་པོས་བརྗོད་པའི་ཆེ་རང་གི་སྟོ་ལ་སྣང་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་ཅིང་། ཉན་པ་
 པོས་རང་གི་སྟོ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོའི་
 སྟོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ལ་མཆོམས་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་
 ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྟོའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྱུལ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྟོ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྱུལ་པའི་ཞེན་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་མང་ཏུང་བྱེད་བྱས་ཡོད་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་པོ་
 རྣམ་པ་གཉིས་པར་བསྟན། བྱི་མ་རྣམ་པ་རེ་རེས་ལྟག་པར་བསྟན། །རྒྱལ་དེས་རྣམ་པ་ཅས་
 མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་རྗེས་ཀྱི་བྲན་
 ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩོག་ཁྱབ་རྟགས། གཉིས་པ་ནི། འདྲི།
 གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་
 གློ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་རྣམ་པ་དེ་རེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ཅན་དང་། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས། འཛིན་
 རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་རང་རང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་དམིགས་པར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རོན་འབྲས་ཡིན་པས་བསྟེན་ཏེ་ཅང་ཐལ། རྟོན་དང་བསྟེན་པ་
 འདྲ་བ་ལས་གཞན་མིན། འདྲ་པའི་ཕྱིར་ན་རོན་དང་བསྟེན་པ་བསྟན། གཞན་དུ་ཕྱི་མ་བསྟེན་
 པ་མེད་པར་ཐལ་པོ། རྟོན་པོ་ནི། རྟོན། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
 བས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རོན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་བྲན་ན་རོན་ཡང་
 བྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ཚེས་ཅན།
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བྲན་ན་ཁྱོད་བྲན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བྲན་པས་ཁྱབ་
 པར་ཐལ། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རོན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རོན་དང་ལྷན་
 ཅིག་བྲན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་བུམ་བྲན་ན་རྩ་མཁན་བྲན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལ་རོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་རོན་དང་ལྷན་ཅིག་བྲན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱད། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
 རོན་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་རོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་
 པ་ལས་གཞན་མིན་པར་ཐལ། རོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོད་ལ་རོན་
 གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདྲ་བ་ལས་མཚོ་མ་གཅིག་དུ་བསྟེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་ནི། ཏེ། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚུལ་གཉིས་པ་
 ཅན་མིན་པར་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡིན་ན་རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཁྱོད་ལས་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་འཛིན་རྣམས་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་མཆུངས་པའི་
 ཕྱིར། དྲི། སྡོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དུས་སུ་སྤང་བའི་སྡོང་པོའི་རྣམ་
 པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེར་རྗེས་ཀྱི་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི།
 གཞན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་བྲན་པ་ལས་
 གཞན་དོན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་བྲན་ན་སྡོང་སྤང་དབང་ཤེས་སྤང་ཅིག་
 དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁོན་དོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་བྲན་གྱི། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་
 མ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་མི་བྲན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁོན་སྡོང་པོའི་
 དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱི་དོན་
 བཀག་ནས་ཚུལ་གཉིས་བསྟུབ། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སྤང་བ་བྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག། བྱི་དོན་གཞན་གྱི་སྟུབ་བྱེད་དགག། བྱི་དོན་
 མེད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་དགོད། རྩབ་པ་བསྟུབ།
 སྟུབ་དོན་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས། སྡོང་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྡོང་པོར་
 སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྡོང་སྤང་དབང་ཤེས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་ཏེ། སྡོང་སྤང་དབང་
 ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམས་སྡོང་སྤང་དབང་
 ཤེས་དང་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་སྡོང་པོར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མི་སྟུབ་སྟེ། ཐ་
 དད་དུ་མི་བདེན་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་
 སྤང་བའི་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན། གཏན་ཆོགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡོ་སེར་གཉིས་ལ་
 ཞུགས་སོ་ཞེན། སྟོ། ཐ་སྤང་དུ་སྡོ་སེར་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་
 ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་དམིགས་ན་ཅིག་ཤོས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟུང་།
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམས་གཞན་ལ་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲི། ཚུ་བའི་སྟུང་བ་དགོད། གཉིས་
 པ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་བྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པར་སྟེ་པས་དེའི་སྟུབ་བྱེད་བྲིས་པ་ན།
 རྟུ། སྡོ་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་

དམིགས་སྒྲིལ་ཡོད་དེ། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིལ་མེད་ན་ཁྱོད་མི་སྒྲིལ་
 དང་། རེས་འགའ་སྒྲིལ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཤམ། དེ་ཆོས་ཙན། དམིགས་སྒྲིལ་ཕྱི་
 འོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་སྒྲིལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྒྲིལ་གྱི་
 སྒྲིལ་གི་དོན་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་ལས་རེས་འགའ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཕྱི་ཕྱོད་པོ་གཤམ་ཕྱི་ཕྱོད་འཐད། ཤེས་ཕྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པར་ཚད་
 པ་སྒྲིལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་སྒྲིལ་པ་དང་། ཏུ་བ་ལས་མེ་
 དཔོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ས། ཐ་སྙད་ཏུ་ཕྱི་དོན་ལ་
 བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཕྱི་དང་གཤམ་བྱ་གཤམ་ཕྱི་དྲུམ་གཞག་ཆོས་ཙན། ཕྱི་དོན་མེད་ན་
 ཁྱོད་མི་རུང་བས་མ་ཁྲལ་བར་ཐམ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སྒྲིལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏུ། དེ་ལྟར་ན་ཏུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐམ། ཏུར་སྒྲིལ་
 གི་སྒྲོ་དེ་མེར་སྒྲིལ་གི་སྒྲོ་དེས་སྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུ་བ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་མེ་རྟགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
 ཏུར་སྒྲིལ་གི་སྒྲོ་དེ་མེར་སྒྲིལ་གི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏུར་སྒྲིལ་གི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་
 གཞི་འགར་མེར་སྒྲིལ་གི་སྒྲོ་རྟགས་པ་མིན་པར་ཐམ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཏེ། ཏུར་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཏུ་ལྷན་གྱི་ལར་སྒྲིལ་
 བའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པའི་གཤམ་རྒྱུད་ལ་མེར་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པའི་
 སྒྲོ་འབྱུང་རུང་ཏུ་རྒྱུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤུགས་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་སུ་འདོད་པ་
 དང་། དེར་སང་བོད་དག་རྒྱ་དངོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཆོས་གྲགས་
 དང་། ས་པའ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། བྱི་འོལ་གྱི་མེ་དངོས་དང་། མེར་སྒྲིལ་གི་སྒྲོ་
 ད་ལྟར་བར་སྒྱུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པ་ལ་སྒྲུ་མའི་གཏན་ཆོགས་བསྐྱོག་ཉེ་དགོད།
 ལར་འདི་འདྲའི་རིགས་ཙན་དག་དག་ལས་གཤམ་དགོས་སོ། །འོ་ན་མེ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་རི་ལྟར་
 འཛོག་ཅེ་ན། སེམས། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཙན། ཐ་སྙད་ཏུ་མེ་ལས་ཏུ་བ་སྒྲིལ་བའི་རྣམ་
 གཞག་འཐད་དེ། མེར་སྒྲིལ་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པོ་ཙན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལས་ཏུར་སྒྲིལ་གི་
 བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པའི་སྒྲོ་སྒྲིལ་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་མེ་ལས་ཏུ་བ་སྒྲིལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཁའ་མ། མདོ་སྡེ་པ་ཚོས་ཅན། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྩྭ་ལ་མ་ལྟོས་
 བར་ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་ནས་
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒྲོང་སྒྲུང་དབང་གསུང་དེ་ལ་རང་དབང་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་
 བའི་རྩལ་ལ་རྩལ་གཞན་མིན་པར་བསྒྲུབས་ཞིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དབང་པོ་གསལ་དང་མི་གསལ་བྱུང་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུང་བ་
 གསུམ་པོ་སློ་ཉིད་ཡིན། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དོན་ལས་སྐྱེས་ལ་མཚུངས་པ་
 སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་། ལྷ་བུ་འཁྱེད་དོན་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐོང་
 བའི་དབང་གསུང་སློ་རང་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ལྷ་བའི་དབང་གསུང་
 རྣམས་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་བར་མའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྒྲུང་བ་གསལ་མི་
 གསལ་བར་མར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏེ། ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་གྱི་
 རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་དོན་རྣམ་མེད་འདོན་ན་ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷ་བའི་དབང་
 ཤེས་ཀྱིན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། དོན། ཤེས་པ་དོན་ལས་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཉེས་པ་གནས་སོ་ཞེན། ཕྱི་དོན་གཅིག་ལ་ལྷ་བའི་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་བར་
 མའི་དབང་གསུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡོད་
 དེ། བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། འདྲི། དཔེར་ན་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་རྣམས་མའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་མཚུངས་
 ཡུང་ལས་ལ་སོགས་པའི་སློང་ས་མཛེས་མི་མཛེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །

ལྷ་བ་མེད་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་སྒྲུང་བས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཀྱིལ་
 འཁོར་རྣམ་པ་སློ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྐྱབ། ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞོད། །དབང་
 ཤེས་འབྱུལ་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་། དབང་གསུང་འབྱུལ་
 པ་ལ་སྒྲུང་བའི་མར་མེད་ཅེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སློ་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་
 བའི་ཚུལ་གཉིས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཏེ། དབང་གསུང་འབྱུལ་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཕྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གསུང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སློ་ཉིད་
 ཚུལ་གཉིས་པར་མི་གྲུབ་པོ་ཞེན། རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གསལ་བའི་མིག་ཤེས་

གྲིས་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་མཐོང་རུང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། མར་
 མེའི་ཕྱེ་མོའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་
 ཉམས་པའི་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་བདེན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རུབ། དེ་
 ཆོས་ཅན། རབ་རིབ་གྲིས་ཁྱོད་གྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་སྒྲོན་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། རབ་
 རིབ་གྲིས་བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་སྒྲོན་སྒྱུངས་ནས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་མར་མེའི་ཕྱེ་མོ་མཐོང་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་དབང་
 ཤེས་སྒྲོན་མེད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། སྒྲུང་། དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པ་ཁྱོད་གྱི་
 དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ཆང་ན་མར་མེའི་ཕྱེ་མོ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པ་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཤལ། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྒྱུན་མར་མེ་ལ་
 མི་སྒྲོས་པར་ཐལ། མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་
 དང་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པ་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་
 རྒྱུན་པ་མར་མེ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བྱས་པ་ལ་ལ་ཁྱོད་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ཉེ་རིང་བར་མའི་བྱང་པར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད།
 ཉེས་སྤོང་དགག། ཁྱབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ། སྒྲོ་རྒྱུ་གཉིས་པ་མིན་ན་
 ལུམ་པ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་པོ་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱོད་གསལ་མི་གསལ་
 རོགས་སྟེ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་མི་གསལ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག། །ལས་གྱི་
 བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བ་ཅམ་གྱི་བྱང་པར་
 ཡོད་པ་དགག། སྤང་བ་གསལ་དང་མི་གསལ་བྱང་པར་དགག། སྤང་བ་མི་གསལ་རྒྱ་མཚོན་
 དྲིས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤལ། གཤལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་
 སྤང་བའི་བྱང་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་སྟེ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེའི་དོན་སྤྱི་བ་
 བྱེད་གྲིས་མ་ཆོད་པ་ལ་བྱེད་དམ་ཆོད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་

ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། ལུས་གཟུགས་མཐོང་ཚུལ་
 མཚུངས་པར་ཐལ། ལུས་གཟུགས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་མ་ཚོད་པས་ནུམ་མེད་རྩེན་ཆར་དུ་མཐོང་བ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་མཚུངས་
 པར་ཐལ། ལུས་གཟུགས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཚོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གྲལ། ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་སྒྲང་བ་གསལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བའི་ཆེ་སྒྲང་བ་མི་གསལ་བས་
 མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐོང་བུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་གཅིག་ཡིན་ནམ་རུལ་
 ཐུན་དུ་མ་ཡིན། བྱི། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱི་དོན་ལུས་པ་ལྟ་སྟེན་ཅན། ཐག་རིང་བའི་ཆེ་
 དབང་ཤེས་མ་ལུས་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་
 ཁྱོད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ། གཉིས་པ་ལྟར་
 བ་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རུལ་ཐུན་དུ་མ་ཡུལ་མཚུངས་པ་ན་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གྲལ། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་སྒྲང་བ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པས་ཁྱོད་
 དབང་ཤེས་མ་ལུས་པ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འཕྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་
 ཤེས་ལ་ནུམ་མེད་རྩེན་ཆར་དུ་སྒྲང་བའི་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲང་།
 ཐག་རིང་བའི་ཆེ་སྒྲང་བ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ཚོ། སྒྲིབ་རུལ་གྱིས་
 བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་བ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་རུལ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 སྒྲིབ་རུལ་མཐུག་པོ་ཤོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་གཟུགས་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་
 དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལུས་གཟུགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ལུས་
 གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲང་རུལ་ཡང་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། ལུས་གཟུགས་ལ་ཐག་རིང་བ་
 བས་བལྟ་བའི་ཆེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ལུས་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བར་ཐལ། སྒྲང་རུལ་
 ཡང་མང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཐག་ཉེ་བ་ནས་སྒྲང་བ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་
 གསལ་བར་མཐོང་ན་མིག་ལ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་གསལ་བར་འཕྱུར་བར་
 ཐལ། སྒྲང་རུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲལ། ལུས་གཟུགས་
 གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་བལྟ་བའི་ཆེ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་གསལ་
 མི་གསལ་གསར་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་གཉིས་པ་ན་ཚུན་སྒྲིབ་བས་མ་སྒྲིབ། དང་པོ་
 ལྟར་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཐན་ཚུན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བས་

ལྷ་བ་ལ་སྦྱིབ་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུས་
 གཟུགས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ཐག་ཏེ་རིང་གཉིས་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཙན། གསལ་
 མི་གསལ་གྱི་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སྤར་གྱི་ལས་གཟུགས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ། ལུས་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་གང་ཞིག །གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 ལྷ་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཕྱིར། ཏེ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཙན། གསལ་མི་གསལ་
 གྱི་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མཐོང་རུང་གི་དབང་ཤེས་གང་ཞིག །
 དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྦྱིབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་
 ལས་ཀྱིས་གང་རུང་ཞིག་སྦྱིབ་པོ་ཞེ་ན། གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལས་གཟུགས་ཚོས་ཙན། མ་
 མཐོང་བའི་ལས་དེས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
 ལ་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏེ། ལུས་གཟུགས་གཅིག་ལ་
 ཐག་ཏེ་རིང་གཉིས་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཙན། བག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་འཛོལ་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་
 ལྷ་བ་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་འཛོལ་བ་གང་རུང་གང་
 ཞིག །ཁྱི་མ་བཀག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་གཟུང་ཡུལ་འགགས་ཀྱང་སྤར་བ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་
 འགགས་སྤར་བ་ཤེས་པར་བསྐྱབ། བྱི་དོན་སྤར་བའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཤེས། ཤེས་པ་དང་སྐྱེ་དང་མར་མེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཚད་མ་ལ་རྣམ་མེད་
 རྟེན་ཆར་དུ་སྤར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཚད་མའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཚད་མ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། དུས་མཉམ་དོན་ཉིད་སྤར་བ་དགག །སྐྱེད་བྱེད་དོན་ཉིད་སྤར་བ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དོན་སྤར་མ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་དུས་ན་མེད་པས་མི་སྤར་ཡང་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 སྦྱིས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤར་ངོ་ཞེ་ན། ཕན། ཉན་ཤེས་མཛོལ་སུམ་ཚོས་ཙན།
 ཁྱོད་ལ་དོན་ཀྱན་གསལ་བར་སྤར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མིན་པའི་
 བྱི་དོན་གསལ་བར་སྤར་བའི་ཕྱིར། གལ། དབང་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་གྱི་བྱི་དོན་ཚོས་
 ཙན། དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤར་སྟེ། དོན་སྤར་མ་ལས་ཁྱོད་དང་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་གེས་དང་དུས་མཉམ་གྱི་ཕྱི་དོན་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་དང་དབང་
 གེས་གཉིས་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་དབང་གེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་
 མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དབང་གེས་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཡང་དབང་གེས་ལ་
 གསལ་བར་སྤང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ཚུལ་ཅན། གཞུགས་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གཞུགས་སྒྲ་མ་གསལ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཞུགས་སྒྲ་མས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། ལྷན། དབང་གེས་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱི་དོན་ཚུལ་ཅན། དབང་གེས་
 ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་མིན་པར་ཐལ། དབང་གེས་ལ་ཡན་འདྲགས་ཀྱི་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། དེ་དོན་སྐད་ཅིག་མ་གེས་པའི་དུས་ན་འགགས་ནས་མེད་ཀྱང་དོན་དང་དོ་བ་སོགས་རྟག་
 དངོས་རྣམས་གེས་པའི་དུས་ན་མ་ཞིག་པ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དབང་གེས་ལ་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། བརྟན།
 དོན་དང་དོ་བ་སོགས་ཚུལ་ཅན། རང་ལ་དམིགས་པའི་གེས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
 བར་ཐལ། རང་ལ་དམིགས་པའི་གེས་པ་སྐྱེད་ཀྱི་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན།
 གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་གྱི་ཀྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དོ་ཅེ་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རྐྱད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷན་ཅིག་གྱི་ཀྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་གེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན་རང་གི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་གེས་པ་ལ་རྣམ་མེད་མི་སྤང་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གེས་པའི་དུས་ན་ཞིག་ནས་
 མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པས་གེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲན་པ་ཡོད་པས་དོན་
 རྣམ་གྲུབ། །དོན་རྣམ་མེད་ན་ཉ་ཅད་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། མདོའི་འགྲེལ་
 གྱིད་ཁ་ཅིག །དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཙམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
 རྒྱ་རྣམ་མེད་དུ་སྒྲ་བ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་དབང་གེས་ཀྱི་རང་དུས་སུ་སྤང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་མཐུང་བ་སྐྱབ་པ་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 གང་ཞིག་བསྐྱབ་ཅེ་ན། དེ། དེ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་དབང་གེས་རང་དུས་སུ་སྤང་
 བའི་རྣམ་པ་གེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དབང་གེས་ལ་གེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་
 གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། དོན་སྤང་

གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་དུས་ན་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མྱོང་སྟེ། རང་དུས་
ན་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མྱོང་བ་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། རང་། གཤམ་ཉེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མ་ཤར་ཞིང་དེ་ལྟར་མ་མྱོང་ན། རོན་སྤང་གི་
ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རྩོ་སེར་སོགས་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་
དུས་ན་རྩོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉམས། དེ་ཚོས་ཅན། རྩོ་
སེར་སོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། རྩོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མ་ཤར་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྩོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་རིག་སྒྲུབ་ཁྱེད་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩུང་བཤད་མདོ་ཡི་
རིགས་པས་རང་རིག་བསྒྲུབ། །བསྟན་བཅོས་མཛོད་པའི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྒྲུབ། །སྤྱི་
ཡར་མདོ་ཡི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩུལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་རིག་བླགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། སྒོ་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་
སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་མྱོང་བས་བསྒྲུབ། །དཀར་སོགས་གསལ་བའི་སྤང་བ་དབྱུང་
ནས་བསྒྲུབ། །རང་སྒོ་མདོན་གྱུར་མིན་པ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ། །མྱོང་ཁྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་
བ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་ཁྱེད་དགོད། གཞན་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་། སྒོ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
གྲུབ་ན་རང་རིག་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གྲུབ་ན་མྱོང་བ་མྱོང་ཁྱེད་གཅིག་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མྱོང་བ་འགགས་པས་མྱོང་བ་མེད་པར་བསྟན། །བདག་མྱོང་མེད་ན་མདོན་
སུམ་ཉིད་དང་འགལ། །ཡུལ་གཞན་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྩུལ་གཉིས་གྲུབ་ཀྱང་རང་རིག་མི་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་སྤྱི་མ་དེ་ཕྱི་མས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། ཏེ།
སྒོ་ཕྱི་མས་ཚོས་ཅན། སྒོ་སྤྱི་མ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒོ་སྤྱི་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་འགགས་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏེས། དེ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གང་ཡང་མི་མྱོང་བར་ཐལ། རང་གི་
ངོ་བོ་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན། རོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་མྱོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཚོས་
ཅན། ཁ་ཕྱིར་བཞུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་དོན་གཞན་མྱོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉིས་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷལ། འོན་
 སྟང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟད་དུ་དོན་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གཟུང་རྣམ་མྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། འདྲ་བ་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་
 པ་དགག། སྟོ་འདྲ་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག། འདྲ་བའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་
 བས་དགག། སྟེམ་འདྲ་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག། །ངེས་དང་བཅས་པའི་མྱོང་བ་
 འཛིག་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲལ། མ་ཁུབ་སྟེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ཐ་
 སྟད་དུ་དོན་མྱོང་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཆོ་མ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡན་
 རྟན་ཐ་སྟད་དུ་མྱོང་བར་ཐལ། ཡན་རྟན་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲལ།
 སྟོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདྲ་བ་དེ་ཐ་སྟད་དུ་དོན་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྟོའི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཐ་སྟད་དུ་དོན་མྱོང་བ་འཛིག་མི་རྣམས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སྟོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས་སྒྲངས། དེ། ཤེས་
 པ་རང་ཉིད་དོན་དུ་སྟང་བའི་གཟུང་རྣམ་མྱོང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་གཞག་བྱ་
 མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། དོན་
 དང་འདྲ་བ་དེ་དོན་མྱོང་བའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དོན་སྟང་གི་ཤེས་པ་དོན་མྱོང་
 བར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རུང་། དོན་སྟང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟད་དུ་
 དོན་མྱོང་བར་གྲགས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་མྱོང་བ་ལ་ཐ་
 སྟད་དུ་དོན་མྱོང་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། སྟོ། དོན་སྟང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་སྟང་བ་དེ་
 མྱོད་ཆོས་མ་ཡིན་ན་མྱོད་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མྱོད་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་
 གྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་ཐལ། དོན་སྟང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་སྟང་བ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། གྲང་། སྟོ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་
 དང་འདྲ་བས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་
 སྟེ། རང་རིག་དེ་དོན་འདྲ་བས་རྣམ་པ་གཞག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག །
 ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་འཇམ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ། དང་པོ་
 ལྷར་ན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། མྱོད་ཆོད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ཚེས་ཅན། སྒྲ་མྱོང་བར་ཐལ། སྒྲ་དང་ཆ་འགའ་
 ཞིག་གིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བཞེ་བ་ནི། ཇི། འོན་ལས་སྒྲིས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དོན་མྱོང་
 བ། སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚེས་ཅན། སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་མྱོང་བར་
 ཐལ། དེ་ལས་སྒྲིས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཉམ་ས། སྒྲོ་འཛིན་ཤེས་པ་
 ཕྱི་མ་ཚེས་ཅན། སྒྲོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལ་ངེས་
 པ་འདྲེན་རྒྱས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། དོན་མྱོང་བ་མིན་པར་
 ཐལ། དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ལས་སྒྲིས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་
 དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚེས་ཅན། སྒྲོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་
 ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྒྲིས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་
 བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དྲིས། །བརྗོད་པའི་མཐའ་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། གཞུན། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་དྲུས་སྤྱད་ཀར་པོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་
 པ་དེ་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བརྟག་གོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དངོས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །བདག་འགྲུར་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་མི་གསལ་བར་ཐལ། །དོན་མཐོང་ངེས་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུན། སྤྱོད་ཀས་དང་པོ་ལྟར་ན་དཀར་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ཚེས་ཅན། དཀར་པོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་གསལ་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྟེ། རང་མི་གསལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
 བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་
 གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཡུལ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་
 བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤྱོད་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། མཐོང་། དཀར་པོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཆེ་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱེད་
 པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

འདྲ་བ་ཡོད་ན་རང་རིག་གྲུབ། །འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །འདྲ་བ་མེད་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲང་། དཀར་འཛིན་དབང་གེས་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བ་སྟོ་ཕྱི་
 མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཀར་འཛིན་དབང་གེས་ཀྱིས་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པས་
 སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དཀར་འཛིན་དབང་གེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་
 དང་འདྲ་བའི་གེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི། དཀར་འཛིན་དབང་གེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་
 གཞན་མི་རིག་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་
 དོན་མྱོང་བར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དོན་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དོན་མྱོང་བའི་འཛོག་བྱེད་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་དོན་མྱོང་བའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། མཐོང་། དོན་སྣང་གི་གེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་གེས་
 པ་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་རིས་པར་ཐལ། སྣང་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 འདྲ། གེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ཆོས་
 ཅན། དོན་གེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཅིང་དོན་འདྲ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་གེས་པའི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི། དཀར་འཛིན་དབང་གེས་ལ་དཀར་
 པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དཀར་འཛིན་གེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དཀར་འཛིན་
 དབང་གེས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་
 པ་དེ་གེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གསལ་བའི་གེས་
 པ་མིན་པར་ཐལ། རང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་སྟོ་མངོན་གྱུར་མིན་པ་བཀག་
 ཅས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྡུ་མས་ཁེགས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བདུག །གེས་པ་རང་གིས་རིག་པ་མིན་པ་ལ་དོན་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་
 དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རང་སྟོ་རང་ལ་ལྟོག་གྱུར་དུ་
 འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་གྱུར་ཡིན་
 པ་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ། །མངོན་གྱུར་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་
 ཆོགས་དགོད། མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན། ཆོར་བ་བདེ་སྟག་སོགས་
 ཆོས་ཅན། སྟོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁྱེད་པར་ལས་སེམས་གདུང་ཐ་དད་དུ་ཉམས་སུ་

མྱོང་བ་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མྱོང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཡོད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་ཁྱོད་ལས་ཇུས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། སྒྲུབ་འབྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན།
 གཏན་ཆོག་སྐྱེས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་མྱོང་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་ཐལ། །རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གདུང་བ་མྱོང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་
 ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན།
 གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་རིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྒྲུལ་འདྲ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དགག། །མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་
 བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མྱོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་སྒྲུལ་འདྲ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་བ། འོ་
 བ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་དམིགས་སྟེན་བྱེད་
 དམ་མི་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན། དམིགས། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལས་སྒྲུལ་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་སྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྒྲུལ་འདྲ་བ་མིན་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་སྒྲུལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་རང་མཚན་མི་འཛིན་ཡང་
 བདེ་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་འཛིན་པས་ཡུལ་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་བ། རྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་
 སོགས་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ཡན་
 གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 རྟེ། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དེ་མངོན་སུམ་དང་བདག་རིག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ།
 རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད།
 ཉེས་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་ལྷས་བྱིན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་མིན་ལ། ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་
 བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པས་མྱོང་མི་མྱོང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་བ། རང་གཞན་གྱི་

བདེ་སྟགས་འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྟགས་དངོས་སུ་འཛིན་མི་
 འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་ལ་ལྟོག་ཟུར་གྱི་བདེ་སྟགས་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སྟགས་ཁྱོད་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་
 ལས་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་སྟགས་འཛིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་
 ལས་ལ་སྟགས་པ་མེད་པས་ཁྱོད་མི་ཁྱོད་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་སྟགས་
 ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ཡང་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་
 ཤེས་པས་འཛིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ལ་སྟགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འཛིན་པ་ཙམ་
 ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་མི་ཁྱོད་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་སློ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་
 བདེ་སྟགས་ཁྱོད་མི་ཁྱོད་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྟགས་ལྟོག་ཟུར་
 ཏུ་མཚུངས་པར་བརྟན་ཟེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་
 སྦྱོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཞན་
 རྒྱད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཁྱོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་རིག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་
 སྟག་བསྐལ་གྱི་ཡུལ་དང་། རང་གི་དབང་པོ་འདུས་པ་མེད་པས་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་མི་
 ཁྱོད་ངོ་ཞེ་ན། སྟག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་མ་སྦྱིས་པས་གཞན་
 ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཁྱོད་པ་མིན་པ་བརྒྱུད་མི་རུས་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་རིག་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་ཁྱོད་པའི་བྱིར། ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྟག་།
 ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་
 ཁྱོད་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྟག་བསྐལ་ཁྱོད་པའི་དོན་སྟག་བསྐལ་གྱི་
 ངོ་བོར་སྦྱིས་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་སྟག་བསྐལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉེས། དོན་སྦྱང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 པའི་དོན་དང་ཁྱོད་པའི་དོན་ཐ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་འདྲ་བ་སྦྱིས་པ་ཡིན་
 ལ། ཁྱོད་པའི་དོན་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་མིན་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་ཐལ། །དེ་ཉིད་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་
 བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། རང་ངོར་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་

གློ་རྟགས་ཡང་དག་ལས་རྟགས་དགོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གློ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གློ་རྟགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དབང་གློ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་དགག། ཡིད་གློ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་དགག་པའོ། རང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་སློའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་བརྟག། བརྟགས་ན་གཏན་ཚིགས་
 ཉིད་མི་འགྲུབ། གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་པ་དེས་པ་མེད་པའོ། རང་པོ་ནི། སྒྲ་མ་ལ་འདོད་ན།
 དྲོ། ལྷས་ཕྱིན་ཚེས་ཅན། དབང་སློ་དང་དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་དེ་རང་ངོར་རང་རྒྱུད་ལ་
 དབང་སློ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། བཞི་པོ་རྟགས་སུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། རྟོན་གསལ་རྟགས་སུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། གློ་
 ཚེས་རྟགས་སུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་བའོ། རང་པོ་ནི། དབང་པོ་དང་གཟུང་དོན་ཚེས་
 ཅན། ལྷས་ཕྱིན་ཀྱི་ངོར་ལྷས་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་སློ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་
 ཚེས་ཅན། དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྷས་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཤམ། གཤམ་ཏེ་དོན་གསལ་དེ་དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་དོན་གསལ་པའི་གློ་ལ་བྱེད་དམ། གློས་གསལ་པའི་དོན་ལ་
 བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་དེ་ཚེས་ཅན། དེ་སྒྲོར་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྷས་
 ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲིས། གཉིས་པ་ལྷར་ན། དོན་གསལ་
 པའི་གློ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་
 གློས་གསལ་པའི་དོན་དེ་ཡང་དེ་སྒྲོར་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་ཅུས་ཏེ། རིགས་
 པ་དེས་གློས་གསལ་པའི་དོན་ལྷས་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར། འོན།
 དོན་གསལ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བས་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་
 ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟེ་འཛིག་
 མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲོ། གཤམ་ཏེ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན།
 དོན་ཚེས་ཅན། རང་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པར་ཐལ། རང་
 འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟེད་བྱེད་གང་ཞིག། སྟེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲོ། དོན་གསལ་

ལྷ་ས་ཕྱིན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ས་ཤེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་མ་ཤེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན།
 དང་པོ་ལྷ་ར་ན་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། ལྷ་ས་ཕྱིན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ས་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ།
 ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ལྷ་ས་ཕྱིན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐོང་། གཉིས་
 པ་ལྷ་ར་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མཐོང་པའི་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ས་ཕྱིན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ས་ཤེས་པ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟེ། དོན་ཚོས་ཡན་གར་བ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ།
 དབང་སློ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་པ་གཏན་
 ཚིགས་མིན། རྒྱ་ཚོགས་གཞན་པ་གཏན་ཚིགས་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཚོས་
 གཏན་ཚིགས་མིན་ཡང་། སློ་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སློ། མཛོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྩེ་ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་སློ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་
 པའི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་
 ལས་སྒྲེས་པས་ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན།
 གལ་ཏེ་རྒྱ་ཚོགས་གཞན་ལས་སྒྲེས་ན། སློ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་
 ཐལ། དབང་སློ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཁས་སྒྲངས་
 དགོས་པས། གཞུགས། ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གསུམ་
 དང་ཁྱོད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སློ་ཚོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་རུང་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟེ། དབང་པོ་དང་སློ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་
 སོགས་དོན་ལྷ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དབང་སློའི་
 འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་རྒྱུད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ།
 སློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ཏེས་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློས་མི་འབྲུབ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློས་མི་འབྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་
 སློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དབང་སློའི་འབྲེལ་

པ་ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དེ་ལས་ཐོག་མར་གཞན་རྒྱུད་ལ་
 གྲོ་གྲུབ་ནས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ། ཕྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་གྲོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། ལྷ་ས་ཕྱིན་
 ཚེས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་གྲོ་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བྲག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་
 ལ་གྲོ་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲོ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་
 མཐུན་དཔེ་གཞན་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲི། གྲོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གྲུབ་
 པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལས་ཁྱོད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་
 ཁྱོད་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོན། ལྷ་ས་ཕྱིན་ཚེས་
 ཅན། དག་སྐྱབ་བཞེད་གྱི་རྟགས་ལས་དག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ལོ་ལོ་མེམས་ལྷན་དུ་དཔག་མི་
 ལུས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་དག་སྐྱབ་བཞེད་དང་སྒྲུའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡིད་གྲོ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དགག་པ་ནི། ཡིད། ལྷ་ས་ཕྱིན་ཚེས་ཅན། རང་རྒྱུད་
 ལ་ཡིད་གྲོ་རྟོག་པ་གཟུང་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གཟུང་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མུང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མུང་བ་བཀག་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གཉིས་ཀ་རང་གསལ་མིན་ན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན། །སྒྲ་མ་རང་གསལ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་
 གསལ་བྱེད་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་གྲོ་སྒྲ་མ་གང་གིས་གསལ་བ་
 ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བྱི་མས་གསལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས། གྲོ་སྒྲ་བྱི་གཉིས་
 ཚེས་ཅན། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རང་གསལ་མིན་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུལ། འོ་ན་ལུལ་སྒྲོ་སོགས་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས། སྒྲོན་པོ་ཚེས་ཅན། རང་གསལ་
 མིན་ཀྱང་གསལ་པའི་ཐ་སྟོན་འཕྲུག་དུ་རུང་སྟེ། རང་འཛོན་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་
 སྒོ་ནས་གསལ་བ་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོ་ཚེས་ཅན། རང་གསལ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ལ་ཤར་པའི་རྣམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། གྲོ་སྒྲ་མས་ཀྱང་གྲོ་བྱི་མ་ལ་
 རྣམ་པ་གཏོད་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་འདོད་ན། གྲོ་བྱི་མ་ཚེས་ཅན། རང་གསལ་དུ་གྲུབ་སྟེ།
 རང་ཉིད་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་པ་རང་ལ་གསལ་པའི་ཕྱིར། དྲི། གྲོ་བྱི་མ་རང་གསལ་མིན་
 བ་ལུལ་ཡང་ཚེས་ཅན། གྲོ་སྒྲ་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲོ་བྱི་མ་གྲོ་སྒྲ་མའི་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གྲོ་བྱི་མ་དང་རང་གསལ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དྲི།

ཡུལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སློ་གཉིས་གསལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སློ་རང་གསལ་ཡིན་ཞིང་
 ཁྱོད་སློ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་སློ་ནས་གསལ་བར་གཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འདྲ། སློ་སྒྲ་མ་ཚོས་ཅན། སློ་ཕྱི་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སློ་
 ཕྱི་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློ་ནས་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་གཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར། སློ་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་དཔེ་
 ཡོད་དེ། སློ་མ་མེ་མེན་ཚུན་གཉིས་ཁྱོད་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡུལ་དང་སློ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ལུས་
 གཟུགས་དང་སློན་མེ་དེ་ཁྱོད་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་པའི་མཛོད་སྤུངས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་མཛོད་པའི་ཆོ་ན་ཁྱོད་སྤྱོད་བྱེད་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་སྤྱོད་
 བྱེད་མེད་ན་ཁྱོད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་མེད་དཔོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱང་ཡང་མདོའི་རིགས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དན་པའི་ཉགས་
 ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ། གྲུབ་ཡིན་སྐབས་སྤྱབ་པ་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དུན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དན་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་དུས་ན་སྤྱོད་བྱེད་
 ཡོད་དེ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས། དན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་སྐྱབ་ན་མ་དེས་ཤིང་། སྤྱོད་ཙམ་
 གྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་རིང་སོགས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་
 འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། གྲུབ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་སློ་གཅིག་གིས་རིང་སོགས་འཛིན་
 པ་རིག་ལ་པས་དགག། རིགས་ལྡན་དུ་པས་རིང་སོགས་འཛིན་ན་ཁས་སྤངས་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། གཞན་ལན་དགག་པའོ། གྲུབ་པོ་ནི།
 རིང་། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པའི་སློ་ལ་འང་སྤྱོད་པ་ཡོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་ཀྱི་
 ཆ་གས་རྣམས་ཉན་སློ་རིམ་མེད་གཅིག་གིས་འཛིན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་མ་རིམ་ལྡན་དུ་

མས་གཞུང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱིར་བྱེད་སྟེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་སློ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གན་ས། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་
 ཉན་སློ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཉན་སློ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་
 རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྟན།
 ཡི་གའི་ཆ་གས་སྟེ་རྩ་མས་ཆོས་ཅན། ཉན་སློ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དངོས་སུ་སྟེན་བྱེད་མིན་
 བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྟེ། གལ་ཏེ་ཡི་གའི་ཆ་གས་
 སྟེ་མ་རྩ་མས་ཆ་གས་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མི་འགག་པར་གནས་པའི་ཉན་སློ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དངོས་
 སུ་བསྟེན་དོ་ཞེན། འབད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། སྟེ་རྗེ་ཆེར་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟེ་ཡི་གེ་ཆ་གས་མ་གནས་པའི་སྟེར་དུ་ཕྱི་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 རིམ། ཡི་གའི་ཆ་གས་མའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། ཡི་གའི་ཆ་རིམ་ལྟན་དུ་འཛིན་པའི་སྟེ་མེད་པར་
 ཐལ། ཡི་གའི་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡི་
 གའི་ཆ་གས་མ་ཐོས་པའི་སྟེ་གནས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡི་གའི་ཆ་གས་མ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། རྟེན། ཡུལ་མི་གནས་ཀྱང་སྟོ་རང་ཉིད་གནས་ན་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་
 ཀྱང་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡི། ཡི་གེ་ཅིག་ཅར་སྟེས་
 པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྟན།
 ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཚུལ་བ་
 གཅིག་ལས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡི། ཚུལ་བས་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བར་འདོད་ན་ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཚུལ་
 བ་གཅིག་ལས་ཅིག་ཅར་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྟོ་བྲན་པ་མེད་
 བར་ཐལ། དྲན་པར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ། ཕྱོགས་
 གཉིས་པ་ལྟར་ཉན་སྟོ་ཆ་གས་དུ་མས་ཡི་གའི་ཆ་གས་དུ་མ་རིམ་ཕྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན།
 ཡི་གའི་རིང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་པའི་སྟེ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཆ་གས་ཐ་མ་འཛིན་པའི་སྟེ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱིར་བྱེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱོད་འཛིན་པའི་
 སྟོ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་བྱ་ཕྱིར་བྱེད་སྟེ་ལ་ནས་སྟེ་བ་དགག །བྱང་

བྱ་མྱོང་བྱེད་ཅིག་ཅུ་མ་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་སྒོ་བར་མ་ཆད་དུ་སྟེ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། །སྟུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ།
 ཉན་སྒོ་འི་ཆ་ཤས་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བས་སྟུན་མེད་དོ་ཞེན། ཉན་སྒོ་ཚས་
 ཅན། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོས་པར་མི་འཇུར་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་
 པའི་བར་དུ་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེས་ཆོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་
 པ་སྔ་མས་ཁེགས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་སྟུར་བས་
 བར་མ་ཆད་དུ་སྟུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྟུར། ཉན་སྒོ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་སྟུ་
 ཐོས་པ་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་སྟུར་བར་བྱེད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་སྔར་
 རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཀག་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པ་སྟུར་བས་
 འབྱུལ་ན་ཉ་ཅད་ཐལ། །དབང་ཤེས་སྟོར་ན་ལོག་ཤེས་ཉིད་དུ་ཐལ། །སྟུར་བར་བྱེད་པ་
 དབང་ཤེས་ཉིད་མ་ཡིན། །རྟོག་པས་སྟུར་བར་བྱེད་པའི་གཞན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། གྲལ། དབང་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མཐོང་ཡང་འཇུག་
 པ་སྟུར་བས་བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུལ་ན་ཨ་ཨ་གཉིས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚས་ཅན། རང་
 ཡུལ་བར་ཆད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སྟུར་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མཐོང་ཡང་བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུལ་པ་དེ་དབང་
 ཤེས་གྱིས་བྱེད་དམ། ཡིད་ཤེས་གྱིས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་། དབང་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་ཚས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་ཡུལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ལ་བར་ཆད་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཡི། ཡི་གེ་ཚས་ཅན།
 ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་བྱང་མཐའ་ཨ་བྱང་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་
 སྟེས་བུ་ནད་མེད་གྱི་མིག་འཇུག་པའི་ཡུན་ཆད་དུ་གནས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་
 མ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོ། དེས་ན་ཉན་སྒོ་ཚས་ཅན། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རིམ་གྱིས་ཐོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་པ་གང་ཞིག །ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པས་
 ལྷབ་པའི་བྱིར། དེས། དབང་པོའི་རྣམ་བཅད་བཅས་པའི་སྟོར་བ་དགོད། གསུམ་པ་
 བློ། དབང་། ཡི་གེའི་ཆ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གང་རུང་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་མིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།

དེ་ཚོས་ཅན། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་ཤེས་བར་མ་ཆད་ལ་གནོད་བྱེད་མེད། གནོད་བྱེད་ལུང་དོན་བརྟགས་
 ཅས་གཞན་དུ་བཤད། རྒྱལ་དེས་ངོ་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ། གྲང་པོ་ནི། དབང་།
 རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྟགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ཅིང་སྟེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྟེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གྲལ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རོན་མཐོང་པའི་སྟོ་ལ་རང་རིག་མེད་པས་སྟོ་གཞན་གྱིས་
 རིག་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་སྟེ་མ་རེ་རེས་སྟོ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་
 བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་རེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས་སྟོ་དུ་མ་ཅིག་
 ཅར་སྟེ་བ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་བས་སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཚོས་
 ཅན། སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་
 སྟེ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། སེམས་གཉིས་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མིན་ཏེ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ལུང་ཚོས་ཅན། སྟོ་དུ་མ་ཅིག་
 ཅར་མི་སྟེ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་སྟེ་མ་རེ་རེས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་
 པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདྲིས། རིགས་མཐུན་ཀྱི་
 དབང་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བའི་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་དཔག་པས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་རིགས་མཐུན་གཉིས་
 རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟེ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
 གནོད་དེ། འདི་ལྟར་སྟེ་ཐོག་པ་སྟེ་ཕྱི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟེ་བ་ཀྱི་དེ་ཉིད་འདི་འོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་
 པའི་སྟོ་དེ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་སྣང་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། སྟེ་ཕྱི་གཅིག་དུ་འཛིན་
 པའི་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི། ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལས་ཡི་གེའི་ཆ་སྟེ་ཕྱི་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པ་མི་རྩས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། སྟོ་ན། ངོ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟེ་ཕྱི་
 གཅིག་དུ་སྟོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མུང་བྱ་སྟོང་བྱེད་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་

དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ། རིམ་
 བཞིན་སྒྲེ་བ་ལ་འང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན། དབྱེད་པ་བ་ཆོས་ཅན། དབང་
 ཤེས་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 གྱི་ལྷགས་ལ་སྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོན། རྟོན་མཐོང་
 བའི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། རྟོན་མཐོང་བའི་སྟོ་དང་དེ་མྱོང་བྱེད་གྱི་སྟོ་རྣམས་གཞན་པ་གཉིས་ཆད་
 མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམས་གཞན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་རྣམས་གཞན་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་རྣམས་
 པ་གཅིག་པ་ཅན་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་
 བོ་ཞེན། རྟོན། རྟོན་ཤེས་པའི་སྟོ་དང་དེ་ཤེས་པའི་སྟོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྟོའི་རྣམས་པ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་
 སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས། རྟོན་དང་རྟོན་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་དུས་
 ཕྱིས་སོ་སོར་མི་དྲན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྟོན། རྟོན་དང་རྟོན་ཤེས་མྱོང་བྱེད་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བར་འདོད་ན་ཡང་།
 རྟོན་རིག་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཤེས་ལ་རྟོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། རྟོན་ཤེས་མྱོང་བའི་
 ཤེས་པ་ལ་རྟོན་ཤེས་སྒྲུང་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམས་
 གཞན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ། རྩོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་སྟོ་དང་དེ་མྱོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆད་
 ལས་སྐྱེད་མིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་བསྟན་ལྷག་
 མེད་རིགས་པ་བརྟེན། །དངོས་བསྟན་འཕོ་མེད་རིགས་པ་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས། ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་ལ་རང་མྱོང་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་
 མྱོང་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་དུས་ན་མྱོང་
 བྱེད་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྐྱེ་མའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་གང་གིས་མྱོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་པ་
 ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྟོན་མྱོང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ལྷག་

མེད་དུ་ཐུག་། ཁྱོད་ཀྱིས་པ་ཕྱི་མ་དང་དེ་འདྲ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཤམ། སློ་སྒྲ་ཕྱི་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་སློ་ཕྱི་མའི་སྦྱིད་བྱེད་གང་
ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས་སློ་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འཛིན་དབང་གེས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཙན། ཡུལ་
སྒྲན་པོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་གྱི་གེས་པ་སྒྲ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་
ཕྱིར། གཟུང་། བྱབ་སྟེ། སྒྲ་འཛིན་གེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་ལ་སྒྲ་འཛིན་གེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་
དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་ན་སྒྲ་འཛིན་གེས་པ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་སྒྲན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞེས། ཕྱི་ཡི་གེགས་གྱིས་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་དགག། སྒྲ་མའི་རུས་པ་
ཟད་ནས་འཕོ་བ་དགག། གཅིག་གིས་དོན་གེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག། འཕོ་ཆོ་སློ་མ་
ཁྱོད་བྱེད་མེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ན་དེས་སློ་ཕྱི་མས་སློ་སྒྲ་མ་འཛིན་པའི་གེགས་བྱས་པས་
སློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོའོ་ཞེ་ན། བདུག། དོན་སྣང་གི་སློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སློ་
སྒྲ་མ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་དོན་གྱིས་གེགས་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། སློ་སྒྲ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། ཕྱི། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སློ་སྒྲ་མ་
འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་དོན་གྱིས་གེགས་བྱེད་རུས་ན་ཕྱི་དོན་ཉེ་བའི་ཆོ་སློ་སྒྲ་མ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་
བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲོན། སྦྱིས་བྲུ་ཆོས་ཙན། སློ་སྒྲ་མ་ལ་མྱོང་བྱེད་སྒྲ་མ་ཡོད་པ་
མི་སྦྱིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཉེ་བ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་མི་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྦྱིས་བྲུ་ཆོས་ཙན། སློ་སྒྲ་མ་བྲན་པ་མི་སྦྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདུས། འདས་
མ་འོངས་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཙན། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྦྱིད་པར་ཐལ། ཡུལ་
ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞེས། སྒྲ་མའི་རུས་པ་ཟད་ན་ཕྱི་མ་མེད། སྦྱིད་བྱེད་ཡིན་ཡང་གཟུང་
ཡུལ་མིན་པ་དགག། གཟུང་རུས་ཟད་ཀྱང་སྦྱིད་རུས་ཡོད་པ་དགག། གཅིག་ལ་རུས་པ་དུ་
མ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བཞེད། གཞོད་བྱེད་བསྟན།
གཞན་ལན་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གྲལ། སློ་སྒྲ་མས་སློ་ཕྱི་མ་བསྦྱིད་པའི་རུས་པ་

ཟད་པ་ན་སློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་འཛིན་ན། གཉིས་པ་ནི། རྟོན། སློ་སྒྲ་མས་སློ་ཕྱི་མ་
 བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཟད་པ་ན་ཆོས་ཅན། སློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 སློ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པའི་ཆོ། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་དུ་
 མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཅིག་ ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་ལས་ཀྱང་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་
 འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ། སློ་སྒྲ་མ་སློ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་མིན་ན་སློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སློ་སྒྲ་མ་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་མཚུངས་པ་མིན་པར་
 ཐལ། སློ་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་མ་སྒྲ་མ་ལ་
 ལྟོས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྒྲ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད། ཡིད་
 ཏྟག་པ་རྒྱལ་པར་ཅམ་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པ་དེ་གཞན་ན་པའི་དབང་
 པོ་སོགས་ལ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཀྱི་རྣམས་པ་
 ཉམས་པས་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། མིན། རྟོན་མཐོང་བའི་སྐྱེས་སུ་ཆོས་ཅན། ཡིད་
 གཅིག་ཏུ་བས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་བས་པ་མིན་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ལ་
 ལར་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཡུལ་དུག་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན།
 ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་ཏྟག་པ་གཅིག་ལས་མེད་པ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་ སློ་སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
 བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ ཁྱེད་པ་པོ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་
 བྱ་བ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་འཛིན་ཞེ་ན། མར་མེ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རང་མཐོང་བའི་སྐྱེས་སུ་དུ་
 མའི་མིག་ཤེས་ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ། ཡིད་ཆོས་
 ཅན། སློ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ ཏྟག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིས། ཡིད་ཏྟག་པས་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱང་འཕེན་པས་ལུས་ཏྟག་པ་གཅིག་གིས་སློ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། གྲངས་ཅན་པས་སྐྱེས་སུ་ཏྟག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་ལ་རིམ་གྱིས་འོངས་སྐྱོད་པར་
 འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སློ་རེ་

ཁོ་ན་སྒྲེ་བར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ལས་སྒྲེ་ས། གློ་མ་མ་ཉིད་
 ལས་སྒྲེ་ས་ཞེ་ན། གློ་མ་མ་ཚལ་ཅན། ཁྱོད་མ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བར་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཕྱི་མ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲེ་སྒྲེ་ཁྱོད་མ་མ་ལས་སྒྲེ་ས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། གལ་ཏེ་གློ་མ་མ་དེ་གློ་ཕྱི་མ་དེ་འཛིན་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པས་གློ་ཕྱི་
 མ་དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོའ་ཞེ་ན། གཟུང་། གློ་མ་མ་ཚལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་གློ་ཕྱི་མའི་
 གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་ཐལ། ཁྱོད་གློ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད་དང་
 ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ། རང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་
 གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་དེ་རང་འཛིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་རང་འཛིན་
 གྱི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པས་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུང་། སྒྲུང་བ་ཚལ་ཅན།
 ཁྱོད་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་
 པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱི་
 གཟུང་ཡུལ་དང་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ། གློ་མ་མ་ཚལ་ཅན། ཆ་ཐ་བ་སྟགས་
 སུ་སོང་བའི་སྟོན་སྟེན་མེད་གློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཕྱིས་གློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་སོང་
 པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 དགག་པ་དངོས། ཕྱོད་པ་སྒྲིང་བ། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་། གློ་
 མ་མས་གློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་ཆོ། གློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕྲོའ་ཞེ་ན།
 གཟུང་། གཟུང་དོན་ཚལ་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 ཉམས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་
 ཡུལ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 སྟགས་ཕྱི་དོན་གྱིས་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །སྟོ། གློ་མ་མ་ཐམས་ཅད་ཚལ་ཅན། གློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་བྱ་དང་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་
 བྱུང་བྱེད་གྱི་གློ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་འགྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འོན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕྱ་མོ་སྟགས་དང་། ཉེར་ལེན་མིན་
 པའི་གཞན་གྱི་སེམས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཟུགས། ཀྱང་ཏུ་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་

མཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཐོང་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རགས་པ་
 ཐུ་བར་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤར་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་པ། བྱིས་གཞུང་ཡུལ་མིན་པར་སོང་བ་སྤྱད་
 བ་ཡང་དོན་སྤར་གི་སློ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཐུ་བར་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤར་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་
 པ། བྱིས་གཞུང་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དྲེ།
 ཤེས་པ་བྱི་མ་ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། རང་གི་ཉེར་
 ལེན་ཤེས་པ་སྤར་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་པ་ནི། རུས། སློ་སྤར་
 མ་ལ་སློ་བྱི་མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རུས་པ་དང་གཞུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རུས་པ་རྩམ་གཞན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་
 བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ལ་
 རུས་པ་རྩམ་གཞན་དུ་མ་དང་། དུ་མ་ལ་རུས་པ་རྩམ་གཅིག་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་
 གཅིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་གཅིག་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ རང་སྤྲེལ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྟེ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་ནི་རྒྱ་དུ་མ་ལས་སྟེ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་
 དུ་མ་སྟེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཅིག རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅས་པའི་ཐ་སྣང་
 དང་། ཁྱོད་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་ཉིད་
 རྒྱ་ཆོགས་པ་དུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་
 པ་པའི་ནོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་གིས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ གལ་ཏེ་
 སློ་བྱི་མས་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། སྤྲེལ་ ཨ་ཨ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཨ་འཛིན་དཔར་པས་ཆོས་ཅན།
 ཨ་ཨ་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། ཨ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་དང་ཨ་གཉིས་
 ཀ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག ཁྱོད་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལན་
 གཉིས་སྤར་བར་ཐལ། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སློ་བྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་
 སྤར་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འཕོ་ཚེ་བྱི་མ་ཐུང་བྱེད་མེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་འགོད།
 ཉིས་སྟོང་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ། རོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་
 ལན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་བྱི་མ་དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བའི་ཚེ། དེ་ཐུང་བྱེད་མེད་པས་ཐུང་
 བྱེད་ཐུག་མེད་དང་། ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན། རོན་
 མཐོང་བའི་སྒྲེས་བུ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་བཞིན་དུ་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། སྟོ་ཐམ་ཐུང་བ་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཤིང་སྟོ་བྱི་མ་
 ལ་ཐུང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཤམ། བདག་གི་ཐུང་བ་དེ་བདག་གིས་མངོན་
 སུམ་དུ་ཐུང་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱི་ཐུང་བ་དེ་བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཐུང་བ་མིན་པས་མི་
 མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་བ་ཚོས་ཅན། བདག་ཐུང་དང་གཞན་ཐུང་གི་བྱེད་པར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ཐུང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མིན་ཡང་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པ་ཡང་བདག་ཉིད་གསལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གསལ།
 མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། རང་གསལ་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟན་འཇུག་
 རྟེ། གསལ་བ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 རང་གསལ་བ་མིན་བཞིན་དུ་ཡུལ་སྟོན་པའི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་
 པ་ཁྱོད་ལ་གསལ་པ་རང་གསལ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསལ་བ་ནི། ཚད་མ་སོགས་སོ། །ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་རྟོག་པར་འཕྲིལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན་པ་ནི། སྦྱར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །
 གཉིས་པ་བར་དུ་ལེའུ་གཞན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྦྱབ་
 བག་བཤད། །མྱོངས་པ་སེལ་བྱིར་བསྦྱབ་བྱ་བཤད། །བརྗོད་རྒྱལ་རྟོགས་བྱིར་གཏན་ཚིགས་
 བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མཐོང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དོན་ཞེས་སྟོས་
 པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གིས་མཐོང་བའི་རྣམ་བཅད་བཤད། །རྣམ་བཅད་

དོན་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ། བཅའ་པའི་དག་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན།
 ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བདག་གིས་མཐོང་བ་སྒྲིམ་པ་
 ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱངས་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོས་སྤར་ཚོལ་རང་གིས་མ་གྲུབ་
 གྲུང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་
 ཡོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིམ་བྱ་ཞེན། དེས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སྒོ་
 བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་
 ཚོ། སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་ལས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱོགས་
 ཚོས་གྲུབ་ལ། དེས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཡུང་ལས་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལ་སེམས་མེད་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ཡུང་ཚིག་ཚད་མ་མིན། །ཚད་མ་མིན་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་ལུས། །ཕྱིར་ཚོལ་ཉིད་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཡོངས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལ་ཡུང་
 ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུང་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་
 ཚོ། ཡུང་དེ་གཞལ་བྱ་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཡུང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུང་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
 གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཛིག་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོན་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁོན་ལ་ལྷན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོན་ལ་ལྷན་པ་མིན་པར་
 ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་ཁོན་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད། སངས་
 རྒྱས་པའི་ཡུང་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཚད་མར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་
 དོར་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ། དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་
 དོན་དང་འགལ་པའི་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་ཉིད་གྱིས་འགྱུར་བ་
 མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཡུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་

ལུང་རྒྱལ་བྱེད་དུ་དོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གིས་རྒྱལ་བྱེད་བརྟེན་
 པར་རིགས། །གཞན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་རྒྱལ་བྱེད་མིན། །རྒྱལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་གྲུབ་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རུང་། གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོ་བདེ་སེམས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བརྟེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་དོར་དེ་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་
 རྒྱར་ཆོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེད་ཀྱིས་གངས་ཅན་ཀྱི་ལུང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རིགས། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་དོར་གངས་ཅན་ཀྱི་ལུང་ཆད་མར་འཛོན་པའི་རིགས་པ་
 བརྟེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་དོར་དེ་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་རྒྱར་ཆོལ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱལ་བྱེད་
 གངས་ཅན་ཀྱི་ལུང་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེད་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་དོར་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་རྒྱལ་པའི་ཐབས་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་མ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་བསྟན་ཀྱང་བརྒྱལ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་དེ་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་པར་ཆད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་། རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོན་རྒྱལ་བྱེད་དང་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་བརྒྱལ་བྱེད་འཛོག་བྱེད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མའི་
 གཏན་ཆོགས་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱེས། རྒྱེས་སུའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་དུ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྲུངས་པ་ཙམ་
 གྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་
 སྣང་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་གཞག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱར་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་རྒྱེས་སུའི་
 འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞག་པ་གང་ཞིག །རྒྱེས་སུའི་འདོད་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དོན། རྒྱེ་འཛིག་ཅན་ཆོས་ཅན། རྟོན་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱལ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། རྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བྱེད་མིན་ཀྱང་
 སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དོན་ལ་ཡོད་པས་དེའི་རྟོགས་ལས་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རུང་། གཞན་ཡང་རྒྱེ་འཛིག་ཅན་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྒྱལ་

པའི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་དེ་སྒྲོར་གྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ། ཁས་སྒྲངས་དེའི་ཕྱིར། རྟེ། ཡང་དེ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲར་ཚོལ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་སངས་རྒྱས་པས་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་རོར་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་ལུས་པ་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་གྲུབ་ན། སྒྲར་ཚོལ་
 རང་ཉིད་ལ་ཡང་གྲུབ་ཅིང་། མ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ལས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཚོས་སྒྲར་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དགོས་ན་ཐལ་འཁྱུར་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་
 རོར་བ་ལང་གི་སྒྱི་ཚོས་ཙན། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་དེ་ཐལ་འཁྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འཁྱུར་
 ཚོས་ཙན། གཏན་ཚིགས་སྒྲར་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐལ་འཁྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་
 མི་འཁྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་
 ི། རང་ཁྱོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་
 བླམ་བཅད་བཤད། བླམ་བཅད་དོན་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་མིན་
 པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན། མདོར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་
 འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཙན། རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་། གླ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དེ་གླ་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་བསལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གླ་
 མི་རྟག་པ་མོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་ རྟག་པ་དང་
 ལུང་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པའི་
 གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པར་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་ལུལ་ལ་འདོད་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚིག་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་མིན། རྟེན་ན་གཞན་ལ་བཀོད་སྒྲོལ་རང་ལ་མེད། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 རྩོད་ལན་དཔག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚིག་གཉིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་མཚུངས། །

བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད། བྱོན་མ་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཆོང་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱོན་མ་ཆོག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་གཏན་མི་མིན་དམ་སྟུམ་ན། བྱོན་མ།
 བྱོན་མ་ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱོན་མ་ཆོག་སྐྱབ་པ་པོ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་པ་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོང་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
 ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
 ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་
 རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏུན། གང་བྱས་ན་
 མི་རྟག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྒྱད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་དེ་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་དེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་པ་གཤམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏུན།
 སྐྱོབ་དཔོན་བྱོན་མ་སྤང་ཆོས་ཅན། བྱོན་མ་ཆོག་ལ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་
 པར་བཞེད་དེ། ཁྱོད་དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་
 པའི་མདོ་ཚུལ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་དགག་ བུས་པ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ གལ་
 ཏེ་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྒྱད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཏེ། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་གཅིག་ཤེས་པར་
 འདོད་པའི་ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཆོག་གི་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི། སྐྱ་
 རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོག་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ནང་། དེས་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་

ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་ཏེ་ཉག་པ་སྒྲུབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལས་སྒྲིམ་
 ཏེ་ཉག་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལ་དེ་ཉག་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གང་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱི་ཚིག་ཚུལ་ཅན། ཚུལ་ཏེ་ཉག་པ་ཕྱོགས་། གཉིས་པ་ནི། གཤམ་། གཤམ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་
 དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱོགས་ཚིག་དེས་པར་དགོས་ཏེ། ཉག་པ་གྱིས་རུས་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
 པ་མེད་པར་གཏན་ཚིགས་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ། ཉག་པ་གྱིས་
 བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་རུས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་ཞེས་
 སོགས་ཁྱབ་པ་སྒྲིབ་འགྲོ་ཅན་དང་། སྒྲིབ་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན། གང་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྱབ་
 དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚུལ་སྒྲིབ་འགྲོ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པ་
 མེད་ཀྱང་། སྒྲིབ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་པར་འཕྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་། འོ་
 བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་ཡན་ལག་མ་ཚང་པའི་མཚན་གཞི་མེད་པར་འཕྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མི་ཉག་པ་ཚུལ་
 ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་མ་བསྐྱེད་པས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་ཡན་ལག་མ་ཚང་པར་མི་འཕྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་
 སུ་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་གང་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་གྱི་དག་ལས་སྒྲིམ་ཏེ་ཉག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་
 ཏེ་ཉག་པ་གྱིས་སྒྲིམ་ཏེ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་མ་བརྟེན་ན་དེ་སྒྲིབ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་
 ཡན་ལག་མ་ཚང་པར་འཕྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་ན་གཞན་ལ་བཀོད་སྒྲིབ་རང་ལ་མེད་
 པ་ནི། བསྒྲུབ། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལྟ་དག་གི་ཡན་ལག་མིན་པར་བསྐྱེད་པའི་རིགས་
 པ་ཚུལ་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྟེན་པ་དམ་
 བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསམ་བླངས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུབ་གིས་དཔེ་ཉག་པ་མ་གྲུབ་པར་བརྟེན་པའི་
 ཚིག་ཚུལ་ཅན། དམ་བཅུང་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྟེན་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྒྲིབ་བརྟེན་པ་དེ་རང་ལ་མི་འཕྲུག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་མི་འཕྲུག་ཅེ་ན། དཔེ་
 ཉག་པ་མ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་ཚིག་ཚུལ་ཅན། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྟེན་པའི་ཚིག་
 མིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
 ཁྱོད་ལ་སྒྲིབ་དེ་འཕྲུག་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྟེན་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དེས་གཟུང་
 གི་ཁྱེད་པར་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྟེན་པ་ཅམ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། དེད་
 དེས་གཟུང་གི་ཁྱེད་པར་དང་བཅས་ཏེ་བརྟེན་པས་སྒྲིབ་དེ་མི་འཕྲུག་གོ་ཞེ་ན། ཁྱེད། རིགས་པ་
 ཅན་པ་ཚུལ་ཅན། དེས་གཟུང་གི་ཁྱེད་པར་བརྟེན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཏེ་སྒྲིབ་དེ་འཕྲུག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་

ལུགས་ལ་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོགས་
 ཚིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པས་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཁས་སྒྲང་དགོས་པའི་བྱིར་
 གཞན། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་དམ་བཅའི་
 མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་ན། རྩ་མཐག་གིས་རྩ་བམ་བྱའི་ཞེས་པའི་ཚིག་ཚས་ཅན། དམ་བཅར་
 ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་། གལ། གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
 བརྗོད་པ་ཚས་ཅན། དམ་བཅར་ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་ཚིག་ཚས་ཅན། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་
 བྱིར་། གསུམ་པ་རྟོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྩྱུ་ལན་དགག་པ་ནི། ལྷར། རིགས་
 སྒྲིའི་འབྲེལ་བྱེད་གཞོན་ནུ་མང་ལེན་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྟོགས་ཚིག་
 ཚས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྷར་སྒྲང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པ་འགོད་པའི་རྩུས་སུ་བརྗོད་
 པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མདོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས། ཚིག་གིས་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 སུན་འབྲེན་གྱི་ཚིག་གིས་མ་ངེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩྱུ་ལན་ཚས་ཅན། མཁས་པས་བཞད་གང་
 ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་སྐྱབ་འབྲེལ་མེད་བཞོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་བཟུང་པའི་རྩྱུ་ལན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་སྒྲིངས་པ་སེལ་བྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཉེ། རང་ལུགས་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད། གཞན་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག། རྟོགས་ལྷར་སྒྲང་
 པའི་དཔེ་ཡང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། འདོན་པ་ཅན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་དག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། བསྟན་
 བཅོས་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐབ། བསྟན་
 བཅོས་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཚས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་མིན་པ་དང་། མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲིངས་པའི་སྒྲིངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་འཛོག་བྱེད་ཚིག་བཞི་བཤད། ཡང་དག་འཛོག་

བྱེད་མ་གསལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་བཞིས་གཟུང་བའི་དོན་བཞི་བསྟན། །ཁྱི་མ་གཉིས་པོ་
ཁྱི་མ་པ་པཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོ། ཚད་མ་མདོར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལྟ་
ལྟན་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ངོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་དང་། འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཅེས་
པའི་ཚིག་དང་པོ་བཞི་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་
བསྟན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ཕྱིར་སྟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་
པ་དང་། ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཁས་སྒྲངས་པ་རྣམས་གཟུང་
བའི་ཕྱིར་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། །བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན་ཏེ་
ཅང་ཐལ། །ཚུལ་དེས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་
འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དཔེ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚད་པ་སྟོང་། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ། མདོར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་
པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོལ་བས་བག་ཏུ་མ་བརྟོད་ཀྱང་། ཞེ་
བས་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་གྲངས་ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན། འདོད་པ་ཅེས་པས་སྟོལ་བས་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན་རང་སྐྱོད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མདོར་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོལ་བས་ཞེ་འདོད་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་
འགལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཞེ་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོ། འདུས་
བསགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་

ཉགས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐོར་གྱི་འགལ་
 ཉགས་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་
 དང་། རེས་འགའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་རེས་དང་རིགས་གཉིར་གྱི་ལུགས་སོ། །མ། གངས་ཙན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ།
 མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཉགས་པའི་
 ཐབས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལས་ཉགས་པར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེ། གངས་ཙན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ། མིག་
 སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 འདུས་བསགས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་
 མེད་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་འགལ་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། གཤམ། གཤམ་ཏེ་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན་འདུས་
 བསགས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་མིན་པ་གང་ཞིག །མིག་
 སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སྐར་ཆོལ་ཞེ་འདོད་མེད་ཅིང་། ཕྱིར་ཆོལ་དཔག་འདོད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་བཙས་སྒྱུར་བ་སྒྲོན་ཙན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ། །ཡང་
 དག་ཉགས་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱོད་པ་སྤང་། །ཚུལ་དེས་ཉེས་པ་མེད་པ་གཞན་ཡང་བྱུང་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འདྲིས། ཞེ་འདོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཙན། ཟུང་
 འཕེན་པས་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས། བུམ་པ་ཆོས་ཙན། ལུས་སེམས་
 རྗེས་གཅིག་པའི་སྒྲེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཙས་ཡིན་རྟེ། ལུང་ལ་མིན་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་ལྷན་གྱི་ཕྱིག་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྒྱུར་པ་ལ་ཆོས་དཔེ་ལ་
 རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་འགལ་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ། ལུས་སེམས་
 རྗེས་གཅིག་པའི་སྒྲེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཙས་དེ་སྒྱུར་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅི།
 གཤམ་ཏེ་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྒྲིའི་ལྷ་བཙས་དེ་སྐྱབ་ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟེ།
 བུམ་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཙས་མིན་བཞིན་དུ་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྒྲིའི་ལྷ་བཙས་
 ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་ཡིན་རྟེ། ཁྱོད་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བཙས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལུས་བུམ་

གང་རུང་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་སྤྱི་འཛིག་
 པ་དང་། བུམ་པའི་འཛིག་པ་གང་སྐྱབ་ཆོས་ཡིན་དབྱེད་ན། སྐྱུ་འཛིག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་
 རྒྱུ་འབྱུང་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་པཅས་ཀྱི་སྐྱོར་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱུ་བུམ་
 གང་རུང་གིས་ཁྱོད་པར་དུ་མ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཙམ་གྲུབ་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པ་
 ཙམ་བསྐྱབ་ཀྱིས་པ་གང་ཞེས། །ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པཅས་མེད་པའི་ཕྱིར། མི།
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱུས་ཁྱོད་པར་དུ་བུམ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱུས་ཁྱོད་པར་དུ་བུམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱུ་ལ་མི་ལྟན་ལྟོད་ཀྱིས་ཁྱོད་པར་དུ་
 བུམ་པ་གང་ཞེས། །མི་ལྟན་ལྟོད་ཀྱིས་ཁྱོད་པར་དུ་བུམ་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་
 མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་པ་ཙམ་སྤར་ནི་གྲུབ་ཐོབ་པས་གྲུབ་ཐོབ་སྐྱབ་པའི་མ་
 གྲུབ་པར་འགྲུབ་རོ་སྟུམ་ན། དྲེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 གྲུབ་ཐོབ་སྐྱབ་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 མ་འབྲེལ་བ་བསྐྱོག་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་དགོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདྲིས། སྐྱུ་བུམ་
 གང་རུང་གིས་ཁྱོད་པར་དུ་མ་བུམ་པའི་འཛིག་ཙམ་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་
 ཆོས་ཅན། བུམ་པས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུས་ཁྱོད་པར་དུ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱོད་
 པར་དུ་བུམ་པའི་སྐྱུ་བཀག་པས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྲུབ་པར་བསལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཆོས་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་ཁྱོད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་བཀག་པས་ཁྱོད་སྐྱུ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཆོས་མིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་སྐྱབ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་
 བཤད། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་དགག། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་མཛུགས་སུ་བསྟན་
 པའོ། !

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པཅས་པ་བསྟན། །ཆུ་གཅོད་དོན་

ཉིད་རྒྱལ་པར་བཤད། །རྒྱལ་བཤད་གྲག་པའི་མཁུག་སྤྱད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས། མདོར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བདག་ཉིད་
ཅེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་
ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བཅད་ནས་ཆོལ་བས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྤེའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག། །རང་
སྤེའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲལ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་དགོས་ཏེ། ཆོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན་བྱས་པས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུའི་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་ན་ཡང་།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་
འགས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནོད་བྱེད་བརྟེན། སྐྱབ་བྱེད་དགག། ཁྱོད་པ་སྟོང་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བཀག་པས་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་
གནོད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་བཀག་པས་དེ་སྟོར་གྱི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་སྐབས་མིན་པའི་བྱིར་ཞེན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་
པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་སྐབས་མིན་པའི་བྱིར། ཅི། གལ་ཏེ་
ཆོས་ཅན་སྐྱ་སྐབས་སུ་བབས་པས་དེའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པོ་ཞེ་
ན། བྱེད་བཀག་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་མིན་པར་ཐལ།
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལུང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། སྐྱ་ལ་ནམ་

མཁའ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུངས་པ་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་བྱི་ལ་སའི་
 ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུངས་པ་སྒྲིལ་སྤྱོད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུམ། གལ་ཏེ་
 བྱས་པས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པ་ན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱི་
 འདོད་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་རྒྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱལ་བ་སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། རྒྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་མིན་ལ་ཚུང་པ་བྱེད་པ་དང་། གང་ཅུང་
 གཅིག་ལ་རྒྱལ་བྱེད་འགོད་པ་མེད་པར་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་ཚེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་
 ཆོས་སྤྱི་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟོག་པས་དཔག་འདོད་གྱི་
 ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པའི་འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོར་གྱི་བྱལ་པ་འབྲུལ་པའི་
 ཕྱིར། མེད། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་
 རྒྱལ་པའི་བརྒྱལ་བ་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་
 ཡུལ་མི་དེ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་བྱེད་བརྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་དགག །བརྒྱལ་བ་
 བཟུངས་ཅད་གཞན་པ་དགག། །གུང་དོན་གཏན་རྟོགས་འགལ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ཉིད་བརྟན་བཅོས་ལ་མི་སྟོས། །ལུང་ལ་
 སྟོས་ནས་བརྒྱལ་བ་རྒྱལ་པའི་དུས། །ཀུན་ལ་བརྟན་བཅོས་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྟེན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་འབྲུལ་པ་ལུང་རྒྱལ་
 བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཙོ་
 པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་འབྲུལ་པ་ལུང་ལ་མི་
 སྟོས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཉི། འོན་ལུང་སྤར་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་དངོས་
 སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་ལ་དབྱེད་པའི་ཚེ། སྤར་གྱི་ཁས་ལེན་དོར་བར་འབྱུར་ངོ་ཞེ་
 བ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་
 ཕྱིས་ཁྱོད་ལ་དབྱེད་པའི་ཚེ་སྤར་གྱི་ཁས་ལེན་དོར་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། སྤར་ནས་ཀྱང་ལུང་ཚད་
 མ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞུང་བྱ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་ལུང་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ལུང་ཆོད་མ་ཡིན་མེན་དབྱེད་ནས་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 ལུང་ཆོད་མས་གང་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཏེ། སིན་ལྷོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེད་
 པའི་ཆོ་ལུང་ཆོད་མ་དང་འགལ་ན་ལུང་ཆོད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལུང་ཆོད་མ་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་དེས་གྲུབ་པའི་
 དོན་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དང་འགལ་བ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གན་ས། སིན་ལྷོག་ལ་
 དབྱེད་པའི་ཆོ། ལུང་ཆོད་མ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་
 ཆོག་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་སམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་གནོད་ན་འགལ་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་འགལ་རྟགས་སུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འགལ་རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ནི།
 དབྱེད། གཞུང་བྱའི་གནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཐད་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྟེ་བོས་དུ་བའི་
 རྟགས་ལས་མེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་དེས་ཀྱང་ལུང་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེ། གྲུབ་མཐའ་མེད་པའི་སྟེ་བོ་ཆོས་ཅན། ལུང་
 སྐྱབ་བྱེད་ཁས་ལེན་པ་མེན་པར་ཐལ། ལུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན།
 ལུང་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁས་སྐྱབས་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་
 གཟུང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། ལུང་དོན་ཁས་སྐྱབས་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ། ལུང་དོན་མེད་
 ཀྱང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་མིན། ལུང་དོན་མེད་ཀྱང་ཆོལ་བ་སྟོན་ཅན་མིན་པའོ། འད་
 པོ་ནི། གལ་ གཞུང་བྱའི་གནས་ཀྱན་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཏན་
 ཆོགས་གཅིག་པོ་ལ་ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དཔེ་ལ་སྟོན་པ་ཁོན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་ཁྱབ་པར་
 དེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

གཏན་ཚིགས་སྟོན་ཅན་མིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཚེས། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་སུ་བཤད་པའི་ལུང་དོན་
 གྲུབ་གྱིས་བྱུང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཚིག་སྐྱ་བའི་རྟགས་
 ལས་ཚིག་སྐྱ་བའི་ལྷས་བྱིན་སེམས་ལྷན་དུ་རྟོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི།
 བྱས་པ་ཚེས་ཅན། ལུང་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་གཞོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འབྱུང་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དུ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལུང་དོན་གཤམ་པའི་སྐོལ་བའི་
 རོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དྲི། ལུང་དོན་གཤམ་པའི་སྐོལ་བ་ཚེས་ཅན།
 ཁྱོད་གྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་
 རོར་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་སྐུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྐྱ་མི་
 རྟག་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་སྐོལ་བ་དེ་སྐོལ་བ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུང་
 དོན་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན། དེ་འབྲའི་སྐོལ་བ་དེ་ཚེས་
 ཅན། དེ་སྐྱབ་ལ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ལ་དེ་
 གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པས་དེ་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་
 ལ་དེ་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེས་ལུང་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད།
 གལ་ཏེ་སྐར་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱིས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རྟགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐོལ་
 བ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐོལ་བ་ཚེས་ཅན། བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆ་ནས་སྐོལ་
 བ་སྟོན་ཅན་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་མི་རིགས་པ་མ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྐར་བརྗོད་མཁན་གྱི་སྐོལ་བ་དེ་ཡང་སྐོལ་བ་སྟོན་ཅན་མིན་
 པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཏན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྐར་བཀོད་མཁན་གྱི་སྐོལ་བ་ཚེས་ཅན།
 སྐོལ་བ་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་མེད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
 བྱེད་ལྟར་སྐར་བཀོད་པའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་
 མཁན་གྱི་སྐོལ་བ་ཚེས་ཅན། སྐོལ་བ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་འགོད་པའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཤམ། གཏན་ཚིགས་དེས་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པས་ལུང་དོན་མ་

ལུས་པ་བཀག་པར་སྒྲ་བ་པོའི་ཚོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་ངན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ།
མི་རིགས་པ་གཅིག་བཀག་པས་རིགས་པ་ནམས་བཀག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། ཁྱོད་གྱི་
སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་ནམ་གཞག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་ལ་མི་འབྲུལ་རྟགས་སྒྲིབ་མིན་པ་སྒྲུང་། །
དེ་ལ་གཞན་ལན་ལྟར་སྒྲུང་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་ནམ་ཡོན་
བཀག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་མི་གཞོད་ན། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཆད་མས་ངེས་ན་ཡང་ཅིག་ཤོས་
ལ་མི་གཞོད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་
བཀག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཆད་མས་ངེས་ན་ཅིག་ཤོས་
ལ་མི་གཞོད་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲ་བར་མི་
རུང་ཞིང་། རྟག་པ་ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲ་བར་རུང་བའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་
འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཀག་པས་གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བྱས་པ་སྟགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེ་རྟག་པ་ས་ཡོན་ལ་གཞོད་
པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་པས་གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་
དོན་གཅིག་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་ཅིང་། སའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་དེ་སྒྲོར་གྱི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རང་
གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་མི་རྟག་གི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྒྲོན་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟེས་ནས་མིན་པའི་ཕྱིར། མེད། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་སའི་
ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་

པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐོར་གྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྤེས་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་
བརྗོད། སུན་འཁྱིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲལ་ གྲུན་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་
ཁ་ཅིག རྒྱུ་ལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ན་བསྟན་བཅོས་དེའི་ལུང་དོན་མ་ལུས་
པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་
དམ་བཅུར་ཐལ། །རང་སྐྱོ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་
བ་དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ། རྒྱུ་ལ་བས་ཁས་བླངས་པའི་
བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་དགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་བའི་ཚིག་དེ་སྐབས་
ཀྱི་དམ་བཅུར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ལ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
གྲལ་ དེ་ཚོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཡིན་པ་
གཅད་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གཅོད་མི་ལུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ་
རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མི། གལ་ཏེ་དཔེ་དགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱར་མིན་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་རྒྱུ་ལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱབ་མ་མཁའི་
ཡིན་ཏན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་མི་རྟག་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ལ་བས་དེར་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཅོད་པས་སྐྱབ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ལ་མི་གཅོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་
དགོད། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུགས། སྤྲུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་
པའི་ཚིག་ཟུར་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱོ་ཚོས་ཅན། དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཡིན་པ་མི་སེལ་བ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། བསྟན། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་བས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་
གྱིས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོ་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ། རྒྱུ་ལ་
བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་
དུ་རང་སྐྱོ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ལུས་སམ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་རྒྱུ་ལ་དོགས་
ལུན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་བས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་

པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་སོ་ཞེན། ཉེ། སྐྱལ་བ་དབང་རྩོན་ཚས་ཅན། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་
ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཆད་མས་
ཐུབ་མ་ཐུབ་དབྱེད་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ། སྐྱལ་བ་དབང་
རྩལ་ཚས་ཅན། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་མིན་པར་
ཐལ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་མ་སྒྲོས་ཀྱང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ལྟོག་
བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱས་བཤད་ཐུབ་པའི་མཇུག་སྟེན་བསྟན་པ་ནི། འདོད། རྟོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཚས་ཅན། ལུང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་སོགས་ག་ སུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་ཀྱི་རང་སྒྲའི་དགོས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲགས་པ་རྟེན་དུ་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་དགག། ཚིས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཞུང་། མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག། ཤེས་འདོད་
ཚས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱལ་ཕྱིར་སྐྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲགས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
རང་སྒྲ་སྒྲོས་སོ་ཞེན། དེ་དགག་པ་ནི། དབྱེད། ཤེས་འདོད་ཚས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱལ་
ཕྱིར་སྐྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲགས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲ་
སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་སྒྲ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཁྱོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཚས་ལ་དབྱེད་པར་
བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུབ་ཟིན་
ཚས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་དགོས་པ་ཡིན་པ་དགག། གཞི་མེད་ཚས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་
དགོས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲས་ཐུབ་
ཟིན་གྱི་ཚས་ཅན་འབང་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེན། རུང་། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཚས་ཅན། ཕྱིར་སྐྱལ་གྱིས་ཐུབ་ཟིན་པའི་ཚས་ཅན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོ་བོ་དང་ཁོ་ན་
སྒྲོས་པས་དེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུབ། གཏན་ཚིགས་ཐུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
དོ་བོ་དང་ཁོ་ན་སྒྲོས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན། ཕྱིར་སྐྱལ་གྱིས་ཐུབ་ཟིན་

པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་བཞིན་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙང་པ་དེ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཙན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་བསལ། །
 ཆོས་ཙན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་ཕྱོགས་སྒྲོན་མིན། ཕྱོགས་སྒྲོན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་བསལ་བྱར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙན་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་གསལ་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་སྟེ་ཞེན། རྟེན། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙན་
 དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
 དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲོམ་གྱིར་རྟེན་སྐྱོད་པ་དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་
 གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པས་ཁྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉོགས་
 པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་
 ཕྱོགས་སྒྲོན་ཅིར་འགྲུར་ཞེས་དྲིས་པས། དེ་ཉོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་
 ཙན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། ཆོས་སུ་བཟུང་ན་དཔེ་ལ་རྟེན་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 འདྲི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དང་། ཆོས་དཔེ་ལ་རྟེན་འགྲོ་མེད་པ་ཆོས་ཙན། སྐབས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་སྒྲོན་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་
 སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ། གཏན་ཆོགས་དང་
 དཔེའི་སྒྲོན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ་
 གནོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཙན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་སྒྲོན་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མ་སྒྲོམ་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲོན་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཉིད་ན་མངོན་སུམ་སོགས་དང་འགལ་པ་
 ཕྱོགས་སྒྲོན་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་བསལ་བྱར་
 བསྟན། །རང་གཞུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང། །ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འགྲུར་བ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཟུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཙན། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་སྒྲོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱི་བསལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་དེས་བསལ་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་
 ཡང་དགལ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་བསལ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་གིས་གང་བསལ་
 པ་ཡིན་ཞེན། རང་། རང་ཉིད་དང་། ཁོ་ན་དང་། ཇོ་བོ་དང་། མ་བསལ་པའི་
 སྐྱབ་བཞི་པོ་ཆོས་ཙན། ཕྱོགས་ཡང་དགལ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་དེ། ཕྱོགས་ཡང་དག

མིན་པ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་
 བར་བྱེད་དེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་སེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་དགོས་ན། རིགས་སྒྲོང་བསྐྱབ་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཤིང་ཆོད་མས་མ་
 བསལ་བ་དེ་ཚེས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་རིགས་མི་མཐུན་
 ལྡེ་ཆར་སེལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀྱན་བཅུས་ལས་གསུངས་པའི་རང་ཉིད་འདོད་
 པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
 གཙོད་ལྟས་ན་ཁོ་ན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་ལྟས་ན་རིགས་སྒྲོང་
 འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རུང་། ཀྱན་བཅུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་བསྟན་བྱ་བ་དང་ཁྱད་
 གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད།
 ཀྱན་བཅུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་འདིར་ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་རྒྱུན་ནཱི་
 ཞེས་པ་དེས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱུན་དེ་ཡང་
 བསྟན་བྱ་བ་དང་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་སྒྲོང་འདོད་པ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདི་ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་རྒྱུན་ནཱི་ཞེས་པ་དེས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་གཙོད་ལུས་ཏེ། རྒྱུན་དེ་བསྟན་བྱ་བ་དང་ཁྱད་གཞི་མ་འབྲེལ་བའི་འདོད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུག་སྐྱད་བསྟན་པ་ནི། བརྗོད། ཀྱན་བཅུས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། གགས་པ་ཚེས་
 ཅན་དུ་ཤེས་པ་སོགས་ཁྱོད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཤེས་པ་བརྗོད་བྱེད་
 མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ལུང་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་བླངས་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཤེས་པ་གཙོ་
 བོར་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། སྐྱིད་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་

ཏན་ལ་གཞོད་ཀྱང་སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་མེད་དང་། ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཅུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡང་དག་འཛིག་བྱེད་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་འཛིག་ལ་མ་བསལ་བ་ཞོད། ཁྱོད་མས་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྲ་། སྒྲོལ་བ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་སྦྲངས་པ་ཙམ་
གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་སྦྲངས་པ་བསྒྲུབ་
བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཁྱོད་ཚས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་གཏན་
ཚིགས་ཀྱི་ཅུས་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཏྲགས་སུ་སོང་བའི་སྒྲོལ་བ་ས་ཐེ་ཚོམ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བསལ་བ་བཤད། རྒྱལ་དེས་
ཁྱོད་བས་འགོག་སོགས་སྒྲོན་དུ་གྲགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གཤགས་
པ་རང་རྟེན་ལའོ། ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན། དབྱེ་
པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད། བསལ་གཞི་རང་རྟེན་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསལ་བ་འདྲ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། རྗེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཚས་ཅན། ཚད་མས་བསལ་བ་བཞིན་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྒྲོན་ནས་ཚད་མས་བསལ་བ་བཞིན་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་གཤགས་པའི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། འོ་ན་
དང་མ་འོངས་བྱས་མཛོན་སུམ་བསལ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཁོངས་སུ་བསྟུ། བསལ་བ་གཉིས་
ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་བཤད། གཞོད་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན། རྗེས་དཔག་བྱི་མ་གཉིས་

གཏན་ཚིགས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བཀའ་
བརྒྱུད་སྟོང་པ་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤྲོད་ཏུ་སོང་བ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་
ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་གི་བསྟན་དོན་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤྲོད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་བཙོས་ཅན། རི་བོང་
ཅན་ལྷ་སྤྲུལ་བརྟེན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག །ལྷ་སྤྲུལ་
བརྟེན་རུང་དེ་རང་རང་བཞིན་གཤིས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་བཤད། བྲགས་པའི་བསལ་བ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་པའི་མདོ་དོན་བཤད། བསལ་བ་
གཅིག་ཏུ་སྟུན་པའི་མདོ་དོན་བཤད། ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། ཚིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
སྟུང་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་། མདོར་རང་ཚིག་དང་ཡུང་ཚིག་
གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་
ཚིག་རྣམ་དག་དང་། ཡུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཆུངས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་
ཚིག་སྤྲུལ་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟེན་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་། ཡུང་
གིས་བྱུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པ་མཆུངས་པར་བསྟན་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་མཆུངས་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུང་
ཚིག་རྣམ་དག་དེ་ཡུང་གིས་བྱུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཏུ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས། ཕྱོགས་
སྤང་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དང་། རང་ཚིག་གཉིས་དང་འགལ་བའི་དཔེ་གཞལ་བྱའི་
དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྟུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུང་ཚིག་དང་།
རང་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཆུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་བྱིར།
ཆད། ཡུང་དང་རང་ཚིག་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་
དེ་ཁྱོད་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་དཔེ་བྱུབ་སྟེ། དེས་སྦྱིར་ཚད་མ་མེད་ན་ཁྱོད་གཉིས་ཀ་ཚད་

མར་མི་རུང་བར་བསྟན་ནུས་པའི་བྱིར། རྩེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་
 དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཚུལ་ཅན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་
 གྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས་བྱུགས་ལ་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཅན་དུ་
 དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཚུལ་ཅན། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་
 བཅའི་ཐྱོགས་ཅམ་མཚན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ལུང་ཚད་མ་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱིས་
 ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག །རང་གི་ལོག་ཐྱོགས་ལུང་ཁོ་ནས་འགྲུབ་
 པ་མིན་པའི་བྱིར། དཀར་པོའི་ཐྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་པར་དམ་
 བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཚུལ་ཅན། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ལུང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་
 དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཚིག་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་
 པ་བཤད། །རང་ཚིག་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དགོས་པ་དང་པོའི་དོན་
 ལ་ཅོད་པ་སྤྱིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 དང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་ལན་
 རྩེ་གོགས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དམ་བཅའ་འགལ་བ་རུས་
 མཚུངས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་ཚིག་སྤྱི་འགལ་བ་
 བཞིན་ནོ། །རྩེ། སྤར་སྤྱི་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་ཚུལ་ཅན།
 རང་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ལོག་ཐྱོགས་དམ་བཅས་
 པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་
 དམ་བཅའ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ཚུལ་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག །ཁྱོད་
 རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་བྱིར། རྩེ། གཞན་དུ་ལུང་ཁོ་ནས་གཞོད་ན་སྤྱི་རྟག་སྟོན་
 གྱི་ལུང་ཚུལ་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུང་། དེ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལུང་
 ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་བྱིར། འོན་ལུང་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཡུལ་མེད་དམ་ཞེན། རྩེ།

དཀར་ཚེས་སྐད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 ལུང་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ལུང་
 ཚད་མ་དང་འགལ་བའི་ཚེས་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས། ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །མདོན་སྲུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་
 ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 གནོད་ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི། དེ་གཉིས་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་
 དད་དུ་བྱེ་བ་མིན་པར་རྟེན་གཞི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ན། མདོར་ཚད་
 མའི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚེས་ཅན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེ་གསུམ་གྱི་
 རྟེན་གཞི་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
 ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུལ་གྱི་ཁྱད་
 པར་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་
 བློ། རུང་། མདོར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་རང་ཚིག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་དངོས་ལྷགས་ཕན་ཚུན་
 གཤམས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤིས་པའི་
 ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གིས་ཀུན་ལ་གནོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །ལུང་
 གི་གནོད་ལུལ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་བྱེ། །ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཉི། སྐོལ་བས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུང་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ལུང་དེ་
 ཚེས་ཅན། ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུང་ཚེས་
 ཅན། ཁྱོད་སྤར་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཕྱིས་ཚད་མར་མི་འདོད་པའི་ཆེ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཁས་སྐྱངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རུང་། དེའི་ཆེ་
 རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་ལ། སྤར་ཁས་སྐྱངས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཚེས་ཅན། རང་འགལ་གྱི་
 དམ་བཅའ་ལ་གཤམས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཚིག་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་

བྱིར། སྦྱོར། ལུང་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་
 ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས། སྦྱ་མི་དྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲུབ་ས་སྦྱ་ལུང་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
 གིས་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྦྱོན་སོགས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འཕྲང་བ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ལུང་ཚད་མ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ལུང་
 ཚད་མས་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་སྟོབས་
 ཚད་མས་ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུར་རེ་ཞེན། འདྲི། དེ་ལྟར་བརྟགས་
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་དོན་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མཐོང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ལུང་དེ་གིར་ལྟོག་གི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དང་བོས་གཞོད་
 བྱེད་འགན་ལྷེ་མེད། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད། །འགན་ལྷེ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། མདོར་གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྗེས་སྦྱད་པའི་མེད་ལ། སྦྱ་ལས་བྱུང་
 བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་
 བོར་ཅན་ནི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་
 བཞིན་འགྲེལ་ཏེ། སྦྱོར། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྦྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
 རུང་དུ་ཐ་སྦྱད་མཐུན་པའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟོན་བྱར་
 རུང་པའི་བྱིར། ཐ། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྦྱས་བརྟོན་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མདོར་སྦྱ་ལས་
 བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བརྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྦྱ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར།
 སྦྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོན་སུམ་མིན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ལ་མདོན་
 སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེ། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྦྱ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟོན་རུང་ཡིན་པ་དགག་ཏུ་
 མེད་དེ། ཁྱོད་འདོད་རྒྱལ་པའི་སྦྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོར་ཅན་དང་བུམ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱོད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། སྦྱ་མའི་སྦྱབ་ཆོས་དེའི་བྱིར། དོན། དོན་

ཐམས་ཅད་ལྷ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བརྟེན་དུ་རུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷ་
 པ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དང་དངོས་འགལ་གང་
 ཞིག །རྒྱུ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བུམ་མོགས་ལ་ལྷ་པའི་རྒྱ་གཤམ་པ་མེད་དོ་
 ཞེན། བྲགས། བུམ་མོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བརྟེན་དུ་རུང་སྟེ།
 ཁྱོད་འདོད་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཀྱན་གྱིས་བརྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་
 ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་དུ་རྒྱུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན།
 རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་རྒྱས་བརྟེན་དུ་རྟེན་དཔག་ལས་འགོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལྷ་རྒྱས་བརྟེན་དུ་ཚད་མས་འགོག་པ་གང་ཞིག །དེ་མདོན་སུམ་གྱིས་འགོག་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པ་ཐུན་མོང་མེད་པར་བསྟན་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་གཞན་གྱིས་འགོག་གོ་ཞེན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་རྒྱས་
 བརྟེན་མི་རུང་དུ་རྒྱུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པ་དཔེ་ལ་རྟེན་འགྲོ་མེད་པ་བསྟན་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་
 ཡང་དཔེ་ལ་རྟེན་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ། དོན་
 ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་པའི་རྒྱས་བརྟེན་དུ་རུང་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་གཤམ་པ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་འདོད་
 པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་བྱུང་གཤམ་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟེན། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་གཤམ་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཚུགས་མ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྟེན་དཔག་ལ་ཡང་འགལ་ལྷ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། དངོས་
 པོའི་སྟོབས་གྱིས་མ་ཞུགས་པའི་གཤམ་པའི་རྟེན་དཔག་ལ་འགལ་ལྷ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་རྒྱུ་དངོས། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་
 དགག། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་། ལུང་དང་
 པོའི་དོན་སྲར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་རྒྱས་བརྟེན་མི་རུང་ལ་
 འདྲ་ལ་བུའི་དངོས་སྟོབས་རྟེན་དཔག་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་པའི་རྒྱས་བརྟེན་མི་
 རུང་དུ་རྒྱུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེས། རི་བོང་ཅན་ལྷ་པའི་རྒྱས་བརྟེན་མི་རུང་ལ་དངོས་སྟོབས་རྟེན་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་

ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་
 བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གྲགས་པ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྟན་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྡེའི་གཏན་ཆོགས་ཐུན་མོང་མིན་
 པ་བསྟན། །རང་སྡེའི་འཆད་ཚུལ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩི། བར་
 སྟོད་པས་རི་བོང་ཙན་རྩ་རྩས་བརྟེན་མི་རུང་དུ་རྩལ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྟན་པ་
 ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་སྟོད་པས་བརྟེན་རུང་གི་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་
 པ་དེ་སེལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་སྒྲིའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་མདྲའི་ཆོག་དེ་རི་བོང་ཙན་རྩ་རྩས་བརྟེན་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དཔེ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་
 གྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཙན། ལྷ་མ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པས་ལ་སྟེའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གྲགས་པ་ཆོས་ཙན། རི་བོང་ཙན་རྩ་རྩས་བརྟེན་མི་རུང་པ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱེད་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ད་ཀྱིས་ཤིང་ཙམ་པ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་པ་ལ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་རྩ་ཐུན་མོང་ཉིད་དུ་རྩལ། །དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་གཞལ་བྱ་ཡིན། །
 བརྟེན་རུང་འགོག་ན་གྲགས་པས་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིར། ཡོད་པ་ཆོས་ཙན།
 ཁྱེད་རི་བོང་ཙན་རྩ་རྩས་བརྟེན་རུང་དུ་བསྟལ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་མིན་པར་
 ཐལ། ག་བྱར་དང་དངུལ་སོགས་དེ་སྟོར་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། གལ་དང་གྲགས། འོག་མ་རྩ་བ་ཞེས་པའི་རྩ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་ག་བྱར་སོགས་ལ་བརྟེན་
 དབང་གིས་འཇུག་ན་རི་བོང་ཙན་ལའང་བརྟེན་དབང་གིས་འཇུག་པ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་སྟེ།
 ཁྱེད་ག་བྱར་སོགས་ལ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་ན་རི་བོང་ཙན་ལའང་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་
 པ་དེ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་བརྟེན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས། ག་བྱར་སོགས་ལ་དཀར་
 བསིལ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མཆོན་གྱིས་འཇུག་ན་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་རི་བོང་ཙན་ལའང་རྩ་མཆོན་
 གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། རི་བོང་ཙན་ལའང་ཁྱེད་འཇུག་པའི་རྩ་མཆོན་དཀར་བསིལ་
 སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་རི་བོང་ཙན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་

གྲང་གྲགས་པ་དང་འགལ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དཀར་བམིལ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་འཇུག་པ་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདྲོད་པས་བརྗོད་
 ཅུང་ཀྱན་ལ་བྱུང། །དེ་ཉིད་འགྲོག་ན་གྲགས་པས་གཞོད། །སྒྲ་གཞན་འགྲོག་ན་གཞོད་པ་
 མེད། །དེས་ན་འོགས་སུ་བསྟན་པར་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ལོ། ལྷ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་ཅུང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་བརྗོད་ཅུང་དུ་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་འདྲོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདྲོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཤམ་དང་གྲགས། གོང་མ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་ཅུང་ཡིན་ན་
 ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རི་བོང་ཅན་མིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་ན་རི་བོང་
 ཅན་མིན་པ་ལ་འདྲ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅུང་། དོན་ཐམས་ཅད་ལྷ་
 བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་ཅུང་དུ་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དོན་འགའ་ཞིག་ལྷ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་བརྗོད་ཅུང་འགྲོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞོད་པར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་བརྗོད་ཅུང་དེའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིས། དེ་ལ་དེས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འདྲོད་
 རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྒྱམས་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་དོན་ངེས་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་འདྲོད་རྒྱལ་
 པའི་སྒྲ་བརྗོད་དུ་མི་ཅུང་བ་དེ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འགལ་ལྷར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ཉེས། དེ་དེའི་འགལ་ལྷར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་
 ཅན་གྱི་སྒྲ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་པ་འགྲོག་པ་དང་། འདྲོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་
 དབང་གིས་འཇུག་པ་འགྲོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། ཉེས། མདོར་མེལ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞོད་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
 ལས་ཡིད་ཉེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞོད་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། སྤྱུལ། གཞན་
 དོན་ལེའུར་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པས་གཞོད་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དང་

དུ་བཤད་པ་ལ་གཞོན་ཚུལ་ཐ་དང་པས་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞོན་ཚུལ་གཞན་དོན་ལེའུར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མངོན་སུམ་དང་རང་དོན་ལེའུར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་དང་མཉན་བྱས་མངོན་སུམ་གསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་
ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་
མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལེའུར་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞན་
དོན་ལེའུར་དོན་དང་མཉན་བྱའི་དགོས་པའི་སྟོན་ས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དོན་ཞེས་
སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟོ། ཆོད་མ་མདོའི་རྩ་བར་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེལ་ངོར་སྟོ་ལ་ལྟོག་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་
སྟངས་པའི་སྟོ་རང་མཚན་པ་དེ་སྟབས་འདིར་བསལ་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྟོ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྟོང་བ་ལ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་
དེ། ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྣམ་གཅད་ཀྱི་དགོས་པ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོ། འོ་ན་
མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟེའི་སྟེང་གི་རང་མཚན་ལས་གཞན་ལྟོག་ཆོས་དུ་མ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས། མདོའི་འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། སྟེའི་ལྟོག་ཆོས་དུ་མ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྟོང་བ་ལ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་
པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་
སྟོད་ཡུལ་ལ་མཉན་བྱ་ཁོ་ནའི་མིང་གིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་
གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་སྟོ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་སུ་བརྟེན་མི་རུས་ཏེ།
ཁྱོད་སྟེའི་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་
མཉན་བྱའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟབས་
བྱེད་དང་། མིན་པའི་གཞོད་བྱེད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་རག་ལས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསལ་གཞི་རང་རྟེན་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པ་གསུམ་པོ་

རྒྱུ་པར་བཤད། །དགོས་པའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་། །དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྟུ། །རྟེན་
 རོགས་མེད་ལ་དོགས་པ་གཅན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་གཞག་པའི་དགོས་
 པ་བཤད། །དོགས་པ་སེལ་བའི་དགོས་པ་བཤད། །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་
 ཅི་ན། ཀྲན། མདོར་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུད་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཤོལ་བས་ཞེ་བས་འདོད་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྲུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 གཞོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན། དགོས་པ་དེ་རང་
 ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྟོགས་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་གཞོད་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་ཀྱང་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན། ཆོས་ལ་
 གཞོད་པ་ཁོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པར་བསྟན། །ལོག་
 རྟོག་དེ་ཡི་དཔེར་བརྗོད་བཤད། །དེ་ཉིད་རི་ལྷར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདྲི།
 དགོས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་བསྟན་པས་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་
 སྟུམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསལ་བུའི་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤོལ་བ་
 འགའ་ཞིག་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབྲེལ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་
 འདོད་པས་ལོག་རྟོག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསལ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར།
 དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་མཁའ་སོགས་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་ལ་སངས་
 རྒྱུ་པས་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟག་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྦྱོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཏུན་ཆོགས་དེ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ལ་
 གཞོད་པས་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་གཞོད། དེས་ན་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་
 ཅས་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ། རང་འབྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྦྱོད་པར་དེ་
 ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ལ་གཞོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩལ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་

བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐལ། བཅ་མཁའ་དངོས་པོ་པ་ལ་གཞོད་ཀྱང་བཅ་མཁའ་ཏྲག་
 རྩམ་མེན་པ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིས། མདོར་ན་རང་གི་ཚོས་ཅན་
 ཞེས་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། ཚོགས་དོན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་ན་དེ་ཚད་མས་བཀག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དྲེ། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་གཞོད་པ་མེན་པར་བསྟན་ཏེ། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་
 བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། དེ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གྲལ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན།
 སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཏྲག་རྩམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་
 ཅིག་ཅར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེས་བདེ་
 སོགས་ཏྲག་རྩམ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པས་བདེ་སོགས་མི་ཏྲག་པའི་ངོ་བོའང་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། གྲལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་རང་འབྲས་གཏན་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་མི་ཏྲག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་རང་འབྲས་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་སོགས་མི་ཏྲག་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་
 དང་བདེ་སོགས་མི་ཏྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་ཏྲག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ལུས་པ་བདེ་སོགས་མི་ཏྲག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་ལུན་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་ཁུབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། གྲང་། མདོར་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
 ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པའམ་ཚོས་གཞན་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་
 པ་མེན་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཚད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་
 ཅས་པའི་སྒྲས་ཚོས་གཞན་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་མི་ལུས་པར་
 བསྟན་པ་བཞིན་འོ། །བཞི་པ་ནི། སྐབ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཚོས་

ལ་གནོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་གསུམ་ཕྱོགས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་
པ་སོགས་གསུམ་ཡང་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
ཏྲགས་སྒྲིབ་དང་། དཔེ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། མིན་
པར་ཐལ། དམ་བཙའ་ཙམ་དང་འགྲེལ་པའི་སྒྲིབ་མིན་པའི་བྱིར། ཡན། ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་
པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཕྱོགས་སྒྲིབ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཆོགས་སོགས་པའོ་དེ་པ་ལ་ལོ་མ་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་རྒྱལ་དེས་ཁྱད་པར་འགོག་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་
མའི་གྲུབ་རྒྱལ་བསྟུན་དེ་བསྟན། བྱི་མ་མཆོན་བྱེད་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འདྲིས། མདོར་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་ཕྱོགས་སྒྲིབ་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་གཞན་
ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཙན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཙན་རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་གནོད་པ་ཕྱོགས་སྒྲིབ་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དགོས་པ་ཙན་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་དངོས། །དཔེ་དེས་བྱི་མ་
མཆོན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེ། རྒྱལ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་
དཔེར་བརྗོད་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་
གསུམ་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་
པས་གནོད་རྒྱལ་བཤད། །ཁས་བླངས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞེསྟེ། གནོད་ཡུལ་དམ་བཙའི་ཞེ་འདོད་བཤད། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན། །
གནོད་པ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག། རྒྱལ་དེས་གཞན་ཡང་བཀག་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལྷན། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཙན། མདོར་སྟུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་ལྷན་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཙན་རང་གི་ཡན་ལག་རྒྱུས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཙའ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
པའམ། མདོར་སྟུམ་གྱིས་མ་མཐོང་པའི་ཡན་ལག་ཙན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཙམ་དུ་
དམ་བཙའ་པ་གང་རུང་གང་ཞིག། བྱི་མ་མིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷལ། ལྷེད་
མཉམ་གྱི་འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཆོན་གཉིས་ལས་བཅུ་ཆོན་གཅིག་བསྐྱེས་ནས་སྤང་ལ་གཞལ་པའི་ཆོ་
འཛིམ་རིལ་དེ་ཆོས་ཙན། མ་བསྐྱེས་པ་སྤང་ལ་གཞལ་པའི་འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཆོན་དེ་ལ་ལྷོས་
ནས་སྤང་མགོ་དམའ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷེད་མཉམ་པ་གང་ཞིག །

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱིང་དང་འབྲས་བུ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་
 ལས་རང་རྒྱད་འཕེན་ནོ། །དྲེ། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྷིང་ལྷག་དང་འབྲས་
 བུ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པོ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། དྲེས། སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་དག་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྷིང་ལྷག་དངོས་
 སུ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གཉིས་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལན་བརྗོད། དཔེ་དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ། འཛིས་
 རིལ་བཅུ་ཆོན་བསྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷིང་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་སྲང་ལས་མི་རྟོགས་ཏེ། ཡོན་ཏན་
 ལྷིང་ལྷག་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་ཁྱར་པོའི་སྤེང་དུ་རས་བལ་གྱི་
 འདབ་མ་གཅིག་བཞག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དྲེ། ལྷིང་མཉམ་གྱི་འཛིས་རིལ་
 བཅུ་ཆོན་གཉིས་ལས། བཅུ་ཆོན་གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས། བཅུ་ཆོན་གཅིག་ཅིག་ཅར་དུ་
 བསྐྱེས་ནས་སྲང་ལ་གཞལ་བའི་ཆོ་གོང་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྲང་གྲངས་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་
 པར་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་མྱིང་མཉམ་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིང་
 དགྲུ་དང་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ། གསེར་མ་ག་ཀ་བཅུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་གོང་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མ་ག་ཀ་བཅུ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེས་པའི་གོང་བྱ་གཉིས་ལ་མ་ག་ཀ་
 བཅུ་ལྷིང་གོང་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་མ་ག་ཀ་བཅུ་ལྷིང་དུ་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་དགྲུ་ཡོད། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གྲལ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲིམ་ཐེབས་རེ་རེ་ལ་རྩིས་རེ་རེ་སྒྲེ་ཡང་
 དེ་སྲང་ལས་མི་རྟོགས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུངས། རྩལ་ཐུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡུངས་
 ཀར་གྱི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིང་དེའང་ཆོས་ཅན། སྲང་ལས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ལྷིང་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲང་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གི་ལྷིང་ཁོ་ན་ཁྱོད་ལས་
 རྟོགས་པར་ཐལ། ལྷིང་ཁྱོད་ལས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིང་ཁྱོད་ལས་
 རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲོན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷིང་དེ་རས་འདབ་
 དང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷིང་ཁྱོད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་ཆད་
 མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལྷིང་། མ་ག་ལོགས་བསྐྱེས་པའི་གོང་བྱ་

ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མེད་དེ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྗིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡང་འགོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དམ་ལ། སྤང་དམའ་བའི་བྱང་པར་དག་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགོག་པ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྗིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། །ཤམ། བྱེ་བྲག་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། བྱང་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞི་དེ། བྱང་ལ་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་པས་བྱང་ལ་སོགས་ཀྱི་ས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དཔེ་དེས་ཕྱི་མ་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཅི། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དཔེ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་དགག། །བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་དགག། །ངེས་བཟང་སྐྱར་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད། གཞན་གྱི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ལ། གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ། རྒྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོ་བཞིན་ཞེས་བཞོད་པ་ན། སྟོ་རྟག་པ་དང་སྟོ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྟམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་སྟོ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་གཞན་ལན་དགག། །ལས་སོགས་བྱང་པར་ཡོད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོ་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཚོལ་བས་ཞེ་འདོད་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་

མིན་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། བྱེད་གཤམ་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྤངས་པའི་སྐུ་
 མཚན་གྱིས་ཕྱོགས་སྤང་གིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་གྱི་དཔེར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། ཐུམས། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཡན་ལག་ལྡེ་ནང་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་
 ལེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མིན་པའི་སྐུ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་བསྐྱབ་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བློ། ཆོགས། མདོར།
 ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱེད་རྟགས་དོན་མེད། ཆོས་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མཐུན་མེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་
 བློ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འལྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་
 དོན་བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཡང་། གཏུན་ཆོགས་སྟོན་ལྡན་ཆོས་ཅན། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་བསྐྱབ་
 བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཤོལ་དེས་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟེ་
 ལྡན་གྱི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་པར་
 བྱེད་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དཔེའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཤོལ་དེས་སྒྲིམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྟེ་
 ལྡན་དུ་ཆོས་མཐུན་མཚོན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཁས། མི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་
 བྱའི་དོན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་
 ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་
 བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་མི་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་དགར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བློ། སྐྱབ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་
 པའི་སྟོན་མེད་དེ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་གཟུང་གི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་
 པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་ཁོན་དམ་བཅའ་འདོད་ཞེས་དམ་བཅའི་སྤར་ངེས་གཟུང་གི་
 ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡང་དེ་སྟོས་མི་དགོས། སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དེ་
 སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲི། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་

ཚེས་ཅན། དམ་བཅའི་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་སྒྲོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ་དམ་བཅའི་སྤར་
 ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་སྒྲོས་པ་གང་དྲང་གང་ཞིག། བྱི་མ་མིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་
 ཅན། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་
 བཅའ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ལྟར་སྤར་བའི་དཔེ་ཡང་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགལ་བའི་དོན་
 ཉིད་བརྟགས་ནས་དགག། རྟགས་སུ་སོང་ཚུལ་གང་ཡིན་བཤད། །དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟོན་དུ་
 འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདིས་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་སྐྱ་རྟག་པར་བརྟན། རྟགས་གྱི་ཚིག་གིས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་བརྟན་པས། གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་
 སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འགལ། གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དོན་འདོད་ཡུལ་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཚེས་ཅན་ལ་ཚེས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་
 པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཅན། ཕྱོགས་སྟོན་དུ་ཐལ། འདོད་
 ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད། གནིས་པ་ལྟར་ན། གཏན་
 ཚིགས་ཚེས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ཕྱོགས་སྟོན་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྟོན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གནིས་པ་ལ་གནིས་ཏེ། སྐྱ་ལ་འཇིག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མེད། ཐམས་
 ཅད་མིན་ལ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་སྒྱུར་དག་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པའི་གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་
 དང་འགལ་བ་བརྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བརྟན་ན་
 གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་བརྟན་ན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེས་མི་
 མཐུན་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་ཙམ་བརྟན་གྱི་མི་རྟག་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བརྟན་པའི་
 བྱིར། ལུང། དེ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བརྟན་
 པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ་སྤར་སྒྲོས་ནས། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་
 པའི་སྒྱིར་བཏང་བྱིས་སྒྲོས་པའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གནིས་པ་ནི། ཡུལ། དེ་ཚེས་ཅན།
 ཐམས་ཅད་མིན་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པའི་དམ་
 བཅའ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲོས་པའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་

གསུམ་སྟེ། ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་མིན་སྐྱེ་ལ་མེད། །སྐྱེ་མ་ཡིན་ལས་གཞན་ལ་སྟོགས་
 ཆོས་མེད། །སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི། སྐྱ་
 ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མིན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཅས་པའི་སྤྱི་སྐྱ་དེས་ཁྱོད་
 བརྟེན་བྱར་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་ཆོ།
 སྤྱི་སྐྱས་ཁྱོད་པར་བརྟེན་བྱར་སྤྲོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དཔེར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁོ་ན་
 ཐམས་ཅད་མིན་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཅས་པའི་སྤྱི་སྐྱས་ཁྱོད་བརྟེན་བྱར་སྤྲོད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ཐམས་ཅད་ཅས་པའི་སྤྱི་སྐྱ་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
 པ་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་གིང་ག་པ་ཁོ་ན་གིང་མིན་ཞེས་པ་
 བཞེན་ནོ། །སྐྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁྱོད་པར་ཡིན་པས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མིན་ན། ལྷན། ཐམས་
 ཅད་ཡིན་པ་མི་སྤྲོད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མིན་པས་ཁྱབ། སྐྱ་མིན་ན་འང་
 ཐམས་ཅད་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། དེང་སང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདི་
 དག་དང་འགལ་ཡོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤྱེས། གལ་ཏེ་སྐྱ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་ན་སྐྱ་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གཏན་ཆོགས་སྤྱི་ལ་མཚུངས་པ་སྤང། །ཁྱེ་བྲག་སྤྱི་ཆོས་བཀོད་ལ་
 མཚུངས་པ་སྤང། །ཁྱོད་པར་མཉན་བྱའི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དདྲོས།
 རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀུན་ལ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་ན།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་དང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཉིད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།
 དཔག །དེ་སྐོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་
 སྣང་དུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོར་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཞག་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔག །དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་རང་མཚན་མི་འཐོབ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་རང་མཚན་དང་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སྟགས་དག་དོན་དགོད། གཉིས་པ་ནི། འདུས་
བྱས་ཀྱི་ལུས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། འདུས་བྱས་རྟགས་སུ་བགོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཕྱོགས་
ཚོས་མ་གྲུབ་པར་འཁྱུར་རྟེ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟེས། འདུས་
བྱས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ལུས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞི་རྟགས་
ཐ་དད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ལུས་པ་དང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོལ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྟོན་སྒྲ་མ་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེ་ན།
རྩོལ་བྱུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོལ་སྐྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་རྩོལ་སྐྱ་དང་
ཐ་དད་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་།
རྩོལ་བྱུང་ཚོས་ཅན། རྩོལ་སྐྱས་མཚན་གཞི་རྟགས་ནས་དེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ་ཁྱོད་རྩོལ་སྐྱ་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་རྩོལ་སྐྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལས་
ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚུས། མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས། མིན་ཞེས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོལ་བ་དགོད།

གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་རྟགས་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་
ལ་དབྱེ་པའི་དགོས་པ་བསྟན། ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྤང་། །དབྱེ་བ་སོ་
སོའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏུན། མདོར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་འདིར། ཕྱོགས་
ཚོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགྲ་དབྱེ་བ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
གི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ཚུལ་བདེ་རྒྱུ་དུ་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་
ན་དཔེ་ལ་མི་འདུག །མིན་ན་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མི་རུང་འོ་ཞེ་ན། ཚུས། དེས་གཟུང་དངོས་
སུ་སྐྱར་པའི་རྣམ་གཞི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཁྱད་པར་དང་
དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ། བྱ་བ་
དང་དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེ། རྣམ་གཞི་དེ་ཀྱི་དོན་གོ་
པའི་དག་ཡིན་ན་དེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྐྱར་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་

སྐྱུར་ཡང་བཟོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནག་
 པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། ནག་པ་དང་སྤྱིད་སྐྱུབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱིད་སྐྱུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་
 པའམ། རྩོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྐྱེས་ཁྱོད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་
 མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲ་པོ་སོ་སོའི་དགོས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱས་ཏེ་བསྟན། །ཡང་དག་གཉིས་
 དང་མ་ཉན་བྱ་བྱལ་བར་བཤད། །དགག་ཏེ་གསལ་ལོགས་སུ་མི་རྟོན་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རུང་། རྩོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། ཚེལ་བྱུང་བཞོད་པའི་ཡང་དག་གཉིས་དང་། སྐྱ་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་བཞོད་པའི་འགལ་ཏྲགས་གཉིས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་བྱལ་བ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་
 ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུད། སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ཏྲགས་སུ་
 བཞོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོག་པ་རྒྱུད་པ་
 ཅན་དང་རྗེས་འགོ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཚུད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག །སྐྱ་ཚེལ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པས་མི་ཏྲག་པ་དང་། ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་
 མིན་པ་དང་། ཚེལ་མ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ཏྲག་པ་བཞོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གསུངས་
 པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོག་རྩལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད། །ཁྱོད་པར་མཉན་བྱ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་བཤད། །གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
 དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རུང་། རྩོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་
 སྐབས་འདིར། བྱས་པ་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 འབྲས་ཏྲགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

བྱིར། ལྷ་མ་སྐབས་འདིར་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེར་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་མ་འབྲུལ་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་རང་རྒྱ་མི་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྩོལ་བྱུང་མ་འབྲུལ་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཏྲག་པ་དེས་ཁྱོད་ལ་ཡན་མི་འདོགས་པའི་བྱིར། ལྷོས། རྩོལ་བྱུང་མ་
 འབྲུལ་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་བསྐྱབ་ཅུས་ཏེ། ཁྱོད་
 སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདྲི། རྩོལ་བྱུང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཀྱི་
 དཔེར་བརྗོད་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེར་སྒྲོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེས། ལྷ་མ་སྐབས་འདིར་རང་དོན་
 ལེའུར་བཤད་ཟིན་པའི་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
 གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས། ལྷ་མ་སྐབས་འདིར་ཆོས་
 ཅན། རྩོལ་བྱུང་ལས་ལོགས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་སྒྲོམ་མི་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་དེས་དེ་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། ཡོད། ལྷ་མ་སྐབས་འདིར་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་སྒྲེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་བདག་གཅིག་
 དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷོན། དེ་
 ལྷ་མ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་འབྲེལ་པ་
 གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འབྲེལ། ལྷན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་
 ལ་འབྲེལ་པ་གཞན་བདགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་
 གཅིག་གི་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་པ་གཞན་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཅུས་
 དེ་མ་གྲུབ་ན། འབྲེལ་པ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་ཅུས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱབ་པར་མཉན་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་ལ་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པ་
 དགག། །དེས་ན་མཉན་ཐོག་མཆོངས་པར་བསྟན། །ཁུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་

པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ཏེ་དགག། མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་
བརྟགས་ཏེ་དགག། ཐལ་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་
ཅན་པ་དང་། ཁྱི་བྲག་པ་ན་རེ། གསེན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟོག་སྟགས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་། མི་མཐུན་སྟེགས་ཁོན་ལས་
ལྟོག་པའི་ལྟོག་བྱུང་བ་དང་། ཕྱགས་ཆོས་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེན། ལྟོག་ །
སྟོག་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་
ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་ཚུལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
སྒྲོར་གྱི་མཐུན་སྟེགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རུང་། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་བདག་གཅིག་གི་དང་དེ་
བྱུང་གང་རུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟེགས་གྲང་གིས་མཉན་བྱ་སྟེ།
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།
ལ། ཕྱགས་གྲང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་ཚུལ་
གྲུབ་པའི་ཐུ་མཆན་གྱིས་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ལྟོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཤད་པ་མིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་རོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དེ་
ལྟར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་མ་
ངས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཤམ། གཤམ་ཏེ་གསོན་ལུས་ལ་བྱུང་བྱེད་སྟོག་
མེད་ལྟོག་པས་བྱུང་བྱེད་བདག་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་པོ་ཞེན།
སྟོག་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
ཁྱོད་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དྲེ། གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ལ་དེ་བྱུང་བྱེད་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཤམ། སྟོག་
སྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་སྟགས་གསུམ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། སྟོག་སྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་
མཆན་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཞུན། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་ལ་

ཡོད་པ་དང་། ལུས་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྣང་རུང་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་སྟོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྟོར་གྱི་མི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བདག་ལྟོག་པར་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་།
 བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྟོག་གཉིས་གསེན་ལུས་ལ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བས་གནོད་
 པ་མེད་པར་བསྟན། །གནོད་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་། །གནོད་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལུས་ཆོས་ཅན། སྟོག་སྟོགས་མེད་པར་ཐལ། བདག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོག་སྟོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསེན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། བདག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲལ་། གསེན་ལུས་ཆོས་
 ཅན། ལུས་སྟོགས་དང་སྟོག་མེད་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། ལུས་སྟོགས་དང་བདག་མེད་པ་
 ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞལ། ལུས་སྟོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པར་
 ཐལ། གསེན་ལུས་དང་གཞལ་བྱར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མི། གལ་ཏེ་ལུས་པ་བདག་
 བཅས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་
 བཅས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་བཅས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། འོ་ན་སྟོག་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། སྟོག་། སྟོག་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་སྟོགས་
 ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་བྱན་འདོད་སྟོགས་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར།
 དན་འདོད་སྟོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་
 དང་། སྟོ་སྡུ་མ་ལས་སྟེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡུ་མ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉི།
 སྟོག་སྟོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མ་སྟེས་ཏེ། བདག་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་མཉན་སྟོག་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོག་པ་སྐྱབ་པའི་
 མཉན་སྟོག་མཚུངས་པར་བསྟན། །མི་མཚུངས་པ་ཡི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དགག་། སྟོག་སྟོགས་
 ལྟུལ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་། སྟོག་སྟོགས་སྟོག་པ་ལྟུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལྟུལ། སྟོགས་སྤང་གིས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་མཉན་བྱ་

གྲོས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཉན་བྱའི་གཏན་ཆོག་གིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པ་དང་། གྲོག་སོགས་གྱི་རྟགས་གྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཙས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་པ་ལུའུལ་པ་
 མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟུང་པར་བརྟེན།
 སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལུའུལ་པར་མི་མཚུངས་ཏེ།
 གྲོག་སོགས་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོག་པ་རྒྱུང་པ་ཙན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ཡང་། མཉན་བྱའི་རྟགས་
 གྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་པ་ལུའུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉན་
 བྱ་ལུའུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲོག་ལ་མཚུངས། གྲོག་ལ་ཕྱོག་ཟུང་ཡོད་ན་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཅི། མཉན་བྱ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཕྱོག་པ་ལུའུལ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཙན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱོག་པ་ལུའུལ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཕྱོག་པ་ལུའུལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོག་སོགས་ཆོས་ཙན། ཟུང་གྱིས་གསོན་ལུས་
 བདག་བཙས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་པ་ལུའུལ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་
 འགོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཙན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་ཙན།
 སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་ན་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་
 གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ། གྲོག་
 སོགས་ཆོས་ཙན། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོག་པ་ལུའུལ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་རྗེས་འགོ་ལུའུལ་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྒྲུངས་བརྟེན། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྲུབ། དེ་ཆོས་ཙན། དེ་སྒྲོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ཕྱོག་སྟེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་གང་ཞིག་ ཁེད་པ་
 ཕྱོག་གཞི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་པ་ཕྱོག་གཞི་མ་ཡིན་པར་
 མི་གྲུབ། གྲུབ་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་མ་ངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། ཕྱོག་པ་
 དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཕྱོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་
 རྒྱལ། ཁེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཆད་པར་ཐལ། །དགག་པའི་དོན་ཡང་ཆད་པར་ཐལ། །རང་
 གི་ཕྱོགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེད། མེད་པ་ཆོས་ཙན། ཟུང་

ལ་སྟོག་སྟགས་ལྟོག་པ་དེ་ཡང་དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟོག་གཞིར་མི་རུང་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ལྟོག་ །རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོག་སྟགས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་ཁས་
 སྒྲངས་ཤིང་། རེ་རེ་ལ་མེད་པ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཤམ་
 སྟོག་སྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟོག་པ་
 དེ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི།
 སྐྱབ་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་
 ཅན། ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་
 པའི་བྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཡོད། ལུས་པ་དགག་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཡོད་
 པའི་གཞི་དང་ལུས་པ་མེད་པའི་གཞི་གང་རུང་ཡིན་ན་ལུས་པ་དགག་པའི་གཞི་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་
 བྱིར། གཤམ་ གཤམ་ཏེ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ལུས་པ་དགག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ནི་ན། ཡུལ་
 དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ལུས་པ་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་ལ་ཡང་
 ལུས་པ་དགག་ཏུ་མི་རུང་། ལུས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་ལ་ཡང་ལུས་པ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
 བྱིར། དུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་འཇུག །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཇུག་
 པ་དགག །འབྲུལ་རོལ་དགག་སྐྱབ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ། དངོས་
 མེད་ཡིན་ན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་སྐྱབ་རང་
 མཚན་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པར་སྐྱ་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར། དེ། རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་
 པའི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དགག་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་སེལ་རོལ་
 དགག་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་པར་སྤྱང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ། གཤམ་ཏེ་རང་མཚན་ལ་
 དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་ཁྱེད་ན། དོན་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་
 ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་
 ལུས་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐ། གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་དང་ལུས་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མི་རྟག་ཁྱོད་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་ལྟ་བུར་སྤྱང་། །དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད། །

འབྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་
 པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་སེལ་ངོར་དགག་
 ཆོས་གསར་དུ་འགྲིབ་པ་དང་། སྐྱབ་ཆོས་གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེད། རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་དགག་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཐ་སྟད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཆད་མས་མི་གཞོད་དེ། ཁྱོད་རང་མཆོན་ཐ་
 དད་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་
 རང་མཆོན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་ཅེ་ན། ཉི། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་ཉིད་
 ལ་ཐ་དད་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་
 པ་ལས་ཐ་དད་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐ། དགག་
 སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། ཁྱོད་སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཀྱང་
 མཐུན་སྟོགས་མེད་པར་མ་ངེས་པ་ནི། ཡོད། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཆད་
 མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་ཁྱོད་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པས་སྐྱབ་ཅེ་ན། །ཤས། སངས་རྒྱས་པའི་
 ཁས་སྐྱབས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁས་སྐྱབས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བདག་མེད་
 པར་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁས་སྐྱབས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད། རྟོག་སྟོགས་
 ཆོས་ཅན། མཐུན་སྟོགས་བདག་བཅས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཐུན་
 སྟོགས་བདག་བཅས་དེ་ཡོད་མེད་གང་རུང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 མི་མཐུན་སྟོགས་བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ།
 བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྟོག་པ་མི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོག་སྟོགས་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་བུམ་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་
 བདག་མེད་ལ་ལྟོག་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། གསུམ། རྟོག་སྟོགས་ཆོས་ཅན། མཐོང་རུང་གི་
 བུམ་སྟོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་མཐོང་དག་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ།
 མཐོང་རུང་དུ་མེད་པས་བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྱེགས་པ་
 འགའ་ཞིག་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་ཀྱང་ལ་ལ་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །བཞི་པ་སྟོག་སྟོགས་

རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟོག་པ་
 འབྲུལ། །འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟོག་པ་འབྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད། རྟོག་
 རོགས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་རྟོག་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་
 པོ་གང་རུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ རྟོག་ རོགས་བདག་མེད་ལས་རྟོག་ཏུ་རྟུག་ནང་། གསོན་
 ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདག་བཅས་སུ་མི་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ན་ཆོས་དེ་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟོག་
 རོགས་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱགས་ལས་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ། གསོན་ལུས་དེ་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་དང་བདག་བཅས་མ་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ རོགས་དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱགས་ལ་རྗེས་འགོ་
 མེད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་
 འབྲེལ་བ་ངེས་ལ་རྟོས། །ངེས་བྱེད་མེད་པའི་རྟོག་པ་འབྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འརྟུག །གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་
 ལ་རྟོས་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་ངེས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། མེད། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་པ་ཁྱོད་
 སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་རྟོས་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ཁྱོད་ངེས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པའི་ངེས་བྱེད་མེད། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་
 པའི་ངེས་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པའི་ངེས་བྱེད་དངོས། །བདག་
 རྟོག་གཉིས་ལ་དེ་མ་གྲུབ། །ངེས་བྱེད་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས། མེ་
 དུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་དེ། མཛོན་སུམ་སྟུགས་གསུམ་གང་
 རུང་གིས་ཁྱོད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི། རྟོག་ རོགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བདག་གི་འབྲས་སུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བདག་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
 རྟོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པ་འབྲུལ་ན་འབྲས་སུ་མིན། །འབྲུལ་
 ཡང་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་དགག །རྒྱ་ལ་འབྲུལ་པའི་དཔེར་བཞིན་དགག །འབྲུལ་པ་མེད་
 རྒྱལ་བསྐྱུས་སྟེ་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་རྟོག་པ་གྲུབ་པ་མ་ངེས་

ཏེ། དུ་བ་མེ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཞེན། འབྲས།
 དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་འབྲས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་
 བའི་བྱིར། བྱི་སྟེ། འབྲས་སུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། ཆོག་པ། འབྲས་སུ་རྒྱམས་
 ཆོས་ཅན། རྩས་སྣ་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོག་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལས་སྒྲིམ་པའི་བྱིར།
 བྱི་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འདྲི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་དེས་མེ་མེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་མེའི་འབྲས་སུ་དུ་བ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་
 པས་དུ་བ་མེ་མེད་ལ་ཐོག་པ་འབྲལ་ཡོ་ཞེན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 གཅིག་མིན་པར་ཐལ། མེ་མེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་མེའི་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་མའི་གཏན་ཆོག་པ་དེའི་བྱིར། དེས།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་ཡོད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་བ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་མེ་ཡོད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེས། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ལས་དུ་ལྟན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲོར་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཆོག་པ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་སུ་རིགས་
 གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འོ་མས་རང་འབྲས་སུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་
 བ། རྒྱ། རྒྱ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་
 ཆོག་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་སུ་རིགས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་དག་དུ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་འབྲས་སུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་
 པའི་བྱིར། ཅི། རྒྱ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། རྩས་ཐ་དད་དང་རྩས་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འབྲས་སུ་རིགས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཁོད་མ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་
 བྱིར་ཞེན། ཐ། དེ་ཆོས་ཅན། རྩས་ཐ་དད་དང་རྩས་གཅིག་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ཐལ།
 རྩས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཤེར་བ་འཛིན་པའི་སྟོ་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ། ཅན་ཅན་གྱི་མེ་དང་ལྷག་
 པའི་མེ་ཆོས་ཅན། མེར་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། མེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་
 རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། མེར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་ཅམ་ལ་མི་འབྲལ་ཏེ།
 ཁྱོད་མེ་ཅམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་སུ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་ལ་མི་

འབྲུལ་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དུ། བརྒྱ་
ཁྱིན་གྱི་སྤྱི་པོ་དེ་མེ་ཡོད་མ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་མིན་དགོས་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱུང་གིང་གི་
འབྲུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་གཅིག་གི་
འབྲེལ་པའི་ངེས་བྱེད་མེད་པ་ནི། ཅི། སློག་སློག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་བདག་
བཅས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་བདག་
གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་གི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ལྷོག་ རྩོགས་གྲང་གིས་
ལྷོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་མཉན་བྱ་སྦྱོར་པའི་མཉན་སློག་གཉིས་པོ་ལྷོག་པ་འབྲུལ་པར་
བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལྷོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་
པ་གྲང་པར་འཛོད་པའི་གཏན་ཆོག་མཉན་པར་གཏན་ཆོག་མིན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དག་གཉིས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་
གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད། ཚུལ་དེས་མ་དམིགས་གཞན་ཡང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་གྲུབ། ལྷང་རུང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ། ལྷང་རུང་སློག་སློག་འབྲུལ་པས་
གྲུབ། དཔེར་བརྗོད་གྲུབ་ལ་ཅོད་པ་སྦྱོར་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ། ལྷོགས་གྲང་ཆོས་
ཅན། ལྷོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་འཚད་པའི་སྐབས་སུ། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་ས་
ལས་ལོགས་སུ་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྷོག་པ་མི་འབྲུལ་པ་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཆོག་རྗེས་འགོ་མི་འབྲུལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནི། རྒྱ་ཁྱབ་
བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དག་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ལྷང་རུང་
ཡིན་དགོས་ཏེ། བདག་སློག་གཉིས་ལ་ལྷོག་པ་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པ་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་དག་གཉིས་
བྱེད་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ལྷང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདྲིས། འོ་
ན་འདྲི་གཉིས་སྦྱབ་རྟགས་གཉིས་དང་ཁྱབ་པར་མེད་པར་འབྲུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲི་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱབ་པ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་གཉིས་དང་ཁྱབ་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱབ་

ཚེས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཚེས་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་དྲགས་གཉིས་
 ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། སྒྲུབ་དྲགས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱ་
 མཚན་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བ་སྟན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པས་ལོགས་སུ་བསྟན། །ཁ་
 སྟན་འབའ་ཞིག་གྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། རྒྱ་བྱུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་བྱེད་
 ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་བ་སྟན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་སྒྲུབ། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ། བུམ་
 པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཚེས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་བུམ་པས་དག་པའི་ཤར་གཞིར་བུམ་པ་ཡོད་
 དེས་ཀྱི་དོན་འགོག་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བ་སྟན་འབའ་ཞིག་
 འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས། དེ་ཚེས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་དེར་བུམ་པ་མེད་དེས་
 ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་ཀྱིས་དེར་བུམ་པ་མེད་དེས་ཀྱི་བ་སྟན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཚེས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེས་ཀྱི་བ་
 སྟན་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་དྲགས་ལས་བུམ་པས་དག་པའི་
 ཤར་གཞིར་བུམ་པ་མེད་དེས་ཀྱི་བ་སྟན་འབྱུང་རུང་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་རུང་གི་ཚེས་གཞན་གྱི་སྟེང་
 དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་དེས་ཀྱི་བ་སྟན་གྲུབ་པ་མཐུན་དཔེར་བུས་ནས་བྱེད་ཀྱི་དྲགས་
 ལས་བུམ་པས་དག་པའི་ཤར་གཞིར་བུམ་པ་མེད་དེས་ཀྱི་བད་བཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅི།
 དཔེར་ན་དོན་གཞན་བྱི་མའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱ་ས་དང་། དོན་གཞན་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འགོ་
 ལྷོག་བྱེད་པ་པོ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བ་སྟན་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བ་སྟན་
 བུམ་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བ་སྟན་དྲོགས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་དྲགས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན།
 བྲོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལས་ལོགས་སུ་
 བྱེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་ཡིན་ན་མཐར་རྒྱ་ཚིགས་གངས་

ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱ་ཚོགས་ཡིན། །གཏན་
 ཚིགས་གཞི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་སྙད་འབྱུང་རུང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གཅིག །འུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་པའི་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་བུ་ཤེས་གཉིས་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་
 ལས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་མོ་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། འུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་མོ་
 སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་སྟེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱོང་། སྐབས་འདིར་གཅིག་དམིགས་
 ཞེས་པ་དང་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པ་ཚས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་གྱི་
 དཔྱེ་བ་སྟོ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སྟོའི་དཔྱེ་བ་སྟོ་རང་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོའི་དཔྱེ་བ་ཡང་སྟོ་གཞན་ལས་གྲུབ་དགོས་ན། རོན་གྱི་དཔྱེ་བ་
 ཚས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་སྐྱབ་ཕྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དཔྱེ་བ་སྟོའི་དཔྱེ་བ་
 ལས་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། སྟོའི་དཔྱེ་བ་སྟོ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རང་། འུམ་པས་དག་པའི་ཤར་གཞིར་འུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཚས་ཅན།
 དངོས་སུ་འུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་བཞུགས་ཀྱང་མཐར་འུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་
 པའི་མངོན་སུམ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་འུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་རོན་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ཏེ་ས། འུམ་པས་དག་པའི་ཤར་གཞིར་འུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་འུམ་
 པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚོན་ཕྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་མ་དམིགས་པ་ཚས་
 ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཕྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་གྲུབ་
 པའི་སྟོན་ས་འུམ་པས་དག་པའི་ཤར་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་སུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 འབྱུང་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན། གཞན་དུ་ཚད་མ་གཞན་
 གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ན་འུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
 ཕྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འུམ་པ་མེད་པ་དེ་འུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་
 སྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་
 མ་དམིགས་གཞན་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟེ་མས་མི་སྤང་མ་དམིགས་གྲུབ། །ཕྱི་མས་

འགལ་ལྷན་དམིགས་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞེད་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེན། མི། ག་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་
 དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ག་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ག་ཟ་ཡོད་ངེས་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་ལས་ལོགས་
 སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མཐར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་སུ་སོང་པའི་ཕྱིར། འབྲས། ག་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་ག་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་མི་རུས་
 ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ག་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེས། མེད་ངེས་ཀྱི་བ་སྟངས་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་
 མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་མི་རུས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་པའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་
 རྒྱལ་བཤད། རྒྱུད་འགལ་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྷན་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེར་བཞེད་ཅི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཞེན། རུང་། སྣང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ནས་དུ་མ་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ནས་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལྷན་
 དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད། འགལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་རྒྱུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད། ཕན་རྒྱུན་སྤང་འགལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་དངོས་འགལ་དང་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་འགལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོས་བཅས་ཡིན་ན་ངེས་པ་འགལ། རྟོས་མེད་ཡིན་ན་ངེས་
 པ་གྲུབ། རྟེན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། རྟེས་པ་གྲུབ་རྒྱལ་བ་སྤྲུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གལ། གལ་ཏེ་ངེས་གྱུར་དང་རྟོས་བཅས་མི་འགལ་ཏེ། རུས་པ་འཛིག་པར་

དེས་ཀྱང་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱ། ལུས་པའི་འཛིག་པ་
 ཆོས་ཅན། ལུས་པ་ལ་ཡོད་དེས་མིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས། གལ་ཏེ་ལུས་པའི་རྒྱ་ལས་ལུས་པའི་འཛིག་
 པ་སྐྱེ་ལ་དེས་ལུས་པ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འཛིག་
 པ་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བརྒྱུད་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིག་པ་འཛིག་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། གལ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པ་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་ཁྱོད་དང་རྩམ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་འཛིག་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་པའི་འཛིག་པ་དེ་ལུས་པ་དང་རྩམ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ལུས་པ་ལས་
 རྩམ་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དྲི། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་ཁྱོད་དང་རྩམ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མིན་
 པར་ཐལ། ལུས་པའི་འཛིག་པ་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟོས།
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟོས། གལ་ཏེ་
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་
 དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་དེས་ཡིན་ན་
 དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་དེས་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གྲང་། གང་ཞིག་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་འབྱུང་བ་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་
 ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་དེས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ལྷ་གུའི་རྒྱ་
 ཆོགས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མས་ལྷ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བཞིན། ལུས་པ་ཡང་
 འཛིག་པའི་ངོ་བོར་འབྱུང་བ་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཛིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྩམ་དཔག་ཡིན་ཏེ། ལྷར་སྐྱོལ་རང་གི་ཆད་མས་
 མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་སུ་བབ་པས་ཕྱིར་སྐྱོལ་ལ་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགོ་བ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པར་དགའ་བ་

རྒྱུ་པོའི་དཔེ་དང་སྒྱུར། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉི་མའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ།
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། དང་པོར་
 དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཕྱིས་ཀྱང་དེར་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་
 བ་བན་པའི་ཚང་ཚིང་སྟེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱར་
 བ་མཐར་ཕྱིན་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུམ་བྱེད་གང་གིས་བརྩམས་པའི་རྒྱལ། རྒྱར་
 བྱེད་གང་གིས་རྒྱར་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲ་འགྱུར། བར་འགྱུར། ཕྱི་འགྱུར་རོ། །དང་
 པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་དམ་པའི་ལས་ལ་
 མཐོན་དགོས་པ། །སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་ཕྱིས་སའི་སྟེང་ན་སོགས་སོ། །དཔལ་
 ལྷན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པའོའི་ཆོལ། །སྟོན་མེད་དག་གི་ཉི་མས་ཕྱེ་བ་ལས། །དོན་
 བཟང་མངར་བའི་རོ་ལྷན་བཅུད་འདི་ལ། །དོན་གཉིར་བྱང་བ་འཁོར་ཞིང་བསྟོ་བར་གྱིས། །
 སྒྲོས་ངན་ཐེང་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱད་དང་། །བྱང་བའི་འཁར་གཞིང་གཅིག་ནས་གཅིག་
 བྱོ་དང་། །དུ་མའི་ཟེར་སྒྲོས་གཅིག་ནས་གཅིག་སྟོལ་གྱི། །སྟོན་གསུམ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་
 བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །འདི་སྒྱུར་དགེ་བ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་གང་། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
 མཛེས་པ་གང་ཐོབ་དེས། །མཁའ་མཉམ་འགོ་ལ་དམ་ཆོས་ཆར་པ་བ་ནས། །དགའ་བདེའི་
 འདོད་རྒྱ་ཕྱོགས་བརྩུར་བྱུང་པར་ཤོག །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དག་
 དོན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལྷག་བསམ་མགོ་བོ་དཀར་ཞིང་། རྣམ་དབྱེད་
 སྒྲིབས་པའི་གཤོག་པ་བརྒྱངས་པ་གོ་སྟོན་བསོད་ནམས་སངས་ཀྱིས་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 དགོན་པར་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞོན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་
 བ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་
 ཤོག །འགོ་བའི་སྟེག་བསྟེན་སྟེན་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་
 པ་རྟེན་དང་འགྱུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །དགོའོ། དགོའོ།དགོའོ། ॥

༡༡།   རྩེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་འགྲེལ་བ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དོན་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།   །

༡༡༡། །ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་གར་སྒྲུབས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ་ནི་མ་འཆར་ཀའི་དགྲིལ་
ལྟར་མཛེས། །ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་སྒྲ་ཆེན་སྒྲོགས་པའི་གསུང་ནི་ཡི་གེ་དྲུག་པ་དེ་རྩེད་སྒྲ། །
ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པའི་བྲགས་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་བོ་ཆེ། །ནམ་མཁའི་མཐའ་
ལ་ལོངས་སྒྱུད་མཛད་ལ་འདུད་དོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལམ་མེ་སྒྲུལ། །རིགས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་སྒྲོགས་
སྒྲུང་གྲགས་པའི་གཞུང། །རིགས་པ་མཁུན་པས་རི་བཞེན་བྱེ་བའི་སྒྲོལ། །རིགས་པའི་གཏེར་
གྱི་ཁ་འབྱེད་ལེགས་བཤད་འདི། །རིགས་པ་དོན་གཏེར་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་ལ་སྒྲིན། །སྒྲི་བདུན་མདོ་
དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཐིན་ཅི་མ་ལོགས་པར་འགྲེལ་བ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དོན་
གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་སྒྲི་ལྷོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཤེས་
སྒྲི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ། སྒྲོ་ངེས་ཡུལ་རྟོགས་
པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོའི་རིག་པར་བྱ་བ། དེ་
དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་
ཉིད། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་དམིགས་པ། ཡོད་
ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་བཏྲར་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་
དགག། །རང་ལུགས་བཞག། །ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་སྤྲང་ཡུལ་དང་། གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་དོན་སྒྲི་དེ་རྟོག་
པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་
ཤེས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་སྒྲི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་རུང་གི་
ཡུལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བར་ཐལ། རང་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་ལས་
རྗེས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་བཞིར་དབྱེ་བ། རོ་བོའི་སྒོ་
ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་ལྟོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇུག་
ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་
བཅོ། !

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡུལ་བཞིར་འགྱུར་དབྱེད། ཡུལ་ཅན་གང་ལ་ཡུལ་
བཞིར་ཡོད་དབྱེད། ཡུལ་བཞི་སོ་སོའི་རོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་
གྱི་སྒོ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། གཟུང་
ཡུལ་ནི་མདོ་སྟེ་བས་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་གཟུང་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་རྣམས་ལ་སྤང་ཡུལ་མེད། རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད་དོ། །གཟུང་ཡུལ་ནི། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་ཡོད། འཇུག་ཡུལ་ནི། ཚད་མ་
དང་། རྫོང་བྱེད་སྐྱེད་ལོན་མཐུན་དང་། སྒྲེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤང་
ཡུལ། གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་
དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེས་རྣམ་པར་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བའམ། རྣམ་
མེད་དུ་དངོས་སུ་སྤང་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་
དང་། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། རྣམ་པར་མ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུར་བྱ་ལྟ་
བུའོ། །རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ནི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་
ཡུལ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། རང་དུས་སུ་སྤང་བ་ལ་འཛོག་པ་
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུར་བྱ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་མེད་པ་གསལ་
བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་དོན་སྤྱི་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་ཅིང་། བར་པ་ནི་ཤེས་
པ་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་རིགས་གཉིར་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་
སྤུས་སྟེ་དབྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛོན་མངོན་སུམ་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་

པ་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ནོ། །དབྱེ་ན། ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་
 རྒྱུ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་སྒོས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། བཅད་
 ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དབག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཉིད་དེས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་
 ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་ཙན་དོན་མཐུན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོའོ། །དབྱེ་པ་ལ་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྤར་ལྟར་གསུམ་ལས་དང་པོ་
 ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དབག་གི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་མདོ་སྟེན་པ་
 ལྟར་ན་བདག་མེད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྤང་པོ་རང་མཚན་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་
 ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དབག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རྟོགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ལ་
 འཛིག་གོ། །སྐུའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་བ་ལང་རང་མཚན་པ་དེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲི་དོན་མཐུན་གྱི་འཇུག་
 ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ས་བཅོམ་པ་འཇམ་སྒོས་
 གཞིག་པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འཇུག་པ་དེ་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་
 བཅོམ་པ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འཇུག་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒོས་རྩལ་རྗེས་བརྒྱུད་སོ་སོ་བྱེད་
 ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འཇུག་པ་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་ཚུ་ལྟ་བུའོ། །བཅོམ་པ་འཇམ་སྒོས་གཞིག་
 པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་འཇུག་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་མཆེད་ལྟ་བུའི་ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་
 དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཚུ་བཞེན་དུ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་སྟེན་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་མི་ལུས་པའི་ཆོས་གཉིས་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་། སེམས་ཙམ་པས། གང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་སུ་

རུང་བ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་རྣམ་བྱང་རྒྱས་
 བས་བྱེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། གང་ལ་
 དམིགས་ནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་
 པའོ། །གང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་
 དུ་ཡོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པས། མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་འཛིན་
 ལྟངས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་
 དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་སོ་སྦྱེའི་སྒྲོའི་དངོས་ལུལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞེད་དེ།
 འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱང་ཡང་དག་བརྟུན་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་
 འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ལུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་ལྟོག་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་སྦྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་སྦྱིའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་གྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལྟོག་གྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ་ཚོས་ཅན་དང་། ཚོས་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །ལུལ་ཅན་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྟགས་དོན་ལྟོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་
 གཉིས་དེ་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་
 དབྱེ་བ་ལ་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲུང་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི་བུམ་པ་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 དེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་
 ཉིད་ནི་སོ་སྦྱེའི་ལ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། རྗེས་དཔག་

གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་སྒྲིབ་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་
སྒྲིབ་སྒོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་ཆེས་རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཆེས་དབག་ལ་སྒོག་གྱུར་གསུམ་ནི་གཏན་
ཚིགས་གསུམ་པོ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ལ་བཅད་ཤེས། འོག་ཤེས། ཐེ་
ཚོམ་ལ་སྒོག་གྱུར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོན་པོ་དེ་རྩོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་
དངས་པའི་རེས་ཤེས་ལ་སྒོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་ཏུག་པ་དེ་སྒྲིབ་ཏུག་འཛིན་
རྩོག་པ་ལ་སྒོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་ཏུག་མི་རྩོག་གང་རུང་དེ་དེ་ལྟར་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། །དེས་ན་རྩོག་མེད་འོག་ཤེས་ལ་
མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རྩོག་པ་འོག་ཤེས་ལ་སྒོག་གྱུར་ཡིན་ན་
སྒོག་གྱུར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩོག་མེད་འོག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྩོག་པ་འོག་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ལ་
སྒོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྒོག་གྱུར་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་སྒོག་
གྱུར་མ་ཡིན་ལོ། སྟེ།

བཞི་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི་རིམ་བཞིན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་
དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སྒྲིབ་མོང་བར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲིབ་མོང་མ་
ཡིན་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྒྲིབ་མོང་བར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པས་སྟེ། རྣམ་དེས་
ལས། དེ་ནི་སྒྲིབ་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟེ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་དོ། ཅེས་གསུངས་པའི་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ། རང་མཚན་
ལ་དབྱེ་ན། དོན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་དོན་བཅའ་པོ་དང་ནང་དོན་
བཅའ་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ལ། གཉིས་པ་ལ་མིག་
སོགས་ནང་གི་སྒྲིབ་མཆེད་ལོ། །ཤེས་པ་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་
དུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། བོད་སྤྱི་བབས་པ་རྣམས། རྩོག་
པ་མེད་དགག་གི་སྤྱི་དང་། སྤྱི་གཞན་སེལ་པའི་སྤྱི་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་ལས་
བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་གསུམ་སྟེ།
དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེད་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྤྱི། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་སྤྱི། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་སྤྱི། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱི་དང་བཞིར་བཅུར་རུང་སྟེ། གཞན་སེལ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་གཞན་སེལ་གསུམ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི། འོ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་རྒྱུ་རྒྱམ་ན། སྤྱིར་རྟོག་གཤེད་གཞུང་ལུགས་ལས། དང་པོ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མ་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་དང་འདྲ་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྟེས་ལུང་བསྐྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱེད་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་དོན་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། སུན་པ་དང་མི་སུན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་སུན་གནོད་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱད་དོར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་སྤྱད་བྱའི་སུན་པའི་ཡུལ་དང་། དོར་བྱའི་གནོད་པར་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ནས་སུན་གནོད་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་གྱིས་དེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱད་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྟེས་ལུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དོན་གཉེར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་གཟུང་ཡུལ་དང་། རྗེས་དཔག་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་ལུ་འཇུག་པའི་ཆོ་མི་བསྐྱེད་པས་ན་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་གཉེར་རང་འགལ་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇུག་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྟོག་གྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སྟེས་ལུ་འཇུག་ན་མི་བསྐྱེད་པས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་འཇུག་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མཛོན་གྱུར་དུ་མཇུག་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཚིག་གོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་འཇུག་བྱེད་དུ་

འཇུག་པའི་ཆོ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་
 རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ལྷའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་རང་གི་ངོ་
 བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་དང་།
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་།
 གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་བ་སྒྲོང་བ། རོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ། བྱོང་
 བ་དང་འགལ་བ་སྒྲོང་བ། དགག་པ་ཆད་མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་
 བོ། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་འཇུག་ཡུལ་
 རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་གིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་།
 གཞན་རོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན་སྤྱི་རོན་ལ་མེད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་པ་གསལ་བ་
 ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྤྲ་མ་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་
 ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ།
 རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པའི་ཆ་དང་། དེ་ལ་བྱི་རོལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི། སྤྲ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་
 པ་ནི། དངོས་མེད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱང་དོར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དངོས་
 མེད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེས་རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་
 རོན་རིགས་གཏེར་ལས། ཡུལ་གཉིས་བཞེད་པས་གཤོད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་
 པའི་བྱིར་ན་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་ལྷའི་རོན་མ་འབྲུལ་བར་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟུང་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་ཡུལ་
 གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཆན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་
 མཁས་པས་བཀག། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་འདིར་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོལ་ཤེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་རྣམས་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ།
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་རོ་བོ་ཉིད་
 རྒྱར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། དབང་ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལྷག་
 རྒྱར་འདོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། གཟེགས་ཟུང་
 དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་ཕྱན་དེར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་སྒྲུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
 སྒྲོས་པ་དང་བལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ཀྱང་རུང་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་གཤམ་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་འདོད་
 པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར། དབང་
 ལྷག་དང་གཙོ་བོ་རྒྱར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགོངས་པ་རོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་
 ཀྱིས་རི་ལྷར་གཏན་ལ་ལབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཐ་
 རྟན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་རྩལ་ཕྱན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་དང་། མདོ་སྟེ་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཐ་སྟོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སེམས་ཙམ་ཞལ་
 ཀྱིས་བཞེས་ལ། འདི་ལ་རྣམ་བཤེན་བརྟུན་གཉིས་ཡོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལྷར་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་
 ཞེན། འདི་ལ་དོན་རིག་དང་། རྣམ་རིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱི་དོན་རྣམས་མེད་རྟེན་ཆར་དུ་འཛིན་པར་
 འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས་སྐད་ཅིག་སྟེ་མར་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དབང་
 ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་སྟེགས་པ་ཙམ་ལ་བྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་དབྱེད་ལ་འཇུག་པ་

ན། ཁོ་པོས་མདོ་སྤེའི་སྐབས་ལ་རྒྱལ་པར་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་སོ། །གཉིས་
པ། རྒྱལ་རིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་བདེན་པས་དབང་གེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཟག་ནས་རྒྱལ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་གེས་པ་ལ། །
རགས་སྤང་ཡོད་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་མདོ་སེམས་གཉིས་
ལས། གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚུད་པ་དེ་མདོ་སྤེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་
མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་རྒྱལ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཕྱི་དོན་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་
གཏོར་དུ། རི་སྤྱིད་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། དེ་སྤྱིད་རྒྱལ་གཟུང་ཡུལ་ཟེར། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་
ཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གྲུབ་པ་མེད། ཅིས་གསུངས་སོ། ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་
སྤྱོད་པ་སྟེ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་གེས་བྱེད་གྱི་སྒོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བསྟུ། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་
ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒོའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ། གེས་པའི་མཚན་ཉིད་
གསལ་ཞེང་མྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས།
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་གེས་པ་གཉིས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། ཤིང་བཅད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞིན་པ་དང་།
འཇུག་ཟེར་པ་གསུམ་པོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སྒོན་གྱི་མཁས་པ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ན་རེ། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད། སྤང་
ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་གེས། ལྷག་གེས། བེ་ཚོམ་དང་ལྷར་འདུས་པ་ལས། ལྷ་པོ་
རེ་རེ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་ལ།
མཚན་ཉིད་ནི། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་གྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་གསར་དུ་ངེས་པའི་རིག་
པ། དབྱེ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་ཡིད་དཔྱོད།
རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། པ་མེས་ཀྱི་ཁོན་པ་རྟིང་པ་ན་རྒྱ་

ཡིད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩལ་
 གསུམ་མ་ངེས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་
 སྒྲོའི་མཚན་ཉིད། འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་
 བའི་སྒོ། དབྱེ་ན། ཡུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་དང་། ཡིད་མ་གཏང་བའི་དང་། འབྲུལ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩལ་མཐོང་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ། སྒོན་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་གྱི་
 མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཉ་ཐྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཉ་ཐྱིས་
 འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྩལ་རྟོགས་ཟེན་གྱི་བྱེད་པ་མ་
 ཉམས་པའི་དོན་ལ། འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ། དབྱེ་ན།
 མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མཐར་ཆད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་རྩིས་སུ་སྒྲེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་དང་། རྩིས་དབག་གི་རྩིས་སུ་སྒྲེས་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཐེ་ཚོམ་དང་འོག་
 ཤེས་ནི་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པས་འོག་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་
 ཡིད་དཔྱད་རང་གི་ངོ་བོ་དགག། །སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པ་དགག། །བཅད་
 ཤེས་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མི་
 རྟག་པ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱད་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 དེ་ཚོས་ཙན་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཐལ། ཟློང་པ་དང་རྟགས་གང་རུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་སམ།
 ལྟར་སྣང་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཙན། ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོག་གྱུར་བ་དེན་པ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཙན། མ་རྟོགས་འོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མིན་
 གྱི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་དགག། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་ཡིད་དཔྱད་དགག། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ས་མེས་ཀྱི་ཁྱོན་པ་རྟིང་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་
 མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུང་རྒྱ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་དེས་པའི་དང་། མ་གྲུབ་པའི་དྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཐམས་
 ཅད་ཡིད་དཔྱད་དུ་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་དཔྱད་དེ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་ནོ་ཞེན། མི་
 འཐད་དེ། ལུང་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་དང་། གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་དང་། གནོད་
 སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་དེས་པའི་སྒྲོ་
 ནི། ཚད་མའི་ཁོངས་སུ་འདུས། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནི། ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་
 སུ་འདུས། གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནི། ཞེན་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རིམ་
 བཞིན་ཤེ་ཆོས་དང་མ་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་
 པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་
 གྱིས་རང་ལྟུང་དེས་པ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ནི། སྒྲོ་འཛོན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྱེས་པའི་སྒྲོན་པོ་
 དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་
 བཞི་པར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱ་ཚད་མ་སྒྲ་
 མས་བཟུང་བེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག། །དེ་ཉོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྒྲོ་འཛོན་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་
 ཤེས་དང་། རོ་བོ་ཡུལ་དུས་འཛོན་སྒྲངས་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། སྒྱིར་སྒྲོ་འཛོན་ལ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་
 སྒྲོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། སྒྱིའི་མཚན་ཉིད། གྲངས་
 གྱི་དབྱེ་བ་སྟུ། སོ་སའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་རྒྱུ་ལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་

གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་དེ་ལ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
 བས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་། དེ་
 ལ་ཅེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་གི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་མཐུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་སོམ་ཉི་
 སྟེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་
 མེད་སོམ་ཉི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རོ་བོའི་སྒོ་བས་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གསུམ་ཀ་རོ་བོའི་སྒོ་བས་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། ཚད་
 མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་ཡང་མཐར་རང་
 མཚན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། མ་རྟོགས་པའི་སྒོ། ལོག་
 ཤེས་། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེ་དང་དེ་
 མིན་གང་རུང་དུ་རྟོགས་པས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ། གཉིས་པ་ལ། རང་ཡུལ་དེ་ལ་གཏན་མ་
 ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་དབྱེད་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱང་མ་རྟོགས་མ་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་ཤིས་པ་ན་དེ་དབྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་དང་། རྟོགས་
 བྱེད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ནས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མིན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། བཅད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲའི་རྒྱུད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་
 རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །

ལོག་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བའམ་
 འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་དེ་མིན་གྱིས་
 གཞོད་པའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་ལ་ལྟུལ་པ་དང་།

ད་ལྟར་གྱི་སྒོན་པོ་ལ་འདས་པའི་སྒོན་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ག་པ་དང་
ཤུག་པ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་དང་གསུམ་མོ། རྟོག་མེད་
ལོག་ཤེས་ལ། རྒྱ་པ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། མི་ལམ་
ལ་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་ རྟེན་འཛིན་ན་
ཡང་དེ་མིན་སྲིད། རྟེན་པའི་དོན་ཏུ་བསམས་ནས། དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་སྲིད་པའི་
སྒོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཚེས་ཅན། མཚན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཞིག་ རྒྱ་མི་
རྟག་པར་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྟེན་བཅད་པའི་ཆེད་ཏུ། དེར་འཛིན་ན་ཡང་
དེ་མིན་ཏུ་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་སྒོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྒོ་རྣམས་གཅིག་ལ་བྱེད་དམ། སྒོ་
སྒྲ་བྱི་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། མདོན་གྱུར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
ཐལ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། སྒོ་རྣམས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། རྒྱ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཞིག་ རྟེན་བྱིས་རྒྱ་མི་
རྟག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། དེར་འཛིན་ཡང་དེར་
འཛིན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་དེ་མིན་ཏུ་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་རྟོག་པའོ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
ལ། མདོན་གྱུར་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དངོས་
སྒྲ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྒྱིན་སྟེག་བྱས་པ་ལས་མཐོ་རིས་ཐོབ་བམ་མི་ཐོབ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། རྟེན་
ཆ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། གས་ཆེར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྟག་གམ་
མི་རྟག་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ལ། དོན་འགྱུར་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི།
རྒྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་བག་ལ་ཉལ་ནི། སྒོ་མ་
ནང་གིས་པོན་ལྟ་བུ་སྒྱེན་དང་ཕྱད་ན་ཅི་གཉིས་སྒྲ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་
ལ་མེས་གྱི་ཁོན་པ་རྒྱེད་པ་ན་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ན་རྒྱུ་མེད་དམ་སྟམ་པ་དང་། མ་
ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་དེ། བྱས་རྟགས་ལས་རྒྱ་

ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་དེ་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཐལ།   གཞལ་བྱའི་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་
 དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ།   བྱས་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་དེ་
 བྱས་པ་དང་ཏྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པས་བསྐྱོག་ལ།   གཞལ་
 བྱའི་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་དེ་གཞལ་བྱ་དང་ཏྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོན་པ་
 ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པས་མི་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དེ།   དེ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་སྐྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར།   གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་སྐྱ་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་
 པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པས་དེ་བསྐྱོག་གོ་ཞེན།   མི་འཐད་དེ།   གཞལ་བྱ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་
 ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་།   གཞལ་བྱ་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་སུ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་རོ།   །ཤེས་ཐེད་གྱི་སྐོ་བྱ་ཏྲག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།   ॥

།གསུམ་པ་སྐོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བཞེསྟེ།   སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ།   སྤང་
 པ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ།   བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་ཚུལ།   འགལ་བ་དང་
 འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ།   །དང་པོ་ལ་གཉིས་དེ།   ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་
 བསྟན་པ།   སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེད་པའོ།   །དང་པོ་ནི།   རང་
 མཚན།   གསལ་བ།   དངོས་པོ།   རྩམ།   འོག་པ།   རོན་དམ་པ་རྣམས་དངོས་
 པའི་རོན་དུ་མཐུན་དེ།   རོན་བྱེད་རུས་པ་དང་།   བན་ཚུན་མ་འདྲིས་པར་གནས་པ་དང་།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དང་།   སྤྱིས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་འཇུག་ལྟོག་གི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།   །གལ་ཏེ་འོག་པ་དང་།   རྩམ་དང་།   དངོས་པོ་ཡིན་ན།   རང་
 མཚན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།   དེའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དང་།   གཞན་ལས་འོག་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི།   །ཞེས་དང་།   ཀུན་ལ་རྩམ་དང་དངོས་བརྗོད་པའི།   །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ
 བ།   སྒྲིན་མེད་དེ།   གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི།   འོག་པ་དང་།   རྩམ་དང་།   དངོས་
 པོ་རྣམས་ལ་རོན་ལ་ཡོད་པ་དང་།   སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།   །སྤྱི་
 མཚན་དང་།   སྤྱི་དང་།   གཞན་སེལ་དང་།   ལྟོག་པ་དང་།   རྣམ་གཅོད་དང་།   འདྲིས་
 པ་དང་།   འབྲེལ་པ།   ཀུན་རྗོད་པ་རྣམས་རོན་བྱེད་མི་རུས་པར་མཚུངས་དེ།   རོན་ལ་མི་
 གནས་པ་དང་།   དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་།   རྣམ་རྟོག་གིས་སྤྱོད་བཀྲགས་
 པ་དང་།   རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱོས་བཞག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།   དེ་

ལྷ་མ་ལ་བཤད་པའི་རང་མཚན་སོགས་དང་། སྤྱི་མཚན་སོགས་ནི་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
རྟོག་མེད་དེ་སྟོང་དང་། སྤང་བ་དང་སེལ་བ་ནི་འཛིན་སྤངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བར་སྤང་བའི་སྟོང་བཏགས། དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། རོན་
སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྟེས་ནས་རིགས་མི་
མཐུན་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་དུ་སྤང་བའི་སྟོང་བཏགས། དཔེར་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
ལ་བུམ་གསལ་རྣམས་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྟོང་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ལུས་པའི་སྟོང་བཏགས། དཔེར་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་
པ་ལ་བུམ་པར་སྤང་བ་ལ་བྱི་རོལ་བུམ་པར་སྟོང་བཏགས་པའི་སྟོང་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པའི་
མཚན་ཉིད། རྩལ་རྩལ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་རགས་པར་སྤང་བའི་སྟོང་བཏགས། དཔེར་ན་རྩལ་
རྩལ་བརྒྱུད་འདུས་པ་ལ་བུམ་པར་སྟོང་བཏགས་པའི་སྟོང་བཏགས་ལྟ་བུའོ། །ཁྱེ་བྲག་གི་མཚན་
ཉིད། རིགས་མི་མཐུན་དང་རིགས་མཐུན་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཉིས་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་
སྟོང་བཏགས། དཔེར་ན་གིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ག་པར་སྤང་བའི་སྟོང་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་
དབྱེ་བ་ལ། ཐང་ཀའི་སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྲག་དང་། གོང་མའི་སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་
གིང་། འདི་དག་ཀྱང་སྟོང་བཏགས་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་གསལ་རྩལ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག། སྤྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་
པ་དགག། སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཞན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱི་བ་ལང་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བྱུང་ཅིང་། དེ་དང་རྩལ་ཐ་དད། རྟོག་པ་
དང་། ཆ་མེད་དང་། གསལ་བ་རྣམས་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་སྤྱེལ་ནས་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བ་ལང་དུ་མ་ཐག་པ་གཅིག་གིས་སྤྱེལ་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཉིད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོ་སྤྱོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འགོག་
པ་ལ་གཞུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་གིང་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱུང་

ལས་ཇུས་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། དེ་སྤྱང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
ཡིད།

གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་གངས་
ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས། བདག་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་
རྒྱལ་དང་། དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་ །དེ་ཙམ་ལ། འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཉིད་ལྟར་གྲངས་ངེས་པ་ལས་བདག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟ་བ་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་
པ་དང་། རིག་པ་དང་། སྤྱིས་ལུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རང་བཞིན་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་
སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ། རྒྱ་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེས་
ན། རྒྱ་ཡིན་ན། སྤྱི་དང་། གཙོ་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། རང་བཞིན་ལ་ནི་དེ་གསུམ་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་ལུ་དང་། རྣམ་འགྱུར་དང་། གསལ་བ་དང་།
བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱི་གཙོ་པོ་དེ་ཆ་མེད་ཇུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་རྣམས་ཀྱང་། ཤ་བ་དང་ཤུག་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤིང་ཙམ་དང་། བེལ་ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་བོ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤོང་ཙམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་ཇུས་གཅིག་ཀྱང་
ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་གསལ་ཐམས་ཅད་ཇུས་གཅིག་ཡིན་ནོ།
ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་དགག་ །རྣམ་པར་
བརྟགས་ནས་དགག་ །ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་གསལ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ཁྱོད་འཛིན་དབང་
པོའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་
པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤ་པའི་ཇུས་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་དེ་ཚོས་ཅན།
དེ་དང་ཇུས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཇུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན། ཤུག་པ་
དེ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤ་པའི་ཇུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱད་དུ་ཡང་། གཞན་
དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ། །དངོས་པོར་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས། །ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་

ཕྱིར་ཐོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཤིང་སྤྱི་དེ་ག་པའི་རྒྱ་
 ལས་སྤྱིས་སམ་མ་སྤྱིས། མ་སྤྱིས་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་དང་རྩམ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱ་ལས་མ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཟླ། འདྲིང་ཡང་། ཐ་དད་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའམ། རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་འཛིག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ག་
 པ་སྤྱི་འཛིག་ཁྱེད་པའི་ཆེ་གིང་སྤྱི་སྤྱི་འཛིག་ཁྱེད་དམ་མི་ཁྱེད། མི་ཁྱེད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་
 དང་རྩམ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་འཛིག་ཁྱེད་པའི་ཆེ་དེ་སྤྱི་འཛིག་མི་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་ཟླ། རང་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་བ་དང་། འཛིག་པ་དག་དང་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཐོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་
 འགྱུར་བའམ། མིང་ཐ་དད་པར་ཐད་དེ་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཐོ།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །ཁྱེད་ན་ག་པ་སྤྱི་འཛིག་ཁྱེད་པའི་ཆེ་དེ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་གིང་
 གསལ་རྣམས་དང་། དུས་ཐ་དད་པའི་གིང་གསལ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་གིང་
 གསལ་རྣམས་སྤྱི་འཛིག་ཁྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དང་རྩམ་གཅིག་པའི་གིང་སྤྱི་སྤྱི་འཛིག་ཁྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཟླ། ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྤྱི་འཛིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ། དབང་གེས་རྟོག་
 བཅས་སུ་ཐལ་བ། འགལ་བ་རྩམ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་
 གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་གིང་སྤྱི་རྩམ་གཅིག་པ་ཡོད་ན། མགོ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
 ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྩམ་གཅིག་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཅིས་
 འགོག །གལ་ཏེ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་འག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཡོ་མི་གཡོ་དང་བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་བསྐྱར་མ་
 བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འགལ་བ་རྣམས་རྩམ་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤིང་གསལ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་གིང་སྤྱི་རྩམ་གཅིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། ག་པ་གཡོ་བ་
 ན་ཤུག་པ་དང་རྩམ་གཅིག་པའི་གིང་སྤྱི་གཡོ་བ་དང་། ག་པ་བསྐྱིབས་ན་ཤུག་པ་དང་རྩམ་གཅིག་
 པའི་གིང་སྤྱི་བསྐྱིབས་པ་དང་། ག་པ་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ན་ཤུག་པ་དང་རྩམ་གཅིག་པའི་གིང་
 སྤྱི་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ག་པ་འཛིན་པའི་

དབང་མངོན་ཚེས་ཅན། ག་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་གིང་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། ག་པ་
 དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་འདུག་
 པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། རྟོག་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 གྲང་། རིགས་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱིར་མ་འདུས་
 པའི་རིགས་སྤྱི་འདོད་པ་ནི་རྒྱུར་མ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་རན་
 པའི་དུག་རྒྱུ་སྤྱི་སྤང་པའི་བརྒྱུ་ཚོལ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པའི་སྒྲོ་བརྟགས་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་རིགས་སྤྱི་མི་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོ་སེར་ལ་སོགས་
 པའི་རྫས་ཐ་དད་པ་རྒྱུམས་དང་། སྤང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་ཀུན་གྲང་རྫས་གཅིག་ཏུ་
 ཐལ། སྒོ་སེར་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྤང་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་
 གཅིག་ཡིན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་རྫས་སུ་མཁྱུ་བར་མ་ཟད་
 ཡན་ལག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། སྤྱོད་ཅིག་མ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་
 རྒྱུན་དུ་བཞག་པ་དང་། ཡིག་དང་། མིང་དང་། ཚིག་རྒྱུམས་གྲང་རྫས་སུ་མཁྱུ་བར་པོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཞན་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་
 པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་དགོས་
 གིང་། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཁྱུ་བར་ན་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྤྱེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་
 བ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་། འུ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྲང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་
 སྤྱོད་སྤྱི་རྫས་དཔག་དང་། ལྷང་དང་། ཁས་སྤངས་དང་། རང་ཚིག་གིས་གཞོད་པ་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཚེས་ཅན། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁྱོད་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཁྱུ་བར་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་
 གྱིས་བསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་
 རྫས་དཔག་གིས་གཞོད་དེ། འུས་པའི་རྟག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁྱུ་བར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་ཁྱུ་བར་སྤྱེ། འུས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིག་པ་ཡོད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཅན། །ཉིད་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་མི་

ཏྲག་ཉིད། །ཅེས་དང་། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་ཁུམ་པ་བཞིན། །སྐྱ་ཡང་ཡོད་ཅེས་རང་
 བཞིན་ཏྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་པས་རིག་སྐྱ་ཏྲག་
 པར་འདོད་པ་དེ། དཔལ་སྒྲན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པ་དེ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། རིག་སྐྱ་ཏྲག་པ་ཡིན་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་སྐྱ་རང་མཚན་པ་དེ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་
 གོང་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་སྐྱའི་གཞན་སེལ་ལ་རང་
 མཚན་དུ་རྒྱུ་ལ་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་
 སུ་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་དངོས་སུ་མ་བསྐྱབ་པར།
 སྐྱ་རང་མཚན་པ་མི་ཏྲག་པར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་ཁས་སྤངས་འགལ་ཞིང་། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ན། སོང་ཆོད་ཀྱི་ཏྲགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། རྩས་དང་ལྷོག་པ་སྦྱི་བྱེ་བྲག །
 བསྐྱབ་དང་གཞན་སེལ་རྟོག་མི་རྟོག །གཞན་དག་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་འཆད། །ཁོ་པོ་
 གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྩས་དང་སྦྱི་ནི་ཡུལ་དང་། རྟོག་
 པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སྒོ་དང་། སྤང་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་དང་རྩས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱིར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྟོ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་མཛད་པའི་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལས། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས།
 ཅམ་ཅམ་མང་པོ་ངས་མི་ཤེས། སྒོན་པོ་དོན་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་
 ཐམས་ཅད་གོ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྒོན་པོ་སྦྱིར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
 བ་དེས་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གོ་བའི་རྒྱལ་རི་ལྟར་སྦྱར་ན། སྒོན་པོ་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྤྱིང་ན་རང་རང་གི་གནས་རྒྱལ་རི་ལྟར་བཞིན་གནས་པས་དགག་
 སྐྱབ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། སྒོན་པོ་སྒོ་མིན་དང་། སྐྱ་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པར་སྒོ་འདོགས་པ་ཡོད་
 པས་སྒོ་འདོགས་རི་སྤྱིང་ཡོད་པ་དེ་དག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཆེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ངོའི་སྐྱ་ཏྲག་པ་དེ་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 ཡང་རྩས་དང་ལྷོག་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྐྱ་ཅམ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 སྐྱ་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། དོན་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་དང་། སེལ་ངོའི་སྐྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་

བཟུང་བ་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་དུ་རུང་ཡང་། གནས་ལུགས་འཆད་པའི་ཆོ་དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་གཞན་མེད་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འཆད་ཆོ་
 རྣམ་པར་སྤྱེ་བས་མཁས། །འཇུག་ཆོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལ་མི་རྟག་པར་སྤྱུང་བ་ནི། དངོས་སུ་སྤྱུང་བར་སྤྱུས་ཤིང་། སྤྱུ་ཞེས་སྤྱུས་པའི་འུགས་
 ལ་མི་རྟག་པར་སྤྱུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤིང་རྩམ་སུ་གྲུབ་ན། དེ་ཤ་པ་དང་རྩམ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྩམ་དཔག་གང་ཡིན། ཞེས་
 འདྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྩམ་དཔག་དང་། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་
 པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་ཤ་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཤིང་དེ་ཤ་པ་དང་རྩམ་གཅིག་དང་། ཤ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་དེ་
 ཤ་པ་དང་རྩམ་གཞན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་མེད་དོ། ཅེས་མཆུངས་
 པར་བསྟེན། །གལ་ཏེ་ཤིང་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་དང་རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་གཞན་གང་རུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཟློན་དང་ཤ་པ་གཉིས་ཀ་རྩམ་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་ཆོས་
 ཅན། མངོན་རྩམ་གང་རུང་དུ་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐླལ་པའི་བར་དུ་མཆུངས་
 མོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་ཐ་དད་དབྱེད་ནས་བཀག་པས་སྤྱི་རྩམ་སུ་གྲུབ་
 པ་མི་ལེགས་པར་ཐལ། རྩམ་སུ་གྲུབ་ན་རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྩམ་དཔག་གང་
 ཡིན་དབྱེད་ནས་བཀག་པས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་ལེགས་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་
 རྩམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཡི་སྟོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱི་ཡི་དོན་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་པོ་པོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་སྤྱིད་ཡུལ་མིན། །དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །
 མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཟློན་དང་བཞེ་བ་ལས། གཞན་ཡང་སྤྱི་
 དོན་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་
 མིན། ཞེས་སོགས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ལུང་གིས་དགག་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་འདོད་

པ་རྒྱལ་ལ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་རྒྱལ་ནི་དེ་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐུན་
མོང་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་འགོག་པའི་ཆོ་ཤིང་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་
ཤིང་གསལ་རྒྱལ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་རྩལ་ཐ་དད་དཔུང་ནས་འགོག་པས་ཆོག་མོད་ཀྱི། བོད་
དག་གིས་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཤིང་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱི་བ་གཡོགས་ལྟར་ན་ཤིང་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་
ཤིང་སྤྱི་ཆོས་རྩལ་དུ་བཟུང་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་དོར་ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་གཞན་སེལ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྒྱལ་ལ་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤོ་དོར་གྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཁེགས་ན་བྱེ་
བྲག་ཁེགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་ན་སྤྱི་གྲུབ་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་
པ་མ་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་སྟེ་གཞན་སེལ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་རང་མཚན་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སེལ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ལ་རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་
སྤྱི་བྱེད་མི་ལུས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན་སྤྱི་མེད་དེ། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་དོན་དང་
སེལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

།གཉིས་པ་སྤང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་རྒྱུ་ལ། འཇུག་རྒྱུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
སོ་སའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་ཡུལ་ལ་
སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་རང་ཡུལ་ལ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་མི་རྫོགས་པར་རིགས་
མི་མཐུན་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
བ་ཉིད་། སེལ་བ་ལ་རྒྱིན་རྩི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས། ཞར་ལ་སེལ་འཇུག་དང་
བསྐྱབ་འཇུག་དཔུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་

ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་མེད་ལུལ་བའི་སྤང་བ་དང་།
 མ་ལུལ་བའི་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་མེད་པར་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་བཟུང་ནས། དཔྱེན་དབང་གསལ་ལུལ་བའི་སྤང་བ་དང་ཡིད་གསལ་ལུལ་བའི་
 སྤང་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མ་ལུལ་བའི་སྤང་བ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་
 བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་མ་
 ལུལ་བའི་གསལ་བ་ལ་རང་དྲུས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྤང་བ། གཉིས་པ་ལ་དཔྱེན། རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་དང་། རོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
 ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས། སྤྱིའི་འཛིན་སྤངས། སྤྱོད་ན་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བས་སྟོན་པོ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དེ།
 སྟོན་པོ་དེ་གཟུགས་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་མེད་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག །ཡུང་
 པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྟོན་པོ་རྩིས་ཡོད་
 དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་
 པོ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་རྩིས་གཞན་ལྟ་ཞོག །ཁྱོག་
 པའང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཁོན་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
 མེད་གྱི་གསལ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཤ་བ་དང་ཤུག་པ་གཉིས་ལ་དོན་ལ་ཐུན་མོང་གི་
 ཆོས་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། ཤ་བའི་རྩིས་ཡིན་ན། ཤུག་པའི་རྩིས་མ་ཡིན་དགོས། ཤུག་པའི་
 རྩིས་ཡིན་ན། ཤ་བའི་རྩིས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་
 དོན་ལ་རྩིས་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་གསལ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་
 འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་སྤང་བའི་ཆོ་དེའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རྩིས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 ཤ་ཤུག་གཉིས་དོན་ལ་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟོག་མེད་གསལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤ་བ་སྤང་བའི་ཆོ་ཤུག་པ་མི་སྤང་བ་ཡང་ཡོད། ཤུག་པ་སྤང་བའི་ཆོ་ཤ་བ་མི་
 སྤང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཆར་སྤང་བའི་ཆོ་རྩིས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ། མཐུན་ཚུལ་དངོས། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པ། དེས་ན་མངོན་
 སུམ་མ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རྟོག་མེད་མ་ལུལ་བའི་གསལ་བ་དང་།
 དེའི་ཡུལ་ཕྱི་དོན་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་རྩིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་

ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཐ་དང་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་ལྟར་ཐ་དང་དུ་སྒྲུབ་བའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལ་
 མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པས་བྱུང། དཔེར་ན་འཇིག་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་
 བཞིན་སུམ་པ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་གྱང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེའི་སྟོགས་ཆོས་ནི་སྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་པ་ནི་འཇིག་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་
 གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་
 མེད་དེ། དེས་ཡུལ་དེ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆད་མར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། ད་ནི་མ་ངེས་པ་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེན། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་
 ངེས་ལས། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་རང་རིག་པ། བརྗོད་པ་དང་མ་འགྲེལ་བ་
 དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ལ་དངོས་ཡུལ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ། མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཆད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་
 མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །བྱིར་ན་ཆད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པར་འདྲན་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་གྱིས་ངེས་
 པར་འདྲན་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་ངོ། །

གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། འགྲེལ་པ་མཁན་
 གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོར།
 སེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསུངས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལེའུ་དང་
 པོར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་རྟགས་ཆོས་གྱི་འགྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་སྦྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་
 དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་གཞན་དོན་ལེའུར་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་དོ། །གཉིས་
 པ་ལ། གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་སེལ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་ཞིབ་འཛོད་དང་། ཐམས་པ་འབྱུང་གནས་དང་། སྤྲུལ་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་སྟེ། རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བྱིར། ཞེས་པས་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་

དང་། སྤྱི་ཡི་སྒོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་སྤོའི་གཞན་སེལ་དང་། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས་ཞེས་པས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བསྐྱར་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། བུམ་པ་རང་མཚན་པ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་བཟུང་རྣམ་ནི་སྤོའི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་བཞེད་ཅིང་། བྱི་མས་ནི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་བྟགས་སྤོའི་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྤོའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་ཡང་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཚས་མཚོག་གིས་སེལ་བ་བསྐྱབ་པར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སེལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སེལ་བ་གཉིས་ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ཆེན་མོར། མེད་པར་དགག་པའི་གཞན་སེལ་བ་དང་། སྒོ་བྟགས་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་མཛད་ནས། དོས་འཛིན་ནི་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དང་། བུམ་པར་སྣང་བའི་སྒོ་བྟགས་གཉིས་ལ་འདོད་པ་སྣ་མ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། སེལ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེའི་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་སྣང་བའི་སྒོ་བྟགས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་འགལ་བཅད་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་བཅད་པ་དང་། དེ་མིན་བཅད་པ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་གཅོད་བཞི་པོ་ནི་དོན་ལྟོག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་རྣམ་ལ། སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་ནི་དེ་དག་དང་ཡིན་བྱེད་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལྟོག་ནི་གཞན་འཛོལ་དགོས་སོ། །དངོས་འགལ་བཅད་པའི་དོན་ཡང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བུམ་པའི་སྣང་པའི་འཛིན་རྟུངས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། རང་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་བྱི་རོལ་བུམ་པར་ཞེན་པ་དེ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་བུམ་པའི་སྣང་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ཀ་བའི་སྣང་དུ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྣང་དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ཡང་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་དོན་གོ་བ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་ཐོས་པའི་མཇུག་ཐོགས་

སུ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་ཀ་པ་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་
དགོངས་ནས། སྐྱ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་
ལྟུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག །དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།
མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནད་མ་ཡུས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་
གྱི་གནས་ཡུགས་དང་། སྤྱིའི་འཛིན་སྐྱངས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ནི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་
ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
གནས། ཀ་བུམ་སོགས་དོན་ལ་རྩས་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཞན་དང་འབྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་རང་མཚན་གཉིས་དོན་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ན་ཟེ།
བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་པའི་གྲུབ་ཟེར་བསྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཚས་ཅན། བུམ་པ་ལ་
རྩས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། སྐྱ་དང་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ལན་
ལ་སྤྱིའི་འཛིན་སྐྱངས་ཤེས་དགོས་པས།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་འཛིན་སྐྱངས་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་རྟོག་སྤྱིའི་འཛིན་སྐྱངས་དེ་ལ་ཐ་དད་ལ་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། གཅིག་
ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི་ལས། བྱི་མ་གཉིས་གོ་སྤྱི་ཞིང་། དང་པོ་གཉིས་འཆད་པ་
ལ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱོ་འདྲགས་པའི་རྒྱ། སྐྱོ་འདྲགས་པའི་སྤྱིའི་
རྣམ་པ། སྐྱོ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱོ་
ངོར་གིང་གསལ་རྣམས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། མའི་གསལ་
བ་རྣམས་ཐོག་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ། འདི་ནི་གིང་ངོ། །འདི་ནི་མེའོ། །ཞེས་གཅིག་
ཏུ་སྐྱོ་འདྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །ལྟོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱིས། །རིགས་
དབྱེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱོ་ངོར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་
ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་

ཡིན་ཏེ། ག་དད་དངོས་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས། འོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤང་བའི་སྒོ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ག་དད་པའི་གསལ་པ་ལྷན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་ཤིང་གསལ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གོ་བ་དང་། ཤིང་གསལ་གང་རུང་ཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ཤིང་ཡོད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། འགའ་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཀྱང་རྟོགས་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། སྤྱི་ལྟར་གི་སྒྲུབ་མི་རྟག་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྟོག་པ་ག་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་གི་དངོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་མི་རྟག་གསུམ་པོ་དེ་རྫོང་བྱེད་གི་སྒྲུབ་ག་དད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་ག་དད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དོན་ལ་ཡང་ག་དད་དུ་ཞེན་ཏེ། དེ་བྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷན་པར་རྟོག་པས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་གསུམ་ལྟོག་པ་ག་དད་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་རྟོག་དོར་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ག་དད་དུ་སྤང་བས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམས་གཞག་དང་ཞེས་པ་ནས། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་བྱིར། མཐས་པ་ལྷན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གནད་འདི་ཤེས་ན། མོང་ཆོད་གི་རྟོགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རང་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་པ་སྤེལ་བའི་གནས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མོ་མོའི་རྣམས་གཞག་གོ། འདར་བོ་ལ། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སོ། འདི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་རྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་གཉིས། མེད་པ་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སོ། འདི་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་བསྒྲེལ། །འཛིན་སྤངས་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་

དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་
 གཞན་སེལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱུ་པར་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྤང་བའི་སྒྲོ་བ་ཉག་ས། གཉིས་པ་ལ། མཛོན་གྱུར་ལ་ངེས་
 པའི་གཞན་སེལ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་རང་
 མཚན་མཛོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐོང་བ་
 འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་
 བེ། མཛོན་སྤུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲོ་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ།
 དབྱེ་ན་བདེན་པ་རྗེས་དབག་གི་གཞན་སེལ། མི་བདེན་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ། གཉིས་
 ཆར་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དབག་གི་དངོས་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ངོར་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བཅད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྤང་བའི་སྒྲོ་བ་ཉག་སའེ། སྒྲོ་རྟོག་འཛོན་རྟོག་པ་ལ་
 སྒྲོ་མི་རྟོག་པ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་རྟོག་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཡང་རྟོག་
 པ་ལས་མ་འདས་པས་གང་ལ་དོགས་པ་དེ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གཉིས་
 པ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དངོས་མེད་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་
 དངོས་མེད་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་བ་ཉག་ས། གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་བུམ་མེད་
 ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་རི་བོང་ར་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་
 གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་མེད་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་དང་། དེ་
 ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཞན་སེལ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་
 པོ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཤེས་བྱར་འཛོན་བྱིར་མེད་པ་ལ། །ཞེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུད་པ་སྤོང་བ། ཚད་མ་དང་འགལ་བའི། གྲགས་
 པ་དང་འགལ་བའི། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚུད་པ་སྤོང་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་སྟང་

དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་དགག་བྱ་མེད་དགག་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བསྐྱབ་
 པའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། །དཔེར་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི་ཡུགས་འདི་ལ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་དང་། སེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་། འདི་ལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པ་དང་། དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་
 པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་དག་གི་ས་སྤྱོགས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
 བྱི་མ་ནི་བསྟན་ཟེན་མ་ཐག་པའོ། །བཞི་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 རས་དགག་པའི་རྣམ་པ་བཅད་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མེད་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་དང་། མེད་དགག་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་རྣམས་ནི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་དོན་ལྡན་གཞན་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འདྲའོ། །
 གསུམ་པ་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྤྲེད་དུ་གནད་མ་ཡུས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དགག་བྱ་
 བཅད་ཚུལ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སོ་སའི་སྒྲ་དོན། མཚན་གཞི་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་
 དངོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་
 ཡུལ་ཀྱི་དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། བུམ་པར་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅས་པའི་སྒྲ་དེ་བུམ་
 པ་ལས་གཞན་ཁྱོར་བ་སོགས་སུ་ཆུ་ལེན་པ་དེ་མ་བཅད་ན་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅས་བརྫོད་རིགས་ཀྱི་བུམ་
 པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཆུ་འོན་ཅིག་ཅས་པའི་སྒྲ་དེས་ཆུ་ལས་
 གཞན་ཐུག་དར་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་མ་བཅད་ན་འོན་ཅིག་ཅས་བརྫོད་རིགས་ཀྱི་ཆུ་ཞེས་སྒྲོས་པ་
 དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འོན་ཅིག་ཅས་པའི་སྒྲ་དེས་ལེན་པ་ལས་གཞན་མི་ལེན་
 པར་རྣམ་པར་མ་བཅད་ན་འོན་ཅིག་ཅས་པའི་སྒྲ་བརྫོད་པ་ཡང་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་
 དག་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་
 དོན་མེད་འཇུར་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་དཔེར་ན་བུམ་པས་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གལ་
 ཏེ་བུམ་པ་དང་སྒྲིམ་པས་ཆུ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤང་བར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ནི་ཆུ་འོན་ཅིག་
 ཅས་བྱ་བ་ཁོན་བརྫོད་པར་བྱ་བར་འཇུར་ཀྱི་བུམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

བྱུག་དར་རམ། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྒྲང་བར་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ནི་
 འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ལས་ལ་འཕངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བའས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའམ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཅུང་ཟད་
 གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 ཆོག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཅད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་དོགས་པ་
 མེད་ན་སྦྱར་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་
 འགའ་བཅད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལ། རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་།
 རྟོག་པ་སྟེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དངོས་འགའ་བཅད་ནས་ཡུལ་དེར་སྤང་
 བའི་ཆ་ལ་སྦྱི་དང་། སྦྱི་མཚན་དང་། འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་འགའ་རྣམ་པར་བཅད་པས་རྣམ་གཅོད་
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་དེ་དག་རྣམས་ལས་འདི། མི་གཅོད་ན་ནི་དེ་རྗེ་ལྟར། གཤམ་ཏེ་འདི་ལ་
 རྣམ་གཅོད་ཡོད། ཅེས་དང་། རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དང་། རྣམ་
 གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དངོས་འགའ་སེལ་བས་
 ཅ་གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསལ་བྱ་དངོས་སུ་སྦྱོས་པ་དང་། མ་
 སྦྱོས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས། ཞེས་དང་། དེ་
 ཅམ་སེལ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་འགའ་ལས་རྟོག་པས་ན་རྟོག་
 པ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་སོགས་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ན་སྦྱི་དང་བྱམ་མོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 ཅ་སྦྱི་མཚན་ཏེ། སྦྱི་ཡི་དབྱེད་ཡུལ་དུ་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མཚན་
 ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་རོར་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བས་འདྲེས་
 པ་དང་། གཞན་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་འབྲེལ་པ་སྟེ། འདྲེས་པའི་
 དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བརྟག་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི། འབྲེལ་
 པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གྱི་
 གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་

རྟེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཞེས་བརྗོད་
 དེ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་མཁན་པོ་དག་གིས་ལྟོག་པ་
 དང་། གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དགག་དུ་འདོད་པ་ནི་འདིས་ལུའལ་གཞི་བྱས་པར་སྤྱང་
 རྟེ། ཁོ་བོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཤགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཞུགས་ནས་གད་མོ་འཛོར་རོ། །ཡང་
 དེ་ཚོས་ཅན། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་རྟེ། དངོས་འགལ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་
 ལྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དངོས་འགལ་ལས་ལྟོག་པར་སྤྱང་བའི་བྱིར་། སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་
 ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་བྱུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་སྤྱང་བའི་བྱིར་། འབྲེས་
 པ་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བའི་བྱིར་། ཡོད་པ་
 གཞན་སེལ་དང་། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་གི་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་བཅད་
 བས་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྤྱང་བའི་བྱིར་། སྤྱིའི་གཞན་སེལ་དང་། སྤྱིའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་
 དེ། ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཤིང་འཛིན་རྟོག་
 པའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པ་ཡིན་ན།
 གཞན་སེལ་དེ་མངོན་གྱུར་ལ་ངས་པའི་གཞན་སེལ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྒྲིག་གྱུར་ལ་ངས་པའི་
 གཞན་སེལ་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ག་པའི་རྟོགས་ལས་ག་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་ཤིང་རྟོགས་པའི་
 ཚེ་སྤྱར་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་མེད་པ་
 ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཚེ་མི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཡོད་མེད་གེ་
 ཚོམ་ཟ་པའི་ཚེ། གཉིས་ཀར་དོགས་པ་གེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཚོས་
 ཅན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་། ཤིང་མིན་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་དུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཅེས་བརྗོད་
 དེ། དགག་བྱ་ཤིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེལ་དང་།
 སེལ་བ་དང་། ལྟོག་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 པོ་ཡང་ཤིང་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་
 ཚོས་ཅན། མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤིང་
 གི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་
 པའི་བྱིར་། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤིང་བའི་མེད་པ་གཞན་

སེལ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་བྱ་གིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་
དེ། དགག་བྱ་བསྐྱབ་པ་བཅད་ནས་དགག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གིས་ཤེས་བྱ་
མཐུས་ཅད་ལ་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སོང་བ་ནི། གཞུང་དོན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཞན་
སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་གྲུབ། །ཅེས་པས་
སེལ་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་བས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་
དེ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏིར་ལས། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་
འཇུག་པ་ནི། །གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཞེས་པས་སྒྲུབ་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་བས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ནི། སེལ་འཇུག་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་བས་དབྱེ་ན། སྒྲ་རྟོག་གཉིས། འཇུག་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བས་དབྱེ་ན་སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མ་ལོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་
རྟོག་དོན་མི་མཐུན་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་དོན་མཐུན་རྣམས་ཡིན་ཅོ། །སྒྲུབ་
འཇུག་ལ་དབྱེ་ན་འབྲུལ་པ་དང་། མ་འབྲུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
རྣམས་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་རྣམས་ཡིན་ཅོ། །སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་པ་བཏགས་
པའི་རང་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟེ་བའི་པ་རྣམས་ལྟེ་བའི་རོ། །

།གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་ །སྒྱུ་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་ །ཤེས་པ་རང་མཚན་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་བརྗོད་པ་དང་། རང་སྟེ་གནས་
མ་བུའི་སྟེ་པ་ན་རེ། ལུས་པ་རང་མཚན་པ་དེ་ལུས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ།
ལུས་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཚུ་སྦྱར་བའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་ན་བད་མི་ཤུན་པོས་
 རང་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བད་སྒྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡུལ་
 དུས་ཀྱིས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བད་དུས་ཀྱི་བདའི་དངོས་
 ཡུལ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག། །བད་
 དུས་ཀྱི་རང་མཚན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བད་དུས་སུ་བུམ་པ་ཞེས་
 པའི་བད་དངོས་སུ་སྒྱུར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བུམ་པ་གོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་བུམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བད་དངོས་སུ་
 སྒྱུར་བ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལྷན་ཏེ། དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་བུམ་པ་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྒྲིང་།
 རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་གསལ་བར་མི་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག། །ཤེས་
 པ་རང་མཚན་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་སྐྱ་མ་
 འཇ་ས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་སྒྲི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་
 ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲ་དོན་ཀྱི་སྒྲི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་
 དྲག་པ་ན་རེ། དོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
 ཡིན་ན། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོན་ཀྱང་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྗེས་གཞན་པའི་
 རིགས་སྒྲི་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་སྟོ་གཅིག་ཏུ་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བ་གསལ་རྣམས་དང་རྗེས་གཞན་པའི་བ་སྒྲི་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བད་སྒྱུར་བ་ལ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྱུར་བས་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བ་ལང་གོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་བད་སྒྱུར་བས་བ་ལང་མི་གོ་
 བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲི་མེད་དེ། སྒྲི་རྗེས་གཞན་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་ལ་བད་
 སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲི་རྗེས་གཞན་པ་དོར་བའི་རང་མཚན་ལ་བད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྱུར་
 ཞེས་དྲིས་པས་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲི་རྗེས་གཞན་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་མཚན་

ལ་ཡང་བད་མི་སྒྲིབ་བར་ཐལ། དེ་མཐའ་ཡས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བོད་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། རོན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁོ་ན་
 བརྗེད་བྱ་ཡིན་ན། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལ་བཞོད་པའི་སྒྲིབ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རོན་སྤྱི་ཁོ་
 བ་དངོས་ཀྱི་བརྗེད་བྱ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ། ཅས་ཟེར་རོ། བྱི་བྲག་ཏུ་སྤྲུབ་ན་རེ། རོན་
 ལུམ་པ་དང་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དང་། ལུམ་འཛོན་ཤེས་པ་ལས་རྩམ་གཞན་པའི་ལུམ་པར་སྤང་
 བའི་མིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལྷོ་ལྷིང་བར་སྤང་བའི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུམ་པའི་མིང་
 མཚན་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དངོས་ཀྱི་བརྗེད་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་
 རོ། །མི་འཐད་དེ་ལུམ་པའི་མིང་མཚན་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལུམ་པ་ཞེས་
 པའི་བད་སྒྲུབ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བད་སྒྲུབ་བས་ལུམ་པ་གོ་བར་མི་འཇུག་
 བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུམ་པ་ལ་བད་སྒྲུབ་བས་ལང་གོ་བར་མི་འཇུག་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་དང་ལུམ་པ་གཉིས་པོ་ལྷོ་ལྷིང་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 འབྲུལ་ནས་ལུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་བད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུམ་
 པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཏུ་ལུམ་པའི་མིང་མཚན་
 དེ་ལུམ་པར་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལུམ་པ་དེ་ཡང་ལུམ་པའི་མིང་མཚན་དུ་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གལ་ཏེ་རོན་ལ་ཚུལ་འདྲ་ལས། འབྲུལ་འཇུག་གྱུར་ན་དུས་ཀྱི་ན་
 དང་། ཡུལ་ལ་འབྲུལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཡུལ་ཀྱི་ཏུ་དེ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པ་སྤྲིད་པའི་བྱིར།
 དུས་ཀྱི་ཏུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུབ་བྱེད་སྤྲུབ་བཞིན་སྤྲུབ་བ་རིགས་གཏིར་
 རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་སྤང་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེའི་རོན་ངེས་པར་
 བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྗེད་བྱ་དང་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བད་
 ལས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། རོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་བདའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗེད་བྱ་
 རྗེད་བྱེད་ཀྱི་རྗེ་མོང་མ་གྱི་དབྱེ་བ། རྗེད་བྱེད་ཀྱི་རྗེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་ལུམ་པ་བརྗེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། འཆད་དུས་

གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་གཉིས། འཇུག་དུས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་གཉིས་ལས། འཆད་དུས་
 གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ལ་དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་དང། ཞེན་པའི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་གཉིས།
 དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཞེས་བཟློང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །ཞེན་པའི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་བྱམ་པ་རང་མཚན་ལྟ་བུ་དང། ཞེན་པའི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་
 བྱམ་པ་ཞེས་བཟློང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རང་མཚན་ལྟ་བུ་བྱུང་བའོ། །དེར་སངས་སྤྱི་དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན།
 རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཞེས་རིགས་གཏེར་ལ་ཞེ་སྤོན་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་ན་
 ཡང་། དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ད་དུང་སྤྱོད་ལ་མི་ཤོང་
 བར་སྤྱང་ངོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྤྱོད་པའི་ཉན་
 ཤེས་གྱི་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་འདི་བཟློང་བར་འདུག་གོ་སྤྱོད་པའི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་དུ་
 སྤྱང་བ་ལ་དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་དང། བཟློང་བྱུང་སྤྱང་བ་ལ་དངོས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་འཇོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འཇུག་དུས་གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལ་དངོས་དང་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། འཇུག་པའི་ཆོ།
 རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དང་དོན་རང་མཚན་གཅིག་དུ་འབྱུང་ལ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་དུས་
 གྱི་བཟློང་བྱུང་བྱེད་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་སྤྱི་དང། ཉན་
 ཤེས་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་རང་མཚན་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་ལ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ། ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ།
 བྱེད་པས་གྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ཡི་གེ་མིང་། ཆོག་ །དག་གོ་ །དང་པོ་ལ། མཚན་
 ཉིད་ནི། རང་གི་རོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་བཟློང་དོན་མི་སྤྱོད་པར་བཟློང་དོན་སྤྱོད་པའི་མིང་ཆོག་གཉིས་
 གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཅིག་དུ་མ་ཆོགས་པའི་བཏགས་ཡོད། དབྱེ་བ་ལ། འཕགས་ཡུལ་
 བ་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་དང། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་སྤྱོད་ཅུ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་
 པས། འདིར་ནི་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་སྟེ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྤྱོད་ཅུ་བཅུ་བ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །བོད་ཡུལ་བ་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་བཞི་དང། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་སྤྱོད་ཅུ་
 ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཨི་དང། ཨུ་དང། ཨེ་དང། ཨོ་དང་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཀ་ནས་ཨའི་བར་སྤྱོད་ཅུ་འོ། །མིང་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་
 དོན་གྱི་རོ་བོ་ཙམ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་འོ། །དབྱེ་བ་ལ་དངོས་མིང་དང། བཏགས་མིང་

གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དོན་དེ་ལ་འདོད་ཀྱིས་བས་ཐོག་མར་བད་སྒྱར་ཞིང་
 བ་སྒྲིབ་ཀྱི་དྲུས་སུ་དོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བྱས་ཀྱི་མིང་དང་། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་
 དང་དོན་དེ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱིས་རྗེས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་དང་སྒྱར་བའི་
 མིང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིམ་བུ་གསལ་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ཡིན། དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་
 པའི་བྱིང་། གང་ལ་དེ་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་མིང་ལ་དབྱེ་ན་བཤད་
 པ་ཀྱི་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་མིང་དང་འཇུག་པ་ཀྱི་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་མིང་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལུས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བཏགས་
 མིང་ལ་དབྱེ་ན། འབྲུལ་པ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་བོ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞེས་པ་མེད་གེ་ཞེས་པ་དང་། ལྷན་འགའ་ཞེས་པ་གྲུ་ལོག་རྒྱུ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་གཅིག་འབྲུལ་པ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་
 ལྷན་འབྲུལ་པ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་མིང་གི་བྲག་ལ་བཏགས་
 པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཚོགས་པའི་མིང་ལ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་
 དང་། ཡ་གུལ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྤྱིས་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་དབང་ཤེས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་
 ཤེས་པ་ལས་སྤྱིས་ཤིང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཀྱི་རྒྱུང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱིས་ཤིང་ཉན་
 ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པར་བཏགས་པ་དང་། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོགས་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོགས་
 ཅས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རིམ་བུ་དང་ནས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ།
 རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་ལུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མར་བཏགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་དག་ཡང་དག་
 ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་མིང་ལ་དབྱེ་ན། བཤད་པ་ཀྱི་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་
 དང་། འཇུག་པ་ཀྱི་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཞེས་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདི་གཉིས་མཚོ་སྤྱིས་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་
 བ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པ། བཤད་དུ་ཡོད་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་
 པ། འཇུག་ཏུ་ཡོད་ལ་བཤད་དུ་མེད་པའི་སྤྱི་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོ་ལས་སྤྱིས་

པའི་བརྟོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚོ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་སྐལ་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྟོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་གཉིས་དངོས་
 མིང་དང་། བཏགས་མིང་གང་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་དངོས་མིང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། མིང་
 ཏུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲ་སྟེའོ། །དག་
 ཚིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཕྱེ་བའི་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚིག་ཏུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཁྱད་
 པར་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་འདུག་ལྟ་གི་ཡུལ་ཏུ་སྟོན་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲ་སྟེའོ། །ཡང་
 མིང་ཚིག་དག་གསུམ་ཀ་ལ་དབྱེ་ན། དང་པོ་དོ་བོ་བརྟོན་པ། གཉིས་པ་བྱ་བ། གསུམ་
 པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྟ་བུ་འབྱུང་ཁུངས། ཏུག་པ་འབྲེལ་བ། བདུན་པ་
 གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་བརྟོན་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 བེ་ཤིང་ལ་བྱ་བ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤིང་གིས་མེ་བས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་
 པ་ནི་ཤིང་ལ་རྒྱ་དྲོངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བུ་པ་ནི་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཏུག་
 པ་ནི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ནི་ཤིང་གི་སྟེང་ན་བྱ་ཚང་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གྱི་ཤིང་ཁྱེད་ཤོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་སྒྲ་རང་མཚན་པ་
 དང་། སྒྲ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེན་པའི་རྟོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་
 རྟོན་ཉིད་དེ། མིང་རྟོག་དག་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྟོན་པའི་སྒྲ། རིགས་
 དང་ཚོགས་པ་བརྟོན་པའི་སྒྲའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་མི་
 སྟོང་བར་ཁྱད་གཞི་དེ་བརྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་ཅན་བརྟོན་པའི་སྒྲའི་མཚན་
 ཉིད། ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་སྤངས་ནས་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་ཚོས་འགའ་
 ཞིག་བརྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་བརྟོན་གྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་
 པར་གཞན་ནི་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ལ་ལར་སོར་སོར་ལྟན་པ་ཞེས། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་བརྟོན་གྱི་སྒྲ་དང་། ཚོགས་བརྟོན་
 གྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རིགས་ཅན་ཏུ་མ་ལ་རྟེན་སུ་འགོ་བའི་རིགས་སྟེ་དངོས་སུ་གོ་
 བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དང་། རུལ་རྟེན་ཏུ་མ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་སྟེ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ།

ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་རིགས་པ་ཆོད་ཀྱི་
 སྐྱ་ཡིན་ཀྱང་ཤིང་རིགས་སྤྱིར་ཁས་ལེན་ནི་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་རིགས་སྤྱིར་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ན་དུ་བྱིས་པ་ནི། འུ་ཡུག་པའི་ཡུགས་བྱིས་ཤིང་གཞན་ཡུགས་
 འཛོག་པ་འདྲ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་འདི་དང་འགལ་བར་མི་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད། གཞན་ལྟན་རྣམ་
 གཅོད། མི་སྤྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་ལས། འདི་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞེན་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བར་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་དང་། རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་ལས་གཞན་པ་སྒོ་
 ཡུལ་དུ་འཆར་བར་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་ཁོ་ན་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་སྟོན་པའི་དག་དང་། རང་
 གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་དེ་མི་སྤྱི་དང་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་སྤྱི་དང་སྟོན་པའི་དག་གོ། །གཉིས་
 པ་ལ། དེས་གཟུང་སྒྱུར་བའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་དང་། དེས་གཟུང་མ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་
 གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞེན། སྐྱ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་
 དང་། སྐྱ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤྱི་དང་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་
 དག་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱད་གཞི་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་དང་། རྒྱད་
 གཞི་དང་འདྲ་ཆོས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་
 པའི་དག་གཅིག་ལ་གསུམ་ཆར་ཆར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི། བྱག་པ་འཕྲོང་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་དྲིས་པའི་
 ཆོ་ནག་པ་འཕྲོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་དང་། །ནག་པ་དང་སྤྱི་དང་སྐྱུ་བ་གཉིས་གང་འཕྲོང་སྐྱེན་དྲིས་
 པའི་ཆོ་སྤྱི་དང་སྐྱུ་བ་འཕྲོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤྱི་དང་མི་སྤྱི་དྲིས་པའི་
 རོ་པ་ཆོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤྱི་དང་ཅེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དངོས་པོར་
 མེད་པར་བསྟན་པ། གཞི་མེད་ལ་འབྲུལ་ནས་བད་སྟོར་བའི་ཚུལ། གཞི་མེད་ལ་བད་སྟུར་
 བས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དངོས་པོར་
 མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་དང་། དོན་སྤྱི་
 དང་། སྐྱ་སྤྱི་དང་བཞིར་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་

རྟོག་པས་སྤྱི་ལོ་དོན་དུ་ལུའུ་པ་ལ་བད་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུའུ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ས་བུམ་པར་སྣང་
 པའི་རྣམ་པ་སྤྱེ་ཞིང་རྣམ་པ་དེ་བུམ་པར་མེད་ཀྱང་བུམ་པར་ལུའུ་པ་ནས་འདི་ནི་བུམ་པའོ་ཞེས་བད་
 སྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་མ་ཟེན་པར་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིལ་རྣམས་ལ་
 སྣང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བརྟོན་བྱ་ངོས་འདྲིན་ཚུལ་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་དཔལ་ལྷན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་ཡུལ་སྒྲས་
 ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྣང་བརྟག་
 གཅིག་ཏུ་ལུའུ་པ་ལ་བད་སྐྱོར་བས་རང་མཆོན་ཐོབ་པར་འཕྱུར་ཏེ། བད་དུས་སུ་ཡང་སྣང་
 བརྟག་གཅིག་ཏུ་ལུའུ་པ་ནས། བད་སྐྱོར། བ་སྣང་གི་དུས་སུ་ཡང་སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་
 ལུའུ་པ་ནས་འཕྲུག་པར་འཕྱུར་བས་གང་རུང་ཅིག་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་བརྟགས་ལ་ཐོབ་སྐྱེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཆོས་གཉིས་
 གཅིག་པ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། རྟོག་ལ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས། རྟོག་པ་བརྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། འོག་པའི་
 དངོས་པོ་སྒྲ་པ་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲལ་བ་དང་ལྷན་ན་མི་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྤོང་བ་ལ། དངོས་པོའི་སྤྱི་བརྟོན་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤོང་
 བ་སོགས་ལྟ་གསུངས་པ་ནི་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཤེས་པར་འཕྱུར་རོ། །
 བརྟོན་བྱ་ངོད་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྟ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

།བཞི་པ་འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་པའི་རྣམ་གཞག་
 དང་། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། གང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག །སྒྲོ་
 པོར་འབྲེལ་བ་བརྟག། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་ལ་
 འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ། དངོས་མེད་ལ་ཡང་དོན་ལ་
 འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་
 ཆོད་ཅིང་རང་ནི་གཞན་ལ་མ་འབྲེས་པར་གནས། གཞན་ནི་རང་ལ་མ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་
 བར་ན་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རང་མཆོན་རྣམས་ལ་དོན་ལ་འབྲེལ་
 པ་མེད་དེ། གྲངས་ཅན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དུ་མ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་མི་སྤྲིད་ལ་གསལ་
 བ་རང་མཆོན་གཅིག་ཉིད་རང་ཉིད་རང་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས།

གཞན་དབང་ཁོ་ནར་འབྲེལ་བ་ནི། གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་བ་ཡང་དག་ཏུ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཁ་ཅིག་དངོས་
 མེད་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བསྐྱབ་ཆོས་
 དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་འབྲེལ་མི་སྲིད། དགག་ཆོས་དོན་ལ་མེད་པས་ལྷོག་འབྲེལ་ཡང་མི་
 སྲིད་ན། །འབྲེལ་བ་གཏན་མེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དངོས་
 མེད་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ངེས་མི་རྣམ་པས་ལྷོག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་
 དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་འབྲེལ་
 ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་
 ལ་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། །འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་གང་ཞིག །
 ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་
 ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་མེད། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 །འབྲེལ་བརྟག་ལས། །འགའ་ཡང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་ལ་གནས་ཀྱིས་
 གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པའི་སྐྱ་དོན་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་
 གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་སམ་བརྒྱ་ཞེས་ཡང་དག་
 པར་བཅིངས་པའམ། དྲེ་བརྒྱ་ཞེས་སོ་སོར་བཅིངས་ཤིང་གཉིས་པན་ཚུན་མི་འདོར་བ་ལ་
 འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྤར་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག །དེ་
 བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག །དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་དངོས་མེད་ལ་
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་རང་ཉིད་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དངོས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་རྩལ་ཐ་དང་
 དང་རྩལ་གཅིག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་དོན་མི་
 གནས། ཕྱི་མ་ལ་ལྷོག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། །འབྲེལ་པའི་དོན་མི་

གནས། བྱིས་ལ། རྩོག་པ་ཐ་དང་དོན་ལ་ཡོད་ན་རྩོག་པ་རྩུབ་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩམ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་
 པ་དང་། རྒྱང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་། རྩོས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། རྩམ་ཐ་དང་དུས་མཉམ་རྣམས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་།
 དུས་མི་མཉམ་པའི་མེ་དུ་ལྷ་བུ་ལ་ཡང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མེ་ཡོད་པའི་
 དུས་སུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་སྟེས་དུ་བ་སྟེས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་མེ་འགགས་ཟིན་ནས་དངོས་པོར་མེད་
 པས་གང་རུང་ཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་ཆེ་ཅིག་གོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་
 ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས། །གཉིས་
 ལ་གནས་པ་ཅི་ལྟར་གྲུབ། །གཉིས་ལ་མི་གནས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི་མེ་དུ་སོ་སོ་བ་རེ་རེའི་སྟེང་
 དུ་གཉིས་ཆར་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། ཡན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་མེ་དུ་སོ་སོ་བ་གཅིག་མཐོང་བ་ན་གཉིས་ཆར་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་འབྲས་རྟགས་
 དང་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 འབྲེལ་བརྟག་ལས། དེ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་། །གཅིག་ལ་འཇུག་པ་འབྲེལ་པ་མེད། །ཅིས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་འདོགས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག། །མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ཡན་འདོགས་བྱེད་དང་དུ་
 བ་ཡན་གདགས་བྱ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་འདོགས་བྱེད་དང་གདགས་བྱ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆེ་
 བ་ཅིག་གོས་དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བཀག་ཟིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས། འདི་ནི་གཞན་དུ་འདུག་པ་ན། །ཅི་སྟེད་གཉིས་གཅིག་
 ལ་ལྟོས། །ལྟོས་པས་ཡན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཡན་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པ་འབྲས་བུའི་ཐ་སྟོད་མ་བྱུང་བ་ཙམ་
 ལ་འབྲེལ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྩ་གཡས་གཡོན་དང་། ས་རྩལ་རྩལ་རྩལ་དང་། རིང་

བྱང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རྟེ། རྩ་གཡས་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 གཡོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རྟེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་གཅིག་
 འབྲེལ་བའི་བྱིར། །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་འབྲེལ་བའི་
 བྱིར། །གཡས་གཡོན་རྩ་ཡང་དེ་ཉིད་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་པ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རིགས་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱ་
 འབྲས་ལ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་བཀག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་རིགས་དེ་རང་གི་
 གསལ་བ་རྣམས་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན། བྱངས་ཅན་པས་སྒྱི་གསལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཤིང་། རྩལ་གཞན་ཡིན་ན། བྱི་བྲག་པས་སྒྱི་གསལ་རྩལ་
 གཞན་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི། འདིས་ནི་ལྷན་དང་འདྲུ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། །བྱེད་
 དང་ཐུད་པ་ལ་སོགས་པ། འབྲེལ་བར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 དོན་ལ་བར་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྟོ་རོར་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། སྟོས་རི་ལྟར་སྟེལ་བའི་ཚུལ་དང་།
 དེ་ལྟར་སྟེལ་བའི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོ་རོར་གྲུབ་སྟེ། དོན་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐ་
 དད་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྐྱ་རྟོག་གིས་ལྟོ་ལྟོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱས་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐྱ་ནས་བུམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
 དང་། བྱས་པའི་ལྷོག་པ་གསུམ་ཐ་དད་ཏུ་བྱེ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་སྐད་པའི་སྐྱ་རྟོག་གིས་བུམ་པ་
 འདི་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། །ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བདག་གཅིག་གི་
 འབྲེལ་བར་འཇོག་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དབྱེ་བསྐྱ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པར་བཏགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་
 ཡང་གནས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་དབྱེ་བསྐྱ་བྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་རྟེ། མིང་དོན་གང་ལྷན་པན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་འདི་ཡི་ས་བོན་ཡིན། །ཞེས་

དང་། འཛིག་རྟེན་རི་ལྷར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་སློང་རྒྱབ་སྟེ། སྤར་གྱི་མེ་དང་ད་ལྷར་གྱི་དུ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་མ་
 དམིགས་པ་ལྷགས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ད་ལྷར་གྱི་དུ་བ་འདི་ནི་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །
 ཞེས་སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབྲེལ་བརྟག་
 ལས། མངོན་སུམ་མ་དམིགས་པ་དག་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྟོང་ཡུལ་ནམས། །འབྲེལ་
 པའི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་དོན། །སྟོན་པའི་རྣམ་རྟེན་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 དེས་ལས། དོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་རྟེ། འབྲེལ་བ་འདི་དག་ནི་སྟོས་བཞོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་དོན། དབྱེ་བའོ། དང་
 པོ་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འབྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ལ་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་ཡང་སྤྲོ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་
 བཅིངས་པ་དང་། དུ་ཉི་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་སོར་བཅིངས་པ་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་དོར་ཚོས་གཉིས་མི་
 འབྲེལ་བར་བཅིངས་པས་ན་འབྲེལ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་།
 འབྲེལ་བ་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་དོས་གཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ།
 གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྷར་བྱེ་བའི་དོན། རི་སྟེད་བྱེ་བའི་གངས་དེས་དང་ལྷ་
 ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་
 དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་གང་ཞིག་སེལ་
 དོར་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དང་། གང་ཞིག་སེལ་དོར་དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་
 པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཞི་སོ་སོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་རྟེ། དུ་བ་དེ་རང་གི་སྟེ་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། རང་
 གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
 རྟེ། ཚོས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ན་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་
 པ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་རྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་

གཉིས་མུ་འདུས་པ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་།
 ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཁ་
 ཅིག །དངོས་མེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། དངོས་པོ་ལ་
 འབྲེལ་བ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྒོས་བྱས་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འབྲེལ་བ་ཉག་ལས། འབྲེལ་བ་སྒྲོ་ཡིས་བྱས་པ་ནི། མེད་པ་ལ་ཡང་གང་གིས་འགོག །ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རྫས་ལ་འབྲེལ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཀྱིས། རིགས་ལ་འབྲེལ་
 བ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིས་པ་ཡང་སྡུ་མས་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྐད་ཅིག་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་
 བ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །མི་གནས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་དང་། འདིར་ཡང་།
 སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 སྐད་ཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་མལ་པའི་སྒོས་ངེས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་ངེས་ལས། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་ཕན་འདོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ག
 སུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ།
 མཚན་གཞི་ངོས་བརྒྱུད་པ། དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་སྐད་བསྐྱབ་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚན་མཚན་གཉིས་ཀྱང་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྟེན་
 ཆད་བྱས་པས་འབྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་ལྷོག་པ་ཆིག་
 རྒྱུར་དང་ལྷོག་པ་ཉིས་ཆོགས་ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྟེན་ཆད་བྱས་པས་འབྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་རྫས་
 གཅིག་པ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །དོན་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཉགས་ཆས་སེལ་ངོར་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
 ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་གང་གིས་འབྲུབ་ཅེན། འདི་ལ་རྩ་བའི་ཉགས་འགོད་པ་
 དང་། དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ཅུང་དང་། འབྲེལ་བ་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །ཞེས་དང་། འཛིག་པ་ཡོད་ཅུང་འབྲེལ་བ་ཅན། །ཉིད་ཕྱིར་སྒྲུ་ནི་
 མི་ཉག་ཉིད། །ཅིས་སོགས་གཞུང་གི་གནས་སྐབས་ལལ་ཆེར་དུ་ཡོད་པ་ཉགས་མུ་འགོད་པར་

གསུངས་ཤིང་། འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་ལུ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་
 གྲུ་ཇི་བཞིན་དུ། ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཅུང་ཟད་མི་
 བདེ་སྟེ། གྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་
 རྒྱ་གར་ན་ནུ་མ་ཞེས་སྐད་དོད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་
 ཏུ་ཡོད་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་སྟོན་གྱི་ལོ་ཙུ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་
 ཀྱན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ནི། །ཡོད་ཉིད།
 ཅས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས་ཀྱང་། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་རྟོག་པ། །དངོས་པོ་
 ཀྱན་ལ་ཡོད་པ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གང་བྱས་པའམ་དངོས་པོ་ཡིན་ན།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་པའམ་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་སྟོར་བ་གཉིས་ལས། སྤྱ་མ་ནི། བྱད་པར་ལྟོས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་བཞིན་
 དག་པ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་ཚེས་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱལ་བ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། གྲུ་དེ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་མངོན་སུམ་ཐུགས་གསུམ་ལ་སྟོགས་པས་
 དེས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་རྟགས་ལས་བྱས་པར་དེས་པར་བྱེད་ཅིང་། རོན་བྱེད་ལུས་པའི་རྟགས་
 ལས་དངོས་པོར་དེས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཞོད་པ་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེའི་ངོ་བོར་དེས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཚོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་
 རང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་འབྲས་སྟེད་པ་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་རང་གི་རྒྱ་ལས་
 གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་བྱལ་སྟེ།
 བུམ་པ་འཛིག་པ་ཐོབ་སྟོགས་དང་། ཤིང་འཛིག་པ་མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་
 པ་ལ། ཚེས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །ཞེས་སྟོགས་དང་། མེ་ལས་དོན་གཞན་
 རྒྱར་པ་དག །ཅེས་སྟོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ་
 འཛིག་པར་བྱ་རྒྱའི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བུམ་པའི་འཛིག་པར་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་
 དང་། བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བུམ་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་

ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་བའི་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་འཛིག་རྒྱ་མེད་ཅེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་བའི་རྒྱ་གཏན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནོད་པ་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། དབང་ལྷག་པ་རྣམས་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་དཀར་པོ་
 སྲིད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ལས་ཆེར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོ་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཞུགས་ཞེས་ཟེར་བ་
 དང་། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་གཙོ་བོས་བྱས་ཀྱང་རྟག་
 པ་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཞུགས་ཞེས་ཟེར་བའི། དང་པོ་འགོག་
 པ་ལ། གང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྟོང་ན་དངོས་པོས་སྟོང་པས་བྱབ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་
 དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོ་དང་། མི་མཐུན་སྟེགས་རྟག་
 པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའོ། །འདྲིར་བཞོན་ཆོད་ལ་དབང་ལྷག་རྟག་པ་བཞོན་ཀྱང་
 སོར་ཆོད་ལ་དེའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །བྱི་མ་འགོག་པ་ལ།
 གང་རིམ་འགར་སྒྲེ་ན་རྟག་པས་སྟོང་པས་བྱབ། དཔེར་ན་མར་མེའི་སྒྲ་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན་སྒྲ་
 ཡང་རིམ་འགའ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དང་མི་མཐུན་སྟེགས་རྟག་པའི་གཞི་
 མཐུན་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱབ་པ་བསྒྲུབ་རྒྱས་
 པས་གཉིས་ཀ་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་
 སྟོང་དུ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་འཛིགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གོང་དུ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱ་
 ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་འཛིག་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ལོག་རྟོག་སོ་སོར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་འཇུག །མི་འཛིག་པར་འདོད་
 པ་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོག་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་
 བོར་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་པའི་
 གཉེན་བོར་གནོད་པ་ཅན་དང་། སྒྲིར་འཛིག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱིས་བྱང་བའི་འཛིག་རྒྱ་དོན་
 གཞན་ལ་ལྷོས་ནས་འཛིག་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་བོར་ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པའི་

བྱིར་མོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་བྱིའི་རྒྱ་འབྲས་དོས་
 བཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་དེས་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། རང་གི་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་
 ས་དང་། རང་གི་དོན་གཞན་སྡུ་མས་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ ཁོད་མ་
 རྒྱགས་ལྟས་དེས་ཏེ། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་མེ་དམིགས་
 པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་མེ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། དེ་ནས་
 དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མས་དེས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། གནས་
 རྒྱབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྒྱགས་ལྟས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པར་བྱེད་མི་ལུས་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྡོག་རྒྱགས་གསུམ་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པར་བྱེད་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གནས་རྒྱབས་འགའ་ཞིག་དུང་སྟེ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཉིས་
 ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་ར་སྟེ་དམིགས། དེ་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དམིགས། དེ་ནས་ར་
 སྟེ་མ་དམིགས། དེ་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 ལྡོག་ལ་མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་འགྲོ་རྒྱགས་གསུམ་དང་། དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བའི་ལྡོག་པ་རྒྱགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པར་བྱེད་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་
 རྒྱགས་ལྟས་དེས་པར་དགོས་ན། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། སྟོན་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་དེས་
 དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དང་པོར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་
 དམིགས་པ་དང་། མཐར་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་དགོས་པའི་བྱིར་། ཁ་ཅིག་
 ཚད་མ་རྒྱགས་གསུམ་ཀྱིས་དེས་རྩལ་ལ། དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྡོག་པ་རྒྱགས་གསུམ་
 ཁོ་ན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་ན་སྟོན་མཐའ་མ་དེས་པར་ཐལ་
 པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་། གཉིས་པ་ལ། སྟོན་མཐའ་མ་དེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དེས་པར་བྱེད་
 པའི་རྩལ་དང་། ཕྱི་མཐའ་མ་དེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དེས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱགས་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་འབྲས་ལུ་དུ་བ་སྟེ་བ་མཐོང་།
 དེ་ནས་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་མཐོང་། དེ་ནས་སྟེ་བའི་འབྲས་ལུ་མ་མཐོང་བའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོན་

དེས་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་མ་ནི། མ་དམིགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཏེ། དང་པོ་ས་ཕྱོགས་དག་པར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་མེ་མཐོང་བའི་
 རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་མེའི་གཞན་སེལ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་དུ་
 བའི་གཞན་སེལ་བ་བྱུང་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་སྤར་གྱི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འཕྲུང་ཞེས་རྟོག་བཅས་
 གྱི་སྒྲོས་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་དེས་ན་
 འབྲེལ་བརྟག་ལས། གང་ཞིག་མཐོང་ན་མ་མཐོང་མཐོང་། དེ་མ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །
 འབས་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །སྟོན་པའི་སྒྲུབ་པའི་མེད་ཀྱང་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེས་བྱེད་གཉིས་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་
 བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་དེས་པར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ།
 རྒྱལ་བརྟེན་པའི་མཐའ་གསུམ་ཁེགས་ཤིང་། འབས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་གཉིས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །སྤར་མ་དམིགས་པས་རྒྱ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཁེགས་ཤིང་། འབས་བྱའི་
 ལྷག་པ་འབྲུབ་ལ་སྤར་མེད་པ་དང་བྱིས་སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་
 མེད་ལས་སྒྲུབ་པ་ཁེགས་ཤིང་། འབས་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཆོན་
 གཞི་དོས་བཟུང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་འབྲེལ་བ་དོན་རང་མཆོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 དོན་རང་མཆོན་ལན་རྒྱུན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ཞིག་སྒྲོ་དོན་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དོན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས་རང་མཆོན་གོ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་ལུགས་ནི། རྒྱ་དོན་ལ་རང་མཆོན་དུ་འབྲུལ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོས། དུ་བ་
 དང་། མེ་དང་། བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རོ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ་། །རྟོ་ཡིས་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་དེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་དེས་དེས་པ་གཞན་གྱི་
 ལུགས་དང་། གཉིས་ཀ་དགོས་པ་རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དཔྱེད་
 པས་དེས་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བ་དེ་བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ། གནས་སྒྲུབས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་དེས་ཀྱང་།
 རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་དཔྱེད་པས་དེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆད་མས་དེས་པ་
 ནི། ཉི་འོག་པའི་པརྟེ་ཏཱ་མས་ཞལ་མཐུན་པར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་དེས་
 པའི་ཆད་མས་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་དེ། དཔེ་ལ་རྟགས་གྱི་མཆོན་གཞི་འཛིན་པའི་ཆད་མ་དང་།

དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། འོག་
ན་ཕྱོག་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པས་སྤྱི་ཁབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དབྱེད་པའང་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་སྤྱིད་པས་མི་ངེས་ལ། མངོན་
སུམ་ཡང་མ་ངེས་ན་འཇུག་ཕྱོག་གི་ཐ་སྟངས་མི་འགྲུབ། ངེས་ན་རྟོག་དབྱེད་ལས་མ་འདས་པས་
རྗེས་དཔག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེགས་ཀྱང་རྟོག་དབྱེད་མེད་ན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པ་མི་
གྲུབ་པས་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ངེས་ཏེ། འཇུག་པས་
དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་དང་། དབྱེད་པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །

།གཉིས་པ་འགལ་བའི་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་
རལ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེདགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །འགལ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པའམ། གང་ཞིག་གྲུབ་ན་གང་ཞིག་བཀག་པ་ལ་མི་
འཇུག་པ་སྟེ། སྟོན་པོ་གྲུབ་ན་སྟོ་མིན་བཀག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་ལྟན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་དང་། སུན་རྒྱུན་སྤངས་འགལ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་
ཞིག་གང་གིས་དབེན་ཞིང་སྤང་གཉེན་རུས་ལྟན་རྒྱུན་འགོགས་སུ་མི་རུང་བའམ། གང་ཞིག་གང་
གིས་དབེན་ཞིང་ལན་རྒྱུན་སྤང་ན་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་སྟོབས་མཉམ་ན་གཞོད་
པ་མཉམ་སྟེ། མཉམ་དུ་གི་བ་ལྟ་བུའོ། །སྟོབས་མི་མཉམ་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་གཞོད་པ་ཆེ་བ་
དང་། སྟོབས་རྒྱུར་བས་གཞོད་པ་རྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། རུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་དགག་བྱས་དབེན་པའམ། གང་ཞིག་ཡིན་པ་གྲུབ་
ན་དེ་མིན་བཀག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་གྲུབ་ན་སྟོ་མིན་བཀག་པ་ལ་
མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆ་གང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་སུན་སྤངས་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་
འདོད་དེ། ཆ་གང་གཉིས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཆོས་མཚན་རྒྱུར་བ་
ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱུན་མི་ཕྱོག་ཀྱང་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རུར་དུ་བསྟན་

བས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་གཅོད་པར་འདོད་དོ། །དབྱེ་ན་དངོས་འགའ་དང་རྒྱུད་འགའ་
 ག ཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་བཅད་དང་། ཡོངས་གཅོད་གྲུབ་སྟེ་རྩལ་
 གཅིག་པའམ་གང་ཞིག་གང་གིས་དབེན་ཞིང་རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ལྟོག་ཅམ་དུ་གནས་
 པ་སྟེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོ་མིན་བཀག་པས་སྟོན་པོ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་
 མཆོན་ཉིད། འགའ་ལྷ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་དངོས་འགའ་གྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྩལ་དང་ལྟོག་པ་འགའ་པའི་སྟོ་ནས་
 དུག་ཏུ་འཁྱུར་རྟེ། རྩལ་དངོས་འགའ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩལ་ལ་དངོས་
 འགའ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་བྱས་པ་ནི་སྟོན་པོ་
 དང་། སེར་པོ་ལྟ་བུའོ། །ལྟོག་པ་དངོས་འགའ་ནི་མེད་དགག་ཡིན་མིན་དང་། གཏན་
 ཆོག་མ་ཡིན་མིན་ལྟ་བུའོ། །ལྟོག་པ་ལ་དངོས་འགའ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་མེད་དགག་
 དང་། ཤེས་བྱའི་ལྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པའི་གཏན་
 ཆོག་ལྟ་བུའོ། །མ་བྱས་པ་ནི་བྱས་ལྟོག་དང་། མི་རྟག་པའི་ལྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྟུང་། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དུ་བ་དེ་མེད་འགའ་པ་
 དང་། བྱས་ལྟོག་དེ་མི་རྟག་པའི་ལྟོག་པ་དང་འགའ་པར་འཁྱུར་རྟེ། དེ་ལ་འགའ་བ་སྟེའི་
 མཆོན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་པན་རྩུན་སྤངས་འགའ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་
 བ། དུ་བ་དེས་མེ་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རྩལ་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱས་པ་དེས་
 མི་རྟག་པ་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རྩལ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དེ་དག་ལ་འགའ་པ་
 དང་འབྲེལ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུབ་ན་འགའ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འགའ་
 ལྷ་འགོག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲེལ་ཡུལ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་ཡོ། །དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། མེ་དང་འགའ་པའི་
 བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་དེས་ལས། དེའི་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་
 བ་འགའ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་པན་རྩུན་
 སྤངས་འགའ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གང་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་དང་
 བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རྟེ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་ནི་ཡུལ་འགའ་ལྷ་གཉིས་ཀ་དངོས་

པོར་ཡོད་པ་ལ་གནས། བྱེད་པ་འགལ་ཟླ་ཡོད་པར་འགོག། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ནི་
ཡུལ་འགལ་ཟླ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་གནས། བྱེད་པ་འགལ་ཟླ་ཡིན་པ་འགོག་
པའི་ཕྱིར། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཕན་ཚུན་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
བདག་འཛིན་དེ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱུད་
འགལ་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །བརྒྱུད་འགལ་
དུ་འཛོག་པ་དེ་དངོས་འགལ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་འདུས་
པ་ལས། དང་པོ་ལ་འགལ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་
དད་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དང་། རྣམ་ཐ་དད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་འཛོག་པས་འགལ་བ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། ཕན་
ཚུན་སྤངས་འགལ་འཛོག་གོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དང་། ཕན་བྱ་ཕན་
བྱེད་དང་། ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
འཛོག་སྟེ། ཆ་གང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་འཛོག་སྟེ། མེ་དུ་
ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྩ་སེར་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་
འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ། ཆོས་གང་ཞིག། ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་གཞི་ལ་མ་བཀར་བའི་སྒྱུ་རིས་ཙམ་ཡིན་ལ། གཞི་ལ་བཀར་ན། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་
གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག། །རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩ་སེར་ལ་
སོགས་པ་འགལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྟ་དང་འབྲེལ་བའི་བ་
སྤང་ཞེས་འབྲེལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་པ་ཙམ་ལ་
འགལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ།
ཆོས་གཅིག་ལ་འགལ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་
བ་དེ་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགལ་བར་འཛོག་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཆ་བ་དང་གཤེར་བ་དེ་མི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན་ཅིས་འགོག། །གལ་
ཏེ་མི་འཐད་དེ། ཆ་བས་རྒྱལ་མ་བྱལ། གཤེར་བས་མི་ལ་མ་བྱལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་

ཏུ་ཚྲོགས་པ་མེད། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་ན། མཚན་བྱ་ཡང་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། རྩ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ལ་མ་བྱལ། གནོད་
 བྱས་གནོད་བྱེད་ལ་མ་བྱལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚྲོགས་པ་ནི་མེད། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་
 འཛིན་ན་མཚན་བྱ་ཡང་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་
 དེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གནད་ཀྱི་དོན་
 བོ་དུ་བ་མཚན་གཞིར་གཟུང་ནས་མེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་མཚན་གཞིར་
 བཟུང་ནས་གནོད་བྱ་དེ་དང་འགལ་ཞེས་འཛིན་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞི་གཅིག་གི་སྟངས་
 དུ་མ་བཟུང་བར་སྦྱི་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་།
 གནོད་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། གནོད་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཏྲག་མི་ཏྲག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་
 གནོད་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལས་ཐོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་
 གཅིག་གི་སྟངས་དུ་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཏྲག་
 བས་མི་ཏྲག་པ་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་མཁའི་སྟེང་དུ་མི་ཏྲག་པས་ཏྲག་པ་ལ་
 གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་།
 ཕན་ཚུན་སྐྱངས་འགལ་འོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་
 པའི་ཡུལ། གནོད་བྱ་བསྐྱོག་པའི་དུས། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་
 ཁ་ཅིག །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་གནོད་བྱ་
 གནོད་བྱེད། ཅེས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཚྲོགས་པའི་སྦྱི་མི་སྲིད་ཅིང་།
 ཡ་གུལ་འགོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་མ་བྱལ་བོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་འགལ་བ་
 གནས་པའི་ཡུལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་
 པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ན་ཚས་གཞན་ཉེ་བས་རྒྱས་མེད་དུ་སྦྱི་
 བ་དེ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་མ་གཏུགས་

བར་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ལྟ་མེད་དུ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞིར་
 བྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚོས་གང་ཞེས། ཚོས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་
 དེ་ཚོས་གཞན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བྱེད་སློའི་རོ་བོར་བྱུར་པའི་
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། རོན་གྱི་རོ་བོར་བྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། དེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚ་ལྷན་དང་གང་ལྷན་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། འགལ་སྒྲ་དངོས་པོར་མེད་
 པ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་
 པོར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚ་ལྷན་དང་གང་ལྷན་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ལ་སྐད་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་ཅིང་། སྐད་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་གཞོན་
 བྱེད་གཞོན་བྱེད་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། དགག་བཞག་སྒྲ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ སྐད་གཉེན་གཉིས་བྱ་ཆོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་གསུམ་པ་ལ་སྐད་བུའི་རྒྱན་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་
 བས་སྐད་གཉེན་གཉིས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་རིང་དུ་འགྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཡུན་རིང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚོས་མཚོག་གིས། ཚ་གང་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 སྐད། གཉིས་པ་ལ་གང་ལྷན་ལྟ་མེད་དུ་སྒྲེད། ཤིན་ཏུ་ལྷུང་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་
 ལྷན་གྱི་རྒྱན་ལྷོག་ ལྷོག་པ་བུལ་བའི་ལྷ་མཐའ་ནི་གཟུང་དུ་མེད་དོ། ཅིས་ཟེར་རོ། །མི་
 འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་ལྷན་ལྟ་མེད་དུ་སྒྲེད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚ་ལྷན་
 དང་སྐད་པའི་གང་ལྷན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྒྲེད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ལ། རོན་གྱི་རོ་བོར་བྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་ལྷོག་པའི་དུས་དང་། སློའི་
 རོ་བོར་བྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་ལྷོག་པའི་དུས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚ་གང་གཉིས་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ལ་སྐད། དེ་གཉིས་སྐད་པའི་ཚ་ལྷན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་།
 གང་ལྷན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཉེར་ཡིན་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་
 སྒྲེད་པའི་ལྟ་མེད་པའི་གང་ལྷན་སྐད། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་ལྷན་མི་སྒྲེད་བ་ལ་རྒྱན་
 ལྷོག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་མེད་དུ་སྒྲེད་པ་ལ། སྐད་དགོས་པ་ལ། སྐད་

ལུན་གཉིས་མང་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན་མི་འགལ་རྟེ། ལུན་པའི་རྒྱ་ཅིག་རྒྱ་མམས་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་
 རྒྱ་ཅིག་ཕྱི་མ་སྤྲོད་པའི་ཚེ། ལུང་པའི་རྒྱ་ཅིག་རྒྱ་མམས་ལུན་པ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཅིག་ཕྱི་མ་
 སྤྲོད་ལ། དེ་ནས་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་ལུན་པ་ལུས་མེད་དུ་སྤྲོད། ། བྱིས་ལུན་པ་ལུས་མེད་འགགས་པ་
 ཉིད་སྤང་བ་སྤྲེས་པ་ཡིན་པས་སྤྲོ་འགག་དུས་མཉམ་སྟེ། སྤང་མདའི་མཐོང་དམན་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཅིག་དང་པོ་ལ་དེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་དང་སྟོ་འདོགས་ལུས་མེད་གཉིས་
 དངོས་སུ་མྱ་དང། རྒྱ་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེས་ཤེས་སྤྲེས་པ་དང་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྟོག་པ་ཡིན་
 ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དོན་གྱི་འགལ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་དང་། སྟོང་འགལ་བ་ལ་ཚུད་
 པ་སྤོང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་དོན་གྱི་རྒྱ་བས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 དོན་ལ་འགལ་བ་དགག། སྟོ་དོར་འགལ་བ་བསྐྱབ། འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་
 ཡོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལ་འགལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་
 བྱ་དང་གནོད་བྱེད་གཉིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དུགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་ལ། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་འགལ་ལྷ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་
 མེད་པས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྟོ་དོར་འགལ་བ་གྲུབ་སྟེ། གནོད་བྱེད་ལུས་ལུན་དང་གནོད་བྱ་ལུས་མེད་གཉིས་མདོན་སུམ་
 ལྷགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པར་བྱེད་ཅིང་། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་འགལ་ལྷ་གང་
 རུང་གཅིག་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བར་སྟོ་འདོགས་
 པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །ཐ་
 དད་ལ་འགལ་བ་འཛོག་པའི་ཚུལ། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩས་ཐ་དད་ནི་
 རྒྱ་རྒྱུན་ཐ་དད་ལས་སྤྲེས་པ་སྟེ། སྤྲེལ་ལུ་གྲུ་དང་། བས་ཀྱི་ལུ་གྲུ་ལྟ་བུའོ། །ལྟོག་པ་ཐ་དད་ནི་
 ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩས་གཅིག་
 ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་ལས་སྤྲེས་པ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུའོ། །ལྟོག་པ་གཅིག་ནི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་སྟེ། བྱས་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའམ་ཚད་མ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་ལ་སན་བྱ་སན་བྱེད་དང་། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དང་། དེ་གཉིས་

གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལས། བར་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་གོ། །གསུམ་པ་ལ། མཚན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ །ཕན་ཚུན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་
 གྱུར་ཅིང་འགལ་ལྷོད་དོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཆོགས་
 པའི་སྒྲིམ་སྤྲོད་ཅིང་། ཡ་གྲུལ་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
 ལུགས་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དེ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་ཕན་ཚུན་
 སྤངས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་ །རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ལྷོག་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ལྷོག་ཙམ་དུ་གནས་པར་ཐལ།
 དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །
 ཁ་ཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་དེར་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་འགལ་དུ་ཐལ། རྣམ་བཅད་
 ལ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་འདུས་བྱས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་
 ནི། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་བྱེད་དང་བརྒྱད་ནས་གཞོན་བྱེད་དེ་རིམ་
 པ་བཞིན་ཆོས་གཞན་དེ་དང་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་རང་
 མིན་དང་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་མིན་འགོག་པའོ། །དཔེར་ན་རྟག་པ་དང་མི་
 རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་མིན་གྱི་བྱུང་བྱེད་འགོག་པ་དེ། རང་མིན་གྱི་བྱུང་བྱེད་དེ་དང་བརྒྱད་
 འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་།
 རྟག་དངོས་དང་། དེས་དངོས་དང་། ལྟོས་བཅས་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་འགལ་ཡིན་ན།
 དངོས་འགལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དགོས་པའི་དོན་ཡང་། དངོས་འགལ་གྱི་འགལ་ལྷོད་
 གཞོན་བྱེད་དེ་དང་ཡིན་ཐུབ་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གྱི་
 གཞོན་བྱེད་དེ་དང་བརྒྱད་འགལ་ཡིན་ལ། དངོས་འགལ་གྱི་གཞོན་བྱེད་དགག་པ་དེ་དང་ཡིན་ཐུབ་
 མཉམ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞོན་བྱེད་དེ་དང་བརྒྱད་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་
 བྱེད་གཞོན་བྱེད་དེ་དང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མིན་གྱི་བྱུང་བྱེད་འགོག་པའི་
 དོན་ཡང་བྱས་པའི་རང་མིན་ནི་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱུང་བྱེད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་

ཡིན་པ་གྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགོག་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུས་
 པ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མེད་ཅིང་། ལུས་
 པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀ་བ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དེ་གཉིས་པན་རྒྱུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་
 སྟོབས་གྱིས་ཡིན་གྱིས་པན་རྒྱུན་སྤངས་འགལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 པན་རྒྱུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཙམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་འགོག་སྟེ།
 འདི་ལྟར་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བར་སྤང་རུང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །པན་རྒྱུན་སྤངས་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་གྱི་འགལ་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མེད་ཅིང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བརྒྱད་འགལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འགལ་སྒྲུབ་འགོག་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་
 དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་
 པ་རྩ་པ་རོ། །དེས་བྱ་སྟེ་ཕྱོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྣམས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཆད་མའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གྱི་
 རྟག་གཞུག་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། བྱེ་བྲག་རྩ་ཆད་མའི་
 མཚན་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྐྱབ་པ། ཁྱབ་བྱེད་
 ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ། ཆོས་གསུམ་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་རང་
 རིག་གི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་
 ཅ་གཞན་དང་མི་འདྲ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་སྟོ་མ་འབྱུལ་བས་ཞེན་དུ་རུང་བ་དང་།
 དེའང་གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ལོས། ལྡན་ཅས་པའི་སྒྲུབ་གཅིག་
 ཉིད་ལོ་ལྟ་བུ་བས་རེས་མཚན་གཞི་དང་། རེས་མཚན་བྱ་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ལ། དེར་སང་མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་
 བརྟུང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཤེས་གཞི་གསུམ། བརྟུང་བྱ་རྟུང་བྱེད་
 བརྟུང་གཞི་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགོས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་

ལ་ལྷམ་པར་བྱེ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚོན་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དོ་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་བུ་དེ་མིན་ལས་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་དོན་གཅིག་སྟེ། སྟུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་དེས་མཚན་གཞི་ཉིད་ལེན་གྱི་གཟུགས་ལུང་ལྟ་བུ་ཡང་མཚོན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མངོན་པ་དང་། ཟུ་ཤེར་ལས། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། བྱི་མ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་གསུངས་པ་དེས་མཚན་གཞི་མངོན་རྗེས་གང་རུང་རེ་རེ་མཚོན་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་དགོངས་ལ། འདི་ཉིད་རྟོག་གའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་བཤད་དེ། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ལྡ་གསུངས་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆོས་མི་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་གཅོད་པའི་སྦྱོན་ནས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་གསུངས་ལ་དེའི་ཆོ་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་བྱེད་པར་མེད་ན་ཆོས་ལྡ་པོ་དེས་སྐྱུ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ལ་ཡང་སྦྱོན་གསུམ་གཅོད་རུས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་བརྟུང་ཆད་མིན་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། ཡན་འདོགས་བྱིར་ནི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་པ་དག རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ཡང་དག་བཤད། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་། འདི་ལ་ཡང་ཡན་གདགས་བྱིར་ནི་ཤེས་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུན་འབྱེན་སྟེ་འཕ་དེས་ན་ལེགས་པར་སོམས་ལ་སྦྱོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པ་འདོད་པ་དགས། འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞག འདི་བསལ་བྱ་སྦྱོན་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། འདི་པོ་ནི་ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། དོན་སྟོག་རྗེས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས། དོན་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་དོན་དེ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་ཡོད་

ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་དོན་ལ་དགོས་ཀྱང་སྒྲིལ་མེད་དེ།
 བ་སྒྲད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་གི་བ་སྒྲད་ལ་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པ་དགོས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བ་སྒྲད་ཐུག་མེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཏན་ཚིགས་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཀྱང་
 མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་བ་གསུམ་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱི་མ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱལ་འཛོག་གི་རྒྱ་མ་ངེས་པར་རྒྱལ་གཞག་གི་འབྲས་པུ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་
 བ་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་མཚན་བྱ་གོ་བའི་ཕྱིར། མ་
 ངེས་ན་རྩ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཁྱི་མ་ངེས་པ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་མཁས་པས་གཏན་ཚིགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བ་སྒྲད་འགྲུབ་ལ། ལྷན་པོ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པའི་བ་སྒྲད་བསྐྱབ་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ལྷན་པོ་ལ་ནོག་ལྟོག་ཤལ་གྱི་དོན་ལྟོག་གཉའ་
 བར་ག་སྐྱངས་པ་དང་། མགིན་པར་བགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བར་དོན་སྒྲེལ་དགོས་པ་
 སྲིད་དོ། །དེ་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་མི་གོ་བ་ནི་བ་སྒྲད་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷན་པོ་ལ་བ་
 སྒྲད་རི་ལྟར་བསྐྱབ་སྟམ་ན། ནོག་སོགས་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ན་གང་དངོས་འགལ་
 གཙོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྟོ་བ་བཞིན།
 ནོག་སོགས་འདུས་པའང་དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་འགྲུབ་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་གང་དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བརྟ་སྒྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་དང་ལྷན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྟ་སྒྱུར་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། སྒྲིབ་པ་འདི་གཏོགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་བཀར་ཏེ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 སྤོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་བྱ་རྒྱལ་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་རྩམ་ཡོད་ཚེས་
 གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། ཚེས་གསུམ་པོ་ཡང་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། རང་གི་མཚན་བྱ་ལས་
 གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་
 ཞིག་མཚན་བྱའི་དོན་ལྟོག་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་ཅེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚན་

ཉིད་དུ་གོ་བ་མཚོན་བྱ་ལ་ཉམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་འགལ་གཙོད་
 པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་སྟེ། དངོས་འགལ་གཙོད་པ་ཞེས་པས་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་གཙོད་
 ལ། འོ་ན་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་དོན་ལྟོག་ཅས་པས་མཚོན་བྱ་
 དང་མཚན་གཞིའི་ལྟོག་པ་གཙོད་དོ། །གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་ལྟོག་སྟེ་སྟོན་གང་ལ་གྲུབ་པའི་
 གཞི་རང་མཚན་དང་སྟོན་དོན་སོར་མ་བྱེ་བའི་ལྟོ་ལྟེན་པ་ལྟ་བུ་གཟུང་དོ། །འདིར་ཅ་ཆོག་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོར་བྱས་ནས་དངོས་འགལ་གཙོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་ཞེས་པ་སྟོ་རི་བཞིན་
 དུ་འཛོག་པ་ནི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་མ་ཐོན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་སྤྱ་རབས་
 པ་རྣམས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་ན་རང་ལྟོག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ། དོན་ལྟོག་གཞན་འགྱུར།
 མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་
 སྟོད་ལས་རང་དབང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། །དབྱེ་ན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་
 བུ་རང་གི་ཐ་སྟོད་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཞོད་པ་
 གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐ་སྟོད་ལས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་མཚོན་
 བྱའི་དོན་ལྟོག་མ་ཡིན་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། རྟར་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ལྟ་
 བུ་མི་སྤྱིད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟོག་གལ་ཁྲ་བོ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཁྱབ་པ་དང་།
 བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྷན་ལྟ་བུ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཀྱིས་བསྟེད་པ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྟོག་གཞན་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་
 ཐ་སྟོད་ལས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། འགལ་ནས་མི་གནས་པ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་
 པ། དོན་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། མཚན་གཞིའི་ལྟོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་ནས་
 མི་གནས་པའོ། །དབེར་བརྗོད་རིམ་པ་ལྟར། རྟ་དང་། རོག་སོགས་འདུས་པ་དང་།
 བ་ལང་དང་སྟོག་ཆགས་ཅམ་པ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ།
 ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་སྟོར་བར་བཞོད་ནས་སྟོན་བཅི་ན་མཚན་
 ཉིད་མཚོན་བྱ་ལས་དོན་ལྟོག་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་
 མཚོན་པ་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་བཞོད་པའི་ཆོ། བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྟོད་ལ་

མི་སྲིད་པའི་དོན་ལྟོག་གཞན་འགྱུར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བར་མ་བཞོད་པ་ལ་སྦྱོན་བཅི་
 བ་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་
 བཞོད་པ་སྦྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གིས་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
 པའི་གཙུག་རྒྱུག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱུན་བརྟུན་དང་སྤེལ་བརྟུན་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་བསྟུན་ན་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་
 གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རང་ལྟོག་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འདྲ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཆ་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་
 མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་སྦྱོར་བ་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྟོགས་སྒྲུབ་གིས་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རོ་བོའི་དོན་
 སོགས་ཆོས་ལྡན་གསུངས་པའདར་རྣམས་འགྲེལ་དུ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་སེལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱང་མི་ལྡན་དང་། གཞན་ལྡན་དང་། མི་
 སྲིད་རྣམ་གཅོད་གསུམ་དུ་འདུས་པར་གཞན་དོན་ལེའུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སྦྱོན་ཅན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། མ་ཁྱབ་པའི་
 སྦྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་
 པ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བྲ་བོ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱབ་
 ཆེས་པའི་སྦྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །མཚན་གཞི་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཚོན་
 འདོད་མེད་པར་ཞུགས་པ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་མགོ་ལྡན་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 མི་སྲིད་པའི་སྦྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་མཚོན་འདོད་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རང་ལྟོག་མ་གྲུབ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྟོག་གྲུབ་ཀྱང་
 མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་ཐ་སྙད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་
 བར་དུ་བྱས་པ་བཞོད་པ་གཉིས། གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
 བཞོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ། རང་
 ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། དོན་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། རྣམ་ཐ་དད་པ། ཉུ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་
 འདུས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོག་ཐ་དད་པ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བཞོད་པ་

ལྟ་བུའོ། །དངོས་མེད་ཀྱི་ཚས་ལ་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་མཚོན་པ་ལ། དབང་ཤེས་འབྱུང་
 བས་བཟུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀའི་ཚས་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་སྒྲེའི་
 ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ལྡན་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་
 པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཚས་ལ་ཡང་འགྲེའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་
 མཚོན་བྱ་མཚན་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་
 ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་འགྲེའོ། །གསུམ་པ་
 ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ནི་གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་འདི་དག་མཚན་གཞིར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན། བ་
 ལང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲིག་ཤལ་བྲ་བོ་བཀོད་པ་འདི་མ་བྲལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཀར་ཟལ་ལ་
 བཀོད་ན་སྒྲིན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཉག་སྒྲུར་ལ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
 བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ན་མཚན་གཞིའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་མཚུངས་སོ་ཤེ་ན། སྒྲིན་ཐམས་
 ཅད་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ཡང་སྒྲིན་སྒྲུ་མ་མེད་དེ། དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་འདོག་ལ། དེ་བ་
 ལང་ཙམ་དུ་མཚོན་པའི་ཚེ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་བྲ་བོས་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་
 དོན་ལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་མཐོང་པའི་དབང་ཤེས་དེ་མཚོན་བྱ་
 མིང་གིས་བྲུང་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་མཐོང་བས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ག་
 སྟངས་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདའི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་དེ་ཕྱིས་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་བད་པར་བྱས་ནས་གཞོད་པ་སྟངས་ལ་
 འདུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རང་ལུགས་ནི་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད།
 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ལྟོ་ལྟིར་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 བས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནི་ཐ་སྟངས་རྟོག་པའི་རྒྱ་དང་། ལྟོ་ནི་དེ་ངེས་པའི་ངེས་
 ཤེས་ཏེ། དེ་གང་ལ་གྲུབ་པ་རང་མཚན་དང་། རྒྱ་དོན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།
 གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། མཚན་མཚོན་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 སུ་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ལྡན་པ་
 སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྒྲུར་བས། ལྷན་ཏུ་ཐ་སྟངས་པའི་

ཚད་མ་ལ་མི་བསྐྱ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
 དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འོད་དག །མཚན་
 མཚོན་སྟོན་མེད་ཟུང་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གཞི་
 ཐོག་མར་དོས་བཟུང་ནས་མཚན་ཉིད་དེས། མཚན་གཞི་དེ་ལ་མཚོན་བྱ་གསར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་
 པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ། བ་ལང་
 གི་མཚན་གཞིར་དཀར་ཟལ་གཟུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་བསྟོན་ཡོན་བརྩི་བའི་གཞིར་གྲུར་
 བ་བ་ལང་གི་མཚན་གཞིར་རྟེན་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། རི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་།
 ཡན་ཚུན་དེས་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལྟོག་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་དུག །གཞན་
 ལྟོག་མེན་པར་མཚོན་ཚུལ་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། རོག་སོགས་འདུས་པ་མཚན་གཞིར་བཞག་
 རས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་ཞེས་སྒྱིར་མཚན་
 ཉིད་དུ་མཚོན་པ་དང་། ཡང་དེ་མཚན་གཞི་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། བ་ལང་གི་
 དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་ཅེས་བྱེད་བྲག་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
 མཚོན་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྱིར་མཚོན་
 བྱར་མཚོན་པ་དང་། བྱེད་བྲག་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱར་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་དང་།
 དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྱིར་མཚན་གཞི་དང་། བྱེད་བྲག་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་
 ཀྱི་མཚན་གཞིར་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་ལང་
 གི་ཐ་སྙད་དང་། དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སྒྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན།
 དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྒྱིར་མཚོན་ཚུལ་དང་། བ་ལང་གི་
 མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཞེས་བྱེད་བྲག་གི་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རོག་སོགས་འདུས་པ་དང་། དཀར་
 ཟལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྱིར་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་བྲག་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་
 ཀྱི་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཡང་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དང་རོག་སོགས་འདུས་
 པ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་བྲག་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་
 མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་དུག་ལས། བཞི་ཡང་དག་

ཡིན་ཅིང་། དཀར་ཟེལ་སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་དང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྟངས་དང་
 རོག་སོགས་འདུས་པ་སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། བ་
 ལང་བྱ་བོའི་ཐ་སྟངས་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྟོན་མེད་ཡིན་པ་སྤྲིད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་ས་ཐོབ་
 གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་སྟོན་མེད་དུ་འགྱུར་པ་སྤྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་
 མཚོན་གཉིས་གངས་མཉམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་དུ་མ་དང་། མཚོན་བྱ་
 གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར། རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་
 ལྷིང་བ་འདི་ནི་བྱུང་བའི་ཞེས་བཟུང་བའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་དང་། མཚོན་བྱ་
 བརྟགས་ཡོད་དུ་ངེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་ཕྱོག་པ་དང་། མཚོན་བྱ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་བྱིར། འདིའི་རྫས་ཡོད་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མཚན་
 མཚོན་དོན་ལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟེལ་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ། འདུས་བྱས་གྱི་
 མཚན་ཉིད། སྟེ་གནས་ཀྱི་འཇིག་མཚོན་བྱ་འདུས་བྱས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ནི་མཚོན་མི་རྣམས་པ་ཁས་བླངས་ལ།
 ཐ་དད་ལྡན་པར་མཚོན་ན་འདུས་བྱས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་མི་རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ས་བོན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་
 གཅིག་ལ་གཏན་ཆོགས་དུ་མ་རུང་བ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་དུ་མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པས་གངས་མི་མཉམ་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་མི་
 འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་དེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱེ་ན་མཚོན་བྱ་དེ་མཚོན་
 མི་རྣམས་ལ། འབྱེད་ན་དེ་མིན་དུ་མཚོན་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་མིན་དེ་དང་འགལ་བའི་
 བྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་བསྐྱེད་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། རོ་
 བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལུ་གཞན་དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་འང་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱེད་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་
 དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་བྱ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངེས་

གཟུང་བ་དང་། དེས་སྒྲོ་འདོགས་རི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་
 གཞག་སྒྲར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་ལས། ཚད་མའི་མཚན་
 ཉིད་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ། མཚན་ཉིད་
 རྣམ་གྲངས་པའམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཞེན། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་ནི་གང་རུང་འེམས་ཀྱང་སོ་
 སོར་མཚོན་ཅུས་པས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འདོད་དེ། འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་བ་གཅིག་བཤད་དོ། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་
 གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཛད་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་།
 ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་གྱི། མི་
 བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱི་མའི་མཚན་ཉིད། མི་བསྐྱབ་
 བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཚས་མཚོག་ནི་རྣམ་འེམས་ལས། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་
 སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོག་གསུམ་
 གྱིས་མཚོན་པའི་མི་བསྐྱབ་བ་ཁྱད་པར་སུས་ལྟན་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གསུམ་ནི།
 རོ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཅུས་པ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་
 ཡུལ་ཐོབ་པ། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་ཅུས་པའོ། །དེ་
 ལ་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅོད། ཡུལ་གྱི་
 ཁྱད་པར་གྱིས་མི་སྲིད་པ་གཅོད། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱབ་ཆས་པ་གཅོད་ལ། མ་ཁྱབ་
 པ་གཅོད་པ་ཞེག་ཁ་བསྐྱང་རོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ནི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི། བདེན་པའི་དོན་
 རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཏེ། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྐྱོག་བྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ། ཡུལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་ན་ལུགས་དང་པོ་ལ། ཚད་མ་དེ་
 མཚོན་བྱ་གཉིས་སུ་འབྱུར་ཏེ། དེ་མཚན་ཉིད་དོན་ལྟོག་གཉིས་ཀྱིས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། །
 རང་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། མི་བསྐྱབ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དང་སངས་གི་བོད་དག་འདི་ལྟ་དབང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཞེས་པ་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་ནི་མ་བརྟགས་པར་རང་དགར་སྒྲུབ་
 རྟེ། ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། གསར་དུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཚས་ཅན། ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཟུར་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་
 ཚར་ཁས་སྤངས། །ལུགས་གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
 ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་རྒྱ་མེད་པར་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
 པ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གསུམ་པའང་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་
 ཚིག་དེ་ལ་མ་བྱུང་བ་གཙོན་པའི་རྩས་པ་མེད་ན། གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱང་བས་ཚིག་མ་སྟོན་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ནི་མ་ཤེས་
 དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ལ་འདོད་པར་སྣང་ལ། དེ་དང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེའང་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་
 གསུམ་སྟོང་བར་མཛད་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་བཞི་པའང་མི་འཐད་དེ།
 ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས། རོ་བོའི་བྱང་པར་སྟོ་
 འདོགས་གཙོན་པས་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱུང་། དོན་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་དོན། དོན་རི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་པའི་དབང་གིས་
 རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྟོན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་རང་གི་ལུགས་འཆད་པ་ནི། གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད། མི་བསྐྱུ་བའི་
 དོན་བཤད། དེས་ན་ཚིག་གཞན་བསྟན་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པས་ཚད་མ་མ་དོའི་གཞུང་ཀླུ་གྱི་དགོངས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་བསྟན་ཏེ། ཚད་མ་མ་དོར་ཚད་མའི་གངས་དེས་འཆད་པའི་སྐབས་
 སུའང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཚད་མའི་གངས་དེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། བསྐྱུ་བའི་
 ཤེས་པ་རྣམས་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུའང་
 རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞིར་བཞག་ལ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་།
 བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་དབག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་
 སུའང་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་

ལ་བསྐྱུ་བའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོའི་
 དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྟོགས་སྤང་གིས་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་
 གཉིས་དོན་ལྟོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདིར་ཚད་མ་མདོའི་མཚན་བརྗོད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མདོའི་
 དགོངས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་ཐོག་མར་སྟོན་པའང་སྐབས་སུ་བབས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཙོ་བོར་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་བྱི་
 གཉིས་ཀ་ཡང་རང་མཚན་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་ནི་མི་བསྐྱུ་ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་
 གསལ་གྱི་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། ཤེས་པ་གང་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བླ་སྟང་པའི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་ལྟོག་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་བསྐྱུ་བ། ལས་གང་ལ་མི་
 བསྐྱུ་བ། རྩལ་རི་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དོན་རི་ལྟར་གནས་
 པ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དོན་རང་མཚན་ཡོད་པས་དེ་ལ་འཇུག་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ། དོན་
 རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྟོག་ན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་
 མཚན་ལ་ཞུགས་ན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ། རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྟོག་ན་དེ་མེད་པ་ལ་
 མི་བསྐྱུ་བའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་
 ཚད་སྟེ། རང་ཉིད་གཞལ་བྱར་འཛིག་པའི་ཆེ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅད་
 ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བྱ་བའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཚང་བ་སྟིང་དེ། དེ་རང་མཚན་ལ་ཞུགས་པས་རང་མཚན་
 ཐོབ་པ་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཚད་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་འཛིན་
 སྟངས་མ་འབྲལ་བ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མ་སྨྲ་བྱའི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་
 འཛིན་པས་འཛིན་སྟངས་འབྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། བྱ་
 བའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཙམ་གྱིས་འདིའི་མི་བསྐྱུ་བའི་གོ་མི་ཚད་དེ། འདིའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་

ལུས་ལྷན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། འདིའི་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཆོས་སུམ་ལྷན་དགོས་པས་བྱེད་པ་པོའི་
 མི་བསྐྱུ་བ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་
 མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཅད་མེད་ཅིང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་
 དེས་ལས། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་དང་། བསམ་
 པ་ལ་ནི་བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར། །འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད། །ཅིས་དང་། བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར་
 ཉེ་ཚད་མ་ཉིད། །ཅིས་དང་། བསྐྱུ་བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །བསྒྲོམ་བྱུང་མཛོན་སུམ་
 ཚད་མར་འདོད། །ཅིས་དང་། ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་
 དུའང་། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་དེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱུ་བ་ཚད་མ་ཚད་གི་སྒྲོ་ནས་
 ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པར་སྒྲུང་གི། །གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱན་པ་མི་སྒྲུང་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལོན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྒྲོན་གྱི་མཐས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་མཛད་པས་བཅད་
 ཤེས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། །གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱན་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་
 ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་འཆུགས་པས་སྐྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཙཱ་ད་པ་སྤང་བ་ནི།
 མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན་ན་དངོས་མེད་
 འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེས་ལུས་རང་མཚན་མེད་
 པར་གཞལ་བས་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུང་དཀར་པོ་མེར་འཛོན་གྱི་
 དབང་ཤེས་དང་། རྩོན་ཤིང་འགོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ།
 མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དུང་མེར་པོ་དང་། རྩོན་
 ཤིང་འགོ་བར་འཛོན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་སྒྲོ་
 འདོགས་སེལ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། །གཅད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། །གཅོད་བྱེད་
 དེས་པའི་རང་བཞིན། དེས་དེ་རི་ལྟར་དེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
 །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་སྒྲོ། །དབྱེན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་
 ཐེ་ཆོམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་

དང་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཞིག ། ལྷོ་བ་
 གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དང་། ལྷོ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་
 གི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་དོན་དང་
 མཐུན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག ། དྲིར་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
 བར་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ། དངོས་བཏགས་མ་བྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་དག་
 པའི་ངེས་པ་དང་། འོག་པའི་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་
 ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་རྟག་འཛིན་གྱི་འོག་རྟོག་ལྟ་བུའོ། ། བྱི་མ་ནི། ངེས་
 ཤེས་ཀྱི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པས་ངེས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། ། རོ་བོའི་སྒྲོ་
 ནས་དབྱེ་ན། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ངེས་པ་དང་། ཚད་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་བྱངས་
 ནས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། ། མངོན་སུམ་རྣམས་ནི་གཙོད་བྱེད་ངེས་པའི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ནི། རང་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་
 ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། བྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འཇུག། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚད་
 མ་འགའ་ཞིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་རང་ལས་
 ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པ་ཡིན་ནོ། ། ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་
 པའི་དོན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱན་གཙོད་པའི་རྩ་པ་ནི་ངེས་ཤེས་ལ་མེད། སྒྲོ་འདོགས་
 མངོན་གྱུར་བཞི་ཡིད་ཡུལ་གཞན་ལ་ཡངས་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་དེའི་བྱེད་
 པ་མ་ཉམས་པར། སྒྲོ་འདོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པར་འཛོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་བྱའི་
 དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་འོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
 མ་བཤད་པ། དེས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། གང་ལ་
 དབྱེ་བའི་གཞི། གང་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་

དོན། རི་སྟེང་བྱེ་བའི་གྲངས་ངེས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག །ཚད་
 མ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དབྱེད་ཀྱང་ཡང་
 དག་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དབྱེ་གཞི་རྒྱ་ཆས་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཤེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས།
 དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་ཚད་མ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མེས་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེས་ལུའི་དོན་གྲུབ་གྱི་
 དངོས་གྱི་རྒྱུར་གྲུར་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི། མེ་དང་རྒྱལ་སོགས་པ་རྒྱུང་བ་སྒྲུང་བ་སྟེས་ལུའི་
 དོན་གྲུབ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་གྲུར་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བ་
 རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་ཟིན་པས་བསྟན་བཅོས་སུ་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་ཁོ་
 ཅས་ངེས་པས་མངོན་རྗེས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱི་མ་ཁོ་ན་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟྱི་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བར། བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དབྱེ་གཞིར་དགོས་
 བ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚད་མ་དང་། ཡང་དག་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་དབྱེ་གཞིར་རིགས་ཏེ། འདིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཚད་
 མ་གཉིས་ཞེས་ཚད་མ་དང་། རྣམ་ངེས་སུ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་ཅས་བྱ་བའོ། །ཞེས་ཡང་དག་ཤེས་པ་དབྱེ་བའི་གཞིར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དབག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་
 བོ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལ། བྱིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་། རྟོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སམ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་།
 གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། མངོན་
 རྗེས་གཉིས་པོ་ཐ་དད་བཞིའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩྭ་ན་གྱི་ན་རེ། གཅིག་པ་བཀག་
 པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་ཉམས་སུ་བྱོལ་བའི་ཆ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་།
 རྗེས་དབག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དྲི་མའི་ཆ་ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པས་དེ་འཇལ་
 བྱེད་གྱི་རྗེས་དབག་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དབག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆ་ནས་འབྱུལ་

337

མ་མུང་པོ་གསུམ་པར་འདོད་པའི་གངས་མང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པར་གསུངས་གིང་།
 རྣམ་འབྲེལ་དུ། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུང་འཕེན་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདོད་པ་གངས་
 ཏུང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །དུག་པ་ནི། སྤྱིར་མིང་ལ་བརྟེན་
 བུའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལྷ་ས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་མིང་ལ་ལྷོས་པ་དང་། ཤིང་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་
 རིགས་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་སོ། །དོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་
 བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་བྱས་པའི་མིང་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་
 དུ་བྱས་པའི་མིང་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་བཤད་འཇུག་འགལ་བ་དང་། མི་འགལ་བ་དང་། འགལ་
 ཞིང་མི་འགལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིའུ་ཏིལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་དང་། བྱ་ལྷག་རྩེ་
 མོ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཞེས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། འགལ་འདུ་མུ་གསུམ་པ་སྟེ། དབེར་ན། མཚོ་
 སྒྲུལ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ལ་མཚོན་ན། འཇུག་པ་ནི་བརྟན་ལ་འཇུག་ལ། བཤད་ན་མཚོ་ལས་སྒྲུལ་
 པའི་ཕྱིར་མཚོ་སྒྲུལ་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། མཚོ་ལས་སྒྲུལ་པའི་བརྟན་ལ་བཤད་འཇུག་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲམ་ལས་སྒྲུལ་པའི་བརྟན་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་བཤད་དུ་མེད་ལ། མཚོ་
 ལས་སྒྲུལ་པའི་སྤུལ་པ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་ལ། འོ་ན་སྒྲམ་ལས་སྒྲུལ་པའི་སྤྱིང་
 དུམ་ལྷ་བུ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྤུ་བཞི་པ་ཅི་ཕྱིར་མི་བགང་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ།
 དེ་ནི་མཚོ་སྒྲུལ་གྱི་མིང་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་སྤུ་གསུམ་དང་།
 རྩེས་དཔག་ལ་སྤུ་གཅིག་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་དུ། བྲ་ཏི་ཨ་ཁྱ་ཞེས་པའི་བྲ་ཏི་ནི་སོ་
 སོ་དང་། ཨ་ཁྱ་ནི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེའང་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་
 མ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་
 ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེས་དཔག་གི་སྐད་དོད་དུ་ཨ་ཁྱ་ལྷ་ན་ཞེས་འབྱུང་པའི་ཨ་ཁྱ་ནི་
 ཕྱིས་སམ་རྩེས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ལྷ་ཁ་ནི་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་
 དེས་པའི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྩེས་དཔག་ཅེས་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པའི་སྤུ་ཡིར་པའི་ཕྱིར་།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་

ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་འོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མ་
 ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ། ཡུལ་ལ་ལུལ་པ་དང་། རྣམ་ལ་ལུལ་པ་
 དང་། རྣམ་པ་ལ་ལུལ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། ཁ་
 ཅིག་ཅོར་བུའི་འོད་ལ་ཅོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཅོར་བུ་རང་མཚན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཅོར་བུ་རང་མཚན་པས་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏང་པའི་
 བྱིར་རོ། །འདི་སྒོ་རིགས་གང་ཡིན་དབྱང་པ་ལ། ལྷ་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་ཅོར་བུའི་འོད་ཀྱི་
 རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ཅོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཛད་
 པ་དཔོན་སྒོའ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཆོས་མཚན་གིས་ལོག་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་
 དང་གསུམ་ལས། བྱི་མ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པ་སྟེ། དང་བོར་ཅོར་བུའི་འོད་མཐོང་པའི་
 མངོན་སུམ། དེ་ནས་ཅོར་བུའི་འོད་ལ་ཅོར་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། དེ་ནས་
 ཅོར་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱག་པས་ཅོར་བུ་ཉིད་མཐོང་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་ཡུལ་གྱི་སྒྲི་རིས་ཟེན་ནས་ཅོར་བུའི་འོད་དུ་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ཅོར་བུ་ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག །དེ་ནས་དེས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས། ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅོར་
 བུའི་མདུན་དུ་བྱིན་པའི་ཆོ། སྒར་ལྷར་ཅོར་བུ་མཐོང་པའི་མངོན་སུམ་སྒྲིའི་པ་སྟེ་སྒོ་རིགས་དུ་
 མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཅོར་བུ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དབེར་བྲངས་
 པ་ནི་ལོག་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ནས་བྱེད་ལ་ཉིན་བྱེད་དུ་
 ལུལ་ནས་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་བུ་ཆ་མིས་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་བུ་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མར་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། ཉིན་བྱེད་ཀྱི་བུ་ཆ་དེས་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་
 གཏང་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དུང་
 གི་ཁ་དོག་ལ་ལུལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྫོན་གིང་འགྲོར་སྒར་གི་
 དབང་ཤེས་དེ་རྫོན་གིང་སྒྲོད་པའི་ཆ་ལ་ལུལ་ཡང་། རྫོན་གིང་རང་མཚན་པ་ལ་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཚད་མར་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། དུང་གི་དབྱིབས་དང་རྫོན་གིང་རང་མཚན་པ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་དུང་གི་ཁ་དོག་དང་།
 རྫོན་གིང་སྒྲོད་པའི་ཆ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །

རྒྱུ་དཀར་འཛིན་པའི་མིག་གེས་དེ་རྒྱུ་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་། རྒྱུ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མ་དང་། མེ་རྒྱུ་ཁ་དོག་མཐོང་པའི་མིག་གེས་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཚ་བ་དང་།
 གཤེར་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རེག་བྱ་འཛིན་
 པའི་རྒྱམ་གེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་དབང་དོན་མེད་པར་ཐལ། མིག་གེས་དེ་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུ་གི་ཁ་དོག་མིག་གེས་ཀྱིས་མཐོང་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་རེག་བྱ་འདི་
 དང་འདི་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེལ་བ་དེ་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི། དེ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེལ་མཆེད་
 ཀྱི་རྗེས་གཞན་ལས་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲེལ་མཆེད་ཀྱིས་རྗེས་གཞན་དཔོག་པ་རྒྱུ་འཛིན་རྗེས་སུ་དཔོག་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག །སྒྲོ་རྒྱུ་གི་བུམ་པ་ལ་མཛོད་
 ཐུགས་ཀྱི་བུམ་པར་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱུ་གི་བུམ་པར་འཛིན་པའི་མིག་གེས་ལྟ་བུ་ལུལ་ལ་འབྲུལ་
 པ་དང་། སྒྲོ་བའི་བུམ་པ་ལ་ཕྱི་བའི་བུམ་པར་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་བའི་བུམ་པར་འཛིན་པའི་མིག་
 གེས་ལྟ་བུ་དུས་ལ་འབྲུལ་པ་དང་། བུམ་པའི་དམར་པོ་ལ་སྒྲུམ་བུའི་དམར་པོར་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་
 བུམ་པའི་དམར་པོ་འཛིན་པའི་མིག་གེས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་གསུམ། སྒྲོ་རྒྱུ་གི་བུམ་པ་
 མོགས་དོན་རང་མཚན་གསུམ་པོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 དོན་རང་མཚན་གསུམ་པོ་དེས་གེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྒྱམ་པ་གཏད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རྟོག་པ་དགག །མིན་
 པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །ཁོར་བུའི་འོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་
 གཞི་དེར་ཁོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོར་བུ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ན། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། ཁོར་འོད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ། འོད་
 ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲུ་ལུའི་སྒྲུ་གུའི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་སྒྲུ་
 ལུའི་ས་བོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲུ་ལུའི་ས་བོན་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། སྒྲུ་ལུའི་སྒྲུ་གུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ། སྒྲུ་གུ་ཅན་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག །དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྟན་གྱི་
 ལ་ལ་རྟག་པའི་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ་སྒྲོ་མ་ཚད་ལ་འབྲུལ་ཡང་སོང་ཚད་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་

དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དྲུབ་
མ་གྲུབ་ཀྱང་མེ་ཙམ་དང་དྲུབ་ཙམ་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་སྒྲིམ་ན་མི་འཐད་དེ། རྩད་པར་བྱེད་
ཆོས་རྟག་པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དྲུབ་མ་གྲུབ་ན། དེས་རྩད་པར་དྲུབས་པའི་མེ་ཙམ་དང་
དྲུབ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ། འཐད་པའི་ཐྱོགས་
ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་
གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་ན་མཚན་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་
རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འགའ་ཡང་ཚད་མ་
དང་། ཚད་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མྱོངས་པ་མེད་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལའང་ངེས་བྱེད་
གཞན་དགོས་པས་ངེས་བྱེད་བྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། རང་ལས་རང་གི་
ངོ་བོ་རྟགས། །ཐ་སྟོན་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །བསྟན་བཅོས་མྱོངས་པ་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་གཞན་ངེས་ཁོ་ན་འདོད་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་གཞན་ངེས་ཡོད་ན་ངེས་བྱའི་ཚད་མ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་གམ་
ཐ་དད་དབྱེད་པས་འཛིག་པས་རང་ངེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་ངེས་གཞན་ངེས་
གཉིས་འདོད་ཀྱང་། མཚན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྟོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་
མཚན་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་འདོད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་བཞི་པོ་གཞུང་གི་དགོངས་
པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱི་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་གང་གིས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་སུ་འཛིག་པའི་ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་
མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། ཚྱད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་
བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མཚན་གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་།
ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གང་ལས་ངེས་ཤིང་། ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་
ཡིན་ལོ། །ངེས་ཤེས་དེའང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་

པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། རང་
 ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པའི་དོན་ལྟོག་གསལ་པའི་ཆ་ལ་རང་ངེས་ཚད་མ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེས་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འང་རང་ངེས་སུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
 ལ་རང་ངེས་ཡིན་པ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གསལ་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་
 ཐ་སྟད་དུ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པ་ལ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་འདྲེན་པ་འང་ཡོད། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་འང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། ཐ་སྟད་ལས་ནི་
 ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་སྟད་ནི་ངེས་པ་སྟོའི་ཐ་སྟད་ངེས་ཤེས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་
 ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་མི་བསྐྱུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ཤེས་དེ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 གཞུང་སྤྱི་མས་ཤེས་པའི་དོན་ལྟོག་ལ། རང་ངེས་ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་མས་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་
 ལ། རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་རང་ངེས་
 གཞན་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་
 ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་བྲངས་པས་རང་ཕྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་
 ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ། གཞན་ངེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་
 གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ཅུས་པས་རང་ཕྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ཅུས་པར་ཚད་
 མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་དགོས་པ་ལོ། །མཚན་གཞི་ལ་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་
 ངེས་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་ཚད་པའི་རྟོགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་
 ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་ཤུག་ཆོས་མཚོག་གིས་འགྲེལ་བ་གསུམ་ཆར་ལས་རྗེས་དཔག་རང་ངེས་ཁོ་ནར་
 བཤད་དོ། །མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ལས། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ངེས་
 ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནི་

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་པས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་ལ་
 འཛིག་པ་ཡིན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་
 རང་ངེས་གཞན་ངེས་གང་ཡང་མེད་པ་སྲིད་ཅིང་། འཕགས་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ནི་རང་ངེས་ཁོ་ན་ལོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་རྣམས་ནི་རང་ངེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་བྱིར་། འཇུག་
 ཡུལ་གྱི་རྩིས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ངེས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་བྱིར་། འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྐྱེད་ལ་ཡང་རང་ལས་ངེས་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ།
 རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་དབག་ཉམས་སྦྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་རྩིས་དབག་གི་ཐ་སྐྱེད་
 ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་བྱིར་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་བྱིར་ན། གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་
 རིག་དང་། ཡིད་མངོན་ཀྱང་ཏུ་ཐ་སྐྱེད་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དབང་བོའི་མངོན་
 སུམ་ལ་ཚོས་མཚོག་གིས་དོན་བྱེད་སྤང་གི་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རང་
 ངེས་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་རང་ངེས་དང་ཡོད་ན་གཞན་
 ངེས་ཡིན་ཅིང་། འདི་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །རིགས་གཉེར་ལས། དོན་བྱེད་སྤང་
 གི་མངོན་སུམ་དང་། གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སོ་སོར་བྱེ་ནས། དེ་གཉིས་རང་ངེས་
 དང་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དང་བོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཉན་པ་གཉིས་པ་སྒྲུབ་པས་གཞན་ངེས་ཀྱི་
 ཚད་མར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དོན་བྱེད་སྤང་གི་མངོན་སུམ་ནི་མེས་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་བཞིན་
 པར་སྤང་བའི་མི་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ལོ། །གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡུན་
 རིང་དུ་གོམས་པས་སྤྱི་རིས་ཟེན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལོ། །དང་བོ་པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་
 གི་རིགས་འདྲ་སྤར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། བ་མེན་དང་བོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
 ལྟ་བུ་ལོ། །ཡིད་མ་གཉན་པ་ནི་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་ལྟ་བུ་ལོ། །འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ནི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྤྱེས་ཀྱང་། བྱི་ནང་གི་

འབྲུལ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་གོགས་བྱས་པས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ལུས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་དབྱེན། ལྷང་བ་རང་ལས་ངེས་གིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་གིང་
 ཟུང་པར་གཞན་ལས་ངེས། ལྷང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དེ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་དོན་ཚན་བཞི་བཞིའི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་དབབ་ན། དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་ནི། དོན་ལ་མེ་
 ཡིན་ཅིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་གྲུས་ཀྱི་རྒྱུར་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་འཛིན་པའི་དབང་
 མངོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་
 བུལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐག་རིང་བ་
 དང་། སྤྱི་མའི་མེ་དང་ནོར་བུའི་འོད་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་རྒྱུས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་
 མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་ཕྱིས་མའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་
 པར་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། མངོན་སུམ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་སྤྱི་རིས་ཟེན་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སམ། དུ་བ་སྤྱི་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྟོབས་
 སམ། མའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་གཞན་ཀྱི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་གཞི་ནི། དོན་ལ་ག་པ་
 ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པས་ག་པ་ཡིན་མིན་གྲུས་ཀྱི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པ་འཛིན་
 པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོས་གཞན་གསུམ་ནི་སྤྱི་མ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 ལ་མཚན་གཞི་ནི། ཁ་ཅིག །ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་ཉན་
 ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེས།
 སྤྱི་འཛིན་ཉན་ཤེས་སྤྱི་བའི་ལུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གཞན་ཆགས་ཞེས་ལུས་
 ཉམས་ཚེ། ཤེས་པ་སྤྱི་བ་མ་མཐོང་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་
 པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་ཚོས་
 གཞན་གསུམ་ནི་སྤྱི་མ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག །དེས་བྱའི་ཚད་མ་
 དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་
 དད་ན་ཡུལ་གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པས། གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་དང་སྤང་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྟོན་གཉིས་
 ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱི་མའི་འཇུག་ཡུལ་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་།

ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། སྤང་ཡུལ་དོན་
 གཞན་དུ་མེད་པས་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི།
 ཚད་མ་སྒྲི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུན་གཅིག་ལ། རྩས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་
 ལས་གྲོལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གཞན་ངེས་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་
 གཙོད་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཙོད་ན་རང་ངེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་
 ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །གངས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ལུས་སུ་ཐལ། རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ཅན། གངས་ཅན་པ་དེས་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེ་བ་མི་སྦྱང་བར། བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་
 རྟོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། འོན་རྒྱུད་འཕེན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མེད་
 པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་རྟོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ལ་དང་མའི་ཚོགས་དོན་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ལ་
 རྗེས་དཔག་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། དེའི་དོན་
 ངེས་པ་ལ་ངེས་པར་འདོགས་པ་ནི་སྤངས་འདོའི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་
 དང་། དེ་ཚད་མས་རྟོགས་ནས་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་
 པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱོས་ཡོངས་གཙོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་།
 སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡོངས་གཙོད་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ། མཚན་གཞི་ནི། དེའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་རྣམས་སོ། །གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་སྐྱོས་ཡོངས་གཙོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྒྲོ་བཏགས། མཚན་གཞི་
 ཅི། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་རྣམས་སོ། །དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་
 བྱེ་བའི་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱོས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་མ་ཡིན་དགག་
 དང་། མེད་དགག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་སྐྱོས་དགག་བྱ་དགག་པ་རྣམ་པར་

བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། འདི་དང་སེལ་བའི་སྐྱེའ་པ་དོན་གཅིག་གོ། གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་སྒྲིམ་དགག་བྱ་བ་སྐྱེའ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྣམ་པཅད་དུ་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ། འདི་དང་མེད་དགག་དོན་གཅིག་གོ། རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་ལས། དགག་བྱ་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཚེས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་སེལ་དོར་ཡིན་ཞིང་། ཚེས་གཞན་
 འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་ཡང་སེལ་དོར་ཡིན་ལ། སེལ་དོར་དགག་སྐྱེའ་གཉིས་དང་། མེད་
 དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་དོན་ནོ། །ཚེས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་ཡང་ཚིག་ཟེར་
 ལ་འཕེན་པ་དང་། དོན་གྱིས་འཕེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་
 དག་གི་ས་སྟོགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །སེལ་
 པའི་སྐྱེའ་པའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲིམ་དགག་བྱ་བ་སྐྱེའ་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 བས་རྣམ་པཅད་ཅུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དང་མེད་དགག་གཉིས། མཚན་ཉིད་གཅིག་
 གིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་ཞག་སྤང་གསུམ་ལས། རང་པོ་
 ནི། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་བྱ་བ་སོགས་ན་རེ། དངོས་རྟོགས་དང་། རྒྱལ་ས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྔོ་ནས་སྔོ་འདྲགས་གཅོད་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་
 རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྔོ་ནས་སྔོ་འདྲགས་གཅོད་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་མི་འཐད་དེ། རྟེན་དཔག་ཐམས་
 ཅད་རྒྱལ་ས་རྟོགས་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེའ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྟེན་དཔག་གས། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་སེལ་བའི་སྐྱེའ་པ་འཇམ་མ་ཡིན་
 དགག་སྐྱེའ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱ་དང་བལ་བའི་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཆོ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བྱུང་བའི་ཐ་སྣང་བྱེད།
 འཁྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཆོ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བྱུང་བའི་ཐ་སྣང་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་གས། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་
 ངེས་ཤེས་གྱིས་དགག་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐོལ་པ་མཁས་པས་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་ས་སྟོགས་སུ་བུམ་པ་
 མེད་པར་ངེས་པའི་ཆོ་བུམ་པས་དག་པའི་ཐ་སྣང་བྱེད། སྐོལ་པ་སྤྱོད་པས་བུམ་པ་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ས་སྟོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆོ་བུམ་པས་དག་པའི་ཐ་སྣང་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གི་
 ཆ་འགར་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲིལ་མེད་
 དེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའམ་རྩལ་གསུམ་གོམས་པ་ལས་སྒོ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་བརྟུན་པ་བཤད་
 བྱིན་ཏོ། །

༥གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་
 གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག །ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་།
 ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་
 དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སོ་སོར་བྱེ་ནས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་མ་ལྟུང་པའི་རིག་པ། བྱི་མའི་མཚན་ཉིད། ལྷར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་སྟོབས་
 གྱིས་སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སུ་བྱེ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཙད་མེད་ཅིང་སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
 རབ་རྟོག་ལ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དེའི་དོན་ངེས་པར་
 བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་མ་ལྟུང་
 པའི་རིག་པ་འཕམ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མ་ལྟུང་པའི་རིག་པ་དེ།
 མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་ལྟུང་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
 ཚད་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། མ་ལྟུང་པའི་
 དོན་ངེས་པར་བྱ་བ། གཉིས་ཀའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ནི། སྒྲ་
 དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་
 བྱི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྟོག་པ་ནི་བརྟུན་པ་དང་འབྲེལ་རུང་
 པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རུང་བ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེན། རྒྱ་གར་

བ་ཁ་ཅིག །བད་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་ན་
 འཛིན་པའི་སློ་དེས། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱུ་བ་ནི་ཅིག་གོས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། རུང་
 བ་འཛིན་པའི་སློ་དེས་བད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རུང་བ་
 འཛིན་པའི་རིགས་ལ་འཛོག་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། འབྲེས་པ་
 འཛིན་པའི་རིགས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་འདྲིར་བསྟན་གྱི་བྲལ་བྱ་རྟོག་པའི་མཚན་
 ཉིད། སྐྱོད་ན་འབྲེས་པ་འཛིན་པའི་དང་། སྐྱོད་ན་འབྲེས་རུང་འཛིན་པའི་དང་། སྐྱོད་ན་
 འཛིན་པའི་དང་། རོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཞེན་སློ་རྣམས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་ལྷོག་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་
 རང་མཚན་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོ་སྐར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཆང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་
 ཅིག །རྣམ་རིག་པ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དོན་དམ་པ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །གཟུང་དོན་ལ་མ་ལུལ་པ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 རིགས་པས་གཞོད་པས། རང་ལུགས་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་མ་ལུལ་པ་ནི་རབ་
 རིབ་དང་། ལུང་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྤྱར་ཞུགས་པ་དང་ལུལ་པ་ལ་སོགས་པས་ལུལ་
 པར་མི་སྦྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལུལ་ལྱུས་ལུལ་པར་མི་སྦྱེད་པའོ། །འོན་ཏྟག་པ་ཡང་མ་ལུལ་པར་ལྟུང་ཏེ།
 ལུལ་ལྱུ་དེ་དག་གིས་ལུལ་པར་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སོགས་ཁོངས་
 བས། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སྒྲུབ་པ། ཞེས་
 དང་། གང་དེ་ལུལ་པ་ཐོག་མེད་པའི། །དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྤུལ་ཡིན། ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལུལ་ལྱུ་དེ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏྟག་
 བྲལ་དང་མ་ལུལ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་དགོངས་སམ། འོག་རྟོག་
 སེལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ན་མ་ལུལ་པའི་ཤེས་པས་རིགས་མི་མཐུན་
 མཐའ་དག་སེལ་ལུས་ཀྱང་། རྟོག་བྲལ་སྒྲོས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས།
 དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་མ་ལུལ་པར་འདོད་པའི་འོག་རྟོག་དང་། ཁ་ཅིག །
 འབྲུག་ཡུལ་ལ་མ་ལུལ་པས་ཀྱང་མ་ལུལ་པའི་གོ་ཆོད་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ལུལ་པ་ཡིན་
 བམ་སྐྱམ་པའི་འོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་བྱེད་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི། གང་དབྱེ་བའི་ངོ་
 བོ། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན། ཇི་སྟེད་བྱེ་བའི་གངས་སོ། གང་པོ་
 བོ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་། རང་
 རིག་དང་། རྣམ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིའོ། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས། ཡུལ་
 གཞན་རིག་པ་དོན་རིག་གི་མངོན་སུམ་གཉིས། རང་རིག་པ་རང་རིག་གི་མངོན་སུམ། རང་
 གཞན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་
 རིག་གཉིས། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག། རྟིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། གང་ཟག་གི་སྟོན་ནས་སོ་སྟེད་མངོན་སུམ་དང་། འཕགས་པའི་
 མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། བཞི་པ་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ཀ་ཡང་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 སུམ་གཞན་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩམ་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་
 གཞན་གསུམ་པོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་
 གཞན་གསུམ་པོ་རྩམ་ཐ་དད་དང་། དེ་གསུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ལ།
 ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། ལྟ་བུ་ནི། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྟེའི་ལུགས། བྱེ་
 བྱག་སྟེ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྟེ་རི་བཞེན་དུ།
 རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་མེད་པས། བཞིར་བྱེ་བ་མདོ་
 སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྟེ། རྟེན་ནི་མི་འཐད་དེ། དམིགས་བརྟག་ལས། སེམས་
 ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། དབང་མངོན་གྱི་རྟེན་གསུམ་བཤད་པས་དབང་མངོན་ཁས་བླང་དགོས་
 ཤིང་། དབང་མངོན་འདོད་ན་ཡིད་མངོན་ཀྱང་འདོད་དགོས་པར་རིགས་གཉིར་རང་འགྲེལ་
 ཉིད་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་གཞུང་དེའི་དོན། སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་ཡིད་གྱི་མངོན་
 སུམ་གཉིས། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་སྤང་ཡུལ་དེ་ལ། མ་འབྲུལ་བར་རྣམ་རིག་
 པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། ཁོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐ་
 སྤང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་རྣམ་
 རིག་པས་ཁས་བླངས་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་གྱི་གངས་ངེས་ནི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ། དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བར་མི་སྲིད་པར། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 བས། མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་གཅིག་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་གཅིག་
 བས། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ཚས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་
 པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ །
 མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བཞི་ཆར་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་
 ཤེས་པ་དང་། དབང་མངོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། ཡིད་མངོན་ནི་དེའི་ཡུལ་ལས་རྩམ་
 གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་
 འཛིག་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།
 མངོན་སུམ་གྱི་གངས་ངེས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བཞེར་བྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚད་འབྲས་
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞག་པའི་ཆོ་རང་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་
 དང་། རིགས་གཏིར་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་མངོན་སུམ་ལ་བཞེར་བྱེ་བའི་ཆོ། ཕྱི་
 དོན་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པས། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་རྩམས་གནད་གཅིག་ཏུ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། རིགས་གཏིར་རྩ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེའི་མགོར་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་
 ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཕྱོད་ཤིས་ན་གནད་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུང་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་དབང་མངོན་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། མཚན་བྱའི་སྒྲོན་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱས་པའི་གཞན་རིག་
 གི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བྱལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་མིག་
 གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་ལྗ། དམིགས་སྐྱོན་
 ཀྱི་སྒྲོན་ནས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རིག་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྗ། དེ་མ་ཐག་
 སྐྱོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་རང་ངེས་དབང་མངོན་དང་། གཞན་ངེས་དབང་མངོན་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་ལས་སྦྱས་པའི་དང་། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་དང་། རྟོག་བྱལ་

གྱིདོན་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་
 ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་
 གཉིར་རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་དབང་པོ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་རྟེན་
 གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྡེ་ལ་འཛིན་ཅུས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་
 ཅུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འང་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་
 དོན་ཡང་མངོན་པ་ལས་གྲགས་པ་ལྟར་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། ལྷམ་རིག་པ་ལྟར་
 ཀྲན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཅུས་པ་སོགས་འདིར་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། སྐྱེན་གཞན་ཆང་ཡང་
 དབང་རྟེན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཅུས་པ་ཞིག་མ་ཆང་ན་དབང་ཤེས་མི་འགྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་
 ཅུས་པ་དེ་ཡོད་པར་བྱུང་ཅིང་། ཅུས་པ་དེ་ཡང་བཅའ་ཤེས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པ་ལས་ཤེས་
 པར་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་སྐར་ནས་ཡོད་པས་སྤྲུལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ཤེས་ཡིན་ན་དབང་རྟེན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བཅའ་པོར་བྱུང་པས་གཟུགས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལས་སྐྱེས་པར་རྗེས་འགྲོའི་སྟོན་ནས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབང་དོན་བར་མ་ཆད་དང་། འབྲས་བུ་
 དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་ལས། དང་པོར་དབང་དོན་བར་མ་ཆད་པར་དམིགས། དེའི་
 རྗེས་སུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཅུས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 པར་འགྲུབ་སྟེ། མེ་དུ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ལྷོག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་
 པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་དགོས་པས།
 གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་རང་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་
 མ་སོང་བས་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་
 སོགས་སྦྱར་བ་ཡིས། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ཙམ་གསུངས་ཤིང་།
 ལྷམ་འགྲེལ་འདིར། དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་
 ནི། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
 དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དབང་མངོན་ཚེས་ཅན། མ་ལུལ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལུལ་ལྟས་ལུལ་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོན་རང་མཚན་གྱི་རང་ངོས་ནས་
 རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་སྒྲ་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་དེ་
 རྒྱུན་གསུམ་ཆར་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་
 བས་ཐ་སྟངས་མི་བྱེད་པར། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་ནས་སྤྱིར་དབང་མངོན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མིག་
 ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དབང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་སྐྱེའི་
 ཕྱིར། །དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྩ་སྒྲ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་བུས།
 གཞན་གཉིས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་མདོར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་
 ཡི་ཐ་སྟངས་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་སྒྲ་དོན། མཚན་
 གཞི་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་གང་ཞིག་ །ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་
 མ་ཆོད་པར་རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་གཙོ་བོར་གསལ་རིག་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་
 བེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཤེས་པར་མཚུངས་པས་ན་མཚུངས་པ། ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་
 པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྟོམས་འཇུག་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྷ་ལས་ལྷང་པའི་ལྷང་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་ །དང་པོའི་འཇུག་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་།
 །ཁ་ཅིག་ །ཀྱན་གཞི་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོའི་འཇུག་སེམས་དང་
 འབྲས་བུའི་བར་དུ་དུས་རིང་པོས་ཆོད་པ་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞི་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་
 ལ་འཐད་ཀྱང་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་
 ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལྷང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 བདག་རྒྱུན་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་
 བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡུལ་སོ་སོར་འཛོལ་བུས་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དེ། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་

དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་བཤད་ཟེན་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་དབང་གིས་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་གི་ཡུལ་འཛིན་རྣམས་རང་དབང་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་རྒྱུན་ནོ། །གསུམ་
 པ་དམིགས་རྒྱུན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་
 དེའི་སྤྲེང་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དེ་རྣམ་ཤེས་དེའི་དམིགས་
 རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་དོན་གྱི་ཚབ་དུ་རྣམས་པ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཅེས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཉིད་ལ་འཛིག་དགོས་པས་གཟུགས་
 སོགས་དོན་ལྡོ། །འོན་ཀྱང་གཟུང་དོན་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། རྣམ་པ་གཏོད་པ་
 ཅོམ་གྱི་ཆ་ནས་དམིགས་རྒྱུན་དང་། རང་ངོས་ནས་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་
 དོན་དུ་འཛིག་པས། གཟུང་དོན་ལ་དམིགས་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་
 པ་རྣམས་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་གྱིས་མ་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། རང་བཞིན་གཏན་
 ལ་དབབ་པ། རྩོད་པ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱུན་
 གསུམ་ལ་དབྱུང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་
 དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྡོ། །གསུམ་པ་ལ། བདག་རྒྱུན་ནི། དབང་
 ཤེས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། དོན་རིག་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་
 ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དོན་རིག་ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་
 བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་གཉིས་རྩིས་གཅིག་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དེ་དབང་ཤེས་ཉིད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་ཆར་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་བདག་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཡིད་མངོན་ཕྱོད་པ་
 གསལ་རིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཛིག་སྟེ། རྣམ་ངེས་སུ། དབང་ཤེས་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས། །བྱུང་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་
 ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དམིགས་རྒྱུན་ནི།

དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་ཀྱིན་ནི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་ཀྱིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་གྱི་དུས་སུ་འདས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡིས། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 དེའི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་ཀའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།
 སྟེ་བའི་ཚུལ། དེ་ཚད་མར་བསྐྱེད་པ། སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། དབང་མངོན་ལྷ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ལྷ་ཅིག་ཅར་སྟེའམ་མི་སྟེ། མི་སྟེ་
 བ་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འབྲུག་པར་འབྲུར་ཞིང་། སྟེ་ན་གང་ཟག་གཅིག་
 རྒྱད་དུ་མར་ཐལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟར་སྟེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱད་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ།
 བར་དུ་རང་རིག་གི་རྒྱན་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དབང་གེས་ལྷ་དང་རྟོག་པ་
 ཅིག་ཅར་སྟེས་པའི་ཆོ་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱད་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་རྣམ་པར་གེས་པའི་རྒྱད་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྟོན་མེད་
 དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གེས་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་ནང་བལྟས་ལ་རང་རིག་གི་རྒྱན་གཅིག་ལས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་ལྷ་ལ་རྒྱན་མེད་པས་དེ་དག་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པའི་རང་རིག་ལ་ཡང་
 རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 བདེན་པ་གེས་པ་མ་འབྲལ་བས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་དུ་རང་
 རྟོགས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲིམ་རྟོག་གི་ཐ་
 སྐྱད་དུ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལ་ཐ་རབ་
 ཡིན་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་པའི་
 རྣམ་གྲངས་འགོད། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་རྩྱུང་པ་སྟོང་བཤོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱན་
 གྱིས་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག །དེ་ནས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག །
 དེ་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྟེ་བ་སོགས། མགོ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་ཞིང་
 མཇུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་བརྟུལ་ལོ། །ཞེས་བཞེད་པར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་གསུང་སྟོས་
 ལས་འབྱུང་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུ།
 ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གཟུགས་ལ་འཇུག་

པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རྟེན་པར་དཀའ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཐམ་
 ཟེ་ཆེན་པོས་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་
 མངོན་གྱི་རྒྱུ་མ་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་
 ལ། དབང་མངོན་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་བས་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། ཡིད་མངོན་དེ་
 རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་མ་བྱུང་བར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་བས་རྒྱུ་མེད་པ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་མི་འཐད་
 དེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་
 ཚང་བས། དངོས་རྒྱུ་ལས་དངོས་འབྲས་སྟེ་བ་ལ་སྲུང་གུང་གོགས་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་དུ་ན་དམྱེད་པ་བས་དབང་ཤེས་བྱང་བྱ་བྱེད་བྱེད་སྒྲིལ་ནས་སྟེ་བར་འདོད་པ་ན། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྒྲུབ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་
 ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་
 རྒྱུ་མ་རྗེས་པའི་གོང་དུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཚང་བས་ཡིད་མངོན་སྟེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་མངོན་གྱིས་གོགས་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན་དེའང་མི་འཐད་དེ། དངོས་རྒྱུ་
 ལས་དངོས་འབྲས་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་གྱི་མཐར་ཡང་གོགས་
 བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སྲོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆད་མ་མདོར། ཡིད་
 གྲུང་དོན་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡིད་གྲུང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
 ཤིང་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །ཅེས་དང་།
 དེའི་དོན་རྣམ་ངེས་ལས། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས། །བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག།
 །འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིད་གྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།
 སྟེ་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་བརྩི་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའམ་སྒྲ་རོལ་དུ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
 མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་

རྫོགས་པའི་མཐར་འབྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཚོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་གནས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱན་མ་རྫོགས་པར་འབྲུང་བ་ལ་ཡང་། རྒྱན་ལྟར་སྤེལ་མར་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པར། དུས་
 མཉམ་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་བྱས། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱི་དོན་གྱིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་ནས། དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྫས་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མ་རྫོགས་པར་གྲངས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་མངོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་བརྩེ་ན་འགྲོས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ལ་དབང་མངོན་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་འགྲོས་གཉིས། བར་བལྟས་ལ་དེ་
 གཉིས་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་
 རྒྱུན་གྱིས་འགྲོས་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་གསུམ་ཚན་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཆོ། དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་སྟེ་བརྩམས་ཡང་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་
 དམིགས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཆོ་ཡིད་བྱེད་གྱི་འགྲོས་བསྐྱར་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་
 གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ལྟ་སྟེགས་བྱེད་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་
 བ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ། བོད་ནུམས་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། སྤྲུང་སྤྱང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ་གཞུང་དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་གྱིས་མི་གནོད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱིས་ཡུལ་ངེས་པའི་བྱ་བ་མི་
 བྱེད་ཅིང་སྤེལ་མར་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཚོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་གྱིས་མི་གནོད་དེ། དབང་
 མངོན་གྱི་རྒྱན་མ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་རྫོགས་པའི་མཐའ་ཁོ་ནར་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 མིག་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་སྤྲང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་མིན་ན།
 མིག་ཤེས་གྱི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བས་མི་གནོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡིད་བྱེད་པ་དང་
 ལྟན་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤྲང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་
 གྱི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པར་མཚུངས་ཤིང་། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་པའི་ཆོ།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་

གཉིས་ཏེ། འགྲོས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ། དེས་ཤེས་འདྲེན་མི་
 འདྲེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་དང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཉ་དཔོན་ན་ཤེ། འགྲོས་
 གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་དེ། བྱི་བལྟས་ལ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། བྱང་
 བལྟས་ལ་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་ཏེ། ཡང་ན་འགྲོས་བཞིར་
 འགྱུར་ཞིང་། བྱང་བལྟས་ལ་དེ་གཉིས་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་པ་ལྟར། བྱི་བལྟས་ལ་ཡང་དེ་
 གཉིས་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པས་ཡང་ན་འགྲོས་གཉིས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཞེན། འོ་ན་མངོན་
 སུམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་
 གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ། ཡང་ན་དུག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་གསུམ་རང་རིག་
 ཏུ་གཅིག་ན་སྔ་མ་གསུམ་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པས་ཡང་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཚུར་
 མཐོང་ལ་དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་པའི་མངོན་
 སུམ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བས་མངོན་སུམ་བཞིའི་ནང་ནས་མངོན་སུམ་གསུམ་གྱི་འགྲོས་ཚང་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྟྱིར་འགྲོས་གསུམ་དུ་མ་ངེས་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་སྟོན་གསུམ་གྱི་འགྲོས་
 བརྩེ་ན་ལྟ་དང་བདུན་དུ་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ངེས་
 པ་འདྲེན་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་པོ་ཞེན། འདིའི་ལན་དུ་རིགས་གཏེར་ལས།
 དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་དབང་སྟེ། །དེས་ན་དབང་གེས་རྒྱུན་བཅས་ཡིན། །ཡིད་དབང་
 ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་དེ་རྒྱུན་མེད། །ཅིས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་
 ལས། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་སྟེ་བས་
 སུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུན་ལྟ་དྲག་པ་མེད་ཀྱང་རིགས་འདྲ་སྟེ་བ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ཡིད་གྱི་
 དབང་པོ་ནི་དབང་གེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་གཞན་ལས་
 གཞན་མི་སྟེ་བས་རྒྱུན་མེད་པའི་བྱིར། སོ་སོ་སྟེ་བོས་མཆམས་སྟོར་མ་ལྷན་པས་རང་ལས་ངེས་
 མ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྟེ་རི་བཞེན་ཉིད་དུ་ཡིད་དབང་
 ལས་ཡིད་དབང་མི་སྟེ་བ། རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས། དེ་འགོག་པ་ནི་ཁས་
 གྲངས་མེད་པའི་དགག་པ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྟེ་བ་
 རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཉིད་དགོངས་པར་བྱས་ནས་

སྐྱུའ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོའི་རྒྱུ་པར་གེས་པ་ཉིད་ཡིད་དབང་ཡིན་ཅིང་།
 དབང་གེས་སྐྱུ་མ་ལས་བྱི་མ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཡིད་དབང་སྐྱུ་མ་ལས་བྱི་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགོངས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་
 རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཁ་ཅིག །ཡིད་
 མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 ཡང་ཆོག་གི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་དབང་སྐྱེ། ཞེས་པའི་
 དོན་ཡང་དབང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་དབང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ན་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་རྒྱུན་ལས་
 འོགས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་སྐྱུ་མ་ལས་བྱི་མ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཡིད་
 མངོན་ལ་རྒྱུན་མེད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་རྒྱུན་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་སྐྱུ་མ་ལས་བྱི་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྩལ་སྟེ། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱུ་
 མའི་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་གཉིས་རྣམས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་རྣམས་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་
 སོར་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་རྒྱུན་དེ་དབང་མངོན་རང་གི་རྣམས་རྒྱུན་ཡིན་པས་དབང་
 མངོན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ལ་རྣམས་
 རྒྱུན་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་གཉིས་ལ་རྣམས་རྒྱུན་སོ་སོར་མེད་
 ཅིང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་རྒྱུན་དེ་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྣམས་རྒྱུན་ཡིན་གྱི། ཡིད་མངོན་རང་
 གི་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་
 ཡིན་ཞོ། རྟེན་ཀྱང་འདི་རྟོགས་པ་ས་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅེས་སུ་ཁོ་བོ་ལས་གཞན་མ་བྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཆད་མ་མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་
 རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི། རྒྱུ་གཞག་ལ་དབྱེད་པའོ། རང་པོ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་ཡོངས་གཙོད་པ། འཛིན་པའི་

རྣམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྟོག་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས། ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྟོ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ན། གཟུང་བར་
 སྒྲུང་བ་མུང་བྱ་དང་། འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་མྱོང་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་
 རིག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་གི་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་ཙམ་
 དུ་སྟེས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་དོ། གསུམ་པ་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱབ་མ་བྱབ་དབྱུང་། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་འགལ་མི་འགལ་དབྱུང་།
 རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་མེད་དབྱུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་། ཡུལ་གཞན་
 རིག་པའི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 མ་ཡིན་ན་ཞེས་སྟོང་། །འོན་ཀྱང་བྱུག་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་རིག་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་
 རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་མི་རིག་པར་ཐལ། རང་
 གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་ངེས་ལས།
 དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྱུར་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། འདིར་
 ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། །རི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་ །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །རང་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱབ་
 པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། རྟོག་པའང་རང་
 རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་བྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱ་དོན་མིན། །དེ་བྱིར་དེ་ལ་ཀྱན་མངོན་སུམ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ།
 སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མུང་བྱར་མུར་པའི་རྣམ་པ་དེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྩལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་པལ་ཆེར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་
 ཡང་སྒྲུབ་སྟེ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་དྲུས་སུ་མྱོང་བྱེད་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་
 རིག་སྒྲུབ། །ཅིས་སོ། །རང་མྱོང་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་བདེ་སོགས་ལ་མྱོང་
 བྱེད་རྫས་གཞན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད། རང་མྱོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 བ། རང་དང་དྲུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན། ཞེས་དབྱུང་ནས། གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གཞོད་
 བྱེད་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ཆོས་གཅིག་ལ་
 གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཞན་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་
 རིག་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ།
 དབང་ཡིད་གཉིས་པོ་དེ་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་རང་ལས་རྫས་གཞན་པ་ཡོད་པས།
 དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ།
 དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་རང་ལས་རྫས་གཞན་མེད་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་
 །ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ། མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པ་དང་། དམིགས་བརྟག་ལས། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ། སེམས་ཅོམ་རང་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོས་བཟུང་མཛད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། ཆོད་འབྲས་གཉིས་པར་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོད་འབྲས་ལ་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་འབྱུང་ངོ་། །
 གསུམ་པ་ནི། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་
 ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་
 གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཅིས་དང་། དེས་པར་སྟོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཅིག་
 ཅར་དུ་ནི་མྱོང་འཇུར་བའི། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་གིས་ནི་འཇུབ་པར་
 འཇུར། །ཞེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མུང་བྱ་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཞེན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
 རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པ་སྟོ་རི་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་

བ་ཐ་སྟེད་དུ་གཟུང་རྣམ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །
 འོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཡུལ་ཡོད་དེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཡང་། མི་བསྐྱུ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། །བྱ་བ་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱང་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དབྱེ་ན་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རང་སྤྱི་གཉིས་གཞལ་བྱར་བྱེད་ཅེས་པའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དུ་ཐ་སྟེད་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །གནད་གྱི་དོན་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། །དོན་དམ་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆོ། རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་
 གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྒྲོ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་
 དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དོན་དམ་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆོ། སྒྲ་གཅིག་ཉིད་གྱི་
 སྟོང་དུ་རྟགས་ཚས་དོན་གསུམ་དབྱེར་མེད་པས་བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པ་བཞིན་
 བོ། །ཐ་སྟེད་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཐ་སྟེད་དུ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་
 ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་སྟེད་དུ་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 རྟོག་པས་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་ཐྱོག་པ་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྟགས་ཚས་དོན་གསུམ་དུ་བཞག་
 པས། བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པ་བཞིན་བོ། །དེས་ན་དོན་དམ་ལ་དགོངས་
 བས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། གཟུང་བ་
 འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཞེས་དང་། རིགས་གཉིར་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཐ་སྟེད་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཐུར་གྱི་གཞུང་
 གཉིས་དང་། འདི་ཉིད་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། མཐོང་བ་ཐིམ་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱི། །གཟུང་བ་
 འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཐ་དད་ལྟན་ཞིང་རྟོག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། །
 འཇལ་བྱེད་འབྲས་བྱར་གནས་པ་འདི། །ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲ་བཞིན་བྱ། །ཞེས་སོགས་
 གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་སོ། །
 མངོར་ན་དོན་དམ་པར་སྟོ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་
 བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྟེད་དུ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
 གཞུང་རྣམས་གྱི་དོན་རྟོགས་ན། འདིའི་མཐའ་ཚད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཆད་ཚུལ་གཞན་

ལ་ནི་སྤྱིར་པོ་མ་མཐོང་ངོ་། །

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཚས་རྣམས་ལ་ཚས་ཀྱི་
མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། ཚད་མ་
མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲིས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་
དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་གེས་པ་སྦར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་སྒོམ་བྱུང་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ངོས་
བཟུང་བ། ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འབྱུང་ཚུལ། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་
དག་པའི་དོན་ལ་མ་འབྲལ་པའི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟེན་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཉན་ཐོས། རང་
རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་ལ་སྒོ་བ་མི་སྒོ་བ་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ལྟར་འབྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྒོ་བ་པ་དང་མི་སྒོ་བ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས། རང་
རྒྱལ་མི་སྒོ་བ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཐེག་ཆེན་སྒོ་བ་པ་དང་མི་སྒོ་བ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་གཉིས་རྣམས་སུ་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་བཅས་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུར་འབྱུར་ཏེ།
ལྟ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་བྱོལ་གྱིས་བསྟུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
དུས། ཐབས་ལ་ལྟོས་པ་འབས་བུའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེས་ཉིང་ལེན་དང་། ཐབས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རི་ལྷ་བ་མཁའ་ནི་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷན་པས་རི་སྟེང་པ་མཁའ་ནི་པའི་ཡེ་
ཤེས་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
དུས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་བས་ཆེ་གསུམ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བ་སྤྱིར་བ་གསུམ་ཀྱི་
མཐར་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱས་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་

དག་བཅོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཏེ།
 དེས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་སྟིང་རྩེ་དམན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་
 དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། ཉོན་མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་
 ཚད་མ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཚད་མ་དང་། གཉིས་པ་བཅད་
 ཤེས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་གྲུབ་
 པས། ཚད་མར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་
 གྱིས་རང་ཡུལ་མ་ངེས་ན། དེ་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་ཞྭ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་
 བ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ཚད་མས་རང་སྟོབས་དང་། གཞན་
 སྟོབས་གང་རུང་གིས་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཞྭ་བྱེད་ཅིང་། འཕགས་པ་རྟོག་པའི་
 བག་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཆོ། སོ་སྟེ་དང་འདྲ་ལ། སྟོན་
 གནས་མཁུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་
 འཇུག་ཞྭ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་
 བའི་སྟོབས་གྱིས་འཇུག་ཞྭ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས། འདས་
 པ་དང་མ་འོངས་པ་མཁུན་ནམ་མི་མཁུན་ཞེ་ན། རྩ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དེས་ད་ལྟར་བ་དངོས་
 སུ་མཁུན་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་ཤུགས་ལ་མཁུན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་
 གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་མཁུན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ན་ཡེ་
 ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་བཀག་ཟེན་ཅིང་།
 འདས་མ་འོངས་གྱིས་རང་ངོས་ནས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྩལ་སུ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་ན་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེས་ཤེས་བྱ་མཁུན་
 ཚུལ་རྒྱུར་མཐོང་གི་སྟོན་དབག་པར་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་མཁུན་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ། རོ་བོ་སྐབས་པ། མཚན་ཉིད་

བསྐྱབ་པ། གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདས་པ་བྱུང་
 ཟེན་བསྐྱབ་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོག་
 གི་ཁྱད་པར་ངེས་གྱུར་ན། རྩོན་བྱུང་བ་ཡང་དཔག་པར་ཁུས། ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱུན་གྱིས་
 གང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཅིང་འགལ་བ་མེད་ན། ཡུལ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པས་བྱུབ། དཔེར་ན་རང་རང་གི་ཡུལ་འཆད་པ་བཞིན། གཞུང་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་
 པོ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཅིང་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་རྩོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པོ། །
 གཉིས་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། རྩལ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་
 ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲ་མ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་རྟོན་ཏེ། རྟོར་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། གོམས་སྐྱེད་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་
 པར་བྱས་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་འབྱུང་བ་ངེས་ཏེ། རྟེན་བརྟན་པ་གོམས་པ་རང་གི་
 རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་
 ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྩབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། དང་པོ་ལ། རྟེན་བརྟན་པ་བསྐྱབ་པ། གོམས་
 པ་རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པ། དེ་བསྒྲོམ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། རིག་པའི་རྩོན་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷན་
 ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི། ཉིར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་མ་
 ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྲ་མ་རྩོན་དུ་སོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་སྤྲ་
 མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདིའི་ལན་དུ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་མེད་
 པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྤྱར་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་ལ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་
 པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་
 བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་བློ་གནས་པ་ཡི་རྟེན། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་
 རྟག་གིས་རྟོན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་

བྱི་མར་མཚམས་སྐྱོར་བར་ངེས་ཏེ། རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་
 མེད་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ནི། བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཚང་བ་
 ཡིན་ལ། གོགས་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་
 ཚགས་བྲལ་བས་གནས་པ་ནི། །བརྟེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ལྷག་
 བཅས་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆེ་འདིར་རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྐྱོར་
 བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་སྟེ། བདག་འཛིན་མེད་ཀྱང་སྤྲ་མའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྐྱོར་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
 སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བའི་ཆོ་རིག་པ་བྱི་མར་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པས་རྟེན་བརྟན་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེན། འདིར་རྟེན་བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་སྤྱི་མཐུན་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། གོམས་པས་བསྐྱབ་
 པ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གེམས་ལས་བརྟེ་སོགས་གོམས་སྟེ། བ། །ཅིས་སོགས་ཏེ། བརྟེ་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། །བྱོང་གོམས་པ་ལས་རང་གི་རང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་
 ཀྱི་འབད་རྩལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །
 །གསུམ་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་
 ནི། རྟེན་བརྟན་པ་བསྐྱོམ་པ་རང་གི་རང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། གོམས་
 བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་འབྱུང་བར་ངེས་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སློ་དེ་གསལ་སྤྲང་མ་བྱུང་གི་
 བར་དུ་འགལ་སྟེན་གྱི་གོགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་འཛིགས་གོམས་པའི་སློ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི། རྟོག་བྲལ་དང་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་།
 ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་ཐོབ་པས་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་གསལ་བར་སྤྲང་བས་རྟོག་མེད་
 འགྲུབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་བར་སྤྲང་བས་མ་འབྲུལ་བ་འགྲུབ་པའི་བྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ལ། སྤྲང་པ་ཕུན་ཚོགས་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གཏན་
 བས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མེད་དེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤོང་མི་ལུས་པ་དང་།

ལུས་ཀྱང་སྤོང་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་སྤངས་པ་
 སྤང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་རིགས་པའི་ལས། ལན་གྱི་རིགས་ཀྱང་བཞི་སྟེ། སེམས་
 གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་དང་། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ལྷའི་ས་བོན་
 སྤང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། གོམས་པ་མི་སྤྱིད་པ་སྤྱོད་པ་དང་།
 སྤྱིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྤྱིད་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
 སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོངས་པ་
 གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱ་བསྐྱོས་པ་ལས་མཐའ་མེད་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། གསེར་གྱི་ཁུ་བ་སྤྲར་ཡང་ལྷོག་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་ཚུད་པའི་རིགས་གསུམ་ལས།
 ལན་གྱི་རིགས་ཀྱང་གསུམ་སྟེ། སེམས་ལ་བརྩེ་སོགས་གོམས་སྟེ། བ། ཅིས་སོགས་དང་།
 བརྩེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། ཅིས་སོགས་དང་། སྤྲར་ལྷོག་དུང་བར་འགྱུར་བྱས་གང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་སེམས་རྒྱུད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 བ་སྤྱིད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱའི་གངས་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན་དེའི་ལན་ནི། དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིའོ། གཉིས་པ་ནི།
 མདོར། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅིས་དང་།
 འདིར། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། མདོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་
 ཅིན་ཏེ། །

། གཉིས་པ་ལོག་ཕྱོགས་མདོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་
 མེད་མདོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། དབྱེ་བ་
 བེ་མདོ་མཛད་པས། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་
 བྱུང་། །དན་དང་མདོན་འདོད་ཅིས་བྱའོ། ཞེས་དུག་ཏུ་གསུངས་པའི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་
 བེ། སྤྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་པ་དང་། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་

རྩོམ་པའི་ཤེས་པ་ནི། བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩེས་དབག་དང་རྩེས་སུ་
 དབག་པ་ལས་ལྷུང་བ་གཉིས་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་དང་། བྱི་མ་ནི་རྟགས་ཅན་རྩེས་དབག་ཡིན་པར་གྲུལ་དབང་སྒྲོས་གསུངས་སོ། །
 དན་པ་དང་མངོན་འདོད་གཉིས་ནི། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་
 འདས་པའི་དོན་དན་པའི་དན་ཤེས་དང་། བྱི་མ་ནི་མ་འདས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་
 སྒྲོའོ། །དེ་དག་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ནི་ཀླན་རྩོམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 བརྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། བྱི་མ་བཞི་ལ་སྒྲོག་ཏུ་ལྷུང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་འགྲེལ་པ་ཅན་པས་དབང་
 ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པས་དེ་པས་ལ་བའི་བྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བཞི་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་བྱི་ལོ་པས་ཀྱང་གྲུབ་མོད། སྤྱི་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་
 བསྐྱུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་སྒྲེས་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ། གཉིས་
 བཤད་འབྲུལ་པར་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་
 མེད་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཤད་འཛིན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྣང་རབ་རིབ་ཅན། ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་སྒྲོ་གང་། དེ་ནི་
 རྟོག་མེད་རྩེས་པས་སྟོར་ཏོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་འབྲས་གང་ལས་འཕྲོས་
 པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། མདོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་སུ་དབག་ །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་
 ལ། ཅིས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
 པ་བཞུགས་པ་ན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བྱ་བའམ། འབྲས་བུ་ཅི་
 ཞིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞལ་བྱའི་གངས་ངེས་གྱིས་ཚད་མའི་གངས་ངེས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ

བ། ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་གཞན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་། དེའི་དངོས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་མཚན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་སུ་གང་ཞིག་ཡིན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན། གང་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་འདིས་དེ་ཉིད་འབྱུང་པའོ། ཞེས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་གཞན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྟོགས་བྱེད་གྱི་མངོན་སུམ་དེ་རིམ་བུ་རྟོགས་བྱའི་རང་མཚན་ནི་གང་། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཅི་ཞེན། དང་པོ་སྟོན་པ་ནི། མངོན་སུམ་བཞེ་ཆར་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དོན་གྱིས་མ་འབྲལ་བ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་སྐྱབས་སུ། རྟུལ་ཐོན་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་སྟེན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐྱབས་སུ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་གི་སྐྱབས་སུ་ཐོང་བྱ་ཤེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཏེ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། དེའི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་གཞུང་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཐོང་བའི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་སོ། །ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་ལ་རང་རིག་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ། གཟུང་འཛོན་རིག་གསུམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོ་འབྲལ་པའི་ངོར་གཟུང་འཛོན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། གྲོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་གསུངས་པའི་དགོས་པ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་
ཚད་འབྲས་དངོས། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་
བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དགོས་པ་
དང་། སོ་སོའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་པས་བྱ་བྱེད་རྩམ་གཞན་དུ་འདོད་
པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ །དབང་གེས་ལ་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་དང་། རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཚད་
འབྲས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་འབྲས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་
གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་རྩམ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་དགག་ །རྩམ་
གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་བཞག་ །དེ་ལ་ཅུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་
པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བྱིར་
མཐོང་དང་དབང་འགྲེལ་དང་། །བྱད་པར་གྱིས་ནི་སྒྲོ་དེ་དག་ །ཅིས་ཚད་མ་དངོས་སུ་བསྟན་
ཅིང་། དེ་ཉིད་རིགས་གཉིར་ལས། ལྟ་དང་ངེས་པ་ཚད་འབྲས་དང་། །ཤད་དང་དོན་
རྟོགས་ཚད་འབྲས་འདོད། །བྱད་པར་བྱད་པར་ཅན་དེར་སྒྲུ། །ལ་ལ་དབང་གེས་ཚད་འབྲས་
འདོད། །ཅིས་ཚད་མ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱི་རོལ་པ་རྣམས་བྱ་བྱེད་
རྩམ་གཞན་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་དང་། གྲོ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
མ་ཤར་བར་འདོད་པ་འབྲེལ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་བྱད་པར་ནི། དཔྱེད་པ་པས་དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བའི་
རྟོག་མེད་ཀྱི་གེས་པ་ནི་ཚད་མ། དེའི་རྩམ་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་ཚོས་དང་། རིགས་ལ་སོགས་
པའི་བྱད་པར་ལ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནི་འབྲས་སུར་འདོད་དོ། །རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་པོ་དང་དོན་
ཤད་པ་ཚད་མ། དེའི་རྩམ་སུ་བྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་
དབང་པོ་དོན་གང་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །
བྱེ་བྲག་པས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཚད་མ། །བྱད་པར་ཅན་རྩམ་

འཛིན་པའི་སློ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་རྩ་སླ་བས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ།
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་དགག་པ་
 དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་དག་མི་འཐད་དེ། ཚད་མར་འདོད་
 པ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩལ་
 གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པ་པའི་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་དེ། སློ་ལ་
 དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དོན་ལ་ལྟ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྲག་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་སློ་དེ་ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་གཉིས་བབྱང་མ་
 བབྱང་གིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
 གཉིས་ཚད་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སློ་ཕྱི་མ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་
 ཡོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚེ་དེའི་དྲི་ཡང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 བདག་སྐྱེན་རྩ་གྲུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། དེ་གཉིས་དང་སྤྱད་པར་ཁྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྲག་རྩ་སླ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མིག་དབང་ཚས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་སློན་པོ་རྟོགས་པ་དང་། སེར་པོ་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་དང་། སློན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི།
 བྱེད་པ་དངོས། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། ཚད་མའི་སྤྱད་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་
 ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་ནི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་
 ལྟ་སློན་པོ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ནི་བྱེད་པ་དངོས་ཏེ། སློན་པོ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚད་
 མ་ནི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། སློན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་ཚད་མ་
 དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 འབྲས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་
 ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་རྣམ་
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆ་དག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བཞག །ཅེས་དང་། རིགས་

གཏེར་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་གི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་ཚད་འབྲས་འདོད། ཅེས་
སོ། །སྐབས་འདིར་ཚད་མ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་དང་། བྱེད་པ་དང་། མཚོན་ཉིད་དང་།
རྣམ་པར་འཛིག་བྱེད་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བྱ་དང་། བརྒྱབ་
བྱ་དང་། བྱ་བ་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་
རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། ལས་ནི་གཙོ་བོར་གཞལ་བྱ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་
བ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་གྲིས་ནི་རྒྱབ་བྱེད་དག ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལས་
དེ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས། འབྲས་
བྱ་ལ་དོན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས། ཚད་མ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆེ། འབྲས་བྱ་རང་རིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་། གཟུང་
རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆེ། འབྲས་བྱ་དོན་རིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་
ནས་དོན་རྟོགས་པར་བརྒྱབ་པའི་ཆེ། འབྲས་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྱུང་ཞིང་། རང་ལ་དངོས་སུ་
སྤང་བའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བརྒྱབ་པའི་ཆེ། འབྲས་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཅིའི་
བྱིར་རྣམ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་མ་བཤད་ཅིན། ཚད་འབྲས་འདི་དག་ནི་ཀྱན་ཏུ་ཐ་
སྤྱད་པའི་ཚད་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། རང་ངེས་གཞན་ངེས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལ་སྟོལ་ཆེན་པོ་
གསུམ་སྤང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གིས་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དང་པོ་དང་། རང་
རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་པ་དང་། བྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་
པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་ཅིང་། དེང་སང་བོད་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་ཆེ་བར་སྤང་མོད་ཀྱིས། ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པར་འདུ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པའི་རྩ་
འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་མ་ཚང་བས་གར་སོང་དྲིས་ན་མཛུབ་མོས་མཚོན་དགོས་སོ། །
སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས། བྱ་བ་རྒྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དང་པོ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མི་མཛད་པར་དེ་བཀག་ནས། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། གར་ཆོ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡིས་ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
བྱི་ངོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་

རིག་པའི་ལུགས་ལ་དབྱད་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། བ་སྟེད་དུ་དོན་རིག་གི་ཚད་
 འབྲས་དང་། དེ་ལ་ཡང་དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་ལེགས་
 མོད་ཀྱི་སྒར་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་བགང་བ་དང་། ཚད་
 འབྲས་གསུམ་པ་མེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ། གཞུང་འདི་
 དག་སྒར་གྱི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཚད་འབྲས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ །ཅེས་སོགས་
 དོན་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དོན་བསྐྱར་འཆད་བ་དང་། འཛིན་
 བདག་ཤེས་པའི་སྟེ། རྣམ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པའོ། །འབྲན་ཆེ་ཀུན་བུལ་ས་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་ནི། ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་རིག་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་
 སྟེད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་། དབྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་སྐབས་
 བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་པོ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་
 དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། མངོན་སུམ་གསུམ་
 པས་ཤེས་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་གིས་དཔེན་པའི་ཕུང་པོ་རང་མཚན་
 རྟོགས་པར་འདོད་པས། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་ལུགས་འདིར། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཙན། །དེ་ཡི་མཐུན་པ་དབག་མི་ཅུས། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། སྐབས་འདིར་
 དེའི་ཚད་འབྲས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དོན་རིག་གི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱེད་བྱས་སྒྲུབ་པ་བཀག་ནས། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་ན།
 བྱུང་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོན་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བར་རོ། །རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཆར་གྱིས་

ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་རྣམ་ཤིག་པའི་ལུགས་
བསྐྱབ་པ་སྟེ། རོན་རིགས་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། འདིའི་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་
པའི་བར་དོ། །སྒྲིམ་འདི་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྣམ་བདེན་བྱུང་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་
འབྲས་བྱ་དང་། རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ལ། གཟུང་རྣམ་སྟོབས་བྱས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
ཆེ་རང་རིག་བྱས་པ་པ་པ་འབྲས་བྱར་འབྱར་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་
བཀག་ནས། རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་གི་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱེད་ན། ཞེས་
པ་མན་ཆད་གྱིས་སྟོན་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྟོན་དུ། རོན་རིག་འབྲས་བྱར་འབྱར་པའི་
ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོ་ཉིད་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེར་དོན་རིག་
འབྲས་བྱར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡིན་གྱི། དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །
རྣམ་ཤིག་པའི་ལུགས་ནི། གང་ཆེ་རྣམ་ཤིག་རྒྱ་ཡིས་ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་
གྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོར། དེ་ཡི་ངོ་པོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནོ། །ལུགས་
གཉིས་ཆར་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བྱ་ལའང་དབྱེད་ན། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ནི།
ཕྱི་ངོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲ་འདྲ་
བྱང་། ཞེས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལུགས་འདི་
ཕྱོགས་སྐྱང་གཤམ་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་སྦྱང་བས་འདིའི་རྗེས་
སུ་འདྲུངས་ན་ནས་འཆད་པ་ལ་བཞེལ་ས།

དང་པོ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། འདི་ནི་དོན་དང་འབྲས་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་ངོ་པོ་
ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྐྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །
ཅེས་དང་། དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་འཛོན་པ་སྟེ། །དོན་རྟོགས་པ་ཡིས་ཞེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཞེས་
པ་དང་། དོན་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞལ་བྱ་སྟོན། དོན་གྱི་ངོ་པོ་ཞེས་དང་། གཞལ་བྱའི་
རང་བཞིན་ཞེས་དང་། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆད་མ་སྟོན། གཞལ་བྱ་
རྟོགས་པ་ཡི་ཞེས་དང་། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་འབྲས་བྱ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་
དགོངས་ནས། ཆོས་མཆོག་གིས་དོན་གཞལ་བྱ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་
པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་དང་པོའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་། ཕྱི་ངོལ་གྱི་

དོན་དང་། བྱི་ལོ་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དང་། སྟོན་པོ་སྟོག་ན་མོ་དང་། སྟོན་པོ་
 རྒྱུ་མཉམ་གཤམ་གཞལ་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འདིར་ཚད་མ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དོན་
 གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྒྱུ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྟེ་
 རི་བཞིན་པར་ནི་མི་བཟུང་ངོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་སྟེ་རི་བཞིན་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྗེས་དཔག་ལའང་ཡོད་པའི་བྱིར་བོ། །དོན་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་དབང་
 ཤེས་གྱིས་དོན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་བོ། དོན་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་འབྲས་བུར་བྱས་
 པའི་ཚོ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་ཚད་མར་འཛིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོན་
 སུམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་
 པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བོ། དེས་ན་འདིའི་ཚད་འབྲས་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་
 གི་གཟུང་དོན་སྟོན་པོའི་སྟོབས་ལས་སྟོན་པོའི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་འབྲས་བུའོ། །འདི་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་གང་རུང་ཡིན་ན།
 དོན་རིག་མདོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚད་ལྟར་ན།
 སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གཟུང་དོན་སྟོན་པོའི་སྟོབས་ལས་སྟོན་
 པོའི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྟེས་པ་ཚད་མ། སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་
 པ་ཅིས་པར་སྟངས་པོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 དང་། ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས།
 སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་
 དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་བྱས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་པའི་ཚད་འབྲས་བུར་སྒྲུང་བ་གཞལ་བྱ། དེར་འཛིན་པར་སྒྲུང་
 བ་ཚད་མ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པས། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་
 བདེ་སྟུག་ཞུང་བ་ལྟར། དུས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །རྒྱུ་པའི་སྟོན་པ་དོན་དུ་སྒྲུང་
 པའི་སྟོན་པ་འབྲས་བུ། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་པའི་ཐ་
 སྙད་འབྲས་བུར་འདོད་པས་གཞལ་བྱ་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་སྟེ་སྟོན་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཅིག་

པ་བཀག་པར་འདོད་དོ། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། སྤྱིར་བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་
 པའི་ཚད་འབྲས་མདོ་མེམས་གཉིས་ཆར་གྱིས་འདོད་ཀྱང་། བཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
 པར་ཡོད་དེ། མདོ་སྤེལ་སྤྱི་རྩོམ་དོན་ལས་སྤྱི་རྩོམ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་གཟུང་
 རྣམ་དང་། རྣམ་བདེན་པས། སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་བཟུང་
 བར་སྣང་བ་ལ་བཟུང་རྣམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་བདེན་པས། དེ་ཉིད་གཞལ་
 བྱར་བྱས་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པར་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
 ཚད་འབྲས། རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་
 རྒྱབས་ཀྱི་བཟུང་རྣམ་དེ། སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད། གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི།
 བག་ཆགས་རབ་རྒྱ་སད་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱོ་ནི་རྣམ་ངེས་ཀྱི། །སྤྱི་རྩོམ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་བརྟུན་པས། དོན་དུ་སྣང་བའི་བཟུང་རྣམ་སྟོབས་བྱས་
 གཞལ་བྱ། དེ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སྣང་བའི་རང་
 རིག་བྱས་པ་ལ་བ་འབྲས་བུར་བཞེད་དོ། །དེ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། བཟུང་
 རྣམ་སྟོབས་དེ་རང་མིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་བྱས་པ་ལ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །ཞེས་པའི་རྒྱབས་ནས་
 བརྟུན་པའི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་དེ། རྣམ་བརྟུན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོར་ན། བཟུང་རྣམ་ཤེས་པ་བདེན་པ་མདོ་སྤེལ་བ་དང་རྣམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་
 དང་། དོན་ཤེས་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པ་རྣམ་བརྟུན་པའི་ཡུགས་སུ་རྟོགས་ན། གཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་བྱས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་
 ཁྱད་པར་ལ་མྱོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་སང་བཟུང་རྣམ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པ་རྣམ་བརྟུན་པའི་ཡང་ཡུགས་སུ་སྦྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་འབད་ཀྱང་
 དོན་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྣམ་བདེན་བརྟུན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་མྱོངས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ། སྤྱི་རྩོམ་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུང་

རྒྱུ་ཚད་མ། བ་སྟད་དུ་བྱི་དོན་སྟོན་པོ་རིག་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་འབྲས་བུར་བཞེད་དེ།
 འདི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། བ་སྟད་ཀྱི་དོན་
 བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་བཏག་ལས། ཅང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་
 བློ། བྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་བྱིར། རྟེན་ཀྱི་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
 བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། བ་སྟད་དུ་བྱི་དོན་འཛིག་པའི་གཞི་
 རོས་བཟུང་ནས། དོན་ཉིད་ཅེས་པས་བ་སྟད་དུ་དོན་ཉིད་འཛིག་པར་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་
 བྱིར་ཞེས་པས་དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན། ཚིག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྟད་དུ་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་དམིགས་རྟེན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བསྟན་ཏོ། རྟེན་བཞིན་དུ་
 རྒྱུ་འཕྲུལ་ལས། དོན་གནས་པ་ནི། རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རང་རིག་
 པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་འདི་ནི་དོན་རིག་པར་ཡིན་པར་ལྟོ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་འབྲེལ་
 ལས། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། བ་སྟད་དུ་དོན་རིག་ཏུ་འཛིག་པའི་དབང་ཤེས་འདི་ཉིད་ལ་རང་དུས་
 སུ་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་དབང་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ངོ་
 བོར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་བ་སྟད་དུ་དོན་དུ་འཛིག་ཅེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་ཞེས་པ་ནི་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཤིན་པའི་བྱིར་རོ། གང་ཚེ་ཤེས་བྱ་དོན་དུ་ནི། བཞག་བྱིར་ཞེས་
 དང་། དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་སྒྲུང་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་
 སྟད་དུ་བྱི་དོན་གཞལ་བུར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས་རིགས་གཉིར་རང་
 འབྲེལ་ལས། བ་སྟད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་
 འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། ཅེས་གསུངས་ལ།
 གང་ལྟར་ཡང་སྟོ་རྩལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྟེ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ། གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིག་ངོར་འཛིག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་བ་སྟད་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་འཛིག་པའི་རྩལ་གཉིས་ཡོད་པས། འདིར་ཡང་དེ་
 ཉིད་ཤེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྟོ་རྩལ་གཉིས་དང་། རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པས་
 དབྱད་པའི་ཚེ། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་བྱི་དོན་ཡིན་པ་ཞིགས་ཀྱང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་བ་སྟད་དུ་དེ་ཉིད་ལ་བྱི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། གང་བྱིར་རི་ལྟར་དོན་བདག་སྟེ། །

ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས། །ངེས་བྱེད་བདག་ཉིད་རིག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ལ། །འཛིག་
 ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙང་མི་གཙང་དང་། རྩོན་པོ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཐ་སྣང་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་འདི་ལ་ཡང་། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་དགོས་པར་
 རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་ཐ་སྣང་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྲུབ་
 མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངས་པའི་
 ངེས་ཤེས་ལ་ངེས་པ་སྤོའི་ཐ་སྣང་དང་། ངེས་ཤེས་ངེས་དངས་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ལ།
 བརྗོད་པ་སྤོའི་ཐ་སྣང་དུ་འཛིག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་དངས་པའི་ཆད་མ་ལ། ཀྱན་དུ་ཐ་
 སྣང་པའི་ཆད་མར་འཛིག་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་རིགས་
 གཉིར་ལས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འབྱུང་གི་ བོད་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་ན། དོན་
 ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཐ་སྣང་ངེས་ཟེན་ན། དངས་པོ་སྐྱ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་
 བ་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁུབ་པ་ནི། གནས་ལུགས་དབྱོད་པའི་
 རིག་པོར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྲུང་པར་ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་ནས་རང་རིག་འབྲས་ལུར་བརྟན་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བརྟན། རྒྱས་པར་བཤད། ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྣམ་ངེས་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ་གཅིག་གིས་ཡིད་དུ་འོང་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྐྱ་
 དང་། གི་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་
 བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་ལུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་
 དད་དུ་གཉོད་པར་བཤད་པས། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྣང་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཐད་
 པས། མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རང་ལུགས་
 ཀྱི་སྲུབ་མཐའ་བརྟན་བཙོས་འདིར་མི་འབྱུང་བས། དངས་བརྟན་གྱི་ཆད་འབྲས་འདི། མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་སྲུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། རང་རིག་གི་ཁྱད་བྱ་

ལ་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུ་ནི། གཞུང་གི་སྐབས་དང་གཞལ་བྱ་
 ཡང་སྒྲུ་དང་། ཚད་མ་འབྲས་བྱ་དབྱེད་དང་མ་དབྱེད་དང་། ཡིད་ཆེས་ལུང་ལས་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀ་ལ། །འབྲས་རྟོགས་ཚུལ་འདི་འཐད་པར་ཁོ་བོས་མཐོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་
 ལ་དོན་ཚན་བདུན་ལས། དང་པོ་གཞུང་གི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་
 ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རྟོགས་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་མ་བྱུང་གི་
 བར་དེར་འབྱུང་རིགས་ཏེ། མདོ་སྟེ་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཁོ་ན་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་བྱེད་
 ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་
 ཡིན་ན། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། རྫོ་
 བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ། བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་
 པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་བྱེད་ཡིན་པས། གཞུང་འདིས་བར་དུ་བཅད་པ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། དོན་རིག་འབྲས་
 ལུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ། རང་
 རིག་འབྲས་ལུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། བ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་བ་སྟངས་དུ་དོན་རིག་
 འབྲས་ལུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཏེ། གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། ཚད་འབྲས་
 འདི་འབྱུང་བས་བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་ལུ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཕྱི་དོན་གཞལ་
 བྱར་བྱས་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་རེས་ཤེས་ཀྱི་གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་རིག་འབྲས་
 ལུར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྫོ་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་
 རིགས་པས་དབྱེད་ན། རང་རིག་འབྲས་ལུར་རིགས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་
 འདི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྱུར་པའི་བཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པས་འདིས་
 ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། མདོ་སྟེ་
 པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ། བ་སྟངས་དུ་ཕྱི་
 དོན་གཞལ་བྱར་འཐད་པའི་ཚུལ། སྒྲུར་བཤད་ཟིན་པས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ཡང་སྒྲུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྒྱུར་པའི་ཆོ་བཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་ལུར་མ་ཟད་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་ཞེས་སྒྱུར་ལ། རྣམ་རིག་པ་
 ལ་སྒྱུར་པའི་ཆོ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། བ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་

སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སྤྱུབ་པོ། །བཞི་པ་ཚད་མ་གཉིས་
 ཀ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་བཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཆར་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་སྤྱི་དོན་གྲོག་ན་མོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་དེས་
 བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་འདོད་ཅིང། བྱི་མས་ཐ་སྟད་དུ་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཐ་
 སྟད་དུ་དོན་རིག་པར་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བཟུང་རྣམ་ཁོ་ནས་འཛོག་
 ལུས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་འཛོག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སྤྱུབ་པོ། །ལྔ་
 པ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་བ་ནི། དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཡང་། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ཏེ། མདོ་སྤྲེལ་སྤྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་གཉིས་སྤྱུབ་པར་
 འདོད་ཅིང། རྒྱལ་གཉིས་སྤྱུབ་པས་རང་རིག་སྤྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་གཉིས་སྤྱུབ་པར་བྱེད་
 པས་ཀྱང་། །རང་རིག་ལལ་ཆེར་སྤྱུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་པ་
 ལ་གཟུང་འཛོལ་རྣམས་གཞན་པ་མེད་པས། དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སྤྱུབ་པོ། །དྲུག་པ་དབྱུང་མ་དབྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་
 སྐྱར་བ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ། རང་དུས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་འདི་མ་
 དབྱུང་ན་བྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དབྱུང་ན་ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོར་འདོད་པར་བྱུང་པར་མེད་དེ།
 མདོ་སྤྲེལ་སྤྱི་དོན་ལ། བྱི་དོན་གྲོག་ན་མོའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེས་ཤེས་དེས་
 ཀྱང་སྤྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེས་པར་འདོད་ཅིང། རྣམ་རིག་པས་ནི། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་
 གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་དོར་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ནི་བྱི་དོན་ཡིན་
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དབྱུང་པའི་ཆོ་བཟུང་རྣམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སྤྱུབ་པོ། །བདུན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་བ་
 ནི། སྤྲུལ་དྲངས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི། རྣམ་དེས་ཀྱི་ལུང་དང་། རྣམ་
 རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་བྱི་དོན་ཡོད་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། འཆད་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་
 རྒྱལ་གཉིས་པ་དང་། རང་རིག་བསྐྱུབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ནི། བྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པ་དང་མ་
 སྤངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ཡིན་པ་རྣམས་ནི། དེས་
 བརྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ལུང་དུ་འཇུག་རོ། །དེ་དང་
 འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲ་འདྲ་རུང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སྤྱུབ་སྟེ། དེ་དང་

འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞན་འདྲ་ལ། ལྷ་ས་
 མི་འདྲ་བ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལྷ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གཞན་བག་ཆགས་དང་འདྲ་བ་ཞེས་
 བཤད་པ་དོན་གཅིག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལྷ་ས་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་བརྩེ་ཏས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་
 སེམས་ཙམ་ལྷ་ས་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཆོད་འབྲས་བཞི་བཤད་ཟེན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
 ལས། སློབ་དཔོན་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། ཤེས་བྱ་
 རང་ལ་འཇུག་པ་ན་ལྷ་ས་མེད་ཞེས་གྱིས་བཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་
 རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ས་འགྲེལ་ལས། རང་གི་རོ་བོ་དཔྱད་པ་ན། །རང་རིག་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱང་རྩོམ་པ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་
 དོན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར་རོ། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་
 དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སློབ་ཆུང་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་
 ལྟར་ན་ཡང་། བྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཚུལ་གཉིས་བརྟེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པས་དོན་ཤེས་པ་དང་། སློབ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལྷ་ས་རིག་པ་ལྟར་ན། བྱི་
 རོལ་དོན་ལྷོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །སློབ་
 གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པས་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རོ། །ཁོད་པལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། ཅེས་གསུངས་སོ། །
 རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ལྷ་ས་ཀྱིས་ནི། རིགས་གཏེར་རྩ་
 འགྲེལ་གང་ན་ཡོད་སྟོན་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཆོད་འབྲས་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། ལྷ་ས་
 ཀྱི་དོན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། ཆོད་མ་གཞིར་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་
 སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་རོ་བོ་རིག་པའི་མདོན་སུམ་
 འབྲས་བུ་ཅེས་སྐར་བ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དབང་སྟོས། ལྷ་ས་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་
 བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལྷ་ས་པ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལྷ་ས་འཛིན་བདག་ཤེས་
 པའི་སྟེ། ལྷ་ས་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྟོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལྷ་ས་རིག་པ་དཔེར་བྱས་པ་དང་།
 ཤེས་བྱ་རང་གིར་སྐྱེ་བའི་སྟོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་ལྷ་ས་རིག་པ་སྟོགས་སྐར་

བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་རིག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས། སྒྱུན་མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པའི་
 ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས། རྣམ་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་། བ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་
 ཁས་སྐྱབས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ། རང་
 རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ཞིང་དེའི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་སྒྲིང་རྣམས་ནི། རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་རྟོགས་ན། རང་གྲོལ་
 དང་འགྱུར་བས་འཕྲིར་རང་སྐྱོས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་ནས། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་
 ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། མདོར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཉི་བར་
 སྐྱབས་པ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་འདོགས་ཏེ་དེ་ཉིད་སྒྲུལ་པ། གང་
 ཚེ་སྒྲུང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས། །འཛིན་རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་
 གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར། སྒོ་བདག་རྣམ་
 བར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་དུ་བཤད། ཅེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྒོ་བདག་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས། གཟུང་འཛིན་
 རིག་གསུམ་པོ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། སྒོ་ལའུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བར་བསྟན། གཟུང་བ་
 འཛིན་པ་རིག་པ་དག ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞལ་བྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་
 བཅད་གསུམ་གྱིས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་
 བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན། དེས་ན་སྒྲུང་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ཡང་བདེན་བརྟུན་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་
 ཡང་དངོས་བརྟགས་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ལ། འདིར་ནི་བཟུང་རྣམ་སྒོ་བཏགས་སུ་བསྐྱབ་པས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་རང་རིག་བརྟགས་པ་བ་
 ཡིན་པ་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་གསུམ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་འུལ་
 རོར་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ། ཚུད་པ་སྒྲིང་བ་ནི། ཚས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས། ཞེས་
 སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་མོ། །འོ་ན་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་

བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སློ་ནི་ཡོངས་གཙོ་དུ་། །ཞེས་
 མོགས་ཚིགས་པ་ཅད་བཞི་སྟེ། འདི་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་རྣམ་བརྟུན་པའི་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 རིག་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་
 ལས། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། རྣམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་ལལ་ཆེར་མཐུན། །ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ་འདི་ནི་གཞུང་གིས་བྱེད་དུ་འདེན་པར་མཛད་པའི་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་སློ་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་
 གང་གི་རོར་བསྐྱབ། སློ་གང་གི་བསྐྱབ། བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ། ཚུལ་གཉིས་
 སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྦྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་སྦྱར་སྟོལ་མདོ་སྟེ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྦྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། སྦྱར་སྟོལ་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་སྟོལ་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རོར་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པའི་སྟོལ་པའི་རོར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྦྱར་བ། གཉིས་
 པ་ནི། དོན་སྦྱང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་དུས་སུ་
 སྦྱང་བ་དེ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས། ཤེས་པའི་རོ་བོར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྦྱར་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཙམ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་སྟོལ་ལ་
 གྲུབ་ཟེན་པའི་སྦྱར་བ། སློ་གཙམ་ཉིད་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་དུ་
 སྦྱང་བ་བཟང་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་སྟོལ་
 ལ་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་རང་བཞིན་
 ཉིད་མ་གྲུབ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་དཔྱད་ལས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྦྱར་རོ། །བཞི་པ་
 ནི། སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དུས་
 ཕྱིས་དཔྱད་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་
 སྦྱར་བསྟན། དཀའ་བའི་གནས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་དང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་
 དེའི་དོན་ལ་སྟོགས་སྤང་གིས་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་དང་། ཚོས་གཤགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་
 རིགས་པ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ཡིན་པར་མཛད་ཏེ། དེས་པར་སློ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་པའི་སྦྱ་

འགྲེལ་དུ་ལྷན་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་སྒོ་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཅས་དང་།
 འདིར་ཡང་སྟོན་ནི་མྱར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ན། རང་ཉིད་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་རིགས་པ་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གྲུང་གི་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཆོས་གྲགས་གྱི་རིགས་པས་
 ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དུན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་
 རིག་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 གྱི་རྟགས་འགོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ངོས་བཟུང་བ། དགོད་བྱའི་རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེ་
 ཉིད་གྱི་ཚུལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་། ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་
 ཅམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མན་
 ཆད་གྱི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའི་ངོར་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི། དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་རང་དུས་སུ་
 དོན་དུ་སྒྲུང་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གྱི་དོན་ནི་རྒྱུ་ཤེས་ལས། སྒོ་དང་དེ་སྒོ་གཞན་མ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྒྱུ་གང་
 གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། རྩས་གཞན་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་
 ཞིང་། ཡང་རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། སྟོན་པོར་སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་
 ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཁྲེལ་བ་གཉིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྷན་སྒྱུར་པ་ཡང་། གང་ཞིག་
 གང་དམིགས་པ་ན་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན།
 རྩས་གཅིག་ཡིན་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སྡེ་མ་ནི་རྒྱུ་བརྟུན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུ་
 བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མཐུན་དཔེའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ །ཁྲེལ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་
 དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་རང་དུས་སུ་ཁྲེལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་
 ཁྲེལ་གཉིས་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བརྟག་ལས། རྩས་སུ་མེད་དེ་

ལྷ་གཉིས་བཞིན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པས་ལྷ་བ་གཉིས། ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྟས། དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་མིག་འབྲུལ་པ་ཅན་གྱིས། གཞན་
 གཉིས་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། ལྷ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་དང་། རིགས་གཏིང་ལས། རྣམ་གཞན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་སྲིད། ལྷ་གཉིས་སྤང་
 བཞིན། ཞེས་ལྷ་གཉིས་སྤྲང་བ་ཁོན་དཔེར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་
 བོ་རྣམ་བརྟུན་པ་ལྟར་ན། ལྷ་ན་ཅིག་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་
 པ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་པ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རྣམ་བཤེད་པ་ལྟར་ན། དམིགས་
 པ་ནི་ཕྱིར་བ་ཡིན་ལ་གཞན་སྤྲང་པ་དང་འདྲོ། གཏན་ན་རྣམ་བརྟུན་པ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་
 བ་དང་དུ་སྤང་བའི་བ་སྤྲང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག། ཅིག་ཅར་སྤང་བའམ་འཛིན་པས་བྱུང་བ།
 རྣམ་བཤེད་པ་ལྟར་ན་ཕྱིར་བས་བྱུང་བའོ། གསུམ་པ་ནི། རྩོགས་ཆོས་ནི། རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་བྱུང་ནི། མཐུན་དཔེ་དབང་གེས་འབྲུལ་པ་ལ་
 སྤང་བའི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ལྷ་ན་ཅིག་དམིགས་དེས་དང་།
 བསྐྱུལ་ཆོས་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྩོག་བྱུང་ནི།
 མི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་གཞན་ལ་གཏན་ཆོགས་ལྷ་ན་ཅིག་དམིགས་དེས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། སྤྲིང་
 བ་དང་ལ་དུས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་
 ལ་ལྷ་ན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཞེགས་ལ། གཉིས་པ་ལ། རྩོག་པ་བ་དང་དང་། རྣམ་བ་
 དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ། ལྷ་ན་ཅིག་
 དམིགས་དེས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེགས་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་རྣམ་གཞན་ཡིན་པས་འབྲེལ་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཚུད་པ་སྟོང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་པ་
 དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་པའོ། གང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲིང་
 བའི་སྟོང་དཔོན་དག་བསྐྱངས་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་པ་དང་། མ་དེས་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། གང་པོ་ནི། ལྷ་ན་ཅིག་བཟུང་བས་གཉིས་འཛིན་སྟོ། གཅིག་པར་འདོད་ན་དེ་
 མ་གྲུབ། ཅིས་ཏེ། སྤྲིང་བ་དུ་མས་ཕན་ཚུན་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ན། ཕན་ཚུན་
 ལྷ་བ་འཛིན་པའི་གེས་པ་མ་དམིགས་ཀྱང་ལྷ་བ་གཅིག་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། སྟུམ་ན་སྟུམ་མེད་

དེ། སྒྲིམ་བུ་དུ་མ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་སྒྲུང་བ་ན་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་
 གཅིག་དུ་མར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིམ་བུ་དུ་མས་མི་ལམ་མཐུན་པར་མིས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་འདི་འགལ་གང་གིས་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་
 ལྷན་ཅིག་སྒྲི། །གཞན་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོག་པས་བྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ནི་འགལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན་དུ་མ་ཡིན་
 དགོས། དུ་མ་ཡིན་ན་རྩ་གཞན་མིན་པ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲམ་ན་སྒྲོན་མེད་
 དེ། འདིར་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ནི། གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་གཉིས་སུ་མི་བདེན་པ་ལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བ་དད་ཡིན་ན་མ་ངེས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཞན་
 སེམས་དང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་གིས་ཀྱང་། །གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་འཕྱུལ་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སྒྲུའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྩ་
 གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 དང་། སྒྲུང་བ་དང་། གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྩ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲམ་ན། ཐལ་བ་དང་པོའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སོ་
 སྒྲུའི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་
 པར་ཐལ། སོ་སྒྲུའི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་དེ། མདོ་
 སྟེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྩ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་
 བ་གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་དམིགས་པ་སྒྲུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་གི་དོར། དེ་གཉིས་
 རྩ་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་
 དམིགས་པ་སྒྲུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བྱི་ལ་ལྟ་བུའི་དོར། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
 གཟུགས་དམིགས་པའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད། སྒྲུང་བ་དམིགས་པ་ན་གཟུགས་མ་
 དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན། ས་བོན་
 གྱིས་སྒྲུ་གུ་སྒྲུང་བ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེད་པོགས་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་དང་སྒྲུ་གུ་སྒྲུང་བ་དང་། དུ་བ་དང་མེར་
 སྒྲུང་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སོགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེད་རང་ཕྱི་

དོན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། ས་བོན་དང་མུ་གུ་དོན་གཞན་སྡུ་ཁྲི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་གྱ་
 ས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། མུ་གུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་དོན་གཞན་སྡུ་ཁྲི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ཤིག་གྱ་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་དུ་སོགས་དེར་
 སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འཛོག་ན་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་དཔོག་པ་མེད་པར་ཐལ། མེར་སྒྲུང་གི་
 གྲོ་དེ་དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་འི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་དེ་མེར་སྒྲུང་གི་གྲོ་འི་སྡོལ་
 དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེར་སྒྲུང་གི་གྲོ་དེ། དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་འི་བག་ཆགས་སང་བྱེད་
 གི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྒྱུན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་དེ་ཡང་མེར་སྒྲུང་གི་བག་
 ཆགས་སང་བྱེད་གི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་བརྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་
 འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་མེ་དུ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་འབྲས་
 རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེར་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ལར་སྒྲུང་གི་གྲོ་དེ་དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་འི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྟད་དུ་མེ་ལས་དུ་བ་སྟེལ།
 ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རྡོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་མེ་ལས་དུ་བ་སྟེལ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མེར་སྒྲུང་གི་
 གྲོ་ལས་དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་སྟེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་དེར་དུར་བག་ཆགས་ཀྱི། སྒྲིང་
 པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། སྒྲུང་བའི་གྲོ་ནི་སང་བྱེད་པ། དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན། ཞེས་
 མོ། །གཉིས་པ་ནི། དུར་སྒྲུང་གི་གྲོ་གསལ་བར་སང་པའི་རྟགས་ལས་ལར་སྒྲུང་གི་གྲོ་འི་
 སྒྲིང་དུ་བག་ཆགས་གསལ་བ་སང་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྒྲུང་གི་གྲོ་སྟེལ་པའི་རྟུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་གྲོ། བག་ཆགས་གསལ་བ་སང་པ་ཅན། མེར་
 སྒྲུང་བ་ཡི་གྲོ་ཉིད་ནི། རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་མོ། འོ་ན་
 འགོད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དུ་འགོད་དམ་ཞེ་ན། མེ་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་མེ་དུ་མ་གྲུབ་པ་འདོད་པ་
 ལྟར་ན། དུ་སྟན་གྱི་ལར་སྒྲུང་བར་ཆོས་ཅན། མེར་སྒྲུང་བ་ཡོད་དེ། དུ་བ་སྒྲུང་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ཅིང་། གང་དག་མེ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 འདོད་པ་ལྟར་ན། དུ་སྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཤུགས་སྟོ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཕྱི་རྡོལ་གྱི་མེ་དཔོག་པ་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 ལ། སེམས་ཀྱི་མེ་དཔོག་པ་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཤམ་མེད་ན་མི་བསྐྱུ་བར་གཉིས་

ག་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མེར་སྤངས་གི་སྒོ་སྒྲིབ་ལྟེང་ལྟེང་གིས་པ་ལས་སྒྲེ་བའི་དུ་བ་སྤངས་པའི་སྒོ་
མེ་ལས་སྒྲེས། ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་དངོས་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཚོས་དཔོག་པའི་
འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་གྲང་གིས།
དབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པས་རང་རིག་ཕལ་
ཆེར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་པ་གཞན་དུ་མས་བསྐྱབ་པ་དང་། དབ་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་མ་དཔེར་
ཆད་དམ་སྟུམ་སྟེ་སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་བཤུས་པའོ། མཚན། མདོར་སྟུམ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་པོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཚུལ་གསུམ་ཆར་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྟེ། ཆད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་
རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། ཞེས་སོ། །རང་
དོན་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་
ཡོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས་དང་།
དེས་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་
དཔག་སྒྲིལ་བ་དུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་ལྟོས་
གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཛོག་པའི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་
པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྱིར་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཕྱོགས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་འདོད་
ཆོས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག། །དེ་དག་གི་ཆོགས་དོན་ལ་དངོས་

མིང་དུ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཕྱོགས་
 གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་ཕྱོགས་རེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ།
 དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདགས་པའི་
 དགོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བདགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་པ་པ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་བ། ཞེས་མ་སྒྲིས་པར།
 གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་བ། ཞེས་སྒྲིས་ན་འགལ་རྟགས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བས། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲེ་བས་དེ་བསལ་བའི་ཆེད་དང་།
 སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེབ་སྒྲུར་བདེ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བདགས་
 པའི་དགོས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བདགས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་བདགས་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་
 པོ་ཡིན། ཞེས་སྒྲིས་ན་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་མཐའ་རྣམས་བགག་ན་རྩོད་
 པ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་བྱིར་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་
 པོ་ཡིན་ཞེས་དངོས་མིང་དུ་བརྗོད་ན་སྒྲེབ་སྒྲུར་ཉམས་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའང་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་
 པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲེ། དེ་སྒྲིས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་བམ་སྒྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲེ། དེ་སྒྲིས་ན་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲེ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་སྟེ། མཐུན་དཔེའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་ཆས་ལྲབ་པ་ཞེས་པས་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་
 ཟེན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་
 དང་པོ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དེའང་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་མིན་ནོ། ཞེས་མཐའ་གཞན་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་མ་སྒྲིས་ན་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་བསྟན་པ་དོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིས་ན་
 རྩོད་པ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པའང་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་
 བརྗོད་ན་བདགས་མིང་དུ་འགྱུར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་པས་ཤེས་

འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་རིགས་ཏེ། འབྲུལ་གཞི་
 མེད་ཅིང་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་
 རྟེན་འགྲོ་ལྟོག་པ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་བཟོན་པ་ཡི་གེ་མི་མཉམ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚུལ་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཡོད་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སྒྱུར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྒྲར་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མདོར་ན་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་ཕྱོགས་ཞེས་པ་དེ་ཚུལ་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲུལ་གཞི་མེད་ཅིང་སྐབས་སྒྱུར་ཉམས་པ་སྒྲངས་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོའི་ལྟུང་གཞི་ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་
 བརྟགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་
 བསལ་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་གྱི་དབག་གཞིར་བཟུང་བ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་ཅན་དང་།
 རྩོད་གཞིའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ལྟུང་གཞི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྒྲར་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། བོད་པ་ལ་ཆེར་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་ཅིང་།
 ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། འགལ་རྟགས་གྱི་སྐབས་སུ་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མ་དེས་པའི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། དགག་སྐྱབ་སྒྲོ་རྩེད་པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་རྩེད་ལུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ལ་ལྟུང་པའི་རྟགས་
 གྱི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་སུ་དེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པ་དུ་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་
 གྱང་གཞོད་དེ། རྩམ་དེས་ལས། རྩམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་
 དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པར་བརྟགས་པ་
 དང་། གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་དེས་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་འདིས་
 ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་བརྟག་པའི་གཞི་དང་། མཐུན་
 ཕྱོགས་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་གྲོལ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྟོང་པར་དེས་པ་དང་།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པར་དེས་པའི་དགོས་པ་དག་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་

པའི། རྩལ་གསུམ་གྱི་ཉོས་གཞིའི་ཕྱོགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པའི་ཐུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱིས། གཅིག་ཏུ་
 སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུང་གིས་
 བསྟན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྩལ་གསུམ་གྱི་ཉོས་གཞི་སོ་སོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་
 བའི་ཚོས་ལྟན་དུ་ངེས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ཞུས་པའི་ཚེ་ཅོད་གཞི་
 དེ་དང་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟིས་དོན་མཐུན་པར་བབྱང་དུ་རུང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 ངེས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ཞུས་པའི་ཚེ། ཅོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟིས་དོན་མི་མཐུན་པར་བབྱང་དུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། རྟགས་ལྟར་སྟངས་གི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་
 ཚོལ་བས་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་ངེས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་སྟེས་པའི་ཚེ། ཅོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟིས་དོན་མཐུན་པར་ངེས་སུ་
 རུང་བ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་
 པར་ངེས་པའི་སྟོན་ནས་ཞེས་དང་། ཅོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟིས་དོན་མི་མཐུན་པར་
 ངེས་སུ་རུང་བ་ཞེས་སྟུང་། གཞན་འདྲ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་མ་ཉོས་པར་སྟོ་
 ཐུང་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེས་པའི་ཚེ་ཞེས་སྟུང་། གཞན་འདྲ།
 ཕྱི་མ་ལ་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་
 ཞེས་སྟུང་། གཞན་འདྲ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྟངས་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་
 ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་ངེས་པའི་སྟོ་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྟོན་ཞུས་པའི་ཚེ། ཅོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་

བྱའི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་ཤིང་དོན་མཐུན་པར་བཟུང་དུ་རུང་བ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་སྤོང་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་དང་། དོན་མི་མཐུན་
 པར་བཟུང་དུ་རུང་བ་ཞེས་སྒྲུབ། གཞན་འདྲ། དབྱེ་ན་འགལ་དྲགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས། མ་ངེས་པའི་དྲགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས། དང་
 བོ་ལ་འགལ་དྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་འོག་རྟོག་སྒྲེས་པའི་ཆེ་
 ཞེས་དང་། བྱི་མ་ལ་མ་ངེས་པའི་དྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་
 ཐེ་ཚོམ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་ཞེས་སྒྲུབ། གཞན་འདྲ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། ཐེ་ཚོམ་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན་ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་གནད་གོ་ན་མི་འགལ་བ་ནི་བློ་བརྟག་
 པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །མ་གྲུབ་པའི་དྲགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་བཅི་བ་ནི་རྟོག་
 གོ་པའི་གསང་ཆོག་སྟེ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སོ། །འདི་དག་
 གྲུང་གཞི་ལ་སྒྱུར་པའི་ཆེ་དེ་བསྐྱེད་བྱི་ཚིག་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྒྱུར་ནས་ངེས་པར་བྱའོ། །འདི་
 བོ་ནམ་ངེས་ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱི་ཤིང་དོན་མཐུན་པའོ། །དེ་
 མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་སོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་
 པའི་ཕྱིར། ཚོས་གཞན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དགག་པའི་དོན་གྱི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྤྲད་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བས་ནི་གཞན་ནམ་པར་གཅོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དང་པོ་རང་ལ་བྱ་གཉིས་སྒྲེས་གྱུར་ཏེ། །ན་ར་དང་ནི་སྟེད་མེད་བྱ་ཉིད་
 དོ། །ཅིས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཕྱོགས་དང་བསྐྱེད་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་ཤིང་། །མཚུངས་
 དང་མི་མཚུངས་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ལན་
 དངོས་ནི་ཆང་བར་དུ་དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་པར་ངེས་ནས་ལ་ལའང་དུ་བས་མེ་གྲུབ་པ་ན་མཐུན་དཔེ་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་འཛིག་གོ། །དེས་ན་དུ་བ་དང་མེའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཆང་བར་འདི་
 དང་ལ་གཉིས་མེ་དང་ལྟན་པར་མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཀྟོལ་བས་བསྐྱབས་ནས་ཕྱིར་ཀྟོལ་ལ་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་གངས་ཅན་འདིར་འདི་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་
 རྟོགས་པ་གཞན་མི་སྤང་ངོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ་བ།
 མ་ངེས་དང་པོ་འགལ་བར་ཐལ་བ། ཡང་དག་གི་རྩོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་ཡོད་དེ། ཁྱབ་
 པ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་
 ཚེས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་གི་སྒྲིབ་དོན་མཐུན་པ་ངེས་དགོས་པའི་བྱིང་། གཉིས་པ་ནི།
 གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་རྟག་
 པ་ཚེས་མཐུན་པར་མེད་པའི་བྱིང་། འདོད་ན། དེ་སྐྱར་གི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། སྐྱ་དེ་སྐྱ་དང་མི་
 རྟག་པར་ཚེས་མི་མཐུན་པའི་བྱིང་ཏེ། རང་ཉིད་རང་དང་ཚེས་མཐུན་པ་མེད་པའི་བྱིང་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་དངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 མཚན་ཉིད་གི་ནང་དུ་བཞོན་ཟེན་པས་སྒྲོན་སྤར་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི། བྱིར་སྐོལ་གི་
 རོར་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡོད་པས་སྐྱ་དེ་དེ་དང་ཚེས་མཐུན་པར་སྤར་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །གསུམ་
 པའི་ལན་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པའི་གོང་དུ་སྐྱ་རྟག་པར་ངེས་པ་མེད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །
 གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟེས་གཞིར་འཛིན་པའི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དེ། ཕྱོགས་
 ཚེས་གི་ལྟེས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་དགོད་བྱ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་
 པའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བྱིང་། མཐུན་ཕྱོགས་དེ་རྗེས་
 འགྲོའི་ཚུལ་གི་ལྟེས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་པར་
 གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བྱིང་།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལྟེས་ཚུལ་གི་ལྟེས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 ལྟར་ལྟེས་པ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ལྟེས་ཚུལ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 བྱིང་། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལྟེས་ཚུལ་གྲུབ་དགོས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལྟེས་ཚུལ་གི་ལྟེས་
 གཞི་ཡིན་པའི་བྱིང་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་གི་རྟགས་ལས་བྲམ་པ་ཤེས་
 བྱར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རིང་བོང་རྩེད་དུ་ཤེས་བྱ་ལྟེས་པའི་སྤྲོ་བས་གིས་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ལྟེས་
 པ་དེ་ལྟེས་ཚུལ་གི་ལྟེས་གཞིར་འཛིན་པའི་བྱིང་། ཡང་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་གསུམ་གི་ལྟེས་
 གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཞོད་ཆོད་ཀྱི་སྤྲོ་ཡོན་བརྩེ་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟེས་པའི་རྟགས་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་

དང་། རྟགས་ལྟར་སྤང་དང་། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མཚན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགོ་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་
པ་སྟོན་ཀྱི་རྩེ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་
གཅིག་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་ རྟོགས་ཚེས་དང་རྩེས་འགྲོའི་ཚུལ་ལས། རྟོགས་
ཚེས་དང་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་གེས་འདོད་ལ་
མཐོང་བ་ལྷ་མ་ཅན། མཐུན་རྟོགས་ལ་མཐོང་བ་ལྷ་ག་མ་ཅན། མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
སྟྱི་ལ་མ་མཐོང་བ། ཚད་མ་གཉིས་དང་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞི་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁ་
ཅིག་ ཚུལ་གསུམ་དང་། རེས་པ་སྟེ་བཞི་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཚུལ་གསུམ་དང་།
སོ་སོར་རེས་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ལྷ་ཞེས་དང་། ཅ་ར་ཀ་པ་སོགས་
ཚུལ་གསུམ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་
དང་། རེས་པ་སྟེ་དུག་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚད་ན་བསྐྱབ་བྱ་
དཔོག་མི་རུས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་
རྣམས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་པ་ལ་ཆེར། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་ཁུབ་པ་ནི། ཞེས་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་
འཐད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་ཁུབ་པ་ཡི། གཏན་ཚིགས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྩེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ལ་
ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་ལ་མེད་པར་རེས་
པའོ། །ཞེས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
ལྷ་ག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚུལ་གསུམ་ལྡན་པའི་གཞིར་གསུངས་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་མདོར། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་
མཐོང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་

གཞུང་གཅིག་ཀྱང་མི་སྣ་དེ་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། ཚུལ་
 གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་བྱལ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་།
 རྟོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་གང་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་མེད་དེ། ཆད་མ་མདོར། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ཞེས་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས།
 ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་ཞེས་དང་། འདིར་རྟོགས་ཚེས་དེ་ཆས་བྱལ་པ་ཡི། །གཏན་
 ཚིགས་ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། རྟོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་དེས། །གཏན་
 ཚིགས་མཚན་ཉིད་སྟོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་རྟོགས་
 ཚེས་དེ་ཆས་བྱལ་པ་དང་། འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་
 གོ་ །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། རྟོགས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ལ་རྟགས་འཛིན་པའི་ཆད་
 མས་དངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྟོན་ནས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །རྗེས་འགྲོའི་
 ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཐོང་པའི་ཆད་མས་དངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་
 རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མཐུན་རྟོགས་ཁོན་ལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྟོན་
 བས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །ཕྱོག་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་
 ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཐོང་པའི་ཆད་མས་དངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྟོན་ནས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་དགོས་
 པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་།
 བསྒྲུབ་དག་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་དུ་
 བཞེས་པའི་ཆས། །དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱི་ཆས་གཞན་མེད། །ཅིས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་
 རྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པའི་སྟངས་ཀྱི་ཆས་ཅན་སྒྲིམ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་ཆད་དང་། མཐུན་རྟོགས་མི་རྟག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཆད་དང་། མི་མཐུན་རྟོགས་
 རྟག་པ་ལ་མེད་པར་དེས་པའི་ཆ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་
 སེལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། དེ་ལ་རྩོད་གཞི་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་

བྱོམས་ཚོས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འགོ་བཙུག་རྗེས་འགོའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
 འོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྟོག་པ་ནི་ལྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཏེ། སྐྱ་བྱས་
 པ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་གསུམ་མོ། །
 འོ་ན་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་བརྗོད་ན་དེ་ལ་དྲན་པ་སྦྱེད་མི་རུས་པས་བསྐྱབ་
 བག་དོན་མེད་ཅིང་། བརྗོད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
 ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྗེས་བྱབ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བརྗོད། ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟོག་བྱབ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བརྗོད་པ་གང་རུང་གིས་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་
 པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ལ་དྲན་པ་བསྦྱེད་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་ནི་གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། རིགས་ཐིགས་
 ལས། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་ནི་ཡན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འགལ་པའོ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་
 སུ་འགོ་བ་དང་། ལྟོག་པ་དག་ཡན་ཚུན་ཐ་དང་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་དག་གཅིག་གིས་
 གྱུར་བསྟན་པར་རུས་པའི་བྱིར་རོ། སྦྱོར་བ་བསྐྱས་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་དང་། རིགས་གཉེར་ལས། དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་འདོད་ཡིན། དེ་ལ་གྱུབ་
 པ་བྱོམས་ཚོས་སོ། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཤེས་འདོད་ལ་རྟགས་མཛོད་སུམ་མམ། རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་ལས་གྱུབ་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་བྱོམས་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྟགས་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་ངེས་པའི་རྗེས་འགོ་ལྟོག་ །ཅིས་པའི་རང་
 འགྲེལ་དུ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་འགྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་
 འགོ་བ་རྗེས་འགོ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྟོག་ན་རྟགས་ལྟོག་པ་ནི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་
 དག་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་མི་རུས་པས་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རིགས་གཉེར་ལས། ཚུལ་གཉིས་པ་
 དང་རྗེས་འགོ་ཡི། །ལྟོག་པ་འཕེན་པའི་སྟོན་གཉིས་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ། ཚུལ་གསུམ་
 ངེས་རུང་ཅམ་ཞིག་དོན་རང་མཚན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་གོ་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་
 དཔོན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཡུལ་འཛིན་རུས་ལ་མི་ཟེར་བ་ལྟར། རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་གོ་

ལུས་ལ་མི་ཟེར་བར་གོ་བྱེད་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཚད་མ་མདོར།
 རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེར་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། དེས་པ་ཞེས་དང་། དེའི་
 དོན་རྒྱུ་དེས་ལས་བྱ་མར་སྒྲིམ་པའི་དེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། དེས་པ་ལ་རྒྱུ་བཅད་མེད་པར་སྒྲོང་བ། དོན་
 གྱི་ཚེས་སུ་མི་འཐད་པ་སྒྲོང་བ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ་ལས། བྱི་མ་ལ་ཡང་
 ལུང་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གཉིས་པ་རྟགས་
 ལས་རྟགས་འཛིན་མི་སྒྲེ་བར་ཐལ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མ་དེས་པའི་སྤར་རྟགས་མ་ཡིན་པས་དེ་
 ལས་རྟགས་འཛིན་སྒྲིམ་པ་དེ་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་
 བ། དངོས་གང་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་
 དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་ལ་དེས་པ་སྒྲིད་རྟགས་ཅན་སྒྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 ཁོ་པོ་ཅག་རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་པོ་པོ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་སྒྲེ་བར་
 འདོད་ཀྱི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་ལས་སྒྲེ་བར་མི་འདོད་དོ། ཅེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་སྒྱིར་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་
 མང་དུ་འདུག་ན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལ་བཞི་
 རྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲེ་ཚུལ། ལུང་དང་སྒྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་
 གསུམ་དེས་པའི་སྒྲོན་དུ་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་བཟུང་བའི་བཅད་ཤེས་གང་ཞིག། རང་འབྲས་རྟགས་
 ཅན་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལ་དུ་བ་
 མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་དུ་བ་དེས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
 རྟགས་ལ་སྒྲེ་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་སྒྲེ་བྱས་པར་དེས་པའི་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་ལུས་ན་
 མདོན་སུམ་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་སྒྲེ་བྱས་པར་དེས་པའི་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་བྲངས་མ་ལུས་ན་སྒྲེ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྲངས་པའི་བྱས་པ་འཛིན་པའི་
 བཅད་ཤེས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲེ་མི་རྟག་པར་བརྒྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་
 ལྟ་བུའོ། །དཔག་ག་རྟགས་ལ་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་ས་ཕྱགས་འདི་ནི་དམིགས་
 སོ། །བྲམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྒྲུམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་བྲངས་པའི་བྱི་མ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དུ་བ་དེས་པའི་བཅད་ཤེས་དེས། དུ་བ་ཉིད་ལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱགས་ཚེས་དང་། མེ་དུའི་

དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པའི་བྱུང་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་དངས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གསུམ་
 བར་མ་ཆད་དུ་དེས་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་དག་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་
 བའོ། །འདི་ནི་རང་དོན་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་དབང་
 པ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་དེས་པའི་སློ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དུ་བ་
 དེས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་གསུམ་གཞི་སོ་སོའི་སྟངས་དུ་དེས་པ་དེ་བརྗོད་ཅིན་ནས། བྱིས་བསྐྱབ་དག་
 བཞོན་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་གསུམ་དབང་པའི་དབང་བ་སྦྱོས་ནས་དེ་ལས་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ཡིན་འོ། །འདི་
 ལ་རྒྱལ་གསུམ་དེས་པའི་སློ་དང་དབང་བ་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཆོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དབང་པར་མཚུངས་
 པས་དབང་པས་ཆོད་ཅིས་སྦྱོས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་ཐལ་ཆེར་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་།
 རྟོགས་ཆོས་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་
 བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་གསུམ་བར་མ་ཆད་དུ་དེས་ན་རང་དོན་རྟགས་དང་། རྒྱལ་གསུམ་
 གཞི་སོ་སོའི་སྟངས་དུ་དེས་ནས་བརྗོད་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡང་སྔ་མ་
 དང་འདྲའོ། །དགག་རྟགས་ལ་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་ཉིད་ལས་སྦྱེ་བའི་དེས་
 པ་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་བའི་ཆོ་གཏན་ཆོགས་
 དེ་ལས་སྦྱེ་བ་ནི་རྟོག་གི་བའི་གསང་ཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་དོ། །དེར་སངས་རྒྱལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་དབང་བ་
 འདོད་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རྟོད་གཞིའི་སྟངས་དུ་རྟགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དཔའི་
 སྟངས་དུ་བྱུང་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རང་དོན་རྟགས་ལ་ནི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་དབང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཆོས་དབང་བ་ལས་རྗེས་དཔག་
 སྦྱེ་སྟེ། དུ་བ་སྟོ་བུར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་བ་ཡོད་ན་ནི་མེ་ཡོད་པས་བྱུང་། འདི་ནའང་དུ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མེ་ཡོད་དོ་སྟེ། དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་སྐབས་ལ་རྟོགས་ཆོས་སྟོན་
 འགོ་ཅན་ལ་ནི་རྟོགས་ཆོས་ཐོག་མར་དབང་ཅིང་། བྱུང་བ་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་ནི་བྱུང་བ་ཐོག་མར་
 དབང་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཉན་ཤེས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
 ནི། རྟོགས་སྐྱང་གིས་རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟོག་པ་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་
 དང་། དེ་དང་རྗེས་དཔག་གི་བར་དུ་དབང་པས་ཆོད་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་འདིར།
 རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་། ལྟོས་རྟགས་
 ཀྱི་མཚན་གཞི་དུ་བ་དང་། སྦྱེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སློ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གསུངས་པ་དང་།

གས་ཏྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉི་ཟླས་ཀྱིས་
 ཏྲགས་ཀྱི་གེས་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཙན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟུར་བྱངས་པའི་རིགས་
 གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ཏྲགས་སུ་དགོང་བྱའི་ངོ་པོ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་སོགས་ལས་
 ཏྲགས་འཛིན་སྟེ་བར་འདོད་གྱི། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་སྟེ་བར་མི་
 འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ནི་ཐོན་ཆད་
 གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་སྒྲུང་དོ། །མདོར་ན། ཏྲགས་འཛིན་སེམས་ཁྱད་གཞི་འཛིན་པའི་
 གློ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པའི་གློ་ཡིན་པར་གེས་ན་ལུགས་འདི་རང་གྲོལ་
 དུ་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཏྲགས་སུ་སོང་
 བའི་ཆོ། རང་མཚན་དང་སྐྱ་དོན་གང་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་སྐྱ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བྱས་
 པ་ཙམ་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱ་དོན་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཛིན། རང་མཚན་
 ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་བྱས་པ་ཙམ་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་
 རྟོག་པས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཆོ་རང་མཚན་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་
 དངོས་སུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དོན་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཟུར་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་
 བའི་བྱས་པ་དེ་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉིད་སྐྱ་དོན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱས་
 པ་དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། གཞུང་ལས། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་
 ཡི། །གཏན་ཚིགས་དབྱེ་སྟོ་དུ་མར་འགྱུར། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྟོར་བ་ཡི། །སྟོ་ནས་
 གསུམ་དུ་ངེས་པར་མཛད། །ཅིས་དངོས་པོའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་སྟོ་ལ། །སྟོར་བའི་སྟོ་ནས་གཅིག་
 ཉིད་ཀྱི་མཛད་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པར་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱེ་
 སྟོ་བཅུ་ཉེ། །སྟོར་བའི་སྟོ་ནས། །འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ནས། །བསྐྱབ་
 ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ནས། །འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས། །ཏྲགས་སུ་དགོང་
 བྱའི་སྟོ་ནས། །འགོད་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས། །ཁོལ་བའི་སྟོ་ནས། །བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་

པོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་
འདུས་ཏེ། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐར་སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདུས་
པས་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱིས། སྒྲིབ་རྟགས་གཉིས་དཔེ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་
གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་
འཕྲོས་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱང་རྒྱས་བཤད་མཆུག་ཏུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་
རང་གི་གཏན་ཚིགས་ཐོག་མར་གསུངས་ལ། རྣམ་དེས་ལས། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལས་འཕྲོས་
ནས་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲིབ་བྱེད་མཆུག་ཏུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་དམིགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་གཏིང་ལས་ཀྱང་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལ་དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དེ་ནི་
དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚན་
ཀྱས་པའི་མཚན་བྱ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་སྟེ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་
མཐར་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ནི་བསྒྲིབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་སྟེ། བསྒྲིབ་
བྱའི་ཚོས་དེ་དགག་པ་ཡིན་ན། རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་དགག་སྒྲིབ་གང་ཡིན་ཀྱང་དགག་རྟགས་སུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགག་རྟགས་སུ་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲིབ་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་ཚོས་ཅན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲིབ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲིབ་པའི་དགག་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མི་སྐྱང་བ་མ་
དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་
གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད། གསུངས་
པའི་དགོས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་དེས་

སུ་སྐྱབ་མི་རྒྱུ་གི་དེ་ཡོད་དེས་སུ་འགོག་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཆོང་བའི་གཏན་ཆོག་ས། གཉིས་
 པ་ནི། བོད་པ་ལ་ཆེར་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ག་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་
 མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། བ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོགས། ཆོག་
 ཟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་བཀོད་ཆོད་དང་གྲུབ་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ལ་ཡང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེས་ཀྱི་
 བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོགས་འགོད་དགོས་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཆུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། ཞེས་དང་། འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་
 བྱ་བའི། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་དང་པོས་མཐར་དགག་བྱ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བ་སྙད་
 འགོག་པར་བསྟན་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་གྲུབ། ཁྱེས་དང་། བདྲན་བྱེད་
 པ་འབའ་ཞིག་གོ། ཁྱེས་པས་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་པས་མཐར་དགག་བྱ་མེད་དེས་ཀྱི་བ་སྙད་
 བསྐྱབ་པར་བསྟན་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོད་རྒྱལ་སྟོན་མེད་ནི་ག་ཟ་སྐལ་དོན་དུ་
 མོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ག་ཟ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། ག་
 ཟ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐལ་པའི་སྐལ་དོན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ལ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་སྐལ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་དེས་ལས། སྐལ་
 དོན་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཙེ། གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མདུན་
 ཀྱི་གཞི་འདིར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་མདུན་གྱི་གཞི་འདི་དམིགས་སོ་སྟུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དེས་འདིར་
 ག་ཟ་མ་དམིགས་སོ་སྟུམ་པའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ག་ཟ་དམིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དང་། ག་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱི་བ་སྙད་དོན་མཐུན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དེས་པས་གྲུབ་
 པོ། བཞི་པ་ནི། གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག་དྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དྲགས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་དེས་པའི་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱེད་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་བར་དོའི་ལུས་དང་བག་སྦྱ་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དབང་མངོན་
 ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དབང་མངོན་གྱིས་
 མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། རྗེ་ལྟར་གསུངས་
 ཤིང་། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ངོར་ཡོད་དེས་ཀྱི་བ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་

ལུས་ཀྱང་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་དག་གང་ཟག་དེ་ལ་སྐྱལ་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་ངེས་སུ་
 བསྐྱབ་ལུས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ལྷ་
 མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལྷ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། སྤང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷ་བཀག་པའི་མེད་
 དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱ། ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞི་ལས། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་
 རྒྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། དཔེར་ན། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་
 ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་
 པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། དཔེར་ན། ཤིང་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཚོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །རྟགས་ཚོས་གཉིས་པོ་
 དེ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱར་སོང་བ། དཔེར་ན། ལུས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་མེད་དེ། ལུས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །
 དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ། དཔེར་ན། དུ་
 བས་དབེན་པའི་ཕྱིག་སྒྲོར་ན་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེ་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད། འགལ་མི་འགལ།
 གངས་ངེས་པ། གསུངས་པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་པལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་

བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་དམིགས་སོ། །འདིར་མེ་
 མ་དམིགས་སོ་སྟུང་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་
 རྟོགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་གིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་འབྲེལ་དུ་བ་མེ་ལས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅི་ལྟར་དངོས་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ལྟག་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཚུལ་སྔ་མས་རིགས་འགྲ། ཁྱབ་འབྲེལ་ག་པ་གིང་དང་བདག་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱབ་བྱེད་རིགས་འགྲ། རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ནི། དགག་གཞི་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེར་དེ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་རང་རྟོགས་
 ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་མཐར་བདག་གཅིག་ཏུ་
 འབྲེལ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་
 མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ་སྟེ། དུ་བས་དབེན་པའི་རྩིག་སྒྲོར་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་
 ཁྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་དེར་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་འགལ་དམིགས་དང་འདྲ་བས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞི་
 འགལ་ཏེ། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། རྟགས་ལོག་དང་ཚོས་ལོག་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་
 དགོས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། རྟགས་ལོག་དང་ཚོས་ལོག་ལ་བདག་གཅིག་གི་
 འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། རྟགས་ལོག་དང་ཚོས་ལོག་ལ་
 མཚན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། རྟགས་
 ལོག་དང་ཚོས་ལོག་ལ་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དགག་
 བྱེད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་པ་དང་། རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་། འབྲས་སུ་བཀག་པ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ལ། ལྟོག་པ་ཐ་དང་པའི་རང་བཞིན་
 བཀག་པ་དང་། ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་

བྱེད་མ་དམིགས་པ། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། གསུམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་
 ཙམ་བཀག་པ་དང་། དངོས་འབྲས་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི། དགག་བྱ་
 མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་ཤིང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ་སྤོང་བ་ལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤོང་
 དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ། རྒྱ་མ་དམིགས་པ། སྤྱིར་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་
 སྤང་ན་འབྱུར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཡང་སྤངས་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཡང་
 སྤོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། གངས་ཙན་པས་རྒྱ་དུས་
 ཅ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་འདོད་པ་སོགས་ལ་དེ་
 དག་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཚད་མ་ལ་སྤང་དུ་རུང་དགོས་པ་ལས། ཚད་མ་ལ་མི་སྤང་བའི་བྱིར་
 ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། གངས་ཙན་པས་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་
 དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཙན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་བྱིར་དུ་དངོས་འབྲས་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱིར་གྲོལ་ངོས་བཟུང་བ། རང་བཞིན་གྱི་
 ཏྲགས་སུ་བསྟུ་ཚུལ། ཐ་སྤྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་དུ་འབྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་
 ལྟག་མཐོང་ཡང་བདད་དེན་པར་མི་རུས་པའི་གྲོལ་བ་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པའི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་མྱོངས་དོན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་མྱོངས་པས་འདིར། །གཞན་དག་
 རྗེས་སུ་མི་བརྟེན་པ། །བྱུང་པ་དང་ནི་ཚོས་མཐུན་ལས། །བདད་དེན་བྱེད་པ་འབབ་ཞིག་གོ་ཅིས་
 དང་། དེགས་གཏེར་ལས། མྱོངས་པ་ལ་ནི་བདད་དེན་པའི། །ཐ་སྤྱད་བསྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཐམས་ཅད་བཞོད་ཚོད་ལ་དགག་ཏྲགས་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
 ཅན་དུ་འདུས་ཏེ། མཐར་རྒྱ་ཚིགས་གངས་ཚང་གི་ཏྲགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་སུ་འདུས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པས་ན། །འདི་ནི་རང་བཞིན་
 ཅན་འདུས་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་རི་ལྷ་ལུར་ཞེ་ན། དག་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཚོས་ཙན། ལུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་
 རྟོགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཞེས་སྤར་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་འགོད་པ་དེ་
 ཉིད་ནོ། །དེར་སང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གཞུང་འདིའི་དོན་རྣམ་འཛིག་གི་རྒྱ་ལས་རྣམ་

གཞག་གི་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འབད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་དོན་
 ལྟོག་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་བད་སྐྱར་མི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་
 བད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཛོག་གོ། །
 གཉིས་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ། སྒྲ་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་དགག་
 བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་ཀྱས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྟགས་སུ་སོང་བ། གཉིས་པ་ལ། ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། སྔན་ཚུན་སྒྲངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བླ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱབ་འབྲེལ་ངེས་དགོས་པ། གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་ཚུལ་དགག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གང་རེག་དང་། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་
 དང་། གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་དང་། དེའི་བྱབ་བྱ་བ་མའི་རེག་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་འགོག་པ་ལ།
 ཆ་རེག་དང་། ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་དང་། ཆ་རེག་གི་དངོས་འབྲས་དང་། དེའི་བྱབ་བྱ་
 ཅན་ལྟ་གི་མེ་ལྟ་བུ་བཞེ་ཆར་སྦྱོར་བས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གང་རེག་སྦྱོར་བཞེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྣམས་
 མི་འབད་དེ། ཆ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ནི། རང་གི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མེ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པས་མེ་མ་ངེས་པར་དེ་ངེས་མི་རྒྱས་ལ། མེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། མེ་
 རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་
 ཅིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ལུགས་ལ་གོང་བུ་
 ཐམས་ཅད་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུར་ཁས་བླངས་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་ཆ་རེག་དང་
 གང་རེག་གང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི། གང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་བྱེད་པར་མ་
 བྱེད་པའོ། །ཁ་ཅིག །གཏན་ཚིགས་ལ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། ཆ་གང་གཉིས་པོ་

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཚེ་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་སྟོབས་རྒྱུད་བ་དེ་རྒྱན་གཙོད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་
 འབྲུབ་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་མེ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
 བ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་སྟོབས་མཉམ་པའམ་སྟོབས་ཆེ་བའི་གང་རེག་མེད་པར་འབྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་སང་པལ་ཆེར། རྒྱན་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ཤིག་ཅིས་གསུངས་
 པས། ཆ་གང་གཉིས་རྒྱན་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་དགག་
 བྱའི་ཚོས་ལ་རྒྱན་ཆགས་སྦྱར་བའང་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་
 པའི་གནད་མ་རིག་པ་སྟེ། རྒྱན་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གཞོད་བྱ་ཐོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་
 ཚོས་ངེས་ན་གཞོད་བྱ་ཙམ་མེད་པར་བྲུབ་སྟེ། གཞོད་བྱེད་སྟེས་ནས་རྒྱན་ཅིག་གསུམ་ཡོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །པོད་པལ་ཆེར། ཚོས་ཅན་ལ་བྱབ་པ་ནོན་པ་ཞེས་དང་། གཏན་ཚིགས་ལ་
 བྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་སྦྱར་བ་ནི་ཚོག་འབྲི་ལ་འཛེམ་པར་སྦྱང་ནའང་།
 དེས་ཀྱང་ཚིག་འབྲི་གཙོད་མི་ལུས་ཏེ། དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱ་གར་མཁས་
 པའི་གཞུང་དང་། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འགོད་རྩལ་སྦྱོན་མེད་ནི། འགལ་
 རྒྱ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཕྱིར་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྦྱང་དུ་བྲུབ་པ་ཚོས་ཅན་
 དུ་བརྒྱུད་ནས་འགལ་རྒྱ་ཅིག་ཤོས་མེད་དེ། འགལ་རྒྱ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་འགོད་པ་སྟེ་ཤོག་ནས་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་
 ཀྱང་། །འགོག་ལུས་སྒྲ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་
 དུ་བརྒྱད། རྣམ་ངེས་སུ་བཅུ། རིགས་ཐིགས་སུ་བཅུ་གཅིག་བཤད་ཀྱང་། བཅུ་གཉིས་
 སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་
 བཞི། འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ནི། རང་
 བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།
 འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། བྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན།
 གང་རེག་དང་། གང་འབྲས་སྒྲ་ཡོང་བྱེད་དང་། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་དང་། ཁ་བའི་
 རིག་པ་མེད་དེ། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་

དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་
 བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི་
 རིམ་བཞིན། ཏུ་བ་དྲག་འཕྱར་བ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 བཞི་འདྲ། ཏུ་བ་དྲག་འཕྱར་བ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞི་ནི།
 རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་དམིགས་པ།
 འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་དམིགས་པ། རྒྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་དམིགས་པ་
 བཞི་ནི་རིམ་བཞིན། ཅན་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 བཞི་འདྲ། ཅན་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་དེང་སང་ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན་ཏུ་བབྱུང་ནས་སྟོན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཞེ་འདོད་ལ་མི་སྟོགས་པའི་ཆོག་སྟོན་བཅད་དགོས་ན།
 རེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། འགོད་ཚུལ་ནི་སྟོན་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད། གངས་ངེས་པ། གསུངས་
 པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ། རྒྱབ་འབྲེལ་
 དངོས་སུ་རྟགས་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བྱེད་པ་དང་། མཐར་
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་མཐར་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅན་ཅན་གྱི་ཏུ་བས་གང་རེག་སྒྲོར་བཞི་འགོག་པའི་རང་བཞིན་དང་
 འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་དང་བཅས་པས་བཙུ་བྱག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་བྱིས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཏུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་འགོག་ལུས་པ་
 ནི་མེ་མ་མཐོང་བར་ཏུ་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཅན་མེ་མ་ངེས་པར། ཅན་ཅན་གྱི་
 ཏུ་བ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་ཅན་མེ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཅན་ཅན་གྱི་ཏུ་བ་རྟགས་
 སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཞི་པོ་དེ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། ཆོ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ཡང་མི་འཐད་པས་བཙུ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ན་བདག་འཛིན་འགོག་ལུས་པས་དེ་སྟོང་བ་ལ་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དགོས་སོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕན་
 ཚུན་སྦངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་

བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
 ཞིག །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱ་བ་འབྲེལ་ངེས་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་
 ལ། བྱ་བ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་། དེར་འདུས་པའི་ཚད་མའི་གཞོད་འགལ་དམིགས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཚེས་ཅན། རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའམ་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
 པའི་རྗེས་བྱ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་
 གི་དབལ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྟོས་མེད་ལ་ངེས་ཤིང་སྟེད་པ་དང་། དེས་རྗེས་
 བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྟེ་མང་པོས་བཀྱར་བ་སོགས། གཏན་
 ཚིགས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་འཛིག་པས་བྱ་བ་ཀྱང་། བྱ་བ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་
 འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱས་འཛིག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་ལ། གང་དེ་དང་
 དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་
 དེར་མ་ངེས་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན། གོས་ཚོན་ཅན་བཞིན། ལུས་པ་འཛིག་པའང་བྱིས་
 འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་ལྟོས་པས་ངེས་པ་
 འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་གང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་
 པ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན་
 མར་མེ་སྐད་ཅིག་མཐའ་མ་འཛིག་པ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བཞིན། ལུས་
 པ་ཡང་འཛིག་ངེས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 བ། དེ་གྲུབ་པའི་ཆོ་གང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒྱ་
 ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་ཚིགས་
 ཐ་མ་གྲུབ་ཙམ་ནས་ལྷ་གྲུ་སྦྱེད་ངེས་པ་བཞིན། ལུས་པའང་རང་རྒྱ་ལས་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་ལུས་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པའམ་དངོས་པོ་
 ལ་ཡང་མཐར་འཛིག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པས་བྱ་བ་པའི་རྗེས་བྱ་བ་སྐྱབ་ཚུལ་ཏེ།
 རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་སོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་སྤངས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་ཆོ་སྦྱར་འཛིག་
 ངེས་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཙམ་དང་། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་ངེས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་
 ངེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤངས་ཆོ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། བྱིར་ཆོ་ལ་

བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་རྒྱུ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་དང་སྤྱར་ཚུལ་དང་། སྐབས་འདིར་
 གཏན་ཚིགས་སུ་བགང་བ་ནི་བར་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་དག་ལས་གཤམ་པར་བྱའོ། །ས་
 བཅ་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་སུ་ཡང་གང་ན་ཡང་མི་སྤྲང་ངོ་། །གསུམ་
 པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད། བྱངས་དེས་པ། གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྤྱི་མའི་ཕྱོགས་ཚོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་འདྲ། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ཚོས། ཡང་
 བ་འདིར་ནི་མི་དམིགས་པའི། རྟགས་ལས་འཛིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་
 གི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་ཀའི་བྱའི་འབྲེལ་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་
 བས་གྲུབ། མཐར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
 གཉིས་སུ་བྱངས་དེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་བྱངས་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ངོ། །དེས་ན་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱངས་དེས་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲ་མ་དང་། རྒྱ་ཚིགས་བྱངས་ཆང་གི་རྟགས་ལས་འབས་
 བུ་འབྱུང་བུང་ཙམ་བསྐྱབ་ལུས་ཀྱི། འབྱུང་དེས་སུ་བསྐྱབ་མི་ལུས་སོ་ཞེས་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་
 པ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟང་བེན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་
 གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚོས་རང་དང་
 ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 རྣམ་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་བྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལ། ལྟོས་པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་པ། །
 ཞེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས། བྱད་པར་དག་དང་ལྟོས་པས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་
 གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཛོད་པར་སྤང་ན་ཡང་། གཞུང་ལུགས་
 འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱད་པར་ལ་
 ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
 པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་
 པ་དང་། འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་

བ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོས་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཞིག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་བྲག་གིས་ཐ་དང་པ་
 བཀོད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་བཀོད་
 པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རོན་བསྐྱབ་དང་། ཐ་སྙད་བསྐྱབ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་
 པ་ནི་སྙད་ཅིག་མ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འོ་ན་སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་གཏན་ཚིགས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་
 རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚད་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དུ་བའི་རྒྱ་ལུས་པ་
 ཐོགས་མེད་གི་རྟགས་ལས་འདུས་བྱས་གི་དུ་བ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་གང་དུ་འདུས་ཞེ་ན།
 རང་བཞིན་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ། རྒྱལ་གསུམ་
 དེས་བྱེད་དང་། གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་བརྟག་
 པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་གི་སྒྲིམ་བཞིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་
 དང་། མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པས། ཁྱེད་བྲག་ཚེ་འདིར་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་
 པའི་ཆེད་དུ་མི་དགོ་པ་མི་གསོག་ཅིང་། དགོ་བ་གསོག་པར་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་
 མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གོ་ལ་བར་འགྱུར། རྒྱོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རྩོད་གཞིའི་སྤྱིར་དུ་ཞེ་འདོད་གི་
 བསྐྱབ་ཚོས་རང་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བོད་རྣམས། རྒྱ་
 དངོས་བསྐྱབ་གི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་
 པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱའི་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་པའི་
 འབྲས་རྟགས་དང་ལྷར་མཛོད་ཀྱང་། འདི་པའི་ལུགས་གི་འབྲས་རྟགས་ལ་དངོས་དང་། ཆ་
 མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་

པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱའི་ཕྱོག་པ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས།
 རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས། རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔེག་གི་འབྲས་རྟགས་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དུ་བའི་རྟགས་གིས་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཙམ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཆོག་ཙམ་གྱི་རྟགས་ལས་རིག་ཤེད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བཀ་མཁའི་དུ་
 བའི་རྟགས་ལས་མདུན་གྱི་བཀ་མཁའི་དུ་བ་མེ་སྟོན་སོང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལས་དག་སྐྱབ་པའི་སྒྲིས་བྱ་ལྟ་སྒྲིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ནུམ་པ་གར་པར་བསྐྱབ་
 པ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་བུད་གིང་གི་འབྲུར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 དུ་བ་དག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལས་དེ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་མེ་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 མཚན་མོ་འགས་མེ་འབར་བའི་རྟགས་ལས་དེ་འབྲ་བའི་རི་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 བྱ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བྱ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་
 པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་སོ། །པོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་བྱི་མ་གཉིས་ནི་རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་ཀྱི་
 འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བར་བུའོ། །གཉིས་པ་ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་ནི། སྟུ་
 རྟགས་ཤེད་རྟགས་ལོགས་པར་འདོད་པ། རྒྱ་སྐྱར་གྱི་རྟགས་ལས་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མི་གཡོ་བ་
 དང་། རྒྱ་ཤུག་གནས་པའི་རྟགས་ལས་རྟེན་བརྟན་པ་དཔེག་པ་སོགས་ནི། རོན་གཞན་རྒྱ་
 རྩ་མ་དང་རྟེན་རྩ་མས་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བའོ།
 །གསུམ་པ་ནུམ་གཞག་ལ། རྒྱལ་གསུམ་དེས་ཤེད་དང་། གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡལ་ཆེར་མདོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་སྟེ། དུ་ལྷན་
 ལའི་སྟེང་གི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་དེས། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་དེས་པའི་དེས་
 བེས་རང་སྟོབས་གིས་དངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔེག་གིས་འབྲུབ་པའང་ཡོད་དེ། དབྱེད་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་གི་རྟགས་གིས་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་རང་གིས་བསྟན་དོན་རྟགས་པའི་
 ཚད་མ་སྟུ་མ་སྟོན་སོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་རྗེས་དཔེག་གིས་བྲུབ་པའི་བྱིར་། ལྷབ་
 འབྲེལ་ནི། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་
 པ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ཡོག་རྟག་གི་གཉེན་པོར་
 རྒྱའི་ཕྱོག་པ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དུ་བ་དེ་མེ་ལས་སྟེ་ཞིང་མེ་
 མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟེ་བོ་ལས་མི་སྟེ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱང་འཕེན་པས་སྒྲིས་མ་ཐག་

པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་སྐྱེ་མ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། དབྱེད་པ་བས་རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་
 བྱང་ཟིན་མེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཡོག་རྟོག་
 གི་གཉེན་པོར་རྒྱ་སྒྲོན་སོང་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་གསུངས་ཏེ། དེས་རིག་པ་ཡིན་ན་རིག་པ་
 རྐྱེ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། བསྟན་དོན་རྟོགས་
 པའི་རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་སྒྲོན་དུ་སོང་དགོས་
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབང་ལྷག་པས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷག་གིས་
 བྱས་པར་འདོད་པའི་ཡོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་བྱང་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྟོལ་བས་མཐུན་
 ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འགོད་བསྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ། རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆོས་
 ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཤར་གཞིར་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་མེད་དེ། ལུས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱི་མ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དུང་རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྟོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེ་མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས།
 ཡིད་ཆེས། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྐྱེ་མ་བཅུད་
 པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ལས། རང་དོན་ལེའུར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
 ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་འདི་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་འབངས་ཞིག་སྟོན་པའི་གནད་ཀྱང་

དེ་ཡིན་ནོ། བྱི་མ་གཉིས། གཞན་དོན་ལེའུར། དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །འགྲོ་
 ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་པས་སྟོན་པས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ།
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གིན་ཞོག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆར་པའི་འབྲས་རྟགས་
 གང་ཞིག །ལུང་ཚིག་རྟགས་སུ་སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟགས་པའི་ཆད་མ་སྒྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་གསུམ་
 གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་དོན་ལ་མངོན་གྱུར། ཞོག་གྱུར།
 གིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལུང་ཚིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནམ་
 འགྲེལ་གཞན་དོན་ལེའུར་རྒྱས་པར་བཀག་པས་ན། ཞེ་འདོད་གིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་བསྐྱབ་པའོ། །
 འདི་ལ་སྒྲ་རབས་པ་དག་ཡིད་ཆེས་ལ་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རྟགས་སུ་
 སོང་བའི་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། བྱི་མ་དག་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་སྟོན་དུ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །
 གསུམ་པ་ནི། མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད། ཞོག་གྱུར་གྱི་གཙོ་བོ་
 འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་སྟོན་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད། གིན་
 ཏུ་ཞོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་རང་ཚིག་དངོས་ལྷགས་དང་། ཁས་སྒྲངས་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ།
 འདིའི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་གཞལ་བའི་གནས་གསུམ་ཆར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྟོན་ལ་གིན་ཞོག་སྟོན་པའི་སྐབས་
 དེར་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་བསྐྱབ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ། གྲགས་པ་དངོས་བརྟགས་ཕྱེ་བ་དང་། གྲགས་རྟགས་ངོས་
 བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་ཐམས་ཅད་དེས་བརྫོང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དོན་
 ཐམས་ཅད་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བརྫོང་རུང་ཡིན་པ་དེ་གྲགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གི་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་
 ཡུལ་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་ཅེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྟེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་རྒྱ་ཡིས་བརྫོང་། །མངོན་སུམ་སྟགས་

གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གྲགས་
 པ་བཏགས་པ་བ་འདི་ལ་གཞུང་ལས་སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་
 རུང་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་བོང་
 ཅན་ཚོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། རོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། འདོད་
 པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རོན་བསྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་།
 ཐ་སྙད་བསྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས། འདི་གཉིས་གཞུང་ལུགས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་ཀྱང་། རང་འབྲེལ་སྟོང་ཐུག་ཕྱིན་དང་བཞི་པར། རྒྱ་
 དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་དག་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་དང་། རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་རོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་སྒྲོ་ལོགས་སུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལ་འདི་གཉིས་
 སུ་ཕྱེ་བའི། འབྲས་ཏྲགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་ན་རོན་བསྐྱབ་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ཞོད་པའི་ཕྱིར་འོ། །

ལྷ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དགག་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་ཏྲགས་
 ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུར་བཤད་པའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །ཕྱི་
 པ་ནི། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །

དུག་པ་འབྲེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་འབྲེལ་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། རྟོག་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་ཏྲགས་
 རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །འོ་ན་འགལ་

དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་འབྲེལ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། མཐར་བཅག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་
ལ་བརྟེན་ཏེ། མཐར་དགག་བྱ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འོ། །

བདུན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མེད་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ་དང་། མ་
ཡིན་དགག་རྟགས་སུ་སོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་
སོ། ། བྱི་མ་ནི། འགལ་བྱ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་
རྣམས་སོ། །

བརྒྱད་པ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་དང་། ཡོད་འགོད་
གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་བསྐྱབ་དང་། ཡོད་བསྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སྒྲ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བྱི་མ་ནི། བར་སྒྲར་གི་དུ་བ་སྟོ་
ཡོང་པོ་འདི་ཚེས་ཙན། རང་རྒྱལ་མེ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ལ། བསྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་བསྐྱབ་དང་། ཡོད་བསྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཚེས་ཙན། མི་
རྟག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བྱི་མ་ནི། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཚེས་ཙན། མེ་ཡོད་
འོ། ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་པ་སྒོ་ལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་
དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྒར་སྒོ་ལ་གྱིས་ཕྱིར་སྒོ་ལ་
གྱི་རོར་མ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་དུ་བ་སྟོ་བུར་བའི་རྟགས་
ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མེ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱི་མའི་
མཚན་ཉིད། སྒར་སྒོ་ལ་གྱིས་ཕྱིར་སྒོ་ལ་གྱི་རོར་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས།
དཔེར་ན་སྒར་སྒོ་ལ་རྣམ་དག་གིས་ཕྱིར་སྒོ་ལ་རྣམ་དག་གི་རོར་། སྒྲ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ།
བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་དེ་ནི་ངེས་འགལ་ཚེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། ཚེས་ཙན་གྱི་སྒོ་ནས་སམ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་
ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དོ། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེགས་གཏེར་
ལས། དངོས་ཤུགས་ཚེས་དང་ཚེས་ཙན་གྱི། འགལ་བ་བརྗོད་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན། ཅེས་

གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱར་ན། ལ་ལར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག །ལ་ལར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
 ལ་ལར་ཚོས་བརྗོད་པ་དང་། ལ་ལར་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་
 བས་རང་འབྲས་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་དོན་
 གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཡོད་དེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་དེས་ལས། འགལ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སུ་ཡིས་འགོག་ ཁྱེད་དང་།
 དེའི་དོན་རིགས་གཏིར་ལས། ཡང་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཞེ་ན། ཁྱེད་པ་རྒྱུད་ཕྱིར་བཏང་
 སྟོན་སུ་མེད་། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྦྱར་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ། རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་
 དེས་པ་དང་། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩོགས་ཚོས་མ་
 གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲོ་དོར་མ་གྲུབ་
 པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་
 བོ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། དེ་དག་གི་རྩོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྤྱིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་
 ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གང་བཞོད་ཀྱང་འདྲའོ། །གཉིས་
 པ་སྤྱིད་ཀྱང་ཚུད་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའམ། མཉན་
 བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་སྤྱིད་
 བས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲིས་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། རི་བོང་རྩས་སུ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 སྤྱིད་ཀྱང་གཉིས་འདོད་དང་མ་འབྲེལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནས་མ་གྲུབ་

པ་ནི། སྐྱེའོས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། སྐྱེའོས་
 ཙན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེའིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། སྐྱེའོས་
 ཙན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི།
 སྐྱར་གྱི་ཚུད་གཞིར་མ་གྲུབ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་
 རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཙན་གྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཙན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 རིགས་སྟེ་ཆོས་ཙན་དུ་བཞག་པ་དང་། ཆོགས་སྟེ་ཆོས་ཙན་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཤིང་ཆོས་ཙན། རེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉལ་
 བའི་དོན་ལོ་མ་འཁུམས་པ་ལ་བྱེད་ན་ཆོས་ཙན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་འཇམ། གཉིད་ལོག་
 པ་ལ་བྱེད་ན་རྟགས་ཀྱི་དོ་པོ་མ་གྲུབ་པ་འཇམ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིར་ཁྱོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་
 ཉིད་དོ། །ཡང་སྐྱེའོས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན།
 ཚུལ་བྱུང་དེ་སྤྱི་ཕྱེ་བྱག་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེལ་གྲུབ་ཀྱང་། རྒྱ་སྐྱེད་དང་། རྒྱང་
 སྐྱེ་ལོགས་ལ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཆོས་ཙན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། འདི་སྟོན་ཙན་
 མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེལ་ཉལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཐེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་
 ཁྱོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཡིན་པས་ཆོས་ཙན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྟོན་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
 ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ཁྱོལ་བའི་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པས་ཆོས་
 ཙན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་མ་ཡིན་ཞེས་པར་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་
 གསུམ་ཆོས་ཙན། གཏར་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འདིས་གཏར་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཚུལ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་
 ཡང་སྟོན་ཙན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཁྱོལ་བས་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ཆོགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་འདོད་ཀྱི། རེ་རེ་བ་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པས། རེ་རེ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་མ་
 ཡིན་པར་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་རིགས་སྟེ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཆོགས་སྟེ་རྟགས་
 སུ་བྱས་པའི་ཆོ་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པ་ནི། སྐྱེ་ཙན་
 ཆོས་ཙན་དུ་བསྐྱང་ནས་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རྟག་པ་ཆོས་ཙན་དུ་བསྐྱང་

བས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། འདི་སྟོན་ཅན་ནོ། །བྲུབ་པར་མཆུངས་
 པ་ནི། སྐྱེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་སྐྱེའི་བྱས་པ་གྲུབ། སྐྱེ་མ་ཡིན་
 གྱི་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱས་ཅམ་གྲུབ་པས་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་ཕྱོལ་བྱུང་གྲུབ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོལ་བྱུང་ཅམ་གྲུབ་པས་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱར་གྱི་དེ་ཉིད་གྱི་གཞུང་འཇུགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་སྟེ་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་ཆོ་མཆུངས་
 པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་གས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་ན། ཡ་གྲུལ་རྟོག་བྲལ་གྲུབ་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བ་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་
 ཆོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན། ཆོགས་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་འདི་ཅམ་
 གྱིས་རྟགས་སུ་མཆོན་ནས་པ་བཀོད་པ་ན། རྟགས་དེ་ཆོགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་
 རྒྱུང་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཆོགས་པའི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་མཆུངས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་
 མིན་ནི་མི་མཆུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོང་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
 པ་དང་། རྟགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། ཤ་ཟའི་བུས་པ་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། རོར་བུའམ་སྟོན་མེར་མ་དེས་
 པ་ན་རོར་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟགས་ཆོས་གང་བཀོད་ཀྱང་འབྲེལ། གཉིས་
 པ་ལ་འང་དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། བུས་པ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། དུ་བ་དང་སྤངས་
 པ་གང་རུང་མ་དེས་པའི་ཆོ། སྟེ་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
 པ་ནི། སྟོན་གྱི་དགོ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། དེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། དེ་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ན་ཆོས་ཅན། མ་བྱ་
 ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྐྱེ་བྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཆོལ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་
 གྲུབ་པ་ལ། སྐྱར་རྟོལ་དང་། ཕྱིར་རྟོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྲངས་
 ཅན་པས་སྟོང་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་གིང་ཆོས་ཅན། སེམས་

ལུན་ཡིན་ཏེ། ལུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་འཆི་བའི་དོན་ཚེ་
 དང་སྟོན་འདོར་བ་ལ་བྱེད་ན་ཉགས་ཀྱི་རོ་བོ་མ་གྲུབ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱིར་ཚོལ་སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །མདོར་ན་ཉགས་སུ་དགོད་བྱའི་དོན་ཅོད་གཞིའི་སྤྱི་ཚོལ་ཕྱིར་
 ཚོལ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟོགས་ཆོས་གྲུབ་
 རྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས། རྟེ་བྲག་པའི་རོང་། འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་ཕན་ཆོས་ཅན།
 མི་ཉག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་ཕན་ལ་ལུས་ཅན་
 ཀྱི་སྒྲ་དེ་མིང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 ལུས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྟོག་བྱ་ཅན་གྲུབ་པས་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཉགས་ཀྱི་
 དོན་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་གྲུབ་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་
 གངས་ཅན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་རོང་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ལྟ་
 ལུའོ། །མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱེ་བའི་
 དུག །སྟོང་ར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཕྱེ་བའི་དུག་སྟེ། བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྒྱམས་ནི་ཉགས་ཀྱི་རོ་བོ་མ་
 གྲུབ་པར་འདུས། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྒྱམས་ནི་ཆོས་ཅན་ནམ་ཉགས་
 ཀྱི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་
 སོའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཉགས་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་བྱུང་བའི་ཚུལ་
 རྣམས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་པའི་རྟོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཆོགས། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ། དཔེ་དང་ཅོད་གཞིར་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས། གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་
 ཐུན་མོང་བའི་གཏན་ཆོགས། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་
 དོན་གང་ལ་བྱེད། རྟོག་པ་གཞན་ལ་བྱེད་དམ། རྩས་གཞན་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉན་
 བྱ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་བསྐྱུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་
 སྒྲ་ལས་ཕྱོག་པ་གཞན་རྩ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བྱས་སྟོང་དེ་སྟངས་

གིས་སྟོང་པ་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་པར་བསྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ལས་རྫས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀའི་
 དོན་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ཤེས་འདོད་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གང་རུང་ལ་ངེས་པར་རྟུས་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། མི་རྟུས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་ཐ་དད་ལ་དཔེ་དང་རྩྱུང་གཞིར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། རོ་
 བོ་གཅིག་ལ་འདར་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་རྩྱུང་གཞིར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། མེ་དང་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ན་ལ་དང་། སྐྱ་རྩྱུང་གཞི་དང་། ཆང་བང་དང་
 ཐུམ་པ་དཔེར་འཇུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐ་སྐད་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱིས་འཇུར་བ་དང་།
 སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གིས་འཇུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུམ་ལྟོག་ཚོས་ཅན། གཞན་
 སེལ་གྱི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་སྟེ། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
 རྟག་པའི་ལྟོག་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་ཚོས་
 ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 དངོས་མེད་གྱི་ཤེས་བྱ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀལ་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྩྱུང་གཞི་དང་དཔེར་
 རུང་ན་མཉན་བྱའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱ་ཙམ་རྩྱུང་གཞི་དང་། ར་སྐྱ་དཔེར་
 རུང་བར་མཆུངས་སོ་ཞེན། མི་མཆུངས་ཏེ། དངོས་མེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྟོང་དུ་སྐར་གྱི་ཁྱབ་
 འབྲེལ་ངེས་ནས་ཤེས་བྱ་ཙམ་གྱི་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ར་སྐྱའི་སྟོང་དུ་མཉན་བྱ་ལ་
 མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ནས་སྐྱ་ཙམ་གྱི་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཙམ་
 འཛིན་པའི་ཆད་མས་གཅིག་དང་དྲུ་བྲལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཆད་མས་མཉན་བྱ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱའི་བྲས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ར་སྐྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་དཔེར་འཇུར་བའོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་
 པ་ནི། མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རིག་པའི་རོ་བོར་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མདོན་སུམ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། མདོན་སུམ་རྩྱུང་གཞི་
 དང་། རང་རིག་དཔེར་འཇུར་བའོ། །མདོར་ན་གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱོན་སྤྱོད་ཐུབ་མ་གྲུབ་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྫས་དང་ལྟོག་པ་འཕམ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
 བྱ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། གང་སྟོང་བསྐྱབ་སྐྱ་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དཀའ་བ་རྩྱུང་གཞིར་འཇུར་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
 དེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་པའི་མ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་དེས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་ཚོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་
 རུང་ལ་མ་མཐོང་བ། དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་
 མཐོང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་བཞི་ནི་དེམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཚས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲེས་བྱ་འདི་ཚས་ཅན། ལྟ་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ། མིག་དང་
 ལྟ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རིག་སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་སྒྲ་ཚས་ཅན། མི་
 རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་དང་། བས་མ་ཁའ་ཚས་ཅན། རྟག་
 སྟེ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་
 ཉིད་ནི། མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་ཚོལ་བས་མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་མཐོང་བ། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་དང་། ལྟ་
 ལྟ་བྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་ཚོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ། དབྱེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མཐོང་བ། མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཁྱབ་བྱེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
 མཐོང་བ་རྣམས་དེམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཚས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་དང་། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཚུལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ།
 མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྟག་སྟེ། རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་ཐུན་རྟག་
 པ་དང་། རིག་བྱ་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་པའི་ཚོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་མཐོང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མ་མཐོང་བ། དབྱེ་ན། ཡང་དག་ལྟག་ལྟ་
 དང་། འགལ་བ་ལྟག་ལྟ་བྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལྟ་

ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སྤྲོད་པའི་ཚོལ་བས་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །དེ་ན།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་
གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ལུ་པ་རྩལ་པོ་ཚོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་ལུ་འདི་ཚོས་ཅན། རྩེ་བསངས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཕྱིན་
གྱི་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་འགལ་བར་མ་ངེས་པའི་ཚོལ་བའི་རྩེ་ཚོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །གང་
ལ་རྟགས་སུ་སྤྲོད་པའི་ཚོལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །དེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མེད་
ཀྱང་མི་འགལ་བ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྩེ་གྱི་གསུམ་པོ་དེའི་
བསྐྱེད་ཚེས་ལྟོག་པའོ། །ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱི་ལ་ལྷག་ལྷན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། བསྐྱེད་ལུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ན་ལྷག་ལྷན་དུ་འཛོག་ལ། སྐབས་འདིའི་ལྷག་
ལས་ནི་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ན་ལྷག་ལྷན་དུ་འཛོག་གོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དེ་བུ་བཀའི་སྟེ། དང་པོ་
ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །གང་ལ་རྟགས་སུ་སྤྲོད་པའི་ཚོལ་བས་བྱུང་
པའི་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་དེ་བུ་དང་། བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་བུ་དང་། དེ་བུ་བཀའ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དེ་བུ་དང་། སྦྱར་བ་ལ་ལྷོས་ནས་གསུམ་དུ་དེ་བུ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་བ་དང་། འབྲས་ལུ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་
གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐར་བཏག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་
ལ་བརྟེན་པས། དེའི་འགལ་བ་ཡང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་འགལ་བར་འདུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་འགལ་བ་ནི། རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་དང་། འབྲས་ལུ་འགལ་བ་ནི། དུང་རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཚུལ་བྱུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་འབྲས་ལུ་འགལ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་
སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བརྗོད་རྟགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། འབྲས་ལུ་

འགལ་བར་སོང་ཚུལ་ནི། ཏུང་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྐྱ་རྟག་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། ཚུལ་བྱུང་མ་འབྲུལ་བའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 བློ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོན་ནས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ན། དེ་དག་བསྐྱོག་པའི་འགལ་
 རྟགས་ཀྱང་གསུམ་དུ་འབྱུང་ཏེ། སྒྲུང་གི་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན། སྒྲུང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུང་རུང་གི་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ། དགག་གཞག་
 སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མཆོག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས། སྟོབ་དཔོན་
 གིས། དེ་ནི་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སམ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་སམ། དེའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་སྟོན་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་
 བས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས། ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་
 རྟགས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། དུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 དང་། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་དང་། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ།
 འདུས་གིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་
 ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་གིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་
 འདོད་དོ། །དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་ལ།
 ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ན་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་བརྗོད་གཞན་གསུམ་
 པོ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཆོས་དང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགལ་བ་བརྗོད་
 ཚུལ་ལ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། ལ་ལ་དངོས་སུ་འགལ་བར་བརྗོད་པ་
 བློ། མི་རྟག་པའི་སྐྱ་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་བུས་པ་བཞོད་ན་དངོས་སུ་འགོག་
 པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འབྱུང་རོ། །ལ་ལ་བརྗོད་པའི་བྲགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་རྟག་པ་
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་བྲགས་ཀྱིས་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འབྱུང་རོ། །ལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་

བྱ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་འདུས་བསགས་བཞོད་ན། ཚེས་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་
 ཟུ་འགྱུར་རོ། །ལ་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་འདུས་བསགས་བཞོད་
 བ། ཚེས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ཟུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གྲང་དགག་
 བྱའི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ནི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། བྱེད་པ་ཚུང་བྱིར་བཏང་
 སྟོམས་མཛད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་
 འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བྲངས་ཅན་པས། མིག་སོགས་ཚེས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚེས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་ལྟོག་པ་བསྐྱབས་པས་ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ཞེས་པ་སྤྲུལ་གཉིས་ལས་
 གཞན་གསུམ་པ་ཞིག་ཅི་བྱིར་མི་འདོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ཞེ་བས་
 འདོད་པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱང་བྱང་པར་མེད་པས་སྤར་གྱི་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གྱི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་
 གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་
 བཞོད་ཚོད་ལ་བཞིར་བྲངས་ངེས་ཏེ། རྟགས་བྱོགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤར་། གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་
 བསྐྱབ་པར་ངེས་པ། འགོག་པར་ངེས་པ། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཡང་དག གཉིས་པ་ནི། འགལ་བ། གསུམ་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཞོད་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཡང་བཞི་
 ཡོད་དེ། མ་གྲུབ་པས་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་རུས། མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ།
 འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ། ཡང་དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུས། བྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། ཁྱི་འདོད་
 འདོད་པའི་ངེས་སྐྱབ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་རྟགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ནི། རིགས་གཏེར་ལས། སྐབས་འདིར་བཤད་གྲང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རོ་སྟུམ་པ་དང་།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་གཞན་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤེལ་བ་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་མདོ་དང་རྣམ་འབྲེལ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་བག་དང་།
གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྟོགས་ཚུལ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་མིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་
ཀྱང་། འདིར་རིགས་གཏེར་ལས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་
བསྐྱུན་ནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ། རྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་འགོད་པ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་པ། རྟོགས་
ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་
དང་། རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་ཡུལ་དང་། རྟོགས་ཅན་དང་། རྟོགས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་ཏེ། རྟོགས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའོ། །དེ་
ཡང་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་བཞི་པོ་རིགས་སྟོན་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་
པར་འདུས་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལ་མ་བསལ་བ་ཆད་མ་ཆད་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུབ་
དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཙད་
ལ་སྟེས་ཏེ་ལྟར་བསྟན་པ། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྟེས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། དེ་དག་ལ་ཚུད་
པ་སྟོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རོ་བོ་ཁོན་བསྟན་བྱ་བ། །བདག་
ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་ཚུལ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་
དང་རྣམ་བཙད་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོའི་དོན་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བ་
ན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་བྱེད་རུང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པ་བྱེད་རུང་ནི། ཆད་
མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་ཟིན་པ་ད་ལྟར་ཚིག་བརྗོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་
བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་དེ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྣམ་བཙད་ནི། དམ་
བཙས་ཅམ་ཉིད་ན་ཐ་སྟོད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཟིན་གཙོད་པ་སྟེ། ཐ་སྟོད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་ཆད་
མས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་སྟོའི་ཐ་སྟོད་བཙད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དོན་དམ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་ནི་མི་གཙོད་དེ། ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སུམ་
དེས་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་དོན་ནི་བག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཞེ་

བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཅད་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ཤོལ་བས་མ་བརྟེན་ཅིང་།
 བྱིར་སྟོལ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས། མིག་སོགས་ཆོས་
 ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་བྱིར་ མལ་
 ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བརྟེན་པ་ན་གཞན་དོན་གྱི་མིང་གི་བཏགས་ནས་བདག་ཤེས་
 རིག་གི་སྒྲིམ་བུའི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་
 བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་གཙོད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་བདག་དོན་བྱེད་པ་དཔེ་ལ་རྗེས་
 འགྲོ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིམ་ཅན་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་
 གྱིས། བདག་གཞན་ཅེན་དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་དེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 བ་ལ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིམ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུང་འཕེན་པས་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་
 བར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་
 གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་ལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ཅིག་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་
 ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་བུའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་ཡིན་ཅིང་དེ་དཔེ་ཅིག་པ་
 ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ ཞེས་བྱ་བའང་བསལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆོགས་པའི་སྒྲིམ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་
 དང་རྗེས་འགྲོ་གཉིས་ཀ་མེད། གང་རུང་གི་སྒྲིམ་འགོད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོལ་བས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྟོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་
 ཅོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཅད་ནི། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པར་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་གནོད་ན་འང་གཏན་ཆོགས་དང་དམ་བཅའི་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པའི་
 ཏགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཏག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་བསྟན་བཅོས་ནས་སྒྲིམ་མ་ཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བས་གཏན་ཆོགས་དང་དམ་བཅའི་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་གཙོད་དོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲིམ་ཏག་པ་དངོས་སྟོབས་
 ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོ་ལུང་དོན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་
 ལུང་དོན་ལ་ཐར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་པར་འཕོ་བ་ན་རིགས་པ་དང་
 མི་འགལ་བའི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་ནའི་དོན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཅེས་པའོ། །དེའི་རྣམ་བཙད་ནི། བསྟན་
 བྱའི་སྐྱ་དུས་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་ལ། འདི་ནི་བྱས་བའི་སྐྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། རང་ཉིད་
 དང་འདོད་པ་གཉིས་དེའི་བྱང་པར་ཡིན་པས་གཙོ་བོའི་ཞར་ལ་གཉིས་བོ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
 ལ་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་དཔེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་། བྱབ་ཆེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་
 དམ་བཙར་འགྱུར་བ་བཙད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀ་ཏའི་སྐྱ་ད་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པས་
 འདོད་པའི་སྐྱ་ད་ལྟར་བ་ལ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་བྱབ་ཆེས་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། ཟ࿃གས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་འཆད་པའི་སྐྱ་བས་འདིར། འདོད་པའི་བྱངས་ཨེལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཀྱན་བཏུས་སུ་ནིལ་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་བྱ་གཙོད་མི་རྣམས་དེགས་སྒྲོབ་ནིལ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་
 དེ་གཙོད་རྣམས་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོག་ལྡི་གོ་དེམ་ལ་ཀྱན་བཏུས་སུ་འདོད་པ་ལས། བདག་
 ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲོས་པ་ནི་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད། ཅེས་འདོད་པ་བོ་བདག་ཉིད་དང་སྐྱར་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་བསྐྱོག་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། འདོད་པའི་
 དོན་ཞེ་འདོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་ན་ཆོལ་བས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ཆོལ་བས་ཞེ་འདོད་ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་འཕྲོས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུང་ལུགས་འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་རང་འགྲེལ་
 ལས། ཡང་ན་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་ཆོག་སྟེད་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་སེལ་བའི་སྒྲོའི་ལུལ་དུ་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
 འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་ལ་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པས་རང་ངོས་ནས་
 རྣམ་པ་གཏད་པས་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་མི་དགོས་ལ། དེ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་
 ཆར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་
 ཟུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་ན་ཞེས་པ་འདམ་ག་ཅན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པས། ཟ࿃གས་ཆོག་
 བསྐྱབ་བདག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བདག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་
 འདོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་བདག་གི་སྐྱོ་

ནས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ཁོ་ན་ལ་འབྲལ་གོ། རིགས་གཏེར་རང་འགེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་
ཡིན་པས་བསྟན་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་ཅེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བྱིད་བསྐྱབ་བྱ་ཁ་ཐོག་ཏུ་འབྱིན་པར་
འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་བསལ་བ་བཞི་མ་ཞུགས་པ་ཅིག་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་དགོངས་ཏེ། རྣམ་
ངེས་ལས། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པས་ཞེས་སོ། །མ་བསལ་པའི་དོན་ནི་བསལ་བ་བཞི་མ་ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅད་ནི་
བསལ་བ་བའི་ཞུགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་གཙོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། རིགས་སྒྲོལ་ བསྐྱབ་
བྱར་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
བསྐྱབ་བྱ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་སྒྲོལ་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་འགལ་པའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་འགེལ་
ལས། རོ་བོ་ཚིག་སྟངས་དང་གཉིད་འདོད། ཚིག་གིས་དེ་ཡིས་མཚན་ཉིད་བཞི། ཞེས་
མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཟུར་དང་པོ་བཞི་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་
ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། ཅེས་རིགས་སྒྲོལ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་པར་འདུས་ལ།
དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཞེས་པ་ནི། ཁས་
སྐྱངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
གིས་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་འབྱུང་རོ། །ཡང་རང་འགེལ་ལས། རིགས་སྒྲོལ་ལུང་བྱངས་པའི་
ཚོ་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྤང་ཞིང་། རྣམ་གཅད་ལ་ལྟོས་ནས་
ལ། ཡོངས་གཙོད་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེས་ལྟར་ན། མདོའི་
ལྟ་ཆར་ཡང་རིགས་སྒྲོལ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པར་སྤང་སྟེ། རང་འགེལ་
ཉིད་ལས། མ་བསལ་བ་ནི་བསལ་བ་བཞི་མ་ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཙོད་ནི་བསལ་བ་
བཞི་ཞུགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་གཙོད་པའོ། ཞེས་དང་། འོན་

།ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་རུ་བའི་ཚོགས་དོན་རྟོགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བརྟེན་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོགས་སུ་བཀར་
 བའི་མ་བསལ་བ་རིགས་སྒྲིའི་དོགས་གཅོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་བདག་
 ཉིད་ཆོག་ལྟ་དེ་བའི་སྒྲ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་མཚན་ཉིད་ལྷ་ཆར་གྱི་མ་ཁུང་ཁུང་
 ཆེས་སེལ་ཚུལ་སྒྲོས་ནས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། ཅས་པས་རུང་བ་དོན་
 གྱིས་ཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་ལྷ་ཆར་ཡང་རིགས་སྒྲིའི་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ཏེ།
 རིགས་མི་མཐུན་ཆད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི། ཆད་མས་གཞོད་པས་རུང་བའི་དོན་མ་ཆར་ཞིང་།
 གཞན་བཞི་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤང་བའི་དོན་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་རྟེན་མ་གསུམ་
 གྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་སུ་རུང་བ་དེ་ཡང་ཆད་མས་མ་བསལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཁས་
 སྤངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། སྤར་གྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་པ་དང་
 ཤིན་ཏུ་འབྱོར་རོ། །ནམ་དཔྱོད་དང་སྐལ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་དགའ་སྟོན་མཛོད་
 ཅིག །གང་རུང་གཅིག་མ་ཆར་ན་མ་ཐོབ་ཉེན་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མ་ཁུང་པ་སྤོང་བ་ནི།
 རང་དོན་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མ་ཁུང་སྟེ། ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
 མེད་དེ། དེའི་ཆེད་དོས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་སྟོ་བུར་བ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའང་
 སྟོ་བུར་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤུགས་ལ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁུང་ཆེས་པ་
 སྤོང་བ་ནི། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁུང་ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་གམ་མི་
 རྟག་བྱིས་པ་ན་ལ་མེད་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའང་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 ན་དེ་ཆར་གཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་མོད་གྱི་ཆ་གཞན་གྱི་སྟོན་ཆར་གཅད་པ་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ལ་མཚུངས་
 པ་སྤོང་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཁས་སྤངས་པ་དགོས་པ་ལྟར་རྟགས་ལ་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་ཅི་སྟེ་
 མི་དགོས་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་
 གྲུབ་ན་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ནི་དཔོན་མས་ཤུགས་གྱིས་ཁས་སྤངས་
 བས་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་བསྟོན་བསྐྱབ་བྱའམ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་མདོ་ལྟར་ན་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚུལ་ལྟར་ཞིང་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ། རིགས་སྒོ་
 ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་སུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་རང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སྒར་སྐོལ་གྱིས་ཕྱིར་སྐོལ་
 གྱི་ངོར་བསྐྱབ་བྱར་མ་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ཅས་དང་། བཟུང་བ་གང་ཞིག་ཅས་པའི་མཁུག་ཏུ་
 གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་འགོད་དོ། །གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟག་སོ་སོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་
 རྟག་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་རིགས་མི་མཐུན་རྒྱུད་པ་སེལ་བའམ། རྣམ་
 གཅད་ལ་ལྟོས་པའམ། ཡོངས་གཙོད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་
 གཞི་དོས་བཟུང་བ་ནི། འོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རང་མཚན་གྱི་ཚོགས་
 དོན་ནམ་བཟགས་པའི་ཚོགས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཟགས་པའི་ཚོགས་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་དོན་རྒྱུད་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་རང་མཚན་གོ་བ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པའི་
 ཚོགས་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ཅ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རྒྱ་དོན་ལ། རང་མཚན་དུ་འབྱུལ་བའི་ཚོགས་དོན་ཉིད་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་རང་མཚན་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་དངོས་སུ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཅས་
 བརྗོད་པའི་ཆེ་སྒྲ་དེ་ཡང་རྒྱ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་
 རྒྱ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེ་ན་སྒྲའི་རྒྱ་དོན་དང་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་
 དོན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅས་པའམ། རྒྱ་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱི་
 ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅས་པ་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་གནས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིས་མཚན་ནས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བྱམ་པ་བརྗོད་ཅས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་
 རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡང་། རྒྱ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་ཡང་ན་དངོས་
 གྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་སྟུང་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་
 སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བསྐྱ། རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་

བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་དངོས་སུ་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགལ་བ་བྱུང་བའོ། །དེའང་དཔེར་མཚོན་ན་སྐྱེ་
 ཏྲག་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཆང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུའ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་
 ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་སེལ་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་
 རྟོགས་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བྱུང་སྟེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་དེ་ཁྱོད་དང་དངོས་
 འགལ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་
 ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གོ་བར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཆད་མས་བསལ་བ་གཞི་མ་བྱུང་བས། མཚན་མཚོན་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྐྱ་བཞི། མེད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་གཤམ་པར་ཟད་དེ།
 དངོས་པོར་བྱུང་བའི་ཚས་རྣམས་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་སྐྱ་དོན་ལ་བྱེད་པ་ལྟར། དངོས་མེད་རྣམས་
 ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་སྐྱ་དོན་ལ་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི། བསལ་བའི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རིགས་སྟོར་ལྡར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། ཀུན་བདུས་སུ་བཞིར་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པ་
 དེའི་དགོངས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཁས་སྐྱེས་པ་དང་། རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྟེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཤད་ན་བསལ་བ་ལ་བཞིར་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་ཏྲགས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཁས་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་
 སྟོབས་བྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་། རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུར་བསྐྱ་ན་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། ཁས་སྐྱེས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་།
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི།
 ཁས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་བཏགས་ནས་དེའི་བསལ་བ་
 ཡང་ཁས་སྐྱེས་ཀྱི་བསལ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི། རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་
 ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བཞིན་དུ། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ལ་ཡང་དབྱེར་རུང་བས་དུག་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ་སྐྱ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྐྱ་བ་གཉིས་སྤང་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྐྱེས་པས་བསལ་བ་
 དང་། སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་བརྗོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་དང་། བྲགས་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་གཉིས་

སྤང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་སེལ་བ་ནི་ཚིག་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སེལ་བ་ཡིན་ཅིང་བརྟེན་རུང་མངོན་སུམ་
རྗེས་སེལ་གྱི་ཁྱད་པར། གྲགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའང་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་
བཤད་པ། ཚས་གྱི་བྱེད་པར་མཉམས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་མདོར། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་
རང་རྟེན་ལའོ། ཞེས་པ་ཕྱ་འགྲེལ་གྱིས་བསལ་བ་བཞི་གསུངས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་།
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པའི་བསལ་བའོ། དང་པོ་
མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་དངོས་སུ་སེལ་རུས་གྱི་
འགལ་བ་ཕྱིང་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་
ཞེན་དོན་དེ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྤྲུལ་མ་ལ་དཔག་སྟེ་གེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མངོན་སུམ་ལེའུར་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཞན་དོན་ལེའུར་
མདོའི་དོན་དང་མཉམ་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་དོ། གཉིས་
པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་དངོས་སུ་
སེལ་རུས་གྱི་འགལ་བ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་རང་དོན་ལེའུར་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཞན་དོན་ལེའུར་མ་
གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རྟེན་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱམ་མོང་
བ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་གྱི་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་
ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་དངོས་སུ་སེལ་རུས་
གྱི་འགལ་བ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའོ། གཉིས་པ་ལ་རིགས་སྒྲིལ་གསུངས་པ་ལྟར།
ཁས་སྐྱངས་གྱི་བསལ་བ་དང་། རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཀར་
ཚས་སྤྱད་པ་ལས། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པ་ན་དེའི་ཞེན་དོན་ལྟ་བུ་
དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཅས་དམ་བཅས་པ་
ན་དེའི་ཞེན་དོན་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་སྐྱངས་དང་རང་ཚིག་གི་བྱེད་པར།
དེ་འགལ་ན་དམ་བཅས་འཛིག་པ། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་སྤྲུལ་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའོ། དང་པོ་

ལ་སྒྲ་རབས་པ་དག །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རང་གི་དག་དང་འགལ་
 བ་ཞེས་ཟེར་མོད། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན་འདི་དག་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད། ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་སོ་སོར་བརྟེན་ཅི་ན། དག་གི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་འགྱུར་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ནི་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། །ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་ནི་
 རྒྱུར་དམ་བཅས་པ་དང་། བྱིས་བརྟེན་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མར་དམ་
 བཅས་ནས་བྱིས་མོ་གཤམ་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་སྒྲར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དང་འགལ་བས་མོ་གཤམ་ཡིན་
 པ་ཁས་སྤངས་གྱི་བསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ནི། དམ་བཅས་པའི་
 དོན་དེ་ཉིད་ལས་དཔག་ན་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པའི་
 ཆོ་སྒྲིར་གཞལ་བྱ་བ་དེན་པ་བཀག་ནས། བྱེ་བྲག་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱར་གྱུར་པའི་གཞལ་
 བྱ་ཁས་ལེན་པས་སྒྲ་མ་དང་འགལ་བས་གཞལ་བྱ་བྱི་མ་རང་ཚིག་གི་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།
 །འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ཀྱན་བཀྲས་སུ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དཔེ་
 གཅིག་གསུངས་ལ། རིགས་སྒྲོར་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་དཔེར་བརྟེན་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་
 དོན། རྣམ་ངེས་ལས། ཆོས་ནི་ཆོ་འཕྲིས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་
 པ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རང་ཚིག་དངོས་ལྷགས་འགལ་བའམ། ཁས་སྤངས་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་ལྟ་བུ་གཞི་
 གཅིག་ལ་བསྟུན་ན་ཅི་རུ་པའི་ཞོ་ལྟར་རང་གི་རང་གིས་འདོད་པ་འཛིག་པ་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དེས་ན་བརྟེན་པ་སྟོན་ཅན་གྱིས། རྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡམ་པ་བསྟེད། ཅིས་ཏེ།
 ཆོག་སྟོན་ཅན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་པའོ། །བཞི་པ་
 བྲགས་པའི་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་དེ་
 དངོས་སུ་སེལ་རྒྱས་གྱི་འགལ་བ་བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་
 བཞེན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བྱ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ཅི། དོན་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་བརྟེན་རུང་དུ་བྱུབ་སྟེ། བརྟེན་པ་དག་སྒྲ་དོན་
 ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ནི་བརྟེན་བྱ་རྟོན་བྱེད་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་ཅིང་།
 སྒྲ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་
 པའི་བྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོའི་ཚིག་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་

དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་མེད་ལ་
 གླ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 གཤམ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དང་པོ་དང་། གཉིས་
 པ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བཏགས་
 པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་འཐད་པ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྟེན་པ་ནི།
 བརྟེན་པ་དགག་ན་མེ། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བརྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་བས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 གང་བཞག་པའི་ཆོས་དེ་ལའང་ལྷ་བའི་སྐྱེས་བརྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ཡོད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་འགོ་མེད་ན། རྟགས་པལ་བ་དེ་ལས་གཞན་གང་བཞོད་ཀྱང་རྗེས་འགོ་
 མེད་པའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་ཅི་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ་དཔེར་བརྟེན་པའི་འབྲས་
 བུའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་འགལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བརྟེན་དུ་རུང་བས་བྱུང་བའོ། །དེས་ན་ལུང་ཆོག་དུ་
 མ་བྱ་དང་པོའི་དོན་བརྟེན་པའི་རྟགས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་
 འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་རུང་གི་གྲགས་པ་
 དང་། གླ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཡུལ་ལུགས་
 ཀྱི་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་འདོད་ཀྱུལ་པའི་སྐྱེས་བརྟེན་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་རུང་གི་གྲགས་པ་
 ཞེས་བརྟེན་མཛད་དེ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྟེས་པ་ཡིས། ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྐྱེས་ཡིས་བརྟེན་དེ། ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །བརྟེན་རུང་དེས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་གང་ཡིན་
 ཡང་རུང་སྐར་བརྟེན་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་། བྱམ་མོང་དུ་གྲགས་སམ་མ་གྲགས་ཀྱང་རུང་
 སྟེ། སྐྱེས་བརྟེན་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་བརྟེན་རུང་བསྐྱེབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བྱམ་མོང་
 བར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རུང་བ་ཙམ་བྱུང་མེད་ཀྱི། སྐར་ལྷ་བར་མ་གྲགས་པ་བུམ་པ་
 སོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ལ་ལྷོས་ནས་གྲགས་པ་མིང་འདོགས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་
 ལ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། འཛོད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ལ་འཛོད་པ་དང་བུར་དུ་རུང་བ་ལ་བུར་བ་

ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་གྲགས་རུང་ལ་གྲགས་པའི་བརྗོད་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་སྐྱེལ་སྤངས་པའི་གྲགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེལ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ངོས་བརྒྱུད་
 བ་ནི། རྩེད་གྱི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲར་ཡང་སྐྱེལ་སྤངས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་
 དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱེས་བརྗོད་རུང་ཙམ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་མོད་གྱི།
 བརྗོད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བརྗོད་པའི་ཡང་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ན། གྲགས་པ་འདར་
 གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེལ་སྤངས་པ་ལ་སྐྱེལ་སྤངས་པའི་གྲགས་པ་སྤངས་པས་
 མོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི། རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་གི་
 ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་སྤྲོད་པས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་བརྗོད་མི་རུང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཅེས་
 བཤོ། །གཉིས་པ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་
 པ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བརྒྱབ་པ་ནི། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བརྗོད་པའི་བརྒྱབ་བྱ་རི་པོར་ཅན་ལྷ་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་དུ་
 མི་རུང་བ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་སྟོན་ལ། དེས་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཡང་སྟོན་ཏེ། བརྗོད་མི་རུང་སྐྱེལ་དོན་ཡིན་པས་དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པོད་དག་བརྗོད་རུང་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 དཔག་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་ནོར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཆོ། ཡུང་
 དེ་བརྗོད་པའི་གཏན་ཆོག་ལོག་ཏུ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་
 གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཏགས་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་བཤད་ཚུལ་དང་པོའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་རང་སྤྲེའི་བཤད་
 ཚུལ་མི་འཐད་པ་ནི། མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡུང་དེ་རི་པོར་ཅན་ལྷ་
 པའི་སྐྱེས་བརྗོད་རུང་ཁོ་ན་ལ་དཔེ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་
 བཤོ། །དེ་ལ་དཔེ་མེད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ད་ཉིག་གིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱེད་པ་ནི། སྟོབ་སྟོབ་ལས། ག་
 ཡུང་དང་། བརྗོད་ལེན་ལས་དཔུལ་ཚུལ་མོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེལ་འཇུག་པ་མཐོང་བས།
 ལྷ་ལྷ་ཐུན་མོང་པར་གྲུབ་པ་ཐུན་མོང་པའི་སྐྱེལ་གཅིག་ལ་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་གཞན་
 ལ་འདར་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ནི། དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་ཏེ། དེས་ན་ཁྱུ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་

འོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་དུ་རུང་པ་འགོག་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་མི་འགལ་ཡང་འདོད་ཀྱིས་པའི་སྒྲ་
 འོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་འགོག་པ་ནི། གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །
 མདོར་ན་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་བརྟུན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་
 ཅས་དང་། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་ཅས་སྟོན་ཏེ། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ། །འདི་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་ཉོགས་པ་གངས་ཅན་
 འདིར་གཞན་མི་སྒྲུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
 གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བརྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རབས་པ་ཁ་
 ཅིག །གྲགས་པ་ལ་བརྟུན་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་རུང་དང་། ཞན་པའི་བརྟུན་རུང་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་
 རུང་དོན་སྒྲི་དང་། ཞན་པའི་བརྟུན་རུང་དངོས་པོར་བྱས་ཏེ། མདོའི་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་
 ཞན་པའི་བརྟུན་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་། བྱི་མས་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་རུང་གི་གྲགས་པ་གཉིས་
 འཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཆད་པའི་ཆོ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི། འཇུག་
 པའི་ཆོ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་ཅིང་། ཉུགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ཉོགས་པ་ཡང་འཇུག་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མས་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་མེད་ཕྱིར་མི་
 ཞེགས་པའམ། །ཡང་ན་དེ་ལ་འགལ་བྱ་མེད། །དེས་ན་དེས་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །ཕྱི་མ་
 གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལས། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གྲགས་པ་
 ཡི། །བསལ་བ་མཁས་པའི་དགོངས་པ་འགྲུབ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲུང་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་བྱའི་
 མདོ་འགོད། མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། མདོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས། ཅ་འགྲེལ་གྱི་མཇུག་
 ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། རྩོགས་འདིས་ནི་རྩོགས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་
 བར་བྱེད་པའང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྒང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་

ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇུས་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་ཇུས་དག་ཇུས་དང་ཇུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དག་
དང་དག་གི་བདག་ཉིད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
གལ་ཏེ་དག་དང་བརྟུན་པ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་རང་
གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེལ་བ་དེ་
ལྟར་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་ལུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་དོན་བཟུང་བ་དང་།
དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་དུ་རུང་ཞིང་སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་བས་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་
དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་
ཇུས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟིང་ལྟག་པོ་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་བྱུང་དུ་འགྱོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱ་དང་གསུམ་མོ། །དེས་
ན་རང་འདོད་པའི་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇུས་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས་ཡན་ལག་
ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་
ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཇུས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའི་ཚུལ་རུང་ཟད་མི་
འདྲ་བ་གསུམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བའི་ཡན་
ལག་ཅན་རགས་པ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟིང་ལྟག་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་
གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཡན་ལག་ལས་ཇུས་གཞན་ཡིན་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ནི་སྒྲིབ་སེལ་
འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཇུས་
གཞན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟིང་ལྟག་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་
ནི་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཆོས་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་གནོད་
པ་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་
དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡན་

ལག་ཅན་ལས་རྩལ་གཞན་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྩལ་གཞན་ལ་གཙོ་
 བོར་གཞིང་པ་སྟོན་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ལ་གཞིན་པའི་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་
 ཡན་ལག་ཞེས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 ཡན་ལག་ཅན་ལས་ཞེས་པ་རང་གིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་བཞི་པ་དེ་ཉིད་མ་
 ཡིན་གྱི་རང་རྩིས་བྱེད་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོར་འཛིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་དབང་སློབ་ཡན་ལག་ལ་ལོ་པོ་དེ་ལས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ནི་འདིར་
 རྩལ་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་དེའི་རོ་བོ་སྟེ། དེའི་དོན་
 ལྷོག་ཏུ་བྱེད་བྲག་པས་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་རིགས་པ་སྟེ་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་
 གསུམ་དང་། ཡན་ལག་ལ་རྩལ་གཞན་དང་། རྩལ་གྱི་དོན་ལྷོག་ལ་གཞིན་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་
 ཤེས་ན་གནད་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་
 དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་གྱི་བྱང་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ལ། ཆོས་
 ཅན་རང་གི་རོ་བོ་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་གཞིན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ། རྩལ་དཔག་ །མདོན་སུམ། །ཁས་སྒྲངས། །རང་ཆོག་ །བྲགས་པས་གཞིན་
 ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། །སྒྲང་དམའ་པའི་བྱང་པར་དག་མི་འཛིན་
 པའི་བྱིར་ཞེས་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་འདིར་སྒྲང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས། ཐལ་
 འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལྷིད་མཉམ་གྱི་འཛིམ་རེལ་བཅུ་ཆཅན་གཉིས་
 ལ་བཅུ་ཆཅན་གཅིག་བསྐྱེས་ནས་སྒྲང་ལ་གཞལ། ཅིག་ཤོས་མ་བསྐྱེས་པར་སྒྲང་ལ་གཞལ་པའི་
 ཆོན་བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་གོང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་བསྐྱེས་པར་ཅིག་ཅར་སྒྲང་ལ་བཅལ་པའི་བཅུ་
 ཆཅན་དེ་ལས་ཁྱོད་སྒྲང་མགོ་བྱུང་དུ་དམའ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བསྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་དང་
 དེ་གཉིས་སྒྲང་གྲངས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་ལྷིད་ལྷག་པོ་ཡོད། ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་གོང་དེ་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་ལོག་
 རྟོག་གི་དབལ་བཅོམ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པ་ན་སྒྲང་གྱི་བསྐྱེས་པའི་འཛིམ་གོང་དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་ལྷག་པ་མེད་དེ། དེས་སྦྱང་པའི་འབྲས་བུ་

སྒང་མགོ་བུར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡོན་ཏན་ལྟིང་ལྟག་ཞེགས། དེ་ཞེགས་པས་འབྲས་བུ་བུར་དུ་
 འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་ཞེགས། འབྲེལ་ཡུལ་དེ་གསུམ་
 ཞེགས་པས། འབྲེལ་ཆོས་ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་པ་ཞེགས་ཏེ། དེས་ན་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བའི། །ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་
 སོགས་ལྟག་དང་ལྟག་ལྟིང་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་ལ་མེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱི་སོགས་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། མངོན་
 སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་
 ཅན་ལ་ལྟིང་གི་ཡོན་ཏན་ལྟག་པོ་ཡོད་པས། དེའི་འབྲས་བུ་བུར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པ་
 ཡང་། ཁས་སྒྲངས་ཤིང་འབྲས་བུ་བུར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་ཀྱང་སྒང་ལས་མི་རྟོགས་
 པར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་
 གི་ཡན་ལག་ལས། རྗེས་གཞན་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྒྲིམ་
 ཤིང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཤུགས་ལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་
 འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་མེད་པར་དམ་བཅས་པས། རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་
 བ་ཡིན་ལོ། །ལྷ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་
 ཅེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་མེད་པས་གཞོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆོ། རྩལ་ཕྲན་
 གསུམ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡན་ལག་གསུམ་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་
 ནི་རང་གིས་བརྟུམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མིན་གྱི་རྩལ་ཕྲན་གཉིས་འདུས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་
 པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆོ་ཡང་སྒར་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དང་
 ཁྱད་པར་མེད་དེ་དེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་
 ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྒར་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་
 ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་གནད་གཅིག་སྟེ། སྒར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་པ་རོལ་པོ་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་

ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
 རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ།
 ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འབྱུང་གིས་ལོག་རྟོག་གི་དབལ་བཙམ་ནས་ཤེས་འདོད་
 ཞུགས་པ་ན་དེ་ཆོས་ཙན་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཏུ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྩལ་དཔག་གི་རགས་པ་ཡན་ལག་ཙན་དེ་ཡན་ལག་ཙན་དང་པོ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་
 ཁེགས་པའོ། །འདིར་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་དམ་
 བཙམ་སྒྲུ་མའི་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པས་རྩལ་གཞན་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་རྩལ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཞེ་འདོད་
 གཅིག་ལ་གཞོད་པ་འདྲ་ཡང་དངོས་སུ་གཞོད་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཞོད་ཚུལ་ནི། དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཞོད་པར་བཞག་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལྟག་དང་ལྟག་ཕྱིང་བཞིན། ཞེས་པའི་སྐབས་
 སུ་ཡོན་ཏན་ལྟག་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་འདི་ཡང་མཆོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཁས་
 སྒྲངས་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་ནི། རགས་པ་ཡན་ལག་ཙན་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་དང་དེ་ཡན་
 ལག་ཙན་དང་པོ་ལས་རྩལ་གཞན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་
 བར་ཁས་སྒྲངས་པས་འགལ་བའོ། །བཞི་པ་རང་ཆོག་གིས་གཞོད་ཚུལ་ནི། དངོས་སུ་ཡན་ལག་
 དང་ཡན་ལག་ཙན་རྩལ་གཞན་ཏུ་སྟོན་ཞིང་། ཏུས་མཉམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་ཏུ་དམ་
 བཙམ་པའི་ཤུགས་ལ་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་
 བའོ། །ལྷ་པ་གྲགས་པས་གཞོད་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་རྩལ་གཞན་ཡིན་
 ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཙན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་
 ཚུལ་ལ། འདིར་རྩལ་ནི་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་རྩལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
 ཙན་གྱི་རྩལ་གཉིས་ཀ་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སུ་འདོད་ལ། འདིར་རྩལ་ནི་
 རྩལ་དགུ་ཆར་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་དེའི་ངོ་བོ་འཇུག་དོན་ལྟོག་ནི། ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྩལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་རྩལ་སུ་ཐལ་བ་དང་།
 རྩལ་རྩལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་

རྩེས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་རྩེས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། རྩེས་སུ་ཐལ། རྩེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དགར་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩེས་ཆོས་ཅན། རྩེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་། རྩད་པར་
 ལ་གཞོད་ཚུལ་ལ་ངོ་བོའི་སྐབས་སུ་དག་དང་། བརྟེན་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བ་དེ་ལྟར་
 ཞེས་གཞོད་ཡུལ་དངོས་སུ་སྒྲོས་པ་དང་། རྩད་པར་གྱི་སྐབས་སུ་ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་གྱི་
 བརྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་སྒྲོས་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པའི་དག་ཅམ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ། བརྟེན་ཆོག་ཡིན་པ་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ། དག་སྐྱེ་བ་
 ཆོས་ཅན་གྱི་རྩད་པར། སྤྱིར་བཏོད་དོན་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་གྱི་རྩད་པར་འོ། །དེ་ལ་གཞོད་ཚུལ་
 བེ་ཅིམ་པ་ལྟར། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དག་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བདེན་ཆོག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་དང་། དག་སྐྱེ་བ་བརྟེན་ཆོག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཟོད་པའི་ཆོག་
 ཀྱང་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། དག་སྐྱེ་
 བའི་རང་ཆོག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། བཟོད་དོན་མི་སྟོན་པར་ཐལ། བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་རྩེས་དཔག་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དོན་རྩེས་
 དཔག་གི་མཚན་ཉིད། དག་སྐྱེ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་
 གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་པར་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ།
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སྐྱོན་དང་བུལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་གོ། །འདི་དང་
 བསྐྱབ་དག་ཡང་དག་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་
 ཀ་མཚན་ལུས་གིང་། དེ་ལ་རྩེས་དཔག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞན་
 ཕྱིར་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྩེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་
 བདག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་སའི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ དེ་ལ་
 དབང་པོས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་པར་། ཕྱིར་སྟོན་པར་།
 དབང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅིམ་པ་བཞིན། སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དང་། སྟན་

འབྲིན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐམས་པ་དྲོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་
 ཟག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གཉིས་པོ་གང་སྟོན་ཅན་བརྗོད་པ་དེ་ཆར་བཅད་
 པའི་གནས་དང་། སྟོན་མེད་བརྗོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བས་
 རྒྱལ་བྱེད་ཡང་དག་པ་བཞོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་མ་བརྗོད་ན་ཕྱིར་རྒྱལ་ཐམས་ལ། རྒྱལ་བས་
 རྒྱལ་བྱེད་ལྟར་སྟངས་བཞོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་ན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཞིང་།
 དེས་རྒྱལ་བྱེད་ལྟར་སྟངས་བཞོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་མི་བརྗོད་པའམ་སྟོན་ལྟར་སྟངས་བརྗོད་
 ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཆར་བཅད་འབྲིན་མ་གཤམ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱལ་ཐམས་མེད་དེ་སྟོན་ཅན་ཡིན་
 ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་སྟན་འབྲིན་མ་གཤམ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཐམས་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱལ་བ་གཉིས་གྱི་
 སྟོབས་པ་འཛོམས་ལུས་མི་ལུས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་འོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་ཆར་གཅད་པ་
 དང་། རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཕྲོག་དང་སྟོན་པས་འཛིག་རྟེན་པ། ཆར་བཅད་པ་དང་
 རྗེས་འཛིན་འདོད། གྲུབ་མཐའི་བླང་དོར་བྱེད་པ་ལ། དམ་པའི་ཆར་བཅད་རྗེས་འཛིན་
 འདོད། ཅེས་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཐད་པ་བརྗོད་པ་
 དང་། འབྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་ཆར་གཅད་ཀྱི་གནས་ལ་བསྐྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་རྒྱལ་
 ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་ལ་སྟོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་
 དེ། ཚུད་རིགས་ལས། བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། སྟོན་མིན་བརྗོད་པ་
 གཉིས་པོ་དག ཆར་བཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འཐད། ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རྒྱ་
 མིག་གི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་གསུམ་གཉིས་དྲུག ཕྱིར་རྒྱལ་
 ལ་ཡང་གསུམ་གཉིས་དྲུག དཔལ་པོ་ལ་གསུམ་ཀུན་ལ་གཅིག གངས་ཅན་པ་དག་བཅུ་
 དྲུག་འདོད། ཆར་བཅད་ཡིན་ན་གཉིས་པོར་འདུས། མིན་ན་ཆར་བཅད་ཉིད་མ་ཡིན། དཔལ་པོ་
 ལ་ནི་ཆར་བཅད་མེད། ཅི་ནས་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 བྱི། རྒྱ་མིག་པ་དག དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་དམ་བཅའ་གཞན། ཞེས་སྟགས་ཆར་
 བཅད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆར་བཅད་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་གྱི་བཞི་པོ་

དེར་འདུལ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་དང་། དགོས་པ་དང་། དམུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གསུམ་ལ་དམུང་ཚུལ་དྲུག །ཅས་ཏེ། སྒར་ཚོལ་
ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དང་། སྒོན་སྒོང་གི་དག་གཉིས། ཕྱིར་ཚོལ་ལ་འདོད་པ་འདྲི་
བ་དང་། སྒོན་བཟོད་པའི་དག་གཉིས། དཔང་པོ་ལ་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་དང་། རྣམ་པར་
དམེ་པའི་དག་གཉིས་ཏེ་དྲུག །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་དག་དང་། གཞན་
གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྲིན་པ་སུན་འབྲིན་པའི་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་དག་ཡང་
དག་དང་། བསྐྱབ་དག་ལྟར་སྒྲུབ་རོ། །

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དག་སྦྱར་བའི་ཚུལ། དག་གི་བྱེད་པ། དབྱེ་བ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དེས་འདི་ཡང་མཚན་རྣམས་ཏེ་
སྒར་བཤད་ཟེར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲ་རབས་
པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དག་
ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དུ་སྦྱར་ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན།
བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ། །ཞེས་སྦྱོར་རོ། །དེ་
ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པས་དམ་བཅའ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས། དཔེར་
ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པས་དཔེ། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཉེ་སྦྱོར།
དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཅེས་པས་མཐུག་སྟེད་བརྟན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་
རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱི་བྱབ་བཟོད་པ་མ་ཚང་ཞིང་དམ་བཅའ་དང་། ཉེ་སྦྱོར་དང་། མཐུག་
སྟེད་གསུམ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱི་བྱབ་བཟོད་པ་མ་ཚང་པའི་དོན་ནི། འདི་བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པས་གང་བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་བྱབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བཟོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་ཚང་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། བོད་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་པ་ལའང་ལ་ལའང་དུ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་དང་། སྒྲ་
ཡང་བྱས་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ལའང་དུ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དབྱེ་བུ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟ་བུའི་དག་འཛོལ་ཅན་དེས་དམ་བཅའ་འདྲེན་པས་དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་ཅེས་དང་། བྱས་
 པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་ཅེས་དམ་བཅའ་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་
 ཚེ་དམ་བཅའ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དོན་གྱིས་གོ་ཡང་
 ཚིག་དེའི་རྣམ་པ་མ་རྫོགས་པས་དུ་བ་ཡོད་པས་ཅི། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་འདྲི་
 དགོས་ལ་ཚོལ་བའི་དག་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་དག་ཞུགས་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་ཚད་
 རིགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚོལ་བ་སྒྲུབ་པོ་ལ་སྒྱོར་
 བའི་ཚུལ་དང་། མཁས་པ་ལ་སྒྱོར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེའི་སྟེང་དུ་
 རྩབ་པ་དྲན་ཡང་སྒྱི་རྩབ་དྲན་པར་མ་རྣམས་པའི་ཚོལ་བ་སྒྲུབ་པོ་ལ་ནི་ཚིག་ཅུང་ཞིང་དོན་རྒྱས་པའི་
 བསྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་པ་སྒྱོར་དགོས་ཏེ། དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ལ་དྲན་པ་སྦྱང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སྒྲུབ་པོ་ནི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 རྩབ་པ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་རྩབ་པ་དྲན་མི་རྣམས་པ་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་གྱི། དཔེའི་སྟེང་དུ་རྩབ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་སྟེང་དུ་རྩབ་འབྲེལ་མི་
 ཤེས་ན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ།
 དཔེའི་སྟེང་དུ་རྩབ་འབྲེལ་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ན་དཔེར་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྗོད་ཕྱིར་སྒྲིབ་མེད་ན། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོལ་བ་ལ་དག་གཉིས་ལྟན་པ་དགོས་ཀྱང་ཚོས་མཐུན་སྒྱོར་དང་
 མི་མཐུན་སྒྱོར་གཉིས་ཀ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཅིག་
 ཤོས་ལ་ཡང་དྲན་པ་སྒྱུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་
 ལས་གང་ཡང་རུང་སྒྲུས་པས། །དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྒྱུ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚོས་མཐུན་སྒྱོར་དང་། མི་མཐུན་སྒྱོར་
 གང་བཀོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རྟོགས་ཚོས་སྒྲིབ་འགོ་ཅན་དང་། རྩབ་པ་སྒྲིབ་འགོ་
 ཅན་གང་བཀོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་
 གཞི་མཐུན་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་
 ལས། བསྐྱབ་པའི་དག་ནི་པ་རོལ་གྱིས་མ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའམ། རྟོགས་ཚོས་
 དང་རྩབ་པ་དེས་འཛོག་ཏུ་རྫོགས་ཀྱང་གཞི་མཐུན་དུ་མ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་དག་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་དང་ཁྱབ་པ་རེས་འཛིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱེའི་སྤྱི་དབྱེས་
 བྱས་པ་རེས་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྤྱི་དབྱེས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
 གཞི་མཐུན་དུ་བྲན་པ་ནི། སྐྱེའི་གྱི་སྤྱི་དབྱེས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་
 བྲན་པའོ། །འོ་ན་སྤྱི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྲན་པ་མི་སྤྱི་དབྱེས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། བྲན་དུ་སློབ་གྲིས་ཅིང་པའི་ནམ་འགྱུར་གྱི་རོལ་དུ་སྟོན་པ་བྱོལ་ན་པ་བྲགས་ཏེ་ཉོན་ཅིག །སྐྱེའི་
 སྤྱི་དབྱེས་པ་ཚུལ་གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་བྲན་པ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་བྲན་པ་གཉིས་དོན་གཏན་མི་གཅིག་
 རྟེ། གཞི་མཐུན་དུ་བྲན་པ་ནི་སྐྱེ་བྱས་པར་ཡང་བྲན་ཞིང་སྐྱེའི་སྤྱི་དབྱེས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་
 པ་ཡང་བྲན་པ་གཉིས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ལ་བྲན་པ་ཅམ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྲན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་
 བས་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། རང་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་
 པས་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྲན་པ་མི་སྤྱི་དབྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཚུལ་
 གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་བྲན་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ཚེས་སྟོན་འགོ་ཅན་དང་། ཁྱབ་པ་སྟོན་
 འགོ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཐའ་རྟེན་རྫོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་
 ཚེས་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་ཚང་བར་བཞིན་ནོ། །བྱམས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱབ་པ་ལ་མཐའ་རྟེན་སྦྱར་
 པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་ལ་ལ་འདྲ་དུ་བ་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་
 ཚེས་ལ་མཐའ་རྟེན་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེའི་སྤྱི་དབྱེས་ཁྱབ་
 འགྲེལ་ཤེས་པའི་ཚོ། སྤྱི་ཁྱབ་བྲན་ནས་ཁར་འབྲིན་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི། འོ་ན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་
 སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཚེས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །ཚོགས་སུ་ཁྱབ་པ་དག་ཏུ་མི་
 བརྗོད་ན། མཁས་སུ་ཟེན་ཡང་སྐྱབས་དེར་བསྐྱབ་པའི་དག་རྫོགས་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། མ་
 རྫོགས་ན་གྲུག་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དེས་ལས། གཞན་
 གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་ནི་ཚིག་གི་སྟོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྦྱ་བ་པོ་ལ་གྲུག་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྤྱད་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཚེས་བྲན་ཞིང་། ཁར་འབྲིན་
 པའི་མཁས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པའི་བསྐྱབ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་དང་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤྱི་དབྱེས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རང་གིས་རེས་བཞིན་གཞན་

དག་ལ། །ངེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྟོགས་ཆོས་དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །བསྐྱེད་བྱ་
 བརྗོད་བྱ་གཞན་ཅུམས་སྤངས། །ཞེས་སྟོགས་ཆོས་དང་། །འབྲེལ་བ་དང་། །བསྐྱེད་བྱ་གསུམ་པོ་
 གྲས་ཕྱེ་ནས་གསུམ་ཀ་བརྗོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། །སྟོགས་ཆོས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་བརྗོད་ཅེས་ཅུམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དེའི་སྐྱེས་སུའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་ཆེ་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དག་གི་བྱེད་པ་ནི།
 ཕྱིར་མོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཏོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་དག་དེ་
 རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། །དག་དེ་ལས་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་སྟེ།
 དེ་ལས་དྲན་ཤེས་སྟེ། དེ་ལས་རྗེས་དཔག་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་དག་ཐོས་པའི་ཉན་
 ཤེས་ལས་དྲན་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱལ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། །སྟོགས་ཆོས་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་དང་
 བོར་སྟོགས་ཆོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་སྟེ་བྱུང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་རྩྱུང་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྟེ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩྱུང་གཞི་ལ་བསྐྱེད་ཆོས་འརྗེན་
 པའི་སྟོན་ཉི་རྗེས་དཔག་ཉིད་དོ། །བྱུང་བ་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་དང་པོ་སྟེ་བྱུང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས།
 དེ་ནས་སྟོགས་ཆོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས། དེ་ནས་ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །བསྐྱེད་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་འབྲེལ་གསར་དུ་དྲན་པ་ནི་མི་སྟེ་སྟེ། །བསྐྱེད་དག་གི་སྤར་
 རོལ་དུ་དེ་དྲན་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་དང་། །བྱུང་
 པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་དག་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་དྲན་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསྐྱེད་དག་གི་གོང་དུ་
 སྟེན་ཟེན་ནས། །ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དག་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྤར་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་
 བོ། །ཕྱིར་མོལ་དེ་ལ་སྟོན་ཕྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། །སྟོགས་ཆོས་དང་བྱུང་བ་གཉིས་
 ཀ་དྲན་རུང་མེད་པ། །གཉིས་ཀ་དྲན་ཟེན་པ། །དྲན་རུང་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲན་པའོ་དེ་ལ་སྤར་མ་
 གཉིས་ནི་བསྐྱེད་དག་འགོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་དག་འགོད་ཀྱང་རྗེས་
 དཔག་སྟེང་མི་ལུས། །གཉིས་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་ཆད་བས་བསྐྱེད་དག་འགོད་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། །སྟོགས་ཆོས་དང་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་དྲན་རུང་ཡོད་
 ཀྱང་མ་དྲན་པ་དང་། །སྟོགས་ཆོས་དྲན་ལ་བྱུང་བ་མ་དྲན་པ་དང་། །བྱུང་བ་དྲན་ལ་སྟོགས་
 ཆོས་མ་དྲན་པ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ། །ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། །ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་
 གྱི་བསྐྱེད་དག་ཡང་དག་གཉིས། །གཉིས་པ་ལ། །སྟོགས་ཆོས་ཁར་འབྲིན་ན། །འོ་ན་གང་

བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྤུམ་པ་བཞིན་ཞེས་རྟེན་ཁྱབ་རྒྱུ་ཡང་བརྟུང་བ་དང་། ཡང་
འོ་ན་གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་ལྟོག་ཁྱབ་རྒྱུ་ཡང་
བརྟུང་བ་དང་གཉིས། གསུམ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་ཁར་འཕྱིན་ན། འོ་ན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་
ཕྱོགས་ཚེས་རྒྱུ་ཡང་ཅན་གྱི་བསྐྱུ་བ་དག་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་བསྐྱུ་བ་ལྟ་བུའི་
ཕྱིར་ཁོ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱུ་བ་དག་ཡང་དག་ལྟར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་བཞེད་
པའོ། !

གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་དག་ལྟར་སྤྲང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། བསྐྱུ་བ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་སྐྱུ་བ་ཕྱེད་སྟོན་ཅན་བརྟུང་པའོ། །གཉིས་པ་ལ།
དོན་སྟོན་ཅན། གྲོ་སྟོན་ཅན། སྐྱ་སྟོན་ཅན་གྱི་བསྐྱུ་བ་དག་ལྟར་སྤྲང་གསུམ་པས། དང་
པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་བརྟུང་བ་སྟེ། སྐྱ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བུ་
ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པ་བརྟུང་བ་དང་། གཞལ་བུ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་རེས་པ་བརྟུང་བ་དང་། བྱས་ན་རྟག་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་བ་
བརྟུང་བ་དང་གསུམ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་སྤྲང་ཁོ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་བརྟུང་བ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་གྲུབ་པ་བརྟུང་བ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་བརྟུང་བ།
ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་བརྟུང་བ་དང་གསུམ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཞིང་སྤྲང་
ཁོ་ལ་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བརྟུང་ཚུལ་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་སྟེ། དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཆད་
གཉིས་ཀའི་སྟོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚེས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟུང་དགོས་
པའི་ཁོ་ལ་བའི་ངོར། གང་རུང་ཅིག་བརྟུང་བ་ལྟ་བུ་ཆད་པའི་སྟོན་ཆགས་པ་དང་། ཡན་
ལག་གཉིས་ལྟར་བརྟུང་ཀྱང་ཚིག་མཐར་ཆུམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་ལྟ་བུ་སྐྱུ་བ་ལྟ་བུ་བརྟུང་ཚུལ་ལ་
སྟོན་ཆགས་པ་དང་གསུམ་པོ། །གཉིས་པ་སུན་འཕྱིན་གྱི་དག་ལ། སུན་འཕྱིན་ཡང་དག་
དང་། སུན་འཕྱིན་ལྟར་སྤྲང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་བརྟུང་པས་སྟོན་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་གོ། །གཉིས་
པ་ལ་དབྱེ་སྟོན་གསུམ་པས། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་
ལ། དམ་བཅའི་སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་བརྟུང་པའི་སུན་འཕྱིན་ཡང་དག་དང་གསུམ་པོ། །ངོ་བོའི་སྟོ་
ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྟོན་ལ། གྲོ་སྟོན་ལ། སྐྱ་སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་བརྟུང་པའི་སུན་འཕྱིན་

ཡང་དག་དང་གསུམ་མོ། །བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་མ་དང་། ཐལ་འགྲུར་གཉིས་སོ། ་

གཉིས་པ་སྟེན་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟེན་འབྱེན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་མ་བརྗོད་པས་སྟོན་ཅན་གོ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་དག །གཉིས་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་པ་ས་ཚར་གཅད་ཉེར་གཉིས། ལྷག་ཚད་ཉེར་བཞིར་འདོད་པ་ནི་སྣང་བཀག་ཟེན་ལ། གཙང་ནག་པས། རྟགས་ཀྱི་སྟོན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན། དམ་བཅའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། རོན་གྱི་སྟོན་དང་། རྟོའི་སྟོན་དང་། རྟའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་དང་དུག་གོ །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འབད་དེ། རྟོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ། དེ་ལ་བྱེགས་སྟེ་ཚོགས་ནས་སྤྱད་དམ། རང་ལ་བརྟོད་དམ། འབྲེལ་མེད་གཞན་འཚད་ན་ཡང་དེ་དག་རྟེན་མི་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོད་རིགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་བའི་དབྱེ་བ། སྟོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། འོག་པའི་ལན་ལ་འབྲེལ་མེད་མི་རྣམས། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྟོན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་དང་། ཐལ་འགྲུར་གྱི་དག་གོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་དག་དང་རོན་གཅིག་པས་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་བྱ་བའི་བཞེད་པ་ལ་ཐལ་འགྲུར་དུ་བཀོད་ཚད་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྲུར་བཞི་ལས་བཅུ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད། །ཅིས་པ་ལྟར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ནི། རྟགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། བྱུང་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སངས་རྒྱུས་པའི་རོང་སྐྱེ་ཚས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་

ཀ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེའོ་ཕན། མ་
 བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེའོ་ཕན། རྟག་
 པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་ལ། གཉིས་ཀ་
 ཚད་མ། གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས། རྟགས་ཚད་མ་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་
 བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་དོར། སྐྱེའོ་
 ཕན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་འདོད་ལན་ཐེབས་
 པས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། སྐྱེའོ་ཕན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཚད་མ།
 དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་སྟེ་གཉིས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྐྱེའོ་ཕན་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་དེ་ལ་རྟག་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ལ། སྐྱེའོ་
 ཕན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེའོ་ཕན་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་འཕངས་ན་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་དང་། ཚད་
 མས་མ་ངེས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་ལ་འཕངས་ན། ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མེད་ན་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དེ་གསུམ་སོ། གསུམ་པ་ནི། བྱས་ན་རྟག་པས་བྱུང་པ་སྐྱེ་བ་
 ལ། སྐྱེའོ་ཕན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་དམ་
 བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། བཞི་པ་ནི། སྐྱེའོ་ཕན་སྐྱེ་
 བ་ལ། སྐྱེའོ་ཕན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་
 བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྲུབ་ལྟར་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི། བཞེག་
 པར་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ལས། ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུབ་བདུན་བདུན་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཐལ་
 བ་བརྩུབ་ཞེ་པོ་ལ་རྟགས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་
 ལ། རྟགས་འབང་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པ་འབང་ཞིག་མ་
 གྲུབ་པ་ནི། བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པས་ལན་ཐེབས་སོ། གཉིས་ཀ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་
 བ་ཡེ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། རྟགས་ཚད་
 མ། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། རྟགས་ཁས་སྒྲངས། བྱུང་པ་
 ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དེ་བཞི་པོ་འདོད་པས་ལན་ཐེབས་པས་བདུན་པོ་
 ལྟར་སྒྲུབ་རོ། གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། གཉིས་

ཀཤམ་སྒྲངས་ལ་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་དང་། རྟགས་
 ཚད་མ། རྩབ་པ་ཁས་སྒྲངས་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་
 དང་། རྟགས་ཁས་སྒྲངས། རྩབ་པ་ཚད་མ་འདོད་པ་ལ། ཚད་མ་དང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་
 བསལ་བ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རྣམས་པས་ཡང་དག་གོ། ཀཤམ་པ་ནི།
 རྟག་དང་ཕྱེད་གྱིས་མི་འཕེན་ལ། བདུན་པའི་ཕྱེད་གྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་པ་ལྟར།
 རྟགས་རྩབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 དང་། རྩབ་པ་ཚད་མ། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་
 བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་གྱིས་ནི་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་བྱས་
 པའི་ཆོ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་རྩབ་གཉིས་ཀཤམ་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། རྟགས་ཚད་མ་ལ་རྩབ་པ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གཉིས་ཏེ། བཞི་ནི། སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་
 ཆོ། སྐྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩབ་པ་མ་དེས་ཤིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་
 ཅན་བདུན་པ་ལ། སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་ནི་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་འཕེན་ལ། རྟག་པའི་སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་
 ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ནི་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། ཀཤམ་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཕ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་དགག་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་
 དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། རྟགས་
 མེད་རྩབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། ལྟག་ཆོད་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེར་
 མི་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་རྟགས་
 རྩབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་དང་།
 ལྟར་སྒྲང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཚུངས་སོ། ཡང་
 རྟགས་རྩབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕ་བའི་དབྱེ་བ་བཞིའི་ནང་ཆོན་དུ་འཛོག་པ་མི་
 འཐད་དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྩབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་ཐར་ཡིན་པའི་

མིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྩལ་པ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་མིར་རོ། །ཞེན། མི་
 འཐད་དེ། ལྷག་ཆོད་གྱི་ངེས་པ་ལྷར་རྟགས་ཐུང་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པ་ཐུང་མ་གྲུབ་པ་
 རྟགས་མཐའ་མེད་དུ་ཐལ་པའི་མིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་ཐུབ་ལྷག་ །འགལ་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷར་སྤང་ཆད། །རྟགས་མེད་རྩལ་པ་གྲུབ་པ་འབྲུལ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་
 པའུ་བཞི་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལས་ལོགས་སུ། རྟགས་རྩལ་
 གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྟགས་
 མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་མིར་རོ། །རྩལ་པ་འགལ་པའི་སྒོ་ནས་ལན་གཉིས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷར་སྤང་ཆད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་མིར། ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲུག་པར་མི་རུས་ཤིང་། ལྷར་སྤང་དེ་ནི་
 འདོད་ལན་གཉིས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷར་སྤང་དུ་སོང་པའི་མིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་རྩལ་པ་གྲུབ་པ་མིན་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲོན་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་
 པ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྷར་སྤང་གཉིས་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲུག་པར་མི་རུས་
 པ་དང་། རུས་པའི་སྒོ་ནས་འཛོགས། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་གྱིས་བསྒྲུག་ཟེར་པའི་
 རྗེས་སུ་རྩལ་པ་གྲུབ་པ་མིན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་སྟག་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་ཆང་པ་མིན་ཅེས་ཟེར་
 བ་ལྷར་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་མིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། །ཁས་སྤངས་གྱི་རྟགས་ལས་མི་
 འདོད་པ་ཐལ་པར་འཕེན་པའི་སྒོ་ནས་མིར་གྲོལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོན་ཅན་སུན་འབྱེན་རུས་གྱི་ཐལ་
 དག་གོ། །པོད་དག་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་
 མི་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་རྟག་གེ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 རྟེ། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག །དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དངོས་སུ་ཐལ་པ་
 འཕངས་པས་བསྒྲུག་ན། ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་གཏན་ཆོགས་འཕེན་པའི་ཐལ་དག་གོ། །འདི་
 ལ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟགས་མིར་གྲོལ་གྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ། རྟེན་
 རྩལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་བསལ་པ་ལུགས་པའོ། །དེ་
 ཉིད་དངོས་སུ་རྟགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་མིར་བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་ཡང་བསྒྲུག་ན་བསྐྱབ་

དག་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་ཚང་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་རི་ལླར་
 འཕེན་པའི་རྒྱལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པ་ནི་ཐལ་པའི་བྱུང་པ་བསྐྱོག་པས་འཕེན་མོད།
 རྩོགས་ཚོས་ལ། །ཁ་ཅིག་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་ཐལ་པའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པས་
 འཕེན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། བསྐྱུང་པའི་དག་ལྟར་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་
 བ་ལྟག་པས་ཚར་བཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐལ་པའི་དྲགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མི་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པས་བསྐྱུང་བ་དུ་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་འཕེན་ལ། དེ་ལ་
 ཡིད་གཏད་པས་བསྐྱོག་པ་དུ་ཡོད་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དུ་མེད་ལ་
 ཡིད་གཏད་པས་དུ་ཡོད་གོ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་ལླར་ཞེན། ཐལ་པའི་
 དག་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འཕེན་མོད། དག་བསྐྱོག་པ་ལྟར་མི་འཕེན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་
 མེད་པའི་དྲགས་ཁས་སྐྱངས་པར་མ་བརྗོད་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ་བརྗོད་ན་དེ་
 བསྐྱོག་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་པས་དག་ལྟག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་སྐྱུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་
 ཞིག་ །ཁྲོག་ན་དོན་གྱིས་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཕེན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་
 དག་གི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་ལ། རྒྱུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་དཔེར་
 བརྗོད་དང་། རྒྱུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་དེ། །མི་དམིགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུབ་མི་འཕེན། །ཞེས་ཏེ།
 ལུགས་འདི་ལ་སྦྱིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས།
 འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། ལྟ་ན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
 འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཉིས། ཡན་ཚུན་སྐྱངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུར་གྲངས་ངེས་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཉི་ཤུར་གྲངས་ངེས་སོ། །དེ་ལ་བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་
 མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 དང་། བ་ལང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བོག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ནང་ཚན་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ།

བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་གྲུབ་གྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་ན་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མི་འཕྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འཁྱུར་འདི་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བུམ་པས་དག་
 པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ཏུ་བས་དཔེན་པའི་ཕྱི་གསྐྱོར་དང་། ཏུ་ལྷ་བུར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཚད་མས་གྲུབ་ན་དམིགས་པར་ཡང་གྲུབ་པས་ཤེས་འདོད་མེད་ལ། མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བའི་
 དག་ལ་བསལ་བ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འཕྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་
 ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ་ན་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་ཐལ་འཁྱུར་རེ་རེ་རུང་བས་རྒྱུ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འཁྱུར་ཉི་ཤུར་འཁྱུར་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཏུ་གས་པ་རོལ་པོས་ཁས་
 གྲུངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་
 དང་། བ་ལང་ཡིན་པའི་གཞི་གོང་བུ་རྩ་ཅན་ལྷ་བུ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ལྷག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཀྱན། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ཏེ་ཁྱབ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ནང་ཚན་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་
 གཞན་རྣམས་དང་། སྤར་གྱི་གསུམ་པོ་དེའི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་བཟུ་
 བདུན་གྱི་ཐལ་འཁྱུར་ཡང་དག་བཟུ་བདུན་ཏེ་བཙེ་བརྒྱད་པོས་ནི་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །རིགས་གཏེར་ལས། ཐལ་འཁྱུར་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ལྷག་མ་
 ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཀྱན། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 གནད་ཀྱང་། ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འཁྱུར་ཡང་དག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་
 ལ། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེང་སང་བོད་དག་
 གིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱུ་བྱེད་ཆོས་ལ་ཐལ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱར་པའི་ཆེ་
 རྒྱུ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འཁྱུར་དང་། ཏུགས་ལོག་ལ་ཐལ་དང་། ཆོས་ལོག་ལ་ཕྱིར་
 སྤྱར་པའི་ཆེ་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལུགས་མཆོག་འདི་ལ་སྤྱར་ཏུ་མི་རུང་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ལྷོག་

བ་རང་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞི།   གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་འབྱུང་
 ཟླ།   ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཉི་ཤུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལ།
 རྩབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་ནི་རྒྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གི་གངས་འཛིན།   གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གཅིག་གི་གངས་འཛིན་པས་མི་འཕེན་པ་ལ་གསུམ་དང་། འཕེན་པ་ལ་བཙོ་བརྟུན་འབྱུང་
 བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་རྟོར་པར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་
 གཉིས་ཆར་ལས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།   །དེ་ལ་ལྷོག་པ་རང་རིག་འཕེན་པ་བཞི་
 བོ།   མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཚོས་ཅན། གྲང་རེག་མེད་དེ། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་
 བྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཅན་
 མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན། ཅན་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་མོའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་རྩབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྩབ་བྱ་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཏུ་བ་དྲག་ལྷུར་བ་ཚད་མའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན། ཏུ་བ་དྲག་ལྷུར་བ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སུ་ཡོད་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ལུ་མ་པ་ཚོས་ཅན། འཛིག་
 ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པན་རྩྱུར་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བའི་རྩབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་འོ།   །ལྷོག་པ་གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་
 བོ།   རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་པན་རྩྱུར་བརློག་པ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་གྱི་སྒྲོར་ནས་དགྲ། པན་རྩྱུར་སྤངས་འགལ་གྱི་སྒྲོར་ལ་གཅིག   །རང་བཞིན་
 དང་རྩབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་པན་རྩྱུར་བརློག་པ་གཉིས་རྣམས་སོ།   །དང་པོ་གཉིས་ནི། མེ་
 མེད་མཚན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་འབྲས་
 བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་

ལ་ཚོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་པའོ། །ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་སྒྲོར་དགྲུ་
 ལ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་སྒྲོར་གསུམ་ནི། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
 པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་མོའི་
 རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 བྱ་བ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།
 དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྒྲུ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་
 པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་
 རྒྱད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུ་
 དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་
 པའི་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ཏུ་བ་དྲག་ལྷུར་བ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན།
 ཏུ་བ་དྲག་ལྷུར་བ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་མོའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་དང་འགལ་
 པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱིས། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པ་དང་།
 ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
 རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་
 རང་རྒྱད་འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ཅན་མེ་ཚད་
 མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་ཚོས་ཅན། ཅན་མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པ་དང་།
 ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྒྲུ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བྱ་བ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་

དམིགས་པའི་རང་རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་
 རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུ་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །ཕན་ཚུན་
 སྒྲངས་འགལ་གྱི་སྒྲོར་ནས་གཅིག་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་
 དམིགས་པའི་རང་རྒྱུ་འཕེན་པའོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་
 བསྐྱོག་པ་གཅིས་ནི། ག་པ་དང་ལྷན་པའི་གར་གཞིར་ཚོས་ཅན། ག་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 འཕེན་པ་དང་། ཤིང་མེད་གྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཚོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུ་འཕེན་
 པའོ། །དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་གྲང་ཐ་སྟོད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བཞོད་པ་
 ཡིན་གྱི། ཐལ་དག་སྟོན་མེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་ཙོ། །དཔེར་ན་རང་རྒྱུ་གྱི་རྟགས་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཐལ་དག་སྟོན་མེད་གང་ཞེན། ཐོག་མར་སྟེ།
 གཅིག་བསལ་བ་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མར་ཐལ་ཞེས་དང་། ལ་ལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་བཞོད་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འདྲི་ན། ཐལ་དག་འདི་ལྟར་འགོད་དེ། གང་བསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། དུ་
 མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྟོད་ཐ་དད་གྱི་རྒྱ་བྱག་བཞིན། སྟེ་གཅིག་པོ་ཡང་བསལ་བ་དུ་
 མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་ཚོས་མཐུན་སྟོར་དང་། གང་དུ་མ་མི་སྲིད་པ་དེ་དུ་མ་དང་མ་
 འབྲེལ་བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 སྟེ་ཡང་དུ་མར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མི་མཐུན་སྟོར་དང་། ཡང་གང་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ།
 དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུང་བཞིན། ལ་ལའང་། མེ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་སོ། །ཞེས་ཚོས་མཐུན་
 སྟོར་དང་། གང་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཚང་བར་བཞིན། མེ་མེད་དུ་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་ལ་ལའང་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཅེས་ཚོས་མི་མཐུན་སྟོར་འགོད་དོ། །འོ་ན་འདི་ཚོས་
 མཐུན་སྟོར་དང་རང་རྒྱུ་གྱི་དག་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཁྱད་པར་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདིར་ནི་

ལ་ལོལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་མེ་མེད་པའི་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་
 གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱིར་ཕྱོད་ཀྱིས་མེ་མེད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ཚོས་ཅན་ཅན་དུ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་
 ཅོམ་ཉམས་སུ་རུང་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ། མི་རུང་ན་ཐལ་འཕྱར་ལ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེ་
 བ། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅོམ་ཉམས་སུ་མི་རུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་དེ་མྱར་ཕྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། དཔྱུབ་བྱ་བསྐྱུབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་
 འཕྱར་ལ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ཅོམ་ཉམས་སུ་རུང་སྟེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱུང་བྱེད་དེ་
 མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བརྟུང་བའི་སྟོ་ནས་ལོག་རྟོག་བསྟོག་པ་
 ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱི་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། བསལ་
 བ་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་མེད་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། ཡན་
 ལག་དུ་མ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པས། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཉམས་པར་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞི་འགར་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མེ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་
 ལ་འགལ་བ་བརྟུང་བའི་སྟོ་ནས་ལོག་རྟོག་བསྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས་

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐལ་འཕྱར་གྱི་ལན་ལ། བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཉམས་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཐོག་དང་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་བྱུང་བ་འགལ་བ་
 དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་གཅིག་གིས་ཚོག་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཉམས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ།
 མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་གཅིག་གིས་ཚོག་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་། བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཉམས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོ་སོར་མ་བྱེན་ངོས་མི་ཟེན་པས་
 རྩོད་པ་མི་བདེའོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་མྱ་མ་ལའང་མཚུངས་སོ། །ཡང་བྱུང་བ་འགལ་བ་ལ།
 བྱུང་བ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་ན་འབྲུལ་པར་འཕྱར་ཏེ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཉམས་པར་
 ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། བྱུང་བ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་ན་བྱས་པ་ལ་
 ཉམས་པ་སྤྱིད་པར་བྱགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཉམས་སུ་བཞོད་པ་བཞིན་
 བོ། །

༣༧ །སྤྱ་གར་རྒྱུད་ལྱེད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་། །འཕྲོ་ལོ་གཏུག་ལ་དབབ་པ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱི་པ་ལ་སྤྱག་འཛུལ་།

ཡོ། །འབྲུལ་པའི་བྱ་བ་འཛུམས་མཛད་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཐུག་འཚལ་ནས། །རྟགས་
 གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཡིས། །གཏན་ལ་དབབ་པར་བཤད་པར་བྱ། །རྗེས་སུ་དཔག་
 པར་བྱ་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་སྟེ། །མེད་
 པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཏེ་མ་གྲུབ་བཞི། །མ་གྲུབ་སྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། །སྟེང་ལོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །
 འོགས་ལ་འགལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་
 མིན་པའོ། །གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། །མི་
 རྟག་རྩོལ་བྱུང་རིག་བྱ་མིན། །དགུ་པོ་འདི་ནི་རྟགས་སོགས་ལའོ། །རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་
 བྱུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་། །རྩོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག་ །རྟག་པ་
 ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་འགོད། །སྟེང་ལོག་མི་མཐུན་འོགས་དང་སྒྱུར། །ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་
 གཉིས་ཡིན་ནོ། །འོགས་དང་མི་མཐུན་སྟེང་ལོག་སྒྱུར། །འགལ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་
 ཡིན་ནོ། །ཟུར་བཞི་ཐད་སོར་བསྐྱལ་མ་སྒྱུར། །ཐུན་མོང་མ་ངེས་རྣམ་པ་བཞི། །
 འོགས་གཉིས་ཐད་ཀར་སྒྱུར་བས་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མ་ངེས་པའོ། །རྟགས་ཀྱི་འབྲུལ་
 འཁོར་རྣམ་དགུ་ཡི། །དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་ཏེ། །ནམ་མཁའ་བྲུམ་དང་བྲུམ་ནམ་མཁའ། །
 བྲུམ་པ་གྲོག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་བྲུམ་དང་མཁའ་བྲུམ་དང་། །མཁའ་
 དང་བྲུམ་པ་གྲོག་བཞིན་དང་། །གྲོག་དང་ནམ་མཁའ་བྲུམ་པ་བཞིན། །བྲུམ་པ་གྲོག་དང་
 ནམ་མཁའ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་རྒྱལ་ཕྱོག་ལས་བྲུམ་བཞིན། །དེ་ནི་ངེས་པའི་དབང་བྱས་
 ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་པའི་ལུགས་ལ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཕྱོགས་
 གཅིག་མཐའ་དག་སྒྱུར་བའོ། །རྟགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྒྲུང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །།གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མཛོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་
 པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། །ཉེ་ལྷར་གསུམ། །སྒྲ་ཚོས་ཅན། །རྟག་སྟེ། །གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲུམ་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཟུབ་བྱེད། །པར་ལྷར་གསུམ། །སྒྲ་ཚོས་ཅན། །རྟག་སྟེ། །བྲུས་པའི་ཕྱིར། །མཐུན་
 ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་ངེས་པ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲུམ་པ་ལ་ཡོད་ངེས་པའོ། །འོག་ལྷར་

གསུམ། སྒྲུ་ཚེས་ཙན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། འཇིག་པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་
 སྟོག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་ཆ་གཉིས། མི་མཐུན་སྟོགས་བུམ་བ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའོ། །
 སྒྲུ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་བུམ་བ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའོ། །
 མི་མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའོ། །སྒྲུ་ཚེས་ཙན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ། མི་མཐུན་སྟོགས་བུམ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའོ། །དྲུ་
 སྒྲུ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་བུམ་བ་དང་སྟོག་
 གཉིས་ལ་ཆ་གཉིས། མི་མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའོ། །སྒྲུ་ཚེས་ཙན།
 རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་བུམ་བ་ལ་བྱུང་བྱེད། མི་
 མཐུན་སྟོགས་སྟོག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་ཆ་གཉིས་པ། སྒྲུ་ཚེས་ཙན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་
 བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་ངེས། མི་མཐུན་སྟོགས་བུམ་བ་དང་
 སྟོག་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ཆ་གཉིས་པའོ། །སྒྲུ་ཚེས་ཙན། རྟག་སྟེ། རིག་བྱ་ཙན་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། མཐུན་སྟོགས་ནམ་མཁའ་དང་། རྩལ་བུན་ལ་རིམ་བཞིན་ཆ་གཉིས་དང་། མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལུས་དང་བུམ་བ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆ་གཉིས། སྦྱིར་གཏན་ཚིགས་གྱིར་བ་དབྱེ། བྱེ་
 བྱེ་སྟོགས་ཚེས་ཙན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུལ་པའི་བྱ་བ་འཛོམས་མཛད་པ། །
 ཞེས་སྟགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ། ཞེས་
 སྟགས་ཚིག་རྒྱ་ལྟེ། སྦྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅུམ་ལ་རྩོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་
 ཀ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོགས་ཚེས་ཙན་དང་། སྦྱི་མ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཉིས་
 དང་བཅས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པར་བཞག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲུར་
 དབྱེ་པའི་རྩལ་དང་། ལའོར་ལོ་བྱིས་ནས་རྟགས་རིགས་ངོས་གཟུང་བ། སྦྱིར་བའི་དོན་ངོས་
 གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་སྦྱིར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སྟགས་ཚིག་རྒྱ་ལྟེ།
 སྟོགས་ཚེས་ཙན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་
 ཆར་དང་གསུམ་ལས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 གསུམ་སྟེ་དབྱེ་བས་དགྲུར་འགྱུར་ཏེ། རྩམ་ངེས་ལས། སྟོགས་ཚེས་མཐུན་སྟོགས་ཡོད་མེད་
 དང་། རྩམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། རྩམ་གསུམ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་། ཡོད་

མེད་ཀྱིས་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་འོག་གཉིས་
 ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཡིང་ཆོད་གྲུར་གྱིས་
 བས་སྟེང་ལྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གསུམ། བར་ལྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མེད་པ་གསུམ། འོག་ལྟར་གསུམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་གྱིས་བས་བལྟས་
 པའི་ཆོ། འདི་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འཆར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
 གཏན་ཚིགས་དགྲུངས་བཟུང་བ་དང་། བསྐྱབ་ཆོས་དགྲུངས་གཟུང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་སྦྱར་བའི་ཚུལ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་
 བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གསུམ། བར་པ་གསུམ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གསུམ། ཐ་མ་གསུམ་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ། འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 བེ། རྟག་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཆོས་ཅན་
 གོ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འོག་མི་མཐུན་འོགས་
 དང་སྦྱར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་
 རྣམ་དགྲུལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་སྟེ། འཁོར་ལོ་མཐོང་བས་གསུངས་
 པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ལྷགས་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་རྒྱང་
 གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་དགྲུ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། ལྟར་སྤྱང་གི་
 རྟེན་པས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་གི་རྟེན་པས་སུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་པའི་མ་ངེས་པ་ལ་དོགས་པ་
 དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་མདོར་གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་
 སྤྱང་པལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་གྱི། །སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བ་
 རྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། བདེ་སྤྱག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་
 གིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྟེན་པས་འདིར་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་གཏན་མེད་པ་གཅིག་དགོས་སོ། ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ནི་སྤྱོད་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་
 ཅན་དུ་སོང་ཟིན་པས་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་
 དགོངས་ནས་རིགས་གཉིར་ལས། རྟགས་མེད་བྱ་བ་ལག་ལ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་པར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་ལ་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་
 པ་སྦྱོར་བོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། འདིར་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ནི། བྱ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 འོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དགག་རྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་པ་ནི། བསྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་
 བྱ་བ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་འོགས་སུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། ཟུ། བྱ་བ་བྱེད། མ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཆོག་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་བ་ནི་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ནི། བཀོད་ཆོད་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་སོང་ཆོད་ལ་ཟུ་ཆོགས་གངས་
 ཆང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་
 རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་རྟགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱོར་བ་འགོད་
 ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།
 ཟུ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པས་ན། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་འཛིག་གི་ཟུ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་
 བུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལ་འབྲུམ་ཐེབ་པའི་སྦྱོར་ནོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་ནི་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མཐུན་སྤྱོད་མི་མཐུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། རེག་
 བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་
 སྦྱོར་མེད་དེ། སྐོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས། རུལ་སྤྱད་དེ་རེག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཀྱི་འདི་དག་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་
 རིགས་པ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། རྗེས་སུ་
 དབག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཏན་ཆོག་པ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་དོན་དུ། །རབ་དབྱེ་བ་ཙམ་
 བཤད་དེ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དབག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་

བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་ཡང་འཐད་དོ། །རང་གི་
 མཐོང་བའི་རྒྱལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བསྐྱབ་བྱ་སྒོག་གྱུར་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ། །བརྗོད་
 རྒྱལ་རྟོགས་ཕྱིར་བྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ནི། །གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་དགོས། །ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་བསྐྱབ་
 པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་
 ག་ཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགོ་བའི་སྟག་བསྟལ་སྟོན་གཅིག་སུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟོད་དང་བཀྲུང་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་
 ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།

ནོར་བཙུང་མེད་མཉམས།

ལྗང་	ལྗང་	མ་དཔེ་	ལྗང་	ལྗང་	ལྗང་པེ་
༡༩	བྱུང་ ༩	རང་མཚན་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ མི་འཇུག། ལྟོག་མེད་པའི་ཆེད་	༡༩	༩	རང་མཚན་མཐོང་པའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་ ལྟོག་མེད་པའི་ཆེད་
༡༩	བྱུང་༡	ཆོས་དང་ཆོས་ཕན་ལྟུང་ཐོབ་དེ་དེ་ཕྱིར་ འི་དབང་གིས་འཇུག།	༡༩	༩༡	ཆོས་དང་ཆོས་ཕན་ལྟུང་ཐོབ་དེ་ དེ་ཕྱིར་འི་དབང་གིས་འཇུག།
༡༩	བྱུང་ ༩	བ་སྐྱེད་གི་བ་སྐྱེད་ཅེས་པའི་དུག་སྒྲུ་ ཆོས་ཕན།	༡༩	༩༩	བ་སྐྱེད་གི་བ་སྐྱེད་ཅེས་པའི་ དུག་སྒྲུ་ཆོས།
༩༡	བྱུང་ ༩	ལྟོག་ལྟུང་ལྟོག་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་།	༩༡	༡	ལྟོག་ལྟུང་ལྟོག་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ ལྟུང་།
༩༠	བྱུང་༡	ཡོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ ཡོད་ཅེས་ཡིན། ལྟོག་ལྟུང་ཡོད་ཡིན།	༩༩	༩༩	ཡོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡོད་ ཅེས་ཡིན། ལྟོག་ལྟུང་ཡོད་ཡིན།
༩༠	བྱུང་ ༩	གཙོ་བོའི་སྒྲུ་དོན་ལྟོག་ལྟུང་སྒྲུ་ ཡོད་པ་ཆོས་ཕན།	༩༩	༡	གཙོ་བོའི་སྒྲུ་དོན་ལྟོག་ལྟུང་སྒྲུ་ ཡོད་པ་ཆོས་ཕན།
༩༩	མཐུན་ ༩	དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལྟུང་།	༩༩	༡	དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལྟུང་།
༩༩	བྱུང་༡	བྱེད་པའི་གཞུགས་མཐོང་པ་ སྐྱེད་ཕན།	༩༩	༡༩	བྱེད་པའི་གཞུགས་མཐོང་པ་ སྐྱེད་ཕན།
༩༩	བྱུང་ ༩	ལྟོག་ལྟུང་ལྟོག་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་།	༡༡༩	༩༩	ལྟོག་ལྟུང་ལྟོག་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་།
༩༩	མཐུན་ ༩	དོན་དམ་པར་དོན་ཕྱིར་ལྟུང་པ་དེ་ རང་མཚན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ།	༡༩༠	༩༡	དོན་དམ་པར་དོན་ཕྱིར་ལྟུང་པ་དེ་ རང་མཚན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ།
༩༩	བྱུང་༡	ཆོག་དོན་དུག་འཛིན་པའི་ཆོག་ལྟུང་ ཕན། ལྟུང་ལྟུང་།	༡༩༡	༩	ཆོག་དོན་དུག་འཛིན་པའི་ཆོག་ལྟུང་ ཕན། ལྟུང་ལྟུང་།
༩༠			༡༩༢	༡༩	གཞུགས་དོན་ཕན་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

༡༡༩	ཀླབ་ ༩	ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུགས་ འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་ཀྱང་	༡༩༠	༧	ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུགས་ འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་ཀྱང་
༡༢༥	ཀླབ་ ༧	དོན་འབྲས་དོན་རྟོགས་འཛིག་པར་ ལུས་	༡༢༥	༡༠	དོན་འབྲས་དོན་རྟོགས་འཛིག་པར་ ལུས་
༡༢༩	མདུན་ ༩	ཐ་སྟངས་ཏུ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ནུས་ གཞག་བྱས་པའི་ཚེ་དོན་དམ་པར་ གཟུགས་	༡༥༠	༩༠	ཐ་སྟངས་ཏུ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ནུས་ གཞག་བྱས་པའི་ཚེ་དོན་དམ་པར་ གཟུགས་
༡༣༥	མདུན་ ༡	དཔེར་ན་འདྲ་བ་ལས་ཚད་མ་གཅིག་ ཏུ་བསྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་	༡༥༩	༩༡	དཔེར་ན་འདྲ་བ་ལས་མཚེ་མ་ གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་
༡༤༢	ཀླབ་ ༩	སེམས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན་རི་སྐད་ བཤད་པའི་རྩྭ་ལན་ལ་	༡༩༩	༡	མདོ་སྟེ་པ་ཆོས་ཅན་རི་སྐད་བཤད་ པའི་རྩྭ་ལན་ལ་
༡༥༠	ཀླབ་༡	གཞན་གྱིས་བར་སྤྱོད་ཅིང་སྒྲིབ་ མིན་པར་ཐལ་	༢༠༩	༥	གཞན་གྱིས་བར་སྤྱོད་ཅིང་སྒྲིབ་མིན་ པར་ཐལ་
༡༥༠	ཀླབ་ ༧	རིགས་མི་མཐུན་གྱི་བབང་གས་ཏུ་མ་ ཅིག་ཅར་ཏུ་མི་སྒྲེབ་པའི་རིགས་	༢༠༩	༡༥	རིགས་མཐུན་གྱི་བབང་གས་ཏུ་མ་ ཅིག་ཅར་ཏུ་མི་སྒྲེབ་པའི་རིགས་
༡༥༩	ཀླབ་༡	སྟོ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོའི་ཞེན་དོན་སྟོ་ ཐུ་མས་	༢༡༩	༡	སྟོ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོའི་ཞེན་གཉིས་ པ་ནི་དོན་སྟོ་ཐུ་མས་
༢༢༩	ཀླབ་༡	རང་གི་དོན་གཞན་གྱི་མ་ལ་ཕན་ བདགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་ འགོ་ཕྱོག་བྱེད་པ་དང་	༢༡༧	༩	རང་གི་དོན་གཞན་གྱི་མ་ལ་ཕན་ བདགས་སྟོབས་ཀྱི་དེའི་རྗེས་སུ་ འགོ་ཕྱོག་བྱས་
༢༥༩	མདུན་ ༩	དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ ཐལ་	༢༧༥	༡༠	དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ རྟོས་པར་ཐལ་
༢༧༧	ཀླབ་ ༩	ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་གནད་བཞིན་བྱ་	༢༧༡	༩༡	ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྟངས་བཞིན་བྱ་
༢༥༩	མདུན་ ༧	འོན་པསྐྱབ་དག་གི་རོ་བོར་ལྷུང་བའི་ རྩལ་གསུམ་མ་བརྗོད་ན་	༢༧༥	༩	འོན་ཏེགས་ཀྱི་རོ་བོར་ལྷུང་བའི་ རྩལ་གསུམ་མ་བརྗོད་ན་
༢༠༩	ཀླབ་ ༧	དངོས་འབྲས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་ བ་ལ་བརྟེན་	༢༡༩	༩༠	དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་གི་ འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་

༡༠༣	རྒྱུ་པ་	དངོས་འབྲེལ་དེ་ཐུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ བརྟེན་	༤༡༣	མདུན་ ༡༣	དངོས་འབྲེལ་དེ་ཐུང་གི་འབྲེལ་བ་ ལ་བརྟེན་
༡༠༤	མདུན་ ༤	ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པ་དང་།	༤༡༠	༡	ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་ དང་།
༡༡༡	རྒྱུ་པ་ ༣	སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་ པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ དང་།	༤༡༥	༡༡	སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་ དང་འགལ་བས་གཏན་ཚིགས་དང་།
༡༡༢	རྒྱུ་པ་ ༤	གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆུང་འཕྲོ་བ་ ན་	༤༡༥	༡༤	གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་འཕྲོ་ བ་ན།
༡༡༣	རྒྱུ་པ་ ༤	གནོད་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་དོས་ བཟུང་བ་དང་།	༤༡༤	༤	གནོད་ཡུལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་ སྟེད་དོས་བཟུང་བ་དང་།
༡༡༤	རྒྱུ་པ་ ༤	དེས་ན་རང་འདོད་པའི་ཆོས་གསུམ་ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེད་པར་ འདོད་ནས། །	༤༡༤	༡༤	དེས་ན་རང་འདོད་པའི་ཆོས་གསུམ་ ལྟར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ པར་སྐྱེད་པར་འདོད་ནས་
༡༡༥	མདུན་ ༣	ཡན་ལག་རྟགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་ བོ་དང་།	༤༡༤	༡༡	ཡན་ལག་ཅན་རྟགས་པ་ནི་ཆོས་ ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
༡༡༦	རྒྱུ་པ་ ༣	རང་གིས་བརྩམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ ལྟར་སྐྱེད་པར་གཉེས།	༤༡༤	༡༤	རང་གིས་བརྩམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ ལྟར་སྐྱེད་པར་གཉེས་
༡༡༧	མདུན་ ༣	གཞི་འདོད་གཅིག་ལ་གནོད་པ་འདྲ་ ཡང་།	༤༡༤	༡༤	གཞི་འདོད་གཅིག་ལ་གནོད་པ་འདྲ་ ཡང་།

སྒྲིབ་ཁྱེས་འགོད་པ།   སྒྲོ་བློས་ལུན་ཆོགས།

དཔེ་བསྒྲིགས་པ།   རྫོང་ས་སར་ལཱ་རིག་སྒྲོབ་གླིང་།

སྒྲོག་འཕྲུལ་དུ་བཅུག་མཁན།   རིན་ཆེན་ནོར་བུ་དང་།   ཆོས་འགྲུབ།

པར་གཞི་དཔེ་བསྐྲུང་མཁན།   རྫོང་སར་ཁམས་བྱེའི་སྒྲོབ་གླིང་གི་མཁན་སྒྲོབ་ཡོངས་

ནས་བཞིས་བཤེ།   ॥